

CONSELLO DA
CULTURA GALEGA

ARQUIVO DA
EMIGRACIÓN
GALEGA

EDICIÓN PARA O
I CONGRESO INTERNACIONAL
O EXILIO GALEGO

24-29 DE SETEMBRO DE 2001

Repertorio biobibliográfico do exilio galego: Unha primeira achega

NAVEGACIÓN

Pinche sobre o item ó que desexa
desprazarse.

[Presentación](#)

[Nota introductoria](#)

[Datos biobibliográficos](#)

[Fontes de referencia](#)

Edita:

© Consello da Cultura Galega
Arquivo da Emigración Galega
Santiago de Compostela, 2001

ISBN: 84-95415-42-9

Presentación

A finais de 1999 o Plenario do Consello da Cultura Galega, por proposta da Sección de Cultura Galega no Exterior, que daquela comezaba unha nova andaina, asumiu o compromiso de preparar un Congreso sobre *O Exilio Galego*, no que se involucrasen tódalas seccións da institución. Aínda que nun primeiro momento se proxecta a súa celebración para decembro do ano 2000 co fin de dar continuidade ás actividades realizadas co gallo do 50º aniversario do pasamento de Castelao, finalmente a envergadura da súa organización obrigounos a pospoñelo ata setembro do presente ano. Aínda que, por suposto, non é esta a primeira vez que se aborda o tema, cremos que si o é a perspectiva globalizada e netamente galega que se lle pretende dar a este evento.

O fenómeno político e social do exilio republicano provocado pola Guerra Civil, foi obxecto de análise e de estudio a través de moitas e moi diversas publicacións. Aínda que non foi a única ⁽¹⁾, en pleno inicio da transición, a publicación da monumental obra en seis volumes dirixida por José Luis Abellán *El Exilio Español de 1939* (Madrid: Taurus, 1976-1978) provocou o interese da investigación sobre un tema que ata entón, e por razóns obvias, non puidera ser abordado abertamente dentro das nosas fronteiras⁽²⁾. Máis adiante, durante os anos 80, xorden outras publicacións, mentres que algunhas institucións oficiais comezan a amosa-lo seu interese no asunto⁽³⁾. As publicacións e actividades relacionadas co tema do exilio medraron con motivo da celebración do 50º aniversario en 1989⁽⁴⁾. Nesa data, ademais doutras actividades académicas no noso país, ten lugar en San Xoan de Porto Rico un Congreso conmemorativo titulado *50 años de exilio español en Puerto Rico y el Caribe, 1939-1989*, organizado por diversas institucións portorriqueñas, xunto co Instituto de Cooperación Iberoamericana español; as súas actas foron publicadas pola editorial galega Edicións do Castro, gracias á sensibilidade e xenerosidade amosada por Isaac Díaz Pardo.

Xa nos anos 90, o Grupo de Estudios del Exilio Literario (GEXEL) da Universidad Autónoma de Barcelona organiza, en 1995, o I Congreso Internacional sobre *El exilio literario español de 1939*, e convoca, en abril de 1998, o II Congreso Internacional co nome de *Les literatures de l'exili republicà de 1939*. Organizáronse ademais outra serie de congresos en 1999, coincidindo cos sesenta anos do exilio; así, o importantísimo proxecto plural que foi *60 años después*, coordinado por Manuel Aznar Soler, estaba formado por doce eventos (congresos e actividades paralelas) que se celebraron ó longo dese ano noutras tantas comunidades autónomas do estado, e pechouse en Colliure (Francia) a finais do mesmo ano. Alí foi anunciada a creación da *Biblioteca del Exilio*, un proxecto editorial moi ambicioso, que se remontaba ó ano 1953, e que finalmente comezou a funcionar no ano 2000 e no que de novo participa a editorial galega Edicións do Castro.

Desde a perspectiva concreta de Galicia, e precisamente no seo dese congreso plural, tivo lugar en Santiago (Facultade de Filoloxía da USC, marzo de 1999), a celebración dun evento baixo o título *60 anos después. Congreso para o estudio dos escritores do exilio republicano*. A maior parte das súas contribucións estaban referidas ó exilio galego, pero cun enfoque fundamentalmente literario.

Por outra banda, e tamén en relación estricta co exilio galego, en datas moi recentes (xaneiro de 2001), organizado polo concello de Pontevedra e a Universidade de Vigo, xunto con outros colaboradores (*A Nosa Terra*, Asociación Cultural Maio Longo, CIG e Aula Castelao de Filosofía) realizouse outro congreso baixo a denominación *Homenaxe ao Exilio Galego, 1936-1975. (Na lembranza de Bibiano Osorio Tafall)*. Nesta ocasión prestouse atención preferente ós temas políticos.

Todas estas actividades, que merecen toda a nosa consideración, como outras que non mencionamos por ter unha menor relación co exilio galego, contribuíron notablemente a un mellor coñecemento deste fenómeno, esquecido durante décadas, e fundamental para a historia contemporánea de España en xeral e de Galicia en particular. E neste sentido, o Consello da Cultura Galega, como non podía ser doutro modo, ó convoca-lo congreso *O Exilio Galego* quere tamén contribuir a saldar parte da gran débeda que tódolos cidadáns temos contraída cos nosos exiliados.

Así, durante a preparación do mesmo, e ó estar concibido como unha grande homenaxe ós homes e mulleres que participaron no exilio, xurdiu a iniciativa de elaborar unha base de datos coa maior cantidade posible de referencias sobre os seus integrantes. É necesario advertir que, a medida que se foi avanzando no deseño e realización do proxecto, fomos conscientes de que desbordaba o tempo material do que dispoñíamos para levalo a cabo.

Este *Repertorio bio-bibliográfico do Exilio Galego: Unha primeira achega*, elaborado polo Arquivo da Emigración Galega a través do bo facer de Rosa Mª López González, Carmen Luna Sellés, Silvia Facal Santiago, Gustavo Hervella García e Nancy Pérez Rey⁽⁵⁾, está concibido como unha ferramenta de traballo, plasmando a intención de confeccionar un censo con carácter totalizador, a pesar de que somos conscientes de que non figuran tódolos nomes dos protagonistas do éxodo galego que se produciu dende 1936. Precisamente un dos obxectivos desta publicación é o de realizar un chamamento á colaboración de todos aqueles que, por seren protagonistas, testemuños directos do mesmo por vinculacións persoais ou familiares con exiliados ou por coñecementos de calquera tipo acerca do fenómeno, poidan aportar referencias para unha posterior ampliación desta primeira base de datos provisoria. Modestamente, consideramos que se trata dunha iniciativa orixinal, por canto resulta se-lo primeiro intento de recompilación nominativa dos exiliados galegos, abundante en datos prosopopeicos, empregando un criterio amplo que inclúe non só ós famosos pola súa actividade política ou intelectual, senón tamén á xente menos coñecida ou totalmente ignorada, pero en definitiva igualmente partícipe do fenómeno do exilio.

Este labor, sen dúbida incompleto e posiblemente discutible en canto ós criterios adoptados, non sería posible sen a colaboración inestimable de moitas persoas. Todo o noso agradecemento pois para María del Carmen Azorín Bernárdez, Ramón Bargueño, Plácido Betanzos, Carlos Bourio Villarino, María José Costa Alcalde, Ana Cruz Cuervo, Natalia Fernández, Marivel Freire, Teresa García Domínguez, Fabien Garrido, Juana Guillán Vidal, Manuel Iglesias, Pedro Lago, Rogelio Martínez Barreiro, Luis Martul Tobío, Luis Menéndez, Mónica Rebolo, J. Merino Rodríguez, Telesforo Morales Ortiz, María Luisa Pazos, Dionisio Pereira, Eliseo Fernández Fernández, Fernando Quintela Novoa, Leonardo Rey Castro, Pancho Valle-Inclán Alsina, Ana Viéitez Gómez, Elixio Villaverde e Mariví Villaverde. Todos eles ofreceron información valiosísima sobre diferentes exiliados ou facilitaron contactos útiles para a obtención de datos. Tamén proporcionaron información e realizaron revisións críticas da base Emilio Grandío, Xosé Neira Vilas e Víctor Santidrián, así como os membros do Comité Organizador do Congreso Xesús Alonso Montero, Xosé Luís Axeitos, Marcelino Fernández Santiago, Henrique Monteagudo, Xosé Manoel Núñez Seixas e Miguel Anxo Seixas Seoane, e os integrantes do Comité Científico deste, moi especialmente Isaac Díaz Pardo e Clara E. Lida. Unha particular mención merece por outra banda, a información subministrada por Alberto Fernández Arrieta, vasco, *нено da guerra*, e actual presidente do Centro Español de Moscova.

Ademais de tódalas informacións fornecidas polas persoas citadas con anterioridade foron empregados diferentes tipos de fontes bibliográficas, hemerográficas, documentais (impresas e gráficas) e orais, das que incluímos unha relación ó final deste *Repertorio*. Das primeiras, procedeuse a unha revisión sistemática de monografías e artigos científicos especializados, de temática interdisciplinaria (historia, política, socioloxía, arte, literatura, cine, etc.) en relación co tema concreto do exilio e da emigración galega e española. Especial interese tiveron as obras biográficas, memorias e testemuñas en xeral dos que protagonizaron ou viviron de preto o fenómeno do exilio, así como a produción literaria dos que contaban con ela. Pola súa banda, a revisión e baleirado de fontes hemerográficas creadas polos exiliados galegos, ou contemporáneas ó fenómeno que tivemos ó noso alcance, foi fundamental para recoller novos datos e complementar outros máis coñecidos. Entre as fontes documentais consultadas destacan os listados reproducidos en diversas publicacións, os epistolarios dos exiliados, así como a documentación gráfica de distinta procedencia, de persoas, acontecementos e fitos importantes no periplo vital de moitos deles. Por último, as fontes orais procedentes de exiliados, aínda que non moi abundosas debido á desaparición física da maioría ou por ter unha idade demasiado avanzada para recolle-la súa testemuña, foron de extraordinaria riqueza nos casos nos que si se puideron realizar entrevistas⁽⁶⁾.

Somos conscientes de que o repertorio de fontes bibliográficas e hemerográficas empregadas podería ser ampliado en bibliotecas, hemerotecas e centros de documentación fóra da nosa comunidade, pero sobre todo, sabemos que habería que apostar en firme polo baleirado sistemático de fontes documentais existentes nalgúns países que foron os principais receptores do noso exilio. Queda moito por facer, e á vez que queremos realizar unha chamada de atención a este respecto, a continuidade no tempo desta liña de investigación iniciada por este *Repertorio Biobibliográfico* convértese, desde agora mesmo, nun reto das actividades futuras do AEG.

A base está composta por 2.141 rexistros que se corresponden con outros tantos nomes de exiliados, homes e mulleres, ordenados alfabeticamente. Internamente estrutúrase en diferentes campos nos que constan: síntese de *datos biográficos do exiliado/a*; *lugar xeográfico* no que se exilia; *profesión* antes e despois do exilio; *organizacions* políticas ás que se vincula; *nome* do barco no que realiza a viaxe. Complementariamente, e nos casos pertinentes, existe outro campo no que figura a *obra intelectual* realizada no exilio. Por último, aparecen as *referencias bibliográficas* e se é o caso as *fontes orais* que foron utilizadas para extrae-la información, así como as *referencias fotográficas* das que temos constancia. Finalmente, e só nos rexistros que conteñen menor cantidade de información, aparece un campo con *comentarios* de carácter complementario.

Debemos advertir que, malia que tivemos a tentación de incluír táboas e gráficos co ánimo de extraer conclusións de carácter cuantitativo, o convencemento de que esta primeira aproximación é susceptible de aumenta-lo número de rexistros, e polo tanto non ser totalmente representativa, levounos á decisión de pospoñer esta intención inicial sobre unha obra que aínda non consideramos concluída. Tódalas omisións existentes, intencionadas unhas e involuntarias outras, poderían resumirse na frase de Castelao tantas veces citada pola súa utilidade e pé dun dos seus emblemáticos debuxos: “non lle poñades chatas á obra no mentres non se remata. O que pense que vai mal que traballe n’ela; hay sitio para todos”⁽⁷⁾.

Creemos que este *Repertorio*, con tódalas obxeccións e críticas que desexamos que se lle fagan, representa un valor incuestionable para a recuperación da memoria histórica dun fenómeno que nunca se debeu producir e, en definitiva, unha homenaxe mínima para os que foron os seus protagonistas, aqueles *transterrados*, na feliz expresión de José Gaos que tantas veces escoitei dun dos

mellores especialistas na súa obra, e un dos meus máis queridos profesores, José Luis Abellán, que fixeron patria fóra da súa propia.

Pilar Cagiao Vila
Profesora Titular da USC
Coordenadora da Sección de Cultura Galega no Exterior - Arquivo de Emigración Galega
Consello da Cultura Galega

Compostela, setembro de 2001

NOTAS

1. Entre os traballos pioneiros interesa salientar outro clásico: Rubio, J.: *La emigración de la guerra civil española de 1936 a 1939*. 3 vols. Madrid: Ed. San Martín, 1977.
2. Neses intres no exterior, sobre todo en México, xa había publicacións de varias obras sobre o exilio. Desde a publicación do emblemático libro de Patricia W. Fagen, froito dunha investigación realizada en México *Transterrados y ciudadanos*, traducido polo FCE en 1975 do orixinal en inglés de 1973, ata a recente obra de Clara E. Lida *Inmigración y Exilio. Reflexiones sobre el caso español, Siglo XXI*, 1997, toda unha escola de historiadores mexicanos ocupáronse do tema dando lugar a unha amplísima literatura sobre o mesmo.
3. Entre as primeiras iniciativas institucionais cabe lembra-la Exposición que baixo o epígrafe *El exilio español en México*, estivo organizada polo Ministerio de Cultura, a Secretaría de Educación Pública de México, o Ateneo Español de México, El Colegio de México e a Institución de Cooperación Iberoamericana, celebrándose no Palacio de Velázquez do Retiro madrileño. Non é de estrañar que o exilio que tivo a México como destino, o maior quantitativamente falando, o máis rico desde o punto de vista intelectual e o máis estudiado desde aquel país, fose o primeiro en acadar-la atención institucional.
4. A revista *Cuadernos Hispanoamericanos*, nº. 473-474, de nov-dic. de 1989, dedica un monográfico ó tema titulado *El exilio español en Hispanoamérica*.
5. A colaboración do resto do persoal actual do AEG: Carolina García Borrazás, Teresa García Domínguez, Marta Lombán Pazos, María Presas Beneyto e María Seijas Montero, así como a de Anxeles Prada Castro, quen colaboraba nunha etapa anterior, foi determinante para levar a bo porto a confección da base. Destacámo-lo apoio técnico desde o punto de vista informático proporcionado por Xosé Antón Freire Ramos.
6. Algunhas destas entrevistas, realizadas con anterioridade e para outras investigacións, están no Fondo HISTORGA (Historia Oral de Galicia), do Arquivo Universitario da Universidade de Santiago de Compostela. Outras, e co fin exclusivo da elaboración desta base, foron realizadas polo equipo de bolseiros do AEG.
7. *Nós* [1931], Madrid: Akal, 1975, páx. 2

Nota introductoria

I.

A definición sobre que é un exiliado non está exenta de debate, e de feito non existe ata o de agora un concepto unívoco. Nomeadamente, non hai acordo entre os diversos autores e teorías á hora de establecer unha nidia diferenza entre un exiliado político, un refuxiado e un emigrante teoricamente *económico*, pero entre as motivacións do cal tamén se atopan causas políticas. No caso galego, as definicións tamén se enfrontan a problemas de encaixe. De entrada, o exilio de 1936 non é o único exilio existente na historia peninsular, nin moito menos na historia galega. Exiliados liberais houbo en 1814, en 1823, os exiliados carlistas de 1839 e de 1876 que se refuxiaron en Francia, Portugal, Gran Bretaña ou América; ou os exiliados progresistas de 1866. En contía moito menor, tamén houbo algúns exiliados anarquistas na Galicia da Restauración, e rexistráronse igualmente durante a Dictadura de Primo de Rivera. Exiliados republicanos houbo tamén entre 1874 e 1892, un exilio selectivo, neste caso, de novos profesionais, con formación e inqedanzas político-intelectuais, que desempeñaron igualmente un importante papel como líderes étnicos das comunidades de inmigrantes galegos, canda os favorecidos polo ascenso económico e profesional, contribuíndo ó nacemento no 1879 das primeiras institucións mutualistas galaicas do Río da Prata e da Habana. Igualmente, algo semellante a un exilio foi a vivencia que transmitiron personaxes que foron desterrados das súas localidades por sentencias xudiciais, ou que foran sometidos a diversas presións político-administrativas, por mor de se comprometeren na axitación política anticaciquil do primeiro tercio do século XX. O refuxio buscado foi, máis dunha vez, América.

Ora ben, para estes casos é preferíbel utilizar outro termo, acuñado xa no século XIX: o de *expatriados*. Mais o problema non remata aí. ¿Qué ocorre cos prófugos das odiadas quintas, que encheron en proporción apreciábel as listas de ausentes dos concellos galegos durante o primeiro tercio do século XX? ¿Tratábase dun *exilio*, ou dunha *emigración*?

Todo tento de definición ha comezar pola toma en consideración dun posíbel criterio: a existencia de liberdade de elección por parte do emigrante/exiliado para ficar ou para partir, e para decidir en que condicións e a onde ha partir, como e cando. Certamente, moitos emigrantes consideráronse a si mesmos exiliados, de xeito xenérico. Mais á hora de buscarmos unha definición operativa, cómpre diferenciar entre os exiliados de 1936 (e anos sucesivos), e os casos anteriores, e mesmo algúns posteriores. Os expatriados republicanos de 1874, do mesmo xeito que os activistas anticaciquís refuxiados en Bos Aires ou Montevideo nas dúas primeiras décadas do século, dispuñan de opcións alternativas á emigración. Sempre dentro dun modelo que podemos definir como racionalidade limitada, é claro, en contextos de información imperfecta e de cálculo borroso e non sempre nidio de posibilidades futuras, como acontece con toda decisión migratoria, e tendo en conta os recursos (individuais ou familiares) e mais a información dispoñíbeis. Doutra banda, permanecer no país en 1874 non implicaba un risco inmediato de represalias que implicasen perigo para a integridade física, perda de propiedades e emprego. Igualmente, nos casos dos prófugos do servizo militar, ou dos descontentos en xeral co réxime imperante, a saída cara a América tamén adoitaba ser unha opción posíbel, pero non perentoria. Emigraban os que podían, os que dispuñan de recursos e información.

O exiliado non pode voltar, polo menos no curto prazo. A permanencia implica un risco serio para a súa integridade física, e mais para a da súa familia. E a razón dese risco é fundamen-

talmente a súa actividade pública comprometida, no eido político, sindical, cultural ou profesional, con principios diametralmente opostos ós do réxime ou bando imperante no seu lugar de orixe. As condicións en que se produce a saída do país de orixe, así como as posibilidades de regreso a este, distinguen claramente ó exiliado do emigrante. De ter que acollerse á categoría de refuxiado político, daquela as oportunidades de mobilidade e inserción sociolaboral do exiliado serán moito máis dependentes das políticas públicas dos Estados receptores, e en concreto da súa disposición a acolleren refuxiados e mais a outorgárenlle ese estatus. Aí entran tamén en xogo consideracións diplomáticas —as relacións entre o Estado receptor e o Estado de orixe dos exiliados (o réxime franquista, neste caso)—, pero tamén as dinámicas de funcionamento da administración, consular e ministerial, que podían permitir ós exiliados atopar vías para conseguir un permiso de residencia, a das disposicións oficiais.

A maiores diso, adóitase sinalar que o exiliado tende a amosar un compromiso político activo e continuado, dirixido cara ó país de orixe, e adoita desenvolver un sentimento de identidade (individual e colectiva) fortalecido por elos de solidariedade afectiva e política, e por formas de sociabilidade específicas. Con todo, unha parte dos emigrantes *económicos* que adquiriran ou maduraran o seu compromiso sociopolítico concordante en maior ou menor medida cos exiliados, compartiron con eles espazos de sociabilidade pública e privada, organizacións e actividades públicas, sufrimentos e inxerencias. Certamente, varios daqueles emigrantes comprometidos poderían ter sido exiliados *tecnicamente* no caso de estaren en Galicia ou en España en xullo de 1936. Nembargantes, e unicamente para efectos terminolóxicos non os consideraremos exiliados, e xa que logo non os incluiremos nesta lista, aínda que máis dun emigrante *comprometido* chegou a considerarse a si mesmo exiliado, tal fora a simbiose cos que acaban de chegar. Ben entendido, iso non implica xerarquizacións de ningún tipo no grao de compromiso antifranquista de emigrantes e exiliados. Trátase, sinxelamente, dunha opción terminolóxica, do mesmo xeito que resulta problemático aplicar a categoría do *exilio interior*, de acordo coa cal faríamos exiliados a unha ampla porcentaxe da poboación galega no 1939.

Do mesmo xeito, a noción de *refuxiado* en xeral é aplicábel a aqueles movementos de poboación que inclúen persoas non necesariamente opositoras activas ó réxime ou contexto sociopolítico do país de orixe e do que se foxe, senón que sobre todo escapan das consecuencias destrutivas dos conflitos bélicos, non presentan grande problema en retornar ó seus fogares unha vez que pasou a incerteza e o medo á salvagarda da integridade física. No caso do exilio republicano español, este fenómeno acompañou ó do exilio na primavera de 1939. Con todo, a maioría deses refuxiados retornaron á España franquista en poucos meses. Unha categoría diferente, non obstante, e que non adoita incluírse, é a das familias directas dos exiliados, quen usualmente os acompañan, malia que non necesariamente (aínda que nas condicións da brutal represión franquista dos primeiros intres todo era de temer) estaban expostos á perda da súa integridade física no caso de ficaren no país de orixe. Os cónxuxes e fillos dos exiliados constitúen, pois, unha categoría particular dentro dos exiliados. Pero tamén se poden asimilar a eles, polo que os incluímos aquí.

Unha derradeira cuestión é a de establecer ata que punto poden ser considerados como exiliados os expatriados que abandonaron o país despois da Guerra Civil, e nomeadamente logo da reanudación da emigración ultramarina no 1946, formalmente como emigrantes e ó abeiro da legalidade vixente. Problema que se vencella con outro máis xeral: as pexas teóricas que supón arredar nidamente a emigración *económica* da emigración *política*, pois moitas veces ambos os dous tipos de motivacións percíbense de xeito entremesturado, non necesariamente en termos excluíntes, senón complementarios. Así e todo, pódense establecer algunhas matizacións e tipoloxías, con propósitos analíticos.

En primeiro lugar, poderíamos diferenciar as emigracións legais, pero que obedecían a reagrupamentos familiares provocados polo exilio dalgún(s) dos membros do grupo doméstico, materializados cando a saída foi posíbel. Tratouse, neste caso, dunha forma de exilio equiparábel á dos familiares dos cabezas de familia.

En segundo lugar, o que poderíamos denominar descontento *difuso* coa situación sociopolítica imperante, mais que non sempre se había traducir na toma de postura *consciente* e *comprometida* de oposición frontal ó réxime existente, ou que ás veces tiña un alcance meramente local.

En terceiro lugar, falaríamos da situación de oposición *consciente*, ás veces *activa* na medida das posibilidades existentes, incentivada pola socialización nun medio social ou familiar antifranquista e/ou pola experiencia da represión directa ou indirecta, que adoito seguía a manifestarse en formas menos violentas, pero que impuñan unha serie de eivas para as oportunidades individuais en España: restriccións no acceso ó mercado de traballo por causa dos antecedentes políticos ou penais, limitacións na mobilidade xeográfica dentro do territorio español, etc. A diferenza con respecto á de 1936-39 estaría, con todo, no feito de que, mesmo nestes casos, dispúñase no intre da marcha dunha certa marxe de elección, por moi restrinxida e limitada que fose; e porque tamén neste caso a posibilidade de emigrar adoitaba ter como precondition a dispoñibilidade, máis unha vez, de certos recursos e de información, a través das redes relacionais e de parentela nas que os individuos se inserían.

Iso non excluírá o feito de que, como veremos, ó longo dos anos corenta, como nas décadas posteriores, haberá casos de exilio provocados pola ameaza inminente de represión directa e inmediata por parte do réxime franquista, por mor de actividades político-sindicais descubertas, delacións, continuidade das sospeitas e da presión das autoridades despois da saída do cárcere ou de ter sufrido represión, ou feitos puntuais.

II.

Para efectos tipolóxicos, podemos establecer, a grandes trazos, varias fases cronolóxicas no exilio galego dende xullo de 1936, e ó longo do periodo franquista:

- a) Xullo-agosto de 1936.
- b) Setembro 1936-abril 1939.
- c) O periodo posterior ó remate da Guerra Civil, subdividíbel pola súa vez en:
 - c.1. Década dos corenta: exilio por “pingueo” de fuxidos e guerrilleiros a través de Portugal, atravesando a Península ata a fronteira francesa ou por vía marítima.
 - c.2. Década dos cincuenta: fase de menor saída de exiliados. Cabería falar máis ben de dominio da emigración legal con motivacións sociopolíticas.
 - c.3. Década dos sesenta e ata 1972. Primeiras saídas de militantes sindicais e da esquerda, de organizacións reconstituídas e que atinxen a unha xeración máis nova, que non fixo a guerra civil.
 - c.4. 1972-75, fase de exilio temporal de activistas sindicais e políticas posterior ás folgas de Vigo e Ferrol de marzo de 1972, así como ó incremento da axitación política antifranquista.

Dentro de cada unha desas fases, e superpóndose a elas, cabería falar de diversos *itinerarios-tipo*. Obviamente, a diversidade das prosopografías exiliadas é enorme. Tamén o é a multiplicidade de camiños e biografías, pois o exilio é un camiño no que a continxencia, a forza do impre-

visto, xoga un papel se cadra aínda maior que no caso dos itinerarios emigrantes.

Así e todo, e a risco de simplificar, podemos establecer a seguinte tipificación, que consideramos válida cando menos para o exilio político da guerra civil, o que vai dende 1936 ata os comezos dos anos cincuenta.

1. O *exiliado por azar xeográfico*, aínda que non por iso menos exiliado político. Incluíramos, neste grupo, a aquelas persoas residentes en Galicia, e caracterizadas pola súa fidelidade política activa ó réxime republicano, que por azar se atopaban na zona republicana no intre do golpe de Estado de xullo de 1936. Entrarían aquí políticos que se atopaban daquela en Madrid, que ocupaban responsabilidades en organizacións españolas, sindicalistas, intelectuais ou profesionais, cargos galegos na Administración ou no Goberno republicano, estudantes galegos en Madrid; pero tamén colectivos que se achaban naquela altura en zona leal por razóns laborais, de xeito sazonal ou esporádico, como podían ser os afiadores e canteiros de diversas bisbarras. O exemplo paradigmático foron os segadores galegos que se atopaban en Castela para a ceifa do trigo, e que se alistaron en boa proporción nas *Milicias Gallegas*. Igualmente, había numerosos galegos espaxados en diversas unidades militares, así como na mariñeiría de guerra fondeada en portos republicanos. Tamén foron outro exemplo paradigmático os mariñeiros que traballan en pesqueiros ou na mariña mercante, que estaban fóra de Galicia ó estourar o ergueamento. E, igualmente, entrarían aquí os galegos cumprindo o seu servizo militar no exército republicano e ós que a sublevación colleu en destinos situados en zona leal.

Unha subcategoría dentro dese grupo estaría constituída polos galegos residentes fóra de Galicia xa con anterioridade a xullo de 1936, espaxados por diferentes puntos de España, nomeadamente nos puntos de meirande concentración de inmigración económica galega, isto é: Madrid, o País Vasco (nomeadamente, as zonas industriais deste), e mais a conca mineira asturiana, amais de enclaves menores dos que a variedade é enorme. Neste caso, os galegos rara vez terán unha presenza colectiva, pero si unha salientada actuación individual.

Finalmente, algúns non só estaban fóra de Galicia, senón fóra de España, pero non como emigrantes, senón ocupando cargos diplomáticos ou doutra caste ó servizo da República, razón pola que poden ser considerados exiliados: caso de Lois Tobío ou de Vicente Gómez Paratcha, entre outros, quen non eran emigrantes e só se atopaban fóra temporalmente.

2. O *fuxido dos primeiros meses*. Trátase do exiliado que se converte en *fuxido* nos primeiros días do golpe de Estado en Galicia, despois da caída dos últimos focos de resistencia. Politicamente comprometido, este exiliado acudiu á zona republicana, por vía marítima, a través de Portugal ou polo monte, e alí incorporouse ás forzas leais, seguindo o destino-tipo dos exiliados *xenéricos* españois logo da caída de Cataluña en xaneiro de 1939 (fuxida a Francia, internamento en campos de concentración, etc.).

3. O *fuxido*. Politicamente comprometido coa Fronte Popular, este exiliado converteuse en fuxido e non puido escapar de contado á zona republicana. Xa que logo, refuxiouse no monte e tentou pasar á zona leal ou a Portugal, agachouse en casas de amigos ou coñecidos, disfrazouse, e andando o tempo conseguiu escapar de Galicia ó longo da Guerra Civil ou na inmediata posguerra. Ou ben foise por mar como polisón, ou tentando embarcarse con papeis falsos en Vigo ou A Coruña cara a América. Foxe a través de Portugal, entrando no país por vía terrestre, onde os exiliados tiñan á súa vez que burlar a vixilancia da policía política (PIDE) e da Garda de Fronteiras do réxime salazarista. Os refuxiados galegos apoiábanse para iso nas redes preexistentes de contactos trans-

fronteirizos por elos de parentela, sociabilidade e reprodución social, cimentados ademais na emigración estacional, na alta cantidade de galegos residentes en Portugal, nos contactos propiamente políticos dos exiliados con opositores antisalazaristas, na existencia de mestas redes de contrabandistas e colaboradores a ambos os dous lados da raia, ou na existencia na banda portuguesa da fronteira de persoas dedicadas a facilitarlles papeis ós refuxiados en troco de diñeiro.

Caso particular foron os que, para salvar a pel do boureo da represión franquista e malia o seu compromiso político, alistáronse —*motu proprio* ou cominados polos sublevados, diante da necesidade de homes para a fronte de guerra; ou como seguro para que un familiar próximo conservase a vida— nas ríolas do exército sublevado, máis dunha vez na Lexión, e máis tarde puideron desertar na fronte e pasarse ós republicanos.

En todo caso, os republicanos galegos que fixeron a guerra, en parte ou na súa totalidade, no bando leal, como combatentes ou como colaboradores do esforzo bélico, e que sobreviviron ó conflito, víronse abocados a seguiren un destino semellante ó do resto dos republicanos españois: pasar a fronteira nos primeiros meses de 1939, sufrir o internamento en campos de refuxiados, e dende alí procurar un traballo en Francia ou un embarque a América, sobre todo para México, Santo Domingo ou Cuba, tamén para Chile ou Arxentina, dentro dos continxentes evacuados polo Servicio de Evacuación de los Republicanos Españoles (SERE), constituído polo Goberno de Negrín, e a rival Junta de Auxilio dos Republicanos Españoles (JARE), creada en xullo de 1939 por Indalecio Prieto, gracias á súa apropiación dos fondos do iate Vita. Aqueles que non voltaron a España ou a Galicia, e que non puideron ser evacuados, tiveron que sobrevivir baixo a ocupación alemana, á parte dos enrolados na Lexión Estranxeira ou en diversos corpos para combater contra os alemáns, e mais o réxime colaboracionista da Francia de Vichy nas condicións sinaladas para o resto dos españois: ingreso en compañías de traballadores estranxeiros, en zona ocupada ou libre; traballo fóra dos campos en diversas ocupacións; ou colaboración coa Resistencia francesa. Algúns tamén foron parar ós campos de internamento de Túnez e da Alxeria francesa, coma outros combatentes republicanos españois. Os menos afortunados tomaron parte dos 7.200 republicanos españois deportados ós campos de concentración e mesmo de exterminio nazis. Despois da liberación de Francia polas tropas aliadas, unha boa parte deses exiliados reemigrou cara a Latinoamérica. Outros, sen podermos establecer porcentaxes fiábeis polo de agora, reintegráronse ás actividades guerrilleiras no interior de España e Galicia, seguindo diversos destinos vitais; outros máis, en fin, ficaron en diversos puntos de Francia, preferentemente, coma a maioría dos españois. Outros, en fin, voltaron a Galicia ou a España, ó longo da segunda metade dos anos corenta e nos anos cincuenta. Unha pequena porcentaxe tiveron como destino final do seu exilio a URSS, sumándose a dous colectivos máis: o dos mariñeiros destinados en barcos fondeados na Unión Soviética, e os *nenos da guerra* de orixe galega, polo xeral fillos de emigrantes galegos en Asturias ou no País Vasco.

3. O *fuxido* ou *guerrilleiro da posguerra*. Inclúense aquí aqueles exiliados que se evadiran do cárcere ou se converteron en fuxidos na posguerra, para escapar de denuncias ou persecucións, e posteriormente conseguiron embarcar cara a América (directamente ou vía Portugal), cara a Francia ou pasar por terra ata os Pirineos. E, así mesmo, aqueles que se incorporaran á loita guerrilleira, incluíndo os militantes chegados adoito dende Francia para incorporárense ás agrupacións guerrilleiras a partir de 1944 e que entraron e saíron de Galicia máis dunha vez. Varios destes guerrilleiros acabaron refuxiándose, particularmente, en Francia, pero tamén en menor medida nalgúns países americanos, dende fins da década, cadrando coa diminución da actividade do maquis antifranquista.

4. O legalmente *emigrante* a partir de 1947, pero que, ou ben se insería nun proceso de reagrupamento familiar con exiliados das fornadas anteriores xa residentes no estranxeiro, ou que obedece á situación de oposición *consciente*, polos motivos xa sinalados.

Xosé M. Núñez Seixas
Profesor Titular da USC
Arquivo da Emigración Galega
Consello da Cultura Galega

Compostela, setembro de 2001

1 "Candidito"

Países: Arxentina

Biografía

(Rianxo, A Coruña, ?) Galeguista fillo do impresor Cándido. Despois de andar escapado conseguiu ir para América, concretamente para Bos Aires onde casou cunha rianxeira.

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:26)

2 "Cari"

Países: México

Biografía

(? - ?) Muller de Xoán López Durá que estivo exiliada en México.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:9)

3 "Constantino de Borrén"

Países: Portugal

Biografía

(Póboa de Trives, Ourense, ?) Durante a Segunda República foi concelleiro en Póboa de Trives. A comezos de 1941 tentou facer a ruta Vinhaes-Porto nun automóbil alugado. Foi detido en Porto.

Profesións: Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:83)

4 "Flaminio de Vilarmeao"

Países: Estados Unidos

Biografía

(Vilarmeao, Viana do Bolo, Ourense, ?) En 1936 estivo en Bilbao onde coñeceu a Mario de Langullo. Enrolouse na Lexión e de alí pasou ás filas republicanas ata que marchou cara ó exilio en Estados Unidos. Dende alí reclama ó seu irmán e a súa nai.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:37)

5 "O Montuno"

Países: Portugal

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) Fuxiu polo monte a Portugal e alí foi apresado e entregado ás autoridades franquistas. Finalmente foi fusilado.

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:55)

6 ABALO CARRETE, Miguel

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Galego exiliado na Arxentina que pertencía ás filas de Izquierda Republicana. Fora administrador do xornal madrileño de Izquierda Republicana "Política" que dirixía Bibiano OsorioTafall. Tamén fora inspector de seguros.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Xornalista / Inspector de Seguros

Ref.^aBibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

7 ABE CASTRO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bueu, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet D'Ariege en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

8 ABEIRAS PERMUY, Robustiano

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Serantes, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

9 ABELAIRA FERNÁNDEZ, Máximo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

10 ABELEIRA, Antonio

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Labrego afiliado a Izquierda Republicana que á altura de 1945 está exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Labrego

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

11 ABELLA BEADE, Luis

Países: Francia

Biografía

(Landoi, Cariño, A Coruña, 1900 - ?) Militante da "Sociedad de Camareros y Cocineros "La Paz" de Ferrol dende 1920. A partir da década dos 30 destacou como un dos membros máis activos da Confederación Regional Galaica da CNT. Foi ademais un dos fundadores e secretario da "Federación de Sindicatos Únicos de Ferrol y su Comarca". Por mor da súa participación en folgas e actos reivindicativos foi detido en varias ocasións. Tralo alzamento de xullo de 1936 tivo que agocharse ata que en 1939 participa na fuga do pesqueiro "Ramón" dende Ares. Despois da súa chegada a Brest, na Bretaña francesa, foi conducido ó campo de refuxio de Barcarés. En Francia, onde viviu ata a súa morte e ó contrario de outros compañeiros, non tivo actividade na "Confederación Regional Galaica" nin no "Movimento Libertario no Exilio" (MLE).

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

12 ABELLA MONTENEGRO, Rogelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Viveiro, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarés en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

13 ABRIL ABRIL, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mondariz, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

14

ABUÍN CHARLÍN, José**Países:** Francia / Campos de Refuxio**Biografía**

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.**Comentarios:** Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

15

ABUÍN FERNÁNDEZ, José**Países:** Francia / Campos de Refuxio**Biografía**

(Lugo, ?) Formou parte durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)**Comentarios:** Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

16

ABUÍN SOMOZA, José**Países:** Unión Soviética**Biografía**

(Pontevedra, 1905 - Sinferopol, 1971) Mariñeiro afiliado ó Partido Comunista dende 1940 e que marchou á Unión Soviética no barco "Cabo San Agustín". Traballou en Odesa, Vorosilovgrado e Alma-Ata e foi voluntario do Exército Vermello. Despois, traballou como obreiro en Sinferopol, onde se estableceu definitivamente e onde faleceu.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Obreiro / Mariñeiro**Ref.^aBibliográficas:** Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

17

ACEVEDO, Francisco**Países:** Francia / Campos de Refuxio**Biografía**

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:147)

18 **ACUÑA ESTÉVEZ, Rogelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139 e 144)

19 **ACUÑA, Víctor**

Países: Francia / Cuba / Estados Unidos

Biografía

(A Coruña, ?) Estivo exiliado en París e logo en Cuba pasando por Nova York. Neste último destino foi delegado da Casa de Cultura da Habana.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988, III:105-106)

20 **ADÁN RIVAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

21 **AGUILAR RODRÍGUEZ, ?**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

22

AGUIÑO VIDAL, Juan

Barco

Países: Francia / Guatemala / Nicaragua

NUEVO EMDEN

Biografía

(O Grove, Pontevedra, 1900 - O Grove, 1968) Fillo dun mariñeiro do Grove, herdou do seu pai a profesión, traballando desde 1916 enrolado nun barco pesqueiro. En 1925 xa é patrón da súa propia embarcación, e entre 1935 e 1936 comprará o barco "Nuevo Emden", co que partirá ó exilio o 16 de agosto de 1937, xunto a 17 compañeiros. Fuxen á Bretaña francesa, recalando no porto de Concarneau. Segundo atracan o goberno galo expulsa a parte da tripulación, que recalca en Barcelona; non é o caso de Juan Aguiño, que ante a imposibilidade de voltar, decide marchar a Arxentina, fracasando neste intento, igual que no de fuxir cara a Venezuela, debido ó estalido da Segunda Guerra Mundial. Mentres durou a contenda adicase ó contrabando de peixe, agardando o mellor momento para fuxir. Será en 1948 aproveitando as vantaxes que ofrece o goberno de Guatemala. Chega ó país centroamericano en xaneiro de 1949, onde permanecerá ata 1950 que marcha para Cuba. Coa chegada ó poder de Fidel Castro a súa situación económica empeora. En 1962 regresa por primeira vez a España e tras unha breve estadia volta ó Caribe, e de alí a Estados Unidos. Regresa definitivamente a Galicia en 1966, morrendo dous anos despois na súa vila natal.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

Ref.^a Fotográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000:13, 21, 24, 32, 33, 38-45, 47 49)

23

AILLÓN PIÑÓN, Ricardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

24

ALBERT FRANCISCO, Jorge

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

25

ALEMAÑY MENÉNDEZ, José

Países: Francia / Cuba

Barco
ORINOCO

Biografía

(Santiago de Cuba, 13/04/1910) Era coñecido como Pepín. Os seus avós maternos vivían en Nigueiroá, Bande, Ourense, xunto coas súas fillas María e Rosa. Emigraron a Cuba xunto con Rosa onde ela coñeceu a Guillermo un fillo dun patrón de barcos mallorquín. Do seu matrimonio naceu Pepín primeiro e logo o seu irmán. O 23 de setembro de 1915 Pepín e a súa nai chegan a Vigo. Pepín estudou de neno no mosteiro de Celanova e logo en Vigo peritaxe mercantil. Mentres o pai ía e viña de Cuba a Nigueiroá, pasando tempadas na aldea. Na súa xuventude, Pepín conecta en Vigo cos movementos políticos de esquerda e coas organizacións republicanas. De alí ían a Tui a repartir propaganda nas feiras sorteando os rexistros da Garda Civil coa documentación que o acreditaba como cidadán cubano. De regreso en Nigueiroá colabora con Edmundo Woodford, un bispo anglicano. Alí tamén vivirá a revolución de outubro do ano 1934, asistindo ós campesiños cando se produce a reforma do pago da contribución. En abril do ano 1936, pechouse nun salón do Concello de Bande para pedir a liberación duns compañeiros do Partido Comunista detidos pola Garda Civil. O 19 de xullo de 1936 fuxiu da súa casa para ir a Belmonte en Asturias, onde coñeceu á súa futura muller, Honesta, chamada "la Rojilla". Alí, xunto con Luis Soto forman un grupo armado co que en reiteradas ocasións tentaron regresar a Galicia. O obxectivo era organizar ós republicanos fuxidos ós montes. Na fronte de Asturias Pepín chegaría a te-lo grao de capitán. Logo da caída de Xixón, estando xa Honesta embarazada, abandonarían España cara ó exilio francés. En Francia, gracias a dobre nacionalidade de Pepín, conseguen dúas pasaxes para Cuba e embarcan nun buque alemán chamado "Orinoco" onde naceu o seu fillo. En Cuba non será doada a súa vida. Mentres Honesta lavaba roupa, el vai traballar a Panamá onde só ficará un mes. Despois dunha curta estadia como traballadores na Embaixada Americana irán a Camagüey para traballar como camareiros na "Central Azucarera Santa Marta". Traballarán alí ata ser denunciados pola súa militancia comunista e regresan A Habana. Pepín consegue un emprego estable como taxista e a posibilidade de vivir con certo desafío económico. Co seu Chevrolet Pepín transportaba armas e medicinas en apoio a revolución de 1959. Logo do triunfo da Revolución castrista ocupará diversos cargos na vida civil do novo estado, entre eles, o de director de hoteis e cadeas de cine. Recibiu varias condecoracións, algunhas impostas directamente por Fidel Castro. No ano 1994 retorna a Galicia coa súa muller por motivos de saúde.

Organizacións ás que pertenceu:

PARTIDO COMUNISTA CUBANO

Profesións: Perito mercantil

Profesións no exilio Taxista / Director Hostelería / Director Cadeas Cine

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ NAVAL, Francisco X. (1999:6-13)

Ref.^a Fotográficas: FERNÁNDEZ NAVAL, Francisco X. (1999:16)

26

ALFEIRÁN CARRILLO, Manuel

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro que segundo documentación do Concello de Malpica, foxe o 22 de xuño de 1938, pero o seu paradeiro é descoñecido.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Documentación do Concello de Malpica (listado de recrutamento).

27

ALGARRA DE SAA, Amador

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

28 **ALGUACIL SALORIO, Amelia**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1922) Foi evacuada no ano 1937 dende o País Vasco cara a Francia. Alí foi instalada na colonia de refuxiados Beaugency 45.

Estudiante / Nenas da Guerra

Ref.ª Bibliográficas: ALONSO CARBALLÉS, Jesús (1998:anexo)

29 **ALGUACIL SALORIO, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1925) Foi evacuado no ano 1937 dende o País Vasco cara a Francia. Alí foi instalado na colonia de refuxiados Beaugency 45.

Profesións: Estudiante / Nenos da Guerra

Ref.ª Bibliográficas: ALONSO CARBALLÉS, Jesús (1998:anexo)

30 **ALGUACIL SALORIO, Arturo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1923) Foi evacuado no ano 1937 dende o País Vasco cara a Francia. Alí foi instalado na colonia de refuxiados Beaugency 45.

Profesións: Estudiante / Nenos da Guerra

Ref.ª Bibliográficas: ALONSO CARBALLÉS, Jesús (1998:anexo)

31 **ALGUACIL SALORIO, Consuelo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1921) Foi evacuada no ano 1937 dende o País Vasco cara a Francia. Nese país foi instalada na colonia de refuxiados Beaugency 45.

Estudiante / Nenas da Guerra

Ref.ª Bibliográficas: ALONSO CARBALLÉS, Jesús (1998:anexo)

32 **ALGUACIL SALORIO, Mariano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1927) Foi evacuado no ano 1937 dende o País Vasco cara a Francia. Alí foi instalado na colonia de refuxiados Beaugency 45.

Profesións: Estudiante / Nenos da Guerra

Ref.ª Bibliográficas: ALONSO CARBALLÉS, Jesús (1998:anexo)

Países: República Dominicana / México

Biografía

(Lugo, 21/06/1903 - México, 04/03/1960) Tras cursa-lo bacharelato trasládase a Santiago onde se matricula en Filosofía e Letras, estudos que completa con Maxisterio. Preséntase a unhas oposicións para funcionarios de Correos onde obtén unha praza. En 1937 era cónsul español na cidade de Burdeos. En 1939 decide partir cara ó exilio en Santo Domingo. Alí foi secretario persoal de Trujillo así como profesor da "Escuela Diplomática y Consular de la Secretaría de Estado de Relaciones Exteriores" entre 1940 e 1945, da Escuela Nacional de Bellas Artes entre 1944-1945 e da Facultade de Filosofía da Universidade de Santo Domingo. Máis tarde vai para México.

Profesións: Diplomático / Funcionario

Profesións no exilio Escritor / Profesor

Obra no exilio: "La biblioteca erasmista de Diego Méndez" (1945), Ciudad Trujillo: Ed. Montalvo; "La frontera de la República Dominicana con Haití" (1945-1946) Ciudad Trujillo: Editorial La Nación; "Un lírico dominicano, ensayo sobre la poética de Enrique Henríquez", La Nación, Ciudad Trujillo, (08/04/1940); "Notas a un tema lírico hispano-portugués", Revista Educ. Rep. Dom., XIV:71, (xullo-setembro 1943), 18-36; "El padre Feijóo y América", La Nación, Ciudad Trujillo, (14-20/09/1944); "El Padre Córdoba y su doctrina para Indios", La Nación, Ciudad Trujillo, (15/10/1944), (24/10/1945), (30/07/1945), (10/08/1945) e (17/08/1945)
"Rumbos heterodoxos en México"
"La póstuma peripecia de Goya"
"Yo fui secretario de Trujillo"

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, Antonio (1990:)
LLORENS, Vicente (1975:161-171)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:7)

Países: Portugal / México

Barco

SERPA PINTO

Biografía

(A Coruña, 1899 - México D.F., 1970) Procede dunha familia da burguesía comercial coruñesa. Con vinteún anos casa co pintor Francisco Miguel Fernández Díaz, o día 19 de novembro de 1920, sendo testigo da voda o poeta uruguaio Julio Casal. Na década dos vinte viaxan xuntos a París onde vivirán por un tempo no barrio de Montparnasse. Despois viaxan con Francisco Alberto, o seu fillo, á Habana, cidade na que Francisco Miguel realizou un retrato ben coñecido do escritor Alejo Carpentier. En 1926 marcharon a México onde o poeta León Felipe foi o seu anfitrión, entrando en contacto ademais con outros intelectuais de esquerda como a chilena Amantina Quintanilla, amiga íntima de Gabriela Mistral. O pintor introdúcese no grupo dos "Contemporáneos" e xunto co pintor David Alfaro Siqueiros e a súa compañeira, a poetisa uruguaia Blanca Luz Brum, vivirán nun convento en ruínas en Taxco, Guerrero. Durante a súa estada en México coñece ó cineasta Sergei Eissenstein, que se apaixona por ela. En México nacen tamén dous fillos do matrimonio, José Ramón e Sandro. No ano 1932 regresan á Cidade de México e dende alí deciden voltar a Galicia o 10 de novembro de 1933 no barco "Cristóbal Colón". Despois de vivir en Madrid durante un ano, van para Santa Cruz de Oleiros, A Coruña. O 3 de agosto de 1936 a Garda Civil detén a Francisco Miguel acusado de actuar contra o rexime militar golpista. Sae en liberdade pero o 19 de setembro préndeno de novo, e de forma definitiva, xa que Francisco Miguel foi fusilado o día 28 de setembro. Dous anos despois, Syra comeza a escribir un diario no que recolle o período de agochamento en Galicia ata que conseguiu saír cos seus fillos de novo para México vía Lisboa no barco "Serpa Pinto". Syra instalárase co seu fillo José Ramón en Actopán, mentres que Sandro e Alberto quedan en México D.F. Os últimos anos de vida pásalos en México D.F., ata a súa morte producida por un cancro de ósos.

Obra no exilio: "Syra Alonso. Diarios" (2000), Vigo: A Nosa Terra

Ref.^a Bibliográficas: OTERO, Elva (2000:2-3)
SUMAI, Anxos (2000:40)

Ref.^a Fotográficas: "Syra Alonso. Diarios" (2000)

35 **ALONSO DIÉGUEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta do Exército Popular Republicano. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989:139)

36 **ALONSO GIL, Feliciano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

37 **ALONSO IGLESIAS, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cartelle, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

38 **ALONSO LOSADA, Andrés**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Peites, Ribas de Sil, Ourense, 21/01/1908 - Mauthausen, 06/01/1942) Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Refª.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:906, (08/09/1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

39 ALONSO MAGADÓN, Ceferino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

40 ALONSO MIQUIEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

41 ALONSO MISA, Inocencio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cambes, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet D´Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Segundo PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ, Eliseo (2001), hai un Inocencio Alonso de profesión músico que fora membro da "Columna Durruti", exiliado en Chile onde pasa 11 anos para pasa despois á Argentina.

42 ALONSO PRIETO, Rosa

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bande, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Ursulinas Beignolo VAD en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

43 ALONSO PUENTE

Países: Portugal / México

Biografía

(? - ?) Médico de Ordes durante a IIª República. Cando entran os militares na vila desaparece. Chegou a Portugal e despois de evita-las persecucións da PIDE, consegue tomar un avión cara a México onde casa con Estrella Concheiro García, cuñada de Francisco Comesaña.

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:112-113)

Países: Portugal / Marrocos / Arxentina

Biografía

(Campo Rapado, Silleda, Pontevedra, 15/08/1887-Bos Aires, 1980) Estudiu na Escola Normal de Santiago a carreira de Mestre, facendo en tres anos os catro cursos. En 1906 remata os estudos e é nomeado profesor auxiliar da mesma Escola Normal. Por razóns de saúde terá que retornar a Silleda onde se dedicará a traballar na terra. En maio de 1908 toma a decisión de marchar como polizón no barco "Aragón" rumbo á Arxentina. En Bos Aires revalida o título de mestre e ingresa a traballar como suplente. De aí pasou a exercer o maxisterio na provincia de Mendoza, cunha praza en propiedade. Posteriormente, volveu a Bos Aires onde exerceu como director de escola e do 1913 ó 1920 de profesor de Historia no Instituto Politécnico. Malia o seu traballo na docencia, fará tempo para participar das actividades dos seus paisanos galegos. É así como, en 1909, colabora na fundación da "Sociedad Hijos de Silleda" entidade que se propuxo a creación de escolas na terra natal. Por aqueles anos, Antonio coñece a Oliva Rodríguez, unha paisana da súa aldea coa que casará e terá catro fillos: Oliva, Chamor, Ombú e Celta. En Bos Aires Alonso Ríos participou tamén das actividades do Partido Socialista Arxentino. Desde 1919 a 1931 leva a xerencia da "Sociedade Científica Arxentina", mentres nos momentos libres inicia a carreira de Filosofía. En 1920 comeza a dar os primeiros pasos, para intentar unificar ós distintos centros galegos. O 24 de setembro de 1921 convócase o I Congreso fundacional da Federación de Sociedades Galegas Agrarias e Culturais. Ese día xuntáronse 12 sociedades galegas na rúa Bolívar 665 de Bos Aires. Ó remata-lo Congreso será elixido Martínez Castro, da sociedade de Pontearreas, Secretario Xeral e Alonso Ríos, que dirixía a sociedade de Silleda, director do xornal "Despertar Gallego", que comezará a editarse a partir do 1º de xaneiro de 1922. En 1931, na Federación convivía o sector vinculado ó Partido Socialista de Martínez Castro así como o que se definía galeguista integrado por Alonso Ríos, Ramón Suárez Picallo e Blanco Amor entre outros. En 1931, coa chegada da República, a Federación virará cara ás posicións galeguistas, impulsando a creación da ORGA. A Federación nomea a Alonso Ríos e Suárez Picallo para que os represente en Galicia, a onde chegan para participar o día 5 de xuño de 1931 na Asamblea Republicana da Coruña, sendo nomeado presidente da mesma, e Suárez Picallo será proposto como candidato a Deputado. Mentres tanto aproveita a escala en Barcelona para se entrevistar con Macías, e de volta para Galicia, fai escala en Madrid, onde ten un forte encontro con Casares Quiroga, a quen lle fai chegar as opinións da emigración sobre todo en relación ós dereitos nacionais de Galicia. Durante estes primeiros anos da República, Alonso Ríos traballa tamén como director da escola fundada polos emigrantes de Tomiño, "Aurora del Porvenir". A súa vocación polos problemas do campo lévano a organizar o movemento agrarista na Provincia de Pontevedra, dentro das listas da Fronte Popular. Durante a campaña polo Estatuto de Autonomía, Alonso Ríos percorrerá as distintas aldeas e vilas galegas, entusiasmando ós labregos coa necesidade de contar cun goberno propio. O alzamento de 18 de xullo sorpréndeo en Tomiño, descansando coa súa familia. Durante tres anos, e disfrazado como esmolante, foxe por Pontevedra, Ourense e Portugal, baixo unha nova identidade "Afranío de Amaral", mentres que as forzas reaccionarias o buscaban desesperadamente para asinalo. Finalmente pode saír a Portugal, de alí a Marrocos, para logo trasladarse a Bos Aires. Chega á capital arxentina en xuño de 1939. Cinco anos despois fúndase en Montevideo o Consello de Galiza coa sinatura de Alfonso Rodríguez Castelao, Elpidio Villaverde, Antonio Alonso Ríos e Ramón Suárez Picallo. Coa morte de Castelao en 1950, Alonso Ríos asume a presidencia efectiva do Consello de Galiza. O 1 de outubro de 1945, a delegación do Consello de Galicia sae rumbo a México para participar da convocatoria da reunión das Cortes no exilio. Durante os últimos anos da súa vida, Alonso Ríos continuou participando activamente en tódalas actividades patrióticas da colectividade galega. Escribiu artigos e libros, e tamén ofreceu e dictou gran número de conferencias. Morre na capital arxentina en 1980 con 93 anos.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
PARTIDO AGRARIO DE IZQUIERDA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Mestre / Labrego / Dependente

Profesións no exilio Político

Obra no exilio: Ensaio xornalístico: "Noite i Amanecer de Galiza" (1942), "Da Saudade, Amore, Arte e Misticismo" (1956), "A cultura Galega na súa dimensión American" (1961), Bos Aires: Prisciliano
Novelas: "Nidia", "O señor Afranío ou como me rispei das gadoupas da morte" (1979)
Tratados: "Tratado da Velocidade" (sobre as matemáticas)
"O mundo de fala galega - I o Hispanismo", El Orensano, I:9, 11.

Ref.^a Bibliográficas: ALONSO FERNÁNDEZ, Bieito (1994)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1361-1362)
NEIRA VILAS, Xosé (1996, III:135-142)
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:9-16)
www.cigmigracion.com/alonsor.htm
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:988-989)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:285-323)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG, nº rexistro 195, 455, 460 e 464 e CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 3, 51, 66) (Carpeta: FSG III, nº 12) e CD-ROM III (Carpeta: Elpidio Villaverde, nº 5), PÉREZ LEIRA, L. (2000), CID CABIDO, Xosé (1993:95), AXEITOS, Xosé Luis (1995 : 54, 121 e 157) e NEIRA VILAS, Xosé (2000:310)

45

ALONSO SALGADO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Estivo tamén no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135 e 142)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

46

ALONSO VILLAR, ?

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

Países: Francia

Biografía

(A Coruña, 1892 - París, 1965) Xornalista e político exiliado en Francia. Durante a súa etapa de estudante de Maxisterio e Letras, en Santiago de Compostela, fundou o xornal "La República". Colaborou tamén en "Tierra Gallega" e "El Noroeste" e fundou o semanario satírico "La Ciudad". Así mesmo, foi director do semanario político "Adelante" e presidiu o Casino Republicano da Coruña, ademais de exercer como secretario de Manuel Iglesias Corral, alcalde entre 1932-1934. Polo Partido Republicano Radical foi candidato ás eleccións constituintes de 1931 e membro do Comité Organizador de "Agrupación a la Tercera República". Foi Gobernador Civil de Soria. Membro da Logia Masónica "Pensamiento y Acción número 11" entre 1932 e 1936, na cidade da Coruña, utilizando o nome simbólico "Voluntad". A través deste organismo liderou ós radicais-demócratas seguidores de Martínez Barrio e confluíu cos radicais-socialistas na Unión Republicana en 1934. Preside, a comezos do ano 1936 a "Liga Española de Derechos del Hombre". Durante a Guerra Civil está en Madrid e Barcelona coa súa muller, Amparo L. Jean e a súa filla María Teresa. Foi subsecretario de Propaganda do Ministerio de Estado do Goberno Negrín. Dende Barcelona sae cara a Francia establecéndose nun principio na Bretaña, Vert sur Mer, onde dirixe unha residencia de masóns. Logo despois establécese en París, onde dirixiu "La Nouvelle Espagne", revista do goberno republicano no exilio e o xornal "República", órgano de Acción Republicana Democrática Española. Foi o delegado en París da Irmandade Galega e do Consello de Galiza a partir de 1957. A súa firma tamén aparece na fundación do Bloque Republicán Nazonal Galego por parte de Unión Republicana.

Organizacións ás que pertenceu:

AGRUPACIÓN A LA TERCERA REPÚBLICA
BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO
CONSELLO DE GALIZA
IRMANDADE GALEGA DE FRANCIA
UNIÓN REPUBLICANA

Profesións: Político / Xornalista / Gobernador Civil / Secretario Municipal

Profesións no exilio Xornalista

Obra no exilio: "El regionalismo gallego", "Estudio crítico de Pondal", "Voces al viento: coplas de César Alvajar" (Antoloxía) (1930), A Coruña: Imprenta Artística

Ref.^a Bibliográficas: PÉREZ ALVAJAR, José Antonio (1995)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:989)
"Hacia la Unidad de los Gallegos Antifranquistas", Galicia, XXIV:946, (02/03/1946), 3. (Sobre a súa afiliación o BNRG)
ÁLVAJAR LÓPEZ, Javier (1992:156)
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:44) Galiza na IIª Republicana, Vigo: A Nosa Terra, 2000, p. 44.
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:683, n. 619)
LAMELA GARCÍA, Luis (1998:27)
PÉREZ PAÍS, Mª (2001:286)
VALÍN FERNÁNDEZ, Alberto (2001:256)

Ref.^a Fotográficas: Galicia, XXXVII:1288, (28/02/1958), 1.

Países: Francia

Biografía

(A Coruña, 1927?) Era fillo de César Alvajar e Amparo López Jean. En 1932 ingresa no Instituto da Guarda. Formou parte da UEA (Unión de Estudiantes Antifascistas) como tesoureiro. Cando tivo lugar o alzamento de xullo de 1936 fuxiu a Teixeira. Formou parte do exército republicano pouco tempo antes de ter rematada a Guerra Civil na "Quinta del Biberón". Ó remate da guerra voltou á Coruña. Uns anos despois marchou a Ponferrada a traballar como xerente nunha mina de wolfram. No ano 1954 marchou a Francia por primeira vez porque non quiso colaborar coa Garda Civil na captura duns guerrilleiros que actuaban nos montes próximos á mina. Despois retornou á Coruña na procura da súa muller para marchar os dous ó exilio francés. No exilio foi delegado do Consello de Galiza en Europa e Secretario do "Ministerio de Información, Propaganda y Archivos" do goberno republicano español no exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA
UEA UNIÓN DE ESTUDIANTES ANTIFASCISTAS

Profesións: Administrativo

Profesións no exilio Secretario Gubernamental

Obra no exilio: "La Coruña de mi adolescencia. Recuerdos de la Segunda República Española" (1992), Anuario Brigantino, 15, (1992), 149-174
"La Coruña de mi juventud. Recuerdo de la Guerra Civil," (1993), Anuario Brigantino, 16, (1993), 125-154

Países: Francia / Arxentina / México / Suíza / Portugal

Biografía

(A Coruña, 08/08/1916 - Monção, Portugal, 17/04/1998) Xornalista filla do coruñés César Alvarar e de Amparo López Jean, tamén exiliados. Dende moi nova destacou polas súas dotes musicais e intelectuais. Matriculada ós 10 anos no Instituto da Guarda, logrou acadar na reválida de terceiro do Instituto unha matrícula de honra. Traballou directamente con Casares Quiroga durante a República. Cando éste foi nomeado presidente do goberno trasládase con el a Madrid para traballar nas oficinas do SIM (Servicios Secretos do Ministerio da Gobernación). Na capital coñece e casa con Arturo Cuadrado Moure. Traslados a Valencia nace a súa filla Silvia. Despois vai para Barcelona onde tamén estarán os seus pais e a súa irmá María Teresa. En marzo de 1939 o matrimonio Cuadrado Alvarar está en Toulouse (os pais de Amparo atopábanse polas mesmas datas en Vert sur Mer). A súa filla Silvia morre con cinco meses e medio a causa dunha neumonía. Despois de pasar por París embarcan dende Burdeos cara a Bos Aires. Alí comezou a dar clases de piano e despois a ter unha importante actividade editorial traducindo libros do inglés e do francés. Tamén é destacable a súa produción teatral, pois na década dos 50 chegou a estrear dúas obras teatrais: "Amada tú" e "Un balcón para los Lester". Despois dun segundo matrimonio con Luis Ortega Valverde e posterior ruptura, deixa Bos Aires e, de paso por México, decide voltar a Europa. Instalada en Xenebra seguiu co seu labor de tradución para numerosos organismos especializados das Nacións Unidas: funcionaria da Organización Internacional do Traballo (OIT), na Conferencia da Comisión de Estupefacientes das Nacións Unidas, Comité de Desarme, Organización de Enerxía Atómica, Conferencia sobre Seguridade Europea, etc. Paralelamente dirixía un grupo de teatro e a súa casa era lugar de encontro para a intelectualidade española e hispanoamericana: Cortázar, Calvert Casey, Albeti, Teresa León, etc. Tamén traballou no servizo de traducións da UNESCO en París. Unha vez retirada decide instalarse definitivamente en Portugal, onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Músico / Funcionaria

Profesións no exilio Escritora / Traductora / Editora

Obra no exilio: Obras teatrais: "Amada tú" e "Un balcón para los Lester"

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar: (1997:90)
DÍAZ PARDO, Isaac (1992:192-199)
ALVAJAR, Ana M^a (2000)
"Revista das letras 352" suplemento de "O Correo Galego", 08/02/2001, pág. 3.

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Tomiño, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

52 **ÁLVAREZ ARIAS, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

53 **ÁLVAREZ BERNARDO, Abilio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Oleas, Entrimo, Ourense, 24/06/1917 - Mauthausen, 02/02/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen. Posteriormente morreu no comando Gusen 2 do mesmo campo de concentración.

Ref.^o Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:906, (08/09/1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

54 **ÁLVAREZ CASTELLANOS, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

55 **ÁLVAREZ CASTIÑEIRAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

56 **ÁLVAREZ CIBRIÁN, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Caviña, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

57 **ÁLVAREZ COUTO, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas como sarxento durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

Comentarios: O segundo apelido podería ser Curto, xa que o listado do que tomamos os datos préstase a algunha confusión.

58 **ÁLVAREZ DOMÍNGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo como refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

59 **ÁLVAREZ ENRÍQUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monterramo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

60 **ÁLVAREZ ESTÉVEZ, Darío**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado en Barcarès, Francia. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

61 **ÁLVAREZ ESTÉVEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

62 **ÁLVAREZ FEIJÓO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta do Exército Popular Republicano. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

63 **ÁLVAREZ FERRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

Países: Cuba / Estados Unidos

Biografía

(Pontevedra, 29/11/1899 - Miami, 04/04/1986) Avogado e xornalista. Foi redactor xefe de "El Pueblo Gallego" de Vigo. Tamén foi secretario do Partido Galeguista. Exiliouse en Cuba onde realizou labores xornalísticos en diversas revistas. No ano 1937 gañou dous premios referentes a un concurso sobre a obra rosaliana na publicación "Cultura Gallega" da Habana. Entre 1938-1939 foi presidente da "Hermandad Gallega" e funda o periódico bilingüe "Loita". Alí tamén gaña a oposición de avogado do Estado. Despois foi secretario dos presidentes cubanos Grau San Martín e Pío Socarrás. Renunciou posteriormente a estes cargos co golpe militar de Batista. Foi delegado do Consello de Galiza en Cuba e colaborador da revista "Saudade" na segunda etapa da mesma no ano 1952. Despois de tentar regresar a España debe exiliarse de novo nos EEUU. Escribe: "Galicia emigrante" "Valle Inclán en la Habana", "Juan Ramón y Rosalía" e "Vida, paixón e morte de Alexandre Bóveda", entre outras. Colabora tamén na publicación periódica de Casa Galicia Unidad Gallega de Nova York. Era cuñado de Alexandre Bóveda.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Xornalista

Profesións no exilio Xornalista / Avogado

Obra no exilio: "Vida paixón e morte de Alexandre Bóveda" (1972), Bos Aires: Editorial Nós
"Galicia emigrante"
"Valle-Inclán en la Habana"
"Juan Ramón y Rosalía"
"Los Pazos: estudio preliminar" (1963) Vigo: Castrelos

Ref.^a Bibliográficas: GEG
EIRAS ROEL, A. e REY CASTELAO, O. (1992:299)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000, II:989-990)
FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:41)
PRADA, Rodolfo (1945:8)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:234)
Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:311)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo Fotográfico AEG, nº rexistro 206. Fotos en: RODRÍGUEZ FRAGA, Xan (1994:41), MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luís (et. al.) (1989:42 e 86)

Países: Francia / Cuba / México

Biografía

(San Miguel de Outeiro, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, 1913) Político, escritor e xornalista. Naceu no seo dunha familia campesiña. Desde 1928 participará nas segas en Castela, tomando parte nos conflitos campesiños, xa con catorce anos. En 1931 afíliase ó PCE, organizando o sindicato da Federación de Traballadores da Terra da UGT con Alfonso Gayoso Frías e Benigno Álvarez, da Federación Campesiña Provincial de Ourense do PCE. En 1934 é detido tralo apoio do Sindicato á Revolución de Asturias. En 1936 trasládase a Madrid para asistir a un curso de formación marxista, alí cólleo a sublevación, e organiza xunto con outros galegos o Batallón de Milicias Populares Gallegas. É nomeado Comisario Político do exército popular (Vº Corpo do Exército). Participou na defensa de Madrid e nas batallas do Xarama, Guadalaxara, Brunete, Sur do Teixo, Garavitas, Teruel, Belchite, o Ebro e Cataluña. Alterna o seu labor de Comisario co de xornalista. Co remate da Guerra Civil, en 1939, comeza un longo exilio en Francia e Cuba. En 1944 viaxa a España clandestinamente, sendo detido en Madrid o 25 de agosto de 1945. É condenado a morte polo cal se organiza unha campaña internacional contra o seu fusilamento e o de Sebastián Zapirain. Entón é condenado a pena de prisión en Alcalá de Henares, Logroño e Burgos. En 1954 Santiago Álvarez sae do cárcere camiño do exilio latinoamericano, reclamado pola Embaixada de Cuba, sendo elixido membro do Comité Central do PCE trasladándose a México onde traballa na organización do PCE. En 1957 viaxa a París, para tratar o tema da Reconciliación Nacional, ó que se opuxera o Comité de México. En 1958 instálase en Europa para encargarse da actividade internacional do PCE. Un ano máis tarde participa no Congreso da Emigración galega, cunha comunicación sobre os foros. En 1960 é elixido membro do Comité Executivo do PCE. En 1968 créase en París o Partido Comunista Galego, e Santiago Álvarez é elixido secretario xeral, cargo no que é reelixido en 1973. En 1976, tralo regreso clandestino a España, é detido aínda que por pouco tempo. En 1978 Santiago Álvarez abandona a secretaria xeral do PCG. Actualmente vive en Madrid.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCG PARTIDO COMUNISTA DE GALICIA

Profesións: Escritor / Xornalista / Labrego

Profesións no exilio Xornalista

Obra no exilio: "Unha alternativa democrática pra Galicia" (1976), París: Editorial Nova Galicia
"Castelao y nosotros los comunistas" (1984), Sada: Edicións do Castro
"Las Milicias Populares Gallegas. Un símbolo de la Galicia antifranquista. Ensayo histórico" (1989), Sada: Edicións do Castro
"Osorio-Tafall. Su personalidad, su aportación histórica" (1992), Sada: Edicións do Castro
ÁLVAREZ, Santiago: Memorias (volumes I ó VI) (1985-1997), Sada: Edicións do Castro

Refª. Bibliográficas: FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:42)
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:60)
SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000a) (no prelo)
CATÁLOGO EXPOSICIÓN SANTIAGO ÁLVAREZ. Unha vida de loita (1997)
ÁLVAREZ, Santiago (1992)
VARELA SIEIRO, Xaime (2001) (inédito).

Refª. Fotográficas: CATÁLOGO EXPOSICIÓN SANTIAGO ÁLVAREZ. Unha vida de loita (1997) e ÁLVAREZ, Santiago (1989a:apéndice) e ÁLVAREZ, Santiago (1992)

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis / México

Biografía

(Maceda, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Posteriormente exiliouse en México onde se dedicou ás actividades comerciais.

Profesións no exilio Comerciante

Refª. Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
Información proporcionada por Ana Viéitez Gómez.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

67 **ÁLVAREZ GONZÁLEZ, Nieves**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ourense, 1905) Mestra afiliada ó PCE dende 1931. Durante a guerra foi directora dunha gardería en Barcelona. Posteriormente foi á Unión Soviética onde traballou de mestra en Pirobors Karga, na fábrica "Lijachova", en Kokand, Crimea, e Dnepropetrovsk. Casou con Francisco Babado. Voltou repatriada a España en 1985.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mestra

Profesións no exilio Mestra / Obreira

Ref.^a.Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986)

68 **ÁLVAREZ HORTAS, Eulogio**

Países: Portugal

Biografía

(? - ?) Presidente da Sociedade de Oficios Varios de Entrimo, Ourense. En xuño de 1937 foxe a Portugal na mesma noite na que ía ser detido. Foi capturado pola policía portuguesa e despois entregado na fronteira de Tui en novembro de 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a.Bibliográficas: PRADA RODRÍGUEZ, Julio (2000)

69 **ÁLVAREZ LEÓN, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

70 **ÁLVAREZ MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cobas, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

71 **ÁLVAREZ MEDELI, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

72 **ÁLVAREZ NOGUEIRA, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

73 **ÁLVAREZ PAZO, Concepción**

Países: México

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, ? - A Estrada, Pontevedra, 1980) Mestra Nacional que se exilia en México, xunto co seu home Celestino López López. Alí foi mestra no Colegio Madrid, centro que acolleu ó republicanismo español exiliado nese país. Coa morte do home en 1963 regresa a Galicia e morre en 1980.

Profesións: Mestra

Profesións no exilio Mestra

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Marisa Pazos Pazos.

74 **ÁLVAREZ PICHEL, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

75 **ÁLVAREZ POSÍO, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Guntumil, Muíños, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

76

ÁLVAREZ QUINTAS, Daniel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

77

ÁLVAREZ RANCAÑO, Constantino

Países: Francia

Biografía

(Lugo, ?) Refuxiado en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "C. Castroverde y Unidos de Fonsagrada y Baleira", Galicia, XVIII:675, (18/05/1940), 2.

78

ÁLVAREZ RODRÍGUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

79

ÁLVAREZ RODRÍGUEZ, Aurelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

Países: Arxentina / Cuba / Estados Unidos

Biografía

(Beiro, Ourense, 10/08/1877 - Tampa, Florida, Estados Unidos, 1943) Nace no seo dunha familia artesá, fillo do ferreiro José Álvarez e de Josefa Rodríguez. Tiña tres irmáns e outras tantas irmás. Como nunca amosou o menor interese polo traballo do seu pai, dedicouse ó estudio. Fixo o bacharelato e posteriormente ingresou no Seminario Conciliar de San Fernando para seguir a carreira sacerdotal. Máis tarde aparece vencellado a diferentes xornais como "La Nueva Época", xornal católico de Francisco Silvela editado en Ourense entre os anos 1896 e 1900, e a "La Galerna". Estivo ligado tamén ó "Círculo Católico de Obreros" de Ourense. Colabora tamén no xornal de Valentín Lamas Carvajal, "El Eco de Orense". Logo exerce como abade rural en Parada de Laviole, no concello do Irixe e alí escribe o seu primeiro folleto independente "El cura rural" (1904). En 1907 trasládase a Madrid para establecerse como capelán do marqués de Urquijo. Alí colabora co Centro Galego e a revista "Galicia" e publica unha colección de contos de ambiente galego baixo o título de "Por los agros celtas" (1907), ó que seguirán "Hablando con los Santos" (1909) e "El libro del periodista" (1912). Na cafetería madrileña de "Excelsior", forma tertulia con varios galegos, da cal xurde a fundación do xornal católico independente "El Debate" e logo regresa a Ourense, á feligresía de Beiro onde da comenzo a súa etapa agrarista e anticaciquil, loitando contra o caciquismo gubernamental que existía en Galicia. Foron moi destacados nese tempo os seus discursos e conferencias de carácter literario e relixioso. Viaxa a América co propósito de solicitar axuda dos compatriotas alí emigrados. Así atopámolo na Habana en 1913. A finais de 1914 e debido a súa radicalización política o bispo dicta un Auto para suspendelo dos seus cargos sacerdotais. Obedecendo a decisión do prelado, deixa a súa parroquia rural e licénciase en Dereito polas universidades de Madrid e Murcia. Pasa logo a dedicarse exclusivamente ás tarefas xurídicas, ó xornalismo e ás actividades políticas. En 1915 fixo unha viaxe a Bos Aires impartindo varias conferencias sobre o conflito agrario en Galicia. En Bos Aires foi nomeado socio honorario do Centro Gallego. Reaccionando aínda con máis furor contra o caciquismo e polos problemas do agro chega a fundar, xunto con Alfredo Vicenti e Portela Valladares, a "Acción Gallega". De volta en Galicia continúa coa loita ata a chegada da dictadura de Primo de Rivera en 1923. En 1931 é trasladado a Madrid polo Partido Radical, alí exerce de avogado e asume a presidencia da Casa de Galicia. Foi tamén deputado a Cortes nas Constituíntes republicanas de 1931 e vocal do "Alto Tribunal de Garantías Constitucionales". Os acontecementos da Guerra Civil provocaron o seu exilio a Bos Aires onde escribe para o xornal que dirixe Natalio Botana, "La Crítica". Moitos dos artigos escritos para esta publicación foron recollidos nun libro titulado "España en Crisol" (1937). Despois da experiencia arxentina vai a Cuba e máis tarde a EEUU onde morre.

Organizacións ás que pertenceu:

ACCIÓN GALLEGA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Político / Escritor / Avogado / Sacerdote

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Obra no exilio: "España en Crisol" (1937)

Ref.^a Bibliográficas: "¡Ha muerto Basilio Álvarez!", España Libre, V:47, (19/11/1943), 1.
COUCEIRO FREIJOMIL, Antonio (1951:42-43)
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1966, II:1320-1328)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:305)
BANDE, E. (1987)
VALCÁRCEL, Marcos (1991)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:127-129)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000, II:989)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG, nº rexistro 1400.

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

82 **ÁLVAREZ RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Clodio, Ribas de Sil, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

83 **ÁLVAREZ RODRÍGUEZ, Severo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

84 **ÁLVAREZ SALDAÑA, Demetrio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

85 **ÁLVAREZ, Demetrio ("O Pecho")**

Países: Portugal

Biografía

(? - ?) Pasou moitos anos na cadea de Portugal polos sucesos de Cambedo de 1946.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:47)

86 **ÁLVAREZ, José Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despoise estivo no campo de refuxio de Barcarès, en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

87 **ALVEDRO VILLAVERDE, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 24/01/1943) Morre no campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

88 **ALVITE GARCÍA, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil fora membro Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

89 **ALVITE MIRANDA, Silvestre**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Oliveira, Ribeira, A Coruña, ? - Mauthausen, 09/11/1941) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia. No ano 1941 morre no campo de concentración de Mauthausen.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Barcarès e a Mauthausen.

90 **AMADO CHOUZA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Porto do Son, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

91 AMIGO BARCIA, Gabriel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Segundo información proporcionada por Miguel Anxo Seixas, este home podería ser Gabriel Amigo García, que naceu na Pobra do Caramiñal o 29 de xullo de 1904.

92 AMIGO OTELO, Eugenio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

93 AMIL MOSQUERA, Lucas

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cambre, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia. Despois marchou exiliado a México onde frecuentou os ambiente socialistas galegos do exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

94 AMOR Y VÁZQUEZ, José

Países: Cuba / Venezuela / Estados Unidos

Biografía

(Cuba, ?) Trasládase de neno cos seus pais a España. Sorpréndeos a Guerra Civil en Galicia, onde Amor y Vázquez iniciaba os seus estudos entre Ribadeo e A Coruña. A familia queda escindida entre Madrid e Galicia. Como exiliado, regresa cos pais de novo a Cuba. Nese país ingresa na Universidade da Habana. Despois vai a Venezuela no ano 1946 onde pasa escasamente un ano dando clases español e como redactor-tradutor da Prensa Asociada. Posteriormente e xa instalado nos Estados Unidos exerce como catedrático de Estudios Hispánicos na Brown University, en Rhode Island, Providence. Tamén foi presidente da Asociación Internacional de Hispanistas e Director do Centro de Estudios Latinoamericanos da Brown University. Publicou artigos en revistas especializadas e foi coeditor de "Estudios sobre el teatro antiguo español y otros ensayos" e "De Cadalso a Aleixandre".

Profesións no exilio Traductor / Redactor / Catedrático

Obra no exilio: "Estudios sobre el teatro antiguo español y otros ensayos"
"De Cadalso a Aleixandre"

95 **ANCA HERMIDA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Sadurniño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

96 **ANEIROS MENDAY, Guillermo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Durante a Guerra Civil servira na frota de submarinos en Cartaxena.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

97 **ANIDO CUTEINO, Serafin**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

98 **ANIDO FANDIÑO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Pantaleón das Viñas, Paderne, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de concentración de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

99 **ANIDO GEIPI, Marcelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia. Segundo o xornal de Nova York, Cultura Proletaria, é reclamado dende os Estados Unidos por Luis Anido, residente Newark, N.J.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Esta persoa aparece citado de dous xeitos, como Marcelino Anido Geipi e como Marcelino Anido Gelpi, ver "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6 e "Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

100 **ANIDO VILAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

101 **ANTA CARRACEDO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

102 **ANTELO, Faustino**

Países: Uruguai

Biografía

(Coristanco, A Coruña, 192?-Montevideo, ?) Tivo que exiliarse en Uruguai a comezos dos anos 40.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Silvia Facal Santiago.

103 **ANTÓN GARCÍA, Pedro**

Países: Francia / Cuba

Biografía

(Pontevedra, 1890 - ?) Ensaista, conferencista e profesor licenciado en Filosofía e Letras. Tamén foi sacerdote da Compañía de Jesús. Ó inicio da Guerra Civil foi perseguido e estivo fuxido por Portugal, Canarias e outras rexións ocupadas polos sublevados ata ser detido en Segovia. Preso durante máis dun ano, logrou ser canxeado e chega a Barcelona onde o goberno republicano o nomea funcionario. Ante o avance franquista foxe para Francia. En 1940 chega a Cuba, momento no que se atopa nunha difícil situación económica e recibe axuda da Sociedade de Beneficencia Naturales de Galicia. A partir dende momento pérdeselle o rastro.

Profesións: Sacerdote / Ensaista / Profesor

Obra no exilio: "Los jesuitas desenmascarados, o historia verídica y documentada de un jesuita" (1931), Ourense
"La barbarie franquista. Memoria de un preso" (1940), La Habana: Imprenta Berea

Ref.^a Bibliográficas: DOMINGO, Jorge e GONZÁLEZ, Roger (ed.) (1998:137-150)
GEG

104 **ANTONIO**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Guerrilleiro galego amigo de Rogelio Pereiras que tivo que fuxir a Francia.

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:51)

105 **ANTÚNEZ DOMÍNGUEZ, Bernabé**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Entrimo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d´Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

106 **AQUIS CARAMÉS, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Raxo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

107 **ARAÚJO GONZÁLEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ourense, 15/10/1916 - Mauthausen, 10/10/1941) Foi trasladado a Gusen 2, comando do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: "Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:907, (13/09/1945), 3.
VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

108 **ARAÚJO GONZÁLEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

109 **ARAÚJO MARTÍNEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

110 **ARAÚJO SAMPAYO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

111 **ARAÚJO VILA, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

112 **ARAÚJO, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer (P.O.) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

113 **ARAÚJO, María (La Guerrillera)**

Países: Cuba

Barco
MARQUÉS DE COMILLAS

Biografía

(Carril, Vilagarcía, 1904 - A Habana, 1989) Emigra a Cuba cos seus pais e en 1920 contrae matrimonio con Anxo Carcaño, orixinario de Mugardos. Coa instauración da IIª República volven a Galicia en 1932 con dous fillos pequenos, Sebastián e Antonia. En Vigo, María traballa nunha conserveira e Anxo enrólase nun barco de pesca. Os dous serán delegados sindicais de ideoloxía comunista. Durante un Congreso celebrado en Madrid en 1935 coñece á Pasionaria e pouco despois coinciden tamén en Vigo. Nese ano nace tamén a súa filla Dora. Co estalido da guerra pasan á clandestinidade. Anxo consegue volver a Cuba e María sigue, co nome de Emilia, colaborando nas actividades sindicais de Vigo e Redondela. Estivo detida durante un tempo acompañándoa no cárcere a súa filla Dora. Mediante xestións do cónsul cubano foi liberada e logra embarcar para Cuba no buque "Marqués de Comillas" no ano 1944, acompañada polos seus fillos Sebastián, Antonio e Dora. Percorrerá o país caribeño denunciando o réxime franquista, colaborando tamén na loita contra o dictador Batista. Xa en plena Revolución funda un comité de "Defensa de la Revolución" no barrio mariñeiro de Casablanca. Recibe a condecoración da "Orden Ana Betancourt" en 1975.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
Obreira / Sindicalista

Refª. Bibliográficas: BARCIA, Tere G. (2000:12-13)
NEIRA VILAS, X. (1998:230-233)

Refª. Fotográficas: NEIRA VILAS, X. (1998:231), BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

114 **ARCA CADILLA, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Estivo refuxiado nos campos de Argelès sur Mer, 8 bis, e no de Bezièrs en Francia.

Refª. Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

115 **ARCA NOVO, Melchor**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña,?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Refª. Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

116 **ARCE**

Países: México

Biografía

(? - México, ?) Coronel republicano exiliado en México.

Profesións: Militar

Refª. Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

Comentarios: Florencio Delgado Gurriarán, en ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186) non indica o seu nome.

117 **ARCE, Ángel "Antonio de Verín"**

Países: Portugal

Biografía

(Verín, Ourense, ?) Guerrilleiro que tralo estalido da Guerra Civil foxe a Portugal aínda que de cotío voltaba a Verín.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:136)

118 **ARCOLO ÍNSUA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Porto do Son, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

119 **ARELÓN PRIETO, Rafaela**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

120 **ARENAS, Jesús**

Países: Estados Unidos / México

Biografía

(? - ?) Anarcosindicalista galego exiliado en Estados Unidos e posteriormente en México. En 1958 formaba parte da agrupación da CNT de España en México.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

121 **ARES ARIAS, Víctor**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ares, A Coruña, ?) En agosto de 1936 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

122 **ARES DÍAZ, Rodrigo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

123 **ARES FERREIRO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Quiroga, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

124 **ARES LOSADA, Serafín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Salgueiros, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 3 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

125 **ARIAS DE LA MORENA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

126 **ARIAS GONZÁLEZ, Julio**

Países: Francia

Biografía

(Lugo, ?) Refuxiado en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "C. Castroverde y Unidos de Fonsagrada y Baleira", Galicia, XVIII:675, (18/05/1940), 2.

127 **ARIAS LÓPEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Sarria, Lugo, 17/01/1910 - Mauthausen, 06/01/1941) Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:907, (13/09/1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

128 **ARIAS MILLÁN, Victoriano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

129 **ARIAS YÁÑEZ, Odilo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

130 **ARIAS, José**

Países: Francia / Estados Unidos / Cuba

Biografía

(Trabada, Lugo, ?) Emigrou moi novo a Cuba e retornou para incorporarse ás Brigadas Internacionais. Era membro do PCE, pasou parte do seu exilio en Francia antes de marchar en 1947 ós Estados Unidos e logo a Cuba.

Organizacións ás que pertenceu:
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (2000:183-187)

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS, Xosé (2000:183-187)

131 **ARIAS, Laura**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Galega afiliada a Izquierda Republicana que en 1945 estaba exiliada en Bos Aires onde traballaba como empregada.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Empregada

Profesións no exilio Empregada

Ref.^a.Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

132 **ARIVO CANTERO, Leandro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer (P.O) en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

133 **ARMENTAL SAMPEDRO, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corrubedo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

134 **ARMESTO GARCÍA, Alberto**

Países: Portugal / Estados Unidos / Venezuela / Perú

Biografía

(Ourense, ? - Perú, ?) Era fillo dun zapateiro ourensán de ideoloxía republicana. Con 24 anos e comezada a Guerra Civil foi condenado a 24 anos de encerro no "Penal de Castigo del Coto", Xixón. Segundo os datos proporcionados pola súa filla posteriormente foi levado a unha presión en Portugal. De alí fuxiu ós Estados Unidos e máis tarde, sendo reclamado por un familiar dende Caracas, chega a Venezuela. Neste país traballou na industria do petróleo para pasar posteriormente a Perú, onde traballou de "adivino". Morreu no exilio.

Profesións: Obreiro

Ref.^a.Bibliográficas: ARMESTO, Marilyn [1999]

135 **ARMESTO SARO, Pedro**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra de Brollón, Lugo, 1910) En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

Comentarios: Decoñécemo-lo periplo que o levou ata ó campo de concentración na Unión Soviética.

136 **ARZA, Constantino**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Segundo unha noticia extraída do xornal Galicia (ver referencias), Arza chega a Bos Aires no ano 1942.

Ref.^a Bibliográficas: "Constantino Arza", Galicia, XXI:791, (08/08/1942), 2.

137 **ASENSIO TORRADO, José**

Países: Estados Unidos

Biografía

(A Coruña, 1893 - Nova York, 1961) Xefe do sector do exército republicano na Serra do Guadarrama durante a Guerra Civil. En 1937 Largo Caballero nomeouno Subsecretario de Guerra fronte á oposición de comunistas e socialistas que o acusaban da caída de Málaga. Por este motivo foi detido e levado preso a Barcelona. Gracias á axuda da masonería foi posto en liberdade e ingresa na logia "Gran Oriente de España". A finais do ano 1938 o goberno Negrín designouno agregado militar na embaixada española en Washington. No exilio en Nova York foi un importante propagandista da república, chegando a ocupar altos cargos nas Sociedades Hispanas Confederadas e dirixindo o seu xornal "España Libre". O seu antigaleguismo levouno a a ter pouca simpatía polo proxecto autonómico que defendían, entre outros, Castelao ou Emilio González López.

Profesións: Militar

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ (2000:39)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:292, n.302)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:200)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:39-42)

138 **Aurelio**

Países: Francia

Biografía

(A Coruña, 1905) Era un socialista que ingresa nas filas comunistas en abril de 1939. Durante a Guerra Civil tivo o cargo de sarxento. Marchou ó exilio francés en 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ VERDE, Pilar (1996:97-115)

139 AVELAIRA GONZÁLEZ, Basilio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

140 BABARRO? SELAS, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

141 BAILÍN PÉREZ, Liborio

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(As Nogais, Lugo, 11/02/1916 - Mauthausen, 13/09/1944) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente morre no comando Gusen 2 deste mesmo campo.

Ref.^a Bibliográficas: "Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 1.
VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

142 BAILO AMENEIRO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

143 BAJO OLIMPIO, Miguel

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ? - Mauthausen, 18/04/1943) Estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:156)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de concentración.

144 **BAL Y GAY, Jesús**

Países: México

Biografía

(Lugo, 23/06/1905 - Madrid, 1993) Licenciouse en Letras pola Universidade de Santiago. Foi investigador do folklore musical galego no Centro de Estudos Históricos de Madrid e un dos fundadores da revista "Ronsel" (1924-1925). Foi tamén Lector na Universidade de Cambridge. En 1938 exiliase en México, traballando na Casa de España e no Colexio de México. Chegou a ser xefe da sección de investigación no Instituto Nacional de Belas Artes e profesor de música. Algunhas das súas obras foron: "Hacia el ballet gallego" e "Cancionero Popular Gallego". Regresou a España, onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

Profesións: Musicólogo

Profesións no exilio Musicólogo / Profesor

Obra no exilio: "Hacia el ballet gallego" (1925)
"La generación gallega del 1926"
"Cancionero popular gallego"
"Biografía de Chopin"
"Romance y villancicos españoles del siglo XVI" (1939), México: La Casa de España
"Personalidad musical de Galicia", Grial, 4, (abril-xuño 1964), 248-250.
GARCÍA ASCOT, Concha e BAL Y GAY, J. (1990): Nuestros trabajos y nuestros días, Madrid: Fundación Banco Exterior

Ref.^a Bibliográficas: GEG
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000, II:990)
BUXAN, Antón (1981-1983:203-235)
COUCEIRO FREIJOMIL, Antonio (1951:122-123)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:149)
BONET, Juan Manuel (1995)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976, VI:285-334 e 311-312)
SOLER VINYES, Martí (1999)

Ref.^a Fotográficas: CID CABIDO, Xosé (1994:68)

145 **BALADO GÓMEZ, Jaime**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

146 **BALADO GÓMEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

Comentarios: Pode ser irmán de Jaime Balado Gómez.

147 **BALBOA LÓPEZ, Benjamín**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil fora oficial radiotelegrafista e tamén estivo na Escuadra de Cartagena, fiel á República, co cargo de subsecretario do Ministerio de Mariña. Alí tivo como compañeiros a outros mariñeiros e cabos como Fernández, Rodríguez, Piñeiro, Souto, Antúnez, Sardina, Conesa ou Sierra, moitos deles igualmente galegos, que deron conta dos oficiais sublevados nunha rápida acción rememorada polo escritor pontearés, exiliado tamén en México, Manuel D. Benavides, no seu libro "La Escuadra la mandan los cabos". En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés 6 bis en Francia. Despois exiliouse en México.

Profesións: Militar / Subsecretario Gubernamental

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
VILLAVARDE GARCÍA, Elixio (1995b:97-110)

148 **BALBOA, Xoaquín**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(? - ?) Galego que estivo no campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: TORRENTE, Manuel (1989)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de concentración.

149 **BALSEIRO MAYORAL, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

150 **BALTAR DOMÍNGUEZ, Antonio**

Barco

Países: Arxentina / Uruguai

CABO DE HORNOS

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, 1906 - Bos Aires, 1970) Fillo do cirurxián D. Ángel Baltar. Estudia Medicina na Universidade de Santiago de Compostela, onde foi profesor auxiliar de Histoloxía e ingresa en 1931 no corpo de Médicos Inspectores Municipais de Santiago. En 1929 amplía estudos en París. Chega a Uruguai o 30 de setembro de 1936 no barco "Cabo de Hornos". Viaxou dende A Coruña en terceira clase coa súa muller, a uruguaia Mireya Dieste, sobriña de Rafael Dieste. Despois trasládase á Arxentina en 1937, onde continúa o seu labor como médico tanto en Bos Aires como na Patagonia. Co pseudónimo de Luis Estévez colabora en "Galicia Emigrante" e en "De Mar a Mar". Foi secretario da editorial galega Citania. Presidiu a AGUEA con Blanco Amor, fundou un sanatorio con Gumersindo Sánchez Guisande e foi o xefe do Laboratorio Anatomopatolóxico e catedrático de Histoloxía e Anatomía Patolóxica na Universidade de Mendoza.

Organizacións ás que pertenceu:

AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y ARTISTAS

Profesións: Médico / Profesor

Profesións no exilio Médico / Catedrático

Ref.^a Bibliográficas: GEG

VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1362)

MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:285-323)

TOBÍO, Lois (1994:576)

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:990)

"Lista de pasajeros de barcos de ultramar. Año 1936", Dirección Nacional de Migración do Ministerio do Interior. Montevideo, Uruguai.

Ref.^a Fotográficas:

Arquivo AEG, nº rexistro 206, 139, 147 e CD-ROM III, Carpeta. Elpidio Villaverde, nº 7, 21, 30; Galicia. Revista del centro gallego, XXV:316, (maio de 1939), 18; AXEITOS, Xosé Luís (1995b) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e F. FREIXANES, Víctor (1993:139)

151 **BALTAR, Pedro**

Países: Arxentina

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) Exiliado galego na Arxentina onde se dedicou á industria conserveira.

Profesións: Industrial

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:207)

152 **BAO GÓMEZ, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sada, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

153 **BARBADO ÁLVAREZ, Talín**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ourense, 1936) Estivo en Moscova, Kokand, Dnepropetrovsk e foi agrónomo en Crimea. Pertenceu ó PCE.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións no exilio Agrónomo

Ref.^a.Bibliográficas: Libro Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

154 **BARBEIRO PÉREZ DE GUILLADE, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontearas, Pontevedra, ?) Foi concelleiro en Pontearas. En 1939 unha nota no xornal Galicia indica que se atopa exiliado en Francia no campo de refuxiados de Barcarés nº 1 pavillón nº 9.

Profesións: Concelleiro

Ref.^a.Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

155 **BARBEITO**

Países: Cuba

Biografía

(A Coruña, ? - A Habana, ?) Destacado cirurxián que se exiliou na Habana onde morreu.

Profesións: Médico

Ref.^a.Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:254)

156 **BARBEITO PÉREZ, Antonio**

Países: Arxentina

Biografía

(Pontearas, Pontevedra, ?) Fora concelleiro de Pontearas probablemente por Izquierda Republicana, partido no que militaba. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Concelleiro

Ref.^a.Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

157 **BARBEITO SAN MARTÍN, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Outeiro, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 figura nun artigo da revista Galicia como refuxiado no campo de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

158 **BARBER SERRA, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

159 **BARBERO PASTOR, Adolfo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

160 **BARCANA FERNÁNDEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

161 **BARCIA FERNÁNDEZ, Amador "Xicos"**

Países: Francia

Biografía

(Regüela, Cabanas, A Coruña, ?) En 1936 formou parte do grupo que cortou o paso ás Forzas sublevadas que ían de Ferrol a Pontevedra. Detido ós poucos días, fuxiu cando o conducían ó cemiterio de Silobre (Fene) para ser fusilado. Cos anos embarca no Vicedo cara a Francia.

Ref.^o Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:167)

162 **BARCIA TRELLES, Augusto**

Países: Arxentina

Biografía

(Vegadeo, Asturias, 5/03/1881 - Bos Aires, 1961) Estudiu Dereito en Oviedo e Madrid. Nesta última cidade vinculouse ó movemento agrarista galego, ingresando na Liga Agrario-Redencionista e escribindo en "Acción Gallega". Pertenceu a "Acción Republicana" e despois foi deputado de "Izquierda Republicana" nas Cortes. Concretamente, foi o presidente da minoría parlamentaria galega no Congreso dos deputados durante os acontecementos revolucionarios de outubro de 1934. Tamén foi varias veces Ministro da República, entre elas de Estado co goberno de Azaña en febreiro de 1936 e con Casares Quiroga en maio de 1936. Catedrático da Escola de Estudios Superiores do Ateneo de Madrid. Marchou á Arxentina e dende o exilio foi Ministro de Facenda no goberno de Giral en 1946, trasladándose dende Bos Aires a París acompañado de Castela.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Profesor / Xurista / Deputado / Ministro / Catedrático

Profesións no exilio Diplomático / Ministro

Obra no exilio: "San Martín" (1941) Buenos Aires: Editorial Aniceto; "El genio político de Inglaterra, ensayo histórico" (1942) Buenos Aires: Editorial Losada; "La política de no-intervención" (1942, Buenos Aires: Patronato Hispano-Argentino de Cultura; "Las ideas económicas de Wagemann" (1943) Buenos Aires: Editorial Aniceto López; "Un golpe de estado internacional (La política de no-intervención) (1944) Buenos Aires: Patronato Hispano-Argentino de Cultura; "Mosaico internacional"; "Jovellanos político"; "El pensamiento vivo de Jovellanos"; "Antes y después de la guerra" (1945) Rosario: Editorial Rosario.

Ref.^o Bibliográficas: AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:15)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:164 e 175)
"Homenaje en Memoria de don Augusto Barcia Trelles: 6 de octubre de 1962", Bos Aires: Centro Asturiano, 1962.
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:164)
SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000a)

Ref.^o Fotográficas: ALLEGUE OTERO, Gonzalo e F. FREIXANES, Víctor (1993:121)

163 **BARJA CASANOVA, C.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México onde tivo relación co ambiente socialista do exilio.

Ref.^o Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

164 **BARRAGÁN BARRAGÁN, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

165 **BARRAL CROSA, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

166 **BARREIRO BARCIELA, Joaquín**

Países: México

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Pertencía ás xuventudes comunistas de Vigo. Era irmán de Francisco Barreiro Barciela, fusilado en 1942 no proceso Larrañaga-Diéguez, no que foi executado tamén Eladio Rodríguez. En 1936, Joaquín estaba en Barcelona participando na Olimpiada Popular onde viviu os primeiros días do alzamento. En Madrid, traballa con Pedro Checa na Secretaría de Organización do PCE. Exiliouse en México. Co tempo, sería delegado dese país no Vº Congreso do PCE en Praga en 1960. Tamén foi un dos integrantes da Alianza Nazonal Galega.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Político / Administrativo

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1994:41)

ÁLVAREZ, Santiago (1986:55)

"Manifiesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXIII:922, (15/09/1945), 8.

167 **BARREIRO BUGLIOT, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Melide, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

168 **BARREIRO CURTADO, Armando**

Países: México

Biografía

(? - ?) Médico galego exiliado en México.

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)

169 **BARREIRO CURTADO, José**

Países: México

Biografía

(? - México, ?) Médico galego que estivo exiliado en México. Era irmán de Armando.

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)

170 **BARREIRO FEIJOO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Beresmo, Avión, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

171 **BARREIRO GARCÍA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Neda, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

172 **BARREIRO LORENZO, Olegario**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Beresmo, Avión, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

173 **BARREIRO PÉREZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Miguel de Guillade, Pontearreas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarés en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

174 **BARREIRO REGUEIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Beresimo, Avión, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

175 **BARREIRO SUÁREZ, José M.**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137 e 142)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

176 **BARRO GÓMEZ, Cipriano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Sadurniño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

177 **BARROS**

Países: Alxeria / Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, ?) Aínda que naceu na Coruña criouse en Toledo. Foi dirixente das "Juventudes Socialistas Unificadas" do PSOE e do PCE. Co fin da guerra parte no derradeiro barco que sae de Valencia. As autoridades francesas desvían ese barco a Orán (Alxeria), onde o destinarán a un campo de concentración. Pouco despois, e por ser técnico, logrou embarcarse nun barco soviético cara á URSS xunto con outros españois. Alí casou cunha exiliada vasca e naceron os seus fillos. O seu exilio durou dezaioito anos. Voltou a España en 1956.

Organizacións ás que pertenceu:

JSU JUVENTUDES SOCIALISTAS UNIFICADAS
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Enxeñeiro

Ref.^a Bibliográficas: BARROS, Maribel (1991:179-183)

178 **BARROS BOLLO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Franza, Mugaridos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer P.O. en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

179 **BARROS PREGO, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

180 **BARROS SANTOS, Ramón**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1910) Electricista que ingresou no PCE en 1936. Durante a Guerra Civil foi dirixente das "Juventudes Socialistas Unificadas" no exército do centro e responsable de cuadros da comisión executiva da JSU. Exiliado na Unión Soviética, traballou na fábrica "Lijachov". Repatriouse coa súa muller Isabel Aira.

Organizacións ás que pertenceu:

JSU JUVENTUDES SOCIALISTAS UNIFICADAS
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Electricista

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

181 BARROS TROITIÑO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

182 BARROS, Fernando

Países: Francia

Biografía

(? - París, Francia, ?) Químico. Durante a Guerra Civil foi comandante no exército republicano. Era moi amigo de Valle-Inclán, do que era o seu secretario. Tivo que exiliarse a Francia. Alí traballou de albanel. A miúdo reuníase no café "Mabillon" de París xunto con outros exiliados.

Profesións: Químico

Profesións no exilio Albanel

Ref.^a Bibliográficas: HARO TECLEN, Eduardo (1996:269-275)

183 BARRUEGA CORJÓN, Sebastián

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

184 BASTIDA PENA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

185 BATALLA CAULE, Fernando

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 22/09/1941) Morre no comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

186 **BAZAL, Luis**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Mestre e membro do "Sindicato Único de Trabajadores" da CNT en Verín. Exiliouse en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Mestre / Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

Comentarios: Probablemente fose orixinario da vila de Verín, Ourense.

187 **BECEIRO, Luis**

Países: Francia

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Pertencia ás "Juventudes Libertarias" da CNT de Ferrol. Como exiliado en Francia pertenceu á "Confederación Regional Galaica" da CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

188 **BECERRA LINANES, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Arantón, Santa Comba, A Coruña, ?- Mauthausen, 22/09/1941) Morre no comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

189 **BEDÍA CARBALLEIRA, Cecilio**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Viveiro, Lugo, 22/11/1868 - Bos Aires, 18/05/1953) Militar exiliado na Arxentina. Ó comezo da IIª República era artillero e gobernador militar de Logroño, sendo substituído por Sanjurjo na Dirección Xeral de Carabineros. Despois de 1936 é inspector xeral de Industrias Militares. Vai a Francia en 1939 onde trata de embarcar para México en 1942 e despois a Chile reclamado polo presidente Juan Antonio Ríos pero foille denegado o permiso. Ó ser liberada Francia chega a Bos Aires, onde decorre o resto da súa vida.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Militar / Director Xeral

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:990)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos e RODRÍGUEZ, Carlos (1985:57-58)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1348-1351)

190 **BEDÍA GONZÁLEZ, David**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cadavós, A Mezquita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

191 **BELLO MOSQUERA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, Ponteceso, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

192 **BELLO RODRÍGUEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

193 **BELLO, José Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pedroso, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

194 **BELMAR HERNÁNDEZ, Remedios**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

195 **BELNA SALIDO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

196 **BELOSO MACÍAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

197 **BERBIO BERBIO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Integrante do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" que estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barracón 43) en Francia. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

198 **BEREA FARIÑA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

199 **BERMEJO PEREGRÍN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

200 **BERMÚDEZ CASAIS, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

201 **BERNA BELMAR, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sefonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

202 **BERNABÉ TRILLO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

203 **BERNAL**

Países: Uruguai

Biografía

(? - Uruguai, ?) Foi preso durante a dictadura. Exiliouse en Uruguai onde faleceu pouco tempo despois de que lle diagnosticaran un cancro.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Rogelio Martínez Barreiro.

204 BERNÁRDEZ GÓMEZ, Basilio

Países: Uruguai / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ? - México, ?) Fillo do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e Isabel Gómez. O seu pai fora fusilado na Caeira (Poio) o 12 de novembro de 1936. Basilio marcha exiliado primeiro a Uruguai onde tiña familia, aínda que logo decide marchar tamén a México. Estudiu Filosofía e mantivo contacto cos ambientes do exilio galego en México. Viviu neste país ata a súa morte.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.

205 BERNÁRDEZ GÓMEZ, Carmen

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) Filla do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e de Isabel Gómez. O seu pai foi fusilado na Caeira (Poio) o 12 de novembro de 1936. Coa súa nai e os seus irmáns Pedro, Isabel, María, Rita e José foxen a través de Portugal e dende alí pasan a Burdeos, onde os espera un cónsul amigo dos pais. Dous anos despois, e trala entrada dos alemáns en París, inician de novo a fuxida. Dende o porto de Le Havre e, protexidos por acorazados ingleses, van rumbo a Nova York onde reciben axuda das Sociedades Hispanas Confederadas. Posteriormente viaxarán ata a fronteira mexicana, e nun autobús chamado "El Águila Roja", van ata México D.F. onde xa os esperaba Jesús. Carmen estudiou Ciencias Químicas e reside actualmente en México.

Profesións no exilio Química

Ref.^a Bibliográficas: OTERO, Belén R. (2000:15)
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.

206 BERNÁRDEZ GÓMEZ, Isabel

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ? - México, ?) Filla do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e de Isabel Gómez. O seu pai foi fusilado na Caeira (Poio) o 12 de novembro de 1936. Era mestra e estaba afiliada á Federación Universitaria Escolar (FUE). Despois da morte do pai, foxe coa súa nai e os seus irmáns José, Pedro, María, Rita e Carmela, a través de Portugal e dende alí pasan a Burdeos, onde os esperaba un cónsul amigo dos pais. Dous anos despois, e trala entrada dos alemáns en París, inician de novo a fuxida. Dende o porto de Le Havre e, protexidos por acorazados ingleses, van rumbo a Nova York onde reciben axuda das Sociedades Hispanas Confederadas. Logo de chegar á fronteira mexicana, e nun autobús chamado "El Águila Roja", viaxan ata México D.F. onde xa os esperaba Jesús. Isabel viviu en México ata a súa morte.

Organizacións ás que pertenceu:

FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
OTERO, Belén R. (2000:15)
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.

207

BERNÁRDEZ GÓMEZ, Jesús

Países: Portugal / Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, 1915) Fillo do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé, que foi fusilado na Caeira (Poio) o 12 de novembro de 1936, e de Isabel Gómez. Foi mestre e autor de libros de texto. Durante a República foi tenente do exército. No ano 1936 vai a Portugal e dende alí regresa nun barco noruegués á zona republicana. Estivo no Lazareto de San Simón xunto cos seu irmán Telmo. Ó acaba-la guerra foi recluído nun campo de concentración e logo pasa a México onde esperou a chegada do resto da familia. Foi profesor do grupo que iniciou o Colegio de Madrid así como do Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón, dirixido por Pedro Martul Rey. Máis tarde foi profesor de Matemáticas no "Instituto Nacional de Capacitación del Magisterio" e catedrático de Análise Alxebraica na "Escuela Normal Superior". Reuníase cada xoves nun xantar con outros republicanos no Centro Republicano de México. Tamén tivo relación co grupo de socialistas galegos exiliados nese país. En 1976 regresa a España aínda que actualmente vive en México.

Organizacións ás que pertenceu:

FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mestre / Militar

Profesións no exilio Profesor / Matemático / Catedrático

Ref.^a Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir) (1976, III:239)
LOZANO, Daniel e DELGADO, Lola (1999:59)
OTERO, Belén R. (2000:15)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
Información proporcionada por Luis Martul Tobío.
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.

208

BERNÁRDEZ GÓMEZ, José

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, 1924) Fillo do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e de Isabel Gómez. O seu pai foi fusilado na Caeira (Poio) o 12 de novembro de 1936. Coa súa nai e os seus irmáns Pedro, Isabel, María, Rita e Carmela foxen a través de Portugal e dende alí pasan a Burdeos, onde os espera un cónsul amigo dos pais. Dous anos despois, e trala entrada dos alemáns en París, inician de novo a fuxida. Dende o porto de Le Havre e, protexidos por acorazados ingleses, van rumbo a Nova York onde reciben axuda das Sociedades Hispánicas Confederadas. Posteriormente viaxarán dende Nova York ata a fronteira mexicana. Xa en México e, nun autobús chamado "El Águila Roja", viaxan ata México D.F. onde xa os esperaba Jesús. En México estudou a carreira de Medicina. Actualmente vive en México.

Profesións no exilio Médico

Ref.^a Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, III:247)
OTERO, Belén R. (2000:15)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.

209 **BERNÁRDEZ GÓMEZ, María**

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ? - México, ?) Filla do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e de Isabel Gómez. O seu pai foi fusilado na Caeira (Poio), o 12 de novembro de 1936. Coa súa nai e os seus irmáns Pedro, Isabel, José, Rita e Carmela foxen a través de Portugal e dende alí pasan a Burdeos, onde os espera un cónsul amigo dos pais. Dous anos despois, e trala entrada dos alemáns en París, inician de novo a fuxida. Dende o porto de Le Havre e, protexidos por acorazados ingleses, van rumbo a Nova York onde reciben axuda das Sociedades Hispánicas Confederadas. Cando chegan á fronteira mexicana, e nun autobús chamado "El Águila Roja", viaxan ata México D.F. onde xa os esperaba Jesús. María viviu na cidade de Puebla ata a súa morte.

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
OTERO, Belén R. (2000:15)
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.

210 **BERNÁRDEZ GÓMEZ, Pedro**

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) Fillo do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e de Isabel Gómez. O seu pai foi fusilado na Caeira (Poio), o 12 de novembro de 1936. Coa súa nai e os seus irmáns José, Isabel, María, Rita e Carmela foxen a través de Portugal e dende alí pasan a Burdeos onde os espera un cónsul amigo dos pais. Dous anos despois, e trala entrada dos alemáns en París, inician de novo a fuxida. Dende o porto de Le Havre e, protexidos por acorazados ingleses, van rumbo a Nova York onde reciben axuda das Sociedades Hispánicas Confederadas. Unha vez que chegaron á fronteira mexicana, e nun autobús chamado "El Águila Roja", viaxan ata México D.F. onde xa os esperaba Jesús. Alí, Pedro chegou a rexentar a librería Washington e tamén tivo un negocio de mobles. Na actualidade sigue residindo en México.

Profesións no exilio Dependente / Libreiro

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.

211 **BERNÁRDEZ GÓMEZ, Rita**

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) Filla do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé e de Isabel Gómez. O seu pai foi fusilado na Caeira (Poio), o 12 de novembro de 1936. Coa súa nai e os seus irmáns Pedro, Isabel, María, José e Carmela foxen a través de Portugal e dende alí pasan a Burdeos onde os espera un cónsul amigo dos pais. Dous anos despois, e trala entrada dos alemáns en París, inician de novo a fuxida. Dende o porto de Le Havre e, protexidos por acorazados ingleses, van rumbo a Nova York onde reciben axuda das Sociedades Hispánicas Confederadas. Logo de viaxar ata a fronteira mexicana, e nun autobús chamado "El Águila Roja", van ata México D.F. onde xa os esperaba Jesús. Rita estudou Ciencias Químicas e actualmente reside en México.

Profesións no exilio Química

Ref.^a Bibliográficas: OTERO, Belén R. (2000:15)
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.

212 **BERNÁRDEZ GÓMEZ, Telmo**

Países: Portugal / México

Barco
NACALA

Biografía

(Redondela, Pontevedra, 1913) Fillo máis vello do médico redondelán Telmo Bernárdez Santomé, fusilado na Caeira (Poio), o 12 de novembro de 1936, e de Isabel Gómez. Estudia Maxisterio en Pontevedra, momento no que tamén se afilia á Federación Universitaria Escolar (FUE). Foi mestre en Lerez, Bueu e Mos. Coa chegada da Guerra Civil ingresa en prisión preventiva no cárcere de San Fernando, logo é trasladado a Ponte Caldelas, Lazareto de San Simón e ó cárcere de Figueirido. En marzo do ano seguinte un novo traslado lévao á Prisión Fortaleza San Cristóbal de Pamplona. Volta a Galicia o 18 de marzo de 1939, cando vai para a Prisión Central de Figueirido ata outubro dese ano, momento no que ingresou de novo en San Simón ata que foi posto en liberdade o 28 de agosto de 1940. Chega ó exilio en México despois de pasar por Portugal, de onde sae no barco pesqueiro Nacala cara o porto de Veracruz no ano 1947. Nos comezos traballou como visitador médico e representante de laboratorios, e co tempo, chegou a ser axente comercial do laboratorio Servé da "International Chemical" para Centroamérica, o que lle permitiu viaxar e establecer diferentes residencias. Nos últimos anos da súa vida laboral, e xa instalado en México D.F., traballou como administrador de varias empresas inmobiliarias. Actualmente vive en México.

Organizacións ás que pertenceu:

FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mestre

Profesións no exilio Axente Comercial

Ref.^a Bibliográficas: OTERO, Belén R. (2000:15)
CAEIRO, Antonio, GONZÁLEZ, Juan A. e SAÁ, Clara M^a de (1995:283)
Entrevista a Telmo Bernárdez Gómez, realizada por Nancy Pérez Rey en Redondela (Pontevedra) o 05/09/2001.

Ref.^a Fotográficas: CAEIRO, Antonio, GONZÁLEZ, Juan A. e SAÁ, Clara M^a de (1995:257, 260, 262, 268 e 274)

213 **BERNÁRDEZ, Darío**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Pontevedra, ?) Mariñeiro que chega en febreiro de 1944 a Ellis Island (Nova York) despois de desertar dun barco franquista chamado "Ritasista".

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "El caso de los marineros españoles detenidas en Ellis Island", Cultura Proletaria, XVII:826, (04/03/1944), 3.
"Los marineros españoles nos escriben agradecidos", Cultura Proletaria, XVII:827, (11/03/1944) 3. (Carta de agradecemento de Darío Bernárdez a "Solidaridad Internacional Antifascista" SIA)

214 **BERTALE BLANCO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

215 **BERTOLO DIZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

216 **BESADA BLANCO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase en campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

217 **BILAR FEBRERO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Santomé, Cartelle, Ourense, 01/01/1912 - Mauthausen, 11/08/1941) Morre no comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:907, (13/09/1945), 4.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen. Segundo a lista aparecida no xornal Cultura Proletaria o seu nome é Antonio Billar Febrero.

218 **BILBATÚA RODRÍGUEZ, Demetrio**

Países: México

Biografía

(Vigo, Pontevedra, 1935) Cineasta exiliado en México. O seu pai tiña un estudio fotográfico e foi deputado na IIª República e fusilado ó fin da Guerra Civil. A súa familia tivo que marchar para o exilio mexicano. En México, Demetrio dedicouse á actividade cinematográfica, máis concretamente á produción de documentais culturais e etnográficos sobre México, como "El valle sagrado de Urubamba" (1979), "Estofados de la Nueva España" (1980) ou "Sinfonía de México" (1980). Foi o primeiro cineasta en filma-la muralla chinesa e a cidade prohibida de Beijing durante a época de Mao Zedong. En 1971 gañou o Oscar ó mellor documental de curtametraxe con "Centinelas de silencio".
Na actualidade vive en México D.F..

Profesións no exilio Cineasta

Ref.^a Bibliográficas: Academia Mexicana de Artes y Ciencia Cinematográfica, A.C. (<http://www.academia-ariel.org.mx>)

219 **BLANCO AGULLA, Eugenio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

220 **BLANCO ALONSO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

221 **BLANCO BARREIRO, Francisco**

Países: Arxentina

Biografía

(Cristimil, Lalín, Pontevedra, 22/08/1902 - Lalín?, 03/10/1978) Emigra a Bos Aires e retorna a Galicia nos anos trinta. Foi Presidente do Comité Republicano de Gresande-Cristimil. Detido en agosto de 1936, foi xulgado e condenado a 15 anos de prisión, sae en liberdade en 1940. Volve a ser detido en 1948 acusado de colaborar coa guerrilla. Marcha a Arxentina de onde regresa a Galicia nos anos setenta. Morre o 3 de outubro de 1978.

Ref.^a Bibliográficas: IGLESIAS, Manuel: A IIª República e a represión na comarca do Deza, (Traballo en curso)

222 **BLANCO DIÉGUEZ, Gloria**

Países: Francia

Biografía

(Freixido, Petín, Ourense, ?) O seu primeiro home foi asasinado logo de ser maltratados os dous por parte dos falanxistas. Esta muller prestou axuda ós fuxidos polo que estivo presa en diversas ocasións no penal de Quiroga e no de Ourense. Cando sae da prisión regresa a Freixido. Posteriormente marcha a Madrid e logo a Burgos. No seu retorno á Rúa xúntase con Roberto López, "O Pajarito", co que foxe a Francia en 1952.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:153-154)

223 **BLANCO DOBARRO, Benedicto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Estivo ademais no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132 e 141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

224 **BLANCO FARIÑAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

225 **BLANCO FOUCIÑOS, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

226 **BLANCO GÓMEZ, Ovidio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

227 BLANCO INCÓGNITO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

228 BLANCO INJERTO, Ángel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil foi tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

229 BLANCO MARTÍNEZ, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Pode ser irmán de José Blanco Martínez.

230 BLANCO MARTÍNEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

231 BLANCO MARTÍNEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

232 **BLANCO SELAS, José Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

233 **BLANCO SEOANE, Arturo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Xares, A Veiga, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

234 **BLANCO VIDAL, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Boiro, A Coruña, ?) En agosto de 1939 estaba no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

235 **BLANCO, Fernando**

Países: México

Biografía

(? - México, ?) Traballou como administrativo na fábrica Senra da Coruña (con dirección republicana)?

Profesións: Administrativo

236 **BLÁQUEZ NAVEIRA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

237 **BOEDA NÚÑEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

238 **BOENTE, Ricardo**

Países: Arxentina

Biografía

(Ponteareas, Pontevedra, ?) Industrial que estaba afiliado a Izquierda Republicana, partido polo que fora concelleiro no Concello de Ponteareas. En 1945 estaba exiliado en Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Concelleiro / Industrial

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

239 **BOLLO DOMÍNGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Entrimo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

240 **BOLTUREIRA MÍGUEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cambre, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

241 **BORRAJO GUEDE, Gumersindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

242 **BOTELLO BARROS, Ángel**

Barco

Países: Francia / República Dominicana / Haití / Cuba / Porto Rico / Estados Unidos

SALLE, DE LA

Biografía

(Cangas do Morrazo, Pontevedra, 1913 - San Juan, Porto Rico, 11/11/1986) Estudia arte en Burdeos e Madrid. Durante a guerra estivo no Vº Reximento comandado por Lister, onde preparaba planos cartográficos. Despois da contenda foxe a Francia e, en xuño de 1939, embarca para o Caribe no vapor De la Salle. Permanece durante un curto período na República Dominicana e Haití. En 1942 vai á Habana onde está case un ano. Logo, en 1948, instalado en Porto Rico ensina na "Academia de Arte de Edna Coll". En 1950 vai a Nova York onde vive tres anos. Posteriormente regresa a Porto Rico onde se instala definitivamente e inaugura a galería "Las Antillas" no hotel "Caribe Hilton".

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Pintor

Ref.^o Bibliográficas: ALBERT ROBATTO, Matilde (1995)
GONZÁLEZ LAMELA, M^a del Pilar (1997)
GONZÁLEZ LAMELA, Mª de Pilar (1999:95)

243 **BOURIO FERNÁNDEZ, José María**

Países: Cuba

Biografía

(Lugo, 11/12/1907 - ?, 16/02/1986) Foi profesor de mercantil, caligrafía e debuxo no Instituto Feminino de Lugo. Ademais exerceu como funcionario da Delegación de Traballo en Lugo. Casou con Isabel Villariño del Riego coa que tivo dous fillos, José Marcos e Carlos Eduardo. Pertenceu ás "Juventudes Socialistas", organización da que foi secretario durante unha etapa. Posteriormente pertenceu ó PSOE. Co estalido da Guerra Civil, nun primeiro momento, refuxiouse en varios domicilios da cidade de Lugo e logo fuxiu ós montes do concello de Barreiros onde permaneceu agochado. Posteriormente, con identidades falsas e disfraces, logrou embarcar cara a Cuba vestido de cura. Tras uns primeiros meses de incertidume comezou a traballar na empresa de "Ferretería Celestino Joaristi y Cía." e máis tarde na empresa norteamericana "Remintong Rand" como xefe de vendas especiais. Adquiriu a nacionalidade cubana. En 1947 con permiso de 3 meses, volveu a Galicia co seu fillo menor Carlos. Dous anos despois veu con toda a familia pero por problemas na renovación do permiso de estancia, voltaron a Cuba. No exilio mantivo contactos con "El Circulo Republicano" e "La Casa de la Cultura". Tivo contactos con casi todas as personalidades do exilio español que pasaban por Cuba camiño de México e Estados Unidos tales como: Marcelino Domingo (Ministro da República), Indalecio Prieto (Ministro da República), Santiago Álvarez, Gordón Ordax, Álvarez de Vayo, Castelao. En canto ós exiliados instalados na Habana, tivo trato directo con: Antonio Santamaría Monxardín, Leandro Santamaría, Antonio López Saavedra, Ramona Varela, natural de A Golada, Dr. Barbeito e Álvarez Gallego. En agosto de 1958 retorna definitivamente. Na viaxe de volta entablou amizade con R. Castro (irmán de Fidel Castro).

Organizacións ás que pertenceu:

JISS JUVENTUDES SOCIALISTAS
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Profesor / Funcionario

Profesións no exilio Dependente

Ref.^o Bibliográficas: Información aportada por Carlos Bourio Villarino. Contacto María Presas Beneyto.

244 **BOUZA BARROS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

245 **BOUZAS BOUZAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

246 **BOUZAS PÉREZ, María**

Países: México

Biografía

(Allariz, Ourense, 1908) Mestra exiliada en México a comezos de 1939. Era a muller do médico pediatra Antonio Fernández Carnicero.

Mestra

Ref.^o Bibliográficas: FERNÁNDEZ, Miguel Anxo (1996:102-103)
Registro de entrada de inmigrantes en México (Archivo General de la Nación, México D.F.)

247 **BOUZÓ BARREIRO, José María**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Guillada, Ponteareas, Pontevedra, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131 e 144)

248 **BRAÑA CRESPIÓ, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Barroso, Santa Baía, Avión, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

249 **BRAÑA VILLAR, Cándido**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Combarro, Poio, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

250 **BRAVO COSTA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

251 **BRAVO SILVARES, Manuel "Mariño"**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Froufe, Ourense, 1909 - Carballino, Ourense, 22/04/2001) Procede dunha familia de orixe campesiña. Fillo de Jesús Bravo Trigo e María Josefa Silvares Penedo. Seu pai morreu moi novo e logo tivo que pórse a traballar emigrando con 14 anos para traballar nunha mina en Duro Felguera, Asturias. Alí comezou a súa militancia política, primeiro nas filas anarquistas e, despois, nas do Partido Comunista. Logo marchou a Mieres a traballar de canteiro durante dous anos. Na década dos trinta traballa tamén como canteiro en Asturias, en Ávila e Teruel. Foi nesta última provincia onde o sorprendeu a sublevación militar do 18 de xullo de 1936. Tras formar parte das milicias republicanas, Manuel ingresou no Exército Popular no que acadou o grao de tenente. Estivo loitando nas batallas de Madrid, Málaga, Belchite e na do Ebro. Ferido durante o conflito, foi dos últimos combatentes republicanos en cruzar a fronteira polos Pireneos, camiño do exilio. Ó saír de España, estivo internado en varios campos de refuxiados en Francia. Tentaron deportalo a un campo de concentración da Alemaña nazi pero fuxiu do tren que o transportaba. Naqueles primeiros anos do seu exilio francés, Bravo traballou, co alcume de "Mariño", como enlace do Partido Comunista de España. Foi tamén un dos guerrilleiros que participou na chamada "invasión" do Val de Arán. Dende os anos corenta foi membro do aparato de propaganda do Partido Comunista en Francia. Entre as súas responsabilidades estaba a de facturar maletas, bolsos e tamén a de construí-los dobres fondos dos coches nos que se trasladaba a propaganda dende Francia ó interior. Xa nos anos sesenta, Mariño participou na creación do Partido Comunista de Galicia e foi membro do seu primeiro Comité Central. Regresou definitivamente a Galicia ó redor de 1995. No ano 1998 recibiu o "Premio 10 de Marzo" outorgado polo Sindicato Nacional de Comisiones Obreiras de Galicia. Na actualidade Víctor M. Santidrián Arias está a redactar-las súas memorias.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCG PARTIDO COMUNISTA DE GALICIA

Profesións: Obreiro / Canteiro

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^o Bibliográficas: SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (1999:571-572)
SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000c:87-96)

Ref.^o Fotográficas: SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000c:87 e 89)

252 **BRETAÑA CARBALLO, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

253 **BRIONES POUSA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) Traballou como debuxante no xornal "Nueva Galicia" primeiro en Madrid e logo en Barcelona. En xullo de 1939 atopábase no campo de concentración Argelès sur Mer en Francia.

Profesións: Debuxante

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

254 **BRUNO IGLESIAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

255 **BÚA RIVAS, Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Caldas de Reis, Pontevedra, ?) Estudiaba Medicina cando comezou a Guerra Civil e militaba no Partido Socialista. Tivo que marchar ó exilio mexicano dende Francia logo de permanecer algún tempo nun campo de refuxiados. Chegou a Veracruz o 13 de xullo de 1939 no Ipanema. Pasou o seu exilio en Puebla, onde completou os seus estudos de Medicina. Foi membro do "Comité das Juventudes Socialistas" en México. Pertenceu tamén ó consello de redacción da revista "Saudade".

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Médico

Obra no exilio: "Manifiesto" en Voces Socialistas en el Exilio: Algunas consideraciones sobre el problema gallego (1945:1-2) (firma este manifes xunto con outros socialistas galegos instalados en México)
"Comentario. En torno a un pacto tripartito" en Voces Socialistas en el Exilio: Algunas consideraciones sobre el problema gallego (1945:10-12)

Ref.^a Bibliográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:458 e 469)
"Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:2 e 10)

Ref.^a Fotográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

256 **BUCETA, Cándido**

Países: Francia

Biografía

(Ponte Barbanza, Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) Estivo exiliado varios anos en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: Información facilitada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

257 **BUJÁN RIVAS, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Barro, A Coruña,?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 7 bis en Francia. Na información proporcionada polo xornal Cultura Proletaria de Nova York, aparece un home co nome Luis Buján, non se sabe se é o mesmo home, neste caso indícase que se atopa no Ancien Hospital Militaire, Perpignan, e está sendo reclamado por un irmán que vive en Baltimore, Md., Estados Unidos.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XVII:607, (16/XII/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

258 **BUJÁN RODRÍGUEZ, Magín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Castro Caldelas, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

259 **CAAMAÑO FERNÁNDEZ, Cipriano J.**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

260 **CAAMAÑO FERNÁNDEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 3/12/1907 - Mauthausen, 3/11/1941) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Posteriormente é trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen, e alí morreu.

Ref.^a.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 1.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída cara o campo de refuxiados e posteriormente cara o campo de concentración deste galego.

261 CAAMAÑO NOVO, Isolino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

262 CAAMAÑO NÚÑEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarés en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

263 CAAMAÑO PATO, Alfredo

Países: Portugal / Francia / Campos de Refuxio / México / Venezuela

Biografía

(Negreira, A Coruña, ?) Tralo alzamento militar, Caamaño Pato tivo fuxir co seu irmán Manuel dende Galicia a Valencia a través de Portugal e Francia. Segundo a testemuña de Domingo García Tomé, foron presentados á Pasionaria. Alfredo exerceu de xuíz de Belchite. Ó caer Belchite estivo en Barcelona como xefe de armamento. Despois acabou en Francia, en torno ó ano 1939, nun campo de refuxio. Posteriormente exiliouse en México e logo en Venezuela. Neste último país dedicouse á venda de libros.

Profesións: Xuíz

Profesións no exilio Dependente

Ref.^a Bibliográficas: LIÑARES GIRAUT, X. Amancio (1993:109, 127 e 144)
"Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.
"Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

Comentarios: O testemuño de Domingo García está recollido no libro de Liñares Giraut.

264 CAAMAÑO PATO, Manuel

Países: Portugal / Francia / Venezuela / México

Biografía

(Negreira, A Coruña, ?) Fuxiu xunto co seu irmán Alfredo dende Galicia a Valencia a través de Portugal e Francia. Estivo exiliado en Venezuela e logo en México. Segundo o testemuño de Domingo García Tomé foron presentados á "Pasionaria". Foi nomeado membro do Socorro Vermello Internacional.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

SVI SOCORRO VERMELLO INTERNACIONAL

Profesións: Farmacéutico

Ref.^a Bibliográficas: LIÑARES GIRAUT, X. Amancio (1993:109 e 127)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: O testemuño de Domingo García está recollido no libro de Liñares Giraut.

265 **CAAMAÑO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

266 **CABALEIRO GARCÍA, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Teis, Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

267 **CABANA LÓPEZ, Evaristo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

268 **CABANAS, Beningo**

Países: Francia

Biografía

(A Coruña, ? - Francia, 1959) Militante da CNT e do Sindicato da Construcción da Coruña. Durante a Guerra Civil permanece agochado e despois vai a Francia. Nese país milita na "Federación Libertaria" de Ajen ata a súa morte.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Obreiro / Sindicalista

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

269 **CABANELAS CONDE, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

270 **CABANILLAS ÁLVAREZ, Ramón**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - ?) Fillo do escritor Ramón Cabanillas. Foi capitán do exército republicano durante a Guerra Civil. En Barcelona colaborou en xornal galego "Nova Galiza". Tivo que exiliarse en Francia e de ali vai cara a México no Ipanema en 1939. En México foi editor da revista "Saudade" no nº 4.

Obra no exilio: "Romance de Loita. Aos loitadores galegos", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 4, (20/05/1937), 1 (Edición Facsímil de Edicións do Castro)
"Río Miño", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 13, (20/12/1937), 2 (Edición Facsímil de Edicións do Castro)

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por X. Manoel Núñez Seixas.
GURRIARÁN, Ricardo (1999:159)
RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

Ref.^a Fotográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999); LONGO FORMOSO, Miguel (1999:436)

271 **CABEZÓN FREIRE, Aurelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

272 **CABRERA GONZÁLEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

273 **CÁCERES, Victor Francisco**

Países: Francia

Biografía

(Albalá, Cáceres, ? - Vigo, 1976) Estivo condenado a morte durante a Guerra Civil. Militou clandestinamente na CNT na Ríoxa. Posteriormente desplazouse a Vigo para traballar na factoría de Enrique Lorenzo. Dende 1949 traballa como contable en "Vulcano". En Galicia foi un dos organizadores dos traballadores nos asteleiros, ademais chegou a colaborar no Frente Democrático Juvenil. En 1960 é detido xunto con outros militantes cenetistas acusado de propaganda e relación co exilio. Ó saír do cárcere tivo que fuxir a Francia debido á presión policial. En Toulouse traballa como albanel e permanece nesa cidade ata agosto de 1976 cando decide voltar a Vigo en misión orgánica. Pero morre ós nove días do seu regreso.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Contable

Profesións no exilio Albanel

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

Comentarios: A pesar de non ser galego, incluímolo aquí pola súa longa e importante actividade no movemento obreiro en Galicia.

274 **CACHARRÓN LÓPEZ, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

275 **CACHAZA CABAÑOS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

276 **CACHEIRO DIÉGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

277 **CACHEIRO FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

278 **CACHEIRO VARELA, Maximino**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Exiliado en Francia. Escribiu unhas memorias do seu exilio, "Memorial do Exilio", cunha tradución ó ruso feita por Ana María Fernández Santos.

Obra no exilio: "Memorial do exilio"
"América na poesía galega" (1992), A Coruña: Deputación Provincial

Ref.^o Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTOS, Ana María (1998:99-101)

279 **CADENAS RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil. Estivo como refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

280 **CAGIAO LÓPEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Miño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

281 **CAÍDO OUTEMURO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santa Eulalia, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

282 **CAL LAGE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fornelos de Montes, Pontevedra, ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia e no Saint Cyprien, nos Pirineos Orientais en 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

283 **CALLÓN POCH, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Santa Uxía de Ribeira, A Coruña, ? - Mauthausen, 19/02/1943) Foi trasladado ata o campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

284 **CALO VIDAL, Lino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio Vernet d'Ariège (barraca 43).

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

285 **CALOTO, Hilario**

Países: México

Biografía

(? - ?) Militante do PCE, foi membro do Comité Nacional da UGT e Secretario Xeral da "Federación Obrera de Hostelería de España". Exiliouse en México onde foi membro da Comisión Galega da "Junta Suprema de Unión Nacional" e colaborador da revista "Vieiros".

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Sindicalista

Obra no exilio: "A eleitrificación da Galiza", Vieiros, 1, 1959, (sen paxinar)

Ref.^a Bibliográficas: MACEIRA FERNÁNDEZ, Xosé Manuel (1995:234)

286 **CALVAR CARRACEDAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

287 **CALVIÑO BARCIELA, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

288 **CALVIÑO DOMÍNGUEZ, José**

Países: Francia

Biografía

(Cambados, Pontevedra, ?) Foi militante da Irmandade Nacionalista Galega "ING" (1922-24), sección de Casares Quiroga e das Irmandades da Fala da Coruña entre 1926-31. Foi nomeado Director Xeral de Administración Local por Casares Quiroga cando este foi nomeado ministro en 1931. Posteriormente é nomeado Gobernador Civil de Biscaia. Nas eleccións de 1936 é candidato de Izquierda Republicana sendo electo deputado pola provincia da Coruña. Participou de xeito fugaz na constitución do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" xa que pouco despois vai para Francia, instalándose en Burdeos. Neste país foi acusado por Indalecio Prieto de delatar, ante as autoridades alemanas, a Julián Zugazagoitia e ó xornalista Guez Salido, ámbolos dous do Partido Socialista, polo que foron deportados a España dende o exilio para ser condenados a morte.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

IRMANDADES DA FALA

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Avogado / Deputado / Gobernador Civil / Director Xeral

Ref.^a Bibliográficas: COSTA CLAVELL, Xavier (1977:279)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:186)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:205, n. 203)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1988:131 e 164-166)

289 **CALVIÑO OZORES, Xosé**

Países: Francia

Biografía

(Lalín, Pontevedra, ?) Militante socialista exiliado en París. Foi albacea de Largo Caballero.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:186)

290 **CALVO SANTAMARINA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarés como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

291 **CAMAY LANDEIRA, Rogelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

292 **CAMENAR SAN ISIDRO, Juan**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 03/11/1910 - Mauthausen, 29/09/1941) Morre no comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

293 **CAMESELLE FERNÁNDEZ, Agustín**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ? - Mauthausen, 1/11/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente morreu no comando Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

294 **CAMESELLE MÉNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

295 CAMESELLES BLANCO, Emilio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo 1939 atopábase no campo de refuxiados Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

296 CAMINO NORIEGA, Tomás

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Refuxiado en Francia. Estivo nun campo de concentración francés.

Ref.^o Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

297 CAMPELLO ALVARIÑO, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:147)

298 CAMPOS RAMÍREZ, Alejandro "Finisterre"

Países: Francia / México

Biografía

(Fisterra, A Coruña, 1919) Antes do ano 1936 funda xunto co poeta Sánchez Ortega a revista "Paso a la juventud". Trala Guerra Civil vai a Francia pero debe voltar por razóns familiares. Durante a súa estadía en París realiza unha extensa actividade cultural onde é, entre outras cousas, albacea literario de León Felipe. Emprende o camiño ó exilio mexicano en 1947 onde realiza un labor editorial importante dedicado a Galicia e á súa cultura. En 1949 é nomeado secretario de redacción de "L'Espagne". Ali tamén publica, en 1962, unha antoloxía sobre a poesía galega e o número 1 da revista "Compostela. Revista de Galicia", fundando ademais a "Revista de Poesía Universal Ecuador". Campos Ramírez foi tamén o inventor do fútbolín.

Profesións: Xornalista / Editor

Profesións no exilio Xornalista / Editor

Obra no exilio: "Lembranza de María Casares no seu 75 aniversario", Ferrol Análisis, 13, (1998), 72-79.

Ref.^o Bibliográficas: MEILÁN, Xabier (1994:26-29)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:991)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:285-334)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186-187)

299 **CANABAL CARRAFEIRO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Acibeiro, Forcarei, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

300 **CANABAL TROITIÑO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Andón, Forcarei, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

301 **CANCELAS, José**

Países: Francia

Biografía

(Moaña, Pontevedra, ?) Foi militante do "Sindicato de Pescadores de Moaña". Exiliouse en Francia e alí pertenceu á "Confederación Regional Galaica" da CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

302 **CANCIO LÓPEZ, Nicasio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

303 **CANDEIRA ÁLVAREZ, Pastor**

Países: Francia

Biografía

(Pontearas, Pontevedra, ?) Fora deputado pola provincia de Pontevedra. Exiliouse en Francia.

Profesións: Deputado

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.

304 **CANEIRO PEONES, Constantino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

305 **CANOSA GONZÁLEZ, Luis**

Países: México

Biografía

(A Baña, A Coruña, ?) Marchou exiliado a México.

Ref.^a Bibliográficas: LIÑARES GIRAUT, X. Amancio (1993:109)

306 **CANTO PATIÑO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

307 **CAÑAMAL SALGADO, Arturo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Gargallóns, Campo Lameiro, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

308 **CAÑEDA MACÍA, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Vilar de Donas, Palas de Rei, Lugo, ? - Mauthausen, 07/01/1942) Foi trasladado ó comando de Gusen no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

309 **CAO VILLAR, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil, onde tivo o cargo de tenente. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

310 **CAPELO FRANCO, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

311 **CARBALLEIRA CILLERO, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

312 **CARBALLO ?, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

313 **CARBALLO TAJES, Ramón**

Países: Portugal

Biografía

(Ponte do Porto, Camariñas, A Coruña, ?) Viaxante de comercio de Ponte do Porto. Durante a Guerra Civil pasou varios meses agochado no monte e nalgúnhas casas da zona debido á persecución dos falanxistas de Ponte de Porto. Coa axuda do seu irmán Gumersindo, consegue escapar con outros dous sindicalistas, Andrés Balsa e outro non identificado, cara a costa de Merexo. Dende alí, e a bordo dunha motora pesqueira muxiana, dirixense cara Porto, desembarcando poucos días despois en Leixoes. Tiñan previsto viaxar a América Latina coa axuda dos familiares dun veciño, pero este plan viuse frustrado ó seren detidos pola policía portuguesa nun restaurante de Lisboa. Unha vez entregados ás autoridades franquistas de Tui, Andrés Balsa e outro compañeiro foron "paseados," mentres que Ramón Carballo conseguiu salvarse cun intento de suicidio fallido que provocou o seu traslado ó cárcere de Corcubión. Posteriormente foi enviado á Prisión Provincial da Coruña e posto a disposición do Xeneral da División Orgánica.

Profesións: Viaxante

Ref.^a Bibliográficas: LAMELA GARCÍA, Luis (1995:157-159)

314 **CARBALLO, Antonio**

Países: Chile

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) Era xenro dun socialista de Vigo que foi tenente alcalde no ano 1936. Estivo exiliado perto de Valparaíso en Chile onde tiña un hostel.

Profesións no exilio Empresario

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:222)

315 **CARCAÑO ARAÚJO, Antonia**

Países: Cuba

Barco

MARQUÉS DE COMILLAS

Biografía

(Cuba, ?) Era filla de Anxo Carcaño e María Araújo. Volta de Cuba a Galicia cos seus pais en 1932. Logo de rematada a Guerra Civil regresa a Cuba coa a súa nai e os seus irmáns, onde xa estaba o pai.

Ref.^a Bibliográficas: BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

Ref.^a Fotográficas: BARCIA, Tere G. (2000:123-13)

316 **CARCAÑO ARAÚJO, Dora**

Países: Cuba

Barco

MARQUÉS DE COMILLAS

Biografía

(Vigo, 1935) Era filla de Anxo Carcaño e María Araújo "La Guerrillera". Cando a súa nai estivo detida en Vigo ela permaneceu con ela en prisión. Logo da saída do cárcere van para Cuba no ano 1944 no buque Marqués de Comillas. Nese país tivo unha importante actividade no Partido Comunista cubano. Mestra e licenciada en Ciencias Sociais. Actualmente é a coordinadora para América Latina da Federación Democrática Internacional de Mulleres. O día 28 de xaneiro de 2000 participou no Congreso sobre "Muller e retorno", organizado pola CIG-Migración en Vigo.

Organizacións ás que pertenceu:
PARTIDO COMUNISTA CUBANO

Profesións no exilio Mestra / Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1998:238-239)
BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

Ref.^a Fotográficas: BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

317 **CARCAÑO ARAÚJO, Sebastián**

Países: Cuba

Barco
MARQUÉS DE COMILLAS

Biografía

(Cuba, ?) É fillo dos galegos emigrados a Cuba Anxo Carcaño e María Araújo, "La Guerrillera". Coa instauración da República volve a Galicia xunto coa a súa familia en 1932. No ano 1944 embarca no buque "Marqués de Comillas", acompañado pola súa nai e as súas irmás Dora e Antonia, cara o exilio en Cuba, onde xa estaba o seu pai.

Ref.^a Bibliográficas: BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

Ref.^a Fotográficas: BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

318 **CARCAÑO, Anxo**

Países: Cuba

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) Militante comunista e dirixente sindical. Emigra a Cuba onde casa en 1920 con María Araújo, "La Guerrillera", coa que ten dous fillos, Sebastián e Antonia. En 1932 voltan a Galicia onde el pasa a enrolarse nun barco de pesca e exerce como Secretario Xeral do "Sindicato de Marineros" de Vigo. Co comenzo da Guerra Civil pasa á clandestinidade botándose ó monte e agochándose en casas de amigos ata ser detido e condeado a traballos forzosos que minan a súa saúde. Gracias á intervención do cónsul de Cuba en Vigo, que solicita a súa liberdade, é enviado a Cuba vía Lisboa onde espera pola súa familia que chega ó pouco tempo.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, X. (1998:238-239)
BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

319 **CARDAMA, Manuel**

Países: México

Biografía

(? - ?) Xuíz galego exiliado en México.

Profesións: Xuíz

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

320 **CARDERO, Antonio**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Celanova, Ourense, ?) Membro dunha familia moi coñecida de preto de Celanova e curmán dun ex-alcalde de Bande. Durante o goberno da República fora Gobernador Civil de Córdoba. Durante a Guerra Civil o seu fillo Alberto, íntimo amigo de Elixio Rodríguez Domínguez, foi asasinado polos franquistas en Lugo. Trala guerra Cardero toma o camiño do exilio, primeiro en Francia e logo en México, ata onde viaxou no Ipanema no ano 1939, xunto con Elixio Rodríguez Domínguez. Neste país tivo contacto cos galegos socialistas exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Farmacéutico / Gobernador Civil

Profesións no exilio: Farmacéutico

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:14)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

321 **CARIDAD MATEO, Carlos**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Estados Unidos

Biografía

(A Coruña, ?) Fillo do xeneral republicano José Caridad Pita e irmán dos exiliados en México José, Vicente e Francisco. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarés en Francia. Carlos exiliouse nos Estados Unidos onde foi profesor.

Profesións: Estudiante

Profesións no exilio Profesor

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

322 **CARIDAD MATEO, Francisco**

Países: México

Biografía

(A Coruña, ?) Era fillo do Xeneral republicano José Caridad Pita e irmán dos exiliados José, Carlos e Vicente. Pertencía á "Comisión Galega" do Partido Comunista e durante a Guerra Civil foi xefe de servicios da XIª División do Exército Popular. Despois tivo que fuxir cara a México onde fundou xunto con outros exiliados galegos a "Alianza Nazonal Galega" no ano 1943, sendo vicesecratario xeral da mesma.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Político

Ref.^o Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (2000:96)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.

323 **CARIDAD MATEO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Barco

SINAIA

Biografía

(Betanzos, A Coruña, 1906) Arquitecto fillo do Xeneral republicano José Caridad Pita e irmán dos exiliados Carlos, Francisco e Vicente. Pertenceu ó Partido Galeguista e despois de loitar co Exército Republicano durante a Guerra Civil, chegou ó campo francés de refuxiados de Argelès sur Mer, para exiliarse logo en México. Alí funda, xunto a outros exiliados galegos, a "Alianza Nazonal Galega" en 1943, da que era secretario de propaganda. Nese país edita tamén a Revista "Saudade" (os números 1 e 2). Foi ademais director do terceiro número da revista "Vieiros" en 1965, substituindo a Florencio Delgado Gurriarán.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Arquitecto

Profesións no exilio Xornalista / Editor / Arquitecto

Obra no exilio: "Pranificazón e humanismo", Vieiros, 2, (outono 1962)
"Humanismo: fundamento e pantalla", Vieiros, 4, (primavera 1968)

Ref.^o Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:1000)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:250)
MARTÍNEZ, José Luis (2000:96)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires, XXIII:922, (15/09/1945), 8.
BONET, Juan Manuel (1995)
MACEIRA FERNÁNDEZ, Xosé Manuel (1995:233)
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.
Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999)

324 **CARIDAD MATEO, Rogelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Quiroga, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 7 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

325 **CARIDAD MATEO, Vicente**

Países: México

Biografía

(A Coruña, ?) Avogado, fillo do xeneral republicano José Caridad Pita e irmán de José, Carlos e Francisco. Durante a Guerra Civil loitou no bando republicano e despois foi para o exilio en México.

Profesións: Avogado

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)

326 **CARLÉS, Eloy**

Biografía

(Pontecesures, ? - O Grove, ?) Estivo afiliado a Izquierda Republicana. Mecánico e propietario de dous lanchóns para o carrexo de area. Estivo preso no 1936, e ó saír do cárcere fuxiu a América, voltando no 1943. Residiu no Grove ata a súa morte.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mecánico

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Manoel Núñez Seixas. (19-X-2000).
DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982)

Ref.^a Fotográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982:anexo)

327 **CARNERO ?, Silverio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

328 **CARNERO COELLO, David**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

329 **CARREÑO PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Castrelo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

330 **CARREÑO TORVA, Salomón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

331 **CARRERAS, Aurora**

Países: Cuba

Biografía

(Cuba, ?) Era filla de galegos, casou con Luis Huice, dono dun dos obradoiros de xastrería da Coruña. Home moi culto, debuxante, pintor e gravador, polo seu estudio pasa Luís Seoane, Fernández Mazas e Arturo Souto. Foi asasinado durante a Guerra Civil momento no que a súa muller marcha ó exilio para voltar máis tarde a Galicia.

Ref.^a Bibliográficas: FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:42)

332 **CARRILLO CONSILLO, Cándido**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

333 **CARRIZO GARCÍA, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Miño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

334 **CARRO NAVEIRA, Bautista**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

335 **CARRO OTERO, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

336 **CASA DOPICO, Evaristo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezières en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

337 **CASAL BROULLÓN, Alberto**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Vigo, Pontevedra, 1912) Mariñeiro afiliado ó PCE dende 1937. Durante a Guerra Civil loitou na flota no cruceiro "Miguel de Cervantes". No seu exilio na URSS traballou en Gorki.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

338 **CASAL NOVO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès. A finais de xullo de 1939 estaba desaparecido.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

339 **CASAL, Antonio**

Países: Reino Unido / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ? - Merignac, Francia, 1950) Tabaqueiro que no ano 1945 estaba no campo de concentración de Kirkham (Reino Unido). Finalmente vai para o campo de refuxio Mérignac (Francia) onde morre.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Tabaqueiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

340 **CASANOVA, Antonio**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Betanzos, A Coruña, 07/06/1898 - Bos Aires, 08/07/1966) Emigra á Arxentina onde foi panadeiro no barrio de Avellaneda e onde se afiliou ó Sindicato de Panadeiros, formado en grande medida por galegos. Coa súa incorporación ó sindicato comeza a súa militancia anarquista chegando a liderar o grupo libertario "Ateneo Libre". Así mesmo, en decembro de 1932 participou no II Congreso Anarquista Rexional celebrado en Rosario. No ano 1935 forma ademais parte do grupo fundador da Federación Anarco-Comunista Arxentina (FACA). Co estalido da Guerra Civil volve para combater en pro da República utilizando o nome falso de "Manuel Freire", que en realidade era o nome de outro galego anarquista e panadeiro. Chega a Barcelona para combater no 28º División comandada por Gregorio Jover. Posteriormente exiliase en Francia onde dirixe o xornal "Solidaridad Obrera" de París e milita na CNT. Alí tamén se integra na resistencia francesa. Co tempo volveu á Arxentina onde morreu ós 68 anos.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Panadeiro

Profesións no exilio Sindicalista / Panadeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
www.cigmigracion.com/casano.htm

Ref.^a Fotográficas: www.cigmigracion.com/casano.htm

Países: Francia**Biografía**

(A Coruña, 21/11/1922 - París, 22/11/1996) Escritora e actriz, filla de Santiago Casares Quiroga e Gloria Pérez Corrales. Pasou os seus primeiros anos da súa infancia na cidade herculina. Cando o seu pai é nomeado Ministro de Mariña coa chegada da República ten que ir con el e coa súa nai e irmá Esther a Madrid. Na súa estada en Madrid, e durante a guerra alístase de enfermeira coidando soldados republicanos. Ó pouco tempo o seu pai decide que vaia a Barcelona coa súa nai. En 1937 cruza a fronteira pola Jonquera cara ó exilio francés, en París comezou a asistir no pavillón de estranxeiros ás clases do Liceo "Victor Duruy" de Versalles, onde estudiara a súa irmá Esther. Posteriormente, convértese en actriz do cine e do teatro francés co nome de Marie-Victorie Casarés. Estivo tamén de xira continua en 1957 por Brasil, Perú, Chile e Uruguai. Tamén viaxou a Finlandia, Dinamarca, Unión Soviética, Noruega. E máis tarde, en 1968, vai a México de xira co teatro e alí visita a súa irmá que morreu ó pouco tempo. Regresa a España en xullo de 1976 para traballar nunha obra de Rafael Alberti, "El Adefesio", e dous anos despois casa con André Schessler. Entre as súas interpretacións cinematográficas destacan as seguintes: "Les enfants du paradis" de Marcel Carné; "Les dames du Boulogne" de Robert Bresson; "Orfeo" de Jean Cocteau ou "Monte bajo" en 1989 con Jorge Sanz. Morreu o 22 de novembro de 1996.

Profesións: Enfermeira**Profesións no exilio** Escritora / Actriz**Obra no exilio:** "Residente privilegiada"**Ref.^a Bibliográficas:** ESTÉVEZ, Arantxa (1999)
NEIRA VILAS, Xosé (1999)
GUBERN, Román (1976:11, 44, 61 e 170)
CAGIAO, Pilar (1997:91)
C.F. (2000:23)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:248)**Ref.^a Fotográficas:** Fondo Fotográfico do AEG, nº rexistro 334, 335, 336, 139, 147 e CD-ROM III: Carpeta: Elpidio Villaverde, nº 5, 21. NEIRA VILAS, Xosé (1999:156), GUBERN, Roman (1976),. Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires, XXXIII:397, (febreiro 1946), 14-15 e dúas no mesmo xornal, XXX:531, (maio-xuño 1963), 26-27; ESTÉVEZ, Arantxa (1999: 9, 17, 20, 21, 28, 45, 46, 47, 53, 61, 64, 80, 81, 96, 97, 105, 113); CID CABIDO, Xosé (1994:126) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993:138, 139).

Países: Francia / Reino Unido / Suíza

Biografía

(A Coruña, 1884 - París, 17/02/1950) Era fillo do avogado republicano da Coruña, Santiago Casares Paz. Estudiu no colexio Dequid e o bacharelato no Instituto Eusebio da Guardia. Estudiu a carreira de Dereito en Santiago de Compostela e logo marchou a Madrid por motivos de saúde, xa que tiña problemas respiratorios. En abril de 1910 participou activamente na I Asamblea Rexional de Solidariedade Galega, celebrada en Monforte de Lemos. Regresou á Coruña no verán de 1910 co título de avogado e cunha filla, Esther. En novembro de 1911 comeza a traballar como avogado, e é elixido concelleiro nas listas republicanas. En 1914 repite no cargo sendo elixido 5º Tenente de Alcalde. Participa activamente na vida política da súa cidade tomando parte na folga xeral de 1917, sen embargo rexeita colaborar na "Fundación das Irmandades da Fala", creadas nese mesmo ano. O 25 de outubro de 1920 casou na Coruña con Gloria Pérez Corrales e dous anos despois nace a súa filla María Victoria. A súa relación coa masonería tamén foi importante xa formou parte da Loxía Hispano-Americana de Madrid co nome simbólico de "Saint Just" e á loxia Suevia onde foi "venerable maestro". En 1926 xúntase á "Alianza Republicana" a través do Casino Republicano da Coruña. En outubro de 1929 creouse a ORGA en Santiago, significando un trampolín de ascenso persoal para Casares Quiroga. Participa tamén no "Pacto de Lestrove" o 16 de marzo de 1930 do que surge a Federación Republicana Galega. Como representante desta organización viaxou ata San Sebastian á xuntanza que daría orixe ó chamado "Pacto de San Sebastian", sendo o encargado de pór a Galicia a favor da sublevación de Jaca, sendo encarcerado por iso. O 20 de marzo de 1931 no consello de guerra ó que foi sometido foi condenado a seis meses e un día de prisión, aínda que lle foi aplicada a liberdade condicional e foi posto en liberdade o 24 de marzo de 1931. Nas eleccións do 12 de abril de 1931 saíu concelleiro na cidade da Coruña nas ringleiras da ORGA. Tras coñecer os resultados noutras capitais, marchou a Madrid, e coa constitución do goberno provisional, foi nomeado Ministro de Mariña. En xuño de 1931 foi o candidato máis votado na cidade herculina. A fins de ano é nomeado ministro de Gobernación substituindo a Miguel Maura. En 1932 celebrouse en Lugo a Asamblea fundacional do PRG e a presidencia foille ofrecida a Casares Quiroga. O goberno de outubro de 1933 presidido por Marcelino Domingo ten o apoio do grupo de Casares, sendo o seu representante no novo executivo Leandro Pita Romero, no ministerio de Mariña. Santiago Casares Quiroga presentouse na candidatura do Partido Republicano Gallego ás eleccións de 1933 pola circunscrición da Coruña, saíndo deputado. En marzo de 1934 pretendía disolver a ORGA e pasar a integrarse en Acción Republicana, atopando só a oposición do Comité de Vilagarcía. Izquierda Republicana nace o 2 de abril de 1934 coa unión de Acción Republicana, Partido Radical Socialista Independiente e o Partido Republicano Gallego. En outubro, cos acontecementos de Asturias, Casares Quiroga foi perseguido, fuxindo cara a Barcelona onde se encontrou con Azaña. Tralo triunfo da Fronte Popular en febreiro de 1936 Casares Quiroga é nomeado ministro de Obras Públicas, e o 3 de maio substitúe a Amós Salvador no ministerio de Gobernación. Cando Manuel Azaña foi elixido presidente da República, comezou as consultas para a formación do novo Goberno, optando por Casares Quiroga, asumindo este cargo de presidente do Goberno e o de ministro de Guerra. Tralos acontecementos de xullo de 1936 Casares presenta a súa dimisión, sendo aceptada por Azaña; aínda así non saíu de Madrid. En 1936 foi miliciano na Serra do Guadarrama. Finalmente sae de España para exiliarse en París. Coa chegada dos nazis, ten que marchar a Londres, onde está ata que remata a IIª Guerra Mundial. O Tribunal Especial para a Represión da Masonería e o Comunismo dicta sentenza o 11 de novembro de 1941 pola que se condena ó político galego a trinta anos de reclusión maior. En 1944 cando se crea o Consello de Galiza en Montevideo, Casares manifestou a súa adhesión, e cando en 1946 nace en Toulouse, o "Bloque Republicán Nacional Gallego", que presidiu Portela Valladares, Casares foi un dos seus vocais. Tamén estivo en Suíza algunha tempada repoñéndose da tuberculose. Desde 1947 a enfermidade agrávase e morre o 17 de febreiro de 1950 dun fallo cardíaco.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO
FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
PRG PARTIDO REPUBLICANO GALLEGO

Profesións: Avogado / Concelleiro / Deputado / Ministro

Refª. Bibliográficas: PORTELA VALLADARES, Manuel (1986)
CASARES, María (1981)
Suplemento Especial, La Voz de Galicia, 17 de febreiro de 2000.
A Nosa Terra, 17 de febreiro de 2000, p. 32.
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c)
PARRILLA, José Antonio (1995)
ALFONSO BOZZO, A. (1976:371)
El País, (20/02/2000), 10 (Suplemento El Domingo)
www.cigmigracion.com/somoza.htm
"Hacia la Unidad de los Gallegos Antifranquistas", Galicia, XXIV:946, (02/03/1946), 3. (Sobre a súa afiliación o BNRG)
ESTÉVEZ, Arantxa (1999)
ARES BOTANA, Oscar (1996)
NÚÑEZ DÍAZ-BALART, Mirta (1999:47-65)
ARES BOTANA, Oscar (2001:226)

Refª. Fotográficas: ESTÉVEZ, Arantxa (1999:33), ÁLVAREZ, Santiago (1992)

343 **CASARES RODRÍGUEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

344 **CASARES, Esther**

Países: México

Biografía

(Madrid, ? - México, 1969) Era filla de Santiago Casares Quiroga, fóra do matrimonio con Gloria Pérez. Cando Casares Quiroga chega a Galicia tras doutorarse en Dereito, trae a Esther. Malia o rixido carácter do avó Casares Paz, a nena vai ser criada como un membro máis da familia. Gloria Pérez, cando casa con Santiago, acepta como filla a Esther. O 3 de xullo de 1931 casa con Enrique Varela que despois será estreito colaborador de Casares Quiroga. Cando comeza a Guerra Civil é detida en Miño (A Coruña). Despois de estar presa un tempo na Coruña marcha exiliada a México coa súa filla Cuca e xunto ó seu home nun avión da Air France en 1955. Morre alí no ano 1969 a causa dun efisema pulmonar despois da visita da súa irmá María.

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:991)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:125 e 298)
ESTÉVEZ, Arantxa (1999:14 e 19)

Países: Alemaña / Portugal / Chile / Uruguai / Brasil / Arxentina

Biografía

(Ourense, 1901 - Barcelona, 08/03/1950) Na súa cidade natal fai os estudos de bacharelato ata que marcha para Valladolid, onde se licencia en Filosofía e Letras en 1920. Militante do Partido Galeguista do que acaba separándose e tomando posturas máis radicais. En 1928 gaña unha cátedra de Xeografía e Historia para Institutos Elementais, sendo profesor no Instituto de Noia, do que foi director ata o ano 1936, momento no que ten que saír exiliado. Nesa época funda a agrupación estudiantil galeguista dos "Ultreyas". Dirixiu a Biblioteca de Estudos Gallegos e, en 1934, fundou o Boletín de Estudos Políticos "Alento". Está en Alemaña a fins de 1936 e despois foxe a Portugal. Logo trasládase a América e recorre Chile, Uruguai e Brasil. Foi catedrático da universidade de Niterói. Finalmente fixa a súa residencia na Arxentina. Publicou artigos en xornais e revistas, así como numerosos libros e ensaios. Foi ademais cofundador da editorial Emecé. Nos últimos anos da súa vida tivo unha viraxe ideolóxica cara ó franquismo. Retorna a España no 1950 morrendo o 8 de marzo dese mesmo ano.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Escritor / Profesor / Poeta

Profesións no exilio Escritor / Editor / Catedrático

Obra no exilio: Obras de carácter divulgativo: "Escolma de Cantigas ordeadas por Álvaro de las Casas" (1934); "Cancionero Popular Gallego" (1939); "Antología de poetas gallegos" (1939) Bos Aires
Novelas:
"O xardín do Castelo de Vidre" (1926) (colección Lar); "Ladaíña" (1927) (colección Lar)
Poesía: "Sulco e vento" (1931) (libro de poemas)
No Seminario de Estudos Galegos escribiu: "Cuestionario de Xeografía e Historia" (1932)
Pezas dramáticas: "A morte de Lord Staüler" (1929); "O Outro" (1932); "Pancho de Rábade" (1932). No volume "Tres Conversas" (1931) inclúense os textos dramáticos "O tolo de Lastra" "Dente D'Ouro" "A gavilla", mentres que na revista "Nós" aparece a peza "A volta" (1933)

Ref^a.Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b,II:991)
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1966:1345-1348)
COUCEIRO FREIJOMIL, Antonio (1951:242-244)
BOROBÓ (2000a:27)
BOROBÓ (1990)
HERMIDA IGLESIAS, M. (1999:46)
CARBALHO CALERO, Ricardo (1962)
OTERO PEDRAYO, Ramón (1953:119-2-121)
ULLOA FERNÁNDEZ, E. (1977)
VARELA IGLESIAS, X. L. (ed.) (1995:109-127)

Comentarios: En VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1346-1347) aparece unha ampla lista de obras de Casas Blanco en lingua galega e castelán.

Países: Francia / México

IPANEMA

Biografía

(? - México, ?) Durante a Guerra Civil loitou no corpo de asalto do Exército Republicano. Logo, embarca no Ipanema con destino a México xunto con outros refuxiados como Elixio Rodríguez Domínguez, Serafin Ferro, Xusto Couto e Búa Rivas, no ano 1939. Foi contador do Padroado da Cultura Galega no ano 1953.

Organizacións ás que pertenceu:

PADROADO DA CULTURA GALEGA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións no exilio Contable

Ref^a.Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

347 **CASAS VÁZQUEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontedeume, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Adge (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

348 **CASAS, Augusto María**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Escritor que traballou no "Céltiga" e no xornal "El Despertar Gallego". Marchou cara o exilio en Francia onde foi trasladado ó campo de concentración de Argelès sur Mer (Plage).

Profesións: Escritor

Ref.^a Bibliográficas: "Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

349 **CASQUEIRO QUINTEIRO, Esteban**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

350 **CASTAÑEDA OCHANTADO, Ángel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Catoira, Pontevedra, 1909) Irmán de Manuel Castañeda Ochantado. Fora mariñeiro do "Cabo San Agustín" e pertenceu á CNT. En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

351 CASTAÑEDA OCHANTADO, Manuel

Países: Unión Soviética

Biografía

(Catoira, Pontevedra, 1901) Era mariñeiro do "Cabo San Agustín" e pertencía á UGT. En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX;1045, (22/05/1948), 2.

352 CASTELEIRO, Cipriano

Países: Francia / Uruguai

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Foxe a Francia cando remata a Guerra Civil dende Ares no pesqueiro "Ramón". Posteriormente exiliase tamén en Uruguai.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

353 CASTILLO SOUDELO, Adriano

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 24/04/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

354 CASTIÑEIRA GALÁN, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

355 CASTRILLÓN ROÑOANA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Río Xoán, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

356 **CASTRO AMIGO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro que fuxiu de Malpica o 22 de xuño de 1938. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia. Posteriormente trasladouse a Chile a bordo do Winnipeg.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Documentación do Concello de Malpica (listado de recrutamento)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
FERRER MIR, Jaime (1989:121)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

357 **CASTRO CASTRO, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Estivo despois refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

358 **CASTRO DEL RÍO, Plácido Ramón**

Países: Portugal / Reino Unido

Biografía

(Cee, A Coruña, 25/01/1902 - Cambados, Pontevedra, 17/06/1967) Dende rapaz inicia os seus estudos no Reino Unido (Glasgow), e alí residiu un tempo importante no que entra en contacto coa intelectualidade do momento, traducindo moitas das súas obras. Nalgunha breves viaxes a España consegue o título de profesor de Idiomas regresando de novo ó Reino Unido. Nos anos inmediatos á proclamación da IIª República volve a Galicia (1930) e toma parte activa en moitos actos e mitins galeguistas, en pro da aprobación do Estatuto de Galicia, e na compañía de Castelao, Alexandre Bóveda, Xerardo Álvarez Gallego, Suárez Picallo, etc. Coa chegada da Guerra Civil é detido na Coruña e despois de varios meses de prisión foi deportado a máis de 100 km. da capital. Foi secretario de Relacións Internacionais do Partido Galeguista e en 1935 foi presidente das Irmandades de Fala. A comezos do 36 pertenceu como socio fundador á "Asociación de Escritores Gallegos". Agóchase en Vigo e vive aillado no barrio de Coruxo. Neste retiro interno adicase á Astronomía e a traducir ó galego poesías irlandesas, inglesas e gaélicas, así como á pintura. Casa en Cambados e despois de vivir varios anos en Vigo vai para Lisboa e logo a Londres. Nesta cidade destaca a súa actividade como locutor durante 6 anos na BBC, nas seccións do programa español, do programa galego e portugués, así como crítico teatral en lingua inglesa. Colaboraba tamén con xornais españois e americanos. Cando regresa definitivamente a Galicia será profesor de inglés no Instituto de Vilagarcía de Arousa. Gracias ó seu dominio das linguas nórdicas sigue traducindo numerosas obras inglesas. Sendo a súa obra traducida máis importate " Os Rubáyyát", obra do poeta persa do s. XI Omar Khayyam a través da versión inglesa do poeta Edward Fitzgerald.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Xornalista / Traductor / Profesor

Profesións no exilio Traductor / Profesor / Locutor Radio

Obra no exilio: TORO SANTOS, Antonio Raúl de (ed.) (1994) (Contén os seus programas radiais).
"Mostras de poesía de Christine Rosetti vertidas do inglés ó galego" (1997) Cambados

Ref.^a Bibliográficas: GEG
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:426, n. 433)
LAMELA GARCÍA, Luis (1998:160-162)
CASTRO, Xabier (2000:96)

Ref.^a Fotográficas: Unha fotografía acompañado de Eduardo Noya, Antón Villar Ponte, Plácido R. Castro del Río, Benigno Varela, Enrique Rodríguez Sabio e outros en LAMELA GARCÍA, Luis (1998:23)

359 **CASTRO FERNÁNDEZ, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

360 **CASTRO FERNÁNDEZ, Sebastián**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

361 **CASTRO LAMEIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

362 **CASTRO LÓPEZ, Juan**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 1906) Foi mariñeiro do "Cabo San Martín" e pertenceu á UGT. En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

363 **CASTRO MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

364 **CASTRO MATO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

365 **CASTRO MIGUEL, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Belmontes, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

366 **CASTRO MILLÁN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

367 **CASTRO MOLARES, Domingo**

Países: Campos de Concentración Nazis / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cebral, O Irixo, Ourense, ? - Mauthausen, 2/02/1942) Sarxento do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Despois foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ó campo de refuxio e a Mauthausen.

368 **CASTRO MOUZO, Vicente**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

369 **CASTRO OTERO, Wenceslao**

Países: Francia / Campos de Refuxio / República Dominicana / Venezuela

Biografía

(Chapela, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. No ano 1945 está en Santo Domingo e sae cara a Venezuela en marzo do mesmo ano xunto con dous familiares.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
SANMARTÍ, A. (1945:3)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

370 **CASTRO PUENTE, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Verín, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Centro d'Hebergement de Montolieu (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

371 **CASTRO RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Francia

Biografía

(Castro Caldelas, Ourense, 1916 - Alcalá de Henares, Madrid 21/02/1946) Militante comunista que foi comisario político no Vº Reximento do Exército Republicano. Trala derrota republicana incorpórase ás Forzas Francesas do Interior, chegando a ser Tenente Coronel. Dirixiu tamén a 26 División do maquis francés en Tarbes-Perpignan, onde era coñecido co alcume de "El Gallego". Baixo as ordes directas de Cristino García Grandá participou na liberación dos Departamentos de Ariège, Pirineos Orientais e Aube. En outubro de 1944 participa na invasión do val de Arán organizada polo P.C.E., e dende alí volta a Galicia coa misión específica de organiza-los grupos guerrilleiros segundo as directrices do P.C.E. Pero ante o pouco éxito do seu mando vai para Madrid onde en outubro de 1945 é detido e condenado a morte. Foi fusilado en Alcalá en 1946 con 9 antifranquistas máis.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar

Profesións no exilio Militar

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:168)
FERRERÓNS, R. e GASCÓN, A. (1981)
COSSÍAS, Tomás (1956)
Información proporcionada por Víctor Santidrián Arias.

372 **CASTROVIEJO Y BLANCO-CICERÓN, Concha**

Países: México

Biografía

(Santiago de Compostela, 1915) Licenciada en Filosofía e Letras pola Universidade de Santiago de Compostela. Ten estudos de Literatura Francesa na Universidade de Burdeos. Trasládase co seu home no ano 1939 a México onde dicta varios cursos na Universidade de Campeche, lugar onde participa en excavacións arqueolóxicas. Volta a España en 1950 e colabora en diarios como "La Noche" de Santiago de Compostela. Fixo cursos de xornalismo e ingresa na redacción de "Informaciones". Colaborou noutras publicacións, entre elas: "Mundo Hispánico", "El Español", "La Vanguardia", "Revista de Occidente" e outros. É membro da "Association Internationale des Critiques Littéraires". A súa obra narrativa principalmente é novela e relato infantil.

Profesións: Escritora / Xornalista

Profesións no exilio Escritora / Profesora

Obra no exilio: "Los que se fueron" (1957)
"Vispera del odio" (1958)
"El jardín de las siete puertas" (1961)

Ref.^a Bibliográficas: GEG
DOMINGUEZ REY, Antonio: "Concha Castroviejo en la estafeta literaria" nº 528, 1973
VARELA JÁCOME, Benito (1992)
FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1996)

373 **CENIATOYA GONZÁLEZ, Mercedes**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1900 - Riga, URSS, 1969) Pertenceu ó PCE dende o ano 1934. Durante a guerra estivo en Asturias. Chegou á URSS en 1954 co seu home para reunirse cos seus fillos. Á altura do ano 1986 xa estaba xubilada e establecida en Riga onde posteriormente faleceu.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Administrativa

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

374 **CERNADAS ÁLVAREZ, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

375 **CERNADAS RUIZ, Anselmo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

376 **CESTA DÍAZ, César**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(¿Meaña?, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

377 **CHACÓN BERGUEIRO, Severino**

Países: Francia / República Dominicana / Venezuela / Checoslovaquia

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, 14/11/1884 - Madrid, 31/07/1978) Entre 1916 e 1936 foi o máis destacado organizador sindical das cigarreiras e tabaqueiras, fundando a "Federación Tabaqueira Española" (FTE) da que foi o Secretario Xeral. Ademais de ter unha activa vida sindical, tivo un destacado protagonismo como socialista na Coruña e Cuba - onde emigrara a comezos do século XX - e posteriormente como un dos fundadores do PCE e membro de varias organizacións promovidas desde os ámbitos comunistas durante a IIª República. O alzamento militar do 36 sorprende a Chacón na Coruña, a onde se trasladara para ultimar xestións relacionadas co edificio construído coas aportacións dos federados para a Casa Social das cigarreiras e tabaqueiras. Agachado durante un ano na Coruña, pasa a Valencia e incorpórase ós traballos da dirección da UGT como secretario da Federación de Tabacos. En febreiro de 1939 inicia un longo exilio que o leva, xunco coa súa familia, a Francia. Unha vez alí solicitou axuda do SERE para marchar a América, chegando primeiro a Santo Domingo e logo a Venezuela a finais de abril de 1940. En Caracas desempeñou a presidencia da Delegación da UGT (negrinista) ata a súa marcha a Francia en 1946. Unha vez alí incorpórase rapidamente ós traballos da UGT parisina xunto con Rodríguez Vega. Fora elixido pola Comisión Executiva para asistir ó Congreso dos Sindicatos Unitarios de Holanda que se celebrou en Amsterdam en febreiro de 1947. Uns anos despois decide deixa-la actividade sindical en París e dirixese coa familia a Checoslovaquia e novamente a Venezuela. En 1967 decide voltar a España con 83 anos.

Organizacións ás que pertenceu:

FTE FEDERACIÓN TABAQUERA ESPAÑOLA
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Sindicalista

Refª.Bibliográficas: ROMERO MASIÁ, Ana: "Severino Chacón: un líder sindical no mundo do tabaco" Tese de Doutoramento da Universidade da Coruña, Departamento de Humanidades, Ferrol.

Refª.Fotográficas: ROMERO MASIÁ, Ana: 391, 397, 401, 559, 601.

378 **CHACÓN, Otilia**

Países: Francia / República Dominicana / Venezuela / Checoslovaquia

Biografía

(? - ?) Filla de Severino Chacón. Regresa a España en 1967 xunto co seu pai. Tentou sen éxito continua-lo labor sindical do seu pai.

Química

Refª.Bibliográficas: ROMERO MASIÁ, Ana: "Severano Chacón: un líder sindical no mundo do tabaco" Tese de Doutoramento da Universidade da Coruña, Departamento de Humanidades, Ferrol.

379 **CHAMORRO, Luis**

Países: Francia / Marrocos / Bélxica

Biografía

(? - ?) Nos anos vinte militou no ramo do transporte da cidade da Coruña. Emigrado na Arxentina militou no sindicato FORA. Regresa a España durante a Segunda República, onde volve a integrarse na CNT e participar das actividades da Federación Anarquista Ibérica (FAI). Durante a Guerra Civil foi un dos organizadores da "Agrupación Confederal Galaica" de Cartaxena. Trala guerra foxe a Francia onde toma parte activa na resistencia. En 1950 participa, xunto con outros galegos da "Regional Galaica" en Francia e na recolecta de cartos en Casablanca para axuda-los presos galegos. Finalmente irá a Bélxica.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
FAI FEDERACIÓN ANARQUISTA IBÉRICA

Profesións: Sindicalista

Refª.Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

380 **CHÁN CASTRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Vernet d'Ariège (barraca 44) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

381 **CHANS LAMAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, Ponteceso, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

382 **CHOUCIÑO FARIA, Celestino**

Países: Francia / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Chegou a Chile a bordo do Winnipeg aínda que despois se traslada a Perú, onde traballou como mariñeiro xunto co seu irmán Pedro.

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:187)

383 **CHOUCIÑO FARIA, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Máis tarde vai para Chile no Winnipeg aínda que acabará instalándose en Perú como mariñeiro ó igual que o seu irmán Celestino.

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:187)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

384 **CID DALAMA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Pertenceu ó "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

385 **CID DAQUINTA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

386 **CID DÍAZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Río Pinto, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarn et Garonne en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

387 **CID RIVO, Isidoro**

Países: Portugal / Uruguai

Biografía

(Seixalvo, Ourense, ?) Mestre vencellado ó PCE, exiliado en Montevideo a onde chega en 1936 xunto coa muller e tres fillas, entre elas Rosaura e Carmen. Sae dende Lisboa cara Uruguai, país no que traballou na Casa de Galicia como cobrador. Posiblemente colaborara na Audición Radial "Sempre en Galiza". Non voltou a España.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mestre

Profesións no exilio Contable

Ref.^o Bibliográficas: Información proporcionada por Xesús Alonso Montero.
Entrevista a Rogelio Martínez Barreiro. Realizada por Silvia Facal Santiago. Montevideo, 10 de marzo de 2001.

388 CID VILA, Teófilo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

389 CID, Carmen

Países: Portugal / Uruguai

Biografía

(Ourense, ?) Filla do mestre comunista Isidoro Cid Rivo. A través de Portugal vai coa familia para Uruguai no ano 1936.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Rogelio Martínez Barreiro. Realizada por Silvia Facal Santiago. Montevideo, 10 de marzo de 2001.

390 CID, Rosaura

Países: Portugal / Uruguai

Biografía

(Ourense, ?) Filla do mestre comunista Isidoro Cid Rivo. Foxe coa súa familia a través de Portugal para Uruguai no ano 1936.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Rogelio Martínez Barreiro. Realizada por Silvia Facal Santiago. Montevideo, 10 de marzo de 2001.

391 CIVES PARÍS, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil formara parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) así como no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

392 CLÍNENTES RODRÍGUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilar de Barrio, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

393 COBA TROITIÑO, Severino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

394 COBAS COBAS, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

395 COLLADO, Eduardo

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Sindicalista vigués membro, ata 1918, do Partido Socialista. Posteriormente a súa simpatía anarquista lévao a formar parte do Ateneo Sindicalista. En xaneiro de 1922 e xunto con Villaverde e outros anarcosindicalistas de Vigo e Tui, do grupo libertario "¡Despertad!", funda o periódico do mesmo título. En maio do mesmo ano "¡Despertad!" pasa a chamarse "Solidaridad Obrera", periódico ó servizo dos Sindicatos Confederados da provincia de Pontevedra, subtítulado: "Órgano del Ateneo Sindicalista de Vigo, de la Federación Local de Tui y portavoz de la C.N.T. de España". Participa con Villaverde na publicación "El Despertar Marítimo" de decembro de 1926, co patrocinio da Federación Marítima Gallega. Finalmente colabora en la redacción de "¡Despetad!" reaparecido en 1928. Dende a sublevación militar en 1936 non se soubo nada máis del.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Sindicalista

Refª.Bibliográficas: GEG, tomo 7

396 COLLAZO GONZÁLEZ, Emilio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Espineiro, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

397 **COLLAZO MARTÍNEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

398 **COLMEIRO GUIMARÁS, Manuel**

Países: Portugal / Arxentina

Biografía

(Silleda, Pontevedra, 1901 - Salvaterra de Miño, Pontevedra, 01/10/1999) Pertenceu ó Partido Galeguista. Foxe a Lisboa en 1936 e logo trasládase a Bos Aires. Alí obtén o premio para artistas extranxeiros na XXXI Exposición de Belas Artes en 1941. Nos 50 voltou a Galicia, pero instálase en París retornando definitivamente anos máis tarde a Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Pintor

Obra no exilio: Carta a Valentín Paz-Andrade (Margaride, 18 de setembro do 48) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed.) (1997a)

"25 dibuxos: dos anos 1935-1936" (1964), Vigo: Galaxia

"Manuel Colmeiro, exposición antolóxica celebrada en Pontevedra no ano 1983" (1983)

Exposicións:

Bos Aires: Amigos del Arte, 1937; Galería Müller, 1938; Amigos del Arte, 1941; Instituto Francés de Estudios Superiores, 1943;

Galería Luisa Fanning, 1943; Agrupación Impulso, 1944.

Montevideo: Amigos del Arte, 1939, 1941.

Publicacións:

Ilustracións nos seguintes libros: ANTONIO, Manuel (1940): De cuatro a cuatro, Buenos Aires: Emecé Editores; DIESTE,

Rafael (1941): Colmeiro, breve discurso acerca de pintura, con el ejemplo de un pintor, Buenos Aires: Emecé Editores;

RODRÍGUEZ DEL PADRÓN, Juan (1943): Siervo libre de amor..., Buenos Aires: Editorial Nová; VIRGILIO MARÓN, P.

(1945): Las Geórgicas, Buenos Aires: Editorial Poseidón

Ref.^a Bibliográficas: DIESTE, Rafael (1941)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:991-992)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:30)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:315-319)

Ref.^a Fotográficas: Galicia. Revista del centro gallego, XXV:317-318, (xuño-xullo 1939), 30; AXEITOS, Xosé Luís (1995b:95); CID CABIDO, Xosé (1993:77) NEIRA VILAS, Xosé (2000:316) e ÁLVAREZ, Santiago (1992)

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontecures, Pontevedra, 23/06/1911 - Valencia, 1991). Entre 1931 e 1936 publica os seus debuxos en semanarios madrileños como a revista "Nosotros", dirixida por César Falcón, e noutras publicacións galegas.

Durante a súa mocidade comeza unha actividade sindicalista que lle condicionará posteriormente a fuxida tralo alzamento de xullo de 1936. Era secretario do Sindicato de Oficios Varios afiliado á UGT. Posteriormente trasládase a Santiago e toma contacto con S. Montero Díaz, Seoane, Maside, Dieste, o escultor Eiroa, Pepe Caamaño, Sixto Aguirre, Cuadrado, etc. Durante a revolución de 1934 foi detido e ingresa no cárcere de Santiago de Compostela, consegue a liberdade a través da súa familia e vai para Madrid. Estará na capital entre novembro de 1934 e febreiro de 1936 e volta a Galicia ante o triunfo da Fronte Popular. Pertenceu á Izquierda Comunista Española e posteriormente ó POUM. A represión franquista iniciada co golpe de xullo de 1936, e segundo a súa testemuña, custou en Padrón ó redor de 60 fusilamentos nos primeiros días da rebelión. Ante esta situación vai para Vigo coa idea de saír de España, aínda que aconsellado por un amigo da familia vai para o balneario de Molgas onde, pensaba, podía pasar desapercibido. Pero tras comprobar a inseguridade do lugar sae para Zaragoza. Alí, gracias á axuda dun falanxista padronés, Ubaldo Pazos, consegue documentación que o facía persoa próxima ó Movemento Nacional no caso de que tivese problemas. De Zaragoza sae cara a zona republicana o 1º de novembro de 1937, acompañado dun ferroviario comunista. Chega a Valencia onde estivo un mes, logo, e tras pasar pola fronte de Toledo chega finalmente a Figueres. En febreiro de 1939 cruza a fronteira francesa a pé ata que chega as costas francesas onde foi instalado o campo de Argeles sur Mer. Cando logra saír do campo vai a Perpignan e despois a París onde é detido para ser enrolado na Lexión Extranxeira pero logra escapar e toma un autobus cara ó sur. Novamente é apresado e volta de novo a Argeles (neste momento utiliza outro nome: Avelino Álvarez Espinar) para formar parte dunha compañía de "traballadores españois" para traballar nos montes do departamento de Ardenes. Axudado por un pariente, primo do seu pai que fora cónsul de Cuba na Coruña, que lle facilita a documentación que o fai súbdito cubano. Posteriormente estivo traballando como obreiro do porto de Burdeos e como peón no campo de aviación de Merignao. Dificultades neste traballo fan que se tralade a Lyon onde pasa días críticos de fame e represión. Xa rematada a IIª Guerra Mundial consegue marchar a España, en concreto a Valencia onde vivía un irmán del. Despois pasa unha tempada no sanatorio de antituberculosos de Boltaña (Huesca), pouco máis tarde vai a Zaragoza e volve a ser perseguido polas autoridades franquistas. Esta nova persecución fai que saia de novo cara París, onde coñecía un grupo troskista e despois regresa a España para ser detido e levado preso ó cárcere de Figueras para ser xulgado por un tribunal de espionaxe e alta traición. Despois foi trasladado ó carcere de Gerona (dous anos) e dali é trasladado á Modelo de Barcelona. Unha vez máis, gracias á intercesión de Ubaldo Pazos, xa ex-falanxista nese momento, sae do cárcere.

Retoma a súa actividade pictórica a comezos dos anos 60, facendo unha exposición de pintura en Valencia e tres de debuxo en Madrid. En 1969 participa nunha exposición de pintura española colectiva en Holanda no Museo de Delft. En Barcelona foi seleccionado, durante tres anos consecutivos, para o premio internacional de debuxos Joan Miró. En abril de 1976 preséntase no World Surrealist Exhibition de Chicago. O museo de Lugo conta cun debuxo de Colombo e o Carlos Maside de Sada con diversas obras de pintura e debuxo.

Organizacións ás que pertenceu:

ICE IZQUIERDA COMUNISTA DE ESPAÑA
POUM PARTIDO OBRERO DE UNIFICACIÓN MARXISTA
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Pintor

Obra no exilio: COLOMBO, A.: Andrés Colombo, Sada: Edición do Castro, 1983. (testemuña e memorias)

Ref.^a Bibliográficas: GEG, tomo 7
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:64)
COLOMBO, Andrés (1983)

Ref.^a Fotográficas: Na GEG tomo 7, p. 6, aparece un debuxo de Andrés Colombo e COLOMBO, Andrés (1983:4, 23 e 45)

400 COMESAÑA RENDO, Francisco

Barco

Países: Cuba / México

MARQUÉS DE COMILLAS

Biografía

(Cuba, ? - Tui, ?) Médico de Tui de ideoloxía comunista. Foi presidente das Xuventudes Socialistas Unificadas. Durante a Guerra Civil foi condenado a morte pola súa defensa da República, pero ante a intensa campaña internacional pudo salvarse pola súa condición de "extranxeiro" pois nacera en Cienfuegos (Cuba). Pasou por varios cárceres e sae en liberdade o 13 de agosto de 1943. Casou con Asunción Concheiro por poderes, pois el estaba no cárcere de Valencia e ela estaba aínda en Santiago de Compostela. Estivo agochado en Galicia e no ano 1944 sae de Vigo no "Marqués de Comillas" cara o exilio en México. Retorna a Galicia e morre en Tui.

Organizacións ás que pertenceu:

JSU JUVENTUDES SOCIALISTAS UNIFICADAS

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Médico

Obra no exilio: "Cavilando.....", Vieiros, 4, (primavera 1968)

Ref.^a Bibliográficas: FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:42)
DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982)
"REVISTA DAS LETRAS 352", suplemento de "O Correo Galego", (08/02/2001), pág. 7.

Ref.^a Fotográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982); ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:páxinas centrais) e BARCIA, Tere G. (2000:12-13)

401 CONCHEIRO GARCÍA, Luciano

Países: México / Portugal

Biografía

(Ordes, A Coruña, ?) Ante os acontecementos da Guerra Civil pasa a Portugal e dende Lisboa toma un avión a México.

Ref.^a Bibliográficas: ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:184-185)
LAMELA GARCÍA, Luis (1998:154)

Ref.^a Fotográficas: ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:páxinas centrais)

402 CONCHEIRO, Asunción (Choncha)

Barco

Países: Cuba / México

MARQUÉS DE COMILLAS

Biografía

(? - ?) Pertenceu ó Partido Comunista, casou co médico Francisco Comesaña ó que coñeceu en Santiago de Compostela cando este estudiaba Medicina. Logo de saír Francisco do cárcere tiveron que exiliarse. Primeiro estiveron en Cuba onde chegaron en 1944 tras unhas tres semanas de travesía no vapor "Marqués de Comillas", que saíra do peirao de Vigo. Era o mesmo barco onde viaxaba María Araújo e os seus fillos. Choncha ía embarazada do seu primeiro fillo. Logo de pasar por Cuba instaláronse en México, país no que pertenceu á "Unión de Mujeres Españolas Mariana Pineda" de apoio ós presos republicanos. Co tempo voltaron a Galicia e na actualidade Choncha reside en Tui.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

UNIÓN DE MUJERES ESPAÑOLAS MARIANA PINEDA

Ref.^a Bibliográficas: "Revista das letras 352" suplemento de "O Correo Galego", (08/02/2001), pág.3,5.
EYO, María G. (2001)
LÓPEZ, Belén (2001:63)

Ref.^a Fotográficas: BARCIA, Tere G. (2000:12-13), EYO, María G. (2001) e LÓPEZ, Belén (2001:63)

Comentarios: A novela de Manuel Rivas "O lápiz do carpinteiro" fai unha recreación da súa vida, especialmente dos anos da Guerra Civil.

403 **CONDE BRAVO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

404 **CONDE CATOIRA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès. A finais de xullo de 1939 estaba desaparecido.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

405 **CONDE FERNÁNDEZ, Xosé**

Países: Arxentina

Biografía

(Barbantes, Ourense, 1918 - Porriño, Pontevedra, 1990) Poeta exiliado na Arxentina. Alí estivo dende 1936 ata 1980 facendo, neste período, fugaces viaxes a España. En Bos Aires tomou contacto coa cultura arxentina asistindo polas noites de ointe ás clases de literatura na Facultade de Filosofía e Letras. Durante o día traballaba de enfermeiro no Hospital Español ata a súa xubilación. Os temas da súa obra poética céntranse no exilio e na saudade da emigración. Foi nomeado membro da "Sociedad Argentina de Escritores". Rexeitou tamén cargos de responsabilidade da Intendencia de Bos Aires. Co gallo das súas múltiples viaxes a España os poetas porteños agasallárono cun medallón de ouro cunha inscrición alusiva á importancia da súa poesía. Viviu o seus derradeiros anos na cidade de Ourense.

Profesións: Poeta

Profesións no exilio Poeta / Enfermeiro

Obra no exilio: En Galego:

"Nouturnio de soedades" (1952), "Muiñada noitébrega" (1955), "Terra aluciada" (1959), "Os meus cantiles" (1981)

Obra inédita en galego: "Os penedos xunguidos", "Abóndanme os paxaros"

Obra publicada en castelán: "Penas son cantares" (1951), "Canto y grito" (1956), "Desde el tiempo" (1966), "Otoño en soliloquio" (1972), "España en lonjas" (1975)

Obra inédita en castelán: (consta dun corpus poético de 862 poemas en tódalas modalidades métricas)

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA GONZÁLEZ, Victor Campio (1999:51-53)

Ref.^a Fotográficas: Galicia, XXXIII:1245, (30/03/1955), 3.

406 **CONDE GALINANES, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1905 - Moscova, 1986) Mariñeiro afiliado ó PCE dende 1957 e ata 1970. Durante a guerra foi cabo artilheiro no acorazado "Jaime I". Chegou á URSS no barco "Juan Sebastián Elcano" e alí traballou en Rostov, Ordzhonikidze, Kazajstán, Crimea e Kiev. Faleceu en maio de 1986.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar / Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986)

407 **CONDE MANEIRO, Salvador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carril, Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet D'Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

408 **CONDE PALACIOS, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

409 **CONDE PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

410 CONDE RAMOS, Ramón

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Maceda, Ourense, ? - Mauthausen, 01/12/1941) Morre no comando de Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen. No listado que aparece na "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5, aparece o mesmo nome e apelidos dun home do que se di que é natural de Ourense capital, pode tratarse ou non da mesma persoa. Neste caso indica que estivo no campo de refuxiados de Arge sur Mer 8 bis en Francia.

411 CONDE SELAS, Odilo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do "Batallón de Milicias Populares Gallegas". Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

412 CONDE, José

Países: Alxeria / Campos de Refuxio / Bélxica

Biografía

(Camarifias, A Coruña, ?) Militante da CNT exiliado en Alxeria onde estivo en campos de concentración. Nese país tamén fora incorporado nas "Compañías de Traballadores Estranxeiros". Finalmente vai para Bélxica.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

413 CONTEÑO CHAVE, Aurelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, Ponteceso, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

414 CORBACHO REQUEJO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sanxenxo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

415 CORBILLÓN FERNÁNDEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Estivo no "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Despois foi como refuxiado ó campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

416 CORDAL, Carmen

Países: Arxentina / Chile

Biografía

(? - ?) Exiliada galega en Valparaíso, Chile, a onde chegou dende Bos Aires.

Profesións: Ama de casa

Profesións no exilio: Ama de casa

Ref.^a Bibliográficas: LEMUS, Encarnación (1998:293)

417 CORDERO PÉREZ, Manuel

Países: Arxentina / Francia / Campos de Refuxio

Barco
KATIOLA

Biografía

(Castroverde, Lugo, 1881 - Bos Aires, 24/04/1941) Abandonou o oficio de pastor moi novo e trasladouse a Madrid, onde desempeñou diferentes traballos. Aprendeu a ler na Casa do Pobo de Madrid, ingresa no Partido Socialista, polo que foi concelleiro en Madrid, tenente alcalde, deputado a cortes en 1931 e presidente da Comisión de Responsabilidades do Congreso. Foi colaborador habitual de "El socialista" e outros xornais da época. Durante a Guerra Civil permaneceu en Madrid como destacado líder sindical da UGT madrileña. Opúxose na sesión das Cortes de Valencia á discusión do Estatuto Galego xa que pensaba que o primordial era gaña-la guerra. Ó fin da mesma vai para Francia onde estivo nun campo de concentración. Logo pasa embarcado, no vapor "Katiola", para Arxentina, a onde chega en decembro do 1940. En Bos Aires tamén se atopaba a muller del, Rosa A.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Obreiro / Sindicalista / Labrego / Concelleiro / Deputado

Ref.^a Bibliográficas: GEG

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:992)

VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1966, II:1315-1319)

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:25, n. 7)

"Relación de los Gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos ", Galicia XVII:621, (16/05/1939), 1.

NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:310, n. 324)

Ref.^a Fotográficas: Galicia, XXI:828, (24/04/1943), 3.

Comentarios: Segundo González López e Amado Ricón, cando remata a Guerra Civil Cordero Pérez fuxe a Casablanca.

418 **CORES SOTO, Bernardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Estados Unidos / México

Biografía

(Paxón, Nigrán, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Foi evacuado polas Sociedades Hispánicas Confederadas de Nova York en 1940 e máis tarde marcha a México.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
"Cómo ayuda SHC a los refugiados", España Libre, II:52, (25/10/1940), 4.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

419 **CORRAL CORRAL, Eliseo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

420 **CORRAL DÍAZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

421 **CORRAL PEREIRA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Arcos, Ourense, ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil e que en xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

422 CORRAL SAMOS, Pedro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

423 CORTÉS MARTÍNEZ, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Calvos de Randín, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

424 CORTIÑAS PALMEIRO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

425 CORTIÑAS, Antonio

Países: Arxentina

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) Avogado exiliado na Arxentina. Autor de "Traición consagrada".

Profesións: Avogado

Obra no exilio: "Traición consagrada"

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.

426 COSTA RAMOS, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

427 **COSTA, Balbino**

Países: México

Biografía

(Moaña, Pontevedra, ?) Anarcosindicalista que pertenceu ó "Sindicato de Industria Pesquera". Exíliase en México.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

428 **COSTAL BELLO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:148)

429 **COTELO, Roberto**

Países: Uruguai

Biografía

(? - ?) Emigrou a Uruguai onde realizou unha importante actividade sindical. Regresa a Galicia para participar na Guerra Civil incorporándose ó bando republicano, onde realiza actividades de responsabilidade na CNT. Rematada a guerra regresa a Uruguai e dende alí colabora na publicación "Comunidad Ibérica" de México.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

430 **COTO MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marcón, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

431 **COUCEIRO CORRAL, Pedro**

Países: Francia / Uruguai

Biografía

(A Coruña, ?) Estudiuu a carreira de Medicina e Química en Santiago de Compostela e chegou a vivir na mesma pousada que un compañeiro de clase de Luís Tobío. Alí foi profesor da Facultade de Química. Máis adiante, en Madrid, foi discípulo de José Giral. Tamén tocaba o violín. Casou coa coruñesa Elvira Durán. Exiliouse en Uruguai despois de ter pasado por Francia. Ó pouco tempo de chegar a Montevideo, Couceiro coñeceu a dous químicos uruguaios que lle propuxeron fundar un laboratorio de produtos farmacéuticos, "Proteo". Foilles moi ben con esta empresa. Alí tamén frecuentaba con outros exiliados republicanos o "Café Tupinamba", na Plaza Independencia, e o "Café Montevideo" na Avenida 18 de Julio. En 1950 crea, xunto con outros galegos, a Audición Radial "Sempre en Galicia", sendo o primeiro programa de radio feito integramente en galego.

Profesións: Profesor / Químico

Profesións no exilio Químico

Ref.^a Bibliográficas: TOBÍO, Lois (1994:495)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)
Información proporcionada por Mónica Rebolo.

432 **COUSILLAS, Joaquín**

Países: Arxentina

Biografía

(Ponteceso, A Coruña, ?) Alcalde republicano de Ponteceso afiliado a Izquierda Republicana. Estivo exiliado en Bos Aires onde chegou a posicionarse en contra do Consello de Galiza.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Labrego / Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:292, n. 302)
"Vertedeiro", ANT, 444, (xaneiro 1946), 2.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

433 **COUTO MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pontevedra, ? - Mauthausen, 02/06/1942) Estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:156)

434 **COUTO, Aquilino**

Países: Arxentina / Portugal

Biografía

(Cotobade, Pontevedra, ?) Fuxiu á Arxentina a través de Portugal no ano 1936.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Manoel Núñez Seixas.

435 **COUTO, Xusto**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - ?) Exiliado galego que viaxa con Elixio Rodríguez Domínguez no "Ipanema" dende Francia cara a México no ano 1939.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:9)

Ref.^a Fotográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

436 **COVELO, Ángel**

Países: Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, ? - ?, 1964) Exiliado nos campos de concentración africanos.

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

437 **CRESPO FERNÁNDEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pazos, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense". Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

438 **CRESPO GONZÁLEZ, Benedicto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

439 **CRESPO MÉNDEZ, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

440 **CRESTAR, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil fora directivo da Agrupación de Gallegos Libertarios da CNT en Valencia. Logo exíliase en Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Gravador

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

441 **CRIADO GAVEIROS, Vicente**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Felipe, Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

442 **CRIADO LUCENA, Mariano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

443 **CRUZ GIL, Esther**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1911) Membro do PCE dende 1936. Era a muller de Muñoz Díaz e vivían no Lux. Foi repatriada.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986)

444 **CRUZ GÓMEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

445 **CRUZ VARELA, Eliseo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

Países: Arxentina / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Denia, Alacante, 1905 - Bos Aires, 05/08/1998) O seu pai, Arturo Cuadrado, natural de Valladolid, casa con Mercedes Moure Carollo de Agualada, A Coruña. Despois do casamento trasládanse a Denia xa que el era mestre e alí tiveron ós seus catro fillos. O pai morre moi novo a súa nai resolve volver á súa aldea de Agualada. Nese lugar Arturo Cuadrado vive a maior parte da súa nenez e adolescencia. En 1920 trasládase coa súa nai e irmáns a vivir a Santiago de Compostela, onde remata os estudos secundarios. Nos anos 20 participa activamente nos grupos de oposición á dictadura de Primo de Rivera e frecuenta as tertulias literarias. Comeza a escribir os seus primeiros poemas e a participar como xornalista na maioría das revistas literarias de Santiago. O seu primeiro traballo foi como vendedor na "Casa Don Segundo García de Arriba" na rúa do Preguntoiro vendendo teas e roupa. En Santiago tamén coñeceu a Luís Seoane, con quen manterá unha longa amizade. Como moitos mozos daquela época sentía unha grande devoción pola figura de Valle Inclán e trabou unha fonda amizade con el. En 1934 foi tamén director da revista de poesía "Resol" en Compostela. Tralo éxito de "Resol", Arturo e Xoán Xesús González, deciden abrir unha librería, "Niké", situada na rúa de Calderería, chegando a ter características revolucionarias para o seu tempo. En 1936 participa na constitución en Santiago da Asociación de Escritores Galegos, tendo Cuadrado unha activa participación nela. En canto á actividade política, sumouse á Organización Republicana Galega Autónoma (ORGA) liderada por Casares Quiroga, Vilar Ponte e Alfredo Somoza e logo participa na redacción do manifesto de Esquerda Galeguista. Tamén mantén boas relacións con Castelao, Casares Quiroga e Azaña. Como funcionario do concello de Santiago de Compostela foi subsecretario na Comisión do Estatuto de Autonomía de Galiza. Coa conformación da Fronte Popular participa activamente na campaña electoral que remata co triunfo das esquerdas. Por aqueles anos é correspondente do xornal "El Sol" de Madrid, "Pueblo Gallego" de Vigo e da revista "Yunque" de Lugo. O día da rebelión militar, en xullo de 1936, Cuadrado atopábase en Madrid despois de ir coa delegación galega que levará o Estatuto de Galicia ó Presidente da República. Este feito casual sálvalle a vida. O resto da comitiva, agás os deputados establecidos en Madrid, son fusilados ó chegar a Galicia. Cuadrado pónse dende o primeiro momento á disposición do Goberno Republicano e en coordinación directa cos deputados galeguistas Castelao e Ramón Suárez Picallo. Traballou para o Ministerio de Información colaborando nunha morea de xornais e revistas que alentaban ás tropas republicanas. Tamén participou con outros galegos no 4º "Batallón de Milicias Populares Gallegas" desde a súa fundación en 1936. Co traslado do goberno a Valencia, Cuadrado vai con Castelao e Picallo. Nesta cidade casa con Amparo Alvajar, filla do republicano coruñés César Alvajar, sendo Castelao o padriño da cerimonia. Logo dunha tempada en Valencia, tanto o Goberno como o Parlamento, así como a delegación galega, trasládanse a Barcelona. Alí esperan o remate da guerra. Arturo participa na fundación da revista "Nova Galiza", onde escriben Castelao, Picallo, Dieste, etc. Coa derrota do bando republicano foxe con Amparo Alvajar a Francia onde permanecen nun campo de refuxio. Os vínculos de César Alvajar coa Masonería, á que pertencía Cuadrado, facilitan a súa liberación. Ós poucos meses falece en Toulouse a súa filla Silvia de 5 meses. Logo conseguen embarcar no barco "Massilia", fletado polas organizacións solidarias arxentinas. No barco que saíu de Burdeos en 1940 ían entre outros exiliados o ex-alcade de Vilagarcía, Elpidio Villaverde, en compañía da súa compañeira e dos seus fillos, Rosina, Mariví e Francisco. En Bos Aires, Seoane estaba agardando por eles. Ós poucos días de chegar e por suxerencia de Seoane fundaron, xunto a outros exiliados como Sánchez Guisande, Elpidio Villaverde e Rey Baltar, a loxia "Antolín Faraldo". Unha das principais obras desta loxia foi a fundación do "Fogar Galego para Anciáns". Arturo Cuadrado realizou en Bos Aires un intenso labor editorial. Foi confudador e codirector de varias editoriais, Emecé, Editorial Nova, Botella al Mar, Dorna e Camino de Santiago. Na capital arxentina reuníase con outros exiliados como Luís Seoane, Rafael Dieste e a súa compañeira Carmen Muñoz, Antonio Baltar, Gurmésindo Sánchez Guisande, Colmeiro, Otero Espansandín e Lorenzo Varela e escritores arxentinos de moita sona no momento como Neslé Roxlo e outros intelectuais extranxeiros como o escritor brasileiro Newton Freitas, o debuxante norteamericano Tom Fanning e o debuxante alemán Klement Moreau no "Café Tortoni". Neses anos tamén dirixiu con Seoane a revista quincenal "El Correo Literario" (1943-45). O 18 de novembro de 1952 a editorial "Botella al Mar" edita o seu libro de poemas "Soledad Imposible" con debuxos de Seoane. Durante o seu longo exilio en Bos Aires tivo que sufrir algúns momentos de persecucións e algunha que outra detención. Durante o primeiro goberno de Perón estivo vivindo unha tempada en Montevideo xunto ó poeta comunista Varela. Durante varias décadas foi director do emblemático xornal "Galicia", órgano da "Federación de Sociedades Galegas". Na década dos setenta casou cunha mestra noviña coa que tivo dous fillos, Presiliana e Ramón. Co restablecemento da democracia en España puido recuperar o grao de comandante que adquirira durante a Guerra e foi homenaxeado polo Parlamento como deputado honorario. As autoridades españolas, a través do propio rei Juan Carlos I, outorgáronlle a máis alta condecoración polo seu labor cultural e político. Foi operado dun tumor intestinal por un fillo de Sánchez Guisande, superando a enfermidade temporalmente. Morreu cando tiña 95 anos de idade nun centro xeriátrico bonaerense.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Escritor / Xornalista / Dependente / Funcionario / Libreiro

Profesións no exilio Escritor / Xornalista / Editor

Obra no exilio: "Veinte cuentos gallegos" (antoloxía)
"Soledad imposible" (1952) poemas
"Heredia"
"Dibujos de Seoane"
"Antaloxía de la poesía medieval gallega"

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b,II:992)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1364-1365)
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:93-102)
www.cigmigracion.com/cuadrado.htm (Autor: Lois Pérez Leira).

España Republicana, XXXI:1009, (30/11/1950), 6.
ÁLVAREZ,Santiago (1986:102)
NEIRA VILAS, Xosé (1999:105-108)
"Arturo Cuadrado. A fantasía dun pobo (1999), A Coruña: Fundación Luís Seoane,
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:300)

Ref.^aFotográficas: Arquivo AEG, fotografía nº 15 (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, CD-ROM 1, nº 8, 40, 42, 59, 68, 74, 77); PÉREZ LEIRA, Lois (1999:93-102) e CID CABIDO, Xosé (1993:64, 69 e 120)

447

CUBERES COSTA, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chapela, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

448

CUENCA VÁZQUEZ, Manuel

Países: Francia

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En 1939 atopábase en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.

449

CUERVO SUÁREZ, Julio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Robledo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

450

CUESTA URZÁIZ, L.

Países: México

Biografía

(? - ?) Tenente coronel de Artillería durante a Guerra Civil. Posteriormente exiliase en México onde se aproximou ó grupo dos socialistas galegos no exilio.

Profesións: Militar

Ref.^aBibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

451 **CUEVAS GARROTE, Santiago**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

452 **CUNTIÑA PARDO, Balbina**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Quiroga, Lugo, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

453 **CURRÁS COLORETA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

454 **DAINOV, Elena**

Países: Colombia / Estados Unidos

Biografía

(? - ?) De orixe rusa, Elena Dainov era a muller do dentista xudeo asentado na Coruña, Salvador Rozenthal. A través de Emilio González López conseguen a nacionalidade española. A Guerra Civil sorpréndeos en Madrid e despois de traballar para o Servizo de Sanidade do Exército Republicano deciden partir, en outono de 1937, cara a Colombia. En Bogotá tamén retomarán a súa actividade como dentistas. Co tempo e ante a súa importante actividade a favor da creación do Estado de Israel, trasládanse primeiro a Nova York e máis tarde a Israel.

Profesións: Dentista

Profesións no exilio Dentista

Ref.^aBibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:130)

455 **DÁVILA ARIAS, Manuel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 1900) Foi mariñeiro do "Cabo San Agustín". Pertencia a UGT. En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

456 **DÁVILA GONZÁLEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 20/04/1904) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 7 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

457 **DÁVILA, Antonio**

Países: México

Biografía

(? - ?) Anarcosindicalista exiliado en México. Ali colabora na revista dos exiliados galegos "Vieiros".

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

458 **DE CASTRO CALVELO, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

459 **DE PEDRO PALACIOS, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilalba, Lugo, ?) En Xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

460 **DEL RÍO GARCÍA, Juan**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1898) Era mariñeiro do barco "Inocencio Figaredo" e afiliado ó PCE. Posteriormente exiliouse na URSS vivindo en Kramatorsk e Kiev. Repatriouse coa súa muller Josefa Altuna Bengoechea.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986)

461 **DEL VALLE RODRÍGUEZ, Atanasio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o "Batallón de Milicias Populares Gallegas" en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

462 **DELGADO CRIADO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Logo pasa a Chile.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:311-335)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

463 **DELGADO GURRIARÁN, Florencio**

Países: Portugal / Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Córgomo, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, 27/08/1903 - Estados Unidos, 14/05/1987) Entre 1914 e 1924 estudia Dereito en Valladolid. En 1928 faise socio protector do Seminario de Estudos Galegos. De regreso a Córghomo prepárase para rexistrador da propiedade, comezando a traballar de pasante no Barco de Valdeorras. A comezos da década de 1930 publica poesías en "Heraldo de Galicia" e "A Nosa Terra". Funda grupos culturais en Valdeorras, e mesmo un equipo de fútbol en Córghomo. No ano 1932 marcha a Madrid, presionado pola familia, a preparar as oposicións a notarías e en setembro volta á súa aldea. En 1933 ingresa no Partido Galeguista, e un ano máis tarde publica Bebedeira, editada por Nós en Santiago. Colabora con Santiago Álvarez a pesares da súa ideoloxía comunista. Co alzamento militar de 1936, Florencio Delgado Gurriarán foxe á casa duns familiares no Barco. Posteriormente marcha a Zamora, Valladolid e de aí a Portugal. Instálase en Porto onde negocia o seu traslado a Burdeos. En Francia estivo uns meses ata que pasou a Barcelona onde ingresou co grao de tenente no Servicio de Información do Estado Maior do Exército de Terra do Vº Corpo do Exército Republicano. Alí afiliouse tamén á UGT. A fins do verán de 1938, entra a formar parte da executiva do PG colaborando coa Solidaridade Galega Antifeixista, e " Nueva Galicia", onde publicou seis poemas. En 1939 marcha a Francia para xestionar a saída dos refuxiados a América. A mediados de xuño partiu no Ipanema dende Burdeos con destino a México onde traballou, entre outras cousas, como vendedor de zapatos. En xullo de 1944 casa con Celia, tendo cinco fillos. Nese mesmo ano fora representante do PG para negociar o pacto Galeuzca, formando parte da delegación do Consello de Galiza en México. Non convalidou a súa carreira de avogado porque pensaba que Franco caería e podería voltar axiña a Galicia. Desde 1949 a 1973 foi representante de Farmacia. En 1951 trasládase a Guadalajara, onde mantíña tertulia con outros republicanos no café "Madoca". Un ano máis tarde aparece no Consello de Redacción da revista "Saudade". En 1959 codirixe os dous primeiros números de Vieiros (1959 e 1962). En 1963 era o delegado en Guadalajara da Irmandade Galeguista. Dende 1968 voltou a España en varias ocasións.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA
IRMANDADE GALEGA DE MÉXICO
PG PARTIDO GALEGUISTA
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS
SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Escritor / Avogado / Traductor / Poeta

Profesións no exilio Escritor / Xornalista / Viaxante / Dependente

Obra no exilio: "Bebedeiras" (1934)
"Galicia infinda"
"O soño do guieiro: poemas, poemiñas e poemoides" Sada: Edicións do Castro, 1980.
Traduce a obra: "Cementerio marino"
"Pintura de feira" en Saudade, nº2, México, 1942, pp. 9-10.
"Cantarenas. Poemas 1934-1989", Sada (A Coruña), Edicións do Castro, 1981.
Carta a Valentín Paz-Andrade (Guadalajara, 10 de maio do 80) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed.).
Epistolario, edicións do Castro, Sada (A Coruña), 1997.

Ref.^a Bibliográficas: CACHEIRO VARELA, Maximino (1992)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:992)
GURRIARÁN, Ricardo (1999)
COUCEIRO FREIJOMIL, Antonio (1951, I:345)
LAMA LÓPEZ, Mª Xesús (1999b:529-559)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:312-313)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo Fotográfico AEG: Rº 2939. GURRIARÁN, Ricardo (1999); RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232) e
ÁLVAREZ, Santiago (1992)

464 **DÍAZ CABALLERO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas", creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

465 **DÍAZ CANEDO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

466 **DÍAZ CAO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135 e 141)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

467 **DÍAZ CUBELAS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

Comentarios: Pode ser irmán de José Díaz Cubelas.

468 **DÍAZ CUBELAS, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

469 **DÍAZ FERNÁNDEZ, Xerardo**

Países: Uruguai

Biografía

(Porto do Son, A Coruña, 18/12/1907 - Montevideo, 1992) En 1924 vai a Noia a estudar no colexio de D. César Carreño e máis tarde á Escola Normal de Santiago de Compostela onde se fixo mestre. Pertenceu a Izquierda Republicana e por este motivo pasou dous anos na cadea en Santiago de Compostela e outros dous na Coruña. Xa liberado, na década dos 40 traballa no que pode e faise Procurador, unha profesión que non pode exercer polos seus antecedentes. En 1947 casou con Carmen Moreira García, tamén natural do Porto do Son e alí tiveron dous fillos. O 29 de setembro do ano 1951 embarcou para Montevideo, cidade na que traballou nunha casa importadora, logo nun comercio de ramos xerais de campaña no Departamento de Soriano para logo voltar a Montevideo onde fixo de todo, dende sereo ata porteiro pasando por traballar de noite nun supermercado. Levou ademais a contabilidade dunha empresa.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mestre / Procurador

Profesións no exilio Contable / Dependente

Obra no exilio: "Os que non morreron" (1982), Sada: Edicións do Castro
"A crueldade inútil" (1985), Sada: Edicións do Castro
"Nebrá: (Historia de unha infancia)" (1988), Sada: Edicións do Castro
"Desde la diáspora" (1991), Sada: Edicións do Castro

Ref.^a Bibliográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982)

Ref.^a Fotográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, X. (1982: últimas páxinas) e no AEG: CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 4, 8, 10, 11, 24, 28, 42, 48, 49)

470 **DÍAZ HERRERA, Antonio**

Países: Cuba

Biografía

(Pontevedra, ?) Escritor de orixe fidalga que colaborou en "Cristal" e na "Revista Nós". Trala Guerra escapou para a Habana.

Profesións: Escritor

Ref.^a Bibliográficas: HERMIDA GARCÍA, Modesto (1987:107)

471 **DÍAZ LOBELOS, José**

Países: Francia / Estados Unidos

Biografía

(Fisterra, A Coruña, ?) Era secretario do Sindicato de Oficios Varios. Despois de lograr salva-la vixilancia das autoridades franquistas no porto de Corcubión, consegue chegar, xunto co seu irmán Juan, a terras asturianas desembarcando en San Esteban de Pravia. Os dous loitan na fronte de Asturias e cando a República é definitivamente derrotada van a Francia para despois exiliarse nos Estados Unidos.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: LAMELA GARCÍA, Luis (1995:281-282)

472 DÍAZ LOBELOS, Juan

Países: Arxentina / Francia

Biografía

(Fisterra, A Coruña, ?) Era irmán de José, secretario do Sindicato de Oficios Varios. Despois de lograr salva-la vixilancia das autoridades franquistas no porto de Corcubión, consegue chegar a terras asturianas, desembarcando en San Esteban de Pravia xunto co seu irmán José. Os dous loitan na fronte de Asturias e logo van a Francia, máis tarde vai para a Arxentina.

Ref.^a Bibliográficas: LAMELA GARCÍA, Luis (1995:281-282)

473 DÍAZ LÓPEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

474 DÍAZ LÓPEZ, Ricardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

475 DÍAZ ORTAS, Aurelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

476 DÍAZ ORTOS, Victoriano

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Mosteiro, Lugo, ? - Mauthausen, 06/01/1942) Morre no comando de Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

477 **DÍAZ PARDO, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

478 **DÍAZ PÉREZ, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

479 **DÍAZ RIBAS, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Vilaxoán, Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 1904) Foi mariñeiro do "Cabo San Agustín" e estaba afiliado á UGT. En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

480 **DÍAZ RIVAS, Ramón**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pontevedra, ? - Mauthausen, 27/01/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e, posteriormente morreu no comando de Gusen do mesmo campo.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

481 **DÍAZ RODRÍGUEZ, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

482 DÍAZ TERESA, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

483 DÍAZ TRIGO, Alfonso

Países: Arxentina

Biografía

(Arxentina, ?) Estudiu Medicina en España e tivo que fuxir a Arxentina por mor da guerra. Militou na "Agrupación de Intelectuales Demócratas", na AGUEA e na Comisión de Cultura do Consello de Galiza. Foi tamén presidente do Centro Lucense e director da revista do mesmo e catedrático de H^a da Medicina. Publicou diversos traballos sobre fisioloxía.

Organizacións ás que pertenceu:

AGRUPACIÓN DE INTELLECTUALES DEMÓCRATAS
AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y
ARTISTAS
CONSELLO DE GALIZA

Profesións: Médico / Profesor

Profesións no exilio Médico / Catedrático

Ref.^a Bibliográficas: GEG
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:992)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1365)

484 DÍAZ, José Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

485 DÍAZ, Melchor "Pepito"

Países: Francia

Biografía

(? - ?, 1952) Militante do PCE. En 1950 é nomeado Secretario de Organización do PCE e encargado da súa propaganda co propósito de reconstruí-lo partido. Marcha para Francia en dúas ocasións. É asasinado pola Garda Civil en xullo de 1952 cando voltaba a Galicia.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Político

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:170)

486 **DÍAZ, Pilar**

Países: Francia

Biografía

(Lugo, ?) Refuxiada en Francia xunto co seu home, Antonio Molina Gutiérrez, e os seus dous fillos.

Ref.^a Bibliográficas: "C. Castroverde y Unidos de Fonsagrada y Baleira", Galicia, XVIII:675, (18/05/1940), 2.

487 **DIÉGUEZ BLANCO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Freixido, Larouco, Ourense, ? - Mauthausen, 03/01/1942) Morre no comando de Gusen do campo de concentración de Mathausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

488 **DIÉGUEZ DÍAZ, Gumersindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Freixido, Larouco, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

489 **DIÉGUEZ DIÉGUEZ, Aladino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

490 **DIÉGUEZ POUSADA, Alfredo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d' Ariège (barraca 43) en Francia. Tamén estivo no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

491

DIESTE GONZÁLEZ, Eduardo**Países:** Uruguai**Biografía**

(Rocha, Uruguai, ? - Chile, 1954) Era fillo dun galego, Eladio Dieste Muriel, e dunha uruguaia, Olegaria González. Na década dos vinte foi cónsul uruguaio en Londres. Despois trasladárono a España onde estivo a cargo do consulado de Uruguai en Madrid. En Rianxo fixose amigo e compañeiro de Castelao. Durante a Guerra Civil regresou a Uruguai por discrepar coa decisión do presidente Terra de romper relacións co goberno republicano. Tamén estivo desempeñando misións diplomáticas en Chile e Nova York. En 1954 morre en Chile. Na súa faceta como escritor destacan os traballos como "Buscón poeta" e o guión cinematográfico que escribeu xunto con Rafael Dieste, "Promesa del viejo y la doncella".

Profesións: Escritor / Diplomático**Profesións no exilio** Escritor / Diplomático**Obra no exilio:** "Buscón poeta"**Ref.^a.Bibliográficas:** TOBÍO, Lois (1994:575)
AXEITOS, Xosé Luís (1995b)
"España Democrática"**Ref.^a.Fotográficas:** AXEITOS, Xosé Luís (1995b)

Países: Francia / Campos de Refuxio / Uruguai / Arxentina / México

Biografía

(Rianxo, A Coruña, 29/01/1899 - Santiago de Compostela, A Coruña, 15/10/1981) Era fillo de Eladio Dieste Muriel e da uruguaia Olegaria González. Ingresna na Escola Normal de Santiago en 1914. Na súa primeira viaxe a Tampico (México), escribe os seus primeiros relatos. En 1918 regresa a España despois dunha longa parada na Habana. Ó ano seguinte ingresa na Escola Normal de Santiago e publica os seus primeiros relatos no diario "Galicia Nueva" de Vilagarcía de Arousa. En 1921 comeza o servizo militar prolongado por dous anos en África. En 1923 comeza a facer as primeiras colaboracións co xornal "Faro de Vigo". En 1924 publica por primeira vez no diario "Galicia" e tamén publica varios contos en medios periodísticos. En 1925 incorpórase á redacción de "El Pueblo Gallego", ano que tamén foi nomeado secretario-contador da Asociación da Prensa de Vigo. En 1926 publica "Dos Arquivos do Trasnó". En 1927 regresa á redacción de "El pueblo Gallego" e ingresa no Seminario de Estudos Galegos coa lectura de "A fiestra valdeira". En 1928 visitou Londres e viviu en Francia ó redor de dous meses. En 1931 é candidato ás Cortes pola Federación Republicana Gallega. Ó ano seguinte convírtese en director e animador das Misións Pedagóxicas. Crea, por indicación de Salinas, o Teatro Guiñol das Misións para o que escribe e dirixe numerosas farsas. En 1934 coñece a Carmen Muñoz nun pobo estremeño onde estaba como misionero e casa con ela o 3 de setembro. Logo dunha visita a Rianxo van para Madrid. En 1935 estudia teatro e escenografía en Francia e Bélxica cunha bolsa da Junta de Ampliación de Estudos. Nese mesmo ano viaxa coa súa muller, Carmen Muñoz, a Holanda e Italia, e en setembro regresa a España. Durante a Guerra Civil atópase encadrado en "Milicianos de la Cultura" percorrendo as fronteiras de guerra animando e alfabetizando ós combatentes. En 1936 participa na organización e actividades da Alianza de Escritores Antifascistas e dirixe o Teatro Español de Madrid así como o Museo do Pobo, tamén colabora con outros galegos no 4º Batallón de Milicias Populares Gallegas. No ano 1937 foi un dos fundadores de "Hora de España" xunto con Antonio Sánchez Barbudo e Juan Gil-Albert. En outubro dese mesmo ano faise cargo da dirección da revista "Nova Galiza" en Barcelona. En novembro de 1938 vai como voluntario ó exército e comparte con Sánchez Barbudo a publicación de "El Combatiente del Este". En febreiro de 1939 sae de España co exército do Leste despois da caída de Barcelona. Foi confinado no campo de concentración de Saint-Cyprien durante vinte días, mentres, a súa muller atopábase nun hospital de París ferida por un bombardeo. O 29 de febreiro sae do campo de concentración por influencia da Asociación de Escritores Franceses e é acollido na La Mérigotte (Poitiers). En abril chega a París, dende onde se traslada coa súa muller ata A Haya. Dende Rotterdam parten cara a Montevideo, vía o Reino Unido, no buque Alwaki. De Montevideo pasa á Arxentina. Instalado en Bos Aires foi director literario da Editorial Atlántida ata 1948, e ten actividade literaria en varias revistas. En 1949 retorna a Europa no "Tacoma", viaxando por Bélxica, Holanda, Italia, Francia e Inglaterra co obxecto de facer un informe sobre a arte europea para o goberno uruguai. En Europa participa tamén no programa galego da BBC de Londres co tema "As colectividade galegas en Bos Aires". Alí tamén coñece ó profesor Trend que o propón como lector de español da Universidade de Cambridge onde traballa entre os anos 1951 e 1952. Logo de rematado o seu traballo no Reino Unido viaxa a Nova York onde residía o seu irmán Eduardo. Máis tarde vai a México onde é catedrático de Lingua e Literatura Española no "Instituto Tecnolóxico y de Estudos Superiores (Sección de Humanidades)" entre os anos 1953 e 1954. Decide regresar a Bos Aires onde reanuda o seu traballo coa editorial Atlántida. Retorna a Rianxo en 1961 e a partir de 1964 vive entre A Coruña e Rianxo. Durante o ano 1966 adícase a dar conferencias en varias cidades cunha exposición da obra de Carlos Maside e diversas actividades culturais co "Laboratorio de Formas de Galicia". En 1970 ingresa na Real Academia Gallega como membro numerario. Morre en Santiago o 15 de outubro de 1981.

Organizacións ás que pertenceu:

AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y ARTISTAS
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

Profesións: Escritor / Xornalista / Mestre

Profesións no exilio Escritor / Editor / Profesor / Catedrático

Obra no exilio: "De como veu a Rianxo unha balea"; "Dos arquivos do trasno" 1926 (colección de contos); "Fiestra valderia" 1927; Libros monografías, libros e folletos: "Viaje y fin de don Frontán" (1930); "El retablo de ls fantoches" (1932); "Rojo farol amante" (publicado por primeira vez en 1933 e cunha segunda edición en Buenos Aires: Editorial Emecé, 1940); "Quebranto de doña Luparí y otras farsas" (1934); "La vieja piel del mundo" (1935); "Promesa del viejo y la doncella" (guión cinematográfico que fai en colaboración co seu irmán Eduardo en 1938); "El combatiente del Este" (que redacta xunto con Sánchez Barbudo); "Colmeiro, breve discurso acerca de pintura con el ejemplo de un pintor" (1941) Buenos Aires, Emecé Editores; "Muiñeira (Poema glosando cinco litografías de Luís Seoane)" (1941) Buenos Aires: Ediciones Resol; "De cómo vino : mundo Félix Muriel" (1942); "Historias e invenciones de Félix Muriel" (1943); "Cuentos simples (en Galicia y en las nubes)", Correo Literario, II:4, (01/01/1944); "Tratado mínimo del arte de la escena" (1944); "Viaje, duelo y perdición; tragedia, humorada y comedia" (1945) Buenos Aires, Editorial Atlántida; "A Esther de Cáceres", poema que acompaña a súa "Antoloxía 1929-1945" (1945) Buenos Aires: Correo Literario; "Camino de Santiago" (1945); "Luchas con el desconfiado" (1948) Buenos Aires: Sudamericana; "As colectividade galegas en Bos Aires" en TORO SANTOS, Raúl del (ed.) 1994; "Pequeña clave ortográfica" (1956) Bos Aires, Atlántida; "Nuevo tratado del paralelismo" (1956) Bos Aires; "Diálogo de Manuel y David" (1965); "Testamento geométrico" (1975) Sada:Ediciós do Castro; "Antre a terra e o ceo" (1981) Sada:Ediciós do Castro; "Teatro I e Teatro II" (1981) Barcelona: Laia; "El alma y el espejo" (1981) Madrid:Alianza Editorial

Ref.^a Bibliográficas: AXEITOS, Xosé Luis (1995a)
AXEITOS, Xosé Luis (1995b)
REI NÚÑEZ, Luis (1987)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:992-993)
NEIRA VILAS, Xosé (1999)
ACUÑA, Xosé Enrique (coord. e ed.) (1995)

NEIRA VILAS, Xosé (1996:159-182)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:35)
"Cronoloxía e biografía de Rafael Dieste", Grial, XX:78, (1982), 489-500.
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:144)
ÁLVAREZ, Santiago (1986:102 e 238)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:285-334)
CASAS, Arturo (1999:233-246)
FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1999:133-137)
FERNÁNDEZ, Luis Miguel (1999:105-110)
AXEITOS, Xosé Luis (2000:140-151)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo AEG, nº rexistro 206, 139, 147 e CD-ROM III (Carpeta: Elpidio Villaverde, nº 21)). NEIRA VILAS, Xosé (1999:244); varias fotografías de Dieste en Grial, tomo XX, nº 78, 1982, p. 432 e 448. AXEITOS, Xosé Luis (1995b); CID CABIDO, Xosé (1993:111, 156, 157 e 192) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e F. FREIXANES, Victor (1993:139, 156 e 203)

493 **DIEVE FERREIRO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 estaban no campo de refuxiados de Agde (Herauld) Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

494 **DIGÓN QUIROGA, Balbino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilapena, Taboada, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

495 **DIOS, José Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

496 **DIVINA (Compañeira de Domingo "O Inca")**

Países: Francia

Biografía

(Ricosende, Ourense, ?) Foxe a Francia con Mario de Langullo no ano 1948.

Ref.^a Bibliográficas: REIGOSA, Carlos G. (1989:94)

497 **DIZ FUENTES, Rogelio**

Países: México

Barco
VILLANUEVA

Biografía

(Lagoa, Vilaxoán, Vilagarcía de Arousa, 1912) Fillo dunha familia campesiña. Dende pequeno adicase á agricultura e á cantería. Con 17 anos vai para Xixón, onde traballa no cargueiro "Orduntamendi" da Cía. Sota e Aznar. Posteriormente vai para Bilbao pero ante as dificultades para atopar traballo regresa de novo a Galicia. Dedicouse á cantería ata os 19 anos, momento no que tivo que cumprir o servizo militar en Ferrol e Cartaxena. Co comezo da Guerra Civil decide fuxir ó monte xunto co seu amigo Santiago Rivas. Coa morte deste último regresa a Vilagarcía a pesar de sufrir constantes persecucións, chegando a ser detido en varias ocasións. Despois de pasar pola prisión de Cambados foi trasladado ó Lazareto de San Simón, despois de ser xulgado en Pontevedra xunto con outros presos. Posteriormente foi trasladado ó penal de San Cristóbal en Pamplona do que logrou fuxir con outros compañeiros tras pasar case dous anos de continuas calamidades (1938). A través do monte chegan a Estella onde novamente son detidos e trasladados a Pamplona. A finais do ano 1939 puido saír en liberdade condicional e conseguiu voltar a Vilagarcía, aínda que de novo é chamado para o penal a cumprir unha condena de 16 meses. A mediados do ano 1940 regresa unha vez máis a Vilagarcía para desempeñar o oficio de canteiro, onde casa cunha moza de Vilaxoán. Traballa para a constructora Agroman S.A., coa que se trasladou a Badaxoz como encargado de obras durante dous anos. Máis tarde vai ás Palmas de Gran Canaria pero ante os desexos de saír de España consegue plaza como mariñeiro no buque "Villanueva" para ir a México onde vivía o seu irmán Antonio. Neste país foi representante de vendas de varias compañías, entre elas Colchones Ideal S.A. Conseguiu reunirse coa súa muller e o seu fillo para vivir durante catorce anos en México D.F. antes de decidir voltar a España a finais dos anos 50. Instálase en Vilagarcía e pón en marcha unha plataforma de mexillóns. Co tempo, o negocio resulta infrutuoso e ante a constante represión aínda presente do goberno franquista decide voltar a México, reuníndose de novo coa muller e co seu fillo, catro anos despois.

Profesións: Labrego / Canteiro / Albanel

Profesións no exilio Comerciante / Axente Comercial

Ref.^a Bibliográficas: DIZ RUBIANES, Rogelio [2001]

Ref.^a Fotográficas: DIZ RUBIANES, Rogelio [2001]

498 **DOCAL BREIJO, Manuel**

Países: Chile / Francia

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) Membro do Sindicato de Pescadores de Cariño. Chega a Valparaíso no "Winnipeg" en setembro de 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
FERRER MIR, Jaime (1989:123)

499 **DOCAMPO GONZÁLEZ, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

500 **DOCET, Juan**

Países: México

Biografía

(? - ?) Exiliouse en México onde frecuentou os ambientes socialistas do exilio.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

501 **DOMINGO ?, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

502 **DOMINGO BOULLOSA, Celso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chapela, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

503 **DOMÍNGUEZ AGULLAR, Anastasio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

504 **DOMÍNGUEZ ÁLVAREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

505 **DOMÍNGUEZ BENAVIDES, Manuel**

Países: Francia / México

Biografía

(Pontearreas, Pontevedra, 19/04/1895 - México, 1947) Estudiu en Santiago de Compostela. Logo emigrou a Barcelona e Madrid. En 1928 obtivo o segundo premio de obras teatrais convocado por ABC con "El protagonista de la virtud". En Madrid foi tamén redactor do semanario "Estampa" e comisario político da Armada Republicana. Rematada a Guerra Civil exiliouse en Francia e en México. Neste último país foi secretario de redacción de "Reconquista de España" e profesor do "Instituto Hispano-Mexicano Ruíz de Alarcón" como responsable da Ensinanza Primaria do mesmo. En México escribiu "La escuadra la mandan los cabos" (1944), crónica da resistencia republicana (con mención especial a Galicia) dos primeiros días da sublevación franquista. Aínda que a obra de maior fama foi "El último pirata del Mediterráneo" onde denuncia as actividades de Juan March, involucrado co caciquismo galego, a edición deste libro foi adquirida polo interesado para que non circulase.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Escritor / Xornalista

Profesións no exilio Escritor / Xornalista / Mestre

Obra no exilio: "Lamentación", (1922); "En lo más hondo", (1923); "Un hombre de 30 años", (1933); "La revolución fue así", (1935); "Curas e mendigos. Prólogo de la Guerra Civil", (1936); "El último pirata del Mediterráneo" (biografía de Juan March), (1995) Sada: Edición do Castro (Edición facsímil); "La escuadra la mandan los cabos" (1944) Colección Luz de España: México; "Los nuevos profetas" (1942) México D.F.: Artes Gráficas Comerciales

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b,II:993)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:16)
CACHEIRO, Maximino e VALCÁRCEL, Dolores (1995:111-118)
SOTO, Luís (1983:190)
ABELLÁN, José Luis (1976, I:146)
Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.
Información proporcionada por Luís Martul Tobío.

506 **DOMÍNGUEZ FERREIRO, Sabino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

507 **DOMÍNGUEZ FONTÁN, Antonio Santiago Cipriano**

Países: Portugal

Biografía

(A Pobra do Caramiñal, A Coruña, 26/01/1901 - Portugal, 193?) Fillo de Tomás Domínguez Martínez e Pilar Fontán Tovío. Dirixiu o xornal pobrense "La lucha". Foi concelleiro socialista en 1931 e 1936. Fuxido trala Guerra Civil, morreu en Portugal dunha enfermidade do pulmón e nese país foi soterrado polos seus compañeiros de fuxida.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVARDE GARCÍA, Elixio (1995a:54)
RODRÍGUEZ, X.P. (2001)

508 **DOMÍNGUEZ FRANCO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

509 **DOMÍNGUEZ GARCÍA, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

510 **DOMÍNGUEZ GARCÍA, Xosé María**

Países: Italia

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Estudia Dereito en Santiago a comezos da IIª República. Era moi coñecido en Compostela pola súa calidade intelectual, a súa posición económica e a súa mentalidade revolucionaria. Frecuentaba a miúdo a tertulia do "Café Español". Alí coñeceu a García Lorca, Jiménez de Asúa e Castelao, entre outros, e foi discípulo predilecto de Recaséns Siches e de García Labella. Foi un dos membros da FUE xunto con García Sabell, Carballo Calero, Luis Seoane, Del Riego, Cunqueiro, etc. Máis tarde trasládase a Madrid vivindo na Residencia de Estudiantes para facer o Doutoramento na Universidade Central. Gaña a oposición como Presidente dun Tribunal Permanente do Corpo do Exército. Durante a guerra e a loita en Madrid, foi nomeado Tenente Xefe das oficinas da Comandancia. Nesta época colabora en "Estímulo" onde mostra o seu pensamento socialista, que era tamén o do fundador e director do xornal, Juan Francisco Aguado, comisario político de Artillería. Logo pasa a Murcia onde casa con Agustina Martínez Castroverde. Exiliouse en Italia, concretamente en Roma como alto funcionario da FAO.

Organizacións ás que pertenceu:

FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA

Profesións: Avogado / Profesor

Profesións no exilio Avogado / Funcionario

Ref.^a Bibliográficas: BOROBO (2001a:35)

511 **DOMÍNGUEZ MÍGUEZ, Leonardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chedas, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Seffonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

512 **DOMÍNGUEZ PAZOS, Juan**

Países: México

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) Estivo exiliado en México.

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995:58)

513 **DOMÍNGUEZ RODRÍGUEZ, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Allariz, Ourense, ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado en Francia no campo de refuxio de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939. Tamén estivo no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

514 **DOMÍNGUEZ SÁNCHEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

515 **DOMÍNGUEZ SANTOS, Celedonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 07/02/1902) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

516 **DOPICO ARES, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

517 **DOPICO BARREIRO, Jesús**

Países: México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Violonista que fora solista do Teatro Lírico Nacional, diplomado no Conservatorio de París e catedrático de violín no Conservatorio da Coruña. Participou no Batallón de Milicias Populares Gallegas. Tivo que exiliarse en México onde foi presidente do "Padroado da Cultura Galega" e responsable da área de Música no Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón que dirixía Pedro Martul. Colaborou tamén na publicación do libro "Presencia de Galicia".

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
PADROADO DA CULTURA GALEGA

Profesións: Músico / Profesor / Catedrático / Delegado de Carabineiros

Profesións no exilio Músico / Profesor

Obra no exilio: "Un Gallego genial : Manolo Quiroga", Compostela, 1, (1967), 379-388.
"El Mirlo", Saudade, 5, (1952), 3.9

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
Información proporcionada por Luís Martul Tobío.

518 **DOPICO FERREIRO, Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil fora auxiliar primeiro da Armada. Logo, en agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Posteriormente exiliouse en México.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

519 **DOPICO, José María**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

520 **DORADO, Joaquina**

Países: Francia

Biografía

(A Coruña, ?) Militante da CNT que emigrou a Cataluña. Alí participou das "Juventudes Libertarias de Pueblo Seco". Ó remate da Guerra Civil marcha cara ó exilio francés de onde volve no 1943 para incorporarse na loita clandestina. Actuou xunto cos militantes das FIJL (Federación Ibérica de Juventudes Libertarias) ata a súa caída en febreiro de 1948. Despois dun tempo na cadea volveu a Francia onde fixou a súa residencia.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
FIJL FEDERACIÓN IBÉRICA DE JUVENTUDES LIBERTARIAS
Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: "Revista das letras 352", suplemento de "O Correo Galego", 08/02/2001, pág.3.
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

521 **DOSANTOS SANTORJO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chapela, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/)1939, 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

522 **DOVAL LÓPEZ, Constantino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

523 **DOVAL, Enrique**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(? - ?) Estivo no campo de concentración en Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: TORRENTE, Manuel (1989)

524 **DURÁN DOPICO, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

525 **DURÁN DURÁN, Santiago**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ribadavia, Ourense, ? - Dachau, 08/11/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente a Dachau onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen/Dachau.

526 **DURÁN SORIA, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

527 **DURÁN TABOADA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

528 **DURÁN VIDAL, Celso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pouso, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

529 **DURÁN, Elvira**

Países: Uruguai

Biografía

(A Coruña, ?) Era filla dun avogado moi coñecido e familiar dos Durán plateiros de Madrid, que co tempo abrírían na mesma cidade unha galería e casa de subastas de arte. Exiliouse en Uruguai xunto co seu home, Pedro Couceiro Corral de quen fora discípula na Universidade de Santiago de Compostela.

Química

Ref.^a Bibliográficas: TOBÍO, Lois (1994:495)

530 **Egdumio**

Países: Francia

Biografía

(Vigo, Pontevedra, 1914) Era obreiro e estivo afiliado á CGT. Marchou cara o exilio francés en 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

CGT CENTRAL GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ VERDE, Pilar (1996:97-115)

531 **EIBE VILAR, Evaristo**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Guerrilleiro que tivo que fuxir polos montes de Eume. O seu irmán, Manuel, foi detido en agosto de 1946. No Nadal dese ano Evaristo Eibe chega a Francia.

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:171)

532 **EIRAS VICENTE, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rianxo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès P.O. en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

533 **ELÍAS CABISSA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

534 **ELÍAS ROMERO, Juan**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Castro de Rei, Lugo, ? - Mauthausen, 18/12/1941) Estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:154)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

535 **ENCINAS RODRÍGUEZ, Antonio**

Países: México

Biografía

(Ribadavia, Ourense, 1892 - México, 1974) Médico pediatra. Estivo exiliado en México.

Profesións: Médico

536 **ENRIQUE OLIVERA, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corrubedo, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Arlege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

537 **ERQUIZA, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

538 **ESPERANTE VILA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

539 **ESPINOSA FEIJÓO, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

540 **ESPINOSA IGLESIAS, Xulio**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) Estivo, xunto con Elixio Rodríguez, no campo de concentración de Argelès sur Mer. Alí estaba ó servizo da Xendarmería como chofer. Posteriormente, exiliouse en México onde xa estaba en xullo de 1939.

Profesións no exilio Chofer

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:259 e 254)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

541 **ESPIÑA FERNÁNDEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

542 **ESPOSA DE Argentino Novo Romeo**

Países: Francia

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Atopábase con seu home en Francia en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.

543 **ESPOSA DE Isidoro Cid Rivo**

Países: Uruguai / Portugal

Biografía

(? - ?) Muller do mestre comunista Isidoro Cid Rivo que se exilia coa familia a Uruguai, despois de pasar por Portugal, en 1936.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Rogelio Martínez Barreiro. Realizada por Silvia Facal Santiago. Montevideo, 10 de marzo de 2001.

544 **ESPOSA DE Manuel Moure Gómez**

Países: Francia

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Estaba en 1939 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.

545 ESPOSA DE Miguel Vázquez Valiño

Países: Francia / Brasil / Uruguai

Biografía

(? - ?) Marchou co seu home e filla ó exilio. Estivo en Francia, Brasil e Uruguai.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Miguel Vázquez Valiño realizada por Pilar Cagiao Vila. Fondo HISTORGA (AHUS), entrevista nº 912. AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:377-381)

546 ESTÉVEZ CONGIL, José

Países: Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

547 ESTÉVEZ FERNÁNDEZ, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois, estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

548 ESTÉVEZ MARTÍNEZ, Serafin

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Fora durante Guerra Civil tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5. ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132 e 141)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

549 **ESTÉVEZ PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicas Gallegas durante a Guerra Civil. Logo estivo como refuxiado no campo de Vernet d'Ariège (barraca 43) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

550 **ESTEVEZ RODRÍGUEZ, Amadeo**

Países: Francia

Biografía

(Ourense, ?) En 1939 atopábase en Toulouse Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

551 **ESTURAU CALVO, Ramón**

Países: Cuba / México / Francia / Campos de Refuxio

Barco
IPANEMA

Biografía

(Vidaloiro, Bastavales, Brión, A Coruña, 31/12/1909) Estudante de Bacharelato e de Dereito en Santiago de Compostela. Polos anos 20 foi coeditor da revista "O vencello maiano". En xullo de 1936 incorpórase a un rexemento de artillería, e dous meses despois colle un barco inglés, o "Orbita", na Coruña para fuxir a Cuba. Neste país ocupouse de actividades de propaganda na embaixada española da Habana. Un ano despois embarcou rumbo a Francia no vapor inglés "Oropesa" e de alí foi a Valencia. Alistouse nunha brigada da 11ª División e tomou parte na ofensiva de Aragón co grao de Tenente. Estivo tamén na defensa de Teruel e foille encomendada a organización do Vº Corpo do Exército en Cataluña. Ascendeu sucesivamente por méritos de guerra chegando a ser capitán no exército da República e comandante do Vº Rexemento. Cando rematou a guerra Esturau era membro do Estado Maior de Lister. Pasou a Francia xunto ós 57 homes que tiña subordinados en febreiro de 1939. Ingresaron na prisión de Montpellier e máis tarde no campo de refuxio nº 3 de Agde. Ós sesenta días consegue saír para México no barco "Ipanema". Nese país creou, xunto con outros xefes e oficiais exiliados, a "Asociación de Militares Leales a la República", que presidiu durante tres anos. Durante a IIª Guerra Mundial a Asociación ofreceus ó presidente Lázaro Cárdenas para loitar na contenda no que caso de que México se incorporase á mesma. Esturau, estivo vencellado ó "Padroado da Cultura Galega" e á revista "Vieiros", e foi amigo persoal de Luis Soto, Carlos Velo, Florencio Delgado Curriarán e Arturo Souto. En México vendeu libros, dirixiu a produción dunha industria de mosaicos, foi xerente da fábrica Celmex de fabricación de cubertos, pero dedicouse, sobre todo, á venda de equipos de oficina chegando a representar en nove estados á empresa de computadoras electrónicas "UNIVAC" de Sperry Rand Cop. Casou coa filla dun refuxiado político catalán coa que tivo dous fillos. Actualmente vive en Guadalaxara, México.

Organizacións ás que pertenceu:

ASOCIACIÓN DE MILITARES LEALES A LA REPÚBLICA
PADROADO DA CULTURA GALEGA

Profesións: Avogado / Militar

Profesións no exilio Empresario / Comerciante

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:165-170)
V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995:31)
NEIRA VILAS, Xosé (2001:4)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS, Xosé (2001:4) e ÁLVAREZ, Santiago (1989a:anexo).

552 **ETCHEVERRÍA BRAÑAS, Salvador**

Países: Portugal / Cuba / República Dominicana / Haití / México / Guatemala / Francia

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 22/05/1894 - París, 23/09/1957) Os seus primeiros estudos cursounos no colexio dos xesuitas da Garda e no dos escolapios en Monforte de Lemos. En 1917 obtén a licenciatura de Dereito na Universidade de Santiago de Compostela. A partir dese momento, dedícase ós negocios herdados dos seus pais e casa coa aristócrata Carmen Vázquez de Hermida, da casa Ducal de Aquitania. En 1924 é requerido polo Xeneral Primo de Rivera para ocupar un cargo político na Coruña. En 1930 foi un dos fundadores da "Organización Republicana Galega Autónoma" (ORGA) e pouco tempo despois incorpórase ó Partido Radical Socialista, do que chegou a se-lo presidente do seu comité provincial na Coruña e membro do comité nacional. Despois pasou á Union Republicana. En 1932 foi nomeado Gobernador Civil de León. En xullo de 1936 é detido polos sublevados na Coruña e permanece na cadea ata xaneiro do ano seguinte, cando conseguiu fuxir cara a Lisboa, onde embarcou rumbo a Cuba. En América desempeñou distintos cargos diplomáticos e desenvolveu unha intensa actividade propagandística a prol da República. En 1937 foi nomeado Secretario da embaixada española na Habana e en xullo do mesmo ano recibiu o encargo de traballar no consulado de Veracruz en México. Entre 1938 e 1939 foi o encargado de negocios en Santo Domingo e Haití. Ó remata-la Guerra Civil trasládase novamente a México onde participa na fundación da "Alianza Nazonal Galega". En 1946 incorpórase de novo á diplomacia como encargado de negocios en Guatemala, ata que dous anos despois é destinado a México, para asumir a representación da República no exilio. Permaneceu alí ata 1955, ano no que se traslada a París para ocupar a carteira de Información, Propaganda e Arquivos no goberno republicano no exilio, así como a secretaria do Consello de Ministros. En 1957, sendo aínda ministro do goberno republicano no exilio, Etcheverría sufriu un cólico diabético e tivo que ser internado nun centro sanitario de París. Pouco tempo despois, o 23 de setembro, tivo unha complicación cardíaca e morre inesperadamente.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
PRRS PARTIDO REPUBLICANO RADICAL SOCIALISTA

Profesións: Político / Avogado / Gobernador Civil

Profesións no exilio Diplomático / Ministro / Secretario Gubernamental

Obra no exilio: "Eclipse en España: apuntes del diario íntimo de un diplomático de la República Española" (1989) Sada: Edición do Castro

Ref.^a Bibliográficas: GÓMEZ RIVAS, Isabel (1995:175-192)
GRANDÍO SEOANE, Emilio (2001:160)

553 **EXPÓSITO FERNÁNDEZ, David**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Villairgite, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

554 **EXPÓSITO GONZÁLEZ, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

555 **EXPÓSITO GONZÁLEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Pode ser irmán de Luis Expósito González.

556 **FANDIÑO RICART, Alfonso**

Países: Francia

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Irmán do anarcosindicalista Manuel Fandiño, era pintor de profesión e Secretario da Federación Local da CNT de Santiago. Foxe nun bou que partiu de Muros cara Francia e de alí retornou á zona leal para ser un dos animadores da Federación de Agrupación de Gallegos Libertarios radicada en Valencia. Despois vive a posguerra na Coruña.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
FEDERACIÓN DE AGRUPACIÓN DE GALLEGOS LIBERTARIOS

Profesións: Pintor / Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionísio (1998:45-48)

557 **FARIÑA CHOUCIÑO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Malpica, A Coruña, 09/07/06 - Mauthausen, 06/05/1941) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Posteriormente foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen onde morreu en maio de 1941.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
VÁZQUEZ, Lois (1982:111)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 1.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados e de concentración. Na lista localizada no xornal de Nova York "Cultura Proletaria" aparece co nome de Antonio Fariña Groufino. Pode ser irmán de Francisco Fariña Chouciño e pode que fuxiran de Malpica xuntos.

558 **FARIÑA CHOUCIÑO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Logo foi a Chile a bordo do Winnipeg e máis tarde a Perú onde traballou como mariñeiro.

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:187)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

559 **FARIÑA HERMO, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Carmiñal, A Coruña, 17/03/1905) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

560 **FARIÑA SANISIDRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Carmiñal, A Coruña, 11/02/1895) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6..

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

561 **FARTARES RODRÍGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Lourenzo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

562 **FARTARES RODRÍGUEZ, Marcelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Lourenzo, Ourense, ? - ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

563 **FEIJÓO VERTES, Maximino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribadavia, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

564 **FENTANES, Gerardo**

Biografía

(? - ?) Exiliado

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:1000)

Comentarios: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:1000) non ofrece datos referentes sobre este home, do que só se di que é exiliado.

565 **FERNÁNDEZ ABAL, Francisco**

Países: Francia / México

Barco

SINAIA

Biografía

(Pobra do Caramiñal, ?) Mariñeiro que tivo que exiliarse a Francia. De alí pasa a México no vapor "Sinaia".

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995:58)
Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.
Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999)

566 **FERNÁNDEZ ABAL, Isidoro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

567 **FERNÁNDEZ ABAL, Juan**

Países: Francia

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 14/03/1886 - Pobra do Caramiñal, 04/08/1951) Chegou a Francia a bordo do buque "Habana" e permaneceu nese país ata mediados a década dos 40, época na que voltou á súa aldea natal.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

568 **FERNÁNDEZ ALONSO, Francisco Alberto**

Países: Portugal / México

Barco

SERPA PINTO

Biografía

(A Coruña, 1922-3?) Era fillo do pintor Francisco Miguel Fernández Díaz e de Syra Alonso Brufau. De pequeno viaxa a Cuba e México cos seus pais. En novembro de 1933 regresa no barco "Cristóbal Colón" a España xunto coa súa familia, os seus pais e os seus irmáns máis novos nados en México. Marcha cara o exilio mexicano vía Lisboa no barco "Serpa Pinto" xunto coa súa nai e irmáns para escapar dos deberes militares que daquela o reclaman na Sección de Reclutas do concello da Coruña. Alberto queda na cidade de México onde comenza a traballar.

Ref.^a Bibliográficas: ALONSO, Syra (2000)

Ref.^a Fotográficas: ALONSO, Syra (2000)

569 **FERNÁNDEZ ALONSO, Juan Ramón**

Países: Portugal / México

Barco
SERPA PINTO

Biografía

(México, ? - México, 2000) Fillo do pintor Francisco Miguel Fernández Díaz e Syra María Alonso Brufau. En novembro de 1933 regresa a España xunto con seus pais e irmáns. Logo da morte do seu pai, a nai decide marchar cos fillos cara ó exilio mexicano vía Lisboa no barco "Serpa Pinto", en 1942. Unha vez en México dirixese coa súa nai a Actopán.

Ref^a.Bibliográficas: ALONSO, Syra (2000)

Ref^a.Fotográficas: ALONSO, Syra (2000)

570 **FERNÁNDEZ ALONSO, Sandro**

Países: Portugal / México

Barco
SERPA PINTO

Biografía

(México,1928) Fillo do pintor Francisco Miguel Fernández Díaz e de Syra Alonso Brufau. En 1933 embarca cara a España no barco "Cristóbal Colón" xunto coa súa familia. Logo da morte do seu pai en 1936, a súa nai decide que o mellor era regresar a México. Así en 1942 embarcan no "Serpa Pinto" dende Lisboa. Sandro decidiu quedar na cidade de México xunto co seu irmán maior Francisco Alberto. Alí foi acollido por unha familia de diplomáticos.

Ref^a.Bibliográficas: ALONSO, Syra (2000)

Ref^a.Fotográficas: ALONSO, Syra (2000)

571 **FERNÁNDEZ ÁLVAREZ, Abelardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monterroso, Lugo, ?) Ós 17 anos emigrou a Madrid onde traballou como carnicero. Alí foi fundador da Biblioteca Cultural Progresiva e militou na Asociación de Dependentes da UGT. Tamén formou parte da Cooperativa de Distribución. O alzamento militar sorpréndeo en Nava del Marqués e chega a ser representante da "Consejería de Abastecimientos da Junta da Defensa" de Madrid. Posteriormente, en xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Sindicalista / Carniceiro

Ref^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
Nueva Galicia, 5, (13/06/1937), 3.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

572 **FERNÁNDEZ ÁLVAREZ, Abelardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bande, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

573 **FERNÁNDEZ ÁLVAREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

574 **FERNÁNDEZ ÁLVAREZ, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

575 **FERNÁNDEZ ANANÍN, Jorge**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Unión Soviética

Barco

CABO SAN AGUSTÍN

Biografía

(Pinto, Carballiño, Ourense, 13/06/1917 - Carballiño, Ourense, 2000) Foi combatente no exército republicano como artilleiro na armada. No ano 1936 estaba en Cartaxena cumprindo o servizo militar. Loitou durante tres anos na Guerra Civil. Rematada a guerra saíu de España para Francia e rematou nun campo de refuxio do que puido saír gracias a axuda dos comunistas soviéticos, sendo trasladado a bordo do barco "Cabo San Agustín" á Unión Soviética. Pasou uns meses en Moscova e logo instalouse en Leningrado no ano 1941. Loitou na Segunda Guerra Mundial e unha vez rematada voltou a Leningrado, onde casou cunha muller rusa e tivo dous fillos. Traballou de electricista e obreiro. Xubilouse con 60 anos e ó pouco tempo morre a súa muller. Chegou a ser propietario dunha casa na actual San Petersburgo, próxima á vivenda dos seus fillos e netos. Nos últimos anos decidiu trasladarse ó Carballiño onde faleceu. Pertenceu ó PCE dende 1936 e ata 1970.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións no exilio Obreiro / Electricista

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

576 **FERNÁNDEZ ANDRADE, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

577 **FERNÁNDEZ ARMESTO, Nina**

Países: México

Biografía

(Ourense, ?) Filla do farmacéutico Fermín Fernández e de Ricarda G. Armesto. Tiña tres irmáns Felipe, Fermín e Ricardo. No ano 1919 trasládase coa súa familia a Vigo onde o seu pai abre unha farmacia. Coa Guerra Civil a familia queda dividida. Fermín e Ricardo loitan no exército republicano. O último foi fusilado en Paterna (Valencia) a finais de 1939. Nese tempo Felipe vai a Barcelona a traballar como xornalista de "La Vanguardia" ata comezos da Segunda Guerra Mundial. Neses anos Nina traballaba tamén como farmacéutica no Ministerio de Sanidade ata que tivo que saír co seu home, José Barón, para o exilio mexicano. Alí permanecerían ata comezos dos anos cincuenta.

Farmacéutica

Ref.^a Bibliográficas: Augusto Assía. Artículos (2000:11-15)

578 **FERNÁNDEZ AVILLEIRA, Carlos**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Fernández Avilleiroa estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

579 **FERNÁNDEZ BAÑA, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pasafita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

580 **FERNÁNDEZ BLHER, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

581 **FERNÁNDEZ BORRAJO, Lisardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos sarxentos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

582 **FERNÁNDEZ BOUZAS, Antonio**

Países: México

Biografía

(Ourense, ?) Fillo do médico Antonio Fernández Carnicero e da mestra María Bouzas. Coa súa nai e o seu irmán Roberto reúnese no exilio mexicano co pai.

Ref.^o Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:9)
SOTO, Luís (1983:22)

583 **FERNÁNDEZ BOUZAS, Roberto**

Países: México

Biografía

(Ourense, ?) Fillo do médico Antonio Fernández Carnicero e da mestra María Bouzas. Coa súa nai e o seu irmán Antonio reúnese no exilio mexicano co pai.

Ref.^o Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:9)
SOTO, Luís (1983:22)

584 **FERNÁNDEZ CAMPOS, Dolores**

Países: Francia

Biografía

(Freixido, Petín, Ourense, ?) É a muller de Bienvenido Piñeiro. Estivo exiliada en Béziers onde acolleu a Roberto López, o Pajarito, e á súa muller cando chegaron a Francia en 1952.

Ref.^o Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000)

585 **FERNÁNDEZ CANCIO, Constantino**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Ribadeo, Lugo, ?) Era propietario dun cine en Ribadeo. Coa Guerra Civil foxe cara a Nova York onde foi secretario da Casa de Galicia. Este tiña un curmán, licenciado en Química pola Universidade de Santiago, que tamén chegou a Nova York fuxindo de Galicia a través de Portugal.

Profesións: Empresario

Ref.^o Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:59)

586 **FERNÁNDEZ CARNEIRO, Albino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chandrea de Queixa, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

587 **FERNÁNDEZ CARNICERO, Antonio**

Países: Portugal / Francia / Campos de Refuxio / Arxentina / México

Biografía

(Ourense, ?) Médico pediatra. Exerce como médico nunha compañía ferroviaria. Era militante do P.C.E. en Ourense durante a República. Participou na elaboración do xornal comunista ourensán "El Soviet" e colaborou na "Escuela de Trabajo" de la Asociación de Trabajadores de la Enseñanza (ATEO) que dirixía Luís Soto. Como consecuencia dos sucesos de outubro de 1934 é encarcerado. En 1936 consegue pasar a Portugal e logo a Francia onde permanece nun campo de refuxio. Logo vai a Bos Aires e dende alí a México. Neste último destino conseguiu reunirse coa súa muller, Maruxa Bouzas Pérez, e os seus fillos Antonio e Roberto. Unha vez instalados e xunto con Luís Soto, crea a "Comisión Gallega de Ayuda a la Junta Suprema de Unión Nacional" en 1944 integrada na F.O.A.R.E. Retorna a España trala morte de Franco.

Organizacións ás que pertenceu:

COMISIÓN GALLEGA DE AYUDA A LA JUNTA SUPREMA DE UNIÓN
NACIONAL

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:9)
SOTO, Luís (1983:22)
SIMÓN, David (2000):
VALCÁRCEL LÓPEZ, Marcos (1992)
Información proporcionada por Víctor Santidrián Arias.
ÁLVAREZ, Santiago (1985, I:200)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

588 **FERNÁNDEZ CARRAL, Teófilo**

Países: Portugal

Biografía

(Barbadáns, Ribadavia, Ourense, ?) Formaba parte dun Comité Provincial de militantes comunistas onde tiña a función de entablar relacións cos grupos de fuxidos da provincia de Ourense. Escapou cara a Portugal onde pouco tempo despois foi detido polas autoridades locais que o entregaron a España onde pasou un tempo no cárcere. Despois quedou en liberdade.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:90-91)

589 **FERNÁNDEZ CASTRO, Gumersindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

590 **FERNÁNDEZ CASTRO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

591 **FERNÁNDEZ CELIA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Texaqueira, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

592 **FERNÁNDEZ CENDÓN, Laureano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia. Morreu neste país.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132 e 140)

593 **FERNÁNDEZ CID, Eliberto**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Augas Santas, Palas de Rei, Lugo, ? - Dachau, 8/11/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó campo de concentración de Dachau onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen e Dachau.

594 **FERNÁNDEZ COLMEIRO, José M^a**

Países: Francia / Marrocos

Biografía

(Silleda, Pontevedra, 1898-París, 1959) Emigra a Montevideo en 1912 onde traballa de farmacéutico e gradúase en Medicina. En América é o representante da "Liga contra el fascismo, el nacionalsocialismo y las persecuciones raciales". Pouco antes de comeza-la Guerra Civil retornou a España, enrolándose como médico no exército da República. Alí colaborou na fuxida de republicanos dende Marrocos. En 1938 traballa na "Fundación Curie" de París da que chega a ser director. Tamén dirixiu o Instituto de Canceroloxía e estaba laureado co "Premio Chevillorget da Academia Nacional" de París e o título de "científico extranxeiro insigne". Voltou a visitar Uruguai e Arxentina en misión cultural. Presidiu moitos congresos científicos en diversas partes do mundo. Morre en 1959 cando estaba á fronte do Servicio de Roetxeoterapia da "Fundación Curie".

Profesións: Médico / Farmacéutico

Profesións no exilio Médico / Investigador

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1990)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000, II:993)
Galicia, XXXVII:1303, (30/06/1959), 3.
ABELLÁN, José Luis (1976, I:110)

Ref.^a Fotográficas: Galicia, XXXVIII:1303, (30/06/1959), 3.

595 **FERNÁNDEZ CORTIÑAS, Manuel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1905 - Dnepropetrovsk, 22/06/1978) Campesiño que pertenceu ó PCE dende 1928. Estivo encarcerado en 1931, 1933 e 1934 e, posteriormente foi condenado a morte en 1935. Durante a Guerra Civil foi comandante e tentente coronel en Madrid chegando a recibir varias condecoracións: ó valor, ó sufrimiento pola patria e ó deber. Na URSS estudiou en Kusnarienko. Foi obreiro en Crimea e Dnepropetrovsk. Estivo casado con Carmen Gómez e morreu en Dnepropetrovsk.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar / Labrego

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

596 **FERNÁNDEZ CURMADA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

597 **FERNÁNDEZ DAPENA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

598 **FERNÁNDEZ DEL CAMPO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Melón, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

599 **FERNÁNDEZ DÍAZ, Mariano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado en Barcarés, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

600 **FERNÁNDEZ DOMÍNGUEZ, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Durante a Guerra Civil foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

601 **FERNÁNDEZ DOPAZO, Amadeo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

602 **FERNÁNDEZ FEIJÓO, Victorio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

603 **FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Benigno**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra de Trives, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

604 **FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meira, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

605 **FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Castromil, A Mezquita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

606 **FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Lugo, ? - Mauthausen, 29/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

607 FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

608 FERNÁNDEZ FERRÍN

Países: Portugal

Biografía

(? -?) Exiliado galego que tivo que fuxir por Portugal cara a América.

Ref.^a Bibliográficas: FERNANDES DO ESPÍRITU SANTO, Domingos (1994:71-79)

609 FERNÁNDEZ FERRO, Amadeo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Criouse no seo dunha familia obreira numerosa. Era anarco-sindicalista e activo militante da CNT e da FAI. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

FAI FEDERACIÓN ANARQUISTA IBÉRICA

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
LONGO FORMOSO, Miguel (1999:421-437)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

610 FERNÁNDEZ FERRO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado en Francia no campo de Vernet d'Ariège (barraca 43) e tamén no de Baracarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134 e 142)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Pode ser irmán de Amadeo ou de Serafin Fernández Ferro.

611 **FERNÁNDEZ FERRO, Serafin**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Sada, A Coruña, 1912 - México, 1958) Naceu na barriada de Monelos, daquela municipio de Oza. Criouse no seo dunha familia obreira numerosa proclive ó anarquismo. Tras finaliza-los estudos primarios desprazouse a Madrid, onde vivían dous irmáns seus, activos militantes da CNT e da FAI. En Madrid traballou de vendedor de pólizas de seguro e tamén de libros, facía publicidade, e pesquisas hemerográficas. Era un fervoroso lector de Rosalía de Castro, Curros e Pondal, con marcada ideoloxía nacionalista federal e que escribía só en galego. No ano 1931 coñeceu a Lorca no café "El Universal", frecuentado por poetas e escritores que residían en Madrid. Entre Ferro e Cernuda estableceuse unha íntima e profunda relación amorosa que durou ó redor de dous anos. En Madrid traballou tamén de linotipista na imprenta de Manuel Altolaguirre e Concha Méndez. Nese tempo decide vivir en parella cunha moza luguesa chamada Catuxa. Coñeceu tamén ó ferrolán Ernesto Pérez Guerra (Guerra da Cal) e a Eduardo Blanco Amor. No ano 1934 frecuenta ambientes teatrais e no ano seguinte regresa á Coruña onde inicia unha fase creadora. Relaciónase co ourensán Álvaro de las Casas e en xullo de 1934 publica en "Nós" o seu poema "Noite". Neses momentos achégase ós intelectuais galeguistas e o seu gusto polo teatro refléxase na dirección do grupo "Kelyta". Ó comezo da Guerra Civil residía na Coruña e ante a eventualidade de ser chamado a filas, apuntouse voluntariamente na Lexión para pasar logo ó lado republicano en Madrid, loitando nas fronteiras de Madrid, Toledo, Guadalaxara e Aragón e polos montes de Asturias. Despois de ser ferido nun bombardeo e da súa recuperación, ingresa no corpo de Carabineiros. Nos anos 1937 e 38 colaborou en "Nova Galiza" de Barcelona onde publica o romance "Nouturno de Lembranza". Son anos nos que tamén participou como actor de reparto xunto con Andrés Mejuto no filme "Sierra de Teruel" escrita e dirixida por André Malraux. Cando os nacionais ocupan Barcelona, Ferro ten que marchar ó exilio. En agosto de 1939 atopábase nun campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Unha vez liberado viaxa no barco Ipanema cara México a onde chega 13 de xullo de 1939. Morreu en México ó lado da súa compañeira Lupe.

Profesións: Actor / Poeta / Axente de seguros / Carabineiro

Profesións no exilio Poeta

Obra no exilio: "O que non se esquece", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 13 (20/12/1937), 7 (Edición Facsímil de Edicións do Castro)
"Nouturno de Lembranza", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 18 (xuño-xullo 1938), 7 (Edición Facsímil de Edicións do Castro)

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)
LONGO FORMOSO, Miguel (1999:421-431)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ALONSO MONTERO, X.: "García Lorca e Serafin Ferro", La Voz de Galicia, (17/07/1998)
FERNÁNDEZ, Carlos (2001:17)

Ref.^a Fotográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

Comentarios: Gibson, en Longo Formoso (1999) faíno ferrolán. Pode ser irmán de Amadeo e José Fernández Ferro.

612 **FERNÁNDEZ GARCÍA, Heliodoro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

613 **FERNÁNDEZ GARCÍA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ? - Mauthausen, 24/12/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e morre no comando Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

614 **FERNÁNDEZ GÓMEZ, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

615 **FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Arturo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

616 **FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Laureano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cumear, Ponteareas, Pontevedra, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Refuxiado en Francia no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131 e 144)

617 **FERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Valentín**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1912) Albanel que ingresa no PCE en 1936. Durante a guerra foi comandante na Brigada 100 da XIª división e formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado no campo de refuxio francés de Barcarès. Posteriormente foi á Unión Soviética onde traballou en Mitishi, Kokand, e foi torneiro na fábrica Krasni Proletari de Moscova. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Casou con Josefina Álvarez.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Albanel

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

618 **FERNÁNDEZ GRANDAL, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Seixo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

619 **FERNÁNDEZ GRANELL, Eugenio**

Barco

Países: Estados Unidos / Guatemala / República Dominicana / Porto Rico / Francia / Campo:
de Refuxio

SALLE, DE LA

Biografía

(A Coruña, 28/11/1912) Estudia bacharelato e música en Santiago e Madrid. Nesta última cidade, ingresou en 1928 na Escola Superior de Música do Real Conservatorio, sendo alumno de violín de Antonio Fernández Bordás. Políticamente tende cara o troskismo e en 1932 ingresa na Izquierda Comunista. Frecuenta a tertulia de Eduardo Dieste no café Granja de El Henar xunto con Arturo Soria. Durante a Guerra Civil participa nas milicias do POUM, dirixe o seu periódico, "El combatiente rojo" e colabora nas revistas "Hora de España", "La Nueva Era" e no diario "La Batalla". Na primavera de 1937 ten que refuxiarse en Barcelona na casa de Rafael Dieste. Finalmente, no ano 1939 sae para Francia, trala caída do exército republicano, no que participara. En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia. Posteriormente embarca dende o porto de Le Havre rumbo a Chile, aínda que o destino final foi a República Dominicana. Nesta viaxe coñece á súa futura esposa, Amparo Segarra. Despois irá tamén a Guatemala, Porto Rico e Estados Unidos. Na República Dominicana seguiu adicándose a actividade musical como profesor de violín, tamén deseña mobles e entra na redacción do diario "La Nación". Neste país nace a súa filla Natalia e toma contacto con André Breton, André Masson e Pierre Mabile. Tamén foi periodista en Guatemala e en Porto Rico, lugar a onde chega en 1950 sendo nomeado catedrático de Historia da Arte e da Pintura na Universidade de Río Piedras. Ó mesmo tempo participa en diversas exposicións colectivas e individuais, como a de 1954 en París e a de Filadelfia en 1957. Ese ano é ademais o da publicación de "La novela del indio Tupinamba", recreación surrealista da Guerra Civil. En 1959 instálase nos Estados Unidos, onde se doutora en Socioloxía e Antropoloxía na New School for Social Research de Nova York coa tese "Picasso's Guernica: The End of a Spanish Era". Ademais de ser profesor en varias universidades americanas, dende 1960 é catedrático de Literatura Española no Brooklyn College de Nova York. Dende ese momento colabora activamente co grupo "Phases", liderado por Eduard Jagger, co que expón en varias ocasións. En 1961 participa na Mostra Internacional de Surrealismo, da Galería Schwartz, organizada por André Breton, José Pierre e Arturo Schwartz. Publica algúns libros como a novela "Lo que sucedió" sobre a familia Naveira, "Federica no era tonta y otros cuentos", ou "El Clavo". Recibiu premios como o da Comunidade de Madrid á Creación Plástica e o "Premio Pablo Iglesias de las Artes". Tamén colaborou no xornal de Nova York, "España Libre". En 1969 fai a primeira viaxe a España e actualmente reside en Madrid, cidade á que retornou na segunda metade dos anos oitenta. No ano 1995 inaugúrase a Fundación E. Granell en Santiago de Compostela.

Organizacións ás que pertenceu:

ICE IZQUIERDA COMUNISTA DE ESPAÑA

POUM PARTIDO OBRERO DE UNIFICACIÓN MARXISTA

Profesións: Escritor / Pintor / Músico

Profesións no exilio Escritor / Pintor / Músico

Obra no exilio: "Lo que sucedió"

"El clavo"

"La novela del indio Tupinamba" (1996) Sada: Edición do Castro (edición facsímil)

"Federica no era tonta y otros cuentos" (1993) Santiago/Madrid: Consorcio Santiago/Fugaz

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LAMELA, M^a del Pilar (1997:175-201)
GRANELL EN PORTO RICO (1950-1957)
Exposición FUNDACIÓN EUGENIO GRANELL (6 de novembro 1997/20 de febreiro 1998, Pazo de Bendaña)
NEIRA CRUZ, Xosé Antonio (1999:36-42)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:993)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:309-311)
NEIRA CRUZ, Xosé Antonio (1999:36-42)

Ref.^a Fotográficas: Fondo Fotográfico do AEG, n^o rexistro 1395.

620 **FERNÁNDEZ GRANELL, Julio**

Países: Venezuela

Biografía

(A Coruña, ?) Irmán de Eugenio e Mario Fernández Granell que se exiliou en Venezuela. Actualmente vive en Madrid.

Ref. Bibliográficas: Información proporcionada por Natalia Fernández.

621 **FERNÁNDEZ GRANELL, Mario**

Países: Venezuela

Biografía

(A Coruña, 11/09/1912 - Vigo, 28/04/1991) A súa infancia transcorre entre A Coruña e Santiago de Compostela. Nesta última cidade realiza os primeiros estudos da man de Juan Jesús González. Posteriormente inicia estudos de pintura xunto a Camilo Díaz Baliño. En 1927 funda a revista S.I.R. (Sociedade Infantil Revolucionaria) onde el mesmo se encarga de realizar os debuxos e o seu irmán Eugenio fai os primeiros artigos literarios. Nesta revista colaboran ademais Luís Seoane, Feliciano Roldán, Carlos Maside, Luís Manteiga e Arturo Cuadrado, entre outros. En 1928 e con só 14 anos realiza as súas dúas primeiras exposicións individuais en Santiago de Compostela e Pontevedra. En 1931 trasládase a Madrid coa súa familia e incorpórase ó grupo "Avance" (Sociedade de Movemento Xuvenil onde se realizaba teatro, exposicións e a revista que leva o nome do grupo). Asiste a clases de pintura dictadas na Universidade Popular por Federico Ribas, Peinador, Alonso, etc. Pariticipa en varias mostras colectivas e en 1932 comeza a traballar nas oficinas do Mercado Central, como secretario xeral do Sindicato de Maioristas da Alimentación da U.G.T. Asiste a reunións político-esquerdistas e continúa expoñendo en Madrid, Toledo e Barcelona. En 1933, asiste ás tertulias de Eduardo e Rafael Dieste na Granxa de El Henar, tamén frecuenta as tertulias en Negresco e La Polar. En 1934, expón en Santiago, Vilagarcía e Pontevedra. En 1935 participa na revista "Comunismo" publicada por "A Oposición de Esquerdas". Ingresa no POUM e colabora co seu xornal. O estalido da guerra colle a Mario Granell na Coruña a piques de comezar as vacacións. Non pode voltar a Madrid xunto coa súa familia e participa na defensa a favor da República. Pasou unha tempada no monte con outros compañeiros sendo buscado e perseguido. Refuxiouse na casa de Rosa Ustarroz Serrate. En febreiro de 1937 foi capturado na praia de Bens, véndose frustrada unha viaxe que trataba de realizar con outros homes para escapar a Francia, grupo que foi coñecido posteriormente como "Os da lancha do monte de San Pedro". Foi sometido a duros interrogatorios e xulgado por un Consello de Guerra que o condenou a morte. Foille conmutada a pena por 30 anos de cadea. Pasou varios anos na cadea da Coruña co nome suposto de José María. Durante a súa estancia escribiu e ilustrou libros infantís, realizou outros traballos artísticos e impartiu clases de dibuxo e pintura. En outubro de 1943 queda libre. Realiza varios murais na Coruña para o novo Cuartel da Sanidade e decora a sala de festas "Miramar", entre outros traballos. Trasládase a Pontevedra para realiza-la decoración do Hotel da Toxa. Durante anos expón, por toda Galicia e España. Casa con Oliva Montero Ustarroz e teñen dúas fillas, Oliva María e Rosa María. En 1957 trasládase a Venezuela para residir en Caracas. Exerce como dibuxante publicitario obtendo varios premios. En 1962 volve a España e vai vivir a Carabobo, en Valencia. En 1966 as empresas Mendoza solicitan para que dirixa o departamento de publicidade, pero ó mesmo tempo segue a expoñer as súas obras con marcado éxito. Segue a realizar diversos traballos de decoración de distintos locais e carteis anunciadores de diversos eventos. Colaborou en varios xornais e revistas en Venezuela e Costa Rica. Nos anos 1970 e 1971 viaxa a Colombia, Nova York, España, Portugal, Francia e Londres. En 1972 volta a expoñer en Venezuela. En 1973 regresa a Galicia onde realiza varias exposicións. En 1975 expón en Bos Aires e Bogotá. En 1987 recibiu o "Premio Santiago" das Artes. Continuou realizando diversas exposicións por toda a xeografía española. Morreu en Vigo no ano 1991.

Organizacións ás que pertenceu:

POUM PARTIDO OBRERO DE UNIFICACIÓN MARXISTA

Profesións: Escritor / Pintor

Profesións no exilio Escritor / Pintor

Obra no exilio: "Estampas Amargas - Vivencias de una Guerra Civil"
"Canción de Angustia"
"Cajón minuterero"
"Vientos de torería"

Ref. Bibliográficas: Mario Granell (1914-1991). Catálogo exposición (1997)

Ref. Fotográficas: Catálogo Exposición (1997:17, 27, 29, 34, 36-38 e 41-43)

622 **FERNÁNDEZ GUTIÉRREZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ? - Mauthausen, 04/11/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e morreu no comando de Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

623 **FERNÁNDEZ LAGAR, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

624 **FERNÁNDEZ LAMAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formara parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo no campo de refuxio francés de Vernet d'Ariège (barraca 44) e no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 142)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

625 **FERNÁNDEZ LÓPEZ, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

626 **FERNÁNDEZ LÓPEZ, José**

Países: Francia

Biografía

(Narón, A Coruña, 1905) Carabineiro da República que trala caída de Cataluña dirixese a Francia. Retorna unha vez rematada a Segunda Guerra Mundial.

Profesións: Carabineiro

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Marcelino Fernández Santiago.

627 **FERNÁNDEZ LÓPEZ, María Elvira (Maruja)**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Filla de Teresa López Mosquera, tía Luís Seoane. Ingresou no Partido Galeguista o 13 de xullo de 1935. Casou con Luís Seoane por poderes e finalmente tivo que exiliarse á Arxentina con el. Embarcou cara a Bos Aires o 1 de marzo de 1937 e voltou por primeira vez a Galicia en 1963. No ano 1966 viaxa con Seoane a México para atoparse con galeguistas. Regresa definitivamente a Galicia en 1979. Actualmente vive na Coruña.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Ref.^a Bibliográficas: AXEITOS, Xosé Luis (1999:269)
CID CABIDO, Xosé (1994)
"Revista das letras 352" suplemento de "O Correo Galego", (08/02/2001), 5.

Ref.^a Fotográficas: AXEITOS, Xosé Luis (1995b), CID CABIDO, Xosé (1994)

628 **FERNÁNDEZ LÓPEZ, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Fonsagrada, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

629 **FERNÁNDEZ LORENZO, Tiberio**

Países: Campos de Concentración Nazis / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corzos, A Veiga, Ourense, ? - Mauthausen, 11/12/1941) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Seffonds Tarne et Garonne en Francia. Logo foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ó campo de refuxiados e posteriormente ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

630 **FERNÁNDEZ MÁRQUEZ, J.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Practicante exiliado en México. Alí frecuentou os ambientes socialistas do exilio en México.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Practicante

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)

631 **FERNÁNDEZ MÁRQUEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Lugo, ?) Médico galego que estivo refuxiado en Francia nun campo de refuxio. Posteriormente foi para México onde tivo relación cos ambientes socialistas do exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)

Comentarios: Probablemente sexa o irmán de J. Fernández Márquez, practicante exiliado en México.

632 **FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Eladio**

Países: Francia

Biografía

(A Mezquita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase en París.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: A lista da que se extrae a información non indica que estivese nalgún campo de refuxio ou concentración.

633 **FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Higinio**

Países: Francia

Biografía

(A Mezquita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase en París.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: A lista de refuxiados da que extraemos a información non indica que estivese nalgún campo de refuxiados ou concentración.

634 **FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Larouco, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

635 **FERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Severino**

Países: Francia

Biografía

(A Mezquita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase en París.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: A lista de refuxiados da que extraemos a información non indica que estivese nalgún campo de refuxiados ou concentración.

636 **FERNÁNDEZ MATO, Ramón**

Países: Cuba / Arxentina / Venezuela / República Dominicana

Biografía

(Crespón, Boiro, A Coruña, 13/03/1889 - ?) Estudiu a carreira de Medicina en Santiago de Compostela, anos nos que con Castelao editou a revista "Galicia Moza" e da que só saen dous números. Comezou a súa actividade política en "Acción Gallega" con Basilio Álvarez e máis tarde vincúlase a Casares Quiroga e Portela Valladares. Fora Director Xeral de Seguridade con Portela Valladares e Gobernador Civil de varias provincias (Ciudad Real, Málaga, Xaén e Cáceres). Deputado polo Partido do Centro, de Portela Valladares, por Lugo en 1936. Foi redactor de "El Liberal", colabora en "Blanco y Negro" e foi director de "El Pueblo Gallego". Perseguido polo bando nacional e tamén polo republicano exiliase en Cuba. En 1941 trasládase á Arxentina e dous anos despois vai a Venezuela e Santo Domingo. Na República Dominicana é onde se dedicou ó xornalismo afastándose das angueiras políticas do exilio. Foi director de "La Nación" e asiste a varias sesións das Cortes da República no exilio. Parece ser que no ano 1944 atopábase en México.

Organizacións ás que pertenceu:

ACCIÓN GALLEGA

IRMANDADES DA FALA

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Pce PARTIDO DEL CENTRO (PORTELISTAS)

Profesións: Médico / Político / Xornalista / Director Xeral

Profesións no exilio Xornalista

Obra no exilio: "La galleguita" (1914), en colaboración con LENCE, José R. (zarzuela), Bos Aires: La Aurora

"Heróica cobardía" (novela)

"La novela del delantero centro"

"Muros de oro" (Comedia en tres actos) (1917) Barcelona: La Polígrafa

"Galicia como emoción y realidad" (1964) Francisco Salazar D.L.

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:993)

BOROBÓ (2000b:35)

FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:42)

"Lo que han hecho el franquismo con las verdaderas Cortes", España Republicana, XXV:651, 8

Ref.^a Fotográficas: No Fondo Fotográfico do AEG, CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas II, nº 49, 57?)

637 **FERNÁNDEZ MÉNDEZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

638 **FERNÁNDEZ MEZQUITA, Alberto**

Países: Portugal

Biografía

(?-?) Líder sindicalista galego, militante da Izquierda Comunista e de tendencia troskista. O estalido da Guerra Civil sorpréndeo en Galicia de onde marcha cara a Portugal coa que daquela era a súa moza, Maruxa Mallo, aínda que é deportado novamente a España. Estivo en diferentes campos de concentración e non se soubo máis del. Foi un dos protagonistas dunha novela de Carlos Gurméndez.

Organizacións ás que pertenceu:

ICE IZQUIERDA COMUNISTA DE ESPAÑA
POUM PARTIDO OBRERO DE UNIFICACIÓN MARXISTA

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: VIDAL, Carme (1999:61)
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:61)
BOROBÓ (2001b:35)

639 **FERNÁNDEZ MONTEAGUDO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carril, Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

640 **FERNÁNDEZ MOREIRA, Ezequiel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1909 - Moscova, 1970) Foi xastre e camareiro. Foi mariñeiro do barco "Cabo San Agustín". Na Unión Soviética traballou en Portov, e Alma-Ata. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Traballou como obreiro dunha fábrica en Moscova. Ingresou no PCE en 1965. Casou con Obdulia Imbert e morreu en Moscova.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro / Xastre / Camareiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

641 **FERNÁNDEZ MUÑÍZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

642 FERNÁNDEZ OROZCO, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo despois no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

643 FERNÁNDEZ OROZCO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxiados de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

Comentarios: Probablemente sexa irmán de Jesús Fernández Orozco.

644 FERNÁNDEZ PADÍN, Pedro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

645 FERNÁNDEZ PARADA, Manuel

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ribeira, Touro, A Coruña, ?- Mauthausen, 13/05/1942) Foi trasladado ó comando de Gusen no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

646 FERNÁNDEZ PARDO, Aquilino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Navia de Suarna, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

647 **FERNÁNDEZ PASTORIZA, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Bueu, Pontevedra, 16/06/1912 - Mauthausen, 20/09/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen 2 onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08//1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen. En "Los crímenes del nazifascism Cultura Proletaria, Nueva York, XVII:901, (11/08/1945), 3 aparece como FERRADAS PASTORIZA, José, aínda que pode ser outro.

648 **FERNÁNDEZ PELEGRÍN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

649 **FERNÁNDEZ PÉREZ, Antonio**

Países: Arxentina

Biografía

(Río de Xaneiro, 1909) Criado en Verín, Ourense, fuxiu a Mendoza (Arxentina) tralo alzamento de 1936. Co pseudónimo "F. de Rabal" obtivo premios literarios como o da Asociación Interamericana de Escritores coa novela "Don Rosendo de Amarán". Ademais en 1946, a municipalidade de Mendoza concedeulle un premio por "Hojas al viento" e ó ano seguinte o Ateneo mendocino premioulle "Hojas líricas". Tamén foi coñecido como "Fernamper".

Profesións: Escritor / Mestre

Profesións no exilio Escritor

Obra no exilio: "Don Rosendo de Amarán" (1948)
"Hojas líricas"
"Hojas al viento"
"Don Gabino"
"Terra coutada", Vigo: Galaxia, 1990.
"Crónica de onte e de hoxe" Vigo: Galaxia, 1994.

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1366)
GEG
MACEIRA FERNÁNDEZ, Xosé M. (1995)
VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1995:104:108)

650 **FERNÁNDEZ PÉREZ, Federico**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Peñalopensa, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

651 **FERNÁNDEZ PÉREZ, José**

Países: Campos de Concentración Nazis / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Estremar, Ourense, ? - Mauthausen, 26/02/1942) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariegas en Francia. Posteriormente foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados e ó de concentración.

652 **FERNÁNDEZ POL, Balbino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fontes, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

653 **FERNÁNDEZ PRIDA, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Villarino, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

654 **FERNÁNDEZ PRIETO, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ortigueira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

655 **FERNÁNDEZ PRIETO, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Oleiros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

656 **FERNÁNDEZ RABADA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) For a membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

657 **FERNÁNDEZ REGUEIRO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

Comentarios: Pode ser irmán de Saturnino Fernández Regueiro.

658 **FERNÁNDEZ REGUEIRO, Saturnino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Triacastela, Lugo, ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

659 **FERNÁNDEZ RODA, Ginés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

660 **FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

661 **FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Cotaróns, Póboa de Trives, Ourense, ?- Mauthausen, 7/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Refª.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

662 **FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

663 **FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Avión, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

664 **FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, Odilio "O Blas"**

Países: Francia

Biografía

(Correxais, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) Labrego e fillo de labregos de Correxais. Tras ver como os falanxistas asasinaban a doce campesiños no seu pobo foxe ó monte. Participa na partida de Mario de Langullo e en 1952 vai a Francia co "Pajarito". Casou con Gloria Blanco Blanco, filla da muller do "Pajarito". Odilio e a súa muller van a Morre en Doubs, e logo a París. En 1953 o goberno español cursa unha orde de extradición contra el e o "Pajarito".

Profesións: Labrego

Refª.Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:53-54)

665 FERNÁNDEZ ROMERO, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

666 FERNÁNDEZ ROMERO, Justo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

Comentarios: Pode ser irmán de Juan Fernández Romero.

667 FERNÁNDEZ SANCHO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilachambre, Baralla, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

668 FERNÁNDEZ SANTÍN, José

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(San Miguel, Lugo, ?- Mauthausen, 20/12/1941) En xullo atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia. Posteriormente foi conducido ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morre.

Ref.^a.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

"Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados e o posterior traslado ó campo de concentración de Mauthausen o morreu.

669 FERNÁNDEZ SEARA, Nicasio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Viveiro, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

670 **FERNÁNDEZ SEIJOS, Ramón**

Países: Arxentina / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia. Posteriormente exiliouse en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións no exilio Comerciante

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

671 **FERNÁNDEZ SERRANO, José**

Países: Unión Soviética

Barco

CABO SAN AGUSTÍN

Biografía

(Ferrol, Coruña, 1907) Médico que desempeñou o cargo de Oficial de Sanidade da Armada. Trala Guerra Civil foi para Rusia onde chegou como Oficial de Sanidade no cruceiro auxiliar "Cabo San Agustín". Na URSS traballou de médico en Kramatorsk e Tashkent, Chirchchik (Tashkent) e Crimea. Ingresou no PCE en 1947. Casou con Carmen Pérez Magdalena coa que se repatriou a España.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Médico

Profesións no exilio Médico

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

672 **FERNÁNDEZ SOBRADILLO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cesantes, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

673 **FERNÁNDEZ SOTO, Manuel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1912) Cabo de artillería da Marina. Pertenceu ó PCE dende 1937. Durante a Guerra Civil tomou parte no asalto do cruceiro "Miguel de Cervantes". Na Unión Soviética, lugar a onde se exiliou, participou en movementos de tipo guerrilleiro. Á altura de 1986 xa se atopaba repatriado en España.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

674 **FERNÁNDEZ SOTO, Manuel "Soutiño", "Coronel Benito"**

Países: Arxentina / Unión Soviética / Túnez / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, 05/1902) Militante do P.C.E., partido ó que se afilia no ano 1937. Era mariñeiro do acorazado "Jaime I" no momento da sublevación dos franquistas. Ó remate da Guerra Civil estivo nun campo de concentración en Bizerta (Túnez) e de alí vai á Unión Soviética, onde estivo traballando nunha fábrica de automóbiles. Máis tarde vai á Arxentina para voltar a Galicia en 1945 onde reorganizou o P.C.E. e a guerrilla. O seu protagonismo foi máis importante cando, en xullo de 1948, chega a ser Secretario Xeral e Xefe da guerrilla. Hai dúbidas en canto ó seu destino: uns pensan que morreu nas mans da propia guerrilla o 22 de xuño de 1949, por entrar en conflito co "Moncho", Francisco Rey Belbís, e outros cren que tan só foi detido.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:171)
TELLEZ, Antonio (2000:109-110)
SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000b)

675 **FERNÁNDEZ SUÁREZ, Álvaro**

Países: Uruguai

Biografía

(Ribadeo, Lugo, 21/12/1906- Madrid, ?) Escritor e xornalista exiliado en Montevideo. Serviu á República en cargos diplomáticos durante a Guerra Civil e ó fin da mesma tivo que exiliarse en Montevideo, onde traballou como redactor do diario "El Pueblo" co pseudónimo Juan de Lara. Nesa cidade tamén colaborou en "Marcha" e "Mundial". No seu regreso definitivo a España estableuse en Madrid, onde morreu.

Profesións: Escritor / Xornalista / Diplomático

Profesións no exilio Xornalista

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos:
"Cosas vistas y oídas" (1943) Montevideo: Biblioteca de Cultura Uruguaya
"Hermano perro (La novela de los tiempos)" (1943) México D.F.: Andrés Zaplana Editor

Ref.^a Bibliográficas: GEG
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:40)
Información aportada por Rogelio Martínez Barreiro.

676 **FERNÁNDEZ TAIBO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sada, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

677 **FERNÁNDEZ TAIBO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sada, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

678 **FERNÁNDEZ TORRES, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(? - Mauthausen, ?) Estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:157)

679 **FERNÁNDEZ VALCARCE, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Veiga de Forcas, Pedrafita, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

680 **FERNÁNDEZ VALCARCE, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Veiga de Forcas, Pedrafita, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

681 **FERNÁNDEZ VÁZQUEZ, Marcial**

Países: México

Biografía

(Ferrol, 1903 - Veracruz, 1963) Mestre socialista que foi Director Xeral do corpo de Carabineros co goberno Negrín durante a Guerra Civil. Durante a súa estada en Barcelona acollera a Castelao. Exiliado en México foi colaborador de "Saudade" e de "Vieiros", sendo director de "Saudade" ata o número 5 e membro do consello de redacción. Foi un dos vocais dos uxetistas galegos en México e no ano 1943 funda xunto con outros exiliados a Alianza Nazonal Galega. Formou tamén parte do grupo de profesores do Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón que dirixía o galego Pedro Martul Rey. No exilo foi continuador da liña de Xaime Quintanilla, batendo coa indiferencia dos restantes deputados socialistas galegos.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mestre / Director Xeral

Profesións no exilio Mestre

Obra no exilio: "Presencia de Castelao" (1951), México
"Perfiles del alma gallega", Presencia de Galicia en México, México: Patronato da Cultura Galega, 1954, 69-83.
"A derradeira pintura dos Bugallido", Saudade, 5, (1952), 8-13.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ, F.R. (1942:1)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:182)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:158)
MARTÍNEZ, José Luis (2000:96)
CASTRO PÉREZ, Xabier (ed.) (2000:44)
MACEIRAS FERNÁNDEZ, Xosé M. (1995: 226-227)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:314)
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.
Información proporcionada por Luis Martul Tobío.

682 **FERNÁNDEZ VÁZQUEZ, Xosé ("Noé" ou "Soutomaior")**

Países: Portugal / Francia / Campos de Refuxio / Venezuela / Brasil

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 1904 - Caracas, 1986) Afiliouse ó PSOE, pero en 1933 decide integrarse no PCE. Na altura de 1936 residía en Vilagarcía de Arousa, cando foi ascendido de alférez a tenente de navío para defende-la Ría de Arousa. O día 2 de agosto de 1936 foxe con 42 homes e un ano despois intenta pasar ó bando republicano vía Francia tomando por asalto un destructor do Comité de Non Intervención, o C-42, fondeado en Vilagarcía. Finalmente desistiron da operación e foron para Portugal onde Fernández Vázquez participa coa resistencia portuguesa na voadura dun cargueiro alemán, con armamento para Franco, que estaba atracado en Porto. O Partido Comunista portugués consegue que embarque nun buque noruegués que ía cara a Burdeos. Chega a cidade francesa o 12 de decembro de 1937 e dende alí vai para Barcelona onde se enrola na Mariña de Guerra. Ó final da guerra pasou ó campo de refuxiados Saint Ciprien. Dende alí empeza a organizar as células do Partido Comunista entre os españois que alí estaban. Cando sae do campo incorpórase á Resistencia Francesa co PC francés. En 1942 é descuberto pola Gestapo e, despois de varios interrogatorios e torturas, foi confinado en Auschwitz. Unha vez liberado o campo, instálase en París durante uns meses, antes de ir para Venezuela. En 1960 abandona o PC e ingresa no DRIL, onde ideará o secuestro o trasatlántico portugués Santa María xunto con Galvao e Pepe Velo. Despois da operación, o DRIL recibiu asilo político en Brasil, gobernado por Jânio Quadros.

Organizacións ás que pertenceu:

DRIL DIRECTORIO REVOLUCIONARIO IBÉRICO DE LIBERACIÓN
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCOE PARTIDO COMUNISTA OBRERO ESPAÑOL
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Militar

Obra no exilio: "Eu roubeí o Santa María" (edición en castelán en Akal, 1972, en galego en Galaxia)

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:39-40, 91-99 e 110-113)
AMEIXEIRAS, Diego (1999)

Ref.^a Fotográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a: 99)

Comentarios: En VILLAVERDE RODRÍGUEZ, Elixio (1995:91-99) hai unha entrevista co fillo de Fernández Vázquez, Manuel Fernández Pou, emigrado en Inglaterra.

683 **FERNÁNDEZ VEGA, José A.**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

684 **FERNÁNDEZ VILAR, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado en Francia no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

685 **FERNÁNDEZ VILLANUEVA, Marcelino "Gafas"**

Países: Francia / Portugal

Biografía

(Mieres, Asturias, ?) Foi un militante destacado dos socialistas antes da Guerra Civil. Ingresou nas "Juventudes Socialistas" en 1931 e tivo parte destacada na revolución de outubro de 1934. Estivo no cárcere e ó saír foi designado membro do Comité Executivo do PSOE de Asturias durante a Guerra Civil. Foi xefe do Comité de Guerra de Olloniego e mandou a 4ª Compañía de Ametralladora do Batallón 17 que comandaba Robustiano Hevia. Logo, como comisario político socialista, desprazouse ó fronte de Biscaia coa brigada de Mateo Antoñanzas e alí estivo ata a caída de Bilbao. Durante un curto período de tempo, foi representante de Asturias e profesor na Academia de Comisarios de Santander. Ó comeza-la ofensiva do Escudo, pediu reintegrarse a unha unidade de combate e foi nomeado comisario político da XV Brigada Móbil. Viviu agochado en Asturias ata 1939 pasando logo a Portugal a través de Ourense a onde regresa ante a imposibilidade de chegar ó Porto. Establécese en Casaio e únese a uns fuxidos das minas penitenciarias tentando mediar nas discusións de comunistas, socialistas e cenetistas distribuindoos en diferentes grupos e lugares. Era á altura de 1943 o principal líder da guerrilla do Leste de Ourense. En 1947 vai para Mondoñedo e Lourenzá (Lugo) onde sofre unha enfermidade ocular. Xa recuperado foxe a Asturias e de alí a Francia en outubro de 1948 con dous compañeiros da guerrilla galega e 25 socialistas asturianos, nunha viaxe que probablemente fose preparada polo grupo de Indalecio Prieto.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:171-172)
REIGOSA, Carlos G. (1989)

Ref.^a Fotográficas: REIGOSA, Carlos G. (1989:154 e 157)

686 **FERNÁNDEZ YEBRA, Modesto**

Países: Francia

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

687 **FERNÁNDEZ, Alberto**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) Exiliado galego en Cuba.

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:251)

688 **FERNÁNDEZ, Pepiño**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Loitador do acorazado Jaime I. Estivo internado no campo de refuxiados de Collioure en Francia.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:69)

689 **FERNÁNDEZ, Serafin**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(? - ?) Emigrante na Arxentina que retorna a España coa Guerra Civil. Posteriormente exiliase en Francia e novamente vai para a Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

690 **FERNÁNDEZ, Simón**

Países: Portugal

Biografía

(? - ?) Galego que formaba parte dun Comité Provincial de comunistas que tiña a función de entablar relacións cos grupos de fuxidos españois e os antisalazaristas do norte de Portugal. Coa Guerra Civil escapou cara a Portugal onde pouco tempo despois foi detido polas autoridades locais que o entregaron a España, onde pasou ó cárcere. Así estivo por pouco tempo ata que despois quedou en liberdade.

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:91)

Países: Estados Unidos / México / República Dominicana

Biografía

(Pontevedra, 3/12/1903 - México, 13/08/1990) Era fillo de María Osorio, de Salcedo, Pontevedra e de José Fernández, de Santiago de Compostela. Estudiu en Santiago de Compostela onde formou parte do Seminario de Estudos Galegos. Máis tarde continúa os seus estudos en Madrid onde se doutorou en Ciencias Naturais. Ampliou estudos en Alemaña, Inglaterra e Francia. De regreso a Pontevedra foi catedrático de Agricultura e secretario da Misión Biolóxica de Galicia. En canto á súa actividade política foi presidente da Deputación de Pontevedra e deputado a Cortes pola FRG en 1931. No ano 1932 pasa a Acción Republicana e finalmente é deputado por Izquierda Republicana no 1936. Tamén ocupou os cargos de subsecretario de Traballo, de Gobernación e Comisario Xeral de Defensa. En Pontevedra foi director do xornal republicano "El País". No comezo da Guerra Civil foi enviado polo goberno republicano a América para recadar fondos para a República. Tafall chega a América reclamado pola Fronte Popular Antifascista Galega e polas Sociedades Hispanas Confederadas dos Estados Unidos. A Nova York chega o 21 de marzo do ano 1938 a bordo do vapor "Manhattan". A campaña de Tafall neste país tiña dous obxectivos, por un lado expoñe-la situación do Estatuto de Autonomía de Galicia, xa que Tafall participara na elaboración do Estatuto como presidente da Asemblea de Municipios Galegos celebrada en Compostela en 1932, e por outro, comenta-lo estado da guerra e a defensa da decisión do goberno de Negrín de continua-la guerra sen vacilacións. Foi presidente do Servicio de Evacuación de Refugiados Españoles (SERE). Despois de pasar pola República Dominicana vai para México en 1941 onde foi profesor na Universidade Autónoma e leva a cabo labores educativos como Director de Estudios Económicos e Sociais do III Mundo. Chega a ser funcionario das Nacións Unidas ocupando o cargo de director da Oficina Rexional da F.A.O., organización das Nacións Unidas para a Agricultura e a Alimentación. Entre 1942-43 tamén foi secretario da Sociedad Mexicana de Historia Natural e asesor técnico da Dirección de Pesca da Secretaría de Mariña. En 1955 foi nomeado director da Oficina Rexional para la Agricultura en Chile e desempeñou o mesmo cargo en Indonesia e logo en Exipto. Tamén destacou na investigación das ciencias naturais. En 1987 a Academia Galega das Ciencias concedíalle a Medalla de Ouro e en 1988 a Xunta de Galicia tamén lle concede a "Medalla Castelao".

Organizacións ás que pertenceu:

FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Político / Deputado / Catedrático / Subsecretario Gubernamental

Profesións no exilio Profesor / Investigador / Funcionario

Obra no exilio: Carta a Valentín Paz-Andrade (México, 25 de xullo do 86) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac, (ed.) (1997a)
Artigos:
"Titinnidos nuevos o pocos conocidos del plancton nerítico de México", Rev. Soc. Mex. Hist. Natural, II:2-3, (1940), 147-84.;
"Diatomus Cuahtemoci, nueva especie de la mesa central de México", Ciencia, II:8-9, (1941), 296-298; "Polimorfismo y epifitismo en diatomeas planctónicas de Pátzcuaro", Rev. Soc. Mex. Hist. Nat., II:2-3, (1941), 137-146; "Estudios sobre el plancton de México. I. El género Lophodinium Lemm", Ciencia, II:3-4, (1942), 114-119; "El mar de Cortés", Cuadernos Americanos, III:3, (maio-xuño 1942), 111-114; "Notas sobre algunos dinoflagelados planctónicos marinos de México, con descripción de nuevas especies", An. Esc. Nac. Cien. Biol., II:4, (1942), 435-453.; "Un nuevo diatomus del México central", Rev. Bras. Biol., II:2, (1942), 147-154; "Algunas enfermedades criptogámicas de las coles", Fitófilo, II, (1943), 62-75; "Algunos datos sobre zoología económica del mar de Cortés", Rev. Soc. Mex. Hist. Nat., IV:3-4, (1943), 191-210; "Estudios sobre el plancton de México. II. El género Trachelomonas Ehrenberg con descripción de nuevas especies", Ciencia, III:8-9, (1943), 249-254; "La gомosis de la caña de azúcar", Fitófilo, II:1, (1943), 61-82; "El manchado tardío del apio", Fitófilo, II:4, (1943), 93-112; "El mar de Cortés y la productividad fitoplanctónica de sus aguas", Rev. Soc. Mex. Hist. Nat., III:1-2, (1943), 73-118; "Observaciones sobre la fauna acuática de las cuevas de la región de Valles, San Luis Potosí", Rev. Soc. Mex. Hist. Nat., IV:1-2, (1943), 43-71; "Los estudios hidrobiológicos en México y la conveniencia de impulsarlos", Rev. Soc. Mex. Hist. Nat., V:1-2, (1944), 125-151; "Hallazgo de la diatomea Diddulphia Sinensis greville en aguas del Golfo de México", Ciencia, IV:8-10, (1944), 225-230.; "Notas sobre la distribución de Phalacrocorax Penicillatus en el golfo de Cortés y la costa occidental de Baja California", Rev. Soc. Mex. Hist. Nat., VI:1-2, (1945), 85-93; "Sobre las esponjas comerciales de Quintana Roo y una enfermedad que las destruye", Ciencia, VI:1, (1945), 25-31.

Ref^a.Bibliográficas: DENIA, Alberto (1954:9)
ÁLVAREZ, Santiago (1992)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:136)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:28 e 64)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:84)

Ref^a.Fotográficas: PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (1997a:12); CALVO, Tucho (1998:239)

692 **FERRADÁS PASTORIZA, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Bueu, Pontevedra, 16/06/1912 - Mauthausen, 20/09/1941) Foi trasladado ó campo de Mauthausen onde foi asasinado en setembro de 1941 no comando Gusen 2.

Ref.^a Bibliográficas: "Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:906, (13/09/1945), 3-4.

693 **FERRADÁZ FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

694 **FERREIRA BÁÑEZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

695 **FERREIRA LAGO, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

696 **FERREIRO ÁLVAREZ, Martín**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pontevedra, ? - Mauthausen, 23/11/1941) Foi concelleiro de Izquierda Republicana. Por mor da Guerra Civil foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e morreu no comando Gusen.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Concelleiro

Ref.^o Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
GIADÁS ÁLVAREZ, Jose Antonio (2001:124)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de concentración.

697 **FERREIRO PRIETO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chandrea de Queixa, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

698 **FERREIRO, Francisco**

Países: Arxentina

Biografía

(Laracha, A Coruña, ?) Industrial que foi concelleiro por Izquierda Republicana en Laracha. No ano 1945 atopábase exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Concelleiro / Industrial

Ref.^o Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

699 **FERREIROS**

Países: Portugal / Túnez

Biografía

(Boiro, A Coruña, ?) Pertencia ás Juventudes Socialistas. Tralo alzamento militar marchou cara a Portugal nun barco xunto con outros republicanos de Boiro, de Pobra do Caramiñal e de Vilagarcía. Unha vez nese país, foi levado ó forte de Cascais, en Caxia, especie de campo de concentración, xunto cos seus compañeiros. Despois volveu á zona republicana. Ó remata-la guerra e a través da petición de dereito de asilo a Francia vai para Bizerta, en Túnez. Máis tarde foi trasladado a un campo de concentración ó sur, na fronteira con Libia, xunto con Pastor Núñez Cariño.

Organizacións ás que pertenceu:

JSS JUVENTUDES SOCIALISTAS

Ref.^o Bibliográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:100-110)

700 FERRER OVIDE, Inocencio

Países: México

Biografía

(Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) Xastre militante do Partido Comunista. Tivo que exiliarse en México onde foi membro do Padroado da Cultura Galega e colaborou na súa emisión radial. Xunto con Elixio Rodríguez Domínguez, participa no Congreso da Emigración en Santiago de Compostela no ano 1965. Finalmente voltou a Vilamartín.

Profesións: Xastre

Obra no exilio: "Os congresos da emigración", Vieiros, 3, (outono de 1965) Edición Facsimil, Vigo: A Nosa Terra, 1989.
"Os congresos da emigración", Vieiros, 4, (primavera de 1968) Edición Facsimil, Vigo: A Nosa Terra, 1989.

Ref.^a Bibliográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999:254 e 276)
RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:352)
SOTO, Luís (1983:168)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:212-214)

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS, Xosé (2000:212 e 214)

701 FIDALGO ANTELO, Daniel

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Castrallón, Porto do Son, A Coruña, 21/03/1913 - Mauthausen, 03/02/1942) Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen, onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:111)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:907, (13/09/1945), 4.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

702 FIDALGO GUEDO, Jerónimo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Nogueira de Arriba, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

703 FIDALGO MARTÍNEZ, Victoriano

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carballo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

704 **FIDALGO PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cea, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

705 **FIDALGO PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Castiñeira, Ribeira, A Coruña, 01/08/1910 - Mauthausen, 06/04/1941) Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^aBibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:907, (13/09/1945), 4.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

706 **FIDALGO RODRÍGUEZ, Argimiro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

707 **FIDALGO RODRÍGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

Comentarios: Pode ser irmán de Argimiro Fidalgo Rodríguez.

708 **FIDALGO SUÁREZ, Cándido**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

709 **FIGUEIRA DOURADA, Eugenio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rianxo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

710 **FIGUEIRA SOMOZA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rianxo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

711 **FIGUEIRAL PRADO, Fillo 1**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) Supoñemos que nace en Ourense. Marcha a Cuba xunto con dous irmáns e o seu pai Donato Figueiral, marido de Jesusa Prado.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:264-266)

712 **FIGUEIRAL PRADO, Fillo 2**

Países: Cuba

Biografía

(?-?) Supomos que nace en Ourense. Marcha a Cuba xunto con dous irmáns e o seu pai Donato Figueiral, home de Jesusa Prado.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:264-266)

713 **FIGUEIRAL PRADO, Fillo 3**

Países: Cuba

Biografía

(?-?) Supomos que nace en Ourense. Marchou con dous irmáns e o seu pai Donato Figueiral, home de Jesusa Prado a Cuba.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:264-266)

714 **FIGUEIRAL PRADO, Soledad**

Países: Cuba

Biografía

(Ourense, ?) Filla da galega exiliada Xesusa Prado e de Donato Figueiral. Marcha para Cuba coa nai onde aínda reside actualmente.

Ref.^a Bibliográficas: Do filme "Castelao e os irmáns da liberdade" de Xan Leira (CCG, Universidade de Vigo, Concello de Ferrol e Concello de Pontevedra)
Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.
NEIRA VILAS, Xosé (2000:205)

715 **FIGUEIRAL, Donato**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) Era o home de Xesusa Prado, a dona da Tintorería Alemana en Ourense. Por mor da Guerra Civil marchou a Cuba con tres fillos. Xesusa Prado e outra filla marcharon exiliadas posteriormente a Cuba onde xa as esperaban Donato e o resto da familia.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:264-266)

716 **FIGUEIRAS, Ricardo**

Países: México

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) Tralo fin da Guerra Civil exiliase en México.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:294)

717 **FIGUEIREDO NOVOA, Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

718 **FIGUEIREDO NOVOA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

Comentarios: Pode ser irmán de Benito Figueiredo Novoa.

719 **FIGUEROA BERNÁNDEZ, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

720 **FIGUEROA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, ? - Francia, 1978) Foxe da Coruña durante a Guerra Civil con Emerenciana Patiño cara ó porto francés de Brest. De alí pasan a Barcelona, onde militan na CNT ata a entrada das forzas franquistas na cidade. De novo teñen que fuxir cara a Francia onde son separados e enviados a campos de concentración diferentes. Despois de saír do campo, Manuel entra a traballar na liña "Maginot" incorporándose ó pouco tempo nun grupo da resistencia francesa. Despois os alemáns envían a Estrasburgo e posteriormente ó campo de Mauthausen. Trala súa liberación en 1945, reúnese en Le Grand-Combe coa súa compañeira Emerenciana Patiño. Vivirán tamén en Montpellier onde continúan a militar na CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

721 **FOLGUEIRAS, José**

Países: Uruguai

Biografía

(A Coruña, ? - ?) Exiliado en Uruguai.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Miguel Vázquez Valiño realizada por Pilar Cagiao Vila. Fondo HISTORGA (AHUS), entrevista nº 912.

722 **FOLGUEIRAS, Ramón**

Países: Francia / Uruguai

Biografía

(A Coruña, ?) Foi membro do coruñés Centro de Estudios Sociales Germinal. En 1950 mantén contacto coa "Confederación Regional Galaica" da CNT de Toulouse. Posteriormente exíliase a Uruguai.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

723 **FOLLA ARIAS, Benedito**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Freixido, Larouco, Ourense, ? - Mauthausen, 13/10/1942) Morre no comando Gusen no campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

724 **FONDEVILA GARCÍA, José**

Países: Portugal / Francia / México

Biografía

(Bermés, Lalín, Pontevedra, 1884 - México, 1973) En 1905 emigra a Bos Aires con 21 anos. En 1931 regresa a Lalín, onde foi o líder do movemento obreiro comarcal. Foi secretario do Centro Republicano de Bermés, facendo campaña a prol da Fronte Popular en febreiro de 1936. Ingresou na Federación Socialista de Pontevedra, sendo un dos organizadores da defensa da vila en xullo de 1936. Pasa a Portugal onde embarca para Francia, e de alí regresa á zona republicana para ser nomeado comisario de guerra. En 1939 colle o camiño do exilio francés. En 1942 regresa clandestinamente a Lalín, onde permanece agochado agardando poder refacer-la súa vida. Ó non acadar-la amnistía que lle permitiría vivir na súa vila, pasa a Portugal, e dende alí a México. Morre o 19 de decembro de 1973 nun hospital da cidade de Cholúa.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: IGLESIAS RODRÍGUEZ, Manuel (2001)

725 **FONTÁN ACUÑA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

726 **FONTÁN SAMPEDRO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Prado, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

727 **FORMOSO FERNÁNDEZ, Eligio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Riobodas, Paderne de Allariz, Ourense, ? - Mauthausen, 3/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1989a:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

728 **FORTES LAMAS, Ramiro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

729 **FRAGA GEREMÍAS, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

730 **FRAGUELA SANTIAGO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

731 **FRAIZ MORGADE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) Pertencera ó Batallón de Milicias Gallegas. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Vernet d'Ariège (barraca 43).

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

732 **FRANCH HORÍN, Carlos**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

733 **FRANCISCO IGLESIAS, Ignacio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

734 **FRANCISCO RAMOS, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

735 **Franciso "O Pancho"**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Caseiro no Pazo da Mata, lugar preto de Langullo, Manzaneda. Colaborou na partida de Mario de Langullo polo que sufriu persecucións da Garda Civil. Marchou da Mata e foi caseiro na Madroa, preto de Cesurís (Manzaneda). Foxe a Barcelona e de alí nun barco a Bos Aires.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:107)

736 **FRANCO ARGIBÁS, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

737 **FRANCO BASANTA, Xosé Antón "Caudillo"**

Países: Francia

Biografía

(?, 1920) Co inicio da Guerra Civil comeza a súa actividade como enlace cos guerrilleiros. En 1940 pasa ó monte e seis anos despois sae para Francia por mar.

Ref.^aBibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:172)

738 **FRANCO RODRÍGUEZ, Faustino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

739 **FRAU, José**

Países: Arxentina / México

Biografía

(Vigo, 1898 - Barcelona, 1976) Pintor que se inicia nesta profesión en Huelva, pasando en 1916 a Madrid onde ingresa na Escuela Superior de Bellas Artes de San Fernando. Durante o trienio da Guerra Civil vese obrigado, para subsistir, a entrar como decorador de porcelana nun taller de cerámica. En 1947 Frau e a súa familia embarcan en Vigo con dirección a Bos Aires. Tres anos despois fixa a súa residencia en México. Finalmente volve a España.

Profesións: Pintor

740 **FREIRE BLANCO, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Serra de Outes, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

741 FREIRE GARCÍA, Eladio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaboa, Culleredo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

742 FREIRE GARCÍA, Jesús

Países: Francia

Biografía

(Vilaboa, Culleredo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

743 FREIRE IGLESIAS, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

744 FREREDO, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

745 FRIÁNS BRIÓNS, Antonio

Países: Unión Soviética

Barco

JUAN SEBASTIÁN EL CANO

Biografía

(A Coruña, 1899) Foi mariñeiro no buque "Cristóbal Colón". Durante a guerra marchou a Rusia no barco "Juan Sebastián El Cano". Traballou en Kramatorsk, foi obreiro en Crimera e Kiev. Foi voluntario do Exército Republicano. En 1986 xa estaba xubilado. Casou con Angustia Moreno. Volveu a España en 1971.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

746 **FUENTES FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

747 **FUENTES JORGE, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Vendedor de billetes do Teatro Principal en Santiago de Compostela. Aínda que non militaba en ningún partido político tivo que exiliarse á Arxentina no ano 1937. Retorna ó ano 1969 para vivir na propiedade "La Amanecida" de Vidán, en Santiago de Compostela, onde morre.

Profesións: Dependente

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:209)
DÍAZ PARDO, Isaac (1990:28)

Ref.^a Fotográficas: DÍAZ PARDO, I. (1990:29)

748 **FUENTES NOGALDO, David**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

749 **FUENTES VERDES, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

750 **FUENTES, Antonio**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Labrego afiliado a Izquierda Republicana que en 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Labrego

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

751 **FUNGAIRIÑO JOVES, Francisco**

Países: Unión Soviética

Barco

INOCENCIO FIGAREDO

Biografía

(A Coruña, 1904 - Rusia, 1983) Mariñeiro que foi para a URSS no barco "Inocencio Figaredo". Traballou en Rostov, Ordzhonikidzhe, Aktiubinsk posteriormente foi obreiro en Crimea e Dnepropetrovsk. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Pertenceu ó PCE entre 1966-1970. Faleceu en 1983.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Obreiro / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

752 **GABÍN VILLAMARÍN, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1909) Era fogueiro de barco. Membro do PCE dende 1944. Marchou á Unión Soviética, alí traballou en Rostov e foi obreiro nunha fábrica de Moscova. Participou nas guerrillas e foi voluntario do Exército Vermello. Repatriado a España en 1956.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

753 **GAITEIRO SINDE, Juan**

Países: Portugal / Brasil

Biografía

(Santa Eulalia de Vedra, A Coruña, ?) Dirixente do Sindicato de Agricultores de Vedra e concelleiro durante a República. Co estalido da Guerra Civil foxe a Portugal e de alí vai a Brasil.

Organizacións ás que pertenceu:

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Sindicalista / Labrego / Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: Fonte oral e documentación do Concello de Vedra.

754 **GALIÑANES, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(Cambados, Pontevedra, ?-?) Mariñeiro que estivo preso na Illa de San Simón e posteriormente exiliase en Arxentina.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

755 **GALIÑAS FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

756 **GALLARDO FERNÁNDEZ, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Atuilde, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

757 **GALLEGO CORUÑA, José Augusto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

758 **GALLEGO RODICIO, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

759 **GÁLVEZ MEDINA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Becerreá, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

760 **GANTES BARREIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

761 **GAOS, Félix**

Países: México

Biografía

(? - ?) Enxeñeiro galego exiliado en México. Alí frecuentou os ambientes socialistas do exilio.

Profesións: Enxeñeiro

Ref.^aBibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

762 **GARABAL GRILLE, Constantino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

763 **GARCÍA ALBA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos o seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

764 **GARCÍA ALONSO, Ceferino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

765 **GARCÍA AMOR, Enrique**

Países: Francia / Chile

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Retomer, ?) Exiliouse en Chile a onde chega a bordo do Winnipeg. Entra en Valparaíso o 3 de setembro de 1939.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)
FERRER MIR, Jaime (1989:126)

766 **GARCÍA ARMENTAL, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corrubedo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Arlege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

767 **GARCÍA BECERRA, Manuel**

Países: México

Biografía

(?-?) Avogado que fora deputado a Cortes en tempos da II^a República. Despois exiliouse en México.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
PRG PARTIDO REPUBLICANO GALLEGO

Profesións: Avogado / Deputado

Ref.^a Bibliográficas: ALFONSO BOZZO, A. (1976:371)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

768 **GARCÍA BLANCO, Gabriel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

769 **GARCÍA BLANCO, José**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Afiliado a Izquierda Republicana. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

770 **GARCÍA BLANDO, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

771 **GARCÍA BREICE, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Oleiros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

772 **GARCÍA CANOSA, Antonio**

Países: Chile / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fisterra, A Coruña, ?) Nun principio apoia ós franquistas e despois pasa ó bando republicano. Coa derrota dos republicanos vai a Francia onde estivo moito tempo en campos de concentración. Varios irmáns que tiña emigrados en Estados Unidos e outros países latinoamericanos conseguen reclamálo, aínda que acaba instalándose definitivamente en Chile. Neste país refixo a súa vida, casou e tivo varios fillos.

Ref.^a Bibliográficas: LAMELA GARCÍA, Luis (1995:283)

773 **GARCÍA CARAMÉS, Alfredo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas e chofer de Lister . Despois estivo refuxiado en Francia no campo de Vernet d´Ariège (barraca 43) e no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 142)
Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas e Marcelino Fernández Santiago.

Comentarios: Descoñecemos o seu periplo ata chegar ós campos de refuxio.

774 **GARCÍA CARBÓN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

775 **GARCÍA CASTELO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Illa de Arousa, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

776 **GARCÍA CASTRO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d´Ariège (barraca 43).

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

777 **GARCÍA DE LA CRUZ, J. Clemente**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 29/09/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde faleceu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

778 **GARCÍA DE LEÓN, Rogelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

779 **GARCÍA DÍAZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Andrade, Aríns, Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

Países: Francia / Australia / Estados Unidos / Uruguai

Biografía

(Vilaxoán, Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 26/02/1915 - Alacante, 12/12/1986) O seu verdadeiro nome, segundo consta no Rexistro Civil, era Luis Costa García. Pero decide toma-lo nome de Juan García Durán que lle facilitan os seus compañeiros anarquistas da Coruña. Ós quince anos empezou a militar nas Juventudes Libertarias da CNT, da que foi secretario ós 16 anos. Ós dezoito anos foi presidente do Sindicato de Carpinteiros ata o comezo da Guerra Civil. Antes da guerra casa con Dolores Martínez Santiago coa que ten un fillo, Luis Costa Martínez. Por causa da Guerra Civil é detido e condenado a morte, pero finalmente é indultado e pasa a cumprir prisión. Tras oitos anos de cadea obtén a liberdade condicional. Posteriormente é elixido secretario do Comité Regional Galaico, na Coruña. Logo ocupou a secretaria Política do novo Comité Nacional da CNT e representou á Alianza Nacional de Fuerzas Democráticas. En 1946 é enviado a París para entrevistarse co Goberno Giral, momento no que intervén en tres consellos de Ministros. Tralo seu regreso é detido en Madrid, pero tras un novo indulto e despois de pasar por varios penais, marcha ó exilio parisino no ano 1949. Ali fai varios traballos clandestinos entre eles o de albanel, mentres obtén o diploma de carpintería na Escola de Formación Profesional Acelerada. A comezos da década dos 50 vai a Australia onde casa en segundas nupcias coa diplomática francesa Jeanette Villemin, coa que ten un segundo fillo, Jean-Pierre García. Ali tamén toma a nacionalidade australiana e traballa de carpinteiro e de axudante da Biblioteca do Arquivo Nacional. A fins dos 50 e con motivo do traslado da súa muller vai para Detroit, Estados Unidos, cidade na que foi profesor de francés na Academia Berlitz e na Wayne State University. Tamén foi asesor de historia contemporánea española na Library of Congress. No ano 1964 volven trasladala a súa muller, esta vez con destino a Montevideo, onde traballou como profesor de inglés no Liceo Francés e de portugués na Universidad de la República, ademais obtén o título de Bibliotecario coa tese de licenciatura: "Bibliography of the Spanish War, 1936-39". Foi tamén uns dos primeiros en impartir clases de literatura e lingua galega na Facultad de Humanidades y Ciencias. Na capital uruguiaia tivo tamén unha importante actividade cultural no seo da colectividade galega. En 1968 volve novamente ós Estados Unidos instalándose en Houston (Texas) onde foi director da sección de adquisicións da Biblioteca da Rice University. Publicou ademais varios libros en español, francés e inglés e numerosos artigos. En novembro de 1975 defendía na Sorbona de París a súa tese de doutoramento, dirixida por Pierre Vilar: "Guerre Civile Espagnole, 1936-1939. Interventions étrangères sur mer". Regresa a España en 1979 e no ano 1985 era colaborador na Cátedra de Historia Contemporánea da Facultade de Filosofía e Letras en Alacante, cidade onde reside ata a súa morte.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
 SINDICATO DE CARPINTEIROS
 XUVENTUDES GALEGUISTAS

Profesións: Sindicalista

Profesións no exilio Profesor / Carpinteiro / Bibliotecario / Albanel

Obra no exilio: "Por la libertad. Cómo se lucha en España" (1956) México D.F.: Ediciones C.N.T.
 "Gramática Española: por qué la gramática es una ciencia" (1962) México D.F.: Editores Mexicanos Unidos
 "Bibliography of the Spanish Civil War, 1936-1939" (1964) Montevideo: Editorial El Siglo Ilustrado
 "La novela española de postguerra civil" (1964) México: Comunidad Ibérica
 "Guerre civile espagnole, 1936-1939. Interventions étrangères sur mer" (1975) París: La Sorbonne (tese de doutoramento)
 "A Hispanic look at the bicentennial" Houston: Institute of Hispanic Culture, 1978.
 "Camino para la paz. Los historiadores y la guerra civil" Madrid: Ediciones Urbión, 1980.
 "La Guerra Civil Española. Sus fuentes y sus lagunas, (Archivos, Bibliografía y Filmografía)" Barcelona: Crítica/Ed. Grijalbo, 1984.

Ref.^a Bibliográficas: BOROBO (2000c:35)
 GARCÍA DURÁN, Juan (2001)
 "La Vanguardia" (Revista Dominical), 5 de xullo de 1987.
 Información proporcionada por Mª José Costa Alcalde.

Ref.^a Fotográficas: BOROBO (2000c:35) e GARCÍA DURÁN, Juan (2001:16-20)

Países: Francia

Biografía

(Pontearas, Pontevedra, ?) Oficial do concello de Pontearas. En 1939 atopábase refuxiado en Francia.

Profesións: Funcionario

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.

782 **GARCÍA FONTAO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

783 **GARCÍA FUENTES, Cesáreo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo en Francia no campo de refuxiados de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

784 **GARCÍA GARCÍA, José "Pepín de la Lejía"**

Países: Chile / Paraguai / Arxentina / Francia / Campos de Refuxio

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Ribadeo, Lugo, 1911) Organizador das Juventudes Socialistas da Coruña. Co alzamento de 1936 incorpórase ó Batallón de Milicias Populares Gallegas, na IIª División. Despois foi apresado pero conseguiu escapar a Francia no pesqueiro "Constante nº 5", xunto co seu compañeiro Ricardo Prego. Acabada a guerra foi internado no campo de refuxio de Barcarès. Despois sae, con centos de exiliados, no vapor "Winnipeg" cara a Chile, pasando a Paraguai e a Arxentina, onde fixa a residencia definitiva, ata que regresa a España en xuño de 1977.

Organizacións ás que pertenceu:

AMERICAN SOCIETY OF FRIENDS (Cuáqueros)

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

JISS JUVENTUDES SOCIALISTAS

Profesións: Político / Militar

Ref.^a Bibliográficas: "Reportaje inédito (prohibido) sobre el dirigente socialista José García, "Pepín de la lejía"" en FERNÁNDEZ SANTANDER , Carlos (1983:383)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135 e 138)

785

GARCÍA GERPE, Manuel

Barco
CUBA

Países: Francia / Campos de Refuxio / República Dominicana / Arxentina

Biografía

(Ordes, A Coruña, 26/04/1908 - Bos Aires, 04/07/1949) Estudiu Dereito en Santiago de Compostela. Desempeñando a avogacia especializouse en problemas laborais chegando a ser Inspector Provincial de Traballo. Pertencía a Izquierda Republicana e foi alcalde de Ordes. En 1936 trasladouse a Madrid para desempeña-la Cátedra de Política Nacional. Dicta un curso de Socioloxía no Ateneo madrileño. Durante a Guerra Civil serviu no Corpo Xurídico Militar e foi adscrito como fiscal a unha das Brigadas Internacionais. Tamén colaborou nun ciclo de conferencias organizado pola Fronte Popular na Unión Radio Madrid. O 13 de febreiro de 1939 pasou a Francia onde estivo varios meses en campos de concentración, para finalmente fugarse do campo de Septfonds Tarne et Garonne. Posteriormente, en 1940 logrou embarcar para a República Dominicana no paquebote "Cuba", a onde chegou o 11 de xaneiro de 1940. En decembro dese mesmo ano trasladouse a Bos Aires, cidade na que se integrou na Sociedade Residentes do Partido Xudicial de Ordes e da que foi director e fundador do seu xornal "El Republicano Gallego" en 1947. Tamén formou parte do "Ateneo Curros Enríquez". Presidiu tamén o Centro Republicano Federal Gallego e foi secretario do grupo galego de Izquierda Republicana e do Ateneo "Pi y Margall". Publicou un libro titulado "Alambradas" no ano 1947, con portada de Luís Seoane. O libro era un alegato contra os campos de concentración franceses. A obra máis importante na súa etapa arxentina foi "La configuración constitucional de la posguerra", con prólogo de Augusto Barcia. En Bos Aires colaborou ademais coas publicacións "España Republicana" e "Galicia".

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Político / Alcalde / Fiscal / Inspector Oficial

Profesións no exilio Escritor / Xornalista / Administrativo

Obra no exilio: "Estudio sobre el control obrero" (1937); "Los sistemas sociales" (1937); "Los sindicatos en España" (1937); "La economía dirigida" (1937); "Alambradas. Mis nueve meses por los campos de concentración de Francia" (1941), Buenos Aires: Editorial Celta; "Política social" (1943); "La configuración constitucional de la posguerra" (1944) Buenos Aires: Editorial Tato; "Las Naciones Unidas"; "De la República Española a la Unión Soviética"

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Homenaxe a Garcia Gerpe", Galicia, 771, (21/03/1942), 5.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:45-46)
"España Republicana", XXXI:1009, (30/11/1950), 6.
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1328-1331)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:306)
GEG, tomo 15
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:684, n. 620)

Ref.^a.Fotográficas: No Fondo Fotográfico do AEG, CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 8, 28) (Carpeta: FSG II, ° 36)

786

GARCÍA GÓMEZ, Ignacio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cambre, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia. Despois marchou a México onde tomou contacto co grupo dos socialistas galegos exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

787 **GARCÍA GÓMEZ, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra de Caramiñal, A Coruña, ?) Sindicalista afiliado á UGT que en maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá. Pertencía á tripulación do barco "Cabo San Agustín".

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^o Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

788 **GARCÍA GÓMEZ, Xoán**

Países: Estados Unidos / México

Biografía

(? - Puebla, México, ?) Era membro do Partido Galeguista. No seu exilio estivo en Nova York e México. Neste último país foi colaborador da emisión radial do Padroado da Cultura Galega.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Poeta

Profesións no exilio Poeta

Ref.^o Bibliográficas: SOTO, Luís (1983:168 e 191)
"Un manifesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XVIII:922, (15/09/1945), 8.
RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:301)

789 **GARCÍA GONZÁLEZ, Epifanio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

790 **GARCÍA GONZÁLEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

791 **GARCÍA GONZÁLEZ, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

792 **GARCÍA GONZÁLEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

793 **GARCÍA IGLESIAS, José**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Militar republicano, heroe e mutilado de guerra que no ano 1940 está en Bos Aires. A Casa de Galicia de Rosario doa unha cantidade de 100 pesos para a axuda deste home.

Ref.^a Bibliográficas: Galicia, XXII:657, (13/01/1940)

794 **GARCÍA JARA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

795 **GARCÍA LAGARES, Arturo**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 17/07/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

796 **GARCÍA LAGIS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Oleiros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

797 **GARCÍA LAVÍN, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Miño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

798 **GARCÍA MARTÍNEZ, Marcelo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

799 **GARCÍA MARTÍNEZ, Vicente**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) Sindicalista da UGT que en maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá. Era mariñeiro do barco "Cabo San Agustín".

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

800 **GARCÍA MÉNDEZ, Lorenzo**

Países: México

Biografía

(Arteixo, A Coruña, 1901) Estudia Enxeñería Mercantil en Valladolid, sendo máis tarde subxefe da sección do Banco de Industria e Comercio. En 1923 entra no Banco de España, prestando servizo en varias sucursais, e finalmente na central, como secretario de Gobernación. Tamén obtivo o título de Corredor de Comercio. Trala Guerra Civil ten que exiliarse a México sendo xerente e subdirector da Sociedade de Crédito Industrial. Dende 1942 foi director do Anuario Financieiro Mexicano, profesor do Instituto Luis Vives e catedrático da Facultade de Administración de Empresa na Universidade Iberoamericana.

Profesións: Administrativo / Enxeñeiro

Profesións no exilio Profesor / Catedrático

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:994)

801 **GARCÍA MIETES, Domingo**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 05/11/1910 - Pobra do Caramiñal, 05/08/1985). Estivo exiliado na Unión Soviética.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

802 **GARCÍA NEIRA, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

803 **GARCÍA NOVOA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

804 **GARCÍA ORDÓÑEZ, Mario**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Asturias, 12/07/1931). O seu pai, Ramón García, era de Palas de Rei en Lugo. Marchou a Moscova.

Profesións no exilio Nenos da Guerra

Ref.^a Bibliográficas: Información obtida do Programa "Colectivo nenos da URRS" da Xunta de Galicia.

805 **GARCÍA PALLARES, Manoel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

806 **GARCÍA PARENTE, Serafin**

Países: México

Biografía

(Sada, A Coruña, ? - México, ?) Galego que loitou co Batallón de Milicias Populares Gallegas e foi delegado do Corpo de Carabineiros. Morreu exiliado en México, país no que frecuentou os ambientes socialistas do exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Profesións: Contable / Delegado de Carabineiros

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)

807 **GARCÍA PÉREZ, Adelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

808 **GARCÍA PÉREZ, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1894 - Aktiunbinsk, 1943). Era mariñeiro do barco "Juan Sebastián Elcano". Traballou e viviu en Odesa e Rostov.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

809 **GARCÍA PÉREZ, Lorenzo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

810 GARCÍA PERNAS, Plácido

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil, onde tivo o cargo de sarxento. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

811 GARCÍA PRIETO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ares, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

812 GARCÍA RODRÍGUEZ, Cándido

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

813 GARCÍA RODRÍGUEZ, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Baltar, Ourense, ? - Mauthausen, 19/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

814 GARCÍA RODRÍGUEZ, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Carril, Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ? - Mauthausen, 15/10/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

815 **GARCÍA RODRÍGUEZ, Tomás**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

816 **GARCÍA ROMERO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

817 **GARCÍA SANTAMARÍA, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, 01/06/1913) Sindicalista da UGT que o 22 de maio de 1948 aparece nunha lista publicada en "Cultura Proletaria" situándoo no campo de refuxiados de Karagandá, na Unión Soviética. Era tripulante do barco "Cabo San Agustín".

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

818 **GARCÍA SOUZA, Rafael**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1905 - Moscova, 1962) Pertence e traballa no PCE dende 1935. Durante a Guerra Civil foi xefe da 139ª Brigada. Marcha a Rusia e traballa en Coloma e Kirov. Posteriormente foi obreiro nunha fábrica en Litkarino. Morre en Moscova en 1962.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

819 **GARCÍA VEGA, Luis**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Avilés, 1903 - Barnamal, 1956) Técnico mecánico que no ano 1929 ingresa no PCE. Durante a Guerra Civil foi xefe de Brigada. En Rusia traballou en Rostov, Ordzhonikidze. Morre en Barnamal e foi enterrado en Moscova.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar / Mecánico

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

820 **GARCÍA VILLAR, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

821 **GARCÍA, Benardino**

Países: Portugal

Biografía

(Grixoa, Viana do Bolo, Ourense, ?) Fuxido que pertenceu ó grupo do Mario de Langullo. Xunto con este guerrilleiro participa en 1941 na morte do cura de Cesuris, Manzaneda. A comezos de 1946 actúa cos grupos de fuxidos que se presentan na raia portuguesa. Artur Queiroz identifícao como o capitán García. Fuxiu a Portugal onde morreu a finais do ano 1946.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:98)

822 **GARCÍA, Celestino**

Países: Chile

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Foi directivo do Sindicato de Pintores. Por mor da Guerra Civil tivo que exiliarse en Chile. A comezos da década dos 50 decide voltar definitivamente a Santiago de Compostela, aínda que tivo que retornar a Chile polas ameazas de dirixentes falanxistas locais.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Obreiro / Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

823 **GARCÍA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. En 1945, figura como conselleiro secretario do BRNG, constituído en Toulouse, un tal José García, como representante da Unión Republicana. Ou ben podería ser este ou José García Carbón ou José García Breice.

824 **GARCÍA, Miguel**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Avogado galego exiliado en París. Alí traballou como pintor para sobrevivir. Na correspondencia mantida con Suárez Picallo maniféstalle e pídelle consello sobre a súa intención de marchar a América, dubidando entre Chile ou Arxentina.

Profesións: Avogado

Profesións no exilio Pintor

Ref.^a Bibliográficas: Carta de Miguel García a Ramón Suárez Picallo no ano 1958 (a carta pertencente ó Fondo Ramón Suárez Picallo da Real Academia Galega)

825 **GARCÍA, Pedro**

Países: Portugal

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) Era alcalde de Vilagarcía no momento do alzamento militar de 1936. Tivo que fuxir a Leixoes, Portugal, xunto con Elpidio Villaverde, Antonio Pérez Gómez, Pastor Núñez Cariño, Ferreiros e outros militantes socialistas da Pobra do Caramiñal e Boiro. Cando chegaron a Portugal foron levados ó forte de Cascais, en Caxías, unha especie de campo de concentración.

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995:106-108)

826 **GAREA, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Comerciante afiliado a Izquierda Republicana. Estivo exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Comerciante

Profesións no exilio Comerciante

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

827 **GARONTE GONZÁLEZ ABELENDA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ortigueira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

828 **GARRIDO BLANCO, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro que foxe na lancha "San Adrián" en agosto de 1938. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés sur Mer en Francia. Trasládouse a Chile dende Francia no vapor Winnipeg. Nos anos 40 vai para Chimbote, Perú.

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

829 **GARRIDO CARRILLO, Bernardino**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro que foxe na lancha "San Adrián" en agosto de 1938. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés sur Mer en Francia. Trasládouse a Chile dende Francia no vapor Winnipeg. Nos anos 40 traballaba en Chimbote (Perú).

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)
FERRER MIR, Jaime (1989:127)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

830 **GARRIDO CARRILLO, Celestino**

Países: Francia

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro que foxe na lancha "San Adrián" en agosto de 1938. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés sur Mer en Francia. Nos anos 40 traballaba en Chimbote (Perú).

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

831 **GARRIDO CARRILLO, Jesús**

Barco

WINNIPEG

Países: Francia / Chile / Perú

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro natural de Malpica que foxe na lancha "San Adrián" en agosto de 1938. Dende Francia foi para Chile no vapor Winnipeg. Nos anos 40 está traballando en Chimbote (Perú).

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197) .
Fonte oral (Teresa García Domínguez)
FERRER MIR, Jaime (1989:127)

832 **GARRIDO CARRILLO, Luís**

Países: Francia / Chile / Perú

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Exiliado galego en Chile. Probablemente sexa irmán de Bernardino, Celestino e Jesús, e como eles foi exiliado para Chile e logo para Perú.

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)
GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)

833 **GARRIDO GARRIDO, Celestino**

Barco

WINNIPEG

Países: Francia / Chile / Perú

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Foxe nunha lancha o 31 de agosto de 1938 con outros compañeiros, probablemente ante a posibilidade de ser recrutados para loitar na Guerra Civil. Sabemos que chegaron á costa de Francia e conseguiron embarcar no Winnipeg cara a Chile. Traballou de mariñeiro na costa chilena preto da fronteira con Perú. Aproximadamente no ano 1944 instalouse en Chimbote (Perú) para seguir traballando como mariñeiro.

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)
Documentación Concello de Malpica.
FERRER MIR, Jaime (1989:127)

834 **GARRIDO GARRIDO, Jesús**

Barco

WINNIPEG

Países: Francia / Chile / Perú

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Foxe nunha lancha o 31 de agosto de 1938 con outros compañeiros probablemente ante a posibilidade de ser reclutados para loitar na Guerra Civil. Fuxiu á costa francesa e conseguiron embarcar no Winnipeg cara Chile. Traballou de mariñeiro na costa chilena preto da fronteira con Perú. Aproximadamente no ano 1944 instálase en Chimbote (Perú) para seguir traballando como mariñeiro.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)
Documentación Concello de Malpica.
FERRER MIR, Jaime (1989:127)

835 **GARRIDO GARRIDO, Ramón**

Barco
WINNIPEG

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés en Francia. Despois exiliouse en Chile.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

836 **GARRIDO PORTO, Miguel**

Países: Chile

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Galego exiliado en Chile. Probablemene natural de Malpica.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)

837 **GARRIDO PRIETO, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rubiás, Xinzo de Limia, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

838 **GARRIDO PRIETO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rubiás, Xinzo de Limia, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Pode ser irmán de Jesús Garrido Prieto.

839 **GARRIDO VIDAL, Ramón**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(O Grove, Pontevedra, 1915) En 1933, enrolouse no exército da República, no corpo de artillería pasando despois á Capitanía Xeral da Mariña, aínda que posteriormente se incorporou ó exército nacional e loitou na fronte de Aragón. Finalmente abandonou as filas de Franco para atrincheirarse nas barricadas da República. Dende Cataluña fuxiu a Francia e posteriormente pasou por varios campos de concentración: Dachau, Kaufering, Allach. Máis tarde chegou a ser capitán do exército francés.

Profesións: Militar

Ref.^a Bibliográficas: http://bteysses.free.fr//garrido_liberation_espagnol.htm
ESTEVEZ, Rosa (1999:12)
Información proporcionada por Fabien Garrido.

Ref.^a Fotográficas: http://bteysses.free.fr//garrido_liberation_espagnol.htm

Comentarios: Ten unha páxina web: http://bteysses.free.fr//garrido_liberation_espagnol.htm

840 **GARRIDO, Manuel Celso**

Países: Chile

Biografía

(A Merca, Ourense, 1915 - Chile, 1960) Poeta e xornalista galego, exiliado en Chile, colaborador en "Galicia" da Federación de Sociedades Galegas. Tamén colaborou con xornal "A Nosa Terra" e "España Nueva" de México, así como no "España Libre" de Nova York.

Profesións: Xornalista / Poeta

Obra no exilio: "Saudade" (1953)
"A miña nai, n-Iste 1º de novembro", Galicia, XXVII:1067, (20/11/1948), 8.

Ref.^a Bibliográficas: "A miña nai, n-Iste 1º de novembro", Galicia, XXVII:1067, (20/11/1948), 8.
España Nueva, VI:238-239, (26/08/50), 5.

Ref.^a Fotográficas: "A miña nai, n-Iste 1º de novembro", Galicia, XXVII:1067, (20/11/1948), 8. No Fondo Fotográfico do AEG: CD-ROM I, (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas, nº 14)

841 **GARROTE SIMÓN, Alfredo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

842 **GASSET ALZUGARAY, Ricardo**

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) Fillo de Gerardo Gasset. Durante a Guerra Civil quedou na zona republicana e participou nas reunións das cortes de Valencia e Cataluña. Pertenceu a Unión Republicana, partido polo que foi deputado pola provincia de Lugo. Cando remata a guerra exíliase.

Organizacións ás que pertenceu:

UNIÓN REPUBLICANA

Profesións: Político

Ref.^a Bibliográficas: "Lo que han hecho el franquismo con las verdaderas Cortes", España Republicana, XXV:651, 25/07/1942, 8.
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:981)

Comentarios: Ningunha das obras consultadas indica o lugar de exilio.

843 **GATO PARDO, Eulogio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

844 **GAYOSO FRÍAS, Alfonso**

Países: Marrocos / Estados Unidos / Cuba / Venezuela / Arxentina

Biografía

(Ourense, 1905 - Bos Aires, 1970) A comezos de 1936 funda con Santiago Álvarez e Benigno Álvarez a Federación Campesina Provincial de Ourense do PCE. Durante a Guerra Civil, e logo de evadirse da zona franquista, incorporouse ó 4º Batallón da 1ª Brigada do Exército Popular Republicano. Despois dun longo exodo por Marrocos, Estados Unidos, Cuba e Venezuela, instálase en Bos Aires. Alí foi fundador e director da revista poética Eufonía e foi membro da comisión de cultura do Consello de Galiza. Publica a obra teatral "O fidalgo de Rante" e o poemario "Galeguidade". Era propietario dunha axencia de viaxes en Bos Aires chamada: "Agencia Frías", con domicilio na rúa Venezuela 1016.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Escritor / Editor / Empresario

Obra no exilio: "O fidalgo de Rante" (teatro) (1955) Bos Aires: Miño; "Galeguidade" (poemas) (1958) Bos Aires: Miño; "Namoros e regueifas: guión para teatro ou cine en dúas xornadas" (1970) Bos Aires: Miño (debuxos de Laxeiro e limiar de Avelino Díaz); "¿Qué fan c paladins que non se aprestan?", Vieiros, nº 4, primavera de 1968. Edición Facsimil, Vigo: A Nosa Terra, 1989.

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1366-1367)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:306)
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:60)

845 GENOVÉS TARAZAGA, Santiago

Países: Francia / México

Biografía

(Ourense, 1923) Sae exiliado para México coa súa nai en 1939 pasando por Francia. Cursa os primeiros estudos no Instituto Escuela de Valencia e en Madrid realiza estudos na Institución Libre de Enseñanza. Gradúase en Medicina e amplia estudos na Universidade de Cambridge. Tamén é investigador a tempo completo na Universidade Autónoma de México, asiste e presenta relatorios en numerosos congresos internacionais. Foi guionista da película "Pax", galardoada co premio Memorial Juan XXIII da Paz, Bolivia, Premio Nacional de Ciencias en 1962, presidente da Comisión de Antropólogos en lingua francesa; embarca co etnólogo noruegués Hyerdahl nas expedicións "Ra" e dirixe a expedición "Acali" patrocinada polo goberno mexicano e coñecida como a "lancha do amor", por ter unha tripulación masculina e feminina.

Profesións: Médico / Antropólogo

Obra no exilio: "Soy de aquí y soy de allá"

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista realizada por Matilde Mantecón e Marisol Alonso entre xuño de 1980 e maio de 1981. En "Archivo General de la Guerra Civil Española" Sección: Exilio Español en México: Proyecto de Historia Oral (signatura 48 pho/10/esp.49)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:995)
LUGILDE, Anxo (2000:19)
GEG

Ref.^a Fotográficas: GEG

846 GERPE MARTÍNEZ, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

847 GERPE RODRÍGUEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Vernet d'Ariège (barraca 43).

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

848 GESTO BUQUETE?, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

849 **GIL GIL, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

850 **GIL MOREIRA, Ramiro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

851 **GIMÉNEZ COSTA, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

852 **GIRALDES BLANCO, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

853 **GOLPE BRAÑAS, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Frixoa, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

854 **GÓMEZ CANO, Américo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

855 **GÓMEZ CASTRO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Gallegas. Despois estivo como refuxiado no campo francés de Vernet d'Ariège (barraca 43) así como no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135 e 142)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

856 **GOMÉZ CORTÉS, Ángel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pasaxe de Camposancos, Pontevedra, ? - Mauthausen, 14/01/1942). Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente morreu no comando Gusen do mesmo campo.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

857 **GÓMEZ CRESPO, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

858 **GÓMEZ DEIRÓS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Couselada, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

859 **GÓMEZ DIGÓN, Pascual**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Prados, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

860 **GÓMEZ ESTÉVEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

861 **GÓMEZ ESTÉVEZ, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 144)

862 **GÓMEZ FERNÁNDEZ, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Boucisea, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

863 **GÓMEZ GARCÍA, Alberto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

864 **GÓMEZ GAYOSO, Urbano**

Países: Francia

Biografía

(Ourense, ?) Masón pertencente á Logía España. Exiliado en Francia onde se reunía xunto con outros exiliados nos locais da Gran Logía de Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

LOGIA ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1993:125-154)

865 **GÓMEZ GAYOSO, Xosé**

Países: Francia / Cuba

Biografía

(Maceda, Ourense, 1909 - A Coruña, 1948) De neno vai á escola en Lavadores e posteriormente estudia a carreira de Maxisterio. En 1932 afíliase ó Partido Comunista, do que foi Secretario local en Vigo e Secretario de Organización en 1935. Durante a Guerra Civil actuou como miliciano na Serra de Guadarrama, e na fronte andaluza, como comisario político do Vº Rexemento na defensa de Madrid, encargándose tamén do aparato de propaganda. En canto á súa actividade xornalística foi redactor do xornal "Mundo Obrero". Ó fin da guerra pasa a Francia e de alí a Cuba ata que en 1944 o Partido Comunista encárgalle a organización dun movemento armado antifranquista no interior de España. Así, en 1946, organiza o movemento armado en Galicia, sendo nomeado xefe do Exército Guerrilleiro de Galicia. O seu labor era o de facer confluír unha rede de enlaces nos vales con unidades armadas fortes e ben disciplinadas no monte. É detido en xullo de 1948, condenado a morte e executado o 6 novembro de 1948. Mentres estivo preso escribiu as famosas cartas ós guerrilleiros.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Xornalista / Mestre

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:19)
MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:174).
SOTO, Luís (1983:288)
REIGOSA, Carlos G. (1989)
NEIRA VILAS, Xosé (1992)
ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:127)

Ref.^a Fotográficas: REIGOSA, Carlos G. (1989:118) e ÁLVAREZ, Santiago (1992)

866 **GÓMEZ GÓMEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Dumia, Lugo, ? - ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

867 GÓMEZ GÓMEZ, Tomás

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, integrándose logo, como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta, no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

868 GÓMEZ GUILLERMO, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

869 GÓMEZ IGLESIAS, Francisco

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ? - Mauthausen, 30/12/1941) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Refª.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

870 GÓMEZ LÓPEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

871 GÓMEZ LÓPEZ, Ramón

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Buisán, Lugo, ? - Mauthausen, 24/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Refª.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

872 **GÓMEZ MARINO, Juan**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ribeira, A Coruña, 1911) Tripulante do barco "Cabo San Agustín". En maio de 1948 atopábase no campo de Karagandá na Unión Soviética.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Mariñeiro

Ref.^o Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

873 **GÓMEZ MARTÍNEZ, Carmen**

Países: Portugal / México

Biografía

(Cuba, 27/10/1910 - Madrid, 1982) O seu pai era de Santa Marta de Ortigueira e a súa nai de Navarra, emigrantes en Cuba. Retorna coa familia, sendo nena, a Ferrol, onde estudou Maxisterio e coñeceu e casou con José Viéitez de Soto. Por causa das detencións, persecucións e exilio sufrido polo seu marido, vive un longo período de tensión e problemas ata que decide tamén exiliarse coa súa filla a México. Chegou a este país no ano 1948 a través de Portugal, e tras un breve período en Puebla instálanse en México D. F. para facerse, cargo xunto coa filla, dunha granxa de polos, mentres o seu home se encarga da importación destes animais. Coa morte do home, en 1957, regresa coa filla a Galicia en 1959. Co tempo, ela e a súa filla, e a través da axuda dun tío paterno conseguen traballar no departamento de reservas dunha cadea hoteleira nas Palmas de Gran Canaria ata o ano 1965. A partir dese ano non volva a traballar e no ano 1971 trasládase a Madrid coa súa filla Ana, pasando esporadicamente algunhas tempadas en Baiona, Pontevedra. Carmen morre en Madrid no ano 1982.

Mestra

Ref.^o Bibliográficas: Información proporcionada por Ana Viéitez Gómez.

874 **GÓMEZ MARTÍNEZ, Emiliano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

875 **GÓMEZ NÚÑEZ, Francisco "Trostki"**

Países: Francia

Biografía

(Celeiro, Viveiro, Lugo, 1912) Mariñeiro que no ano 1936 foi ó monte con Neira, formando parte da IIIª e IVª Agrupación. Foi ferido nun enfrontamento en Palas de Rei no ano 1946, sae para Francia no Nadal dese mesmo ano.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^o Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:174)

876 **GÓMEZ OLLERO, Alfredo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

877 **GÓMEZ OVIEDO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

878 **GÓMEZ PARATCHA, Laureano**

Países: Arxentina

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) Distinguido médico e político, irmán de Vicente Gómez Paratcha, que ocupara brevemente o cargo de Ministro de Industria e Comercio no goberno de Lerroux. Foi deputado pola ORGA na provincia de Pontevedra e xefe da minoría parlamentaria galega no ano 1932. Despois de moitos anos de cárcere, debido ós sucesos da Guerra Civil, chega a Bos Aires en 1951 para refacer-la súa vida, pero só estará na capital arxentina durante un ano, regresando de novo a España.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

PRG PARTIDO REPUBLICANO GALLEGO

Profesións: Médico / Político

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1295)
ALFONSO BOZZO, A. (1976:372)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:141)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1988:208-210)

879 **GÓMEZ PARATCHA, Vicente**

Países: Brasil / Arxentina

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 08/04/1893 - Río Ceballos, 08/07/1961) Avogado que comezara a carreira de Dereito en Santiago de Compostela rematando cun doutoramento en Madrid. Ó acaba-los estudos funda en Vilagarcía de Arousa a "Agencia Arosa" dedicándose á avogacía con outros compañeiros. Estivo tamén en Barcelona, onde traballou na Compañía de Seguros Lloyd Galaico propiedade dun banqueiro de Vilagarcía de Arousa. Neste vila fora director do "Heraldo de Arosa". Tamén foi un dos membros fundadores das Irmandades da Fala. Emigra a Cuba onde se fixo famoso como avogado e como asesor de varios consorcios azucreiros. Despois pasou a Perú traballando tamén como avogado en Lima, dirixindo unha compañía de seguros e colaborando no diario "El Tiempo". En Lima casa con Carmela Poirier, irmá do embaixador francés en Perú. Despois de breves estancias en Ecuador, Panamá e Colombia establécese en Caracas onde volveu a exercer a avogacía. En 1931 regresa a España pero pouco tempo despois regresa a Perú como Agregado Cultural da Embaixada Española nese país. Co estalido da Guerra Civil é expulsado de Perú, acusado de comunista, para seguir ostentando o mesmo cargo pero na Embaixada Española en Brasil. Pasa entón á Arxentina onde quedará para sempre. Despois da recuperación dun accidente automobilístico, e ante a imposibilidade de regresar á España dominada polos franquistas, empeza a traballar como produtor de seguros en "La Franco Argentina", chegando a ser Director do Departamento de Producción e fundando a revista "Franco Vida". Pertenceu á AGUEA, organismo no que tivo o cargo de Tesoureiro, e tamén foi membro da "Agrupación de Intelectuales Demócratas Españoles". Unha vez xubilado na "Franco Argentina", trasladouse a Río Ceballos, Córdoba, onde morre en 1961.

Organizacións ás que pertenceu:

AGRUPACIÓN DE INTELLECTUALES DEMÓCRATAS
AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y
ARTISTAS
FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
IRMANDADES DA FALA

Profesións: Avogado / Diplomático

Profesións no exilio Técnico de Seguros

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:995)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1293-1295)

880 **GÓMEZ PÉREZ, Carlos**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

881 **GÓMEZ POSADA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

882 **GÓMEZ PUENTE, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

883 **GÓMEZ RODRÍGUEZ, Lisardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Allariz, Ourense, ?) Refuxiado en Francia. Estivo no campo de concentración francés Nº 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

884 **GÓMEZ TORRES, Antonio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pontevedra, ? - Mauthausen, 17/02/1945) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

885 **GÓMEZ VARELA, Manuel "Fera Brava"**

Países: Francia

Biografía

(O Penso, Franza, Mugardos, A Coruña, ?) Fuxido no 1936 escapa a Francia en 1939. Foi detido polos alemáns ós poucos meses da ocupación de Francia e entregado ás autoridades españolas. Sae de prisión en 1947 para incorporarse á guerrilla. Sospéitase que morreu no monte ó redor de 1952 e que foi enterrado en Seaña (Mugardos). A súa nai foi desterrada a Iscar (Valladolid) dende 1942 a 1957.

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:174)
OTERO ROBERES, Carmen, SOBRINO CEBALLOS, Juan e DOMÍNGUEZ FERRO, Manuel (2001:222)

886 **GÓMEZ, Isabel**

Países: Portugal / Francia / Estados Unidos / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ? - México) Era a muller do médico Telmo Bernárdez Santomé, fusilado na Caeira, Poio, o 12 de novembro de 1936. Foxe cara a México xunto cos seus fillos Isabel, María, Julio, José, Telmo e Jesús. De camiño cara este destino e procedentes de Francia reciben axuda en Nova York das Sociedades Hispánicas Confederadas. Viviu sempre en México ata a súa morte.

Ref.^a Bibliográficas: OTERO, Belén R. (2000:15)
"Actividades del Departamento de Asuntos Legales de SHC", España Libre, I:5, (01/12/1939), 1.
Información proporcionada por Mª Carmen Azorín Bernárdez.

887 **GÓMEZ, José**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Sindicalista membro da Confederación Galaica de Toulouse. Exiliado na Arxentina onde continúa a colaborar no voceiro "Solidaridad" dos anarquistas exiliados en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

888 **GONZÁLEZ ABELAIRA, Germán**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

889 **GONZÁLEZ ABELAIRAS, Claudio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

890 **GONZÁLEZ ALBA, David**

Países: Francia / Marrocos

Biografía

(Ourense, ? - Casablanca, Marrocos, ?) Membro da CNT detido durante a Guerra Civil en Alacante. Despois logra saír para Francia onde participa na Lexión Extranxeira. Finalmente foi trasladado ó Marrocos francés e morre en Casablanca.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

891 **GONZÁLEZ ÁLVAREZ, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

892 **GONZÁLEZ ÁLVAREZ, Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

893 **GONZÁLEZ ÁLVAREZ, José R.**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

894 **GONZÁLEZ BALCARCE, Josefa**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

895 **GONZÁLEZ BALCARCE, Mercedes**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

896 **GONZÁLEZ BELMONTE, Benjamín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

897 **GONZÁLEZ BLANCO, Antonio**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Profesor mercantil e técnico en seguros afiliado a Izquierda Republicana. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Profesor / Técnico de Seguros

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

898 **GONZÁLEZ BROUCHALO, Esteban**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

899 **GONZÁLEZ COBELAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

900 **GONZÁLEZ CUBELAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

901 **GONZÁLEZ DE TABOEJA, Rogelio**

Biografía

(Ponteareas, Pontevedra, ?) Comisario político do que á altura do ano 1939 se descoñece o seu paradeiro.

Ref.^o Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.

902 **GONZÁLEZ DEL VALLE, Juan**

Países: Campos de Concentración Nazis / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Catedrático de Literatura de Instituto de Ensinanza Media. Colabora con "Alfar" e "Hora de España". Conviviu con Lois Tobío na Residencia de Estudiantes de Barcelona á altura de 1938. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia. Despois morre no campo de concentración de Mauthausen.

Profesións: Escritor / Profesor

Obra no exilio: "Valentín Lamas Carvajal. Colección de poesías en gallego" (1925) A Coruña
"Rosalía de Castro y su paisaje", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 17 (maio 1938), 5
(Edición Facsimil de Edición do Castro)

Ref.^o Bibliográficas: GEG
TOBÍO FERNÁNDEZ, Lois (1994:421-422)
VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

903 **GONZÁLEZ DOMÍNGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra de Trives, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

904 **GONZÁLEZ ETCHEVERRÍA, Salvador**

Países: Francia / México

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?). Avogado e ex gobernador civil. Pasa por París ó finaliza-la guerra desempeñando cargos do goberno republicano español no exilio. Despois marchou a México onde fundou xunto con outros exiliados galegos a Alianza Nazonal Galega. Morre neste país.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

Profesións: Avogado / Gobernador Civil

Ref.^o Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:253)
MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)

905 **GONZÁLEZ FEIJÓO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

906 **GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Amador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:148)

907 **GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaiz, Becerreá, Lugo. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

908 **GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Quintín, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

909 **GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Luis**

Países: Portugal

Biografía

(Entrimo, Ourense, ?) Ferreiro activo sindicalista da CNT que fuxiu a Portugal despois da sublevación militar. Despois de múltiples peripecias é detido e entregado ás autoridades españolas o 22 de xaneiro de 1941. Condenado a 12 meses e un día de prisión por un consello de guerra celebrado o 15 de setembro de 1941.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Ferreiro

Ref.^a Bibliográficas: PRADA RODRÍGUEZ, Julio (2000)

910 **GONZÁLEZ GARCÍA-PAZ, Sebastián**

Países: Portugal / Cuba / Porto Rico

Biografía

(Pontevedra, 26/05/1908 - Pontevedra, 1967) Profesor auxiliar de Paleografía na Universidade de Santiago de Compostela. Foi secretario do Seminario de Estudos Galegos e formou parte das Irmandades da Fala. Durante os seus anos de estudante traballou na catalogación de castros con López Cuevillas e outros investigadores cos que fixo labores de excavación en Santa Tegra, Taboexa, San Cibrán de Lás, etc. Máis tarde ingresa no Partido Galeguista. A comezos da Guerra Civil foi expulsado da súa cátedra na Universidade de Santiago, refúxiase na casa da súa nai ata que consegue trasladarse a Lisboa para tomar un barco a Cuba. Dende Cuba, no ano 1937, vai para Porto Rico. Na illa participa das actividades culturais e intelectuais. Casa en 1941 cunha curmá segunda, Manuela González Fernández. Foi decano da Facultade de Humanidades da Universidade de Porto Rico e crea o Teatro Universitario, o Coro da Universidade e unha Sala de Exposicións. Tamén foi un dos fundadores do Seminario de Estudos de Porto Rico. Por iniciativa del tamén se estableceu un Centro de Excavacións Arqueolóxicas. Chegou a ser Decano de Estudos e Rector interino da Universidade de Porto Rico, así como Senador vitalicio.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA

PG PARTIDO GALEGUISTA

SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

Profesións: Profesor / Historiador

Profesións no exilio: Profesor

Obra no exilio: "El Arciprestazgo de Morrazo: nombres de las parroquias"; "Casa de las Cinco Calles"; "O Colexio de San Clemente de Pasantes de Compostela"; "Noticias de las exploraciones arqueológicas en los castros de Borneiro y Baroña" (1934) Santiago de Compostela; "Una exposición de dibujos de Goya en Puerto Rico"
" Pontevedra a fines del siglo XVI: tres dibujos desconocidos" (1965) Museo de Pontevedra; "Sobre Domingo de Andrade" (1935) Madrid; "Sobre plateros pontevedreses"

Ref.^a Bibliográficas: GEG
Puerto Rico ante el 98 visto desde España (1996:141-144)
GONZÁLEZ LAMELA, Juan Manuel (1997:53-59)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:182)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:234)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:1000)

911 **GONZÁLEZ GONZÁLEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

912 **GONZÁLEZ HERRERO, Severino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

913 **GONZÁLEZ LÓPEZ, Amador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

Biografía

(A Coruña, 1903 - Nova York, 1991) Rematados os estudos de bacharelato no Instituto de Segunda Ensinanza da Coruña, trasládase a Madrid para levar a cabo os seus estudos Universitarios na Facultade de Dereito, especialidade en Dereito Penal. Licénciase en 1926 e doutórase en 1929. En 1931 pasa a ser catedrático na Universidade da Laguna, posteriormente en Salamanca, Oviedo, Valencia e Barcelona. Colaborou activamente na Federación Universitaria Escolar (FUE) e foi deputado a Cortes pola ORGA. En setembro de 1936 loita co Batallón de Milicias Populares Gallegas na fronte de Toledo. En 1938 fai unha viaxe a Exipto para participar no Cairo nunha conferencia de Dereito Penal. A fins dese ano recibe o cargo de cónsul xeral en Suíza e de Secretario da Delegación Española na Liga das Nacións. Foi tamén director xeral da Administración Local e ensaista importante. En 1938 colaborou con Castelao para que na reunión das cortes celebrada en Montserrat se debatise o Estatuto de Galicia. Chega a EE. UU en 1939 afincándose en Nova York e en 1940 pasa a ser profesor do Departamento de Linguas Románicas do Hunter College de Nova York. Co tempo pasou a dirixir o Programa Doutoral en Español da City University of New York. Durante moito tempo tamén se encargou dos prestixiosos cursos de verán do Middelbury College. En Nova York tamén foi o presidente da Delegación do Consello de Galiza en Nova York e destacado membro da "Casa de Galicia de Unidad Gallega". A súa obra máis destacada é "Historia de Galicia".

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
CONSELLO DE GALIZA
FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Avogado / Diplomático / Filólogo / Deputado / Director Xeral / Catedrático

Profesións no exilio Profesor / Historiador

Obra no exilio:

"Doña Emilia Pardo Bazán, novelista de Galicia" (1944)
"Galicia, su alma y su cultura" (Centro Galego de Bos Aires: Editorial Galicia, 1954)
Memorias:
"Memorias de un estudiante liberal (1903-1931)"
"Memorias de un diputado de las Cortes de la República (1931-1936)"
"Memorias de un diputado republicano en la Guerra Civil Española (1936-39)", Sada: Edicións do Castro, 1990.
"Historia de Galicia" (varios tomos)
"Historia de Galicia" 1980 (un único tomo)
"El arte dramático de Valle Inclán" (New York, 1967)
"La poesía de Valle-Inclán. Del simbolismo al expresionismo" (Puerto Rico, 1973)
Artigos na revista Grial:
"El mundo céltico en las guerras religiosas del siglo XV" en GRIAL, t.2, 1964, 4, pp. 169-179. "Galicia e Irlanda. Compostela e a sede metropolitana irlandesa" t.3, 1965, nº 10, pp. 400-412. "Axentes irlandeses na Cruña a comezos do século XVII: Dermond MacCarty" t.4, 1966, nº 12, pp. 149-154. "Arte dramático de Valle-Inclán: A fase decadente" en GRIAL, t. 5, 1967, nº 15, pp. 90-93. "Un tesouro de arte galego: A Biblia en hebreo da Universidade de Oxford" t.5, 1967, nº 16, pp. 197-201. "Cervantes y el Patronato único del Apóstol Santiago" t.5, 1967, nº 17, pp. 365-369. "Esiliados irlandeses en Galicia. Hugo Roe O'Donnell e a Torre de Breogán" t. 5, 1967, nº 18, 389-395. "Valle-Inclán y la Pardo Bazán: "Divinas Palabras" y "El tetrarca en la aldea" t. 6, 1968, nº 23, pp. 212-216. "A poesía simbolista de Valle-Inclán: "Aromas de leyenda" t. 7, 1969, nº 23, pp. 27-36. "A poesía de Valle Inclán: a transición do simbolismo ó expresionismo, "El Pasajero", t. 7, 1969, nº 26, 421-431. "Na procura de novos horizontes: O expresionismo. "La Media noche"..." t. 8, 1970, nº 28, pp. 183-188. "Drake en la ría de Vigo" t. 8, 1970, nº 29, pp. 285-293. "A Guerra de Independencia en Galicia: A insurrección rexional galega e as Xuntas do Reino de Galicia" t. 9, 1971, nº 33, pp. 257-262. "A visión epifánica de Galicia de Valle-Inclán, "La lámpara Maravillosa", t. 11, 1973, nº 39, pp. 1-9. "Fray Martín Sarmiento e a conciencia da personalidade cultural de Galicia" t. 12, 1974, nº 43, pp. 1-9. "A monarquía suevo-galaica e a súa organización eclesíastica: parroquias e mosteiros" t. 14, 1976, nº 53, 183-298. "Fermin Penzol e a "Moedadade Céltiga" de Madrid" t. 19, 1981, nº 73, pp. 348-350.
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio: "La provincia de Mondoñedo, introductora de plantas americanas en España. El maíz y la patata" en Casa de Galicia de Unidad Gallega de Nueva York, Memoria 1970-71., pp. 68-69.

Ref.^a Bibliográficas:

GEG
ALFONSO BOZZO, A (1976:371)
PIÑEIRO, Ramón (1963:87-88)
RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoán Pastor (1999:242-243)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1991)
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:131)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:317-318)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:195-198)

Ref.^a Fotográficas:

Hai unha fotografía na GEG, XVI:113 e NEIRA VILAS, Xosé (2000:196 e 310)

915 GONZÁLEZ LÓPEZ, Fernando

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:44-46)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: Pode ser irmán de Emilio González López, do que nas súas memorias relata que fuxiu de Galicia ó bando republicano a través de Francia para loitar no fronte de Madrid. Ver GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:44-46). Tamén é posible que despois fose para México xa que o seu nome figura asinando una manifesto dos socialistas galegos exiliados nese país.

916 GONZÁLEZ LÓPEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilalba, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

917 GONZÁLEZ MOREIRAS, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

918 GONZÁLEZ PATO, Venerando

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

919 **GONZÁLEZ PÉREZ, Antonio**

Países: Francia

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) Sindicalista militante da CNT. Tivo que exiliarse en Francia e de alí volve a San Sebastián coa misión de reorganizar a FAI (Federación Anarquista Ibérica) e a FIJL (Federación Ibérica de Juventudes Libertarias) xunto a outros cenetistas. É detido o 30 de xaneiro de 1948 e condenado a 18 anos de cárcere xunto con Leal López.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
FAI FEDERACIÓN ANARQUISTA IBÉRICA
FIJL FEDERACIÓN IBÉRICA DE JUVENTUDES LIBERTARIAS

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

920 **GONZÁLEZ PÉREZ, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

921 **GONZÁLEZ PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

922 **GONZÁLEZ PORTO, José María**

Países: Cuba / México

Biografía

(Pontevedra, 1895 - México, 1975) Editor exiliado en Cuba e México.

Profesións: Editor

923

GONZÁLEZ PRADA, Isauro**Países:** Francia / Campos de Concentración Nazis**Biografía**

(Castro Caldelas, Ourense, ? - Mauthausen, 2/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)**Comentarios:** Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

924

GONZÁLEZ REGUEIRO, José**Países:** Francia / Campos de Concentración Nazis**Biografía**

(San Pantaleón das Viñas, Paderne, A Coruña, ? - Mauthausen, 26/07/1941) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)**Comentarios:** Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

925

GONZÁLEZ RISECO, Segundo**Países:** Francia / Campos de Refuxio**Biografía**

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.**Comentarios:** Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

926

GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, Germán Antonio**Países:** Francia / Campos de Refuxio**Biografía**

(Taboada, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.**Comentarios:** Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

927

GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, Jesús**Países:** Francia / Campos de Refuxio**Biografía**

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.**Comentarios:** Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

928 **GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

929 **GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

930 **GONZÁLEZ RODRÍGUEZ, Veremundo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Outeiro, Petín, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

931 **GONZÁLEZ SÁNCHEZ, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Montederramo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

932 **GONZÁLEZ SANTOS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

933 **GONZÁLEZ SEARA, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

934 **GONZÁLEZ SEOANE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

935 **GONZÁLEZ SUÁREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

936 **GONZÁLEZ SUÁREZ, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Armea, Coirós, A Coruña, ?) En 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

937 **GONZÁLEZ SUÁREZ, Leandro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

938 **GONZÁLEZ VÁZQUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Quintela, Pontevedra, ? - Mauthausen, 18/01/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente morreu no comando de Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

939 **GONZÁLEZ VÁZQUEZ, José María**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontearreas, Pontevedra, ?) Mestre nacional de Guillade, que estivo refuxiado en Francia. En 1939 atopábase no Hospital Mixte de Dubois.

Profesións: Mestre

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.

940 **GONZÁLEZ, Román**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Industrial afiliado a Izquierda Republicana que en 1945 está exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Industrial

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

941 **GONZÁLEZ, Suceso**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Exiliado galego Francia. Durante o ano 1939 e desde Perpignan firma un chamamento ós exiliados galegos de América en solidariedade cos refuxiados en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Un llamado", Galicia, XVII:616, (01/04/1939), 8.

Comentarios: Firma a petición de axuda con Domingo Mateo dende Francia.

942 GOTAY, Rubén (Gíbaro)

Países: Porto Rico

Biografía

(Porto Rico, ?) Fillo dun emigrante galego residente en Porto Rico. En 1936 está cursando en Madrid a carreira de Filosofía e Letras, momento no que se incorpora como voluntario ó Batallón de Milicias Populares Gallegas. Foi redactor de "El Miliciano Gallego", "Pasaremos" e "Nueva Galicia". En 1938 regresou a Porto Rico chegando a Decano da Universidade de San Juan de Porto Rico.

Profesións: Estudiante

Profesións no exilio Profesor

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1986:102)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:69)

943 GRADÍN PIÑÓN, Enrique

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Regresou a España.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

944 GRANDAL CAMIAGO, Cándido

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

945 GRANDE ADAN, Javier

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilanova, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garnonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

946 GRAÑA FANDIÑA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

947 **GRAÑA NUÑEZ, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

948 **GUEDE RAMIL, Severino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia, onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

949 **GUERRA DA CAL, Ernesto (Ernesto Laureano Pérez Guerra)**

Países: Estados Unidos / Portugal

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 22/12/1911 - Lisboa, 27/07/1994) De rapaz e trala morte do pai, viviu varios anos en Quiroga. Despois vive e estudia en Madrid onde fai amizade con García Lorca, Américo Castro, Neruda, Buñuel e Serafín Ferro, frecuentando a tertulia do café "Regina". Durante a Guerra Civil colabora na revista "Nova Galiza" publicada en Barcelona e na que firma co seu verdadeiro nome, Ernesto Pérez Guerra. Tamén formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas e combate na fronte de Toledo. Máis tarde fai tarefas especiais para a Sección Exterior do Servicio de Información Militar do Ministerio de Guerra, trasladándose de Barcelona a Nova York en misión oficial. Ó fin da guerra sorpréndeo nesa cidade e decide permanecer alí para seguir ampliando os seus estudos. En 1939 vai formar parte do corpo docente na Universidade de Nova York onde organiza un programa de doutoramento en portugués e doutórase na Columbia University coa tese "Lengua y estilo en Eça de Queiroz". Foi un destacado especialista en estudos portugueses e na lírica galega. Fixo traballos para enciclopedias importantes como a "Colliers Encyclopedia" (1949-1950), na "Encyclopedia of World Literature" (1946) ou na "The American Encyclopedia" (1967). Tamén fixo importantes contribucións ó "Diccionario de Literatura Portuguesa, Galega e Brasileira" (Lisboa, 1955-57). En outubro de 1959 foi nomeado doutor "honoris causa" pola Universidade de Bahía (Brasil). Unha vez xubilado, no ano 1977, retírase a vivir en Estoril, Portugal, continuando nos últimos anos da súa vida defendendo a causa de Galicia e da súa lingua e cultura. Morre en Lisboa á idade de 82 anos en xullo de 1994. Casou con Margarita Ucelay, exiliada española, docente de literatura española en Nova York.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Profesións: Escritor / Profesor

Obra no exilio: "Lua de alén mar" (1959); "Poemas" (1961); "Río de sonho e tempo" (1963); "Motivos de Eu" (1966); "O renacemento galego contemporáneo" (1965); "Linguagem e estilo na obra de Eça de Queiroz" (1968); "Futuro inmemorial" (1985); "Deus, Tempo, Morte, Amore e outras Bagatelas" (1987); "Seis poemas de Rosalía de Castro" (1988); "Espelho Cego" (1990); Carta a Valentín Paz-Andrade (Estoril, 18 de marzo do 86) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (ed.) (1997a); "Caracol ao Pôr-do-sol" (1991)

Ref.^a Bibliográficas: GEG
PIÑEIRO, Ramón (1964:383-385)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:319-320)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1991:47)
ALCALÁ, Xavier (1994:26 e 54)
LONGO FORMOSO, Miguel (1999:422)
GRANDE, Franco (1999)

950 **GUERRERO PRIETO, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135 e 141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

951 **GUILLÁN ABALO, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134 e 141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

952 **GUILLÁN COBAS, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Illa de Arousa, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

953 **GUILLÁN VIDAL, Juana**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra de Caramiñal, 21/05/1925) Foi evacuada en 1937 á URSS cando só tiña doce anos. Atopábase co seu irmán e os seus pais en Pasaxes, País Vasco no momento de estala-la guerra. En 1937 foi un dos 2.200 nenos evacuaos á Unión Soviética no vapor "Habana". Na antiga unión soviética pasou por varias casas e escolas de nenos. Estudiu Xeografía Económica na Universidade de Lomonosov de Moscova. Traballou como economista no Instituto de Economía da Academia das Ciencias da URSS e logo en Planificación Estatal. Este último cargo desempeñouno máis de vinte anos en Tallin, Estonia. Casou en dúas ocasións e tivo dous fillos. O seu home, Georgi Mikhailov foi un ex - coronel ruso. Aínda que o tentou non pudo retornar definitivamente a Galicia ata 1991, gracias a un programa levado a cabo pola Xunta de Galicia mediante o cal poideron volver ela e seu home.

Profesións: Nenas da Guerra

Profesións no exilio Economista

Ref.^o Bibliográficas: Entrevista realizada por Rosa Mª López González a Juana Guillán Vidal.
Información proporcionada por Telesforo Morales Ortiz, coordinador do programa "Colectivo nenos da guerra na URSS" da Xunta de Galicia.
MÉNÉNDEZ, Luis (1994:13)
"Juanita Guillén, a nena da guerra", O Correo Galego, (09/12/1994), 10.

954 **GUINOCHO**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Guerrilleiro galego que fuxiu cara a Francia.

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:151)

955 **GUISANDE, Manuel**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Foi directivo do SIP (Sindicato Portuario) de Vigo e militante da CNT. Exiliouse en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

956 **GUTIÁN RUIZ, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Formou parte, como tenente, do Batallón de Milicias Populares Gallegas durantea Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

957 **GUTIÁN, Benito**

Países: México

Biografía

(? - ?) Mestre socialista exiliado en México. Era amigo de Elixio Rodríguez Domínguez.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Mestre

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:294)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

958 **GUNTÍN ORGE?, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi sarxento no Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

959 **GUTIÉRREZ ALBA, Abelardo**

Países: Francia / Venezuela

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) Militante da CNT e guerrilleiro que mantivo durante a guerra unha importante actividade na Serra dos Ancares. Fora un dos principais membros da III^a Agrupación da Federación de Guerrillas de Galicia-León. Exiliase en Francia e despois vai para Venezuela.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Xastre

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

960 **GUTIÉRREZ DOMÍNGUEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

961 **GUTIÉRREZ MARIÑO, Eloy**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Miño, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Non temos a seguridade de que a localidade de orixe deste exiliado sexa da provincia de Ourense pois non hai ningunha localidade con nome de Miño nesa provincia.

962 **GUTIÉRREZ, José Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo como refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

963 **GUZMÁN GONZÁLEZ, Rufino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Formara parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43).

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

964 **GUZMÁN OTERO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Coles, Pereiro, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

965 **GUZÓN, Víctor**

Biografía

(? - ?) Maior do Exército Republicano e xefe de operacións da 45ª División. Despois marchou ó exilio.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)

Comentarios: Florencio Delgado Gurriarán en ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185) non indica o destino do exilio.

966 **HERMIDA DÍAZ, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

967 HERMIDA HERMIDA, Benito

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

968 HERMIDA IGLESIAS, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

969 HERMIDA RODRÍGUEZ, Darío

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Sadurniño, A Coruña, ?) Traballou como xornalista do xornal "Nueva Galicia" primeiro en Madrid e despois en Barcelona. En agosto de 1939 atopábase no campo de concentración de Argelès sur Mer.

Profesións: Xornalista

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

970 HERMO GONZÁLEZ, Tomás

Países: Marrocos / Francia / Túnez

Biografía

(Ribeira, A Coruña, 1915) Fillo do concellal do Partido Socialista na Pobra do Caramiñal, Andrés Hermo Vidal. Militou nas Juventudes Socialistas. Cando se produce o alzamento militar de 1936 escapa nun barco pesqueiro xunto con outros compañeiros da Pobra rumbo a Casablanca. Logo pasan nun autobús a Orán onde embarcan nun transatlántico francés que facía escala en Port Vendris cerca do Cabo de Rosas e da fronteira española. DE alí van a Barcelona nun tren e logo a Valencia. Tralo fin da guerra, Hermo González foxe a Túnez onde os franceses o trasladan a un campo de concentración chamado Meheri Zebeus.

Organizacións ás que pertenceu:

JJ.SS JUVENTUDES SOCIALISTAS

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVARDE GARCÍA, Elixio (1995a:116-121)

971 **HERMO MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Cuba / México

Barco
MANUEL ARMÚS

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) Carpinteiro que se exilia en Cuba. Chega á illa no vapor "Manuel Armús" e dende ali pide asilo político en México a través do Comité Técnico de Ayuda a los Republicanos Españoles (CTARE). Hermo tiña 55 anos cando entrou no porto de Veracruz como exiliado político o día 1 de abril de 1938.

Profesións: Carpinteiro

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995:30)

972 **HERMO MIRANDA, José María**

Países: México / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia. Posteriormente exiliase en México. Na cidade de Puebla reuníase a miúdo con outros galegos, entre eles co exiliado de Vilaxoán, Rogelio Diz Fuentes.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
DIZ RUBIANES, Rogelio [2001:71]

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

973 **HERMO SAMPEDRO, Juan Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

974 **HERMO, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

975 **HERNÁNDEZ DEL CASTILLO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès de Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

976 **HERNÁNDEZ GONZÁLEZ, Rodrigo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

977 **HERNÁNDEZ NOYA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase nun campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

978 **HERNÁNDEZ OCAÑA, Pablo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

979 **HERRERA, Eduardo**

Países: Túnez / Francia

Biografía

(A Coruña, ?) Tripulante da Armada Republicana que trala caída de Levante foxe con outros compañeiros cara a Túnez. Antes de fuxir formou parte da Agrupación de Gallegos Libertarios e da Agrupación Confederal Galaica, ámbalas dúas organizacións cenetistas de Cartaxena. Finalmente vai para Francia ostentando cargos de responsabilidade na Federación Local da CNT en Orleáns.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Militar / Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

980 **HERRERO FUENTES, Ignacio**

Países: Cuba / Panamá

Biografía

(Pedrafita, Lugo, 06/04/1909) Lingüista e mestre da Escola Nacional de Tamallancos en Ourense. Colaborador de "Escuela de Trabajo" da Asociación de Trabaxadores de la Enseñanza de Orense (ATEO), que dirixía Luís Soto. Exiliouse en Cuba e Panamá. En 1941, e xa en Panamá, foi director de "Nuestra España. Boletín da Delegación de Panamá de Acción Republicana Española".

Organizacións ás que pertenceu:

ATEO ASOCIACIÓN DE TRABAJADORES DE LA ENSEÑANZA DE ORENSE

Profesións: Mestre / Lingüista

Obra no exilio:

Libros, monografías e folletos:
"La investigación lingüística" (1943) Panamá, República de Panamá (Separata de "Universidad" revista de la Universidad Nacional de Panamá); "EL castellano en Panamá" (1944) Panamá, República de Panamá (Separata de "Universidad", revista de la Universidad Nacional de Panamá)

Ref.^a Bibliográficas: AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:56)
SOTO, Luís (1983:122)

981 **HIDALGO MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Clodio, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

982 **HIDALGO SOTO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

983 **HIDALGO TRONCOSO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

984 **HORCAJO PEÑA, Victoriano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

985 **HORNOS FRASQUIEL?, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

986 **IGLESIA PARGA, Ramón**

Barco
SINAIA

Países: México / Estados Unidos

Biografía

(Santiago de Compostela, 3/07/1905 - Estados Unidos, 1948) Estudia Filosofía e Letras en Madrid e dedícase á Historia nesta facultade. Ingresa ós 25 anos no Centro de Estudos Históricos, viaxando por toda Europa e impartindo conferencias en Oslo, Copenhage, Estocolmo, Upsala e Berlín. Foi lector de español en Goteburgo (Suecia) en 1928. Afiliado ó PCE. A Guerra Civil sorpréndeo nun curso de verán na Universidade de Santander, alístase no exército republicano e chega a ser capitán de artillería facendo campaña no Norte e nos Pirineos. Exíliase en México onde ensina na UNAM e adícase á investigación da historia da colonización e conquista de México. Sobre este tema destacan as súas obras "Cronistas e historiadores de la conquista de México" e "El ciclo de Hernán Cortés". Tamén participou como profesor da Escola de Verán da UNAM e no Colexio de México onde impartía a asignatura de "Introducción al estudio de la historia". Traduce diversas obras de autores estranxeiros, como as de Macaulay e Gooch. En Estados Unidos é profesor nas universidades de California durante o ano 1941, becario da Guggenheim Foundation en 1944, profesor na Universidade de Illinois entre 1945 e 1947 e da Universidade de Wisconsin a partir de 1947. Sendo profesor na Universidade de Madison, Wisconsin, suicídase en maio de 1948.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Profesor / Historiador / Publicista

Profesións no exilio Profesor

Obra no exilio:

Libros, monografías e folletos:

"Baraja de crónicas castellanas del siglo XIV" (1940) México D.F.: Editorial Séneca (selección y prólogo de Ramón Iglesia Parga);
"El victorial, crónica de don Pero Niña" (1940) México D.F.: Editorial Séneca (selección, prólogo e notas de Ramón Iglesia);
"Cronistas e historiadores de la conquista de México. El ciclo de Hernán Cortés" (1942) México D.F.: El Colegio de México;
"Historia verdadera de la conquista de Nueva España" (1943) edición de Iglesia Parga, México D.F.: Editorial Nuevo Mundo, 2 vols. (prólogo e notas de Ramón Iglesia); "El hombre Colón y otros ensayos" (1944) México D.F.: El Colegio de México;
"Consideraciones sobre el estado actual de los estudios históricos" (1945) México D.F.: El Colegio de México (Centro de Estudios Sociales, Jornadas, nº 51); "Estudios de historiografía de la Nueva España" (1945) México D.F.: El Colegio de México (dirección e prólogo de Ramón Iglesia)

Artigos:

"Invitación al estudio del Padre Mendieta", Cuadernos Americanos, XXII:4, (xullo-agosto 1945), 156-172; "Cosas memorables de la ciudad de México" por José Gómez, en Hijo Pródigo, X:32, (novembro 1945), 111-119 (diario manuscrito editado por Ramón Iglesia)

Traduccións:

de SHOTWELL, James Thomson: "Historia de la historia en el Mundo Antiguo" (1940) México D.F., Fondo de Cultura Económica; de GOOCH, George Peabody: "Historia e historiadores del siglo XIX" (1942) México D.F.: Fondo de Cultura Económica; de TREVELYAN, George Macaulay: "Historia política de Inglaterra" (1943) México D.F.: Fondo de Cultura Económica; de WEIGERT, Hans Werner: "Geopolítica, generales y geógrafos" (1943) México D.F.: Fondo de Cultura Económica; WERNER, Max: "La invasión de Europa" (1943) México D.F.: Editorial Nuevo Mundo.

Ref.^a Bibliográficas: AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:56-57)

GEG

IGLESIAS LESTEIRO, María-Fernanda (1999)

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:51-52)

Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999)

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000:995)

987 **IGLESIAS BOUZÓN, Francisco**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil loitou no bando republicano. Segundo Neira Vilas, en 1939 comezou a súa complexa peripecia do exilio asentándose finalmente en Cuba. Cando triunfa a Revolución castrista incorpórase ás Milicias Nacionais, participando nos acontecementos máis importantes do momento (estivo na Serra de Escambrá, "Playa Girón", "Bahía Cochinos"...). Traballou como obreiro nuns talleres da Academia das Ciencias.

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1998:209-212)

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1998:212)

988 IGLESIAS BUGARÍN, Adolfo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

989 IGLESIAS CASAS, Máximo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chapela, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

990 IGLESIAS EXPÓSITO, Feliciano

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

991 IGLESIAS GONZÁLEZ, Balbino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cudeiro, Ourense, ?) Refuxiado en Francia. Estivo no campo de concentración francés N° 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

992 IGLESIAS GONZÁLEZ, Jesús

Países: Arxentina

Biografía

(Botos, Lalín, Pontevedra, 28/02/1918) Traballou nas obras do ferrocarril Zamora-Coruña. Tralo alzamento militar de 1936 é detido e xulgado, permanecendo catro anos en prisión. Ó saír do cárcere foi perseguido e tivo que permanecer algúns anos agochado. En 1947 marchou para Arxentina. Regresou a Lalín a principios dos noventa.

Profesións: Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: IGLESIAS, Manuel: A IIª República e a represión na Comarca do Deza (Traballo en curso)

993 **IGLESIAS GONZÁLEZ, Serafin**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

994 **IGLESIAS IGLESIAS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lavadores, Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

995 **IGLESIAS MARCOS, Lino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

996 **IGLESIAS MÍGUEZ, Eugenio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

997 **IGLESIAS NÚÑEZ, Manuel**

Países: Chile

Biografía

(Bergondo, A Coruña, ?) Foi soldado do exército republicano. Tralo fin da guerra tivo que exiliarse en Chile.

Ref.^a Bibliográficas: "Centro Social Bergondo", Galicia, XVII:689, (24/08/1940), 6.

998 IGLESIAS OLLERO, Agustín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

999 IGLESIAS RODRÍGUEZ, Paquita

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lourenzá, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.000 IGLESIAS SANTALLA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.001 IGLESIAS SISO, Severino

Países: Francia / Arxentina

Barco

MASSILIA

Biografía

(Noia, A Coruña, ? - Noia, 14/11/1977) Alcalde de Izquierda Republicana de Noia que foxe dende Muros cara a Bilbao o 26 de xullo de 1936 formando parte da fuxida dos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa". Dende Bilbao vai para Barcelona, cidade na que colabora, como secretario administrativo, coa agrupación Solidaridade Galega Antifeixista. De alí vai a Francia cun pasaporte especial para dirixirse a París, onde continúa a axuda solidaria que lle viña prestando ós galegos. Dende a sede do Servicio de Evacuación de Refuxiados Españois (SERE) en París, organismo que contaba coas fichas dos que estaban nos campos de concentración, axuda entre outros a Vázquez Valiño que estaba no campo de concentración de Bram (Aude). Iglesias Siso exiliase na Arxentina e volve no ano 1962, xa viúvo da súa muller Delfina Pérez. Morre a fins do ano 1977.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA
SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: "Solidaridade Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 14 (08/01/05/1938), 1 (Edición Facsímil de Edicións do Castro)
"Nómina de los refugiados españoles del vapor "Massilia", a los cuales la Central Gallega atendió y entregó subsidios", Galicia, XVII:649, (18/11/1939), 5.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.
"Vertedeiro", ANT, 444, (xaneiro 1946), 2.
AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995: 380)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:292, n. 302)

Ref.^a Fotográficas: AGRAFOXO, Xerardo (1995:20 e 378)

1.002 IGLESIAS VALIÑO, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bram (Agde) en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.003 IGLESIAS VÁQUEZ, Víctor

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.004 IGLESIAS, Enrique

Países: Francia

Biografía

(Ourense, ?) En 1939 estaba refuxiado en Toulouse, Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

1.005 IGLESIAS, Pedro

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Alí tivo contacto co grupo de exiliados socialistas.

Ref.^aBibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.006 **ILLA COUTO, Ramiro**

Países: Portugal / Francia / México / Venezuela

Barco
IPANEMA

Biografía

(Arnois, A Estrada, Pontevedra, 1896 - ?, 1987) Sendo moi novo emigra a Bos Aires, onde estudia na Escola de Comercio ó tempo que traballaba cun tío seu. En 1917 volve a Galicia, fai o servizo militar en Marrocos e incorpórase ás Irmandades da Fala. En 1922 regresa de novo a Bos Aires como representante da Irmandade Nazonal Galega de Vicente Risco e participa na fundación dunha delegación da mesma que edita a revista "Terra". Posteriormente súmase a Sociedade Nazonalista Ponal e no ano 1931 volve a Galicia para participar nas actividades do Partido Galeguista. Despois do golpe de Estado de xullo de 1936 foxe a Portugal e de alí a Francia, sendo delegado en París das Sociedades Hispanas Confederadas. Despois exiliase en México, onde participa nas actividades políticas e culturais dos galeguistas. Dende México viaxa a miúdo a Colombia e Venezuela. Neste último país establécese nos anos 50 para volver definitivamente a Galicia en 1956. Na súa etapa mexicana escribe para "Vieiros" e "Saudade". Desta última revista foi editor do número 3.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Escritor / Viaxante

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Ref.^a Bibliográficas: NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:532, n. 489)

Ref.^a Fotográficas: CID CABIDO, Xosé (1993:179) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Victor (1993:157)

Comentarios: Nunha das cartas do epistolario de Bieito Fernández, proporcionado por Xosé Manoel Núñez Seixas, sitúase a Illa Couto en Bogotá (carta de Rodolfo Prada desde Bogotá a Bieito Fernández o 12 de agosto de 1951).

1.007 **INGILDE MACEIRAS, Máximo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135 e 142)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.008 **ÍNSUA FABEIRO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Barro, Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 7 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.009 IRMÁNS RODRÍGUEZ

Países: Reino Unido / Estados Unidos

Barco
VULCANIA

Biografía

(Eirexalba, O Incio, Lugo, ?) Tiveron que exiliarse despois da morte do seu pai, Ramón Rodríguez, ó que mataron os falanxistas. Foron a Inglaterra no vapor "Vulcania" e despois marcharon cara a Nova York. Alí relataron as mortes dos anarquistas da súa vila ó xornal "Cultura Proletaria".

Ref.^a Bibliográficas: "Cultura Proletaria", Nova York, X:483, (31/07/1937), 4.
"Cultura Proletaria", Nova York, X:484, (07/08/1937), 4.
"Cultura Proletaria", Nova York, X:485, (14/08/1937), 4.

Ref.^a Fotográficas: "Cultura Proletaria", Nova York, X:483, (31/07/1937), 4.

1.010 JANEIRO LÓPEZ, Baldomero

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Becerreá, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.011 JARTÍN? PIÑEIRO, Pedro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.012 JASO-ROLDÁN, Leoncio

Países: Venezuela

Biografía

(Vigo, Pontevedra, 10/09/1903) Médico exiliado en Venezuela. Nese país foi médico adxunto da División de Tuberculose do Ministerio de Sanidade e Asistencia Social así como Director do Dispensario Antituberculoso. A partir de 1940 foi médico do Dispensario do Ministerio de Obras Públicas.

Profesións: Médico

Profesións no exilio Médico

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos: "La sífilis pulmonar y sus analogías y diferencias con la tuberculosis pulmonar" en Memorias de la Primera Jornada Venezolana de Venereología y Dermatología" (1943)
Artigos: "El problema de la alergia y la inmunidad en tuberculosis", Rev. Policl., Caracas, X, (1941), 61-62; "La vitamina C, sus propiedades y su importancia en el tratamiento de la tuberculosis pulmonar", Rev. Policl., Caracas, XI, (1942), 65-66; "Estado actual de la lucha antituberculosa en la ciudad de Caracas y sus problemas", Rev. San. Asis. Soc., IX:3, (xuño 1944), 540-590; "Las formas exudativas de la tuberculosis pulmonar del adulto en relación con las formas del comienzo", Rev. San. Asis. Soc., IX:6, (diciembre 1944), 1157-1206.

Ref.^a Bibliográficas: AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:58-59)
ABELLÁN, José Luis (1976, V:230-240)

1.013 **JASPE VÁZQUEZ, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña. ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.014 **JURADO, Sabino**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Alí aproximouse ós ambientes do exilio socialista.

Ref.^aBibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.015 **LADO, Francisco**

Países: México

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Anarcosindicalista afiliado ó Sindicato de Pescadores de Malpica. Foxe no bou "San Adrián" dende a súa vila. Exiliouse a México.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^aBibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.016 **LADO, Robert**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Nova York, 1915) Fillo de galegos asentados nos Estados Unidos. De neno vai co seu pai para Cee, onde era alcalde republicano un tío del chamado Pancho Canosa. Nesta vila estudia o bacharelato no Instituto Fernando Blanco de Lema. Ó estala-la Guerra Civil volve ós Estados Unidos onde foi docente de Lingua Inglesa, director do Instituto de Inglés para estranxeiros na Universidade de Michigan e vicepresidente da Universidade George Washington.

Profesións: Estudiante

Profesións no exilio Profesor

Obra no exilio: "English pattern practises" (1958) Michigan: University Press
"Contemporary spanish" (1967) New York: McGraw-Hill
"Linguistics across cultures" (1971) Michigan: University Press

Ref.^aBibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:36-37)
JANKOWSKY, Kurt R. (ed. lit) (1985)

1.017 LAGE MAYA, Enrique

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.018 LAGO FERNÁNDEZ, Victorio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Tal, Muros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.019 LAGO GÓMEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.020 LAGO GÓMEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carnota, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.021 LAGO GONZÁLEZ, Miguel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.022 **LAGO LAGO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.023 **LAGO RAMOS, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.024 **LAGO SANTOS, Antonio**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1910- ?, 29/05/1978) Marchou a Rusia como mariño do cañoneiro "Dato". Traballou nun koljós da rexión de Rostov en Crimea e Azuv. Ingresou no PCE en 1978.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Obreiro / Mariñeiro

Ref.^o Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.025 **LAGO, Moisés**

Países: Francia

Biografía

(Soutomaior, Pontevedra,?) Afiliado ó Sindicato de Camarareros de Ferrol entre 1929 e 1936. Durante a Guerra Civil estivo agochado ata que foxe cara a Francia cun grupo de cenetistas e socialistas secuestrando un bou no porto de Ares. No exilio abandona a súa militancia na CNT para achegarse ó Partido Comunista.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Sindicalista / Cociñeiro

Ref.^o Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.026 LAMAS ABAD, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilagarcía, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.027 LAMEIRA BERMÚDEZ, Benigno

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Veiga, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.028 LAMELA MARCOTE, Ramón

Países: Campos de Concentración Nazis / Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fisterra, A Coruña, 9/01/1915 - Mauthausen, 04/02/1942) Pasa ó bando republicano. En 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Despois da Guerra traballou para os franceses en campos de concentración, loitou contra os alemáns e traballou obrigado polos nazis. Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 2.
VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
LAMELA GARCÍA, Luis (1995:264 e 282)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxio francés e ó de concentración de Mauthausen.

1.029 LAMELA MIERES, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.030 LAMELA, Manuel

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Viveiro, Lugo, 23/03/1900 - Mauthausen, 02/04/1943) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen. Posteriormente morre no comando Gusen 2 do campo de concentración.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 2.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen. Pode ser Manuel Lamelas López, refuxiado galego no campo de Barcarès, Francia no ano 1939.

1.031 LAMELAS FERRO, Castor

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.032 LAMELAS FERRO, Isaac

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.033 LAMELAS LÓPEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.034 LANDA VAZ CORONADO, Jacinta

Países: México

Biografía

(? - ?) Muller de Xoan Vicente Viqueira exiliada en México xunto coas súas fillas María Luisa e Carmen. Antes do exilio era mestra nacional, posteriormente en México D. F. formou parte do grupo de profesores do Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón que dirixía o galego, tamén exiliado, Pedro Martul Rey.

Profesións: Mestra

Profesións no exilio Mestra

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Luís Martul Tobío.

1.035 LARROSA AZCÁRATE, Emilio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.036 LASTRA FERNÁNDEZ, Mario

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilagarcía, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.037 LASTRA, Joaquín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilagarcía, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.038 LAVALLOS CARBALLO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noceda, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.039 LAVANDEIRA, Benito

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.040 LAXE FERNÁNDEZ, Vicente "Chicharro"

Países: Francia

Biografía

(Celeiro, Viveiro, Lugo, ?) Mariñeiro que desde 1936 foxe ó monte co grupo Neira dedicándose a labores propagandísticos. Marcha para Francia no nadal de 1946.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:175)

1.041 LAZADA MARTÍNEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.042 LÁZARO MACHADO, Ángel

Países: Cuba / México

Biografía

(Velle, Ourense, 27/01/1900 - Madrid, 1985) Poeta, dramaturgo, xornalista, ensaista e narrador. Ós catorce anos chega á Habana colaborando na prensa dende moi cedo. Publica poemas en "El Diario de la Marina", "Galicia", "El Eco de Galicia" e en "Chic". En 1923 volve a España e establécese en Madrid, traballando como redactor en "La Libertad", onde coincide con Manuel Machado. O estalido da Guerra Civil interrompe a súa carreira, e en agosto de 1937 volve á Habana. Alí inicia unha intensa campaña en defensa da república a través do diario "Pueblo". En 1938 asume a dirección do decenario antifranquista "Revista de España". Máis tarde traballa como xornalista na revista "Carteles" e en 1940 viaxa a México onde permanece ó redor dun ano, volvendo de novo a Cuba. Publica textos en: "Bohemia", "Social", "La Verónica", "Facetas de Actualidad Española", etc. Entre 1943 e 1945 está en México onde é crítico teatral de "Excelsior", colaborador de "El Nacional" e "Revista de Indias". En 1947, xunto con Manuel Millares Vázquez, escribe o programa radial "Páginas de España". Ante o triunfo da Revolución Cubana volve a Madrid e non volveu máis a illa.

Profesións: Xornalista / Poeta

Profesións no exilio: Escritor / Xornalista

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos: "Romances de Cuba y otros poemas" (1937) A Habana: Ucar, García y Cia; "La verdad del pueblo español" (1939) Puerto Rico: Ediciones Alerta; "Antología Poética" (1940) La Habana, Editorial La Verónica; "Sangre de España" (1941) A Habana, Editorial Centinela; "Retratos familiares" (1945) A Habana, Editorial Prisma.

Ref.^a Bibliográficas: GEG
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:63)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:1000)

1.043 **LEAL LÓPEZ, Rogelio**

Países: Francia

Biografía

(Piñeiros, Narón, A Coruña, ?) Entre 1933 e 1936 foi militante da Federación Anarquista Ibérica (FAI), sección galega, e do Sindicato de Industria Naval de Ferrol. Despois de andar agachado durante tres anos, en 1939 secuestra xunto con outros un bou no porto de Ares. No exilio francés retoma as actividades na CNT e regresa a Narón en 1947 coa misión de reorganiza-la Federación Anarquista Ibérica (FAI) galega e a Federación Ibérica de Juventudes Libertarias (FIJL). O 3 de xaneiro de 1948 é detido e condenado a 18 anos de cárcere por rebelión militar e participación na reorganización da FAI, FIJL e a CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.044 **LEAL, Juan**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Sindicalista que tivo que exiliarse en Francia pasando posteriormente á Arxentina. Alí instálase en Tandil.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.045 **LEDO FERNÁNDEZ, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chantada, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.046 **LEDO, José**

Países: República Dominicana / México

Biografía

(Ourense, ?) Anarquista que se exilia a fins de 1939 na República Dominicana. Abandona este país para trasladarse a Veracruz, México, no verán de 1942, e pasar logo a México D.F. Alí traballa como camareiro e continúa vencellado á Confederación Galaica de Francia a través do seu voceiro "Solidaridad".

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Profesións no exilio Camareiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.047 **LEIRE CARPENTI, Antonio**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontedeume, A Coruña, ?) En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

1.048 **LEIRO CAGIAO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Miño, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer P.O.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.049 **LEMA GARCÍA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Barcarès, Francia, ?) Durante a Guerra Civil fora tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132, 144)

1.050 **LEMA PINTOS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.051 **LEMA, Xosé María**

Países: México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - ?) Médico galego de tendencia socialista exiliado en México.

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.052 **LEMOS DE LOS REYES, Ángel**

Países: Arxentina

Barco
MASSILIA

Biografía

(Vigo, Pontevedra, 01/03/1917) Foi alumno de Carlos Sobrino. Pinta e talla madeira e traballa na industria familiar. Con 17 anos escapou da casa e foi como polisión no Massilia a América, pero foi detido na prisión portuguesa do Limoeiro e voltou de novo no Massilia a Vigo. Co estalido da Guerra Civil foi recrutado polo bando franquista e levado a Brunete, en Madrid, e posteriormente a Toledo. Máis tarde logra pasar ó bando republicano onde o fixeron prisioneiro. Foi condenado a morte pero a condena non se cumpriu. Ó ser liberado estivo agochado na trastenda do negocio dun amigo en Vigo. Co tempo acabou por entregarse en Ferrol, onde foi encarcerado nos calabozos de "Sánchez Aguilera". Logo foi trasladado ó Castelo de San Felipe onde permaneceu entre dous e tres anos, durante os cales realizou diversos traballos para o exército, entre eles a talla dun altar para a Virxe do Carme. En 1947 realiza a súa primeira exposición en Vigo. Seguiu expoñendo en Vigo ata que no ano 1950 embarcou clandestinamente rumbo a Bos Aires debido á presión que recibía das autoridades. Viaxou agochado, xunto a outros dous homes, no túnel da hélice pero foron descubertos. Foi tratado con consideración pola súa condición de artista. Debido a que chega sen documentación non puido expoñer nin participar en ningún certame de pintura, polo que ten que dedicarse á cerámica. Traballou pola súa conta en calidade de modelista e decorador para a casa M.A.P.O.A. Pasados dez anos, e a través dun indulto, conseguiu documentación e pasou a ser socio da casa para a que traballaba, dirixindo ademais varias seccións referentes á elaboración da cerámica. Restablecida a democracia en España retorna a Galicia en 1977 pero ten que marchar debido a que non pode sobrevivir coa pintura. Finalmente afincouse en Palma de Mallorca.

Profesións: Pintor

Profesións no exilio Pintor

Ref.^a Bibliográficas: Páxina web: <http://www.ribadeo.com/lemos>
CELA, Ana (2001:17)

Ref.^a Fotográficas: En <http://www.ribadeo.com/lemos> (dúas fotografías)

1.053 **LEMOS LINO, Salvador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.054 **LEÓN DOMÍNGUEZ, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cee, A Coruña, ?) En agosto de 1939 estaba no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.055 **LESMA CUBILLO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.056 LESTÓN, Melquíades

Países: Túnez

Biografía

(? - Túnez, ?) Membro da Protección Obrera de Porto do Son e propagandista da Federación Regional de Industria Pesquera. En Valencia formou parte da directiva da Agrupación de Gallegos Libertarios da CNT. Estivo detido na prisión de San Miguel de los Reyes. Morreu no exilio en Túnez.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Obreiro / Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.057 LISTE LLORENTE, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.058 LÍSTER FORJÁN, Enrique

Países: Francia / Unión Soviética / Checoslovaquia

Biografía

(Calo, Teo, A Coruña, 1907- Madrid, 1996) O seu verdadeiro nome é Jesús Liste Forján. Marcha para A Habana con doce anos reclamado polo seu pai, e volveu a Galicia en 1925, aínda que no ano 1927 regresa de novo a Cuba. Nese momento ingresa no Partido Comunista de Cuba. Ó pouco tempo ten que abandonar-la illa e parte rumbo a Nova York, pero non pode desembarcar e segue ata A Coruña onde é detido e encarcerado ata o ano 1929. Ingresou no PCE en 1931 e en 1932, despois de pasar curtas estadias en Madrid, París e Berlín, establécese na Unión Soviética. Retorna a España con pasaporte portugués en 1935, sendo nomeado instructor das M.A.O.C. en Madrid. Ó iniciarse a Guerra Civil incorporábase ó Batallón de Milicias Populares Gallegas e forma o Vº Rexemento en xullo de 1936. Abandona España en 1939, e a través de París, inicia o seu longo exilio na Unión Soviética onde loita contra os nazis. Durante o exilio francés funda, en decembro de 1945, o Bloque Republicán Nazonal Galego. En 1968 é expulsado do PCE e funda o Partido Comunista Obrero Español. En 1977 volve a España.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCOE PARTIDO COMUNISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Militar / Canteiro

Obra no exilio: "Nuestra Guerra. Aportaciones para una historia de la Guerra Nacional Revolucionaria del pueblo Español, 1936-1939" (1966) París: Ebro; "Leninismo y oportunismo" (1976) Madrid: P.C.O.E.; "Memorias de un luchador" (1977) Madrid: G. del Toro; "¡Basta!" (1978); "Así destruyó Carrillo el P.C.E." (1983) Barcelona: Planeta; "La defensa de Madrid" (1945) Madrid: Ediciones España Popular

Ref.^a Bibliográficas:

GEG
CABANILLAS, Ramón (1938:5)
"Hacia la Unidad de los Gallegos Antifranquistas", Galicia, XXIV:946, (02/03/1946), 3. (sobre a súa afiliación ó BNRG)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:116)
MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:175)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183-184)
Libro Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

Ref.^a Fotográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1992)

1.059 **LOBO, Leocadio**

Países: Estados Unidos

Biografía

(? - ?) Exiliado galego que chegou á Fronte Popular Antifascista Galega de Nova York en busca de protección. Fora cura da parroquia de San Xínés en Madrid. Durante a Guerra Civil recibira axuda de Negrín e dos comunistas. En Nova York foi redactor de "La Voz", un xornal español do que era director e propietario o comerciante vigués Ceferino Barbazán.

Profesións: Sacerdote

Profesións no exilio Xornalista

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:40)

1.060 **LODEIRO LOBEIRAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) así como no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 142)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.061 **LOIS ÁLVAREZ, E.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Alí tomou contacto cos socialistas galegos exiliados.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.062 **LOIS CALVIÑO, Rogelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carballedo, Cotobade, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.063 **LOIS GONZÁLEZ, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.064 **LOIS GUENAGA, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.065 **LOIS RODRÍGUEZ, A.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México que tomou contacto cos socialistas galegos exiliados nese país.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.066 **LOIS, Eduardo R.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Alí tomou contacto co grupo de socialistas exiliados nese país.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.067 **LOLIÑO RODRÍGUEZ, Valentín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.068 LOMBARDÍA GONZÁLEZ, Eduardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Estivo tamén no campo de Vernet d'Ariège (barraca 43) así como no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.069 LONGUEIRA PATIÑO, Pedro

Países: Francia / México

Biografía

(A Coruña, ?) Deputado a Cortes polo PSOE no ano 1936. Durante a Guerra Civil marcha a Madrid, Barcelona e Valencia. Nese tempo foi secretario xeral de Solidaridade Galega Antifeixista. Despois sae cara ó exilio en Francia e logo a México.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Político / Deputado

Obra no exilio: "Manifesto de "Solidaridade Galega"", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 13, (20/12/1937), 8 (Edición Facsimil de Edicións do Castro)
"Carta a Marcial Fernández" en Voces Socialistas en el Exilio: Algunas consideraciones sobre el problema gallego (1945:6-7)
"Posiciones. Lo que procede y lo improcedente" en Voces Socialistas en el Exilio: Algunas consideraciones sobre el problema gallego (1945:7-9)
"Unas líneas oportunas" en Voces Socialistas en el Exilio: Algunas consideraciones sobre el problema gallego (1945:12-14)

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:980)
"Solidaridade Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 14 (08/01/05/1938), 1 (Edición Facsimil de Edicións do Castro)
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:2 e 10)

1.070 LÓPEZ ALFARO, Diego

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.071 LÓPEZ ALVAREI, Delfin

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Crespos, Padrenda, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.072 LÓPEZ ARDAO, Xesús "Someiro"

Países: Francia / República Dominicana

Biografía

(Reguela, Cabanas, A Coruña, ? Fuxido dende 1936 entregouse ás autoridades en 1946. Libre de sospeitas retornou á vida normal ata que decidiu marchar para Francia en 1947. Despois trasladouse a Santo Domingo.

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:176)

1.073 LÓPEZ ARIAS, Jaime

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.074 LÓPEZ BARRIOS, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.075 LÓPEZ BELLO, Heriberto

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Mestre galego refuxiado en Francia. Estivo no campo de refuxio francés nº 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: "Nuestros refugiados gallegos". Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
"Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

1.076 LÓPEZ BERMÚDEZ, Xesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, 23/04/1913 - A Coruña, 199?) Médico exiliado en Francia. Ingresu no campo de Argèles sur Mer en maio de 1941. Sae do campo en decembro de 1941 e regresa a Galicia no ano 1954. Morre na década dos noventa na Coruña.

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Luis Axeitos.

1.077 **LÓPEZ BLANCO, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.078 **LÓPEZ BOGERO, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña,) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.079 **LÓPEZ CARBALLIDO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas que estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.080 **LÓPEZ CONDE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.081 LÓPEZ CORTIÑAS, Constantino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.082 LÓPEZ CRIADO, Leopoldo

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ?- Mauthausen, 3/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.083 LÓPEZ DÍAZ, Félix

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado en Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.084 LÓPEZ DÍAZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.085 LÓPEZ DIGÓN, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Freixo, Lugo, ? - Mauthausen, 26/07/1942) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia. Posteriormente é trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

"Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ós campos de refuxio e de concentración.

1.086 **LÓPEZ DOSÍO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chorente, Sarria, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.087 **LÓPEZ DURÁ, Xoán**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(A Habana, 1910 - México, 1973) Licenciado en Dereito pola Universidade de Santiago de Compostela onde tamén exerceu como profesor de Dereito Administrativo, tarefa que simultaneou coa actividade investigadora e política. Membro do Seminario de Estudos Galegos, onde foi director da sección de Ciencias Sociais, Xurídicas e Económicas. Foi elixido concelleiro en Santiago de Compostela polo Partido Galeguista, partido do que era secretario político en 1938. En 1935 trasladouse a Alemaña para ampliar estudos e regresou a España ó comezo da Guerra Civil tendo que exiliarse a México dende Francia, onde estivo refuxiado en 1939. A bordo do barco Ipanema chegou a Veracruz o 13 de xullo de 1939. Alí foi profesor de Dereito na Universidade de San Nicolás de Hidalgo e participou tamén da actividade política galeguista dos exiliados en México. Posteriormente vinculouse á Unión do Pobo Galego (UPG) na década dos 60, foi directivo do Padroado da Cultura Galega de México e membro do consello de redacción da revista "Vieiros". Con Delgado Gurriarán foi mandado polo Partido Galeguista para redactar e negocia-lo pacto de Galeuzca, asinado o 22 de decembro de 1944. Colaborou con diversas revistas así como na emisión radial do Padroado da Cultura Galega.

Organizacións ás que pertenceu:

PADROADO DA CULTURA GALEGA
PG PARTIDO GALEGUISTA
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS
UPG UNIÓN DO POBO GALEGO

Profesións: Político / Avogado / Profesor / Concelleiro

Profesións no exilio Profesor

Obra no exilio: "O Subdesenrolo galego e o tempo presente", Vieiros, 4, primavera 1968. Edición facsimil, Vigo: A Nosa Terra, 1989.

Ref.^a Bibliográficas: GEG
"Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.
SOTO, Luís (1983:168)
RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:200)

Ref.^a Fotográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

1.088 **LÓPEZ FERNÁNDEZ, Dalmiro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.089 **LÓPEZ FERNÁNDEZ, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.090 **LÓPEZ FERNÁNDEZ, Natalio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Pedro, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.091 **LÓPEZ GARCÍA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Maior, Mondoñedo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 3 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.092 **LÓPEZ GONZÁLEZ, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 19/03/1916) Sindicalista da UGT e mariñeiro no "Cabo San Agustín". En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración da Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a.Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

1.093 **LÓPEZ GONZÁLEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ponteareas, Pontevedra, ?) En abril de 1939 atópase nun campo de concentración francés.

Ref.^a.Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.094 **LÓPEZ IGLESIAS, Manuel**

Países: Francia / Cuba / Estados Unidos / México

Biografía

(?- México ?) Coronel do Exército Republicano que fora comandante do Batallón de Milicias Populares Gallegas e xefe de Estado Maior da XI División do Vº Corpo do Exército. Exiliouse en Cuba tras pasar por Francia. Tamén estivo nos Ánxeles, Estados Unidos, e nos anos cincuenta foi para México onde morreu. Escribiu algún libro sobre a guerra.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Profesións: Militar

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:19-21 e 168)
ÁLVAREZ, Santiago (1988:156 e 272)

1.095 **LÓPEZ JEAN, Rita Amparo**

Países: Francia

Biografía

(Vilaboa, Culleredo, A Coruña, 30/10/1885 - París, 12/12/1942) Muller do coruñés César Alvarar co que tivo catro fillos: Amparo, María Teresa, Ana María e Francisco Javier. Foi membro das Irmandades da Fala coruñesa, así como presidenta da Agrupación Republicana Femenina da Coruña e militante do Partido Galeguista. En Barcelona foi responsable da organización feminina dese partido, o Grupo de Mulleres Galeguistas, entre 1937 e 1939. Tivo que exiliarse en Francia xunto co seu home. Morre en Francia, sendo soterrada no cemiterio parisino de Baguieu.

Organizacións ás que pertenceu:

AGRUPACIÓN REPUBLICANA FEMENINA DE LA CORUÑA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Ref.^o Bibliográficas: ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1993:125-154)
ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1998:255-290)

Ref.^o Fotográficas: ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1998:266)

1.096 **LÓPEZ LÓPEZ, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Xurxo, Lugo,) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.097 LÓPEZ LÓPEZ, Celestino

Países: México

Biografía

(A Estrada, ? - México, 1963) Galego do Grupo Republicano que fora presidente do Sindicato de Viaxantes de Comercio de Vigo, da UGT. Tivo que fuxir cara a México onde formou parte da Alianza Nazonal Galega, fundada en 1943 por varios exiliados galegos coma el. En México foi distribuidor de cine e chegou a escribir un libro de gran valor antropolóxico, "La vida en el Amazonas".

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Viaxante / Comerciante

Profesións no exilio Distribuidor Cine

Obra no exilio: "La Vida en el Amazonas"

Ref.^a Bibliográficas: "Un manifiesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XVIII:922, (15/09/1945), 8.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
SOTO, Luís (1983:190)
MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)
Información proporcionada por Marisa Pazos Pazos.

1.098 LÓPEZ LÓPEZ, Modesto

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.099 LÓPEZ LÓPEZ, Ricardo

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Beleigán, O Saviñao, Lugo, ? - Mauthausen, 11/09/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.100 LÓPEZ LORENZO, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.101 LÓPEZ LOUSAME, Abelardo "Xanfaruña"

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) Antes do seu exilio ocupaba o cargo de secretario de Izquierda Republicana na súa vila. Fuxiu desde Muros a noite do 26 de xullo de 1936 nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa" cara a Bilbao. Despois consegue pasar a Francia e posteriormente exíliase en Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Estudiante

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10. AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:382)

1.102 LÓPEZ MANTIÑÁN, Fernando

Países: Australia

Biografía

(? - ?) Sindicalista que participou na reorganización da CNT da Coruña nos anos 40. Fuxe a Australia a partir das masivas detencións da primavera de 1947, instalándose en Camberra. A partir dese momento abandona as filas cenetistas.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001) GARCÍA DURÁN, Juan (2001:127, n.49)

1.103 LÓPEZ MARTÍNEZ, Celso

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bande, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.104 LÓPEZ MÉNDEZ, Constantino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Donis, Becerreá, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.105 LÓPEZ MOSQUERA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Avogado que en agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados Centre d'Hebergement de Montelieu en Francia.

Profesións: Avogado

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (09/04/1939), 6.
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Nunha das listas de refuxiados consultada indica que é natural de Arca, O Pino, A Coruña.

1.106 LÓPEZ MUÍÑOS, Fermín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.107 LÓPEZ NÚÑEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Becerreá, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.108 LÓPEZ PAZOS, Felisindo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bande, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.109 LÓPEZ PÉREZ, Carmelo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.110 LÓPEZ PÉREZ, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.111 LÓPEZ QUIROGA, Bautista

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136 e 144)

1.112 LÓPEZ RAIMÚNDEZ, Octavio

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Vilabol de Suarna, A Fonsagrada, Lugo, ? - Mauthausen, 16/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.113 LÓPEZ RAMA, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 21/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.114 LÓPEZ RAMOS, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que, durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.115 LÓPEZ REY, Armando

Países: Francia

Biografía

(Pobra do Caramiñal, ?) Era fillo de Emilio López Seoane. En 1939 atopábase en Francia refuxiado co seu pai.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.

1.116 LÓPEZ RICO, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.117 LÓPEZ RODRÍGUEZ, Ricardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.118 LÓPEZ ROERO, Ricardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo como refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.119 LÓPEZ SEOANE, Emilio

Países: Francia

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En 1939 estaba refuxiado en Francia. Pai de Armando López Rey, o cal tamén se atopaba refuxiado en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.

1.120 **LÓPEZ VARELA, Jesús**

Países: Venezuela

Biografía

(Pontevedra, ?) Chega a Venezuela o 8 de maio de 1950. Militou nas Juventudes Socialistas. Estivo no cárcere de outubro de 1948 a novembro de 1949. Foi xulgado por delicto equiparado á rebelión militar. No exilio traballou de peón, cargou camións e foi chofer de coches de aluguer. Logo dedicouse ó comercio e tamén desempeñou o cargo de receptor de anuncios de prensa.

Organizacións ás que pertenceu:

JJ.SS JUVENTUDES SOCIALISTAS

Profesións no exilio Obreiro / Chofer

Ref.^a Bibliográficas: LOZANO, D. e DELGADO, L. (1999:174-175)

1.121 **LÓPEZ, Antonio**

Países: Estados Unidos

Biografía

(O Barqueiro, O Vicedo, Lugo, ?) Exiliado galego, membro moi activo da directiva da Casa de Galicia en Nova York.

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:59)

1.122 **LÓPEZ, Domingo**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Membro de Izquierda Republicana que en 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Empregado

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.123 **LÓPEZ, Enrique**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(? - ?) Emigrante na Arxentina que volve a España co estalido da Guerra Civil. Despois exiliase en Francia e posteriormente na Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.124 **LÓPEZ, Felisindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Grou, Lobios, Ourense, ?) Zapateiro veciño de Elixio Rodríguez Domínguez e de militancia comunista. Estivo en Barcelona antes de marchar cara ó exilio francés. En Francia estivo no campo de concentración de Argelès sur Mer.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Zapateiro

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:249)

1.125 **LÓPEZ, Roberto "O Pajarito"**

Países: Francia

Biografía

(A Rúa, Ourense, ?) Fillo dun republicano valdeorrés que fixo a guerra no exército popular e ó caer Asturias volveu a Galicia. Trala caída de Asturias, estivo preso ata 1944, e logo botouse ó monte. Sendo guerrilleiro, unha das accións máis importantes levouna a cabo con Mario de Langullo en 1947, no casarío da Mata. Estaba casado con Gloria Blanco Diéguez, tamén exiliada. Cruzaron a fronteira francesa con Odilio Fernández, "O Blas", e a súa muller o 20 de abril de 1952. Dirixíronse á Béziers, Hérault, onde estiveron na casa doutros exiliados, Bienvenido Piñeiro, de Murcia, e a súa muller Dolores Fernández Campos, de Freixido, Petín. En agosto de 1957 chegou a París.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:107, 153-154)

1.126 **LORENZO ALONSO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Celanova, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.127 **LORENZO CÉSAR, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.128 **LORENZO CORDEIRO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Liñares, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.129 **LORENZO MOSQUERA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil, tiña o grao de tenente. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.130 **LORENZO PERJANO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pereiro, A Mezquita, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.131 **LORENZO RAMOS, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.132 **LORENZO RAMOS, Evaristo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Espíñeiros, Allariz, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.133 LORENZO RAMOS, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Espíneiros, Allariz, Ourense, ?) En agosto de 1936 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.134 LORENZO RODRÍGUEZ, Claudio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sanxenxo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.135 LORENZO SANTIAGO, Edmundo

Países: Francia / México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Deputado a Cortes polo PSOE da provincia da Coruña no ano 1931 e 1936, de posición contraria á promulgación do Estatuto de Autonomía galego. Trala fin da guerra pasa a Francia e logo a México. Alí foi vocal da Agrupación Socialista Galega xunto con Ramón Troncoso, que tiña o cargo de presidente, Luís Soto, secretario xeral, Marcial Fernández, vocal e J. Rodríguez Porto, vocal. Fundou tamén, xunto con outros exiliados galegos, a Alianza Nazonal Galega en 1943, da que foi o secretario xeral.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Deputado

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ, F.R.: "Desde Méjico. Agrupación de Ugetistas Gallegos", Galicia, XXI:802, (24/10/1942), 1.
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.
"Relación de los Gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos ", Galicia, XVII:621, (06/07/1939), 1
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVIII:826, (06/05/1939), 8.
ALFONSO BOZZO, A. (1976:371)
TOBÍO, Lois (1994:535)

1.136 LORES BESADA, Vicente

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lameira, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.137 **LORES SOUTULLO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Xove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Hai dúbidas con respecto á localidade de orixe que aparece na lista de refuxiados.

1.138 **LOSADA CASTIÑEIRA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.139 **LOSADA DALAMA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Verín, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bram (Aude) en Francia. Segundo unha información xornalística, aparece unha persoa con nome de José Losada do que indican que se atopa no campo de Quartier E., Bram, Aude. Foi asistido economicamente polo Servicio de Evacuación de Refugiados Españoles (SERE) dende Newark, Estados Unidos.

Ref.^aBibliográficas: "Servicio de Paquetes a los refugiados españoles" Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.140 **LOSADA OLMO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.141 LOSADA PARENTE, Rafael

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.142 LOSADA, Cándido "Malvavisco"

Países: Francia

Biografía

(A Gudiña, Ourense, ?) Sindicalista da UGT. Era o encargado de poñer a punto o armamento que chegaba á partida do "Inca", guerrilleiro co que actuaba. Pasa a Francia en 1952.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Ref.^o Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000)

1.143 LOSADA, Hermenexildo

Países: Portugal / Francia / México

Biografía

(Tui, Pontevedra, ?) Médico que dirixía na súa vila natal o Sanatorio Losada e que por mor da Guerra Civil tivo que fuxir a Portugal co farmacéutico Ulpiano Piña. Losada vai de Portugal a Francia e dende alí á zona republicana. Despois marchou a México onde viviu exercendo a súa profesión e como profesor no Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón, dirixido por Pedro Martul Rey. Nese país tamén se aproximou ó grupo dos socialistas galegos no exilio. Regresou varias veces a Galicia.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Médico

Profesións no exilio Médico

Ref.^o Bibliográficas: ALONSO RÍOS, Antón (1996:29 e 24, n.1)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
Información proporcionada por Luis Martul Tobío.

1.144 LOSADA, Marcelino

Países: México

Biografía

(Tui, Pontevedra, ? - México, ?) Médico galego exiliado en México ó igual que o seu irmán Hermenexildo Losada. Nese país participou das actividades dos socialistas galegos exiliados. Morreu no exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Médico

Profesións no exilio Médico

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.145 LOUSADA RIVAS, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.146 LOUZÁN GARCÍA, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.147 LUACES CANOSA, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Camariñas, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.148 LUACES TRINQUETE, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.149 LUCAS SEOANE, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.150 LUENGO GARCÍA, Juan Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.151 MACARRÓN FERREIRA, Fernando

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.152 MACEIRAS BELLÓN, Severino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Refuxiado posteriormente no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.153 MACEIRAS, José Valentín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.154 MADARIAGA ROJO, Salvador de

Países: Reino Unido / Suíza

Biografía

(A Coruña, 23/07/1886 - Locarno, Suíza, 14/12/1978) Político, escritor, diplomático que tamén acadou o título de Enxeñeiro de Minas, desempeñando este cargo entre 1912 e 1916 na explotación de Ferrocarriles del Norte de España, dedicándose máis tarde ós estudos históricos así como á política. En 1916 vai a Londres onde foi redactor do "Times" e publica en inglés o seu primeiro libro de crítica literaria "Shelley and Calderon". En 1921 ingresa na Secretaría da Sociedade de Nacións, renunciando en 1928 para ocupar a cátedra de Literatura Española na Universidade de Oxford ata 1931. Nese ano foi nomeado profesor extraordinario da Universidade de México, despois embaixador da República en Washington e delegado de España ante o Consello da Sociedade de Nacións, na que foi membro da Comisión de Artes e Letras. En 1933 foi embaixador da República en París e pouco despois é enviado de novo a Xenevra, onde presidiu a Comisión ata xullo de 1936. Como membro da Sociedade de Nacións viaxa en 1935 en calidade de observador das operacións bélicas desenvolvidas no Chaco. Durante a viaxe visita tamén Uruguai, Arxentina e Chile. Tamén foi ministro de Instrucción Pública e Xustiza no gabinete de Lerroux e deputado pola ORGA. Máis tarde en Suíza, foi presidente da Unión Liberal e da Sección Cultural do Movemento Europeo. En 1973 recibe o Premio Carlomagno ó europeo máis ilustre. A súa obra "España" é considerada como un clásico do ensaio histórico contemporáneo. Volta a España temporalmente trala morte de Franco. É recibido cunha grande homenaxe na Coruña. Cedeu a súa biblioteca ó Instituto "José Cornide" da Coruña.

Organizacións ás que pertenceu:

FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Político / Escritor / Diplomático / Deputado / Catedrático

Profesións no exilio Escritor / Diplomático / Ministro

Obra no exilio: "España. Ensayo de Historia Contemporánea" (1931); "Cristóbal Colón"; "El auge y el ocaso del Imperio Español en América"; "Cuadro histórico de las Indias: Introducción a Bolívar" (1945)

Ref.^o Bibliográficas: GEG
MOLINA, César Antonio (ed. lit.) (1987)
VELO PENSADO, Ismael (1987:531-543)
ALFONSO BOZZO, A. (1976:371)
CHUECA GOTIA, Fernando (1999:26)

1.155 MADARIAGA, Pilar de

Países: Estados Unidos

Biografía

(? - ?) Irmá de don Salvador de Madariaga. A finais da década dos 30 era profesora de español no Vassar College do Estado de Nova York.

Profesións no exilio Profesora

Ref.^o Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:46-47)

1.156 MADARNAS ?, Ángel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.157 **MADARNAS GONZÁLEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.158 **MADARNAS MADARNAS, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:143)

1.159 **MADERO PRADA, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado en Francia no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.160 **MAGARIÑOS CARAMÉS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.161 **MAGIDE CANCIO, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) For a membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.162 **MAINRANA ARCAS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo o seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.163 **MALLEBREIRA ARMERO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia. A partir dese momento dáse por desaparecido.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.164 **MALLO ESTÉVEZ, Celia**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Afiliada a Izquierda Republicana que en 1945 está exiliada en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

 Empregada

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.165 **MALLO, Maruja (Ana María Gómez González)**

Barco

Países: Arxentina

ALCÁNTARA

Biografía

(Viveiro, Lugo, 05/01/1902 - Madrid, 06/02/1995) Era filla dun madrileño chamado Justo Gómez Mallo e da viguesa Pilar González Lorenzo. De nena vive en Tui e despois trasládase coa súa familia a Avilés. En 1922 vai a Madrid e alí decide ingresar na Academia de Bellas Artes de San Fernando onde coñece a Salvador Dalí. Fai a súa primeira exposición de pintura, asinando co seu verdadeiro nome, nos salóns da Revista de Occidente. Nesa cidade tamén fai amizade con Concha Méndez, Rafel Alberti, Luis Buñuel, Valle Inclán, Miguel Hernández, Ortega y Gasset, Benjamín Palencia e Federico García Lorca. Nese tempo convértese na pintora Maruja Mallo por mor dun comentario que fai Xesus Bal nunha revista de arte. Frecuentaba a "Cofradía de la Perdiz", que era un grupo selecto creado na Residencia de Estudiantes madrileña e do que García Lorca era sumo sacerdote. Traballou tamén ilustrando libros e revistas literarias e estivo incluída na primeira etapa da Escola de Vallecas. No ano 1927 morre a súa nai e abandona Madrid para ir co seu pai ás Illas Canarias. Máis tarde viaxa a París gracias a unha axuda que lle concede a Junta de Ampliación de Estudios para o perfeccionamiento nas técnicas da escenografía. Alí toma contacto co surrealismo da man de André Breton e Paul Éluard. Logo, coa morte do pai en 1933, volve a Madrid e comeza a frecuentar numerosas tertulias e festas. O artista uruguaio Torres García, amigo de Rafael Dieste, inclúea no Grupo de Arte Constructiva que se presenta no XVIº Salón de Outono madrileño. Dende 1934 participa das Misión Pedagóxicas como profesora de debuxo e cerámica. Por este tempo coñece ó trosquista galego e líder sindicalista Alberto Fernández Mezquita, e con el asiste a mítins e actos públicos de apoio á República. Coa Asociación de Amigos de las Artes Nuevas (ADLAN) á que ela pertencía, participou na exposición loxicofobista organizada en Barcelona. Empeza tamén a deseñar escenografías para obras teatrais. Ó estala-la Guerra Civil está en Galicia, acompañada de Fernández Mezquita, como profesora das Misións Pedagóxicas. Deciden ir cara a Lisboa cruzando a fronteira de Tui. Na capital portuguesa coñece a embaixadora de Chile que lle concede protección diplomática. Así, logra embarcar no vapor Alcántara rumbo a Bos Aires, mentres, Fernández Mezquita é deportado a España. Maruja Mallo chega a Bos Aires o 9 de febreiro de 1937 e pasa a ser hóspede do embaixador de México, Alfonso Reyes. Na capital arxentina escribe un artigo co título "Relato veraz de la realidad de Galicia" que sae publicado en catro entregas no xornal "La Vanguardia" de Barcelona en agosto de 1938. En 1939 publica tamén "Lo Popular en la plástica española a través de mi obra". Dous anos despois a editorial Losada publica en 1942 o seu "Proceso histórico de la forma en las artes plásticas" e un libro sobre ela, "Maruja Mallo, 59 grabados en negro y 9 láminas en color, 1928-1942", cun prólogo de Ramón Gómez de la Serna. No exilio diseña tecidos, obxectos para a decoración e mobles por encargo da "Casa Compte", así como varias pinturas murais. Tralo éxito das súas exposicións na capital porteña, Maruja é convidada a Montevideo, Santiago de Chile, Río de Janeiro, La Paz e Nova York. Nesta última cidade mostra a súa obra e da conferencias. En Bos Aires coñece a Luís Seoane, Lorenzo Varela, Blanco Amor e Ramón Suárez Picallo. Deste último será hóspede nalgunhas das súas viaxes a Chile. En 1945 visita a Illa de Pascua xunto co seu amigo Pablo Neruda. A pesar de participar do ambiente da alta sociedade peronista aliase á esquerda latinoamericana. Tamén viaxou por Bolivia e Perú, países andinos nos que se inspira para pintar máscaras. En 1961 decide regresar a Madrid e morre o 6 de febreiro de 1995. Os seus restos foron incinerados e trasladados á Galicia.

Profesións: Pintora

Profesións no exilio: Pintora

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos: "Lo popular en la plástica española a través de mi obra, 1928-1936" (1939) Buenos Aires: Ediciones Losada; "Homenaje a la Revista de Occidente" (1979) Madrid
Conferencias: "El surrealismo a través de mi obra" (Santander, 1981)
Artigos:
"Relato veraz de la realidad de Galicia", La Vanguardia, (agosto 1938)
"Ideas sobre el estilo", Antártica, 7, (marzo 1945), 78-80.

Ref.^a Bibliográficas: ABRIL, Manuel: "Maruja Mallo" en Revista de Occidente, (xullo 1928)
GÓMEZ DE LA SERNA, Ramón [1942]
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:69)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:304-305)
GÁNDARA, Consuelo (1978)
VICENT, Manuel (1981)
CAGIAO, Pilar (1997:90)
VIDAL, Carme (1999)

Ref.^a Fotográficas: Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires, XXV:319, (agosto 1939), 31 e VIDAL, Carme (1999)

1.166 **MALLO, Nicolás**

Países: México / República Dominicana / Cuba / Francia

Biografía

(A Coruña, ?) Militante da CNT coruñesa que durante a Guerra Civil escapa a Asturias e despois exiliase en México, pasando primeiro pola República Dominicana e Cuba. En 1945 vai a París para encargarse da Dirección de Montes y Bosques do Goberno Giral. Despois da caída deste goberno, volta a España e participa da loita clandestina ata que é detido en marzo de 1947. Nos anos sesenta, despois de saír da cadea, patrocinou o achegamento entre militantes da CNT e do sindicato vertical.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.167 **MALVÁREZ BAAMONDE, Xoán**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Estados Unidos

Biografía

(Muros, A Coruña, ?) Fora presidente da Sociedade Sindical da súa vila. Fuxiu nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa" de Muros cara a Bilbao. Estivo nun campo de refuxio e despois partiu para ós Estados Unidos.

Ref.^a Bibliográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:386)

1.168 **MALVÁREZ PÉREZ, Xoán "Oiga"**

Países: Francia

Biografía

(Muros, A Coruña, 1914) Zapateiro que fuxiu o 26 de xullo de 1936 nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa" cara a Bilbao. Despois exiliouse en Francia.

Profesións: Zapateiro

Ref.^a Bibliográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:385-386)

1.169 **MANEIRO MARÍN, Ramón**

Países: Francia

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.170 **MANRESA DEL RÍO, Basilio**

Países: Francia

Biografía

(Ares, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.171 **MARA ROCA, Antonio**

Países: Francia

Biografía

(Ares, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.172 **MARCOS RODRÍGUEZ, Eladio ("Marcos de Abeleda")**

Barco

Países: Arxentina

CABO DE BUENA ESPERANZA

Biografía

(Sober, Lugo, 1908) Quedou orfo ós tres meses e foi criado en Abeleda, Ourense, pola súa avoa materna. Un tío médico emigrado en Cuba enviáballes cartas periodicamente para que Eladio poidera estudar. Rematou o bacharelato en Ourense con diploma de mérito. Marchou a Madrid onde traballou nun taller de decoración e foi á Escola de Artes e Oficios durante tres meses. Fixo o servizo militar en África e pasou un curso intensivo de Maxisterio para converterse en mestre. Asignáronlle a escola de Santa Tecla en Castro Caldelas. Non tivo afiliación política, pero tiña unha ideoloxía avanzada e progresista que aplicaba nas súas clases. Cando estalou a guerra pecharon o colexio e destituírono. Debido á súa experiencia militar en Ceuta como sarxento, chamárono para facer de instructor de recrutas en Ourense. Logo é destinado a Asturias, onde coñece a Fina Priedes, unha rapaza de 17 anos de Cangas de Onís, que acababa de saír da cadea e coa que casa ó remata-la guerra. Eladio e Fina instalaron unha academia de ensino xeral en Monforte de Lemos, aínda que por ser contrarios ó réxime pecháronlles a escola en 1948 por unha orde gubernativa. En xaneiro de 1949 Eladio, Fina e seu fillo Xurxo parten cara a Bos Aires. De mozo escribiu poemas que lle foron publicados en "Vida Gallega", "La Región" e "Faro de Vigo". Ademais de mestre foi pintor e debuxante realizando varias exposicións en 1945, antes de marchar a América. Cultivou predominantemente o retrato, sendo famosos o de Carré Aldao, do Centro Gallego, e o de García Ferreiro, do Centro Orensano. Retorna en 1975 e a súa muller pouco tempo despois. Consegue que o reincorporen no ensino, sendo destinado ó Colexio Público de Ribadavia e logo a Barbantes. Xubilase e instálase na cidade de Ourense.

Profesións: Mestre / Debuxante / Poeta

Profesións no exilio Pintor / Debuxante

Obra no exilio: Un debuxo en NEIRA VILAS, Xosé (1994:126)

Ref.^aBibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1994:295-302)
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1966, II:1376)
GEG

Ref.^aFotográficas: Hai un autorretrato do autor realizado en 1990 en NEIRA VILAS, Xosé (1994:297)

1.173 **MARCOTE MARCOTE, Ramón**

Países: Francia

Biografía

(Fisterra, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.174 **MARÍN**

Países: Cuba

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Na súa cidade natal era propietario dunha carnicería. En 1940 vai para Camaxuán, Cuba, onde instalou unha famosa fábrica de embutidos.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:241)

1.175 **MARÍN SAGREDO, Francisco**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) En decembro de 1937 estaba exiliado na Habana, onde era secretario do Grupo de Exiliados Antifascistas.

Ref.^a Bibliográficas: Nueva Galicia, 35, (16/01/1938), 2.

1.176 **MARIÑO CARBALLEDA, José**

Países: Francia

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.177 **MARIÑO MÉNDEZ, Manuel**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Ponteareas, Pontevedra, ?) Dirixente agrario local, delegado da Unión Progresista de Salvaterra de Miño en Bos Aires, en Salvaterra. Fora artífice do ingreso de sete sociedades agrarias do Concello de Salvaterra na UGT en 1926. Foi alcalde de Salvaterra de Miño por Izquierda Republicana entre 1931 e 1934, e en febreiro de 1936. No ano 1939 atópase refuxiado en Francia e posteriormente vai para a Arxentina. Nese mesmo ano recibe unha homenaxe da Sociedad Unión Progresista del Distrito de Salvatierra.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.
"Progresista del Distrito de Salvatierra. Homenaje al alcalde de Salvatierra Sr. Manuel Mariño Méndez" Galicia, XVII:638, (02/11/1939), 6.
"Nuestra cena de camaradería adquirió brillantes proporciones", Galicia, XVII:640, (16/11/1939), 3.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (1998:339)

1.178 **MARIÑO RIVEIRA, José**

Países: Francia

Biografía

(Miño, A Coruña, ?) En 1939 atopábase refuxiado en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.

1.179 **MARIO GUDE, Juan**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1907) Era mariñeiro que pertenceu ó PCE dende 1946. Fora voluntario do Exército Vermello soviético. Traballou como obreiro en Odesa, Rostov e Moscova. Finalmente foi repatriado.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.180 **MARTÍN ÁLVAREZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.181 **MARTÍN DE PUBUL, Elvira**

Países: Arxentina

Biografía

(A Coruña, 13/12/1906) Escritora e tradutora exiliada na Arxentina en 1940.

Escritora / Tradutora

Obra no exilio:

Artigos: "El caso de Pilar Ortiz", Mundo Argentino, (25/05/1942); "El naturalismo de la Pardo Bazán" Revista Emecé, (novembro 1943); "Sombras" Arg. Aust., (xaneiro 1945)

Traduccions: de PERUTZ, Leo: "El Marqués de Bolívar" (1945) Buenos Aires: Editorial Argonauta; "Buenos Aires visto por viajeros ingleses" (1945) Buenos Aires, Editorial Emecé

Ref.^a Bibliográficas:

CAGIAO, Pilar (1997:89)

DÍAZ PARDO, Isaac (1992:192-1999)

AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:69-70)

1.182 **MARTÍN IGLESIAS, Félix**

Países: México

Barco
IPANEMA

Biografía

(A Coruña, ?) Oficial do Estado Maior do Vº Corpo. Exiliouse en México onde chegou a licenciarse en Antropoloxía. Alí tamén colaborou na revista "Saúde" e frecuentou os ambientes socialistas do exilio galego.

Profesións: Militar

Profesións no exilio Antropólogo

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:105-106)
ÁLVAREZ, Santiago (1989:183)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.183 **MARTÍN PIÑEIRO, Rafael**

Países: Francia

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.184 **MARTÍNEZ AGULLA, Carmen**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Cangas de Morrazo, Pontevedra, 1930) Foi evacuada en 1937 á U.R.S.S. Traballou en Obniskoye, Saratov, Tarasovka, Roguisk, Eode e Krasnoforsk. Foi costureira en Moscova e repatriouse en 1992. Morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Nenas da Guerra

Profesións no exilio Modista

Refª.Bibliográficas: Información proporcionada por Telesforo Morales Ortiz, coordinador do programa "Colectivo nenos da guerra na URSS" da Xunta de Galicia.
Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

Comentarios: No listado do Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova aparece como Martínez "Aguyon", Carmen.

1.185 **MARTÍNEZ AGULLA, Pepita**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1930) Marchou á Unión Soviética de nena. Viviu en Obniskoye, Eode Krasnogorsk. Repatriouse co seu home Francisco Ripoll.

Nenas da Guerra

Refª.Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.186 **MARTÍNEZ AGULLA, Teófilo**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1932) Marchou á Unión Soviética sendo un neno. Viviu en Obniskoye, Sartov, Tarasovka. Repatriouse.

Profesións: Nenos da Guerra

Ref.^a Bibliográficas: Libro Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

Comentarios: No Libro Rexistro do Centro Español de Moscova aparece como "Aguyón"

1.187 **MARTÍNEZ ARIAS, Julio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 07/08/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.188 **MARTÍNEZ BARREIRO, Manuel**

Países: Uruguai

Biografía

(Redondela, Pontevedra, 18/02/1918) Este carpinteiro chegou a Uruguai en 1942. Irmán de Rogelio Martínez Barreiro.

Profesións: Carpinteiro

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Rogelio Martínez Barreiro.

1.189 **MARTÍNEZ BARREIRO, Rogelio**

Países: Arxentina / Uruguai

Biografía

(Redondela, Pontevedra, 4/10/1923) Era fillo de Rogelio Martínez e de Narcisa Barreiro Mos. Tivo que exiliarse a Uruguai en 1941 por medo a ir ó cárcere. Fuxiu con documentación falsa. Estivo primeiro en Arxentina e logo en Uruguai onde xa estaba o seu pai. En Uruguai traballou de camareiro e obreiro dunha empresa petroléira. Estudiu na Escuela Industrial Mercante. Foi director por un tempo do xornal "España Democrática" da Casa de España, institución que aglutinaba a parte dos exiliados españois. Actualmente rexenta unha papelería e escribe no xornal "El Diario Español" e na revista "Ecos da Terra" da Casa de Galicia de Montevideo.

Profesións no exilio Obreiro / Camareiro / Libreiro

Obra no exilio: "Recordando a Roberto Gómez" en Migraciones: teoría e historia. Testimonios y documentación, UNED, (2001), 199-206.
Crónica do exilio español en Uruguay (3 tomos)

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Rogelio Martínez Barreiro. Realizada por Silvia Facal Santiago en Montevideo, 10 de marzo de 2001.

1.190 MARTÍNEZ BOUZAS, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.191 MARTÍNEZ CACHEIRAS, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 23/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.192 MARTÍNEZ CALVO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.193 MARTÍNEZ CARTAMIL, Manuel

Países: Francia / México

Biografía

(Muxía, A Coruña, ?) Mariñeiro e destacado patrón de pesca. Por problemas económicos e pola súa relación co contrabando de tabaco ten que trasladarse a Fisterra. Coa chegada da Guerra Civil foxe da Coruña con Juan March, diplomático maiorquín, chegando ó porto francés de Brest. Entra a traballar nos barcos mercantes da República e despois de estar en Cataluña vai ó sur de Francia dende onde sae cara México coa axuda de Martínez López e José Castro.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:137 e 146)

1.194 MARTÍNEZ DÍAZ, Santiago

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.195 MARTÍNEZ DOMÍNGUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.196 MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, Amador "Ramón"

Países: Francia

Biografía

(Vilachá, Lugo, 2/12/1914) Nace no seo dunha familia campesiña. Seus pais rexentaban unha tenda de ultramarinos e un estanco que funcionaba ademais como a escola da aldea. Ós 15 anos, xa traballaba na construción do ferrocarril de Monforte de Lemos, onde fai os primeiros contactos co mundo do traballo, afiliándose á UGT. En 1933 estivo perseguido polo seus enfrontamentos cos fascistas. Á raíz da revolución de Asturias de 1934, afiliouse ás Xuventudes Comunistas. Debido a súa participación nos movementos de protesta mineiros ten que pasar á clandestinidade. En 1935 empezou o servizo militar no exército en Cuatro Vientos (Madrid). En 1936 estaba no exército e permaneceu leal á República. Ascendido a Cabo foi nomeado instructor dos ferroviarios no convento de Príncipe de Vergara (Madrid). Pouco despois foi enviado de novo a Cuatro Vientos como instructor da columna do tenente coronel Rubio. Tamén ingresou no corpo de Garda de Asalto, destinado no 5º Grupo do mesmo. A causa das feridas producidas por dous tiros na cabeza, pasou un mes no hospital de Cuenca. No transcurso da guerra, algúns dos seus familiares foron asasinados e o seu irmán Ramón foi capturado en 1939 pola participación nas guerrillas. Foi deportado a Pamplona e sentenciado a 30 anos aínda que logo cumpriu unha condena de 15. Ó remata-la guerra pasou a Francia por Puigcerdá para ser internado no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne. Posteriormente escapou del e pasou a formar parte da resistencia francesa. Durante estes anos pasou a súa vida entre cárceres, campos de concentración etc. Escapou do campo de Noé en xaneiro de 1944. Incorporouse ó maquis e rematada a Guerra Mundial, volveu á clandestinidade traballando para o PCE. Nos anos 50 fixo de guía nos pasos de Francia a España. Foi enviado á Galicia a principios de 1960 baixo o nome falso de "Ramón", permanecendo no país ata 1965 levando a cabo a reorganización do Partido Comunista. En París traballou na Editorial Ebro, do PCE e formou parte do primeiro Comité Central do Partido Comunista de Galicia. En 1997, Amador Martínez doou ó Arquivo Histórico do Sindicato Nacional de Comisións Obreiras de Galicia (Fundación 10 de marzo), unha boa parte da súa documentación persoal. Recibiu o Premio 10 de Marzo outorgado polo Sindicato Nacional de Comisións Obreiras de Galicia en 1998. Hoxe en día vive en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCG PARTIDO COMUNISTA DE GALICIA
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2001:74-78)
Información aportada por Amador Martínez.
Información aportada por Víctor Santidrián.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.197 **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.198 **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, Horacio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.199 **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, Isidoro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.200 **MARTÍNEZ FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.201 **MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Clemente**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Teis, Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.202 **MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón**

Barco
MASSILIA

Países: Portugal / Francia / Arxentina / Estados Unidos

Biografía

(Boiro, A Coruña, 1907 - Santiago de Compostela, 1989) Fillo de Ramón Martínez Otero e de Concepción López Guerra. Estudia boa parte do bacharelato interno en Monforte de Lemos. Posteriormente marcha a Vigo para remata-los estudos secundarios en 1923. En Santiago de Compostela fai o preparatorio, curso común previo a súa matrícula como alumno de Dereito. Unha vez alí, asina xunto con outros galeguistas, a acta fundacional do "Seminario de Estudos Galegos". Durante a súa etapa universitaria comenza a publicar no "Compostelano" glosas e artigos breves. Remata a carreira de Dereito no ano 1927, e dous anos despois a de Filosofía e Letras, marchando entón a Lugo como profesor do Instituto de Ensinanza Media. En 1931 é candidato a deputado ás Cortes Constituíntes pola ORGA, participando nese mesmo ano da fundación do Partido Galeguista. No outono de 1932 gaña por oposición, entre catedráticos de toda España, unha praza académica con proxección diplomática para ensinar no "Instituto Español" de Lisboa. Entre 1933 a 1936 é catedrático de Lingua e Literatura Española nesa institución lisboeta. O día do alzamento militar, estaba en Galicia de vacacións, e pasa novamente a Portugal coa axuda do avogado Valentín Paz-Andrade. Unha vez alí, o embaixador Claudio Sánchez Albornoz noméao agregado cultural, sendo un dos poucos funcionarios da Embaixada que non pasou ó comité que representaba o Goberno de Burgos. Entón, Martínez López é declarado persoa non grata polo goberno de Salazar. Coa axuda da poetisa e diplomática chilena, Gabriela Mistral, logra embarcar nun barco sueco que se dirixía a Marsella, e dende alí, chega a París onde permanece como agregado cultural da Embaixada Española ata abril de 1937. O seu traballo neses meses consiste en xestionar axudas oficiais para os refuxiados vascos e en organizar escolas para os nenos fuxidos. Nese mesmo ano vai para a zona republicana onde entra na Academia de Carabineiros de Orihuela, incorporándose á fronte do Segre, en Lleida, destinado despois á Dirección Xeral de Carabineiros con sede en Barcelona. Trala fin da guerra, marcha novamente a Francia, onde permanece no campo de concentración de Argelès sur Mer. Cando sae de alí parte no barco Massilia cara a Arxentina. Nese país traballou na biblioteca de Pergamino, no Instituto de Filoloxía da Universidade de Bos Aires baixo a dirección de Amado Alonso, dedicándose ademais a dicitar algunhas conferencias. Logo, en 1940, vai ós Estados Unidos, onde foi catedrático de Literatura na Universidade de Austin (Texas) e profesor visitante e membro do Seminario de Estudos na Universidade de Winsconsin. En 1971 regresa do exilio e pasa a ser membro do Patronato da Fundación Otero Pedrayo e da Universidade de Santiago de Compostela. Tamén foi presidente de honra do Partido Galeguista logo da súa refundación en 1978, membro asesor do Consello da Cultura Galega e secretario do Instituto de Estudos Gallegos Padre Sarmiento.

Organizacións ás que pertenceu:

CCG CONSELLO DA CULTURA GALEGA
PG PARTIDO GALEGUISTA
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

Profesións: Avogado / Profesor / Diplomático / Lingüista / Catedrático

Profesións no exilio Profesor / Catedrático

Obra no exilio:

"Introducción Lingüística, Notas e Vocabulario da General Estoria", Universidad de Oviedo
"Alfonso Álvarez de Villasandino, poeta gallego del cancionero de Baena"
"Adiciones y Rectificaciones al Diccionario Crítico-Etimológico de Corominas" Boletín de Filología, Universidad de Chile, (1959).
"Portugal a través da obra Literaria de Tirso de Molina"
"Stylistics, Literary Criticism and Linguistics" (1961) New York
"Image of Spain" (1961) Austin: University of Texas
"A Portrait of Valle-Inclán" (1968) Texas University
"Unha ollada aos cancioneros", Grial, 34, (1971), 385-391.
"A literatura galega no exilio" (1989) Ourense: Patronato Otero Pedrayo
Carta a Valentín Paz-Andrade (Austin, 21 de outubro do 54) en PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (ed.) (1997a)
"Concerning the ownership of the beds of creeks in the civil war", (1954) Estados Unidos
"Pregón polo pronunciado polo profesor de D. Ramón Martínez López nas festas do apóstolo Sant-Yago do ano 1983"(1983) Santiago de Compostela: La Ibérica
"Nova ollada aos cancioneros", Grial, (separata do nº 34), (1971)
"Tres cartas do desterro", Boletín de la Real Academia Gallega, XXXII:357, (1975), 73-77.

Ref.^a Bibliográficas:

ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:194)
MARCH, Kathleen N. (ed. lit.) (1990)
TOBÍO, Lois (1990:131-135)
FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1990:9-12)
MARTUL TOBÍO, Luis (trad.) e FANDIÑO VEIGA, Xosé Ramón (1990:6-7)
VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:137-159)
PORTELA YÁÑEZ, Charo (1999:497-505)
FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (2000:300)

Ref.^a Fotográficas:

CID CABIDO, Xosé: Seoane. 1910-1979. Unha fotobiografía, Vigo, Xerais, 1993, páx. 169. ÁLVAREZ, Santiago: Osorio-Tafall. Su personalidad, su aportación a la historia, Sada (A Coruña), 1992. VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:137, 137, 140, 145, 148, 149, 151, 153, 155)

1.203 MARTÍNEZ PARADA, Castro

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Trascastro, O Incio, Lugo, ?- Mauthausen, 28/07/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.204 MARTÍNEZ PARDÓN, Felisindo

Países: Campos de Refuxio / Francia

Biografía

(Cualedro, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.205 MARTÍNEZ PAZ, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo no campo de refuxio francés de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140 e 141)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.206 MARTÍNEZ PEREIRA, Jaime

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Paxón, Nigrán, Pontevedra, ? - Mauthausen, 29/12/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e morreu no comando Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.207 MARTÍNEZ PÉREZ, Ubaldo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Villaviciosa, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.208 MARTÍNEZ RAMOS, Nicasio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.209 MARTÍNEZ RISCO Y MACÍAS, Manuel

Países: Francia

Biografía

(Ourense, 1888 - París, 1954) Amplia estudos en Holanda e Alemaña, e ós 27 anos acadou por oposición a cátedra de Acústica e Óptica da Universidade de Zaragoza e despois na Universidade Central de Madrid. Deputado a Cortes pola Acción Republicana de Ourense durante a República (1931-33). Nas Cortes foi un gran defensor da autonomía para Galicia. En Izquierda Republicana chegou a ocupar postos de responsabilidade. Durante a Guerra Civil dirixiu a fábrica de instrumentos de Óptica creada polo goberno republicano. Trala Guerra Civil vai para Francia onde continúa o seu labor de investigación e chega a ser presidente da Academia de Ciencias de París. Alí chegou a desempeñar altos cargos na súa especialización, traballando coa categoría de "Maitre de Recherches" no Centre National de Recherches Scientifiques. Dirixiu tamén a Asociación de Profesores Universitarios no exilio e era vicepresidente da Liga Internacional dos dereitos do neno. Foi tamén conselleiro do Bloque Republicán Nazonal Galego. Destacan as súas obras: "La asimetría de los triples de Zeeman" (Madrid, 1912 e 1914), "Estudios Generales sobre aberración esférica de orden superior" (Madrid, 1927). Morre en Francia en 1954.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Óptico / Catedrático

Obra no exilio: "La asimetría de los triples de Zeeman" (Madrid, 1912 e 1914)
"Estudios Generales sobre aberración esférica de orden superior" (Madrid, 1927)

Ref.^a Bibliográficas: GEG
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, V:230-240)
"El sabio gallego Manuel Martínez Risco" Galicia Emigrante, I:2, (xullo 1954), 23.
"Hacia la Unidad de los Gallegos Antifranquistas", Galicia, XXIV:946, (02/03/1946), 3. (Sobre a súa afiliación o BRNG)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:109).

1.210 MARTÍNEZ RIVAS, Maximino

Países: Francia

Biografía

(Mondariz, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.211 MARTÍNEZ ROCES, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.212 MARTÍNEZ RODRÍGUEZ, Modesto

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.213 MARTÍNEZ VARELA, Eduardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Moaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.214 MARTÍNEZ VILARINO, Magín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.215 MARTÍNEZ VILLAVERDE, Bernardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.216 MARTUL REY, Pedro

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Barco

IPANEMA

Biografía

(Santa Baia de Camba, Rodeiro, Pontevedra, 03/07/1909 - Santiago de Compostela, 1982) Tras realiza-los estudos universitarios en Santiago de Compostela casa con M^a de los Ángeles Tobío en 1931, e trasládase a Madrid. Nesta cidade traballou durante un breve período de tempo no Centro de Estudios Históricos. Gaña as oposicións a catedrático de ensino medio e trasládase a Monforte de Lemos mentres a súa muller está en Ourense. Durante ese tempo, tivo algunha actividade política participando nalgúns mitins, e fixo amizade con algúns galeguistas como Otero Pedrayo, Castelao, Suárez Picallo, así como tamén de Colmeiro, Bouza Brey, Carballo Calero, Celso Emilio Ferreiro, etc. O estalido cólleo en Madrid e aínda que permanece uns meses na cidade, trasládase a Valencia e logo a Orihuela (Alicante), onde foi profesor de ensino medio. No ano 1938 foi destinado á Escola de Xefes e Oficiais de Carabineiros de Caldes de Montbui (Barcelona). Dende alí cruza os Pirineos por Le Perthus coa súa muller e o seu primeiro fillo, Pedro, en xaneiro de 1939. Despois de pasar varios meses nos campos de refuxio de Montpellier e Argelès sur Mer, reúnese coa súa muller en Monte Limar, onde deciden marchar a América. Dende Burdeos embarcaron no Ipanema rumbo a México, chegando a Veracruz en xullo de 1939. En México Pedro Martul foi director, fundador e profesor do Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón, entablando ademais unha forte amizade co presidente mexicano Lázaro Cárdenas. Relacionouse ademais con outros intelectuais vencellados a institucións culturais, como Ventura Castro Leal, Silvia Herzog, Vicente Leñero, Espinosa Meireles ou outros distinta significación como Lombardo Toledano ou Alfonso Reyes. En canto á relación con outros exiliados asistiu con frecuencia ás reunións que se organizaban na casa de Indalecio Prieto os domingos á tarde. Co peche do Instituto ó redor do ano 1943, Pedro Martul pasa a ser profesor da Escola Superior de Guerra en México D.F.. Nos últimos anos do exilio comezou a adicarse ó negocio dos seguros, actividade coa que seguirá unha vez que regresa a Galicia en 1948. Reside na Coruña ata 1955, ano no que se traslada a Santiago de Compostela. Dende 1949 viña traballando na empresa de seguros Galicia S.A., ata que se reincorporou como profesor de Ensino Secundario no ano 1961 no Instituto Xelmírez de Santiago. Durante esos anos publicaba a miúdo na prensa galega (La Voz de Galicia, El Correo Gallego, La Región, etc.). Pedro Martul morreu en Santiago de Compostela en 1982.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Profesor

Profesións no exilio Profesor / Axente de seguros

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Luis Martul Tobío.
Entrevista a M^a de los Ángeles Tobío Fernández, realizada por Rosa Mª López González e Nancy Pérez Rey, o 27-VII-2001 en Santiago de Compostela.

1.217 MARUJA

Países: Uruguai

Biografía

(? - ?) Muller de Álvaro Fernández Suárez. Estivo exiliada en Montevideo. Traballou como secretaria nas oficinas do laboratorio "Roche". Ela e o seu marido xuntábanse con outros exiliados como Lois Tobío e a súa muller.

Profesións no exilio Administrativa

Ref.^a Bibliográficas: TOBÍO, Lois (1994:546-552)

1.218 **MARUXA**

Países: México

Biografía

(? - ?) Muller do médico de Ourense Antonio Carnicero, exiliada co seu marido en México.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1985:200)

1.219 **MASIP ARGUEDAS, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.220 **MATA PÉREZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.221 **MATEO DOBAO, Domingo**

Países: Francia / Chile

Biografía

(Arcos, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) Pequeno industrial, emigrante retornado de Cuba, onde se formara no anarquismo. En Valdeorras militaba no PCE e chegou a formar parte da lista formada nas eleccións a Cortes en 1933, por Ourense, baixo a denominación da Candidatura do "Frente Único". Foi presidente do Sindicato de Oficios Varios de Arcos (CGTU). Durante a Guerra Civil loitou no bando republicano por terras de Asturias. Exiliouse en Chile onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Industrial

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:105-106)

"Un llamado", Galicia, XVII:616, (01/04/1939), 8.

ÁLVAREZ, Santiago (1985:96)

VALCÁRCEL LÓPEZ, Marcos: Ourense, 1931-1936: Estructura económica e comportamentos políticos, (Tese de Doutoramento), Universidade de Santiago de Compostela, 1992.

Ref.^a Fotográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:cap. III)

1.222 MAURICIO GARCÍA, José Antonio

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1917). Durante a Guerra Civil foi mariñeiro do "Jaime I". Ingresou no PCE en 1944 e marchou á URSS en misión especial no barco "Juan Sebastián Elcano". Estivo e traballou en Odesa, Rostov, Ordzhorikidche, Aktiubiusk e Moscova. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Foi repatriado.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.223 MAYO MÉNDEZ, Samuel "Saúl"

Países: Francia

Biografía

(Zamora, ? - Cesuras, A Coruña, 31/03/1950) Comunista zamorano destinado en Ourense polo partido PCE. Alí forma a súa propia partida xunto a Ángel Arce alias de "Antonio de Verín". Pasou a Francia en 1949. De volta a Galicia, morre en Cesuras en marzo de 1950.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:140)

1.224 MAYOR SEGURA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.225 MAZA CARDAMA, Manuel

Países: Uruguai

Biografía

(Santiago de Compostela, ?) Foi concelleiro en Santiago de Compostela polo partido Federal. Durante a Guerra Civil foi detido e estivo preso no cárcere en Santiago de Compostela. Condenado á morte, foille conmutada a pena. Saiu do cárcere e en 1953 vendeu a propiedade que tiña en Santiago de Compostela para marchar a Uruguai. Dende entón residiu en Montevideo coa súa familia.

Organizacións ás que pertenceu:

PARTIDO FEDERAL

Profesións: Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xerardo (1982:26)

Ref.^a Fotográficas: Hai un debuxo de perfil feito por Camilo Díaz entre xullo e agosto de 1936 na cadea en Santiago de Compostela en DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982:anexo)

1.226 **MAZAEDA, Rogelio**

Países: Cuba

Biografía

(Ponte do Porto, Camariñas, A Coruña, ?) Dirixente sindicalista que, tralas persecucións sufridas en Galicia, logra embarcar cara a Cuba.

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: LAMELA GARCÍA, Luis (1995:159)

1.227 **MEIS OTERO, Arturo**

Países: Estados Unidos

Biografía

(? - ?) Pai de Arturo Meis. Exiliado no Estados Unidos, dende axuda economicamente ó seu fillo.

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

1.228 **MEIS VILA, Arturo**

Países: Francia / Venezuela

Barco
NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?) Sobriño de Antonio Vila, propietario xunto con Juan Aguiño do barco Nuevo Emdem. Cando foxe no barco ten só 16 anos.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

1.229 **MEJUTO VÁZQUEZ, Jesús**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) Mestre de Celas e Sésamo en Culleredo, director de "El Noroeste", órgano do Partido Republicano Radical Socialista, constituído en Culleredo, e formou parte tamén do Comité directivo de "A la Tercera República" xunto con César Alvarar, Gonzalo Acosta, Eduardo Paredes e José María Eirís. Anos despois foi tamén un destacado líder da Unión Republicana. Escapou para Cuba o 21 de setembro de 1936.

Organizacións ás que pertenceu:

AGRUPACIÓN A LA TERCERA REPÚBLICA
PRRS PARTIDO REPUBLICANO RADICAL SOCIALISTA

Profesións: Político / Mestre

Ref.^a Bibliográficas: ALVAJAR LÓPEZ, Javier (1992:149-174)
PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos (1996:222-228)
PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos (1997:149-192)
LAMELA GARCÍA, Luis (1998:112)

1.230 MELLA SERRANO, Ricardo

Países: República Dominicana / Venezuela

Biografía

(Vigo, ? - ?) Enxeñeiro fillo do pensador ácrata Ricardo Mella. Tivo que tomar o camiño do exilio cara a República Dominicana onde dirixe a revista "Nuevo Rumbo". E por discrepancias co dictador Trujillo decide marchar a Venezuela.

Profesións: Enxeñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.231 MELÓN PÉREZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Porto do Son, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezières en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.232 MÉNDEZ ALONSO, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilar, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.233 MÉNDEZ ÁLVAREZ, Primitivo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Maiceda, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.234 MÉNDEZ CASANOVA, Nicanor

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.235 **MÉNDEZ CONJIL, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.236 **MÉNDEZ FERNÁNDEZ, Ángel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(?, 1924) Fuxiu a Rusia. Estivo en Tarkov, Moscova e Samarcanda. Foi obreiro en Tashkent e Moscova, así como instrutor de carreteras e enxeñeiro en Onsk, Kaluya. Pertenceu ó PCE entre 1946 e 1970.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Enxeñeiro

Profesións no exilio Obreiro / Enxeñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.237 **MÉNDEZ FERNÁNDEZ, Antonio**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1928) Marchou a Rusia. Estivo en Odesa, Saratov, Eode de Podsk. Durante un tempo estivo na Casa de Inválidos nº 6 na rexión de Moscova. Posteriormente foi repatriado.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.238 **MÉNDEZ FERRÍN**

Países: Portugal

Biografía

(? - ?) Exiliado galego que fuxiu cara a América a través de Portugal.

Ref.^a Bibliográficas: FERNANDES DO ESPÍRITU SANTO, Domingos (1994:71-79)

1.239 MÉNDEZ LÓPEZ, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Villar de Cucos, Cervantes, Lugo, ? - Mauthausen, 8/07/1941) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 3 bis en Francia. Posteriormente é trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morre.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados e o posterior traslado ó campo de concentración de Mauthausen o morre.

1.240 MÉNDEZ MACEIRAS, Tomás

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Seixo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de La Pioje Saint Pierre de La Mer (Flourit?), Aude, en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.241 MÉNDEZ MONTERO, Adolfo

Países: Portugal / Chile

Biografía

(Carracedo, Celanova, Ourense, ?) Foxe a Portugal en 1937 e despois a Chile onde se reúne cos seus irmáns Francisco e Elías.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)

Comentarios: Rodríguez Lago extraíu os datos do xornal "Lonxe da Terriña", Santiago de Chile, 7, (1996), 25.

1.242 MENDOZA, Francisco José

Países: México

Biografía

(? - ?) Exiliado comunista en México. Fixo parte da directiva do Fogar Galego en 1941.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Manoel Núñez Seixas.

1.243 MÉNENDEZ MENÉNDEZ, Ricardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.244 **MENÉNDEZ ZABALA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo en Francia no campo de refuxio de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.245 **MENOR SANTÁS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.246 **MENUDO CANOSA, Juan José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fene, A Coruña,) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.247 **MERINO ESPEJO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

Comentarios: Pode ser irmán de José Merino Espejo.

1.248 **MERINO ESPEJO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.249 **MESA PIÑEIRO, Arcadio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 7 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.250 **MIGALLÓN ?, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.251 **MIGUEL AGUILAR, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ollovello, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.252 **MIGUEL PAZOS, Olimpio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ? - Mauthausen, 18/04/1943) Morreu no campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.253 MÍGUEZ CASTRO, Rafael

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.254 MÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Eloy

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas no transcurso da Guerra Civil. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.255 MÍGUEZ MONTERO, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.256 MÍGUEZ, (nai de Ignacio Ramonet)

Países: Tánxer / Francia

Biografía

(? - ?) Casada con Ramonet, estivo na cadea durante a Guerra Civil e tivo que exiliarse a Tánxer en 1945. Posteriormente foron para Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: VARELA SIEIRO, Xaime (2001)

1.257 MILLÁN MARTÍNEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ? - Mauthausen, 05/01/1942) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia. Posteriormente foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado dende o campo de refuxiados en Francia ata chegar ó campo de concentración en Mauthausen.

1.258 **MILLÁN PILLADO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos o seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.259 **MILLARES PÉREZ, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Castiñeiras, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.260 **MILLARES VÁZQUEZ, Manuel**

Países: Cuba / Porto Rico

Biografía

(Noia, 1907) Xornalista exiliado en Cuba. Escribe con Lázaro Machado no programa radial "Páginas de España". Colabora en "Pueblo", "El Mundo" e "Carteles". Por razóns políticas exiliase de novo en Porto Rico. Escribiu "Chelo y otros cuentos" e "Cuentos de mar y tierra".

Profesións: Xornalista

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos:
"Hombres de paz en guerra, memorias de un miliciano" A Habana: Talleres de Ucar, García e Cía., 1938.
"Chela y otro cuentos" (Madrid: Revista de Occidente, 1973) e "Cuentos de mar y tierra" (Madrid, s.d.)

Ref.^a Bibliográficas: GEG
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:74-75)
RODRÍGUEZ SANTAMARINA, Xoán Pastor (1999:113)

1.261 **MÍNGUEZ CASTRO, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?- Mauthausen, 10/01/1943) Morre no comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Gusen.

1.262 **MIÑONES BERNÁRDEZ, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(Corcubión, A Coruña, ?) Licenciado en Medicina en Santiago e Madrid. Exerceu de forense en Corcubión ata o alzamento de xullo de 1936, decidindo exiliarse a Arxentina. O seu irmán José era deputado pola Coruña na Unión Republicana e foi fusilado en decembro de 1936. Seguiu desempeñando a súa profesión en Bos Aires e foi directivo da Agrupación de Intelectuais Demócratas Españoles.

Organizacións ás que pertenceu:

AGRUPACIÓN DE INTELLECTUALES DEMÓCRATAS

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: SANTANDER FERNÁNDEZ, Carlos (2000:996)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1367)

1.263 **MIRAMONTES MATOS, María de los Dolores**

Países: Arxentina

Biografía

(Santa María de Guísamo, Bergondo, A Coruña, 06/04/1885 - Bos Aires, 17/09/1964) Filla de Vicente Miramontes e Antonia Matos xornaleiros que se instalan na Coruña a comezos do século. María comeza a traballar ós 11 anos nun obradoiro de costura. Dende a Fundación das Irmandades da Fala mantivo relación co nacionalismo e participou dos núcleos republicanos femininos da Coruña. Pertenceu dende moi nova ó grupo de amizades de Elvira Bao, López Jean e Pilar Castro. María coñece a Ánxel Casal no ambiente de socialización das Irmandades. Casou con el en setembro de 1920. Xunto con Ánxel Casal, dirixe e sustenta unha escola aberta e popular con ensino bilingüe e orientación progresista. En 1927 María sofre un aborto que se complica e deixa importantes secuelas. Nesa etapa colabora co seu home na montaxe dunha industria editora. En 1931 participa xunto con Casal na preparación da asamblea fundacional do Partido Galeguista (PG). No ano 1936 colabora na propaganda do Estatuto de Autonomía e en diversas actividades que desenvolve na agrupación republicana da Coruña e Compostela, así como na creación dun sector feminino no PG. O 4 de agosto de 1936 Casal é detido sendo asasinado uns días despois. María Miramontes, despois dunha curta tempada na Coruña, na casa dos Casal, arranxa os papeis, e no mes de novembro embarca para Bos Aires vía Lisboa para instalarse na casa duns parentes. Unha vez instalada na capital arxentina retomou o seu oficio de modista e uns anos máis tarde, casou cun curmán, Pedro Miramontes, membro da familia coa que vivía. Na Arxentina mantívose case totalmente á marxe da colectividade galega aínda que tivo relación coa familia Seoane. María Miramontes morre o 17 de setembro de 1964 no Sanatorio do Centro Gallego de Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Modista

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
DÍAZ PARDO, Isaac (1992:195)
VÁZQUEZ SOUZA, Ernesto (1999:41-60)
BROCOS, Maximino (1965)

1.264 **MIRANDA RIOPA, Horacio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.265 **MOLINA GUTIÉRREZ, Antonio**

Países: Francia

Biografía

(Lugo, ?) Refuxiado en Francia xunto coa súa muller Pilar Díaz e os seus dous fillos.

Ref.^aBibliográficas: "C. Castroverde y Unidos de Fonsagrada y Baleira", Galicia, XVIII:675, (18/05/1940), 2.

1.266 **MONASTERIO, Carlos**

Países: Portugal / Chile

Biografía

(? - ?) Amigo de Alfredo Somoza e un dos fundadores das Irmandades da Fala. Durante a Guerra Civil refuxiouse en Sobrado dos Monxes. Logo foi detido e condenado a morte, pero conseguiu que lle conmutaran a pena e pudo fuxir para Lisboa, de onde marchou a Chile para reunirse cos seus irmáns. Permaneceu en Chile ata mediados de 1937, ano no que voltou á España republicana sendo nomeado Comisario Político na fronte de Aragón. Estando en Fraga (Huesca), foi alcanzado por unha bomba durante un ataque aéreo e morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Político

Ref.^aBibliográficas: SIXIREI PAREDES, Carlos (1987:70-71)

1.267 **MONTEIRO OTERO, Ernesto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.268 **MONTEIRO REGUEIRA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Pantaleón, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelè sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.269 **MONTEIRO, Eduardo P.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México próximo ós ambientes dos socialistas exiliados.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.270 **MONTERO DOMÍNGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Padrenda, Ourense, ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia así como no campo Saint Cyprien, nos Pirineos Orientais en 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.271 **MONTERO MÉNDEZ, ?**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) No transcurso da Guerra Civil foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.272 **MONTERO, Gumersindo**

Países: Bulgaria

Biografía

(A Coruña, ? - Sofía, Bulgaria, ?) De mozo emigrou a Cuba, onde foi un dos organizadores do Partido Comunista Cubano. Expulsado pola Dictadura de Machado en 1930 voltaou a Galicia. No momento de estala-la guerra agochouse por máis de 20 anos en Meirás. Logo puido saír de España e faleceu en Sofía (Bulgaria)

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:245)

1.273 **MONTERO, José María**

Países: México

Biografía

(A Coruña, ?) Metalúxico emigrado na Arxentina onde pertenceu á FORA. No ano 1930, foi condenado a morte despois dun enfrontamento nunha folga onde morrera un chófer dun alto cargo do goberno arxentino. A pena foille conmutada e entón trasládase a España para intervir na Guerra Civil. Posteriormente exiliase en México. En 1958 pertencía á agrupación da CNT de España en México.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Obreiro / Sindicalista

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.274 **MONTERO, Xoán Xeremías**

Países: México

Biografía

(Pontecesures, Pontevedra, ? - ?) Foi alcalde de Pontecesures. Estivo exiliado en México.

Profesións: Alcalde

Obra no exilio: "El filo de la traición"

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

1.275 **MONTES GONZÁLEZ, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.276 **MONTES RÍOS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.277 **MONTIEL, José Ramón**

Países: Arxentina

Biografía

(O Carballiño, Ourense, ?) Enxeñeiro militar que vai cara a Bos Aires trala sublevación militar de xullo de 1936, despois de pasar por varios países americanos. Autor de varios poemas, artigos e cancións, entre as que destaca, "Mi barco velero".

Profesións: Enxeñeiro

Obra no exilio: "Mi barco velero"

Ref.^a Bibliográficas: SANTANDER FERNÁNDEZ, Carlos (2000b:996)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1367)

1.278 **MONTOUTO FERNÁNDEZ, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.279 **MONZÓN REPARAZ, Jesús "Mariano"**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Secretario Xeral do Ministerio de Guerra en marzo de 1939, e ex-gobernador civil, que fuxiu a Francia en 1940. Foi, probablemente, organizador da primeira "Organización de guerrilleros" actuando cun grupo de 50 homes na fronteira con Bélxica. En 1942 é Secretario Xeral do P.C.E. en Francia, e para o interior de España, a onde chega clandestinamente en 1943. Responsable da invasión de Arán e da política da Unión Nacional, foi capturado en Barcelona en xuño de 1945 e condenado a trinta anos de cadea. Finalmente traicionou ó Partido Comunista.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Secretario Gubernamental

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:177)

1.280 **MORADO ABELLEIRA, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.281 **MORANDEIRA CAMPOS, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.282 **MORANTE FERNÁNDEZ, Cándido**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.283 **MORCILLO ?, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936, e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, integrándose despois como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.284 **MORÍS GUZMÁN, Gerardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

Comentarios: Pode ser irmán de José Moris Guzmán.

1.285 **MORÍS GUZMÁN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) For a membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.286 **MOSCOSO LUGRÍS, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.287 **MOSQUEIRA MANSO, José María**

Países: República Dominicana / Venezuela

Biografía

(Corme, A Coruña, 1886 - Caracas, 1968). Exiliado en Santo Domingo e Venezuela. Foi escritor, oceanógrafo e ictiólogo.

Profesións: Escritor / Biólogo

Profesións no exilio: Escritor / Biólogo

Obra no exilio: La cuna gallega de Cristóbal Colón, Sada: Edición do Castro, 1992.
Las tortugas del Orinoco, Bos Aires: Citania, 1960.

Ref.^a Bibliográficas: GEG
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (1983:359)

1.288 **MOSQUERA GONZÁLEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.289 **MOSQUERA GONZÁLEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Outeiro, Outes, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.290 **MOSQUERA, José**

Países: México

Biografía

(Serantes, A Coruña, ?) Exiliado en México.

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995:58)

1.291 **MOSQUERA, Manuel**

Países: México

Biografía

(O Pino, A Coruña, ?) Avogado e ex-alcalde de O Pino exiliado en Durango (México). Chega a ser maxistrado en Guadalaxara.

Profesións: Avogado

Profesións no exilio Avogado

Ref.^a Bibliográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999:181)

1.292 **MOSTEIRO MELIA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.293 **MOSTEIRO, Ramón**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Nova York, ?) Fillo dun galego instalado en Nova York, propietario dunha tenda en Wall Street e dirixente da antiga Casa de Galicia de Nova York. Instálase en Galicia, a comezos dos anos 30, para estudar Medicina en Santiago de Compostela. Ó estala-la guerra regresou ós Estados Unidos onde seguiu a súa militancia socialista, así, en 1937 chega a ser secretario xeral da Fronte Popular Antifascista Galega en Nova York. A mediados de decembro de 1938 regresou a Barcelona na procura de Ernesto Guerra da Cal, por encargo da Unidade Galega, para participar nos programas de propaganda en favor da República nos Estados Unidos.

Organizacións ás que pertenceu:

FPG/FP FRONTE POPULAR GALEGA / FRONTE POPULAR ANTIFASCISTA
AG GALEGO
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Médico

Ref.^o Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:53 e 55-57)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:292, n. 303)

1.294 **MOURE ARAÚJO, Marcelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo no campo de refuxio francés Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140 e 141)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.295 **MOURE GÓMEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Foi director do periódico "Nueva Galicia" publicado primeiro en Madrid e logo en Barcelona. Refuxiouse en Francia xunto coa súa muller. En 1939 atopábase no campo de concentración N° 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Xornalista

Ref.^o Bibliográficas: "Refugiados", XVII:260, 29/04/1939, 6.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

1.296 **MOURE LÓPEZ, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados Centre d'Hebergement de ¿Montlleu?, (Auden).

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.297 **MOUREZ RAMIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.298 **MOURO MOURELLE, Severino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.299 **MUÑOZ ?, Gregorio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.300 MUÑOZ MANZANO, Carmen

Países: Francia / Holanda / Uruguai / Arxentina

Biografía

(Malpartida de Plasencia, Cáceres, 14/05/1911) O 3 de setembro de 1934 casa con Rafael Dieste cando acababa de asistir a un curso na "Universidad Menéndez Pelayo" de Santander. No mes de outubro van para Madrid, onde traballa como inspectora de Ensino Primario. Ó ano seguinte viaxa co seu home nunha viaxe de estudos por Francia, Bélxica, Holanda e Italia, pensionado pola "Junta de Ampliación de Estudios". No mes de setembro regresan a Rianxo e logo pasan a Madrid. En 1937 vai co seu home a Valencia e logo a Barcelona. Nesta última cidade levou a dirección dos dous últimos números do boletín "Nova Galiza", por ausencia de Rafael Dieste. Ó final da Guerra Civil, Carmen vai ser ferida no bombardeo de Figueres, onde falece a súa compañeira Fe, muller de Ramón Gaya, mentres Dieste é internado no campo de refuxio de Saint-Cyprien. Despois, viaxarán xuntos a Holanda invitados polo embaixador de Uruguai. No ano 1939 deciden viaxar de Rotterdam a Montevideo. Alí permanecen un mes co Enrique, Eduardo e Eladio e logon pasan a Bos Aires onde se instalan. Nesa cidade foi importante colaboradora do grupo creado en torno a Luís Seoane e ó seu propio marido, traballando na editorial Atlántida de Bos Aires. En 1949 viaxa a Europa xunto con Dieste. No mesmo ano realiza unha breve visita a España. Tamén fixo traducións así como a elaboración de obras de tipo didáctico. En 1961 retorna a España e catro anos despois reingresa como inspectora de Ensino Primario. Reside alternativamente entre Rianxo e A Coruña.

Profesións: Traductora

Profesións no exilio Traductora

Obra no exilio: "La Edad Media" Buenos Aires: Editorial Atlántida, 1945.

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:79)
LONGO FORMOSO, Miguel (1995:427)
AXEITOS, Xosé Luís (1995b)

Ref.^a Fotográficas: AXEITOS, Xosé Luís (1995b) e ÁLVAREZ, Santiago (1992)

1.301 MUÑOZ TOMOLLERES, Alberto

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.302 MURADAS VÁZQUEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.303 MURADO SAZOY, Jesús

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pol, Lugo, ? - Mauthausen, 06/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1950:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.304 NAVEIRA CAMPOS, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ? - Mauthausen, 12/08/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.305 NAVEIRA COUSO, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 19/03/1911 - Mauthausen, 18/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morre.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.306 NECEGA DÍAZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferreira, O Valadouro, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.307 NEGREIRA MOURELLE, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Fora membro do Batallón de Milicias Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43).

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.308 NEGREIRA MOURELLE, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.309 NEIRA RÍO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Viveiro, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.310 NIETO RAMOS, Teodoro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.311 NIEVES MARDANAS, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.312 NOCHE LÓPEZ, Serafin

Países: Unión Soviética

Biografía

(Vilalba, Lugo, 1916) Mariñeiro que marchou a Rusia no barco "Juan Sebastián Elcano". Ingresou no PCE en 1961. Traballou en Odesa Rostov, Aktiubinda e en Rostov. Repatriado en 1979.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Obreiro / Mariñeiro

Ref.^aBibliográficas: Libro Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.313 NOGUEIRA GORDALIZA, Justo

Países: Unión Soviética

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, 1909). Marchou a Rusia e alí traballou como mestre en Eupatoria, Saratov e Najaviro e tamén foi instructor de Linguas Estranxeiras. Ingresou no PCE en 1931. Foi repatriado en 1972 coa súa muller Carmen Sánchez Merino.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións no exilio Mestre

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.314 NOGUEIRA MÁRQUEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.315 NOGUEIRA PAREDES, José

Países: Francia

Biografía

(Moaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.316 NOM EIROA, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 7 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.317 NOVA SANMARTÍN, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mondoñedo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.318 **NOVA, Sofia**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Profesora de español no Vassar College do Estado de Nova York.

Profesora

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000:46-47)

1.319 **NOVÁS CALVO, Lino**

Países: Cuba / Venezuela / Estados Unidos

Biografía

(Grañas do Sor, Mañón, A Coruña, 1905 - Nova York, 1983) Narrador, xornalista e traductor. Emigra a Cuba e instálase na Habana ós sete anos cun tío materno. Alí traballa como recadeiro, dependente de fonda, empregado de limpeza, carboeiro e chofer de aluguer. En 1926 marcha a Nova York, onde realizou penosos traballos durante un ano. De volta na Habana é cando entra en contacto co mundo do xornalismo e publica varios poemas na "Revista de Avance". Despois pasa a traballar como empregado dunha librería e a partir de entón colabora frecuentemente na prensa. En 1930 inicia unha etapa fructífera para a súa formación. Retorna a España e viaxa por Francia e Alemaña, e por último, instálase en Madrid, onde colabora cos xornais "El Sol" e "La Voz". Publica na "Revista de Occidente" ensaios de crítica literaria e relatos de novela curta. Durante anos foi redactor da revista "Bohemia". No ano 1931 foi enviado a Madrid como correspondente da revista Orbe e cando esta desaparece traballa como empregado da biblioteca do Ateneo de Madrid. Co inicio da guerra ingresa no Vº Rexemento, chegando a ser oficial da Brigada de Valentín González, "El Campesino", ó tempo que publicaba artigos de propaganda republicana. Coa fin da guerra volve a Cuba e traballa como xornalista no diario "Noticias de Hoy". Continúa a súa intensa acitividade narrativa e xornalística cun recoñecido prestixio por parte da crítica. Na década dos 60, disconforme coa Revolución Cubana, abandona a illa. Permanece durante unha tempada en Venezuela e durante anos exerce como profesor na Universidade de Syracuse en Nueva York. A última produción narrativa de Novás Calvo queda dispersa nas revistas "Bohemia Libre", "Exilio", "La revista de occidente" e "Papeles de Son Armadans".

Profesións: Escritor / Xornalista / Dependente / Empregado

Profesións no exilio Xornalista / Traductor / Profesor

Obra no exilio: "El negrero" (1933); "Experimento en el barrio chino" (1936); "No sé quien soy" (1945); "La luna nona y otros cuentos" (1942); "Un dedo encima" (1943); "Cayo Canas" (1946); "En los traspacios" (1946)

Ref.^a Bibliográficas: DOMINGO CUADRIELLO, Jorge e GONZÁLEZ, Roger (ed.) (1998:108-118)
GEG
LUNA SELLÉS, Carmen (1999:29-39)

1.320 **NOVAS, José**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Bueu, Pontevedra, ?) Exiliado galego de ideoloxía socialista. Foi socio fundador da "Sociedad de Bueu, Beluso y sus contornos" en Nova York. Tivo un papel moi destacado nas actividades da "Sociedad de Agricultores El Progreso" de Beluso. Participou na formación da biblioteca da sociedade incorporando as publicacións periódicas da UGT e o PSOE. Co estoupido da Guerra Civil, foxe ós Estados Unidos e establécese definitivamente neste país. Na actualidade existe en Nova York a "Fundación Novas", que lle proporciona bolsas de estudos ós estudantes máis destacados da parroquia de Beluso.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ PÉREZ, José Ramón e MILLÁN OTERO, Xosé M. (1997:41-42)

Ref.^a Fotográficas: ÁLVAREZ PÉREZ, José Ramón e MILLÁN OTERO, Xosé M. (1997:64)

1.321 **NOVAS, José (fillo)**

Países: Estados Unidos

Biografía

(? - ?) Exiliado galego fundador e presidente da "Xuventude Socialista" de Beluso durante a Segunda República e socio da "Sociedad de Agricultores El Progreso". Co estalido da Guerra Civil exiliouse coa súa familia ós Estados Unidos.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ PÉREZ, José Ramón e MILLÁN OTERO, Xosé M. (1997:42)

1.322 **NOVELLE SÁNCHEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Loña, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne, nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.323 **NOVÍO ALVITE, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.324 **NOVO ALEIRÁN, Benigno**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.325 **NOVO ROMEO, Argentino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, Coruña, ?) En 1939 atopábase en Francia coa súa muller. Logo, en agosto de 1939, estaba no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

1.326 **NOVO VEIGA, Eliseo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.327 **NOVO, Andrés**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego afiliado ó PSOE que tivo que exiliarse a México. Alí funda xunto a outros exiliados a Alianza Nazonal Galega en 1943, da que era vicesecretario de propaganda.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Político

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.

1.328 **NOVOA GUEDE, Saturnino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.329 **NOVOA PÉREZ, Avelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formara parte, durante a Guerra Civil, do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado en Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.330 **NOVOA PORTO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Posteriormente foi a Chile a bordo do Winnipeg.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)
FERRER MIR, Jaime (1989:135)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Na lista de refuxiados proporcionada polo xornal "Galicia" aparece co apelido Novo.

1.331 **NÓVOA, Leopoldo**

Países: Portugal / Uruguai / Arxentina / Francia

Biografía

(Salcedo, Pontevedra, 1919) A súa infancia transcorre entre Salcedo e Raxó, en Poio. Con sete anos viaxa á Pampa arxentina para regresar tres anos despois. Cursa os seus estudos de bacharelato no Colexio León XIII de Vilagarcía de Arousa. Coa sublevación militar do 18 de xullo trasládase ó Porto coa súa familia, pasando en 1938 a Uruguai, xa que o seu pai fora cónsul de Uruguai en España, de onde foi expulsado. Comeza a traballar na industria da cerámica, funda a revista "Apex" con X. Maggi, M. Flores y J. C. Onetti e publica diversos contos. Alí ingresa tamén na facultade de arquitectura para pasar logo á de Dereito. En 1947 casa con Celia Mineses e a parella instálase en Bos Aires onde coñecen a Luis Seoane. En 1949 nace o seu primeiro fillo, José Ramón, e un ano despois a súa filla Sabela, momento no que comeza a pintar. En Bos Aires tamén realiza a súa primeira exposición individual en 1953. Colabora coa revista "Galicia Emigrante" e fai o cartel para o Iº Congreso da Emigración Galega (1956). En 1957 regresa a Montevideo traballando no xornalismo coa especialidade do debuxo político. Tiña o seu atelier nun local do "Mercado Central". Alí pintaba e facía esculturas. En 1960 fai tres murais no edificio Danart e un ano despois viaxa por primeira vez a París, para retornar a Uruguai, onde traballa durante tres anos na realización do mural do "Estadio del Cerro". En 1962 coñece a Michel Tapié, que despois de coñecer-la súa obra convénceno para trasladarse a París. Entón, partir de 1965 instálase definitivamente nesa cidade e toma contacto con intelectuais e artistas latinoamericanos cos que, máis tarde, no ano 1981, fundará o Espacio Latinoamericano. En 1971 pasa un tempo en Italia onde fai a súa primeira escultura: "A Venus de Alessano". No ano 1974 fai a súa primeira exposición na Galerie Edouard Loeb en París. Cinco anos despois un incendio destrúe o seu taller da Rue du Faubourg Saint Antoine entón decide instalarse nun taller da "Fundation Nationale des Artes Plastiques". En 1983 constrúe a súa casa-taller en Armenteira (Pontevedra) onde pasa longas tempadas. Actualmente vive en Armenteira, Meis, Pontevedra.

Profesións: Escritor

Profesións no exilio Pintor / Escultor

Obra no exilio: "Exposicións individuais" en "Leopoldo Nóvoa", Colección de Arte Caixa Galicia, 1999.

Ref.^a Bibliográficas: GEG, tomo 22.
TOBÍO, Lois (1994:571)
BARRO, David (2000:28-29)
"Leopoldo Nóvoa", Colección de Arte, Caixa Galicia, 1999.

1.332 **NOYA ALONSO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.333 NOYA COEDO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.334 NOYA GIL, Juan

Países: Venezuela

Biografía

(A Guarda, 1900 - Caracas, 1989) Fundador e primeiro secretario da Sociedad Obrera de La Guardia. Propietario e director do diario local "Nuevo Herald", portavoz do ideario agrarista e das propostas municipais máis progresistas. Tralas eleccións de febreiro do 36, foi nomeado primeiro tenente alcalde da Guardia. Tralo levantamento de xullo de 1936 agóchase en varios lugares pero finalmente é detido. Condenado a cinco anos de cadea cumpre dous en Vigo e Pontevedra, finalmente en agosto de 1941 é posto en liberdade. En 1952 marcha a Venezuela, país onde publica o seu libro de memorias, "Fuxidos" (1976), no que narra as persecucións sufridas co estalido da Guerra Civil.

Profesións: Tenente Alcalde

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Obra no exilio: "Fuxidos" (1976) Caracas
"Fuxidos" (1996) (2ª edición) Vigo: Xerais

Ref.^a Bibliográficas: GEG
NOYA GIL, J. (1996:320-330)

Ref.^a Fotográficas: PIÑEIRO FEIJÓO, Antonio (2000:85) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Victor (1993:29)

1.335 NOYA REGUEIRA, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaboa, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.336 NÚÑEZ ARCAS, Pedro

Países: Brasil

Biografía

(? - ?) Exiliado galego en Sao Paulo, Brasil. Dirixía unha revista hispano-brasileira e editou tamén o libro "Brasil restituído".

Profesións: Xornalista

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:212)

1.337 **NÚÑEZ BÚA, Xosé**

Países: Portugal / Arxentina

Biografía

(Ourense, 1903 - La Plata, 1981) Mestre, avogado e xornalista. Director do colexio León XIII en Vilagarcía de Arousa. Secretario de Propaganda do Partido Galeguista e vicepresidente da Deputación de Pontevedra en 1936. Ó comenzo da Guerra Civil, Valentín Paz-Andrade axudouno a cruzar-la fronteira de Portugal. En Bos Aires, cidade á que se exilia en 1936, colabora en Galicia Emigrante, co nome de J. D'a, escribindo tamén en Galeuzca. Promotor do Instituto Argentino de Cultura Gallega de La Plata e secretario da A. G. U. E. A, creada en 1956. Tamén foi colaborador de "El Día" e "El Provincial" de La Plata e de "El Tiempo" e "Comercio e Industria" (Pergamino). Os seus traballos xornalísticos están recollidos no libro "Revoeira. Homes. Feitos. Verbas" (Montevideo, 1971).

Organizacións ás que pertenceu:

AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y ARTISTAS

PG PARTIDO GALEGUISTA
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

Profesións: Xornalista / Avogado / Profesor

Obra no exilio: "Injusticia de un Impuesto (Ley 4189), Pergamino, 1939; "Rosalia de Castro" (Conferencia pronunciada o día 12 de agosto de 1939 no centro Catalá de Rosario), Rosario: Casa de Galicia, 1939; "Escuelas populares de adultos" Rosario, 1940.
"Vida e paixón de Castelao" (Sada: Edicións do Castro, 1986)
"Escolma de textos con Galiza ó fondo" (Sada: Edicións do Castro, 1986, escrito en 1976)
"Homes, feitos e verbas" Montevideo: Patronato da Cultura Galega, 1971
"Revoeira"
"Feijóo, Sarmiento y el idioma gallego", Bos Aires: Centro Ourensano, 1964.
Carta a Valentín Paz-Andrade (La Plata, 6 de marzo do 60) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed.).
Epistolario, 1997, edicións do Castro, Sada
"Trisquel de lus" en El Orensano (Bos Aires), Ano I, nº 9, p. 9. (artigo sobre literatura galega, destacando a Rosalía de Castro e Emilia Pardo Bazán)

Ref.^a Bibliográficas: NÚÑEZ BÚA, Xosé (1986)

GEG
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:996)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1367-1368)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:82)
RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoán Pastor (1999:270)
PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (1997a)
PORTELA YÁÑEZ, Charo (1999:497-505)
ÁLVAREZ, Santiago (1992)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:303-304)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo AEG, nº rexistro 206 e CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 61) (Carpeta: FSG, nº 79).
PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (1997a:44), CID CABIDO, Xosé (1993:138 e 148), ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993:121), ÁLVAREZ, Santiago (1992) e Galicia. Centro Gallego de Buenso Aires, XXX:531, (xullo-agosto 1963), 13.

Comentarios: Segundo Vilanova Rodríguez (1966) J. Núñez Búa nace en Tenorio (Pontevedra), pero segundo SHELBY e AMO (1950) Nace en Pontevedra o 11 de xaneiro de 1899.

1.338 **NÚÑEZ CARIÑO, Pastor**

Países: Portugal / Túnez

Barco
NYASSA

Biografía

(A Pobra do Caramiñal, A Coruña, 18/09/1911- Pobra do Caramiñal, 17/06/2000) Membro do "Partido Socialista" foi concelleiro en 1936 na súa vila. Tralo alzamento militar marchou a Leixoes, Portugal, nun barco xunto con xente de Boiro como Pérez Gómez e de Vilagaría como o alcalde Pedro García e Elpidio Villaverde. Cando chegaron a Portugal foron levados ó forte de Cascais. Tres meses despois, a fins de novembro, embarca nun barco chamado "Nyassa" que ía ás colonias portuguesas e levouno a Tarragona na zona republicana. Ó remate da guerra sae coa Marina de Guerra e cando estaban en alta mar mandáronlle un cable ó Goberno francés pedíndolle dereito de asilo e mandáronlles a Bizerta, Túnez. Logo leváronos a un campo de concentración ó sur, cerca do deserto na fronteira con Libia. En 1958 volta á Pobra debido á morte da súa nai. Pero un veciño, o "Zapato", denunciouno á Garda Civil e por medo regresa a Túnez, onde traballaba nunha fábrica de conservas ata súa xubilación en 1978.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Mariñeiro / Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: VILLVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:100-110)

Ref.^a Fotográficas: VILLVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:100 e 105)

Comentarios: Segundo Miguel Anxo Seixas morreu en 1999.

1.339 **NÚÑEZ EDREIRA, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1917) Mariñeiro e voluntario do Exército Republicano durante a Guerra Civil. Marchou a Rusia e traballou Cheliabinsk e Samarcanda. Posteriormente repatriouse.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.340 **NÚÑEZ GARCÍA, Alfonso**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) En 1945 está exiliado en Bos Aires. Estaba afiliado a Izquierda Republicana.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.341 **NÚÑEZ GUILLÁN, Manuel**

Países: Marrocos / Francia

Biografía

(A Pobra do Caramiñal, A Coruña, ? - A Coruña, ?) Cando se produce o alzamento militar de 1936, escapa nun pesqueiro xunto con outra xente da Pobra, como Tomás Hermo González, a Casablanca. Logo pasa nun autobús a Orán. Alí embarca nun transatlántico francés que facía escala en Port Vendris, cerca da fronteira española, pasando desta maneira en tren a Barcelona e logo a Valencia.

Ref.^a Bibliográficas: VILLVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:118-120)

1.342 **NÚÑEZ TABLO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Taragoña, Rianxo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argèles sur Mer P.O. En Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.343 **NÚÑEZ TARGA, Mercedes**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Barcelona, 1911 - Puxeiros, Vigo, 1986) O seu pai era orixinario de Bergondo, A Coruña. Activista feminista que militou dende a súa xuventude do P.S.U.C.. Casou co republicano Medardo Iglesias capitán de Guardias de Asalto que sufriu as consecuencias da derrota. En 1937 traballa con Jesús Larrañaga na "Comisión Militar" do PCE. Cando estalou a guerra atopábase en Barcelona, onde se incorporou á loita. Cando rematou a guerra foi detida no cárcere das Ventas. Exiliouse en Francia e incorporou á resistencia francesa antinazi, sendo unha das maiores activistas do maquis. Era o enlace da Agrupación de Guerrilleros Españoles. Foi detida pola GESTAPO en maio de 1944 e levada á prisión militar alemana de Carcasona e logo ó forte de Romainville, ó campo de Saarbrüchen e finalmente ó campo de concentración de Ravensbrück onde foi integrada nun comando de traballo. Trala liberación foi condecorada polo goberno De Gaulle.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Obra no exilio: "El carretó dels gossos: una catalana a Ravensbruck", Barcelona: Edicions 62, 1980.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1986)
ÁLVAREZ, Santiago (1989:194-195)
NÚÑEZ TARGA, Mercedes (1980)

Ref.^a Fotográficas: Fotografía de Mercedes Núñez na Voz de Galicia en agosto de 1986, p 19.

Comentarios: Mercé Núñez Targa en "El Carretó del Gossos", describe o seu periplo dende que pasou a Francia e a súa incorporació á resistenci francesa antinazi.

1.344 **NÚÑEZ, Antonio**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Exiliado en Francia. No 1945 participa na fundación do Bloque Republicán Nazonal Galego, onde ocupará o cargo de conselleiro secretario.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO
IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Ref.^a Bibliográficas: NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:590, n. 537)

1.345 **NÚÑEZ, Otilia**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Filla de Xosé Luis Núñez Búa que tivo que marchar xunto co seu pai con só seis anos ó exilio arxentino.

Ref.^a Bibliográficas: "Revista das letras 352", O Correo Galego, (08/02/2001), 3.

1.346 **OCAÑA DÍAZ, Crescencio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo como refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.347 **OCHOA CARRASCO, Rafael**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 1906) Debuxante, pintor, cartelista e mestre nacional. Pasou moito tempo no cárcere de Ourense ata que sae cara ó exilio. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia. Posteriormente puido chegar a París onde morreu moi novo. Considerado discípulo de Maside, foi un importante debuxante. En 1930 fixo o cartel anunciador da Feira-Mercado do Automóbil de Ocasión de Pontecesures.

Profesións: Mestre / Pintor / Debuxante

Profesións no exilio Debuxante

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:253-254)
GEG
"Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
BOROBÓ (2000d:27)

Ref.^a Fotográficas: Hai unha fotografía con Álvaro de las Casas, Johan Carballeira, Santiso Girón e outros en BOROBÓ (2000d:27)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.348 **OLIVEIRO AVENDAÑO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.349 **OLLERO FERNÁNDEZ, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.350 **OLVEIRA, Eduardo**

Países: Arxentina

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) Estivo exiliado na Arxentina.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Plácido Betanzos a través de Miguel Anxo Seixas Seoane.

1.351 **ONTEDA GONZÁLEZ, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.352 **OREIRO GONZÁLEZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.353 **OROZCO GUITIÁN, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas como tenente na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.354 **ORTEGA PRADA, Gregorio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Xares, A Veiga, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.355 **ORTIZ SASTRE, Daniel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.356 **OSORIO, Fernando**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Neste país aproximouse ó grupo dos socialistas galegos exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.357 **OTERO ABELEDO, Xosé (Laxeiro)**

Países: Arxentina

Biografía

(Don Ramiro, Lalín, Pontevedra, 1907 - Vigo, 02/07/1996) Pintor exiliado en Arxentina. Ós trece anos, reclamado polo pai, emigra a Cuba onde estudia na Sección de Belas Artes da Escola "Concepción Arenal" e colabora como esceanógrafo no teatro Martí. Na illa traballa tamén nunha fábrica de manteiga, nunha casa de pintura, nun taller de publicidade e nunha vidrería. Alí vive a maioría do tempo na rúa Arzobispo nº 4 do barrio do Cerro. Despois dunha enfermidade volta a Galicia en 1925. En Lalín exerce de barbeiro, polo que lle chamaban o barbeiro-pintor de Lalín. Casa en 1934. Viaxa a Santiago con frecuencia e o concello da súa vila concédelle unha bolsa de estudos, así, en 1931 matricúlase na Academia de San Fernando de Madrid. A partir de 1933 instálase en Lalín, onde traballa no taller "El Hospitalillo" e empeza a tomar contacto con galeguistas da época. En 1942 trasládase a Vigo, alí fai exposicións na Sala do Casino, na Sala Velázquez e na Taberna El Capitán. En 1946 pinta "Trasmundo" un dos seus cadros máis célebres. No ano 1951 vai para a Arxentina, voltando a Galicia en 1968. Vai residir en Vigo, Lalín e Madrid onde tratará a moitos intelectuais galegos nas tertulias do Café La Granja del Henar. Morre en Vigo en 1996, as súa cinzas foron trasladadas ó Cemiterio Novo do Concello de Lalín.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Pintor

Obra no exilio: Carta a Valentín Paz-Andrade (Buenos Aires, 15 de xaneiro do 62) en PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (ed.) (1997)

"Autobiografía "D. Ramiro" (1981), A Coruña: Atlántico

"O camiño de Laxeiro" (1993) A Coruña: Producións Culturais Artesa

Ref.^a Bibliográficas: SEOANE, Luís (1987:16-18)

Laxeiro: 1934-1985/VIIIª Bienal Nacional de Arte. Diputación Provincial de Pontevedra, 1985.

Laxeiro en Arxentina (1952-1970). (Catálogo da exposición), A Coruña: Concello da Coruña, 1988.

LAGO MARTÍNEZ, Manuel (1997)

DÍAZ PARDO, Isaac (1996:27-28)

NEIRA VILAS, Xosé (1996:345-353)

PÉREZ LEIRA, Lois (1999:167)

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS (1996:346), PÉREZ LEIRA, Lois (1999:167-174), FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:52), PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (ed.) (1994:28), CID CABIDO, Xosé (1993:125)

Comentarios: Segundo a biografía do Facsímil de Resol (p.127) regresa a Galicia de Arxentina en 1970. Aínda vive a súa irmá Emilia en San Sebastián. En PÉREZ LEIRA, Lois (1999:167) di que naceu o 23 de febreiro de 1908.

1.358 OTERO ABIÓN, Marcial

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Covelo, Pontevedra, ? - Mauthausen, 28/09/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e morreu no comando de Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.359 OTERO CACABELOS, Antonio

Países: Francia

Barco

NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?, 20/09/1998) Tripulante do "Nuevo Emden", irmán de Manuel Otero Cacabelos e exiliado en Francia.. Cando as autoridades francesas os obrigan a voltar a España, Antonio decide voltar a Cartaxena. Foi ferido na fronte de Madrid e, tras ser condenado por un tribunal do Ferrol a 12 anos e un día, pasa dous anos na cadea en Pontevedra e Ferrol.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

1.360 OTERO CACABELOS, Manuel

Países: Francia

Barco

NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?) Patrón do barco "Nuevo Emden", pertencente a Juan Aguiño e Antonio Vila. Exíliase en Franica despois de fuxir no "Nuevo Emden" o 16 de agosto de 1937. Volta a Barcelona a fins de 1937 xunto con dous dos seus fillos.

Profesións: Patrón de Barco

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000:25)

1.361 OTERO CAÑADA, Joaquín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.362 OTERO CASTELAO, Mariano

Países: Portugal / Venezuela

Biografía

(? - ?) Curmán de Alfonso Rodríguez Castelao que rexentaba unha xastrería en Vigo na década dos 30. Foi un importante loitador antifascista próximo ó Partido Comunista. Xunto con Pepe Velo foi detido en Vigo á altura de 1937, e pouco despois son trasladados á prisión da Coruña. Logo de poder escapar están agochados durante un ano en Celanova, para fuxir despois a Portugal. Alí sepáranse e Otero Castelao exíliase en Venezuela onde coincidiu con Velo tempo despois.

Profesións: Xastre

Ref.^a Bibliográficas: PIÑEIRO FELJOO, Antonio (2000:58 e ss., 93)

1.363 **OTERO CERVIÑO, Ramón**

Países: México

Biografía

(? - México, ?) Médico e deputado socialista. Durante a Guerra Civil estivo á fronte da Subsecretaría de Armamento. Exiliouse en México onde foi fundador da "Sociedad de Ginecología y Obstetricia" e uns dos médicos da Casa Presidencial.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Médico / Deputado

Profesións no exilio Médico

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.364 **OTERO COSTAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.365 **OTERO CUDEIRO, Juan Dios**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Illa de Arousa, Vinova de Arousa Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.366 **OTERO ESPASANDÍN, José Rogelio**

Países: Francia / Reino Unido / Arxentina / Estados Unidos

Biografía

(Santa Olaia de Castro, Cercedo, Pontevedra, 8/12/1900 - Washington, 1987) Poeta, mestre e soldado, colaborador de "Nós" e "Nueva España", foi tamén o director da revista "P.A.N. (Poetas andantes y navegantes). Revista epistolar y de ensayos" que tivo unha vida de sete números, entre xaneiro e xullo de 1935. Tralo alzamento de xullo do 36 pasa breves estadias en Francia e Inglaterra. En 1941 chega a Bos Aires, traballa como publicista de numerosos volumes de divulgación científica, colaborando na Editorial Atlántida. Co pseudónimo Norman Beechdale escribe ensaios, entre os que se destacan "Riesgo y promesa de la ciencia". Foi crítico das revistas "De mar a mar" e "Correo Literario". Vai para EE. UU en 1948 e pasa a ser profesor do Waynerbury College en Pensylvania.

Profesións: Escritor / Xornalista / Mestre / Publicista / Poeta

Obra no exilio: Ensaio: "Riesgo y promesa de la ciencia"
Poesía: "Dolmen de Oleiros", "Pico de Castrolit", "Serán", "Solpor"
Libros, monografías e folletos: "Un cortejo solar" (1942) Buenos Aires: Editorial Atlántida; "Narraciones mitológicas" (1943) Buenos Aires, Editorial Atlántida; "Nuestro planeta" (1943) Buenos Aires: Editorial Atlántida; "Roma, el imperio" (1943) Buenos Aires: Editorial Atlántida; "Roma la república" (1943) Buenos Aires: Edit. Atlántida; "Sociedades de insectos" (1943) Buenos Aires: Edit. Atlántida; "Pobladores del mar" (1944) Buenos Aires: Edit. Atlántida; "Animales viajeros" (1945) Buenos Aires: Edit. Atlántida; "Maravillas de las regiones polares" (1944) Bos Aires: Atlántida; "La civilización Mesopotámica" (1945) Bos Aires: Atlántida; "Un paseo por el cielo"; "Prodigios de las plantas"; "Los átomos" (1945) Buenos Aires: Editorial Atlántida; "El mundo de los reptiles"; "La civilización del Nilo"; "La Grecia heroica" (1946) Bos Aires: Atlántida; "La Grecia clásica"; "Mesopotamia"; "Los grandes ríos"; "El gran tablero de la política mundial"
Traduccións:
de WHIPPLE, Fred L.: "Tierra, luna y planetas" (1944) Buenos Aires: Edit. Pleamar; de NETTLESHIP, Richard L.: "La educación de un hombre según Platón" (1945) Buenos Aires: Editorial Atlántida; de LASKI, Harold J.: "Reflexiones sobre la revolución de nuestro tiempo" 2ª ed. Buenos Aires: Editorial Abril.
"Cuentos que me contó Dieste" (1984) Sada: Edición do Castro.

Refª. Bibliográficas: SANTANDER FERNÁNDEZ, Carlos (2000b, II:996)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:85-86)
AXEITOS, X.L. (1993:89-94)
FERNÁNDEZ DEL RIEGO, F. (1980)
S.S: "Pasamento do poeta e escritor Xosé Otero Espasandín", Grial, 99, 1988, 124.
RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoán Pastor (1999:272)
"España Republicana", XXXI:1009, (30/11/1950), 7.
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:307)

Refª. Fotográficas: AXEITOS, Xosé Luís (1995:76) e CID CABIDO. Xosé (1993:106)

1.367 **OTERO FERNÁNDEZ, Alejandro**

Países: Francia / México

Biografía

(Redondela, Pontevedra, 1888 - México, 1953) Médico xinecólogo, profesor desta especialidade na Universidade Central de Madrid. Despois foi catedrático de Obstetricia na Universidade de Granada, chegando a ser rector desa universidade. Afiliado ó PSOE e á UGT, foi concelleiro de Granada e deputado a Cortes por Pontevedra en 1931. Tamén foi subsecretario do Ministerio de Defensa durante a Guerra Civil. Ó fin desta vai para Francia, onde formará parte do Servicio de Evacuación de Refugiados Españoles (SERE), visitando campos de concentración. En marzo de 1940 vai para México onde ocupou o cargo de Xefe do Servicio de Xinecología do Hospital Español e foi membro fundador da Sociedade Mexicana de Obstetricia e Xinecología, da Unión de Profesores Universitarios Españoles no Extranxeiro e un dos médicos da Casa Presidencial mexicana. En canto á súa actividade política foi vicepresidente do Partido Socialista en México. Morre en México en 1953.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL
SERE SERVICIO DE EVACUACIÓN DE REFUGIADOS ESPAÑOLES
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Médico / Político / Concelleiro / Deputado / Catedrático / Subsecretario Gubernamental

Profesións no exilio Médico / Político

Refª. Bibliográficas: FERNÁNDEZ CASTRO, José (1981)
GEG
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976:I:131)
ALFONSO BOZZO, A. (1976:372)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.368 **OTERO SÁ, Rogelio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.369 **OTERO SAAVEDRA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lumia, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d´Ariege de Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.370 **OTERO TORRES, Rosina**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 1900 - Bos Aires, 1966) Muller de Elpidio Villaverde Rey que marcha cos seus fillos, Mariví, Rosina e Francisco, cara ó exilio francés a finais do ano 1936. Desembarcan en Marsella onde se reúne co seu home. No ano 1939 marcha toda a familia cara a Bos Aires. Rosina viviu nesta cidade ata a súa morte no ano 1966.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Mª Victoria Villaverde.

1.371 **OTERO, ?**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Fillo de Manuel Otero Cacabelos e irmán de Manuel Otero. Tamén é tripulante do barco Nuevo Emdem que se exilia en Francia, e logo retorna a Barcelona por orde do goberno francés.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

1.372 **OTERO, José "Paisariño"**

Países: Francia

Barco

NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?) Era tripulante do Nuevo Emdem. Logo do fuxida co resto dos tripulantes do Nuevo Emdem ó remata-la guerra refúxianse en Francia.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

1.373 **OTERO, Manuel**

Países: Francia

Barco
NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?) Fillo de Manuel Otero Cacabelos, un dos tripulantes do Nuevo Emdem que foxe a Francia e logo, por orde do goberno francés, retorna a Barcelona.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

1.374 **OUTEIRIÑO SANTOS, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Cibrao, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.375 **OUTEIRO MATO, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.376 **OUTEIRO MATO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.377 **OUVIÑA, Manuel**

Países: Marrocos / Francia

Biografía

(A Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) Concelleiro en tempos da República que tralo alzamento militar tivo que fuxir cara ó monte. Despois, nunha chalana, foxe con outros republicanos en Cabío, e de alí pasan a Casablanca. Dende alí van nun autobús a Orán, onde embarcan nun trasatlántico francés cara a fronteira francesa con España. Deste xeito logran pasar ó bando republicano.

Profesións: Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVARDE GARCÍA, Elixio (1995a:114-115)

1.378 **OZORES MARIÑO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.379 **Paco da Ramona "O Fusilado"**

Países: Argentina

Biografía

(Betanzos, A Coruña, 1915) Durante a Guerra Civil foi sometido a un consello de guerra polo que foi condenado a morte. Logrou saír maleferido do fusilamento e dende Vigo conseguiu marchar para Bos Aires onde vive actualmente.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

1.380 **PADÍN AGUIÑO, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ? En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Familiar de Juan Aguiño, mariñeiro do Grove exiliado en Francia co que encontra neste país.

1.381 **PADÍN, Jesús**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Alí estivo próximo ó grupo dos socialistas galegos exiliados.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.382 **PALACIÁ, Guillermo**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Formou parte de Padroado da Cultura fundado o 29 de xuño de 1953 do que era administrador.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:347)

1.383 **PAMPILLÓN, Segundo**

Países: Arxentina

Biografía

(Mos, Pontevedra, ? - ?, 1981) Alcalde republicano da súa vila exiliado en Bos Aires. Afiliado a Izquierda Republicana que se posicionou en contra da creación do Consello de Galiza. Máis tarde, ademais integrarse no Centro Pontevedrés de Bos Aires, achegándose ó galeguismo político.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Industrial / Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: "Vertedeiro", ANT, 444, (xaneiro 1946), 2.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:292, n. 302)
CUPEIRO, Bieito (1989:200)

1.384 **PAMPÍN, Pedro**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Carpinteiro afiliado a Izquierda Republicana. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Carpinteiro

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.385 **PAN INANA, Marcelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.386 **PAN LÓPEZ, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santa Cruz, Oleiros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

1.387 PANOFREIA FONTANET, Jaime

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bram (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.388 PANTOJA MUÑOZ, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.389 PARADA BLANCO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaboa, Culleredo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.390 PARADA CARBALLO, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.391 PARADA GUERRERO, Baltasar

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas como sarxento durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.392 PARADA LEVESENDE, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Xulián, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.393 PÁRAMO GUTIÉRREZ, Pilar

Países: Unión Soviética

Biografía

(Turón, Mieres, Asturias, 08/06/1928 - Madrid, 1997) Era filla de Emilio Páramo Pérez natural de Sober, Lugo e de Encarnación Gutiérrez. Foi evacuada á URSS en 1937. Casou con Mijail Nikiforovich. Reside na Unión Soviética ata o ano 1987, momento no que retorna a España. Morreu en Madrid en 1997.

Profesións: Nenas da Guerra

Profesións no exilio Obreira

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.394 PARDAVILA RODRÍGUEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.395 PARDAVILA SANTIAGO, Arturo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.396 PARDAVILA, Ángel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.397 **PARDO CASASNOVAS, Manuel**

Países: México

Biografía

(Pontevedra, 1942) Fillo de Manuel Pardo Souto e Carmen Casasnovas Camba. Reclamado en 1957 para México polo avó e o pai xa exiliados en Tuxtla Gutiérrez. Posee unha empresa de construción "Pardo de Tuxla" S. A.. Foi Cónsul Honorario de España en Chiapas.

Profesións no exilio Empresario

Ref.^a Bibliográficas: MOLINA HURTADO, Mª Mercedes (1993:164)

1.398 **PARDO GAYOSO, José**

Países: Venezuela

Biografía

(A Coruña, ?) Médico xinecólogo que acupou o cargo de Subdirector da Sección Central de Hixiene Materno-Infantil, da Dirección Xeral de Sanidade de España, e foi Inspector Provincial de Sanidade por Teruel. Tamén foi deputado por Izquierda Republicana nesa provincia. Exiliouse a Venezuela en 1939. Entre 1941 e 1945 foi pediatra no Hospital de Trujillo e director de Revista da Sociedad Médica de Trujillo.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Médico / Deputado

Profesións no exilio Médico

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos:
"La lepra y el niño, en Semana de la Lepra, 1941" (1943) Caracas: Editorial Bolívar, 75-86.
Artigos:
"Escarlatina en los trópicos", Rev. Soc. Méd. Trujillo, 1, (outubro 1944); "Mortalidad infantil en Trujillo", Un. Sanit., 1, (xaneiro 1945); "Osteogénesis imperfecta", Rev. Soc. Méd. Trujillo, 2, (xaneiro 1945); "Meningitis influenzal", Rev. Soc. Méd. Trujillo, 3, (abril 1945); "Idiociá amaurótica atípica", Rev. Soc. Méd. Trujillo, 4, (xullo 1945).

Ref.^a Bibliográficas: AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:87)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:135)

1.399 **PARDO GÓMEZ, Nicolás**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Raxo, Poio, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.400 **PARDO LÓPEZ, Bautista**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cesar, Sarria, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.401 PARDO VALLES, Rafael

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Laiosa, O Incio, Lugo, ? - Mauthausen, 07/01/1942) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.402 PARDO VILLAR, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.403 PARENTE DOMÍNGUEZ, Felipe

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelés 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d' Ariège (barraca 43) e no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 142)
"Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.404 PARGA, Carmen

Países: Francia / Unión Soviética / Iugoeslavia / México

Biografía

(A Coruña, 1914 - ?) Filla dun oficial da armada militante do PSOE e da UGT, e sobriña do nacionalista galego Parga Pondal. Estudou Filosofía e Letras na Universidade Central de Madrid. Nesta cidade afiliase á FUE e ás "Juventudes Socialistas Unificadas". Casou co xeneral Manuel Tagüeña no ano 36, heroe da batalla do Ebro. Pola súa banda, Carmen Parga loitou durante a Revolución de outubro en Asturias, actuando de intermediaria entre Largo Caballero e as milicias socialistas. Seu home, mentres tanto, ascendeu ata converterse nun dos militares encargados da defensa de Madrid. Cando a guerra estaba perdida marcharon os dous a Francia e instaláronse preto de París. De alí foron enviados mediante o PCE a Moscova. Desembarcan no porto de Leningrado en 1939. Pasan oito anos na URSS, de onde deciden saír de novo por motivos políticos e parten cara a Iugoslavia e Checoslovaquia. Buscando un novo exilio deciden marchar a México ó redor do ano 1955, logo de estar vivindo durante 18 anos en países socialistas. Manuel Tagüeña morre en 1971 con 58 anos e ela na década dos 90 en Vigo.

Organizacións ás que pertenceu:

FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Obra no exilio: "Antes que se tarde", Madrid: Compañía Literaria, 1996.

Ref.^a Bibliográficas: LOZANO, Daniel e DELGADO, Lola (1999:62-64)
DOMÍNGUEZ PRATS, Pilar (1994:270)

1.405 PARGA, Elena

Países: Marrocos / Australia

Biografía

(A Coruña, ?) Exiliada en Marrocos, país no que participou na "Asociación Cultural Armonía" de Casablanca. Ante a imposibilidade da restauración da República en España vai para Australia xunto co seu marido Juan Beneito, instalándose en Melbourne.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.406 PARISEYO GANENCIA, Ángel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.407 PARISEYO GANENCIA, Luis

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.408 PASTORIZA LOIRA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.409 PASTRANA, Valeriano

Países: Chile

Biografía

(Caldas de Reis, Pontevedra, ?) Estudiu Dereito en Santiago, despois, entrou no corpo do interventores do Estado nos ferrocarrís, afiliado ó PCE. Estaba casado con Magdalena Lozano (Mimi), debuxante e pintora coa que tivo unha filla, Paloma. Durante xullo do ano 1937, acompañan a Lois Tobío nunha visita que o diplomático fai a varios consulados do Norte de África. Ó fin da Guerra Civil exilíanse en Chile.

Profesións: Avogado

Ref.^a Bibliográficas: TOBÍO FERNÁNDEZ, Lois (1994:389-390)

1.410 PATENO FONTE, María del Carmen

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.411 PATIÑO AGELIES, Ventura

Países: Francia

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia. No xornal anarquista de Nova York, "Cultura Proletaria" aparece anunciado Ventura Patiño Ageitos indicando que fora localizado no Barracón 55, Sepfonds. Dende os Estados Unidos proporcionóuselle unha axuda de 25 francos.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.412 PATIÑO BAÑAS, Luis

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cortiñas, Pontevedra,?-?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.413 PATIÑO CURRÁS, Luis

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Melchor, Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) Refuxiado en Francia. Estivo nun campo de concentración francés.

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

1.414 PATIÑO HERMIDA, Emerenciana

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña,?- Francia, 1989) Foxe da Coruña en plena guerra cara a Brest (Francia,) xunto con Manuel Figueroa. De alí pasan a Barcelona onde militan na CNT ata a derrota do exército republicano. De novo saen cara Francia onde son enviados a campos de refuxio. Cando Emerenciana sae do campo establécese en Le Gran-Combe, onde en 1945 se reunirá con Figueroa. Logo vivirán tamén en Montpellier continuando coa súa militancia na CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
"Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, 22/04/39
3.

1.415 PATIÑO, Rafael

Países: México

Biografía

(? - ?) Anarcosindicalista exiliado en México onde frecuentou os ambientes socialistas.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.416 PATOS FERNÁNDEZ, Nicanor

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Paderne de Allariz, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.417 PAZ DÍAZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelè sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.418 PAZ LÓPEZ, Celestino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarés.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.419 PAZ MARTÍNEZ José A.

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Durante a IIª Guerra Mundial incorporouse ós maquis no sur de Francia, acadando o grao de coronel e perdendo unha perna en comabate. No decembro de 1945, participou na fundación do Bloque Republicán Nazonal Galego (BRNG), en Toulouse, como representante do PCE.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.420 PAZ MATEOS, Alberto

Países: República Dominicana / Estados Unidos / Venezuela

Biografía

(Ponferrada, León, 1915 - Caracas, 1962) Ilustre xurista. O seu pai fora fiscal xeral da República. Durante a súa estadía en Madrid foi membro do grupo teatral "La Barraca" de García Lorca. Despois da Guerra Civil vai para a República Dominicana, onde en 1942 publica "El marinero ciego". Colabora en revistas de poesía con Juan Ramón Jiménez e Jorge Guillén, colaborando ademais na revista "La Poesía Sorprendida". Máis tarde reside en EEUU, onde se dedicou ó teatro e ó cine para marchar despois a Venezuela, onde traballa na radio, TV e teatro. Morre en 1962.

Profesións: Escritor / Xurista / Fiscal

Profesións no exilio: Escritor / Xornalista

Obra no exilio: "Variaciones" e a peza teatral "El Marinero Ciego", sobre a representación desta obra hai unha fotografía na páxina 123 do libro de Llorens.

Ref.^a Bibliográficas: GEG
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:254)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:996)
LLORENS, Vicente (1975:120)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:309)

1.421 PAZ SIEIRA, Antonio

Países: México / Estados Unidos

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) Mariñeiro que se exiliou en México. Estivo tamén na Baja California. Cuñado da actriz mexicana María Félix.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:26)
VILLARVERDE, GARCÍA, Elixio (1995b:97-110)

1.422 PAZOS CAMBEIRO, Isolino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.423 PAZOS CID, Alfonso

Países: Francia / México

Biografía

(Ourense, ?) Deputado do Partido Republicano Radical-Socialista pola provincia de Ourense en 1931 e colaborador da Escuela de Trabajo da Asociación de Trabajadores de la Enseñanza (ATEO) dirixida por Luís Soto. Durante a Guerra Civil tivo o cargo de secretario de organización da agrupación galega Solidaridade Galega Antifeixista, con sede social en Barcelona. Contra abril de 1938 conseguiu chegar á zona republicana, incorporándose ó Exército Popular Republicano. Tralo fin da guerra tivo que exiliarse en París e despois en México.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA
PRRS PARTIDO REPUBLICANO RADICAL SOCIALISTA
SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

Profesións: Político

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:105-106)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (et. al.) (1991:48)
SOTO, Luís (1983:122)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:468, n. 455)
"Solidaridade Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 14 (08/01/05/1938), 1 (Edición Facsimil de Edicións do Castro)
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

1.424 PAZOS PAZOS, Alejandro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Tenorio, Cotobade, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.425 PAZOS PAZOS, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.426 **PAZOS REGO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. No xornal anarquista de Nova York "Cultura Proletaria", sitúano en Broug en Bresse, Aine. Na nota indican que se lle enviou carta de información, dúas fichas e algúns francos.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.427 **PEDROSA MÉNDEZ, Cándido**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.428 **PEDROSO DÍAZ, Benjamín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.429 **PELETEIRO DÍAZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rosende, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.430 **PELETEIRO MONTEIRA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Baltar, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.431 **PELETEIRO, Eduardo**

Países: Arxentina

Biografía

(Ourense, 01/10/1933 - Bos Aires, 06/02/1965) Chega a Bos Aires, xunto cos pais, a fins de decembro de 1948 despois de que a súa familia, e máis concretamente o seu pai, fose perseguida. Desde moi cedo vinculouse ás organizacións anarquistas arxentinas. Militou na Federación Interlocal de Remedios de Escalada, provincia de Bos Aires, adherida á Federación Libertaria Arxentina (F.L.A.). Milita tamén nas Juventudes Españolas e foi secretario do periódico "Nueva Generación". Despois de acadar o bacharelato ingresa na Facultade de Dereito. Cando cursaba o cuarto ano de carreira sorprende a morte o 6 de febreiro de 1965. Casou con Alba Cuadrado, filla dun vello militante anarquista.

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PENELAS, Carlos (1996:65-66)
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.432 **PELLIT VARELA, Severino**

Países: Francia / México

Biografía

(Santiago de Compostela, ?) Veterinario compostelán casado en Ordes. Afiliouse ó PSOE durante a Guerra Civil. Estivo exiliado en Francia e en México onde entablou amizade con Elixio Rodríguez Domínguez, entre outros exiliados galegos. Tivo ademais relación cos ambientes socialistas do exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Veterinario

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:279)
Información proporcionada por Ana Viéitez Gómez.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.433 **PENA LOSADA, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Franza, Mugar dos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.434 **PENA LOSADA, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès 6 bis en Francia. No xornal "Cultura Proletaria" de Nova York, indicase que Juan Pena Losada recibiu 250 francos indicado por José A. Pena situado en 63 Lenox Ave., Nova York. Tamén menciona que se lle escribiu unha tarxeta para saber do seu paradeiro actual.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.435 **PENA MARTÍNEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Freixeiro, Santa Comba, A Coruña, ? - Mauthausen, 24/11/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morre no comando Gusen.

Ref.^aBibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.436 **PENA MARTÍNEZ, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.437 **PENA SEIGIDO, Amparo**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1905) Marchou a Rusia. Estivo en Pravda, Saratov, Tarasovka e Scholkovo. Foi repatriado en 1957 e á altura de 1986 estaba en Cuba.

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español en Moscova (1986).

1.438 **PENA SEIGIDO, Andrés**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Coruña 1928 - ?, ? 30/06/1990) Estivo exiliado na Unión Soviética e estivo vivindo en Pravda Saratov, Bolshevo. Casou con Rosa Pid. Faleceu.

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español en Moscova (1986).

1.439 **PENA SEIGIDO, Darío**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1932) Marchou a Moscova. Estivo en Pravada e Saratov. En 1986 residía en Moscova traballando como traductor.

Profesións: Nenos da Guerra

Profesións no exilio Traductor

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.440 **PENAS NÚÑEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.441 **PENAS NÚÑEZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Logo estivo no campo de refuxio francés de Vernet d'Ariège (barraca 43).

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:141)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.442 **PENAS PENAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.443 **PENIDO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil organiza o "Batallón Galicia" en Asturias e posteriormente foi comandante dunha brigada galega na fronte de Madrid. Coa caída do Levante é internado no campo de Albaterra, destinado á enfermería. Alí colabora tamén na reorganización da CNT clandestina. Máis tarde será trasladado a Asturias onde colabora na constitución dos núcleos da CNT en Xixón e La Felguera. E chega a ser representante da rexional asturiana cenetista. No seu exilio francés ocupa a partir de marzo de 1946 o cargo de delegado do Comité Nacional da CNT do interior.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN "GALICIA"

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Enfermeiro

Profesións no exilio Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio (1998:221-229)
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.444 **PEÑA LOSADA, José**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Franza, Mugaridos, A Coruña, ? - Mauthausen, 16/10/1941) Foi trasladado o comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.445 **PEÑA SEIGIDO, Juan José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1928) Marchou a Rusia. Estivo en Pravda, Saratov. Morreu en 1947 en Nogrihsk.

Profesións: Nenos da Guerra

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.446 **PEÓN GONZÁLEZ, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mazaricos, A Coruña, ?) Refuxiado en Francia. Estivo no campo de concentración francés N° 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

1.447 **PEÓN GONZÁLEZ, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mazaricos, A Coruña, ? - Francia, ?) Formara parte do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Refuxiado en Francia no campo de refuxio de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.448 **PEÓN VILAR, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado en Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.449 PEREIRA ÁLVAREZ, Antonio

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Refuxiado en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Centro Gomesende", Galicia, XIX:738, (02/08/1941), 10.

Comentarios: A noticia é do Centro de Gomesende que trata de recaudar cartos para enviar a Pereira Álvarez que está internado nun campo de concentración en Francia, cartos que se devolven porque o dan por "desaparecido" ó refuxiado.

1.450 PEREIRA ÁLVAREZ, Lino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.451 PEREIRA ECHAVO, Miguel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Entrimo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.452 PEREIRA MARTÍNEZ, Pablo

Países: Unión Soviética

Biografía

(Bilbao, 1928) É fillo de pais galegos. Marchou a Rusia.

Profesións: Nenos da Guerra

Ref.^a Bibliográficas: Información obtida do Programa "Colectivo nenos da URSS" da Xunta de Galicia.

1.453 PEREIRA NÚÑEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.454 PEREIRA PÉREZ, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ? - Mauthausen, 30/12/1941) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.455 PEREIRA RENDA, Virginia

Países: Estados Unidos / Cuba / Arxentina

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, - Madrid, 3/01/1969) Estivo exiliada na Arxentina. Casou na Estrada con Alfonso Rodríguez Castelao. No ano 1956 asiste ó Congreso da Emigración Galega en representación do seu home xa falecido.

Ref.^a Bibliográficas: PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (1997a)
ACUÑA, Xosé Enrique (2000)
"Falleció doña Virginia Pereira de Castelao. Su deceso se produjo en Madrid", Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires, XXXIV:570, (novembro-décembro 1969), 25.

Ref.^a Fotográficas: MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luís (et. al) (1989:125)

1.456 PEREIRA, Serafin

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.457 PEREIRAS ESTÉVEZ, Rogelio

Países: Portugal / Uruguai

Biografía

(Lapela, Arnoia, Ourense, 3/12/1903 - Montevideo, 199?). Era comunista. Nos tempos da República foi concelleiro da Fronte Popular. En tempos da Guerra Civil Rogelio intentou escapar cara a Portugal na procura de documentos falsificados para poder seguir en Galicia, pero no intento foi detido e levado ó cárcere de Salvaterra de Miño e despois no de Ribadavia. Logo continuou coa súa actividade política traballando na clandestinidade. Tivo que fuxir cara a Portugal debido ás persecucións da Garda Civil por formar parte do "Ejército Guerrillero de Galicia" e ter armas na súa casa. Unha vez alí, un comité que axudaba ós refuxiados, deulle cartos e roupa e pagoulle unha pensión ata que logrou embarcar cara a Uruguai, onde tiña familia. Chegou a Montevideo o día 29 de outubro de 1950.

Organizacións ás que pertenceu:

FPG/FP FRONTE POPULAR GALEGA / FRONTE POPULAR ANTIFASCISTA

AG GALEGO

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999)

Ref.^a Fotográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:97)

1.458 **PÉREZ ABELLEIRA, José "Pepito o Barrileiro"**

Países: Francia

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ? - Pobra do Caramiñal, A Coruña, 14/13/1999) Exiliado durante a Guerra Civil en Francia onde casou e se estableceu. Dende os anos 70 visita Galicia regularmente.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

1.459 **PÉREZ ÁLVAREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.460 **PÉREZ ÁLVAREZ, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Xestosa, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.461 **PÉREZ ÁLVAREZ, Santiago**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Montederramo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.462 **PÉREZ ARGÜELLO?, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.463 PÉREZ BACELAR, Avencio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.464 PÉREZ BLANCO, Daniel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra de Trives, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.465 PÉREZ BONET, Gustavo

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1917) Marchou a URSS, á Escola de Pilotos. Traballou en Coloma, Kokand, Crimea e Moscova. Foi voluntario no Exército Vermello soviético. Repatriouse coa súa filla Ángeles Ibarluces.

Profesións no exilio Obreiro / Piloto de aviación

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.466 PÉREZ CASTELO, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.467 PÉREZ CORRAL, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.468 **PÉREZ CORRALES, Gloria**

Países: Francia

Biografía

(? - París, 10/01/1946) Filla dun cacereño, apelidado Asensio, que defendeu como militar a República en Madrid durante a Guerra Civil, e dunha cigarreira chamada Pilar Pérez. Antes de coñecer a Casares Quiroga traballou de dependenta dunha sombreirería. Máis tarde serve, como confidente na confección de listas electorais e de nomeamentos políticos, á causa de seu home en Madrid. Na preparación das listas electorais de 1933, o dirixente do Partido Republicano Gallego, Manuel Guzmán, propoña como candidata a deputado, algo que non acepta. Durante os primeiros meses da guerra ela e a súa filla María traballan en hospitais de campaña. A mediados de outubro, Casares envía a Gloria xunto con María a Barcelona de onde pasarán ó exilio francés. En París instálanse no hotel "París-New York" acompañados polo alcalde Le Perthus, o señor Casademón. En 1946 morre de cancro de estómago en París.

Profesións: Dependente

Ref.^a Bibliográficas: ESTÉVEZ, Arantxa (1999:13 e 23-26)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:162 e 247)

Ref.^a Fotográficas: ESTÉVEZ, Arantxa (1999:29) e FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000)

1.469 **PÉREZ CRISTÓBAL, Modesto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo despois no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.470 **PÉREZ DE CASTRO, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Lourenzo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.471 **PÉREZ DIÉGUEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas, como sarxento, durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.472 **PÉREZ FEIJÓO, Adolfo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Celanova, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.473 **PÉREZ FEIJÓO, Eliseo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra de Trives, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.474 **PÉREZ FERNÁNDEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Verín, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.475 **PÉREZ FERNÁNDEZ, Felicindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Cibrao das Viñas, Ourense, ?) Refuxiado en Francia. Estivo no campo de concentración francés N° 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

1.476 **PÉREZ FERNÁNDEZ, Ricardo**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra do Caramiñal, 1893 - ?) Anarcosindicalista e mariñeiro do "Cabo San Agustín". En maio de 1948 estaba no campo de concentración de Karagandá da Unión Soviética.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.477 **PÉREZ GANDO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pol, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.478 **PÉREZ GARCÍA, Felisindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cadavós, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Saint Cyprien 16 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.479 **PÉREZ GARCÍA, Lino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.480 **PÉREZ GÓMEZ, Antonio**

Países: Portugal / Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(A Pobra do Caramiñal, A Coruña, ? - México, ?) Alcalde socialista da Pobra do Caramiñal durante o ano 1936. Foxe con outros veciños, e compañeiros de Boiro e de Vilagarcía, cara a Leixoes. De alí foron levados ó forte de Cascais en Caxia, onde os tiveron nun forte, especie de campo de concentración, ó lado do monte. De alí marchou cara a Burdeos nun trasatlántico francés que viña de América e facía escala en Lisboa, xunto con Porteiro pasando logo a Madrid vía Cataluña. Neste tempo formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois da guerra para a Francia, onde estivo no campo de refuxio de Barcarès. Despois consegue saír para México. Ó pouco tempo leva a este último país á súa muller e ós seus fillos.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: VILLVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:107-109)

"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

Ref.^a Fotográficas: VILLVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:107)

1.481 **PÉREZ GÓMEZ, José Juan**

Países: Arxentina

Biografía

(A Pobra do Caramiñal, A Coruña, 1894 - Bos Aires, 1947? Irmán de Antonio Pérez, derradeiro alcalde republicano da Pobra do Caramiñal. Xornalista que antes da Guerra Civil escribía co pseudónimo de "Caramiñas", colaborando en moitos xornais e revistas como "Vida Gallega", "Faro de Vigo", "El Pueblo Gallego" e nos xornais madrileños "El Sol" e "El Imparcial", do cal foi redactor. Tamén colaborou en "La Prensa" da Habana e "La Gaceta" de Nova York, desde donde se trasladou á Arxentina. Como poeta, publicou na súa vila natal en 1920 o volume "Sonata", editada probablemente nunha imprenta da que era administrador. Exiliado trala Guerra Civil sobreviviu na Arxentina con grandes dificultades económicas. Segundo testemuño de Carmen Muñoz en 1946 intenta suicidarse. Finalmente morre meses máis tarde despois dun cancro de pulmón.

En canto a súa obra publica varios libros divulgativos en Bos Aires co pseudónimo "José Barbanza". Entre eles as biografías "San Ignacio de Loyola" e "Juana de Arco". Co pseudónimo "Juan Caramiñas" fixo unha adaptación dos "Viajes de Marco Polo" e unha adaptación de "Oliver Twist" de Charles Dickens. Publicou a novela "Margarita de Asís". Durante a Guerra Civil foi moi coñecido o seu poema a prol da República titulado "¡Pueblo inmortal de España!"

Obra no exilio: Como "José Barbanza" escribe as biografías:
"San Ignacio de Loyola" "Juana de Arco" e a obra divulgativa "Animales prehistóricos e Psicología animal"
Co pseudónimo "Caramiñas" fixo as adaptacións: "Viajes de Marco Polo" e "Oliver Twist"
Novela: "Margarita de Asís"
No xornal "Galicia" publica varios artigos entre os anos 1923 e 1924: "Retazos. Un consejo al Sr. Gasset" (nº 229, 19-04-1923)
"La niña clorótica y el grano" (nº 231, 21-04-1923, sátira sobre a política local da Pobra), "En torno a Ramón Cabanillas" (nº 231, 16-09-1923). En 1924 no nº 447 publicou o poema "Visión nocturna" dedicado a Compostela.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoán Pastor (1999:133-136)
FEIJÓO BARREIRO, P. (1997:54-55)
FUENTE, Manuel de la: "El poeta José J. Pérez Caramiñas", Faro de Vigo, (23 ó 27 de setembro 1992) (serie de cinco artigos).
PÉREZ RODRÍGUEZ, Luis: "Breve historia do teatro galego na Arxentina", Cadernos da Escola Dramática Galega, 89, (marzo de 1991), 14, nota 25.
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1014)

1.482 **PÉREZ GONZÁLEZ, Jovita**

Países: Portugal / Venezuela

Biografía

(Celanova, Ourense, ?) Filla do taberneiro A. Pérez, coñecido en Celanova co alcume de Vinagre. En outubro de 1935 casa con 19 anos con Xosé Velo Mosquera. Mentres o home estivo en Galicia, ela residiu entre Vigo e Celanova. Unha vez que Velo xa se exiliara a Venezuela ela séguelo cos seus tres fillos a finais de 1949 vía Portugal. Reside en Venezuela ata 1964, ano no que se trasladou a Brasil para encontrarse de novo co seu marido, exiliado por segunda vez nese país tralo secuestro do barco Santa María.

Ref.^a Bibliográficas: PIÑEIRO FEIJÓO, Antonio (2000)

1.483 **PÉREZ GONZÁLEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.484 **PÉREZ GONZÁLEZ, Sabino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Grixo, Ourense, ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès e en agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariège.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.485 **PÉREZ GRAÑA, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.486 **PÉREZ GRAÑAS, Cipriano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?). En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.487 **PÉREZ HERMIDA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio en Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.488 **PÉREZ LÓPEZ, Magín**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Sarreaus, Ourense, ? - Mauthausen, 8/11/1941) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. En agosto de 1939 estaba no campo de refuxio de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no campo de Barcarès. Despois foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131 e 142)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ós campos de refuxio e a Mauthausen.

1.489 **PÉREZ MEDÍN, Ricardo**

Países: Francia / República Dominicana / Panamá

Biografía

(Miño, A Coruña, 1908) Foi o último alcalde republicano do concello de Miño. Tralo alzamento militar foxe nunha lancha cara a Francia. Alí pasa varios meses ata que volve á zona republicana. Con fin definitivo da guerra, volve a Francia e dende Le Havre vai para a República Dominicana. Dende alí diríxese a Panamá, país no que vive na actualidade.

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: Información propocionada por Pilar Cagiao Vila.

1.490 **PÉREZ MÉNDEZ, Fernando ou Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Serantes, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.491 **PÉREZ NOGUEIRA, Jaime**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.492 **PÉREZ NÚÑEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Xurxo da Mariña, Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.493 **PÉREZ PATO, Alejandro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.494 **PÉREZ PAZOS, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Parada de Sil, Ourense, ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès e en Argelès sur Mer onde se atopaba en agosto de 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.495 **PÉREZ PÉREZ, Crisanto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Murias, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 3 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.496 **PÉREZ PÉREZ, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pobra do Caramiñal,?) Exiliado na Unión Soviética trala súa deserción no bando nacional. En 1954 retorna a España xunto con algúns sindicalistas tamén exiliados, así como tamén con algúns repatriados da "División Azul".

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.497 **PÉREZ PRADOS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.498 **PÉREZ PRADOS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.499 **PÉREZ RAÑÓ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Escarabote, Boiro, A Coruña, ?) En 1939 atopábase refuxiado en Francia. En agosto deste mesmo ano atopábase no campo de refuxiados de Centre de Hebergement de Montolieu (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:260, (29/04/1939), 6.
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.500 **PÉREZ RODIÑO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sanxenxo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.501 **PÉREZ RODRÍGUEZ, Avelino**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Entrimo, Ourense, ? - Mauthausen, 05/08/1941) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.502 **PÉREZ RODRÍGUEZ, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Mamede, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bram (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.503 **PÉREZ TAMEIRÓN, Eduardo**

Países: Venezuela

Biografía

(Ríos, Ourense, ?) Durante a Guerra Civil e posteriormente actuou como guerrilleiro nas terras da raia seca. A finais dos anos 40 vai para Venezuela.

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.504 **PÉREZ YÁÑEZ, Ángel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.505 **PÉREZ, Alfonso**

Países: Francia

Biografía

(Nogueira de Ramuín, Ourense, ?) Alcalde de Amoeiro de Ramuín. En 1939 atópase refuxiado en Toulouse (Francia).

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: "Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

1.506 **PÉREZ, Antonio**

Países: México

Biografía

(Santa Uxía de Ribeira, A Coruña, ?) Foi alcalde de Santa Uxía de Ribeira durante a República. Estivo exiliado en México.

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

1.507 **PÉREZ, Estrella**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.508 **PERMUY FREIRE, Abelardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.509 **PERMUY PENA, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Somozas, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.510 PERMUY PÉREZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Igrexa, San Sadurniño, A Coruña, ? - Mauthausen, 07/04/1942) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.511 PERROTE, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrannte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.512 PETEIRO DAPENA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

Comentarios: Pode ser irmán de Camilo Peteiro Dapena.

1.513 PICHEL BARREIRO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.514 **PIETRO MONTERO, Antonio**

Países: Unión Soviética

Biografía

(A Coruña, 1905) Foi obreiro da construción e pertenceu ó PCE dende 1928 e ata 1970. Durante a Guerra Civil foi tenente no Vº Rexemento. Marchou á Unión Soviética, onde traballou en Rostov e Ordzhenikidze. Foi voluntario e guerrilleiro educador de mozos en Krasnogorack, Izium (Jarjov). Traballou como obreiro en Moscova e posteriormente foi empregado na Embaixada Cubana. Casado con Angels Coupe Lliuró, foi repatriado en outubro de 1980.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Obreiro

Profesións no exilio Administrativo / Obreiro

Refª.Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.515 **PINAZA BRETAL, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.516 **PINELO LÓPEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Pindo, Carnota, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.517 **PINO NÚÑEZ, Constante**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.518 **PIÑA, Ulpiano**

Países: Portugal / Cuba

Biografía

(Tui, Pontevedra, ?- Cuba, 1974) Farmacéutico de Tui que fuxiu a Portugal co médico Hermenexildo Losada. Logrou saír para Cuba onde xa estivera anteriormente. Alí abre unha nova farmacia. Morre en xullo de 1974. Foi enterrado no panteón dos farmacéuticos do camposanto da Habana.

Profesións: Farmacéutico

Profesións no exilio Farmacéutico

Ref.^a Bibliográficas: ALONSO RÍOS, Antón (1996:29 e 34, n. 1)

1.519 **PIÑEIRO AGUILEIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Dumbria, A Coruña, ?- Mauthausen, 16/02/1942) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.520 **PIÑEIRO ANTÓN, Manuel "Manolo do Menor"**

Países: Venezuela

Biografía

(Soaserra, Cabanas, A Coruña, ?) Incorpórase ó monte en 1936. Era enlace cara a Lugo e A Coruña e xefe do grupo de Eume. Sae de Galicia no Nadal de 1946. Segundo Bernardo Máiz, en 1988 vive en Caracas.

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:180)

1.521 **PIÑEIRO COMBE, Egidio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Taboadela, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 3 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.522 **PIÑEIRO DÍAZ, Euricas**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1902) En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá. Foi mariñeiro do "Cabo San Agustín". Pertencía a UGT.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

1.523 **PIÑEIRO OTERO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Chapela, Redondela, Pontevedra, ? - Mauthausen, 24/02/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen onde morreu.

Ref.^o Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.524 **PIÑEIRO, Pablo**

Países: Arxentina

Barco
MASSILIA

Biografía

(Palas de Rei, Lugo ?) Ex-alcalde de Palas de Rei en Lugo que marchou no vapor Massilia para o exilio na Arxentina.

Profesións: Alcalde

Ref.^o Bibliográficas: "Nómina de los refugiados españoles del vapor "Massilia", a los cuales la Central Gallega atendió y entregó subsidios", Galicia, XVII:649, (18/11/1939), 5.

1.525 **PISEIRO BRAGA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.526 **PITA ARMADA, Francisco**

Países: Francia / Chile

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) Mariñeiro de Cariño que pertencía ó Sindicatos de Pescadores desa localidade. Durante a Guerra Civil chega a Cartaxena dende o porto francés de Saint Nazaire e alí forma parte da Agrupación de Gallegos Libertarios. Despois pon en funcionamento, canda os seus irmáns Vicente e José, a industria conserveira de Adra e Almería. Despois volve a Francia e dende alí embarca no "Winnipeg" cara Chile. Alí instálase en Valparaíso onde traballa nunha empresa de seguros e continúa coa súa actividade sindical na delegación do movemento libertario.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Profesións no exilio Sindicalista / Axente de seguros

Ref.^o Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.527 **PITA ARMADA, José**

Países: Francia / Chile

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) Mariñeiro que pertencía ó "Sindicato de Pescadores" de Cariño. En Cartaxena formou parte da "Agrupación de Gallegos Libertarios" a onde chega a través do porto francés de Saint Nazaire. Logo, xunto cos seus irmáns Vicente e Manuel, pon en funcionamento a industria conserveira de Adra e Almería. Finalmente volve a Francia para embarcar no "Winnipeg" rumbo a Chile. Alí traballa nunha compañía pesqueira e conserveira en Antofagasta afastándose dos círculos de exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Obra no exilio: Historia de amor y tragedia. Lions Bay (Canadá), Edición propia, 1995.

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
FERRER MIR, Jaime (1989:137)

1.528 **PITA ARMADA, Vicente**

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) Estivo vencellado ó Sindicato de Pescadores de Cariño. Durante a Guerra Civil foi tripulante da Armada Republicana que foxe xunto con outros compañeiros dos portos de Levante a Túnez. Antes da fuxida pertencía á Agrupación de Gallegos Libertarios da CNT de Cartaxena a onde chegara dende o porto francés de Saint Nazaire. Alí pon en funcionamento xunto co seus irmáns a industria conserveira de Adra e Almería. Dende Túnez vai a Francia onde embarca no "Winnipeg" rumbo a Chile.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
FERRER MIR, Jaime (1989:137)

1.529 **PITA FONTELA, Saturninio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.530 **PITA MEILÁN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Formara parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.531 **PITA RODRÍGUEZ, Emilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.532 **PITA ROMERO, Leandro**

Países: Portugal / Arxentina

Biografía

(Santa Marta de Ortigueira, A Coruña, 1898 - ?, 1986) Licenciado en Dereito pola Universidade de Santiago. Ministro da Mariña (1933) e de Estado (1934). Embaixador no Vaticano. Amigo persoal de Alcalá Zamora. Cando se produce o alzamento de xullo, Leandro está na Coruña. Alí é protexido polo Goberno Militar xa que sobre el pesa unha ameaza de morte dun xefe falanxista galego. Sae ó exilio o 22 de novembro de 1936 cara a Lisboa, atravesando a terra galega nun coche oficial. En Lisboa sobrevive co diñeiro que lle envía a súa familia agardando a que a sublevación liderada por Franco sexa vencida. En 1937 decide marchar a Latinoamérica. Pacelli convénceo de que marche a Bos Aires no canto de a Cuba. En Arxentina parte dende cero, tendo que obter de novo o título de Dereito. Logo réunese coa súa dona Elena Olmos e seus fillos. Como exiliado en Bos Aires colaborou en "La Nación" e "La Prensa", utilizando algunhas veces o pseudónimo Ortegala. Unha das súas publicacións máis importantes foi "O anarquista" (A Coruña, 1924). Ata 1960, Leandro Pita non retorna a súa terra despois de case vinte e cinco anos de exilio. Aínda que segue vivindo en Bos Aires, pasa tempadas en Ortigueira. Rexeitou ofertas de Franco para ocupar altos cargos na administración do Estado. O ofrecemento é rexeitado por Leandro, que permanece fiel ás súas ideas republicanas. En Arxentina a súa actividade divídese entre a profesional, como asesor legal de importantes empresas dese país e a de colaborador de prensa, publicando nos diarios e revistas de máis prestixio: "El Mundo", "La Prensa", "La Nación", "Crítica", "La Capital". Morre en Bos Aires o 25 de xuño de 1985.

Organizacións ás que pertenceu:

FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
PARTIDO RADICAL

Profesións: Político / Escritor / Xornalista / Xurista / Ministro

Profesións no exilio Xornalista / Avogado

Obra no exilio: "O anarquista: novela orixinal e inédita": A Coruña: Imprenta Moret, 1924.

Ref.^a Bibliográficas: SUÁREZ, Xosé Manuel (1993)
NEIRA VILAS, Xosé (1999:291-293)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966:1369)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:306)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG, nº rexistro, 1391, NEIRA VILAS, Xosé (1999:292) e SUÁREZ, Xosé Manuel (1993).

1.533 **PLA FERNÁNDEZ, Xoán Xosé**

Países: Francia

Biografía

(Viveiro, Lugo, 1906) Farmacéutico local e dirixente do Partido Galeguista na Mariña. Tivo un importante papel no nacemento no Bloque Republicán Nazonal Galego, xunto con Enrique Lister e Portela Valladares. Durante a Guerra Civil foi delegado do corpo de Carabineiros. Tamén foi un colaborador importante do xornal galego "Nova Galiza", editado primeiro en Madrid e logo en Barcelona. Neste última cidade é onde tiña a súa sede Solidaridade Galega Antifeixista, agrupación da que era o seu secretario de asistencia. Ó remata-la Guerra foxe a Francia, onde se incorpora ó maquis, establecéndose despois la Liberación en Montauban. Tamén estivo na nómina dos Servicios de Información do PNV. En Francia tamén participou no Frente Liberador Gallego, vencellado á loita guerrilleira constituído en Toulouse a finais de 1944 e promovido por Lister e o PCE. Non deixou de manifestar, tanto ó PG do interior como o propio Castelao, a súa disconformidade coa actuación política do ministro galeguista.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO

PG PARTIDO GALEGUISTA

SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

Profesións: Farmacéutico / Delegado de Carabineiros

Obra no exilio: "A Renascencia Política Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 3, (05/05/1937), 1 (Edición Facsimil de Edicións do Castro)

Ref.^a Bibliográficas: SEOANE, Luís (1985:15)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:183)
"Solidaridade Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 14 (08/01/05/1938), 1 (Edición Facsimil de Edicións do Castro)
"Hacia la Unidad de los Gallegos Antifranquistas", Galicia, XXIV:946, (02/03/1946), 3.
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:590, n. 536 e 638, n. 579)

1.534 **POL MEILÁN, Ramiro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.535 **POLO DÍEZ, Vicente**

Países: Unión Soviética / República Dominicana / México

Biografía

(Corcubión, 17/07/1910) Realiza os estudos de Bacharelato en Ledesma e Salamanca. En 1927 trasládase a Madrid e comenza a estudar Dereito e a traballar nos Comités Paritarios. Tivo contactos co grupo de teatro "La Barraca". Posteriormente inicia os estudos de Económicas e traballa na Dirección Xeral de Comercio. En 1936 é enviado a Moscova como técnico comercial co embaixador Marcelino Pascua, onde vivirá ata o ano 1939. Nese ano vai para México vía Helsinki, Estocolmo, París, Nova York e Veracruz. Tras pasar uns meses en Santo Domingo instálase definitivamente en México D.F. Nesta cidade traballou para o Fondo de Cultura Económica e chega a adquirir, xunto con outros socios, a imprenta gráfica Panamericana. No ano 1959 visita España e despois de certos problemas económicos coa imprenta, regresa a España definitivamente no ano 1967 para incorporarse de novo ó Ministerio de Comercio. En 1973 vai a Bélxica e xubilase posteriormente.

Profesións: Editor / Técnico Comercial

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista realizada por Elena Aub entre abril e decembro de 1981. En "Archivo General de la Guerra Civil Española" Sección: Exilio Español en México: Proyecto de Historia Oral.

1.536 POMBO COEDO, Baldomero

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.537 POMBO COEDO, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarés como refuxiado.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.538 POMBO MOSQUERA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezières en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.539 PONDAL POUSA, Marcelino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld)

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.540 PONDAL TORRES, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia, onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.541 **PONTES PALMEIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ? - Mauthausen, 04/07/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.542 **PONTO MURADAS, Ovidio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Maceda, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.543 **PORRUA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

Biografía

(? - ?) Mariñeiro que fixo a guerra no bando leal. Colaborou no xornal "Nueva Galicia". Trala fin da Guerra Civil tivo que fuxir a Francia onde estivo nun campo de refuxio. Logo puido marchar a Chile onde se dedicou a axudar ós refuxiados que aínda estaban nos campos de concentración franceses.

Profesións: Xornalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Un buque para salvar a los refugiados españoles. ¡Los refugiados españoles nos ofrecemos para tripularlo", Galicia, XIX:721, (05/04/1941), 2.

1.544 **PORTEIRO VIÑAS, Manuel Venerando**

Países: Francia / México

Biografía

(? - ?) Perito mercantil moi vinculado á Pobra do Caramiñal dende neno. Era curmán do galeguista Luis Porteiro Garea. Ocupou o cargo de concelleiro do PSOE na Pobra e foi tamén secretario interino no Concello. En 1932 dirixiu o xornal pobrense "La lucha". Exiliado trala Guerra Civil en Francia e logo en México. Neste derradeiro destino foi presidente do Padroado da Cultura Galega de México ata a súa morte en 1974. Colaborou en "Saudade". Foi un dos socialistas asinante dos manifestantes "A la Emigración Republicana Española" e "A los Republicanos Gallegos", contidos no folleto "Conducta seguida a causa de la representación gallega en el gobierno", editado en México a raíz de ser nomeado Castelao, en 1946, ministro de goberno republicano no exilio, goberno formado por José Giral. Os asinantes socialistas, acompañados de políticos de Izquierda Republicana, pertencían á liña de Indalecio Prieto, oposta con Castelao a consecuencia do "Sempre en Galiza". Os socialistas partidarios de Negrín apoiaron sen embargo o nomeamento de Castelao. Foi soterrado no Panteón Español da Cidade de México.

Organizacións ás que pertenceu:

PADROADO DA CULTURA GALEGA
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Concelleiro / Perito mercantil / Secretario Municipal

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:53-54)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:158)
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.
ÁLVAREZ, Santiago (1989:189)
SIXIREI, Carlos (1987)
RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoan Pastor: A Pobra do Caramiñal. Cronoloxía histórica, 2001 (no prelo)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:2 e 10)

Ref.^a Fotográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:53)

1.545 **PORTELA REDONDO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.546 PORTELA VALLADARES, Manuel

Países: Francia

Biografía

(Pontevedra, 1869 - Bandol, Francia, 1952) En 1910 foi gobernador civil de Barcelona. Coa República foi elixido deputado por Lugo como independente. En 1934 foi gobernador xeral de Cataluña e máis tarde ministro da Gobernación (1935) con Lerroux no seu quinto goberno. En decembro dese ano é presidente do Consello de Ministros e nas eleccións de febreiro do 36 sae deputado por Lugo dentro da coalición de Centro. Era propietario do diario vigués "El Pueblo Gallego", tendo gran importancia en favor do Estatuto de Galicia. Pertencía á masonería. Co alzamento de xullo do 36 intentou unirse a Franco pero foi rexeitado. Dende Francia pasa á zona republicana e intervén nas Cortes de Valencia. En Francia foi, como republicano independente, Presidente do Bloque Republicán Nazonal Galego.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO

Pce PARTIDO DEL CENTRO (PORTELISTAS)

Profesións: Avogado / Deputado / Gobernador Civil / Ministro

Obra no exilio: Carta a Valentín Paz-Andrade (Barcelona 26 de novembro do 32) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed). Epistolario, 1997, edicións do Castro, Sada.
"Ante el Estatuto" (1932)
"Memorias: dentro del drama español", Madrid: Alianza, 1988.
"Dietario de dos guerras: 1936-1950", Sada: Edicións do Castro, 1988
"A nosa terra e nós. Escritos en galego" Pontevedra: Casal de Edicións, 1992.

Ref.^a Bibliográficas: PAZ ANDRADE, V. (1982)
ODRIOZOLA, A. (1981)
GEG
ALFONSO BOZZO, A. (1976:374)
"Hacia la Unidad de los Gallegos Antifranquistas", Galicia, XXIV:946, (02/03/1946), 3. (Sobre a súa afiliación o BRNG)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:108)
TUSSEL, Javier (1993:179-194)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo Fotográfico do AEG, nº rexistro 1471 e ÁLVAREZ, Santiago (1992)

1.547 PORTO MELLA, Manuel

Países: Francia

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, 1916) Tiña 20 anos cando foi detido en xullo de 1936. Logo foi trasladado á cadea en Ordes onde o puxeron en liberdade. Estivo agochado na Golada ata que o mobilizaron na súa quinta. Enviado a Córdoba, pasou ás filas republicanas onde loitou toda a Guerra civil como capitán. Loitou na fronte do Ebro. Foi refuxiado en Francia. Quedou posteriormente en Clermont-Ferrand. Pertencía ó PSOE e á UGT.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Ref.^a Bibliográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xerardo (1982)

Ref.^a Fotográficas: Hai un debuxo realizado por Camilo Díaz en DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982:anexo)

1.548 POSE ALFEIRÁN, Ignacio

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Foxe de Malpica a Francia, onde estivo en campos de refuxio. Dende Francia sae cara a Chile no barco Winnipeg. Despois, de Chile vai para Perú, onde traballou como mariñeiro.

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:187)

1.549 POSE BLANCO, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Cristóbal, Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.550 POSE CURES, Modesto

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.551 POSE SOTO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.552 POSE VILLAR, Rogelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.553 POUSADA MUÑIZ, Cándido

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Combarro, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.554 **POY LÓPEZ, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.555 **POZA JUNCAL, Hernán**

Países: Estados Unidos

Biografía

(Pontevedra, 06/06/1903) Profesor e xornalista exiliado en Estados Unidos. Antes do exilio foi profesor da Escuela Normal de Maestros de Barcelona. Xa en América, ensina español na Eastman School of Languages and Business (1940), e director do Poza Institute of Languages and Business (1941). En 1938 foi redactor-xefe do diario "La Voz" de Nova York. Entre 1938 e 1943 foi comentarista de radio. A partir de 1943 tamén foi profesor do Brooklyn College en Nova York. Escribía baixo o pseudónimo de Xan Calqueira. Inimigo intelectual e persoal de Castelao.

Organizacións ás que pertenceu:

PARTIDO RADICAL

Profesións: Xornalista / Profesor

Ref.^o Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, III:227)

1.556 **POZA JUNCAL, Laureano**

Países: México

Biografía

(? - ?) Profesor na Escola Industrial de Vigo de Química Industrial Orgánica e Análise Químico. En México, país ó que se exiliou foi profesor na Universidade Internacional e no Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón que dirixía Pedro Martul. En México aproximouse ó grupo dos socialistas galegos exiliados.

Profesións: Profesor / Químico

Profesións no exilio Profesor / Químico

Ref.^o Bibliográficas: Información porporcionada por Luis Martul Tobío.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
<http://clio.rediris.es/clionet/articulos/cientificos.htm> (LOS CIENTIFICOS DEL EXILIO ESPAÑOL EN MEXICO: UN PERFIL)

1.557 **POZO FERNÁNDEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.558 POZUELO HERNÁNDEZ, Pedro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribadeo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.559 PRADA BLANCO, Paulino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:144)

1.560 PRADA CASTRO, Amador

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.561 PRADA SANTALLA, Adelmo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cörgomo, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) Atopábase nun campo de refuxiados en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.562 PRADA SANTALLA, Puro

Países: Francia

Biografía

(Cörgomo, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase nun campo de refuxiados en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.563 PRADAS BRAGA, Constantino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.564 PRADAS FARIÑAS, Carlos

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.565 PRADEIRO DÍAZ, Jaime

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Abadín, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.566 PRADO DOMÍNGUEZ, Aquilino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.567 PRADO MENDIZÁBAL, Pedro

Países: Unión Soviética

Biografía

(?, 1902) Foi Comandante no "Crucero Núñez", xefe da Estado Maior da Mariña e asesor naval do mesmo, Xeneral Coronel e Capitán de 1º rango no Estado Maior da flota soviética. Casou con Elvira Fernández Merino. Foi destinado a Cuba en 1977.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.568 **PRADO MÍGUEZ, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Allariz, Ourense, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia e no de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138 e 148)

1.569 **PRADO NOVOA, Amador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.570 **PRADO, Xesusa**

Países: Cuba

Biografía

(Ourense, 21/04/1897 - A Habana, 16/04/1971) Foi unha das primeiras fundadoras do PCE en Ourense e a primeira muller de Santiago Álvarez. O seu medio de vida era unha tintorería no barrio do Couto que se chamaba "Tintorería Alemana". Foi encarcerada co comezo da Guerra Civil e ameazada con ser fusilada. Pasou tempo na cárcere de Celanova, ata que a representación do Goberno de Cuba puido organizar a súa expatriación debido a que posuía a nacionalidade cubana. Cando chega a Habana vai acompañada dunha filla. Alí agarbaban por ela seu home e os outros tres fillos. Os fillos chamábanse: Soledad, Donato, Manolo e Moncho. Toda a familia era colaboradora da URC e do PCE.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
Empresaria

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1985:201)
ÁLVAREZ, Santiago (1988:264-266)
VÁLCARCEL LÓPEZ, Marcos: Ourense, 1931-1936: Estructura económica e comportamentos políticos, (Tese de Doutoramento da Universidade de Santiago de Compostela, 1992)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:205)

1.571 **PRADOS GONZÁLEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bustelo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne, nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.572 **PRAL PADÍN, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.573 **PREGO VEIRA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(A Coruña, ?) Mecánico e sindicalista que foxe a través de Asturias e consegue chegar a Francia. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barman en Francia. Despois de alí exiliase en México onde foi secretario da Confederación Regional Galaica da CNT fundada en xuño de 1942. En México tamén asina o documento de constitución da Alianza Nazonal Galega xunto cos comunistas, galeguistas, socialistas, etc. No ano 1958 seguía a formar parte da agrupación da CNT de España en México.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mecánico

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
LAMELA GARCÍA, Luis (1998:105 e 108)
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.574 **PRIETO SEOANE, Arsenio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.575 **PRIETO VILLABRILLE, J.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Avogado e diplomático exiliado en México. Alí tivo relación cos socialistas galegos exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Avogado / Diplomático

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.576 **PRIETO, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.577 **PRIMITIVO VILA, Cándido**

Países: Francia / México

Biografía

(Abanqueiro, Boiro, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.578 **PRIMO DEL RÍO**

Biografía

(? - ?) Mestre de orixe ourensán, amigo de Antonio Santiago.

Profesións: Mestre

Ref.^a Bibliográficas: DASAIRAS BOLSA, Xerardo (1993:269-273)

1.579 **PUNTE GONZÁLEZ, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Borzolo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.580 **PUERTO MÁRQUEZ, Francisco del**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.581 **PUGA NOVAS, Luis**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.582 **PUGA, Isidro**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - Vigo, ?) Galego que viaxou con Delgado Gurriarán no Ipanema cara a México. Mantiña tertulia con Elixio Rodríguez e Carlos Velo.

Ref.^a Bibliográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999:158)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)
Información proporcionada por Ana Viéitez Gómez.

1.583 **PUMAR CANEIRO, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.584 **PUYOL ALBÉNIZ, José M^a**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Escritor e xornalista galego. Autor de ensaios e novelas. Morre no refuxio de anciáns de Beau Sejour de Hyères, Francia.

Profesións: Escritor / Xornalista

Ref.^a Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:107)

1.585 **QUEIZÁN FERREIRÓS, Valentín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.586 **QUINTANA PEÑA, Alfonso**

Países: México

Biografía

(Ourense, ?) Diputado a Cortes por Ourense polo Partido Socialista. Por mor da Guerra Civil tivo que exiliarse en México.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Deputado

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:2)

1.587 **QUINTANA ROMERO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Carril, Pontevedra, 5/07/1909 - Mauthausen, 19/03/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen 2 onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chega o campo de Mauthausen. Na lista proporcionada polo xornal "Cultura Proletaria" aparece como QUINTANS ROMERO, Antonio.

1.588 **QUINTANILLA FERNÁNDEZ, Santiago**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.589 **QUINTÁNS NÚÑEZ, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de refuxio de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.590 **QUINTÁNS SUÁREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.591 **QUINTEIRO LÓPEZ, Camilo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer 7 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.592 **QUINTELA NOVOA, Germán**

Países: Portugal / Arxentina

Biografía

(Trenque Lauquen, Arxentina, 28/08/1908 - Arxentina, 26/06/2001) Fillo de emigrantes galegos na Arxentina que de neno volve cos seus pais a Galicia. Instálanse en Vilagarcía de Arousa, vila na que pasou a súa infancia e adolescencia. Cursa os estudos de primeira ensinanza e o bacharelato, éstos últimos no Colexio León XIII. Rematado o bacharelato, trasládase a Santiago de Compostela para estudar a carreira de Medicina, que remata con 22 anos. Posteriormente realiza o doutoramento en Madrid. Retorna a Vilagarcía de Arousa onde exerce como médico privado ata o ano 1936. Foi detido o 15 de agosto e sometido a xuicio na cidade de Pontevedra diante dun tribunal militar que o acusou de ser separatista e "antiespañolista", así como de pertencer ó Partido Galeguista. Estivo preso na Illa de San Simón ata marzo de 1937. Foi posto en liberdade logo de pagar unha cuantiosa cantidade de cartos en concepto de "responsabilidades políticas". Pasados uns meses, e valéndose da súa condición de cidadán arxentino, marcha a Bos Aires en febreiro de 1938 a través de Lisboa. Ó pouco de chegar realiza a reválida da carreira de Medicina para exerce-la súa profesión legalmente. Ingresou, por oposición, como médico no Hospital do Centro Gallego de Bos Aires recén cumpridos os 30 anos. Chegou a ser a subdirector do Hospital do Centro Gallego de Bos Aires. Compaxinou este traballo cunha praza de médico no Hospital Tornú especializado en enfermidades do pulmón e do corazón. Ó mesmo tempo exercía como médico privado e tamén chegou a ser médico da policía bonaerense, sendo destituído coa chegada do Xeneral Perón ó poder. Realizou outras actividades como a de secretario do Instituto Arxentino da Cultura Galega.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Médico

Profesións no exilio Médico

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.
"Preocupación de los gallegos por la defensa y la difusión de su idioma", Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires, LXX:630, (outubro 1982/abril 1983), 26-27.
Información proporcionada por Fernando Quintela Novoa.

Ref.^a Fotográficas: Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires, LXX:630, (outubro 1982/abril 1983), 26.

1.593 **QUINTERO QUINTAS, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.594 **QUINTILLÁN REY, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.595 **QUIÑONES JIMÉNEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.596 **QUIROGA BLANCO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.597 **QUIROGA QUIROGA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Río, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.598 **RAFALES LAMARCA, Luis**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, 05/08/1917 - Mauthausen, 09/08/1941) Foi trasladado ó comando Gusen 2 do campo de concentración Mauthausen onde morre.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, (11/08/1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.599 **RAFALES REMARCA, Ernesto**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Vigo, 1910) Marchou a Rusia.

Ref.^a Bibliográficas: Información obtida a través do Programa "Colectivo dos nenos da URSS" da Xunta de Galicia.

1.600 **RAIMÚNDEZ FERNÁNDEZ, Alejandro Manuel**

Países: Reino Unido

Biografía

(Ourense, ?) Catedrático de Xeografía da Escuela de Altos Estudios Mercantiles de Barcelona e membro da Xunta Directiva do Ateneo de Madrid. Durante a Guerra Civil foi leal á República e despois exiliase no Reino Unido, onde traballa como publicista e presentador. Tamén foi autor de tres programas radiais da sección galega da BBC de Londres. Na radio encargábase de le-los textos remitidos desde Galicia, co nome falso de Xavier Fernández. Atacou duramente ó rexime franquista co pseudónimo de Juan Fernández, nome do seu avó.

Profesións: Catedrático

Profesións no exilio Xornalista / Publicista

Obra no exilio: Galicia desde Londres. Galicia, Gran Bretaña e Irlanda nos programas galegos da BBC (1947-1956). Edición de Antonio Raúl de Toro Santos. Prólogo de F. Fernández del Riego e debuxos de Conde Corbal. A Coruña, Editorial Tambre, 1994. (relación dos seus programas radiais).

Ref.^a Bibliográficas: GEG
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b, II:1000)
TORO SANTOS, Antonio Raúl de (ed.) (1994)

1.601 **RAJO LORENZO, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(O Carballiño, Ourense, 01/05/1917 - Mauthausen, 01/10/1942) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois refuxiouse en Francia, no campo de Argelès sur Mer, Vernet d'Ariège (barraca 43), así como no de Barcarès. Logo foi trasladado a Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen 2 onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVII:901, 11/08/1945, 3.
"Lista de Refugiados: Provincia de Ourense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134 e 142)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e a súa chegada ós campos de refuxio e concentración. Segundo Eduardo Blanc Amor, nunha información proporcionada no xornal "Galicia" de Bos Aires o seu nome era Julio Rojo Lorenzo e era de Canedo, Ourense, que estivo no campo de concentración N° 16 de Saint Cyrien nos Pirineos Orientais.

1.602 **RAJÓ SOMOZA, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Canedo, Ourense, ?) Refuxiado en Francia. Estivo nun campo de refuxio francés.

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

1.603 **RAMALLO, José**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Industrial afiliado a Izquierda Republicana. Exiliouse en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Industrial

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.604 **RAMÍREZ MENCÍA, Gabriel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936 e que un tempo despois pasa a formar parte do Vº Rexemento de Milicias Populares, e logo intégrase como 4º Batallón da 1ª Brigada Mixta no Exército Popular. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.605 **RAMO TEJEIRO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.606 **RAMONET (pai de Ignacio Ramonet)**

Países: Tánxer / Francia

Biografía

(? - ?) Xastre fillo dun catalán que traballaba na construción do ferrocarril en Galicia. Estivo no cárcere durante a Guerra Civil por causa das súas ideas republicanas. En 1945 toma o camiño do exilio a Tánxer xunto coa súa familia.

Profesións: Xastre

Ref.^a Bibliográficas: VARELA SIEIRO, Xaime (2001) (inédito).

1.607 RAMOS ÁLVAREZ, Agenor

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.608 RAMOS ÁLVAREZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Villardebín, Vilalba, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds, Tarne et Garonne nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.609 RAMOS CARIDAD, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.610 RAMOS FERNÁNDEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.611 RAMOS GONZÁLEZ, Valentín

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Brandomil, Zas, A Coruña, ? - Mauthausen, 09/08/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.612 RAÑA, Francisco Marcos

Países: Portugal / Estados Unidos / Cuba

Biografía

(Carballiño, 1900). Tomou parte na guerra civil como oficial de complemento do exército republicano. No ano 1939 pasou a Portugal e logo ós Estados Unidos. Máis tarde trasladouse a Cuba, onde viviu 45 anos. Na Habana dedicouse ó xornalismo.

Profesións no exilio Xornalista

Obra no exilio: "El espíritu de la libertad y rebeldía en Curros Enríquez" (1944)

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1994:85-86)
ÁLVAREZ, Santiago (1988:248)

Comentarios: En ÁLVAREZ, Santiago (1988:245) fálase do Xornal "Hoy" creado polo xornalista galego Marcos Raña.

1.613 RAÑÓ PÉREZ, Xermán

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Rianxo, A Coruña, ?) Galeguista que en 1936 fuxiu a Barcelona. Despois embarca no Ipanema dende Francia con destino a Veracruz no ano 1939. Foi membro do Padroado da Cultura Galega en México.

Organizacións ás que pertenceu:

PADROADO DA CULTURA GALEGA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:26 e 58)

1.614 REGO FIDALGO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.615 REGUEIRO PAZOS, Gumersindo

Países: Francia / Chile

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Pontedeume, A Coruña, ?) Exiliado en Chile. Chega a Valparaíso no Winnipeg en 1939.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)

1.616 REGUERA NOVO, Ángel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Formou parte, como sarxento, do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés Vernet d'Ariège (barraca 43), así como no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134 e141)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.617 REIGOSA CASTRO, Nicanor

Países: Francia

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.618 REIRÍZ VILA, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.619 REJENJO CARBALLO, Venancio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cuntis, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de Sepfonds Tarne et Garonne en nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.620 REQUEJO, Manuel

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México onde tivo relación cos galegos socialistas exilados.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.621 REU QUIÑONES, Daniel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sanxenxo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.622 REY BELBÍS, Benigno

Países: Francia

Biografía

(Reboreda, Bergondo, A Coruña, ?) Mariñeiro que durante a Guerra Civil foi enlace, por vías marítimas, para recoller consignas. Superou os interrogatorios policiais ata que decidiu agocharse no 1949. Dado por morto en outubro de 1950, xa que a súa familia fixo unha identificación falsa, marchou a Francia polo monte, de onde retornou 1979.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^o Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:181)

1.623 REY BELBÍS, Francisco "Moncho"

Países: Francia / Cuba

Biografía

(Ouces, Bergondo, 1917) Guerrilleiro que está fuxido polo monte en 1943 e no 1946 é integrante e responsable político do Destacamento "Enrique Lister". Trala morte de Ponte acada a Xefatura da IV^a Agrupación iniciando unha nova etapa guerrilleira. Tralas desfeitas dos anos 1950 e 1951 marchou a Francia. Militou posteriormente no Partido Comunista Obrero Español e fixou a súa residencia en Cuba. Escribiu un artigo sobre os anos como guerrilleiro en "Nova Galicia" editada en París.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCOE PARTIDO COMUNISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Mariñeiro

Ref.^o Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:181)
ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:128)

Comentarios: Según Santiago Álvarez chamábase Rey Balbis

1.624 REY CAMPEIRO, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil foi membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.625 **REY CRUZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Bueu, Pontevedra, ?-Mauthausen, 30/05/1941). Foi trasladado ó campo de concentración Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.626 **REY DOMÍNGUEZ, Demetrio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Santa Comba de Bande, Ourense, ?-Mauthausen, 17/07/1942) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.627 **REY FERREIRO, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Pedro de Nós, Oleiros, A Coruña, ?) Era sindicalista da "Comarcal Campesina de San Pedro de Nós". Tivo que exiliarse a Francia onde, en agosto de 1939 se atopaba no campo de refuxiados de Barcarès en Francia. Unha vez liberado pasou a formar parte da "Confederación Regional Galaica" da CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.628 **REY LAGO, José**

Países: México

Biografía

(Escarabote, Boiro, A Coruña, ?) Exiliado en México.

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:58)

1.629 **REY LAGO, Juan**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Lampo, A Coruña, ? - Mauthausen, 09/11/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.630 **REY LENS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cudeiro, Ourense, ?) Refuxiado en Francia. Estivo no campo de concentración francés N° 16 de Sanint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^aBibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

Comentarios: Segundo Eduardo Blanco Amor, chamábase Antonio Rey Saco: "Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

1.631 **REY PEREIRA, Nicanor**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Abegondo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase internado no campo de refuxiados de Argeles sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.632 **REY PEREYRA, Ismael**

Países: Francia

Biografía

(A Estrada, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.633 **REY RÍO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu nese país.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.634 **REY ROMALDE, Armando**

Países: México

Biografía

(? - ?) Avogado e escritor. Exiliouse a México.

Profesións: Escritor / Avogado

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

1.635 **REY SACO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:148)

1.636 **RIAL FORMOSO, Manuel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontevedra, 1894) Mariñeiro do barco "Juan Sebastián Elcano". Navegou como fogueiro no "Mar Negro" ata 1944. Estivo en no campo de concentración de Karagandá. Foi repatriado.

Profesións: Mariñeiro / Fogueiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.637 **RIAL FUNGUEIRIÑO, Benito**

Países: México

Biografía

(Rianxo, A Coruña, 31/01/1916) Galeguista moi amigo de Castelao e de Rafael Dieste. Cando se produce o alzamento militar, Rial tivo que escapar e logrou agocharse dentro dun nicho no cemiterio de Rianxo. Logo toma o camiño do exilio a México.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Ref.^a Bibliográficas: VILLAVARDE GARCÍA, Elixio (1995a:63-65)

1.638 **RIBAS MONTENEGRO, Federico**

Países: Arxentina

Biografía

(Vigo, 26/10/1892 - Madrid, 11/09/1952) Pintor e debuxante orixinario do barrio vigués de Bouzas. Con 18 anos vai a Bos Aires. Alí debuxa para diversas publicacións como "Papel y Tinta", "Última hora" e despois en "Caras y caretas". En 1912 vai a París, colaborando primeiro e logo como director artístico de "Mundial" e "Elegancias", tamén traballou en "Le Rire". En 1914 está en Madrid, época na que os seus debuxos humorísticos aparecen na prensa galega e española do momento, "Blanco y Negro", "Faro de Vigo" e "El Pueblo Gallego". A Guerra Civil sorpréndeo en Bueu no verán de 1936, decidindo saír de Vigo cara a Bos Aires, onde chega o 7 de novembro dese mesmo ano. Foi nomeado director artístico da revista arxentina "Atlántida" (ilustrador da maioría das portadas). Colabora tamén en "España Republicana", publicación na que se deron a coñecer algunhas das trácicas estampas alusivas ó terror fascista na provincia de Pontevedra. Regresa a España a finais de 1949, onde morrería tres anos despois.

Profesións: Pintor / Debuxante

Profesións no exilio Pintor / Debuxante

Ref.^a Bibliográficas: GEG
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1283-1285)
ÁLVAREZ BLÁZQUEZ, José M^a (1980:649)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG, n^o rexistro 173.

1.639 **RICARDO**

Países: Francia

Biografía

(Entrimo, Ourense, ?) Exiliado galego en Francia. Antes do exilio traballou nun comercio en Bande. Era coñecido de Elixio Rodríguez Domínguez.

Profesións: Dependente

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMINGUEZ, Elixio (1994:262)

1.640 **RICO GALÁN, Fernando**

Países: México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Era fillo de Víctor Rico González e irmán de Víctor Rico Galán, xunto cos que se exiliou en México. Profesor que pertenceu á "Comisión de Nuevos Métodos de Enseñanza de la Universidad Nacional Autónoma" de México.

Profesións: Profesor

Ref.^a Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, III:226)

1.641 **RICO GALÁN, Víctor**

Países: México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1929 - México, 1975) Era fillo de Víctor Rico González e irmán de Fernando. Exiliouse a México xunto co seu pai e irmán. Escritor e profesor na "Escuela Nacional de Economía" da U.N.A.M.

Profesións: Escritor / Profesor

Ref.^a Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, III:226)

1.642 **RICO GONZÁLEZ, Víctor**

Países: México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 14 de abril de 1900 - México 195?) Era irmán dun capitán fusilado en Pontevedra e pai de Fernando e Víctor Rico Galán. Profesor, crítico de arte e escritor que foi para o exilio mexicano xunto cos seus fillos. Fora director xeral de seguridade co goberno de Negrín. En México foi tamén profesor na "Universidad Nacional Autónoma de México", da "Escuela Superior de Magisterio" e da "Escuela Nacional de Bibliotecarios y Archivos". Tamén foi crítico de arte no Conservatorio Nacional e secretario do consello editorial da UNAM. Entre as súas publicacións destacan: "Filosofía del Arte en España e Iberoamérica en el s. XVI" (1945) ou "Ensayo sobre arte escénico y literatura dramática" (1945)

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Escritor / Crítico de arte / Director Xeral

Profesións no exilio Profesor

Obra no exilio: "Filosofía del Arte en España e Iberoamérica en el s. XVI" (1945) ou "Ensayo sobre arte escénico y literatura dramática" México D.F.: Editorial Castilla (1945) ; "Orientación pedagógica en materia de arte" México D.F.: Secretaría de Educación, 1945; "La música aborígen mexicana vista desde el ángulo sociológico" México D.F.: Universidad Nacional de México; "Universidad del pensamiento español" México D.F.: Universidad Nacional de México.

Artigos:

"Notas para un ensayo sobre literatura boliviana" en Fil. Letras, nº 13, enero, 1944; "Ensayo sobre arte escénico y literatura dramática" en Occidente, nº 3, marzo, 1945.

Ref.^a Bibliográficas:

GEG

AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:96)

ÁLVAREZ, Santiago (1989:183)

"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:2 e 10)

1.643 **RICO LÓPEZ, Carlos**

Países: Chile

Biografía

(Neda, A Coruña, ?) Exiliado en Chile.

Ref.^aBibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)

1.644 **RICO LÓPEZ, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

Biografía

(Neda, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Despois exiliouse en Chile.

Ref.^aBibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

1.645 **RICO LÓPEZ, Gerardo**

Países: Chile

Biografía

(Neda, A Coruña, ?) Exiliado en Chile.

Ref.^aBibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)

1.646 **RICO SERES, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.647 **RICÓN RICÓN, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Reboreda, Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.648 RIERA CHICO, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarden et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.649 RÍO VALVERDE, Manuel del

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Comerciante afiliado a Izquierda Republicana. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Comerciante

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.650 RÍOS LAZCANO, Isabel

Países: Arxentina / Chile

Biografía

(Curtis, A Coruña, 12/07/1907- Madrid, 17/06/1997) Casou co médico Manuel Calvelo López o 7 de xullo de 1929. En 1934 Isabel afiliouse ó Partido Comunista. Posteriormente ambos foron detidos, encarcerados e condenados a morte no ano 36. Calvelo foi fusilado o 31 de decembro de 1936. A Isabel conmutáronlle a pena e seguirá presa nos cárceres de Santiago, Saturrarán, País Vasco, a onde levaban ás mulleres dos franquistas considerados como máis perigosas, e Betanzos, sendo posta en liberdade condicional o 21 de marzo de 1943. Durante moito tempo foi controlada e perseguida por parte da policía e forzas de seguridade. Pero a súa volta a Galicia colaborou de novo co Partido Comunista e coa guerrilla antifranquista. En 1946 trasládase a vivir á Coruña pero debido ó intenso acoso policial, en 1947 decidiu marchar para Arxentina. Retomou a súa militancia no Partido Comunista e incorporouse á Federación de Sociedades Galegas participando na comisión feminina e na da cultura. A comezos dos anos 60, Isabel é un grupo de comunistas comezaron a ter diferencias ideolóxicas co partido comandado por Carrillo. En 1966 trasladouse a Chile seguindo os pasos dun fillo.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Obra no exilio: Testimonio de la Guerra Civil, (1986), Sada: Edicións do Castro

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
DÍAZ PARDO, Isaac (1992:192-199)
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:175-182)
RÍOS, Isabel (1986)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:259-263)

Ref.^a Fotográficas: RÍOS, Isabel (1986), PÉREZ LEIRA, Lois (1999:175-182) e NEIRA VILAS, Xosé (2000:260)

1.651 RÍOS MIGUEZ, Benito

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.652 RÍOS RÍOS, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Domayo, Moaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.653 RÍOS, Joaquín

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México onde frecuentou os ambientes socialistas do exilio.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.654 RIVAS FONDOS, Secundino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.655 RIVAS LANDEIRA, Xosé

Países: Francia / México

Barco

SINAIA

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) Enxeñeiro de comunicacións. Despois de estar no campo de Argelès sur Mer chega a México embarcado no Sinaia. Regresa nos anos 60. Casou cunha exiliada catalana.

Profesións: Enxeñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Luis Axeitos.
Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999)

1.656 RIVAS PÉREZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.657 RIVAS POMBO, Avelino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès e en agosto de 1939 atopábase no de Argelès sur Mer.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.658 RIVAS RIVAS, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaba, Lugo, ?) En xullo 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.659 RIVAS TUÑAS, Manuel "Cirolas"

Países: Francia

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) Foxe o 26 de xullo dende Muros nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa" con destino a Bilbao. Despois pasou a Francia.

Profesións: Carpinteiro

Ref.^aBibliográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:141 e 382)

Ref.^aFotográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:383)

1.660 RIVEIRO, Juan

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Mecánico afiliado a Izquierda Republicana que en 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mecánico

Ref.^aBibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.661 RIVERA FERNÁNDEZ, José

Países: Francia

Biografía

(Portela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.662 RIVERO ÁLVAREZ, Emilio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.663 RIVERO FERNÁNDEZ, Obdulio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.664 RIVERO GONZÁLEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.665 RODEIRO PEREIRA, Manuel

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1911 - ?, 1987) Chegou a Rusia en 1937 no barco mercante "Cabo San Agustín". Traballou na flota do Mar Negro. Logo foi obreiro en Odessa e Rostov. Era experto en explosivos e chegou a ser xefe da sección na fábrica de Riazán. Foi voluntario do Exército Vermello ruso. En 1986 residía en Moscova xa como pensionista. Faleceu.

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.666 RODEIRO, Dionisio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Gaxate, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer, en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.667 RODRIGO PULIDO, Ceferino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.668 RODRÍGUEZ ?, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado en Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.669 RODRÍGUEZ ABAD, Antolín

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Vilanova de Arousa, Pontevedra, ? - Mauthausen, 10/01/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.670 **RODRÍGUEZ ALBERTE, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.671 **RODRÍGUEZ ALONSO, Constantino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Grixo, Ramirás, Ourense, ?) En agosto de 1936 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.672 **RODRÍGUEZ ÁLVAREZ, Pedro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.673 **RODRÍGUEZ BARBEITO, Andrés**

Países: Estados Unidos / Arxentina

Biografía

(? - ?) Xornalista e diplomático exiliado en Nova York e Arxentina. Vai vivir a Madrid de neno. Nesta cidade estivo traballando como xornalista antes de iniciar-lo seu exilio. Era socialista. Ademais de ser un decidido defensor da causa republicana, prestou valiosos servizos en diversos cargos públicos e por este motivo, tivo que exiliarse a Nova York. Alí continuou colaborando con diversas publicacións como o xornal "España Republicana" dos exiliados españois de Bos Aires así como no xornal do antifascistas españois de Nova York "España Libre" Tamén colaborou coas emisións da radio "Voz de América". En diversos países sudamericanos, como Chile, tivo programas radiais nos que falaba sobre España. Estivo tamén de cónsul en Brasil. En 1953 decide radicarse en Bos Aires, onde tiña familia e amigos, xunto coa súa dona.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Xornalista / Diplomático

Obra no exilio: "La verdad", España Libre, II:40, (02/08/1940), contraportada.

Ref.^a Bibliográficas: "España Republicana", XXXV:1084, (15/09/1953), 8.

1.674 **RODRÍGUEZ BARRAL, Arturo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Porto do Son, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.675 **RODRÍGUEZ BECEIRO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.676 **RODRÍGUEZ BELLO, Delfín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ? Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado en Barcarès, Francia. Morreu neste país.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.677 **RODRÍGUEZ CABO, Teolindo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.678 **RODRÍGUEZ CASANOVA, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1917) Chegou a Rusia no barco "Cabo San Agustín" o 24 de setembro de 1937. Traballou en Jarkov, Cheliasinsk, Samarcanda e Moscova. Foi voluntario no Exército Vermello soviético. Finalmente foi repatriado.

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.679 **RODRÍGUEZ CASTELAO, Alfonso Daniel**

Países: Arxentina / Cuba / Estados Unidos

Biografía

(Rianxo, A Coruña, 1886 - Bos Aires, 1950) Fillo dun mariñeiro que emigra a Arxentina, lugar onde marchará el e máis a súa nai en 1896. En 1900 regresan a Galicia, instalándose na vila rianxeira. En Santiago, o xove Castelao estudia o Bacharelato, e prepárase para a carreira de medicina, rematándoa en 1909. Neste mesmo ano os seus debuxos son expostos no Salón de Humoristas de Madrid, colaborando así mesmo na revista viguesa Vida Gallega. En 1911, en Rianxo edita o semanario satírico El Barbero Municipal, sostido polo bando maurista da vila, ó que pertencía seu pai. En 1912 casa con Virxinia Pereira, natural da Estrada. Ata mediados da década de 1910 traballará en revistas madrileñas e galegas, ilustrándoas coas súas caricaturas. De 1915 ata 1919 vivirá en Pontevedra, onde segue experimentando coas artes plásticas, a través de colaboracións en diferentes publicacións e dictando conferencias. En 1917 incorpórase ás Irmandades da Fala, e faise un asiduo colaborador do xornal A Nosa Terra. Intervén na I Asamblea Nacionalista, celebrada en Lugo en 1918. En 1921 realiza, pensionado pola Junta de Ampliación de Estudios, unha viaxe por Europa. En 1922 alíñase co sector nacionalista galego radical, capitaneado por Risco.

Coa caída da ditadura primorriverista, a súa acción política é cada vez máis patente. Proclamada a República, preséntase como galeguista, e en xuño sae deputado por Pontevedra, integrándose na ORGA no parlamento de Madrid. En decembro é fundador e membro do PG. Nestes anos fará unha intensa campaña a prol da autonomía, coa revitalización do Pacto Galeuzca con vascos e cataláns. Nas eleccións de 1933 non é reelixido, e tralos acontecementos de outubro de 1934 é desterrado a Badaxoz polo seu apoio á Generalitat.

Nas eleccións de febreiro de 1936 volta a ser elixido deputado. En xullo participa activamente na campaña a prol do estatuto. O alzamento militar cólleo en Madrid, onde colabora no reclutamento de galegos para loitar a prol da República. En 1938 viaxa á URSS, Estados Unidos e Cuba. A derrota da República vivía en Norteamérica, onde participará en actividades a prol dos refuxiados. No primeiro lustro dos anos corenta traballa en Bos Aires organizando ós emigrantes, dinamizando a vida cultural da colonia, reavivando o Pacto Galeuzca e constituíndo o Consello de Galiza. En 1946 é nomeado ministro do goberno Giral, que abandoa un ano despois. Volta a Bos Aires, de onde non sairá, morrendo en xaneiro de 1950 no Sanatorio do Centro Gallego da capital arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA

IRMANDADES DA FALA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Médico / Político / Escritor / Pintor / Debuxante

Profesións no exilio Escritor

Obra no exilio: Carta a Valentín Paz-Andrade (Badajoz, 12 de decembro do 34) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed). Epistolario, 1997, edicións do Castro, Sada
Carta a Valentín Paz-Andrade (s/d, ¿finais do 47? En: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed). Epistolario, 1997, edicións do Castro, Sada.
Sempre en Galiza.
As cruces de pedra na Galiza.
Cincuenta hombres por dos pesos.
"Lingoaxe que falan os galegos en Norteamérica" en El Orensano (Bos Aires), Ano I, nº 9, p. 12.

Ref.^a.Bibliográficas: FERNÁNDEZ, Marcial (1951)
SEOANE, Luís (1969)
PALMÁS, Ricardo (1976)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976, I:291-296)
PAZ ANDRADE, Valentín (1982)
NEIRA VILAS, Xosé (1983)
SOTO, Luís (1983)
ÁLVAREZ, Santiago (1984)
SÁNCHEZ CASADO, Isabel (ed. lit.) (1984)
ARMESTO, Victoria (1986)
NÚÑEZ BÚA, Xosé (1986)
DURÁN, José Antonio (dir.) (1986)
BERAMENDI, J.G. e VILLARES, R. (ed.) (1989)
BERAMENDI, J.G. e CARBALLO, Francisco (1990)
NEIRA VILAS (1994:85-93)
ALONSO FERNÁNDEZ, Bieito (1999)
MONTEAGUDO, Henrique (1999:765-770)
CASTRO PÉREZ, Xabier (ed.) (2000)
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000)
ALEXANDRE, Marilar (2000)
ACUÑA, Xosé Enrique (2000)
GEG

Ref.^a.Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG, nº rexistro do 447 ó 473, 688, 689, 759, 881 e CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 3, 38, 51, 86). NEIRA VILAS, Xosé (1983: 87, 89 e 91), FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:40), CID CABIDO, Xosé (1993:64, 92 e 95), ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993:118-121) e ÁLVAREZ, Santiago (1992) LAMELA GARCÍA, Luis (1998:23) e NEIRA VILAS, Xosé (2000:354)

1.680 **RODRÍGUEZ DE BRETaña, Roxelio**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Ourense, 1916) Militante da Federación de Mocedades Galegas, alistouse nos raquetés para salva-la vida e pasou ó bando leal. De Francia pasou a México en 1940. Foi o primeiro Secretario Xeral do Padroado da Cultura Galega mexicano no ano 1953. No Padroado tiña problemas polo seu anticomunismo, en especial con Luís Soto, sendo substituído por Carlos Velo, afin a Soto. Colaborou en "A Nosa Terra" e inicia no nadal de 1952 o programa radiofónico "A Hora de Galicia". Foi editor dos números 5-7 da revista "Saudade" de México, dirixida por Marcial Fernández e Delgado Gurriarán. Foi o derradeiro secretario xeral do Partido Galeguista en México no ano 1945 e de xeito testemuñal ata os anos 80, así como secretario de relacións da Irmandade Galeguista.

Organizacións ás que pertenceu:

FMG FEDERACIÓN DAS MOCEDADES GALEGUISTAS
PADROADO DA CULTURA GALEGA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións no exilio Político / Xornalista

Ref.^a Bibliográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999:158, 215, 242 e 249)
RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a)
MACEIRA FERNÁNDEZ, Xosé Manoel (1995:218-220 e 224)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:313-314)

Comentarios: Segundo Ricardo Gurriarán o programa radiofónico que puxo en marcha chamábase "Hora da Cultura Galega".

1.681 **RODRÍGUEZ DÍAZ, César**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.682 **RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, Laudino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.683 **RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Grou, Lobios, Ourense, 1910) Dende moi novo aproximouse á causa do galeguismo. Foi membro da Mocidade Galeguista de Ourense e de Bande. Trala sublevación do 36, é perseguido e refúxiase na Lexión Estranxeira, e despois de pasar ó bando republicano ingresa na Arma de Aviación como alférez. O 7 de marzo de 1937 foxe a Xibraltar para se incorporar á aviación republicana ata o fin da guerra. Despois vai para Francia onde estivo no campo de refuxio de Argelès sur Mer. Cando consegue saír vai a París, dende onde, e coa axuda de Castelao e Luís Soto, é evacuado para México no ano 1939 no barco Ipanema xunto con outros refuxiados. Chegou a Veracruz o día 13 de xullo de 1939. En novembro de 1945 recibiu a visita de Castelao sendo a derradeira vez que o viu. Neste país colaborou en distintas organizacións de axuda á República española. Reuníase cos refuxiados españois en tertulias de café, frecuentando a peña do céntrico "Café Madrid". Tamén se dedicou a actividades culturais galeguistas colaborando coa revista "Saudade", o programa de radio "A Hora de Galicia" ou a revista "Vieiros". Tamén foi membro do Padroado da Cultura Galega fundado o 29 de xuño de 1953. En 1956, por motivos de traballo, estivo en Francia, Inglaterra, Holanda, Alemaña e Italia. En 1965 vai a Santiago de Compostela xunto con Inocencio Ferrer ó Congreso da Emigración Galega en calidade de delegados do Padroado. Era xerxo de Indalecio Díaz Bouza, presidente do Centro Gallego de México. Actualmente reside en México.

Organizacións ás que pertenceu:

FMG FEDERACIÓN DAS MOCEDADES GALEGUISTAS
PADROADO DA CULTURA GALEGA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Militar

Profesións no exilio Empresario / Viaxante

Obra no exilio: Matádeo Mañá. Memorias dun galeguista republicano entre a guerra e o exilio, (1994) Vigo: Xerais

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994)

Ref.^a Fotográficas: GURRIARÁN, Ricardo (1999) e RODRIGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:231-239)

1.684 **RODRÍGUEZ DOVAL, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.685 **RODRÍGUEZ DURÁN, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.686 **RODRÍGUEZ ELÍAS, Avelino**

Países: Paraguai

Biografía

(Afife, Portugal, 21/01/1872 - Paraguai, 1958) Retorna de neno cos pais a Vigo. Criouse e formouse nesa cidade chegando a ser un importante escritor e periodista. Foi fundador de "El Pueblo de Vigo" e director de "Ecos de Vigo" e redactor, dende 1904, do "Faro de Vigo". Traballou tamén como correspondente para a Real Academia Gallega, o "Instituto de Coimbra", a "Academia de Bellas Artes de Málaga", o "Instituto histórico de Minho" de Viana de Castelo, a de "Ciencias de Lisboa", etc. No ano 1921 foi concelleiro nesa cidade. Tamén foi cónsul de Paraguai. Durante a Guerra Civil foi encarcerado e varias veces estivo ameazado de morte antes de, mercé ás xestións diplomáticas que se fixeron para lle salva-la vida, pode embarcar cara a Paraguai en 1936. Foi autor de teatro e de máis de 200 contos en galego. Tamén foi conferencista.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA

Profesións: Escritor / Xornalista / Concelleiro

Obra no exilio: "Contos no turreiro"
"El Cantor de la Paz" (1º premio na revista Suevia Literaria de Santiago en 1919)
"Diante unhas mámoas" (poesía, premiado nos Xogos Florais de Santiago de 1916.
Obra teatral: ""Obras teatrales gallegas" Vigo, 1930, "Siet Trástit" monólogo castelán en verso, Vigo 1904, e estrena en Vigo en 1926 "Explotadores de España".
"Aturuxos" colección de epigramas e cantares e "O cantar dos cantares" (Vigo 1922)
"La reconquista de Vigo" (Vigo 1916)
"El homenaje a D. Antonio Sanjurjo Badía. Reseña histórica." (Vigo 1921), "O retabro de capela maior de eirexa colexista de Baiona" (Santiago, 1933).
Escribiu unha biografía de Méndez Núñez.

Ref.^a Bibliográficas: GEG
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:255)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000:1000)
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1958:3-4) Boiro: 1999, p. 291.
PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos (ed.) (1998:43)
ÁLVAREZ BLÁZQUEZ, José M^a (1980:649)

1.687 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.688 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Enrique**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.689 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Florencio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Viana do Bolo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.690 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Parada do Sil, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.691 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Parada do Sil, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.692 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Marcial**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo no campo de refuxio francés de Vernet d'Ariège (barraca 44) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.693 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Ramón**

Países: Arxentina

Biografía

(Ordes, A Coruña, ?) Galego exiliado na Arxentina.

Ref.^aBibliográficas: Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.

1.694 **RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Gijo?, Pontevedra, ?-Mauthausen, 7/02/1942). Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.695 **RODRÍGUEZ FERREIRA, Abelardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.696 **RODRÍGUEZ FERREIRA, Atilano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Castro de Rei, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.697 **RODRÍGUEZ GARCÍA, Edelmiro**

Países: Campos de Refuxio / Francia

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.698 **RODRÍGUEZ GARCÍA, Federico**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.699 **RODRÍGUEZ GARRIDO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.700 **RODRÍGUEZ GÓMEZ, Constantino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.701 **RODRÍGUEZ GÓMEZ, Eliseo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.702 **RODRÍGUEZ GÓMEZ, Ramiro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.703 RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Beremundo ("Alejandro del Valle")

Países: Cuba / Arxentina / Francia

Biografía

(Sampaio, Petín, Ourense, 1910 - París, 1986) Fillo de casteláns radicados en Galicia. Emigra a Cuba onde toma os primeiros contactos co comunismo. Nos anos trinta regresa a Galicia para incorporarse como secretario comarcal ó Partido Comunista que dirixía Santiago Álvarez. Participa activamente nos movementos sindicalistas en Valdeorras. Durante a Guerra Civil foi instructor do PC no XIIº Corpo do Exército dos Pirineos. Tivo que exiliarse en Francia onde loitou na resistencia francesa contra os alemáns. Logo exiliase tamén en Cuba, onde participou da "Revolución", e na Arxentina. A mediados dos sesenta regresa a París onde publica a súa obra poética. Morre nesta cidade na miseria.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Político / Sindicalista / Poeta

Obra no exilio: "Poética Galicia", París, 1973 (segunda edición)
"La poesía revolucionaria española" (1967)
"Háblame de amor" (1969)
"Águila intercontinental" (1970)
"Cité de la nuit" (1970. Francés - español)
RODRÍGUEZ, B. et Franco Bianciardi: "Poèmes pour le Vietnam" (1972)

Ref.^o Bibliográficas: VARELA SIEIRO, Xaime (2001) (inédito).

1.704 RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Darío

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.705 RODRÍGUEZ GONZÁLEZ, Javier

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bresa, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.706 RODRÍGUEZ IGLESIAS, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 4 bis en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.707 RODRÍGUEZ IGLESIAS, Jaime

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cobas, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.708 RODRÍGUEZ LEMA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.709 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Antonia

Países: Francia

Biografía

(Soucelín, San Miguel de Santigoso, O Barco de Valdeorras, Ourense, ?) Irmá de Rogelio Rodríguez López. Por axudar ós fuxidos como enlace prendérona en 1945, polo que estivo presa uns meses coa súa irmá Consuelo Rodríguez López. A comezos de 1948 exiliase en Francia axudada polo grupo do asturiano César Ríos, que máis tarde casará con ela.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:84)

1.710 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Consuelo

Países: Francia

Biografía

(Soucelín, San Miguel de Santigoso, O Barco de Valdeorras, Ourense, ?) Irmá de Rogelio e Antonia Rodríguez López. Casada co guerrilleiro asturiano Marino Montes. Estivo no cárcere coa súa irmá Antonia. Exiliase en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:84)

1.711 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.712 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Julio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.713 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Manuel

Países: Alxeria

Biografía

(Mundia, Serantes, Ferrol, 1911) Foi Comisario Político do Cruceiro "Miguel de Cervantes" e despois foi nomeado Oficial de Cifra do Estado Maior da Flota. Na guerra desempeñou diversos cargos: membro do comité do buque, presidente do Fogar do Mariño, comisario político, presidente oficial de cifra. Tamén foi membro do Socorro Vermello Internacional.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
SVI SOCORRO VERMELLO INTERNACIONAL

Profesións: Militar

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:141-142)

Comentarios: Os datos obtidos proceden dunha carta que escribe a Dolores Ibárruri, ver ÁLVAREZ, Santiago (1988:141-142)

1.714 RODRÍGUEZ LÓPEZ, Rogelio

Países: Portugal

Biografía

(Soucelín, Santigoso, O Barco de Valdeorras, Ourense, ? - ?, 02/10/1941) Foi un dos fuxidos de máis sona en Valdeorras. Eran seis irmáns dos que tres foron axustizados, Sebastián, Alfonso e Domingo, dous deles exiliáronse en Francia. Rogelio, cando estalou a Guerra Civil, facía o servizo militar na Coruña e formou unha das columnas que avanzaou cara a Oviedo. Alí pasou á zona republicana. Cando caeu Asturias en 1937, voltou a Soucelín. En 1939 fuxiu ó monte. Prenderón en Portugal en 1941 e axusticiárono o 2 de outubro dese mesmo ano.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000)

1.715 RODRÍGUEZ LORENZO, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.716 **RODRÍGUEZ LOSADA, Mario, "Mario de Langullo, o Pinche"**

Países: Francia

Biografía

(San Pedro, Manzaneda, Ourense, 29/09/1913 - Seadur, Larouco, Ourense, 07/07/1986) Ós quince anos marcha a traballar a Bilbao, onde simpatiza coa UGT, á que acabará afiliándose. Estivo no cárcere por participar en conflitos laborais. Regresa a Langullo (Manzaneda), onde se trasladara a súa familia, e en 1935 participa en actos reivindicativos. Tralas eleccións do 16 de febreiro de 1936, o seu pai, Juan Rodríguez, é alcalde de Manzaneda polo Partido Socialista. No mes de xullo de 1936 bótase ó monte, formando unha das partidas máis importantes de Valdeorras. Mario saíu de Trives cara a Francia en agosto de 1968, segundo fontes policiais foi en 1950. Instálase en Nogent sur Vermisson, en Loiret. Volve en 1979, e morre en Seadur (Larouco), o 7 de xullo de 1986.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Labrego

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:182)
CARBALLA, Xan (2000: contraportada)
TÉLLEZ, Antonio (2000)
REIGOSA, Carlos G. (1989)

Ref.^a Fotográficas: Hai unha fotografía en A Nosa Terra, XXIII:955, (05/10/2000), contraportada. Hai fotografías en REIGOSA, Carlos G. (1989:108) e TÉLLEZ, Antonio (2000)

1.717 **RODRÍGUEZ LOURO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ézaro, Dumbría, A Coruña, ? - Mauthausen, 16/09/1941) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer. Posteriormente foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ó campo de refuxiados de Argelès sur Mer e posteriormente ó campo de concentración de Mauthausen.

1.718 **RODRÍGUEZ MACÍAS, Balbino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(San Lourenzo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.719 **RODRÍGUEZ MARIÑO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Boiro, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.720 **RODRÍGUEZ MARTÍNEZ, Román**

Países: Arxentina

Biografía

(Bos Aires, ? - Bos Aires, ?) Fillo de emigrantes galegos que volve a Fornelos de Ribeira contra 1920/21. En Bos Aires foi fundador da Sociedade "Juventud Progresiva Hijos de Fornelos" (1920) e delegado da mesma en Fornelos de Ribeira. Tamén foi presidente do Sindicato Agrícola y Ganadero "El Progreso", nos anos 30. En 1936, conseguiu fuxir e embarcar cara a Bos Aires dende Vigo. Pasou o resto da súa vida na Arxentina, onde morreu ó redor dos anos 70. Publicou abondosos artigos de opinión tanto na prensa galega de Bos Aires como en Galicia ("El Tea").

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada polo Sr. J. Merino Rodríguez.

1.721 **RODRÍGUEZ MONTERO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.722 **RODRÍGUEZ MORENO, Julián**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.723 **RODRÍGUEZ MOSCOSO, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia. Despois marchou para México onde se aproximou ó grupo dos galegos socialistas exiliados.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.724 **RODRÍGUEZ MOURELO, Ramón**

Países: Estados Unidos

Biografía

(O Incio, Lugo, ? - Nova York, 23/09/1998) Chega ós Estados Unidos no ano 1937 como refuxiado da Guerra Civil. Morre en Nova York en setembro de 1998.

Profesións no exilio Empresario

Ref.^aBibliográficas: The New York Times (edición dixital), (25/09/1998).

1.725 **RODRÍGUEZ NOYA, Juan Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Esteiro, Muros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.726 **RODRÍGUEZ OLLERO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

Comentarios: Probablemente sexa o irmán de Verísimo Rodríguez Ollero.

1.727 **RODRÍGUEZ OLLERO, Verísimo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo francés de Vernet d'Ariège (barraca 43).

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:142)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.728 **RODRÍGUEZ PAZOS, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Raxó, Poio, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.729 **RODRÍGUEZ PÉREZ, Darío**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.730 **RODRÍGUEZ PÉREZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.731 **RODRÍGUEZ PÉREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariège en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.732 **RODRÍGUEZ PÉREZ, Manuel "Galán"**

Países: Francia / Venezuela

Biografía

(Porcar, Cabanas, A Coruña, 1908). Fuxiu no ano 1936, acusado de fustigar ás forzas que dende Ferrol avanzaban cara Pontedeume. Experto en trampas explosivas e seguridade. En 1944 ten como misión enlaza-los grupos do Eume cos da Coruña. No Nadal de 1946 marcha a Francia e de alí a Venezuela.

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:182)

1.733 **RODRÍGUEZ PRIETO, Ramón**

Países: Cuba

Biografía

(? - ?) En decembro de 1937 estaba xa exiliado na Habana, onde presidía o Grupo de Exiliados Antifascistas.

Ref.^a Bibliográficas: Información propocionada por Xosé Manoel Núñez Seixas.

1.734 RODRÍGUEZ RIVERA, Pablo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.735 RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Melón, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.736 RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fene, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.737 RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.738 RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribadavia, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.739 **RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.740 **RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, Pascual**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.741 **RODRÍGUEZ RODRÍGUEZ, Vicente**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(Monforte de Lemos, Lugo, ?) Delegado do corpo de Carabineiros. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de de Sepfonds, Tarne et Garonne en Francia. Posteriormente exiliouse en México. Neste país aproximouse ó grupo dos socialista galegos exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Delegado de Carabineiros

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.742 **RODRÍGUEZ SÁNCHEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.743 **RODRÍGUEZ SANTOS, Luís**

Biografía

(? - ?) Mestre que vivira en Cuba e despois regresou a España. En 1936 tivo que marchar ó exilio.

Profesións: Mestre

Ref.^a.Bibliográficas: Información proporcionada por Miguel Anxo Seixas Seoane.

1.744 **RODRÍGUEZ SEIJO, Álvaro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cudeiro, Ourense, ?) Refuxiado en Francia. Estivo no campo de concentración francés N° 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^a.Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

1.745 **RODRÍGUEZ SOL, Aparicio**

Países: Unión Soviética / México

Biografía

(Pontevedra, 1899) Foi oficial de mecánicos de aviación en Cuatro Vientos e enxeñeiro. Pertenceu ó PCE desde 1936. Durante a guerra foi xefe do "Aeródromo dos Llanos Abrates", así como xefe de mecánicos do grupo de aviación soviético en Teruel. Participou na guerrilla. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Na URSS traballou en Kramatorsk, Tcshkent. Logo foi mecánico do Comité Central do PCUS. Posteriormente foise para México.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Enxeñeiro / Mecánico / Piloto de aviación

Profesións no exilio Obreiro / Mecánico

Ref.^a.Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.746 **RODRÍGUEZ TEJERO, Manuel**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 1910) En maio de 1948 atopábase no campo de Karagandá na Unión Soviética. Era un mariño do "Cabo San Agustín" e pertencía a CNT.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a.Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

1.747 **RODRÍGUEZ TRABADO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferreiradores, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.748 **RODRÍGUEZ TRILLO, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.749 **RODRÍGUEZ TRILLO, Juan**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Cordeira, A Coruña, ? - Mauthausen, 22/09/1942) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.750 **RODRÍGUEZ VÁZQUEZ, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Parada do Sil, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.751 **RODRÍGUEZ VÁZQUEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.752 **RODRÍGUEZ VÁZQUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Parada do Sil, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.753 **RODRÍGUEZ VÁZQUEZ, Xosé (Vázquez da Xesta)**

Países: Arxentina

Biografía

(Teo, A Coruña, ?) Alcalde republicano de Teo, afiliado a Izquierda Republicana. Foi preso en 1936 e logo de saír da cadea exiliouse na Arxentina onde militou na Irmandade Galega. Era o pai do penalista Gonzalo Rodríguez Mourollo. Retornou a Teo contra finais da década dos 40.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADE GALEGA DE ARXENTINA

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mestre / Alcalde

Obra no exilio: "Galiza e a emigración", El Orensano, I:9, (10/03/1945), 4.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Manoel Núñez Seixas.
DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982)

Ref.^a Fotográficas: Hai un debuxo feito por Camilo Díaz en DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982:anexo)

Comentarios: Tamén coñecido como Vázquez de Calo.

1.754 **RODRÍGUEZ VERDE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

1.755 **RODRÍGUEZ VERDES, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Perú

Barco
WINNIPEG

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Foxe nunha lancha o 31 de agosto de 1938 con outros compañeiros, probablemente ante a posibilidade de ser reclutados para loitar na Guerra Civil. Chegaron á costa de Francia e que estivo no campo de refuxiados de Argelès sur Mer. Conseguiron embarcar no Winnipeg cara Chile. Traballou de mariñeiro na costa chilena preto da fronteira con Perú. Contra o ano 1944 instálase en Chimbote (Perú) para seguir traballando como mariñeiro.

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA DOMÍNGUEZ, Teresa (1998:177-197)
Fonte oral (Teresa García Domínguez)
FERRER MIR, Jaime (1989)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Na lista de refuxiados do xornal "Galicia" atópase co nome de Manuel Rodríguez Verde.

1.756 **RODRÍGUEZ VILLAR, Luis**

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) Mariñeiro que foxe o 22 de xuño de 1938 pero o seu paradeiro é descoñecido.

Profesións: Mariñeiro

Ref. Bibliográficas: Documentación Concello de Malpica.(listado de recrutamento)

Comentarios: Non se pode considerar realmente como exiliado, só se sabe que fuxiu e o paradeiro era descoñecido.

1.757 **RODRÍGUEZ, Domingo "O Inca"**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Era o xefe dunha das partidas que actuaba en Valdeorras, composta entre outros por Alfredo Yáñez, "O Aguirre" e Juan "O Cura". A súa zona de actuación era o concello da Veiga. Pasa a Francia en 1948 participando no axusticiamento do secretario do Concello da Veiga. Cando marcha a Francia leva consigo a unha muller que se chama Divina do lugar de Ricosende.

Ref. Bibliográficas: TELLEZ, Antonio (2000)
REIGOSA, Carlos G. (1989:94)

1.758 **RODRÍGUEZ, Eladio**

Países: Francia / República Dominicana / Venezuela

Barco
FLANDRE

Biografía

(San Miguel de Outeiro, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, 1912 - ?, 1942) Fillo de labregos, era o segundo de seis irmáns. Orfo desde moi novo tivo que abandonar a escola para a traballar no campo. Nos primeiros anos da década de 1930 afiliouse ó PCE, xunto a Santiago Álvarez, e desde aquí tentou crear máis células do partido en Valdeorras. Na revolta de 1934 en Asturias, Eladio fixo retrasar na súa bisbarra as tropas militares que ían cara o Principado. Tras estes acontecementos, tense que ocultar no concello de Quiroga, Lugo. As autoridades andan tras del, refuxiándose en Chaves, Portugal, de onde era oriundo seu padrastró. A fuxida realízase a través do Sil. Estivo no país veciño quince meses, ata o trunfo da Fronte Popular. Entón decide regresar a Valdeorras trala amnistía concedida polo goberno, participando en diferentes actos a prol do partido, entre eles a campaña do estatuto de autonomía para Galicia.

Co comezo da Guerra Civil, Eladio volta a Asturias. Ó crearse o "Batallón Galicia" ingresou nel chegando a tenente-xefe do Corpo de Sanidade. A perda de Asturias levouno a Barcelona onde se incorporou á XI División, e, posteriormente, ó V Corpo do Exército. O 11 de febreiro de 1939 cruza a fronteira francesa onde logra eludir os campos de concentración e instalarse en París. Coa II Guerra Mundial, o Comité Central do PCE indícalle que saia para Cuba, vía Santo Domingo, xunto a 1.200 refuxiados máis entre os que se atopaba Santiago Álvarez. Van no barco francés "Flandre" o 25 de outubro de 1939. De Santo Domingo, Eladio pasa a Cuba, desembarcando na Habana o 29 de novembro do mesmo ano.

Sae ilegalmente da illa en 1941 con destino a España no barco "Marqués de Comillas", actuando entre Galicia e Portugal. En Lisboa forma parte do centro de dirección do PCE no exilio. Aquí é detido pola PIDE e enviado a Franco, comparece ante un Consello de Guerra que o condena a morte. Foi fusilado en 1942 despois duns meses na prisión de Porlier.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN "GALICIA"

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Político / Labrego

Ref. Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1985:137-145)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a)

Ref. Fotográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1985:anexo) e ÁLVAREZ, Santiago (1989a:anexo)

1.759 **RODRÍGUEZ, Jerónimo**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(? - ?) Emigrante na Arxentina que retorna para loitar na Guerra Civil e que posteriormente se exilia en Francia para regresar novamente á Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.760 **RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Francia

Biografía

(Grou, Lobios, Ourense, ?) Chamado o "Carballo". Estivo exiliado en Francia..

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:264)

1.761 **RODRÍGUEZ, Manuel**

Países: Portugal / Estados Unidos

Biografía

(Lugo, 1921 - ?) Con 16 anos ten que fuxir da Guerra Civil tralo asasinato dos seus pais e tíos. Logran chegar a Estados Unidos a través de Portugal.

Ref.^a Bibliográficas: RUEDA, Germán (1993:49)

1.762 **RODRÍGUEZ, Víctor**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Nese país aproximouse ós ambientes socialistas do exilio.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

1.763 **ROEL LONGUEIRA, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(Guisamo, Bergondo, A Coruña, (04/01/1898 - Betanzos, A Coruña, 1968) Dende moi novo entrou en contacto cos círculos intelectuais da Coruña, onde formou parte dos integrantes máis novos das Irmandades de Fala. Colabora con poesía e narracións na prensa galeguista da época como A Nosa Terra e O Tío Marcos da Portela. Na revista "Rexurdimento" de Betanzos aparece o 1 de outubro de 1922 o poema titulado "Os ¡vivas! dun vivo". En 1926 vai vivir a Betanzos, xa que casa con Bernardina Martín Torres. Alí desempeñou o oficio de axente comercial que compartía coa actividade xornalística, pois era correspondente do xornal vigués de Portela Valladares "El Pueblo Gallego". No outono de 1936 vai para a Arxentina vítima da represión franquista. En Bos Aires vivirá 13 anos colaborando coas sociedades de emigrantes galegos e con grupos galeguistas. É aquí onde desenvolve maiormente a súa actividade como escritor de contos (sobre todo humorísticos) e poemas, chamando ós últimos "lóstregos" e "foguetes". Relaciónase con escritores e artistas galegos como Maruxa Villanueva, Varela Buxán, Arturo Cuadrado, Luís Seoane, Colmeiro, Prieto Marcos, Dieste e Castelao, a través das súas actividades societarias e da "Agrupación de Artistas Gallegos" que el presidía. Foi director durante un ano da revista "Lar" da Asociación Gallega de Beneficencia y Mutualidad (Hospital Gallego) e representante en España desta Asociación despois do seu regreso. Tamén foi o encargado da publicación da Revista "Breogán" do Centro Gallego de Avellaneda, director interino e encargado de avisos da revista "Galicia" do Centro Gallego de Buenos Aires. Tamén participaba en varios programas de radio, na Radio "Callao" e na "LR2 Radio Argentina", con conferencias, representacións teatrais, etc. En 1950 volta a Galicia reducíndose a súa actividade literaria. Morre en Betanzos o 20 de febreiro de 1968.

Organizacións ás que pertenceu:

IRMANDADES DA FALA

Profesións: Escritor / Xornalista

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Obra no exilio: "Gallegadas", O Tío Marcos da Portela (07/02/1919)

"Cantares" A Nosa Terra (25/02/1919)

"As ¡vivas! dun vivo" que co nome de "Foguetes" sae publicado na Revista "Rexurdimento" o 01/10/1922.

Contos breves: "Xa pode agardar", "O barbeiro de Sevilla" "Chamábanlle tonto" "Bon asistente", "Non era pra tanto", "O padriño".

No libro de Delgado, Amado e Eriás hai unha clasificación temática e enumeración dos seus contos, p. 12.

Ref.^a.Bibliográficas: DELGADO CORRAL, Concepción (1999:305-321)

DELGADO, Concepción, AMADO, Mª Teresa e ERÍAS, Alfredo (eds.) (1998)

Ref.^a.Fotográficas: DELGADO, Concepción, AMADO, Mª Teresa e ERÍAS, Alfredo (eds.) (1998:5, 9, 18 e 42) e NEIRA VILAS, Xosé (2000:90)

1.764 **ROJO PAZOS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.765 **ROJO POMBO, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.766 ROJO VARELA, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.767 ROJO VARELA, Luis

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.768 ROLDÁN ARANGUREN, Xosé

Países: México

Biografía

(? - ?) Xeneral dos tercios da Garda Civil de Cataluña. Exiliouse en México.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:182)

1.769 ROMERO ?, Pedro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.770 ROMERO BENAVIDES, L.

Países: México

Biografía

(? - ?) Exiliado en México.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a)

Comentarios: Dato ofrecido por Miguel Anxo Seixas.

1.771 ROMERO CARREIRAS, JOSÉ

Países: Unión Soviética

Biografía

(Ourense, ?) Estivo no campo de Karagandá na Unión Soviética. Era piloto de aviación.

Profesións: Piloto de aviación

Ref.^a Bibliográficas: "Para que conste: Federación Española de los deportados e internados políticos: Lista de españoles republicanos internados en campo de Karaganda U.R.S.S", Cultura Proletaria, XX:1027, (17/01/1948), 2.

1.772 ROMERO CENDÓN, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil foi integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.773 ROMERO GONZÁLEZ, Manuel

Países: Portugal / México

Biografía

(Tui, Pontevedra, ?) Era propietario dunha ferretería que logrou fuxir ó monte en solitario e puido chegar á casa dos seus pais en Barciademera. Durante algo máis de dez anos estivo agochado en varios sitios. Despois conseguiu pasar a Portugal e de alí a México onde tivo sorte cos negocios que emprendeu e que agora rexe un dos fillos. Retornou a Vigo.

Profesións: Empresario

Ref.^a Bibliográficas: ALONSO RÍOS, Antón (1996:29 e 34, n. 2)

1.774 ROMERO LEIRA, Gonzalo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.775 ROMERO LENA, Gonzalo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Serantes, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.776 ROMERO OLIVEIRA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Boiro, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.777 ROMERO RAÑO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.778 ROMERO REBÓN, Carlos

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Cervas, Ares, A Coruña, ? - Mauthausen, 09/02/1942) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^aBibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.779 ROMERO RENDÓN, Carlos

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.780 ROMEU ALFONSO, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(?-?) Refuxiado galego en Francia. Estivo no campo de concentración francés N° 16 de Saint Cyprien nos Pirineos Orientais en 1939.

Ref.^aBibliográficas: "Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

1.781 **ROO, José**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Comerciante afiliado a Izquierda Republicana. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Comerciante

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.782 **Rosa A.**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Esposa de Manuel Cordero Pérez, exiliado en Arxentina. No ano 1944 aínda está en Bos Aires.

Ref.^a Bibliográficas: "Cousas e feitos da nosa colectividade" (S. do Axuntamento de Castroverde), A Fouce, II:16, (maio 1944), 7.

1.783 **ROSALES ALVAR, Modesto**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Raxó, Poio, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.784 **ROSALES SANTIAGO, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Marín, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados Argeles sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.785 **ROSENDO LOURIDO, Santos**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo como refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.786 ROUCO GARCÍA, Secundino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.787 ROZADOS FERNÁNDEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.788 ROZENTHAL, Salvador

Países: Colombia / Estados Unidos

Biografía

(Yechnitz, Besaria, Rusia,?) Xudeu procedente de Rusia que estivera en Perú despois da Iª Guerra Mundial. Dende ese país vai para Galicia xunto coa súa muller, Elena Dainov, onde coa axuda de Emilio González López conseguen a nacionalidade española. Instalouse como dentista na cidade da Coruña. A Guerra Civil sorpréndeo en Madrid e gracias ós seus estudos de medicina ingresa no servizo de sanidade do Exército Republicano e loita na fronte de Santa María da Cabeza en Jaén. Alí fai de intérprete entre os militares españois e expertos militares rusos que estaban alí destacados. Ante a intranquilidade que lle producía a presenza dos soviéticos decide marchar a América no outono de 1937. Instálase en Bogotá (Colombia). Despois desenvolve una importante actividade en favor da creación do Estado de Israel a través da "Agencia Judía". Gracias a esta organización trasládase a Nova York onde traballa de xeito activo nas Nacións Unidas.

Profesións: Dentista

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:130)

1.789 RÚA ALONSO, Atilano

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.790 **RUBIA BARCIA, José**

Países: Cuba / Estados Unidos

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 31/07/1914 - Estados Unidos, 1997) Fillo dun comandante da Guerra Civil que sendo moi novo é trasladado á vila de Mugardos. En 1927 cursou estudos no Concepción Arenal, onde remata o bacharelato en 1931. Estudia Filosofía e Letras na Universidade de Granada e comeza a colaborar nalgúns revistas e xornais ademais de traballar como actor no teatro universitario. En 1934 e gracias a unha bolsa da Escola de Estudios Árabes é contratado para dar aulas no instituto Gavinet de Granada. Paralelamente dirixe a compañía "La Carreta". Instalado en Madrid foi redactor do diario madrileño "Política" de Izquierda Republicana con Osorio-Tafall. Durante a Guerra Civil participou no 4º Batallón de Milicias Populares Gallegas xunto a outros galegos como Rafael Dieste ou Santiago Álvarez. En 1937 gaña unha praza como catedrático de Literatura na Universidade de Valencia, pero ante os acontecementos da Guerra ten que exiliarse primeiro en Francia, a onde chega á pé a través dos Pirineos e máis tarde a Cuba. En 1940 chega á Habana onde se dedica ó ensino e ó desenvolvemento da súa actividade literaria como poeta e xornalista. Foi director-fundador da Escuela Libre da Habana (1940-43) e director da Academia de Artes Dramáticas da Habana (1941-43). Tamén foi profesor da Escola de Verán da Universidade da Habana (1941-43). Alí publica os poemarios "Noche en Galicia" e "Tres en uno" e tamén colabora en "Carteles" e "Espuela de Plata". En 1943 vai ós Estados Unidos, onde foi conferenciante na Princeton University (1943-44) e redactor radial do Office of War Information (1944). En Nova York entabla amizade con Luis Buñuel, chegando a ser contratado polos estudos da Warner Bros como guionista e traductor de guiños. Nos Ánxeles, a partir de 1954 formou parte do Departamento de Español da Universidade de California, traballando en temas valleinclanescos e galegos. Despois de superar un proceso de deportación política por razóns políticas, adquire a nacionalidade estadounidense en 1957. Escribe numerosos artigos contra o franquismo nos xornais de Nova York "España Libre" e "Plus Ultra". En 1964 retorna a España despois de 23 anos de exilio, aínda que regresa definitivamente ós Estados Unidos. En 1981 é nomeado Catedrático Titular da Universidade de California (UCLA). Dous anos despois ingresa como membro na Real Academia Galega á vez que publica "Mascarón de proa. Aportaciones a la vida y obra de Don Ramón del Valle-Inclán. En 1985 volve a Ferrol e catro anos despois recibe unha homenaxe no Liceo desa cidade. En 1992 publica "Memorias de España II". Morre nos Estados Unidos no ano 1997.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Xornalista / Catedrático

Profesións no exilio Escritor / Profesor / Catedrático

Obra no exilio: Libros, monografías e folletos: "Muerte y resurrección de Valle Inclán" (1936); "Tres en uno. Auto sacramental a la antigua usanza" (1940) La Habana, Imprenta La Verónica (baixo o pseudónimo de Juan Bartolomé de Roxas e ilustrado por Luis Seoane) "Noche en Galicia", Loita (ed. facsímil), II:7, (25/07/1940), 1 e 4. Artigos: "Cómo murió Federico García Lorca", Nuestra España, I:2, (noviembre 1939 67-72); "Poesía y cultura de Al-Andalus", Univ. Habana, VIII:24-25, (maio-agosto 1939); "Raza y artificio de Don Ramón del Valle Inclán", Univ. Habana, X:30-33, (maio-diciembre 1940), 58-80. Outros: "España y Valle Inclán" (1950); "Valle Inclán y la literatura gallega" (1955); "Don Ramón del Valle Inclán. Publicación periodística anterior a 1895" (1956); "El esperpento y su signo universal" 1968; "A biobibliography and iconography of Valle-Inclán" (1960) Berkley, Universidad de California "La Pardo Bazán y Unamuno" (1960); "Umbral de sueños" (1961); "Poetas españoles en USA" (1970); "Nova canción galega" (1970); "Lengua y cultura" (1973); "Prosas de Razón y Hiel" (1976) Caracas; "Américo Castro and the Meaning of Spanish Civilization" (1977); "Mascarón de proa" (1983) Sada: Edición do Castro; "Suma valleinclaniana" (1992); "Palabras al viento. Selección testimonial sobre la vida y obra de España de un trasnstrerrado iberogalaico" (1997) Sada: Edición do Castro

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:318-319)
CARVALHO, Joaquim de Montezuma de (1998:136-141)
FRANCÉS, Mª Elena (1998:166)
VV AA : "Xosé Rubia Barcia unha lección de humanismo", Ferrol-Análisis, 12, 120-167.
RUBIA BARCIA, Xosé e GONZÁLEZ HERRÁN, José Manuel (1999:82-87)
GONZÁLEZ HERRÁN, José Manuel (1999a:82-83)
GONZÁLEZ HERRÁN, José Manuel (1999b:415-419)
Liceo Rubia Barcia (ed.) (1995)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:103-104)
ÁLVAREZ, Santiago (1986:102)
<http://www.ferrol-concello.es/venaferrrol/descubrenos/ferrolans/barcia.html>

Ref.^a Fotográficas: FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994:41)

1.791 **RUIBAL, José**

Países: Uruguai

Biografía

(Leres, Ourense ?) Chegou a Uruguai na década dos anos 50. Foi director de teatro. Regresou a Galicia na década dos 60.

Profesións no exilio Director de Teatro

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Rogelio Martínez Barreiro.

1.792 **RUIS GARCÍA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.793 **RUIZ CARRILLO, Gabriel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.794 **RUIZ CHANDEIRA, Amador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Capitán do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois pasou polo campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.795 **RUIZ GARCÍA, Francisco**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Viveiro, Lugo, 1903 - ?) Anarcosindicalista e mariñeiro do "Cabo San Agustín". En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22(05/1948), 2.
PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.796 **RUIZ IGLESIAS, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarés (P.O.) en Francia. Estivo ademais no campo de Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:143)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.797 **RUIZ PLATA, Valeriano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.798 **SAA CONDE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.799 **SAAVEDRA FERNÁNDEZ, Alfonso**

Países: Cuba / Unión Soviética

Biografía

(A Habana, Cuba, 23/01/1925) Fillo de galegos emigrados en Cuba. Con catro anos volveu cos seus pais a Vilagarcía. Cumpriu o servizo militar do reemprazo do 46. Posteriormente marchou de novo a Cuba e de alí foi enviado a Moscova onde residiu 36 anos. En 1992 foi elixido presidente do Centro Español de Moscova. Colaborou na axuda ó retorno dos nenos da guerra. En 1996 casou con Tamara Nedokunova que traballou como corresponsal de "La Región Internacional".

Ref.^aBibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.800 **SAAVEDRA RODRÍGUEZ, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un sarxento do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.801 **SABÍN ?, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.802 **SACO ALVARADO, Fermín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados den Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.803 **SAL SAL, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.804 **SALGADO MOREIRA, Manuel**

Países: Reino Unido

Biografía

(A Coruña, ? - Inglaterra, 1967) En Madrid militara na CNT e na Federación Anarquista Ibérica (FAI) que militara contra do xeneral Casado. Foxe en avión cara a Inglaterra formando parte dunha expedición de militantes da Rexional Centro da CNT. No exilio e ante a escisión do Movemento Libertario posiciónase a favor do Comité Nacional do Interior.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Axente de seguros

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.805 **SALGADO RIBEIRO, Juan "O Juan"**

Países: Portugal

Biografía

(? - ?) Morto na batalla de Cambedo o 21 de decembro de 1946.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:47)

1.806 **SALIDO VILÁNCHÉZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.807 **Salvador**

Países: Francia

Biografía

(Lugo, 1913) Era socialista e loitou no Guerra Civil no bando republicano como mecánico militar. Marchou ó exilio francés no ano 1939.

Profesións: Mecánico

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ VERDE, Pilar (1996:97-117).

1.808 **SAMPAYO PARADELA, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

1.809 **SAMPEDRO GALDO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Viveiro, Lugo, ?) En 1939 atopábase no campo de refuxiados de Centre d'Hébergement de Montelieu (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.810 **SAMPEDRO VIZCAYA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

1.811 **SAN GABRIEL VÁZQUEZ, Felipe**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cangas, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariège 8 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.812 SAN MARTÍN, Jovita

Países: México

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) Mariñeiro e contraestre do bou "Santa Eulalia" no que fuxiu a noite do 26 de xullo de 1936 dende Muros cara a Bilbao. Despois exiliouse en México. Gracias as súas habilidades nas artes da pesca acadou un renome e cargo importante na Universidade de Veracruz.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:26 e 58)

1.813 SAN MIGUEL PRADA, Victor

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 10/01/1942) Estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.814 SAN ROQUE

Países: Alxeria

Biografía

(Cariño, A Coruña, ? - ?) Mariñeiro que fuxiu cara Arxel dende Alacante nun bote xunto co seu paisano José Yáñez.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.815 SÁNCHEZ ARMESTO, David

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Montederramo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet d'Ariege en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.816 SÁNCHEZ BEIRAS, Antonio

Países: Arxentina

Biografía

(Ordes, A Coruña, ?) Galego exiliado na Arxentina.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.

1.817 **SÁNCHEZ CHOUZA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argeles sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.818 **SÁNCHEZ DE LA TORRE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.819 **SÁNCHEZ FARIÑO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.820 **SÁNCHEZ FERNÁNDEZ, Dositeo**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1903) Chofer afiliado ó PCE dende 1936. Durante a guerra chegou a ser xefe de brigada. Chegou a Rusia e traballou en Iukov. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Foi repatriado xunto coa súa muller, María Puig Tost.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Obreiro / Militar / Chofer

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.821 **SÁNCHEZ FERNÁNDEZ, Eligio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil participou no Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.822 **SÁNCHEZ GALDA, Armando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.823 **SÁNCHEZ GARCÍA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès en Francia. No xornal "Cultura Proletaria" de Nova York, indicábase en decembro de 1939 que José Sánchez García recibe unha axuda de 100 francos por indicación de David Guitián.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.824 **SÁNCHEZ GUISANDE, Gumersindo**

Países: Arxentina

Biografía

(Santiago de Compostela, 1894 - Bos Aires, 1976) Licenciado en Medicina en 1915 con Premio Extraordinario. Foi profesor auxiliar na Facultade de Medicina de Santiago e en 1918 foi encargado pola Junta de Ampliación de Estudios para participar na organización dos Insitutos portugueses de Anatomía. Ex-decano da Facultade de Medicina de Zaragoza e Catedrático de Anatomía Descriptiva da Universidade de Sevilla e Zaragoza, en 1923 e 1928 respectivamente. Foi un médico moi preocupado polos nenos, o que lle levou a crear unha institución de protección á infancia e a ser coñecido como o "médico dos nenos pobres". Ó estala-la Guerra Civil busca refuxio clandestinamente en Galicia, trasladándose a Santiago de Compostela e a Vilagarcía de Arousa, pero finalmente, e vía Lisboa, chega á Arxentina en 1936. Mentres, os seus fillos quedan en Madrid a cargo duns familiares. En Bos Aires chega a ser director médico do Centro Gallego de Bos Aires. Con Antonio Baltar funda un sanatorio e ocupa a cátedra de Anatomía da Universidade de Mendoza. Foi un dos fundadores do Fogar Galego para Ancianos en 1942. Publicou varias monografías científicas, entre elas un traballo titulado: "El padre Feijoo y los anatomistas españoles de su siglo", "Historia de la Medicina". Foi un dos médicos que atendeu a Castela antes de morrer. Pronunciou moitas conferencias e publicou numerosos traballos científicos e sociolóxicos, organizou cursos e ata patentou inventos como o do biberón. Despois instalouse como profesor e médico en Mendoza.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Médico / Catedrático

Profesións no exilio Médico / Investigador

Obra no exilio: Historia de la Medicina (1945) Buenos Aires: Editorial Atlántica
Seis cantos galegos (1966) Buenos Aires: Ediciones Muxia

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1999)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1370-1371)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:306-307)
CORREAS, J. (1989:15-72)
QUINTELA NOVOA, Germán (1992:106-109)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo Fotográfico AEG, nº rexistro 1877 e CD-ROM I (Carpeta: FSG I, nº 52) (Carpeta: FSG II, nº 45) NEIRA VILAS, Xosé (1999:256) e Galicia. Revista del centro gallego de Buenos Aires, XXV:316, (maio de 1939), 18.

1.825 **SÁNCHEZ MARTÍNEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Barqueiro, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.826 **SÁNCHEZ MÉNDEZ, Cayetano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Fonteformosa, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.827 **SÁNCHEZ MONDELA, Carlos**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Barco de Valdeorras, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.828 **SÁNCHEZ PATIÑO, Joaquín**

Países: Uruguai

Biografía

(Boiro, A Coruña, ?) Obreiro e carpinteiro afiliado á CNT boirense que por causa da Guerra Civil estivo fuxido polos montes do Barbanza. Estivo preso en Boiro, Noia e Santiago de Compostela. Sae do cárcere gracias ás xestións dun tío avogado. Ante o aumento da represión franquista consegue saír nun barco cara a Uruguai. En Montevideo vai desempeñar de novo o oficio de carpinteiro e reclama á súa familia. Por causa da súa implicación no movemento montoneiro uruguaio, ten que fuxir de novo, esta vez ós Estados Unidos. Co tempo decide voltar a Boiro.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Obreiro / Carpinteiro

Profesións no exilio Carpinteiro

Ref.^a Bibliográficas: GARCÍA BAYÓN, Carlos (2001:8)

1.829 **SÁNCHEZ PAZO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Dexo, Arteixo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.830 **SÁNCHEZ PÉREZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervas, Ares, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.831 SÁNCHEZ PRIETO, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.832 SÁNCHEZ RIVAS, Eugenio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.833 SÁNCHEZ RIVAS, Ricardo

Países: Arxentina

Biografía

(Ordes, A Coruña, ?) Exiliado galego na Arxentina. Autor do libro "El mundo de mañana".

Obra no exilio: "El mundo de mañana"

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.

1.834 SÁNCHEZ TIELES, Albino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Piñeira, Pontevedra, ?). En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.835 **SÁNCHEZ TRIÑANES, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Sindicalista que militou do ramo da auga da Coruña e cofundou o "Centro de Estudios Sociales Resplandor más allá de la Aurora" de Suevos. Tralo alzamento militar do 36 tivo que exiliarse en Francia e radicase en La Rochelle, onde milita na "Confederación Regional Galaica" da CNT. Ó mesmo tempo participa na recollida de fondos para a Delegación de Armamentos de Francia da Agrupación de Milicias Galegas.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.836 **SANEIRO RANDÍN, Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santa Cristina, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.837 **SANJURJO VÁZQUEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase nun campo de refuxiados en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.838 **SANMARTÍN AVILLEIRA, Urbano**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Mourete, Pontevedra, ? - Mauthausen, 24/11/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.839 **SANMARTÍN GARCÍA, Baudilio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados en Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.840 **SANMARTIN GARCÍA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

1.841 **SANMARTÍN GARCÍA, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.842 **SANMARTÍN VILAVERDE, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133 e 144)

1.843 **SANMARTÍN, Bernardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:143)

1.844 **SANMIGUEL PARDO, Víctor**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.845 SANTAJES OTERO, Daniel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sanxenxo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.846 SANTALLA, Carmen

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Mestra nacional que militaba en Izquierda Republicana. En 1945 está exiliada en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Mestra

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.847 SANTAMARÍA GARCÍA, Vicente

Países: Unión Soviética

Biografía

(Pontella, Jobre ¿?) En En maio de 1948 aparece incluído nunha lista nun campo de concentración na Unión Soviética chamado Karagandá.

Organizacións ás que pertenceu:

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: "Karaganda", Cultura Proletaria, XX:1045, (22/05/1948), 2.

1.848 SANTAMARÍA MÍGUEZ, Enrique

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.849 SANTAMARÍA PATIÑO, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.850 SANTAMARÍA, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio / Estados Unidos / México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) Ex-alcalde de Ferrol durante a IIª República. A comezos do ano 1940 pasa por Nova York rumbo ó seu exilio en México. O 18 de febreiro de 1940 o Frente Popular Antifascista Galego de Nova York organiza un festival na súa honra no Royal Windsor desa cidade. No festival relata as peripecias da súa fuxida a través de Francia e despois de ter pasado polos horrores dos campos de concentración.

Profesións: Alcalde

Refª.Bibliográficas: "Frente Popular Antifascista Gallego presenta al alcalde de Ferrol", España Libre, II:12, (19/01/1940), 9.
BARBEITO, A.R. (1940:contraportada)
"18 de Febrero en el Royal Windsor hablará Antonio Santamaría, alcalde de Ferrol en el Festival organizado por F.P.A. Gallego", España Libre, II:14, (02/02/1940), 11.
"Acto extraordinario celebra el Frente Popular Antifascista Gallego", España Libre, II:16, (16/02/1940), 10.

Refª.Fotográficas: España Libre, II:13, (26/01/1940), contraportada.

1.851 SANTAMARÍN GARCÍA, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.852 SANTAMARINA, Enrique

Países: Estados Unidos

Biografía

(A Fonsagarada, Lugo, ?) Exiliado en Nova York.

Obra no exilio: "Horizontes novos para emigración galega", Irmandade, II:14, (dec-xan 1967), 14.
"A morriña de antes i a de agora", Casa Galicia de Unidad Gallega, 1962 (s. p.)
"O pobo galego i a emigración", Vieiros, IV (1968)
"Presente y futuro de la cultura gallega", Atenea, 1-2 (1973), 205-213

1.853 SANTAMARINA, Leonardo

Países: Estados Unidos

Biografía

(A Fonsagarada, Lugo, ? - New Jersey, Estados Unidos, 1986) Estudiante de Pedagogía en Madrid e mestre nacional. Durante a Guerra inscribiuse na Escola de Formación militar, chegando a ser oficial de artillería e actúa nas fronteiras do centro da península. Desde Barcelona cruza a fronteira cara a Francia, logo é internado no campo de refuxio de Argelès sur Mer, de onde o saca un pariente para ser trasladado a Cuba. Na Habana doutórase en Literatura na facultade de Filosofía e Letras. Posteriormente trasládase ós Estados Unidos para ser profesor de Lingua e Literatura na Universidade de Rutgers, en New Jersey. Máis tarde dirixirá o departamento de Lingua Románicas do colexio feminino Douglas da mesma Universidade. Colaborador e membro da Casa Galicia de Unidad Gallega de Nova York.

Profesións: Mestre

Profesións no exilio Profesor

Refª.Bibliográficas: GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (et. al.) (1991:48)
GONZÁLEZ LÓPEZ, E. (1990:50)

1.854 **SANTAOLALLA, Carmen**

Países: Francia / Arxentina

Barco
MASSILIA

Biografía

(? - ?) Mestra nacional, viúva do administrador de correo do Porriño, fusilado polos "facciosos", que xunto con dosu nenos chega a Bos Aires a bordo do Massilia.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesora

Ref.^a Bibliográficas: "Nómina de los refugiados españoles del vapor "Massilia" a los cuales la Central Gallega atendió y entregó subsidios", Galicia, XVII:649, (18/11/1939), 5.
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/09/1945), 10.

Comentarios: Aparece como integrante dunha nómina de refuxiados españois do vapor Massilia que a Central Gallega atendeu e entregou subsidios.

1.855 **SANTIAGO REY, José**

Países: Alxeria

Biografía

(Serantes, Ferrol, A Coruña, c. 1905) Era sub-oficial do "Jaime I". Unha vez sublevados os oficiais franquistas en xullo de 1936, a tripulación deste barco decide posicionarse do lado do bando republicano, dirixíndose probablemente cara ó levante español. Ó redor do ano 1947 Santiago Rey está nun campo de refuxiados en Arxelia.

Profesións: Militar

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Marcelino Fernández Santiago.

1.856 **SANTIAGO, Antonio**

Países: Venezuela

Biografía

(? - ?) Mestre ourensán e irmán do escritor Silvio Santiago

Profesións: Mestre

Ref.^a Bibliográficas: DASAIRAS BOLSA, Xerardo (1999:269-273)

1.857 **SANTIAGO, Silvio**

Países: Portugal / Venezuela

Biografía

(Villardevós, Ourense, 1904 - ?, 1974) Viviu na Coruña entre 1927 e 1937 colaborando co xornal vigués "El Pueblo Gallego". A comezos da República afiliouse ó cenetista Sindicato de Dependientes de Comercio. En 1934 intégrase no Partido Sindicalista da CNT da Coruña colaborando nos seus xornais: "Sindicalismo" e "Trabajo". Tralo alzamento de 1936 foi encarcerado en Ourense e na Coruña. En 1937 foxe a Portugal e despois a Venezuela. En Venezuela funda Lar Gallego, Centro Gallego e Casa de Galicia, creando tamén a emisión radial "Hora de Galicia". Alí tamén estivo vencellado á Irmandade Galega. En 1959 decide regresar a España, onde dous anos despois publica a novela "Villardebós". En 1976 publica tamén "O silencio redimido", unha obra sobre a Guerra Civil.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
IRMANDADE GALEGA DE VENEZUELA
PARTIDO SINDICALISTA

Profesións: Escritor / Sindicalista

Obra no exilio: "Villardebós" (1961) Vigo: Galaxia
"O silencio redimido" (1976) Vigo: Galaxia

Ref.^a Bibliográficas: GEG
PRADA, Rodolfo (1945:8)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:308-309)
PEREIRA, Dionisio (1998:67-68)
VALCÁRCEL, Marcos (2000:67)

Ref.^a Fotográficas: PEREIRA, Dionisio (1998: 68) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993:129)

1.858 **SANTÍN AIRA, Balbino**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Sobrado, Lugo, ? - Mauthausen, 10/12/1941) Foi trasladada ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.859 **SANTÍN ÁLVAREZ, Balbino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Sebras, As Nogais, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.860 **SANTISO GAMPARTE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès. Despois volveu a España.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.861 **SANTONO GONZÁLEZ, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Nogueira de Creyedo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.862 **SANTOS CIUDAD, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Lama, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.863 **SANTOS CONEJO, Miguel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Barra de Miño, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.864 **SANTOS COSTA, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.865 **SANTOS ESTÉVEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Randín, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.866 **SANTOS LÓPEZ, (Irmá de Ana)**

Países: Unión Soviética

Biografía

(? - ?) Era filla de Eduardo Santos Avejón que era de Carral, A Coruña, e irmá de Ana Victoriana Santos López. Foron evacuadas as dúas xuntas no ano 1937 a Rusia. Viviron en Leningrado.

Nenas da Guerra

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.867 **SANTOS LÓPEZ, Ana Victoriana**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Gijón, 1926) Era filla de Eduardo Santos Avejón, natural de Carral, Coruña. Chegou a Leningrado en compañía da súa irmá debido a que foron evacuadas de España no ano 1937. Intentou voltar a Asturias en varias ocasións. Foi obrigada a estudar química farmacéutica. Casou cun polaco-soviético do que enviuvou ós 31, anos quedándolle un fillo de 7 anos e unha filla de 4. Traballou como modista por encargo. Posteriormente estudou mecanografía e traballou nunha editorial. Xubilouse no ano 1992.

Profesións: Nenas da Guerra

Profesións no exilio Administrativa / Modista

Ref.^a Bibliográficas: Información obtida a través do Programa "Colectivo Nenos da URSS" da Xunta de Galicia.
Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.868 **SANTOS, Gerardo**

Países: Portugal

Biografía

(Correxais, Vilamartín de Valdeorras, Ourense, ?) En 1941 ía con Constantino de Borrén camiño do Porto, Portugal, onde tamén foron detidos.

Ref.^a Bibliográficas: TÉLLEZ, Antonio (2000:83)

1.869 **SANTULLO IGLESIAS, Manuel**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Ourense, ? - Mauthausen, 02/?/1942) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.870 **SANZ SÁINZ, Julio**

Países: México

Biografía

(Pontevedra, 1913) Xornalista e editor exiliado en Santo Domingo e México.

Profesións: Xornalista / Editor

1.871 SAPIRAN, Sebastián

Países: Portugal / México

Biografía

(? - ?) Ex- Comisario Político da República que tivo que fuxir cara ó exilio arxentino pola fronteira portuguesa.

Ref.^a Bibliográficas: FERNANDES DO ESPÍRITU SANTO, Domingos (1994:71-79)

1.872 SARDIÑA PICOS, Arturo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mugardos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.873 SARMIENTO RODRÍGUEZ, Horencio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Canedo, Ourense, 1918) Foi preso en agosto de 1936. En xaneiro de 1937 enrolouse na Lexión, ata que deserta en maio á zona republicana e participa no Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Tamén estivo no campo de Saint Cyprien e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Profesións: Dependente

Ref.^a Bibliográficas: Nueva Galicia, 4, (06/06/1937), 2.

"Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

"Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.874 SARTIL ROUBETA, Santiago

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilalba, Lugo, ?) En xullo de 1939 atópase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.875 SAYOLO FRIAL, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

1.876 SEARA CASTRO, Eladio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Forcarei, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sefonds Tarne et Garonne, nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.877 SEARA RODRÍGUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.878 SEARA SELAS, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.879 SEIJAS ALLER, José

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Castro, A Coruña, ? - Mauthausen, 28/11/194) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.880 **SEIJAS ÍNSUA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Carral, A Coruña, ? - Mauthausen, 06/07/1942) En agosto de 1939 atópase no campo de refuxiados francés de Barcarès. Posteriormente foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morre.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)
"Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado para chegar primeiro ó campo de refuxiados e logo ó campo de concentración de Mauthausen onde morre

1.881 **SEIXIDO, Sindo**

Países: Francia / Cuba

Biografía

(Limodre, Fene, A Coruña, 1923) Foi amigo dende a infancia do guerrilleiro Xan de Xenaro, veciño tamén de Limodre. Foi enlace de guerrilleiros nos anos cuarenta, aproximadamente entre os anos 1946 e 1948. Non tivo afiliación política, aínda que participaba coa guerrilla, un órgano controlado polo PCE. En 1948 marcha de España, está durante un tempo en Francia e logo marcha para Cuba. En Cuba, co triunfo da revolución castrista en 1959, pasa a colaborar no Ministerio de Industria, baixo a dirección do Ché. Agora vive a cabalo entre Cuba e Limodre, está retirado, e a súa única dedicación é escribir contos. Ver libro de Neira Vilas "Guerrilleiros" que ten máis información.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Leonardo Rey Castro.

1.882 **SEIXO ALONSO, Xosé**

Países: México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ? - Venezuela, ?) Maior de artillería durante a Guerra Civil. Despois foi para o exilio en México xunto coa súa muller, a escritora Concha Castroviejo. Máis tarde vai para Venezuela onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)
BOROBÓ (2001c:35)

1.883 **SELAS CID, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

1.884 SEMPRÓN CEREIJO, Eduardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rubiales, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.885 SENDE SUÁREZ, Manuel

Biografía

(Rianxo, A Coruña, ?) Era o animador do grupo teatral do Centro Cultural Simón Varela de Asados. Exiliase pero descoñécese o seu destino.

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:26)

1.886 SENDÍN LÓPEZ, Marina

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1916 - Armenia, 1974) Era mecanógrafa. Membro do PCE desde 1935. Marchou a Rusia e alí traballou nunha fábrica en Lijachov. Faleceu.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Administrativa

Profesións no exilio Obreira

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.887 SENDÓN ÁLVAREZ, Avelino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.888 **SENDÓN, Claro José**

Países: Marrocos / Alxeria / Estados Unidos

Biografía

(Louro, Muros, 1899 - Nova York, 1937) A comezos dos anos 20 emigra rumbo a Filadelfia e Nova York traballando como mariñeiro e camareiro. Escribe, invitado por José Villaverde, no "¡Despertad!" para que envíe as súas "Crónicas de Yanquilandia" cando xa era moi coñecido pola comunidade galega de Brooklyn, Newark, Yonkers, New Jersey, etc.. Tamén escribiu no semanario da Confederación Regional Galaica (CRG), "Solidaridad Obrera", e de cando en vez no voceiro da FAI, "Tierra y Libertad". En 1932 volve a Galicia. Incorporábase á CNT e, en febreiro de 1933, desempeña na Coruña o cargo de director da "Soli". A súa oratoria agresiva de tonalidades marcadamente anticlerical, moi popular na comarca de Noia. A mediados de 1933 o comité do CNT chámalo a Madrid para incorporarse á redacción do xornal "CNT" e colabora co Comité Pro Presos "Nacional". Regresa á Coruña fracasada a Revolución de Asturias, axuda á reorganización do CRG participando no Comité Galaico. No ano 1935 trasládase a Lousame, onde por mediación do seu amigo e dirixente do "Sindicato Minero y Profesiones Varias" de San Finx, Enrique Fernández, entra a traballar como peón nas minas de wolfram. Máis adiante será mestre dos fillos dos mineiros. Tempo despois vai a Huelva para axudar ó "Sindicato de Industria Pesquera" para orienta-los pasos dos mariñeiros organizados. Alí emprégase de novo como mineiro en Riotinto e toma parte na resistencia. Huelva cae a comezos de agosto de 1936 e Sendón foxe nun pesqueiro a Casablanca, no Marrocos francés e de alí vai a Orán (Alxeria). En outubro do mesmo ano volve a Madrid para traballar na redacción do xornal "CNT". Despois vai a Valencia para integrarse na Confederación Levantina da CNTe chega a ser delegado da "Regional Levantino" no Comité Nacional da CNT, militando con Federica Montseny. Escribe no voceiro da CNT levantina, "Fragua Social", e continúa unha relación moi estreita con outros camaradas galegos refuxiados por aqueles lugares, como o militante do Sindicato de Transportes Luís Chamorro, ou o carriñense Manuel Pita Armada, alma da colectivización da industria conserveira do porto almeriense de Adra. A mediados de xullo de 1937 a CNT decidiu aproveita-la súa experiencia dos EE.UU para envialo xunto con Juan López, Serafín Aliaga e Avelino González Mallada a unha xira de propaganda por todo o continente americano, aínda que pouco se sabe disto. Claro Sendón estivo nun acto na cidade de México participando tamén Lázaro Cárdenas. En Estados Unidos Avelino González falece nun accidente automobilístico e Claro Sendón morre en Nova York, a finais do mes de novembro, con 38 anos a causa da tise. A nova do seu pasamento, comunicada polo "Comité Nacional" da CNT, pasou desapercebida en Galicia.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Xornalista / Obreiro / Sindicalista / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio (1998:59-62)

Ref.^a Fotográficas: PEREIRA, Dionisio (1998:65)

1.889 **SEOANE ÁLVAREZ, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil en Madrid. Despois estivo no campo de refuxiados francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

Biografía

(Bos Aires, 01/06/1910 - A Coruña, 05/04/1979) Naceu nun fogar de emigrantes galegos en Bos Aires. Retorna a Galicia en 1916, cos seus pais, Luis S. Seoane Brocos e María López Mosquera. Na Coruña realiza os seus estudos primarios ata que se traslada a Santiago de Compostela en 1920, onde estudia o bacharelato no instituto de Ensino Secundario Xelmírez. Estando en Compostela inicia tamén os seus primeiros pasos como escritor coa obra de teatro "El percerbe en su tinta", así como a súa verdadeira vocación pola pintura. Logo, en 1927, comeza os seus estudos de Dereito e Ciencias Sociais na universidade compostelana. Os seus primeiros debuxos son expostos no trinque dun comercio da Praza do Toural e en 1929 fai a súa primeira exposición na "Sala de Amigos da Arte". Na súa tapa universitaria participou activamente na FUE, ademais foron anos que os seus debuxos ilustran os xornais e revistas máis comprometidas da época en Galicia como, "Resol", "Ser", "Claridad", "Universitarios", "Yunque", "El Pueblo Gallego", etc. Ilustra tamén "Mar ao Norde" (1932), "Cantiga Rolán (1932) e "Corazón ao vento" (1933), de Iglesias Alvariño. A vida intelectual de Santiago daquela era moi intensa e as tertulias do "Café Derby" e as do "Español" concentraban a diario ós máis coñecidos intelectuais galegos. Neses cafés fixo amizade con Cuadrado, Maside, R. Dieste, Eiroa, Manteiga, Manuel Antonio, Amado Carballo, García Sabell, Cunqueiro, Fole, Suárez Picallo e Alfonso R. Castelao. En 1934, e xunto con Suárez Picallo e Boedo, montan un estudio de avogados laboristas na Coruña. Tamén dirixiu o semanario de Suárez Picallo "Ser" desde abril a decembro de 1935. Afiliase ó Partido Galeguista dentro do que forma parte da corrente de esquerda marxista que orientaba o seu amigo o deputado Suárez Picallo. Durante a campaña do plebiscito polo Estatuto de Autonomía e nas eleccións do 36 participa ilustrando a campaña electoral con carteis solicitando o voto para a autonomía. Co levantamento de Franco en xullo de 1936 foxe a Portugal, dous meses despois, xunto co seu irmán Rafael e despois conseguen saír cara Arxentina a mediados de outubro. Neste período casou coa súa curmán María Elvira Fernández López (Maruxa). Ó chegar a Bos Aires súmase ás entidades que estaban organizando a solidariedade cos republicanos. Así, incorpórase á "Federación de Sociedades Galegas", institución fundada por Antonio Alonso Ríos. Empeza tamén a colaborar no xornal "Crítica" dirixido por Natalio Botana. En Bos Aires o exilio e os emigrantes galegos en América e Europa son tema central da súa obra. Alí tamén cofundou xunto con Cuadrado, Blanco Amor, Sánchez Guisande, Antonio Baltar, Rey Baltar, Villaverde e Bermúdez Abende a "Logia Antolín Faraldo". Naquela época resolveron fundar editoriais e tamén impulsan a "Fundación do Fogar Galego para Anciáns". Durante a súa primeira etapa do exilio vincularase tamén ó mundo intelectual arxentino formando parte das tertulias do "Café Tortoni". Escritores e artistas arxentinos como Ernesto Sábato compartían cos exiliados Alebert, Casona, Colmeiro, Lorenzo Varela, Dieste, Maruja Mallo, etc. Outra das tertulias que contará coa presenza de Seoane e a maioría dos exiliados galegos foi a que se xuntaba no restaurante "Casa de la Troya" de propiedade dos irmáns Villaverde. Con Arturo Cuadrado fundará unha serie de editoriais entre elas, Dorna, Hórreo, Emecé e Botella al mar. En Emecé o primeiro que recupera é "Cincoenta homes por dez réas" de Castelao. Tamén fundará con Lorenzo Varela e Cuadrado a revista literaria "Correo Literario", participa da fundación a Editorial Citanía, Cuco-Rei e a revista "Galicia Emigrante" (1954-1959) e o programa de radio que leva o mesmo nome. Colabora tamén na Editorial Losada e en 1956 e cofundador de AGUEA. En Bos Aires traballou no Consulado de España, publicou relatos en "Crítica", traballou de periodista en "El Diario". Cofundou ademais o semanario político "Claridad". Nos 60 regresa a España para crear con Isaac Díaz Pardo o complexo artístico de cerámica de Sargadelos, orixe de Edicións do Castro, e crean o Museo Carlos Maside, proxectos que xurden do Laboratorio de Formas con orixe no exilio arxentino. En canto as principais exposicións nas que participou pódense destacar a celebrada no ano 1929 nos "Amigos del Arte" en Santiago de Compostela e no ano 1949 en "Twenty Brook Street" de Londres. En 1950 no "Instituto de Arte Contemporáneo" de Lima, "Arte Bella" de Montevideo e na "Sociedad Hebreaica" de Bos Aires. En 1956 na "Galería Sudamericana" de Nova York. En 1963 na "Dirección General de Bellas Artes" de Madrid. En 1967 nas Galerías "Buchholz" de Múnic e a Galería "Boisser" e de Colonia (Alemania). Morre na Coruña en 1979.

Organizacións ás que pertenceu:

AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y ARTISTAS

FUE FEDERACIÓN UNIVERSITARIA ESPAÑOLA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Escritor / Pintor / Debuxante

Obra no exilio: "13 estampas de la traición"; "El percerbe en su tinta" (obra de 1924?); "Tres hojas de ruda y un ajo verde" (1940) narrativa; "Homenaje a la Torre de Hércules"; "Muñeira"; "Cuatro grabado medievales"; "Pascin"; "Tres hojas de ruda y un verde" (poemas); "Fardel do eisiliado" (1952) poesía; "Na brétema, Santiago, 1956" poesía; "La soldadera" (1957) teatro; "Irlandés astrólogo" (1959) teatro; "As cicatrices" (1959) poesía; "A maior abundamento" (1972) poesía; "Obra poética" (1977) poesía

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ-BARBEITO, Carlos (1981-1983:21-36)
CACHEIRO VARELA, Maximino (1992)
ALONSO MONTERO, Xesús (1994b)
Grial, 65, (xullo-agosto-setembro 1979) (nº adicado a Seoane)
Luis Seoane (1910-1979). Día das Letras Galegas, (1994)
CARBALLA, Xan (coord.) (1994)
DÍAZ, Xosé (1994)
NEIRA VILAS, Xosé (1994:325-331)
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:203-210)
FREIXANES, Victor F. (1976:61-78)
España Republicana, XXXI:1009, (31/01/1950), 7.
CID CABIDO, Xosé (1994)
GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Helena (1999:655-664)
GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Helena (1994:5-13)

ORGANDO GONZÁLEZ, Iolanda (1999:1093-1105)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:297-300)
"Luis Seoane. Obra cartelística" (1998)
"Escritura gravada. Xilografías de Luis Seoane" (2000)
RUIBAL, Euloxio R. (1999:109-113)
<http://www.luisseoanefund.org>
PÉREZ, Mª Antonia (1999:537-551)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:41-44)

Ref.^a Fotográficas: Fondo Fotográfico do AEG, nº rexistro 142, 206, 683, 684, 1170, 1507 e CD-ROM III, Carpeta: Elpidio Villaverde, nº 30.
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:203-210) Protagonistas dunha epopeia colectiva Grupo de Comunicaciones de "Galicia en el mundo" SA: Vigo, 1999. pp 203-210, FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor F. (1976:62), AXEITOS, Xosé Luís (1995b), CID CABIDO, Xosé (1994) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993:156 e 210)

Comentarios: PÉREZ LEIRA, Lois (1995:205), menciona que viaxou no mesmo barco que outros exiliados e que entre eles se atopaba Elpidio VILLAVERDE que, segundo iso tería que embarcar no MASSILIA.

1.891 SEOANE LÓPEZ, Rafael

Países: Portugal / Arxentina

Biografía

(Bos Aires 1911, ? - ?, 1991) Retorna coa familia desde Bos Aires en 1916 para instalarse na Coruña. Coa chegada da Guerra Civil foxe xunto co seu irmán Luís a Lisboa, en setembro de 1936, e logo a mediados de outubro a Bos Aires.

Ref.^a Bibliográficas: DÍAZ, Xosé (1994:46)

1.892 SEOANE MIGUELEZ, Miguel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.893 SEOANE PENA, Manuel

Países: Campos de Refuxio / Francia

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 6 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.894 SERANTES LIZ, Tomás

Países: México

Biografía

(Ferrol, ?) Presidente da Federación de Sociedades Obreras de Ferrol y sus contornos e membro do Partido Socialista. Exiliouse en México onde seguiu frecuentando os ambientes socialistas do exilio.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:2 e10)

1.895 **SERRANO NOGUEIRA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaboa, Valdoviño, Coruña, ? - Mauthausen, 14/09/1942) Estivo no campo de refuxiados de Argelés en Francia. Posteriormente foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e logo a Sanhsenhausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.896 **SERRANO REINAS, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.897 **SERRANO, Alejandro**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Arzúa, A Coruña, ?) En agosto de de 1939 atópase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.898 **SESTO, Julio (Julio Manuel Vicente Sesto)**

Países: México

Biografía

(O Rosal, Pontevedra, 10/07/1879 - México, 1960) Poeta e escritor exiliado en México. En 1895 emigra a Porto Rico e en 1897 a México, comenzando a súa etapa literario-xornalística no diario "El Imparcial" e "El Correo Español". Durante unha estada en España (1911) foi redactor de "El Liberal" e colaborador de Blanco y Negro e de Ilustración Española y Asturiana. Tamén foi profesor de lingua e literatura na Universidade Nacional de México.

Profesións: Escritor / Xornalista / Poeta

Profesións no exilio Profesor

Obra no exilio: Libros, monografías y folletos:
"La sangre de España, novela heroica" (1937) México D.F.: Ediciones Botas
"Cálices:poesías" (1940), México: El Libro Español
"Azulejos, poesías" (Ilustradas por 20 artistas mexicanos de renome) (1942), México D.F.: Ediciones Botas
"Historia del pensamiento mexicano: desde las siete peregrinaciones de Aztlán hasta nuestros días: ensayo histórico" (1942), México: El Libro Español
"Historia pasional del amor en América: ilustrada con retratos de protagonistas y gráficas documentales" (1959), México: Ediciones Botas
"Alboradas: o libriño da i-alma: poesía gallega y castellana" (1958), México/Madrid: El Libro Español

Ref.^a Bibliográficas: SESTO, Nina: Material inédito en torno a Julio Sesto.
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:116)

1.899 **SESTO, Xosé**

Países: Venezuela

Biografía

(Pontevedra, 1916, ?) Considerado por Eduardo Meilán como grande intelectual galego. Debuxante, pintor exiliado en Venezuela. Vive con Alexandre Bóveda as súas últimas horas. Ten realizado grandes murais no Museo Arqueolóxico do Castelo de San Antón da Coruña.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Escultor / Debuxante

Ref.^a Fotográficas: MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luís (et. al.) (1989:113)

1.900 **SIEI FANDIÑO, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Chantada, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne, nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.901 **SIERRA SANTOS, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.902 **SIERRA SANTOS, Feliciano**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

Comentarios: Pode ser irmán de Domingo Sierra Santos.

1.903 **SILVA BLANCO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bamieira, Pontevedra, ?). En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.904 **SILVA MARTÍNEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Cuba / República Dominicana / Colombia / Venezuel

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, 20/04/1890 - Venezuela, 1949) Fillo do socialista compostelán Silva Cobas. Canteiro de profesión que se afilia á UGT en 1907 e ó PSOE en 1910. A partir de 1919 dirixe o semanario "La Lucha Social" de Santiago de Compostela. Foi tamén un dos primeiros militantes do PCE en Galicia, partido polo que asistiu como delegado no Congreso Obrero de Vigo en 1922, ano no que tamén foi elixido presidente da Sociedade de Canteiros. Baixo a súa presidencia, a Sociedade sae da UGT e incorpórase á CNT. En 1925 é secretario xeral do PCE en Galicia. Foi en varias ocasións representante do PCE galego, en febreiro de 1927 no Pleno do PCE en Basarto, na Conferencia de Durango en agosto do mesmo ano e na reorganización da Federación Galega en 1930. Tamén foi candidato comunista nas eleccións de febreiro de 1931 pola provincia de Pontevedra. No IV Congreso do Buró Político do Comité Central do PCE foi elixido secretario de Axitación e Propaganda. Como colaborador de "Mundo Obrero" escribe artigos sobre a situación agrícola en Galicia. Durante a Guerra Civil, chegou a ostentar un alto cargo no Ministerio de Agricultura, dirixido naquel momento por Vicente Uribe. Marcha ó exilio, e despois de estar no campo de refuxiados de Barcarés en Francia á altura de 1939, foi enviado polo seu partido a Cuba, República Dominicana, Colombia e Venezuela. Morre neste país en 1949.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Sindicalista / Canteiro

Profesións no exilio Sindicalista

Obra no exilio: En "Mundo Obrero":
"La cuestión agraria de Galicia. La situación de los campesinos gallegos y el trabajo de nuestro partido"
En "Bolchevismo":
"La revolución y el movimiento nacional"

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:59)
ÁLVAREZ, Santiago (1988:273 e 279-280)
COMÍN COLOMER, Eduardo (1965)
PEREIRA, Dionisio (1994)
BULLEJOS, José (1972)
DOMÍNGUEZ, Luis: "El movimiento obrero en Santiago 1920-1931, Santiago 1981 (Memoria de Licenciatura lida no Dpto. de Historia Contemporánea da Universidade de Santiago de Compostela)
Edición facsímil de "Lucha Social".

1.905 **SILVA SILVA, Daniel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

1.906 **SILVA, Antón (Pardal)**

Países: Francia / República Dominicana / Cuba

Biografía

(O Seixo, ?) Galego coñecido polo alcume de Pardal, chega a Cuba no ano 1942. Durante a Guerra Civil foi recrutado polo bando franquista, aínda que finalmente opta por pasar á zona republicana. Dedicábase á fotografía, polo que durante os días no fronte da guerra fotografiou moitas escenas de guerra. Perseguido polos franquistas foxe da fronte e pasa a Francia, logo a Santo Domingo e finalmente a Cuba. Era coñecido por ter moitas profesións: reloxeiro, mecánico, fundidor, músico. En Cuba foi pescador.

Profesións: Fotógrafo

Profesións no exilio Mariñeiro / Mecánico / Reloxeiro

Ref.^o Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1980:51-52)

1.907 **SILVELA LÓPEZ, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.908 **SIO MARTÍNEZ, Salvador**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.909 **SOBRADO LÓPEZ, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Vilapedre, Sarria, Lugo, 1909) Afiliado ó PCE dende 1936. Marchou a Rusia onde estudou en Najoranaya e posteriormente traballou en Kramatorsk, Tashkent, China, Krinnoy Roj e Dniepopetrovks. Foi voluntario no Exército Vermello soviético. Casou con Juana Carrión. Repatriado en 1973.

Profesións no exilio Obreiro / Estudiante

Ref.^o Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.910 **SOBRIDO DOMÍNGUEZ, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia e a fins do mesmo ano está no campo de Saint Cyprien.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
"Servicio de Paquetes a los refugiados españoles", Cultura Proletaria, XII:607, (16/12/1939), 3-4.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.911 **SOBRIDO RIVAS, Joaquín**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.912 **SOBRIDO RIVAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.913 **SOLETA RÚA, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.914 **SOLLA CONS, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer (P.O.) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.915 **SOLLA FERVENZA, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.916 **SOMOZA GUTIÉRREZ, Alfredo**

Países: Francia / Uruguai

Barco

LOS ANDES

Biografía

(A Coruña, 1892 - Montevideo, 1952) Realizou o seus estudos primarios na Coruña e despois pasou á Escola de Artes e Oficios onde aprendeu Comercio e Francés. Ó remata-los estudos traballou na Ferretería Moretón. O seu pai foi un dos fundadores do Casino Republicano da Coruña e era masón. Casou con Ánxela Roibal, filla dun destacado empresario republicano liberal da Coruña. Pronto se adheriu á recién creada Irmandades da Fala e ás xuventudes galegas. Afiliado á ORGA foi o primeiro presidente da Deputación da Coruña trala proclamación da Segunda República. O 12 de abril de 1931 sae concelleiro pola ORGA na Coruña. Integrouse na "Loxia Suevia nº4" actuando co pseudónimo de "Pondal". Foi vocal da Irmandade Galeguista da Coruña en 1930. En outubro de 1934, sendo concelleiro na Coruña é sancionado coa suspensión do seu cargo polos acontecementos de outubro en Asturias. Participou na constitución dun novo partido, Izquierda Republicana e e en febreiro 1936 foi candidato pola Fronte Popular da provincia da Coruña resultando elixido deputado pola Coruña, por Izquierda Republicana. Participou tamén nas eleccións da campaña polo Estatuto de Galicia. Unha vez que se produxo o alzamento foi un dos defensores do Goberno Civil da Coruña. Foxe trala rendición do edificio da gobernación, refuxiándose en diversos lugares. Dende a Coruña, onde permanece agochado once anos, consegue fuxir en 1947 nun barco da Compañía Holandesa de Navegación coa axuda do Consulado Inglés. O barco levouno a Brest e desde alí trasladouse a París onde se entrevista con César Alvajar, dirixente republicano e masón como Somoza. Ponse en contacto co seu curmán Castelao, ó que lle envía unha carta para que lle facilite a súa viaxe. As xestións dos galeguistas de Bos Aires conseguen que poida establecerse en Montevideo. O 15 de maio de 1948 chegou á capital uruguiaia no vapor "Los Andes". Forma parte do Consello de Galicia xunto a Castelao, Alonso Ríos, Elpidio Villaverde e Ramón Suárez Picallo. Foi un dos fundadores en Montevideo da audición radiofónica "Sempre en Galicia" (1950) en Radio Carve, esta foi a primeira audición radial feita integramente en galego. O 7 de setembro era internado para ser operado no Sanatorio da Casa de Galicia e o 29 dese mesmo mes falecía dun ataque o corazón.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA

IRMANDADES DA FALA

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Avogado / Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: SIXIREI PAREDES, Carlos (1987)
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:211-216)
Www.cigmigracion.com/somoza.htm
GRANDÍO SEOANE, Emilio (2001:142)
Información proporcionada por Mónica Rebolo.

Ref.^a Fotográficas: PÉREZ LEIRA, Lois (1999:211-216) e ALLEGUE OTERO, Gonzalo e F. FREIXANES, Víctor (1993:121)

1.917 SOMOZA REBOLLIDO, Victoriano

Países: Francia / Campos de Refuxio / Arxentina

Biografía

(Cimadevila, Boiro, A Coruña, 1911) O seu pai morreu cando el era neno, daquela, a súa nai tiña un comercio. Pertenceu ás Juventudes Socialistas e ó Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès. Máis tarde foi para Arxentina, onde casou con Carmen Dolores Gil e tivo dous fillos.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
J.S.S. JUVENTUDES SOCIALISTAS

Ref.^o Bibliográficas: VILLAYERDE GARCÍA, Elixio (1995a:65-72)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

Ref.^o Fotográficas: VILLAYERDE GARCÍA, Elixio (1995a:66)

1.918 SOMOZA, Manuela

Países: Uruguai

Biografía

(A Coruña, ?) Exiliouse en Uruguai e nunca retornou a Galicia.

Ref.^o Bibliográficas: Catálogo: Equipaje de ilusiones (1998:34)

1.919 SORGA INCÓGNITO, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Vernet d' Ariège (barraca 43) en Francia así como en Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132 e 142)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.920 SOTILLO YÁÑEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:148)

1.921 **SOTO ÁLVAREZ, Camilo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Nogueira, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.922 **SOTO ÁLVAREZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Nogueira, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.923 **SOTO CARBALLO, Manuel**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Militante de Izquierda Republicana que en 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Ref.^aBibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.924 **SOTO FERNÁNDEZ, Luis**

Países: Portugal / Francia / Arxentina / México

Biografía

(A Bola, Ourense, 1902 - México, 11/11/ 1982) De rapaz trasladouse coa súa familia a Vilanova dos Infantes, terra natal da súa nai onde era mestra. Estudiu bacharelato cos Escolapios en Celanova. Non puido ir á Universidade e embarca en Vigo no "Highland Piper" cara Bos Aires. Instalado en Huinca Renanco (A Pampa), creou o xornal local "El Eco". É reclamado pola nai e volve a Galicia onde remata Maxisterio. Reclutado para loitar na Guerra en África, publica poemas en "La Voz" de Tetuán. De regreso a Galicia foi mestre en varias escolas da provincia de Ourense. Loita contra a dictadura, participa en reunións clandestinas e crea a sociedade "Aires da Miña Terra". Colabora semanalmente no xornal ourensán "La República". Con Antonio Fernández Carnicero, Xosé Gómez Tamón Teijeiro e Eduardo Villot funda o semanario "Soviet". Logo pertenceu ó Partido Comunista dende 1931. Un ano despois participa na iniciativa de solicitar da Internacional Comunista a creación do Partido Comunista de Galicia, que segundo o seu testemuño foi denegada, e impulsa a creación da Asociación de Traballadores da Enseñanza de Ourense (ATEO), unha sección activa da FETE-UGT que publicou entre 1931 e 1936 as revistas "Ateo" e "Escuela del Trabajo". Ó estala-la Guerra Civil bótese ós montes, logra pasar a Portugal e despois a Francia. Logo consegue volver á zona republicana, en concreto a Valencia. Ali incorpórase á Comisión Ejecutiva de la Federación de Trabajadores de la Enseñanza e dirixe "El Magisterio Español". Con Castelao crea a Solidaridade Galega Antifeixista da que é o seu secretario. Tamén foi director do "Nueva Galicia" en 1938. Nese mesmo ano viaxa con Castelao ós Estados Unidos nunha viaxe de propaganda en favor da República en España. Logo, no exilio mexicano, traballa como redactor de "España Popular" e "Nuestra Bandera", e tamén en "Saudade". Foi un dos fundadores e secretario de relacións da Alianza Nazonal Galega que pretendía uni-los esforzos de tódalas organizacións políticas galeguistas no exilio e que estivo integrada pola "Comisión Galega do PCE", creada en 1940, e polas seccións galegas do PSOE, da UGT e da CNT, pola Esquerda Republicana Galega, polo Grupo Republicano Galego e polas dúas ramas do Partido Galeguista e mailas súas mocidades. Debilitada a actividade política naquel país polo regreso de moitos exiliados a Europa ó termina-la Segunda Guerra Mundial, fundouse en 1953 o Padroado da Cultura Galega de México. No seu seo creouse a revista "Viveiros" que representou un intento de vencella-la resistencia cultural galeguista, tanto do interior como do exterior, ó tempo que aportou un posicionamento renovador e avanzado nos presupostos nacionalistas. En 1960 consegue volver a España e participa na fundación da Unión do Pobo Galego (UPG), celebrada no café "A Rocha" de Santiago de Compostela o 25 de xullo de 1964. No ano 1966 volve a ser expulsado de España non podendo voltar ata o fin do réxime franquista.

Organizacións ás que pertenceu:

AIRES DA MIÑA TERRA
ALIANZA NAZONAL GALEGA
ATEO ASOCIACIÓN DE TRABALLADORES DE ENSEÑANZA DE OURENSE
COMISIÓN EJECUTIVA DE LA FEDERACIÓN DE TRABAJADORES DE LA ENSEÑANZA
COMISIÓN GALEGA DO PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PADROADO DA CULTURA GALEGA
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA
UPG UNIÓN DO POBO GALEGO
UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Xornalista / Mestre / Poeta

Profesións no exilio Xornalista / Editor

Obra no exilio: "Castelao, a UPG e outras memorias" (1983) Vigo: Edicións Xerais

Ref.^a Bibliográficas: GEG
NEIRA VILAS, Xosé (1996:77-94)
RODRÍGUEZ, F.R. : "Desde Méjico. Agrupación de Ugetistas Gallegos", Galicia, XXI:802, (24/10//1942), 1.
RODRÍGUEZ, Elixio (1994)
MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)
LAMA LÓPEZ, María Xesús (1999a:201-212)
"Un Manifiesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXIII:922, (15/09/1945), 8.
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.
NEIRA VILAS, Xosé (2000:235-239)

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1996:80, 82 e 88), NEIRA VILAS, Xosé (2000:236), MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luis (et. al.) (1989:101-103) e ÁLVAREZ, Santiago (1994)

1.925 **SOTO GARCÍA, Baltasar**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carballo, A Coruña, ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo no campo de refuxio francés de Barcarès, en agosto de 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.926 **SOTO LORENZO, José**

Países: Arxentina

Biografía

(A Coruña, ?) Metalúrxico que pertencía ás Juventudes Libertarias da CNT. Exiliouse na Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Obreiro / Sindicalista

Ref.^o Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

1.927 **SOTO MONTEAGUDO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.928 **SOSA HERMIDA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio / México

Biografía

(A Coruña, ? - México, ?) Durante a Guerra Civil loitara no corpo de asalto do Exército Republicano. En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia e posteriormente exiliase en México, onde morreu.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.929 SOUSA VILARIÑOS, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.930 SOUSA, Manuel

Países: México

Biografía

(Ordes, A Coruña, ? - México, ?) En Ordes, era propietario dun taller de xastre. Pertencía ó Partido Socialista. Fíxose Guardia de Asalto e participa na Revolución de Asturias. Despois vai para Barcelona onde sigue como Guardia de Asalto e ó mesmo tempo establece unha xastrería que dirixe no seu tempo libre. A partir de xullo de 1936 participa na Guerra Civil e unha vez que toman Barcelona, sae para México. Neste país tamén se estableceu como xastre e despois de acadar certa posición reclamou a súa familia. En 1957 incorpórase á guerrilla castrista, coa que entrou no ano 1959 na Habana.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Xastre

Profesións no exilio Xastre

Ref.^a Bibliográficas: ASTRAY RIVAS, Manuel (1992:45-46)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

1.931 SOUTO AGUIAR, Floriano

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Redondela, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.932 SOUTO ALABARCE, Arturo

Países: Francia / Bélxica / Cuba / Estados Unidos / México

Biografía

(Madrid, 17/01/1930 - ?) Era fillo do pintor galego exiliado Arturo Souto. Cando tiña 4 anos viaxa a Roma cos seus pais. Retornan antes do previsto e durante a guerra viven en Madrid e Valencia. Saen de España cara a París e Bruxelas en 1938. Despois marchan a outros destinos como a Habana e Nova York, onde o seu pai fai exposicións. En 1942 chegan a México. Alí estudia no Instituto Luis Vives e na Academia Hispano-Mexicana. Estudia bioloxía no INP e letras na UNAM. Foi profesor de Literatura en varios colexios e Universidades mexicanas e de Estados Unidos como a Universidad Femenina de México, Academia de la Danza Mexicana del INBA, a Universidad Iberoamericana, a Escuela Cursos Temporales, a UNAM, o Mexico City College e a Universidad de las Américas. Volta a España por vez primeira no ano 1980 onde estivo 27 días.

Profesións no exilio Escritor / Ensaista / Profesor / Investigador

Obra no exilio: Libros: "Apuntes sobre la teoría de Azorín y la Generación del 98" (tesis de maestría), "El romanticismo", "La plaga del crisantemo", " El lenguaje literario", "Relación de la literatura con las otras artes", "El exilio español en México".

Ref.^a Bibliográficas: MATEO GAMBARTE, Eduardo (1997:262-265)

1.933 **SOUTO CAMPOS, Uxío**

Países: México

Biografía

(Cuntis, Pontevedra, 1905) Escultor e profesor de Debuxo no Instituto da Estrada. Pertencía á Irmandade Galeguista. Exiliouse en México onde fundou xunto a outros exiliados a Alianza Nazonal Galega no ano 1943, da que foi vicesecretario de relacións. Tamén foi ilustrador de "Saudade" e profesor de debuxo no Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón dirixido polo galego Pedro Martul.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

Profesións: Escultor / Debuxante

Profesións no exilio Profesor / Debuxante

Ref.^a Bibliográficas: "Manifesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.
SOTO, Luís (1983:191)
MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)
Información proporcionada por Luis Martul Tobío.

1.934 **SOUTO CANDEIRA**

Países: Venezuela / Estados Unidos

Biografía

(? - ?) Médico galego, discípulo de Negrín. De Venezuela, onde foi profesor de Fisioloxía na Universidade de Mérida, pasa ós Estados Unidos.

Profesións: Médico

Ref.^a Bibliográficas: ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I:226)

1.935 **SOUTO FEIJOO, Arturo**

Países: Francia / Bélxica / Cuba / Estados Unidos / México

Biografía

(Pontevedra, 05/07/1902 - México, 1964). Pintor exiliado en México, Estados Unidos e Cuba. Comezou estudos de Arquitectura e recibiu o título de aparelador. Estudia pintura na escola de San Fernando, Madrid. En 1925 fixo a súa primeira exposición. Estudia tamén en Roma, na Academia de España, da que era director Valle Inclán. A saída de España en 1939 pecha a época máis intensa como artista. Durante a Guerra Civil destacou polos seus debuxos da guerra (1937) e colabora con varias revistas de corte político como "El Combate", "Madrid" e "El Mono Azul", e participa en diversas exposicións como a do "Jeu de paume" de París en 1936. Nese ano participa con outros intelectuais na creación da Alianza de Intelectuais Antifascistas para a defensa da Cultura. Tamén representou a Galiza no Pavillón Español da Exposición Internacional de París do ano 1937. A comezos do ano 1938 era vicesecretario de Información e Prensa na Solidaridade Galega Antifeixista, agrupación que tiña a súa sede social en Barcelona. Inicia o seu exilio en París, Bélxica e despois marcha á Habana, en 1940 a Estados Unidos e en 1942 a México, onde se instala coa familia. En 1959 fixo os debuxos do libro "Crónica de una emigración (la de los republicanos españoles en 1939)" de Carlos Martínez. En 1962 regresa a España para voltar a México en 1964 coa idea de regresar definitivamente a Galicia.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL
SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

Profesións: Pintor

Obra no exilio: Carta a Valentín Paz-Andrade (México, 12 de agosto do 58) en PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (ed.) (1997a)
Exposicións:
Nova York, Galería Knoedler, 1940, 1941.; A Habana, 1940; Filadelfia, 1942; México D.F., Galería Decoración, 1942, 1943, 1944; Galerías Interacionales, 1945.

Ref.^a Bibliográficas: SOUTO ALBARCE, Arturo (et. al) (1996:9-11)
SOUTO ALABARCE, Arturo (1997:117-136)
GONZÁLEZ LAMELA, Mª de Pilar (1999:55)
BARREIROS, Cosme (1964)
NEIRA VILAS, Xosé (1996:33-42)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:118)
ÁVAREZ, Santiago (1986:238)
"Solidaridade Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 14 (08/01/05/1938), 1 (Edición Facsímil de Edición do Castro)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

Ref.^a Fotográficas: BARREIROS, Cosme (1964) e NEIRA VILAS, Xosé (1996:36, 38 e 40)

Comentarios: BARREIROS, Cosme (1964) di que a data de nacemento é o 3 de xullo de 1901.

1.936 **SOUTO MILLARES, Agustín**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Santín, Lugo, ? - Mauthausen, 09/12/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.937 SOUZA FERNÁNDEZ, Cándido

Países: México

Biografía

(A Coruña, ? - México, 1982) Fotógrafo exiliado en México que creou xunto cos seus irmáns a axencia "Foto Mayo" en 1934. Coa morte de Francisco en 1949, a empresa levará o nome de Foto Hnos. Mayo, a cargo de Cándido Souza, Faustino Souza e Julio Souza. Os irmáns Mayo traballan en Madrid entre 1934 e 1936 para a revista "Estampa" e o diario "Informacións". Así como para os xornais capitalinos "Renovación" "Luz", "Claridad", "Diario de Madrid" e outros. Despois de estar no campo de refuxio francés de Colliure, instalouse en México. Na súa estadía neste país, os irmáns Mayo foron correspondentes para xornais e revistas dos Anxeles e de Nova York. No Archivo General de la Nación de México hai máis de 5 millóns de negativos dos Irmáns Mayo, produto de 50 anos de traballo.

Profesións: Fotógrafo

Profesións no exilio Fotógrafo

1.938 SOUZA FERNÁNDEZ, Faustino

Países: México

Biografía

(A Coruña, ? - México, 1996) Crea xunto cos seus irmáns a axencia "Foto Mayo" en 1934. Coa morte de Francisco en 1949, a empresa levará o nome de Foto Hnos. Mayo. Traballou en Madrid entre 1934 e 1936 para a revista "Estampa" e o diario "Informacións". Así como para os xornais capitalinos "Renovación" "Luz", "Claridad", "Diario de Madrid" e outros. Dende a súa estadía en México, os irmáns Mayo foron corresponsais para xornais e revistas dos Ánxeles e de Nova York. Os fondos fotográficos dos irmáns Mayo atópanse no Archivo General de la Nación de México.

Profesións: Fotógrafo

Profesións no exilio Fotógrafo

1.939 SOUZA FERNÁNDEZ, Francisco

Países: México

Barco

SINAIA

Biografía

(A Coruña, 1912 - México, 1949) Fotógrafo que creou a axencia "Foto Mayo" en 1934 xunto cos seus irmáns. Dende a súa morte a axencia fotográfica levou o nome de Foto Hnos. Mayo, facéndose cargo, sobre todo, cargo o seu irmán Cándido. Entre 1934 e 1936 traballara en Madrid para varias revistas da capital, entre elas "Estampa" e o diario "Informacións". Despois exiliase xunto cos irmáns en México, onde seguirá traballando na fotografía ata a súa morte.

Profesións: Fotógrafo

Profesións no exilio Fotógrafo

Ref.^a Bibliográficas: Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999),

1.940 SOUZA FERNÁNDEZ, Julio

Países: México

Biografía

(A Coruña, ? - ?) Fotógrafo exiliado en México que creou xunto cos seus irmáns a axencia "Foto Mayo" en 1934. Traballou en Madrid entre 1934 e 1936 para a revista "Estampa" e o diario "Informacións", así como para os xornais capitalinos "Renovación" "Luz", "Claridad" e "Diario de Madrid". Julio Souza foi ademais correspondente de guerra en Madrid en 1936 para os periódicos "Mundo Obrero" e "El Socialista". Unha vez exiliado en México seguiu dedicándose á fotografía, moitas das veces facendo traballos para xornais e revistas dos Ánxeles e de Nova York.

Profesións: Fotógrafo

Profesións no exilio Fotógrafo

1.941 SUÁREZ ABELEIRA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.942 SUÁREZ BLANCO, Félix

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.943 SUÁREZ BLANCO, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.944 SUÁREZ BRIÓN, Xosé

Países: México

Biografía

(Corrubedo, A Coruña, ?) Exiliado en México.

Ref.^aBibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:58)

1.945 SUÁREZ DE LA CALZADA, Carlos

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 5 bis en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.946 **SUÁREZ FERNÁNDEZ, José**

Países: Arxentina / Uruguai

Biografía

(Allariz, Ourense, 1902 - A Guarda, Pontevedra, 1974) Fotógrafo e cineasta, un dos máis universais representantes da fotografía galega. Era irmán do escritor Marcial Suárez. Estudia Dereito en Salamanca onde fai unha das súas fotografías máis coñecidas, a Miguel de Unamuno. Ademais fixo un grande labor de documentación e fotografía polas aldeas de Galicia. Coa productora valenciana Cifesa fai a película "Mariñeiros", logo "Olivos", "Couceiros" e "Feirantes". Exíliase a Bos Aires en 1937 onde tamén realiza unha intensa actividade cinematográfica. En 1938 dirixe "La Mujer y el Jockey" e catro anos máis tarde recibe un premio pola fotografía do filme "Malambo". Colaborou tamén nas revistas arxentinas "Cinegraf", "Atlántida" e "Saber vivir" e coa estadounidense "Life". Publica o libro "Nieve en Los Andes". Despois vai para Punta del Este, Uruguai, onde rexenta a librería "El Yelmo de Mambrino". Alí era ademais moi coñecido como fotógrafo de moda da alta sociedade. Neses tempos fíxose moi amigo de Lois Tobío. Ó pouco tempo, no ano 1953, vai a Xapón como correspondente de "La Prensa", tamén colabora con "Life" e "US Camera". En Xapón fixo moitas fotos e trouxo un enfortecido amor pola cultura e a xente xaponesa. Esa admisión levouno a converter unha casaña que mercara no medio do campo, preto de Punta del Este, nunha auténtica casa xaponesa. En 1960 volve a Galicia seguindo o seu labor fotográfico.

Profesións: Escritor / Cineasta / Fotógrafo

Profesións no exilio Xornalista / Fotógrafo / Libreiro

Obra no exilio: "Nieve en la Cordillera" Buenos Aires: Editorial D.Viau y cia. 1942. (libro de fotografías)
"La mujer y el jockey" 1939 (película)
"Mariñeiros" (documental sobre as Rías Baixas estrenado en Bos Aires)

Ref.^a Bibliográficas: GEG
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1009-1011)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:118)
TOBÍO, Lois (1994:615-616)
"José Suárez premiado", Galicia, XXI:815, (23/01/1943), 1.

Ref.^a Fotográficas: Arquivo Fotográfico AEG, nº rexistro 141 e 2757 e CID CABIDO, Xosé (1993:84)

1.947 **SUÁREZ GALLEGO, Alberto**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Veiga, Celanova, Ourense, ?) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécese as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ó campo de concentración.

1.948 **SUÁREZ MORENO, Esteban**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Mondariz, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.949 **SUÁREZ NOGUEIRA, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.950 **SUÁREZ PICALLO, Ramón**

Barco

Países: Francia / Estados Unidos / República Dominicana / Chile / Arxentina

QUEEN MARY

Biografía

(Veloí, Sada, A Coruña, 04/11/1894 - Bos Aires, 14/10/1964) Comezou a traballar na terra ós sete anos, e con catorce acompañaba ó seu pai ó mar. En 1912 emigrou a Bos Aires, onde traballa como empregado nunha farmacia, nunha oficina, como cobrador e vendedor de doces. Tivo unha activa participación na vida sindical e política arxentina. Nesta primeira etapa bonaerense comeza a escribir artigos en xornais obreiros como "Libertad", "La Argentina" e "La República". Ademais foi secretario de redacción de "Correo de Galicia" e colaborador de rotativos galegos e españois, como "El Pueblo Gallego" de Vigo, "Le Humanité" de Barcelona y "El día vasco" de San Sebastián. En 1918 foi candidato a concelleiro na Capital Federal e un ano despois candidato a senador pola provincia de San Juan. Na capital arxentina reuníase na cafetería "La Armonía", na Avenida de Mayo, xunto con outros galegos como Blanco Amor. Entre 1924 e 1931 foi codirector de "Céltiga". Regresou a Galicia a finais da década dos 20, durante esta estadia estableceu unha fonda amizade con Vilar Ponte, un dos fundadores das Irmandades da Fala e posteriormente da ORGA. Volve de novo á Arxentina pero a Federación de Sociedades Galegas, Agrarias e Culturais, de xeito conxunto coa ORGA de Bos Aires, resolveu enviar como delegados á Asamblea Republicana da Coruña a Suárez Picallo, Alonso Ríos e Sigüenza. Así, volve a en xuño de 1931 xusto para participar o día 5 da Asamblea Republicana que se realizou na Coruña nos salóns do Teatro Principal. Foi proposto como candidato a deputado constituinte pola ORGA en Madrid en 1931, sendo elixido pola súa provincia. En decembro de 1931 participou na fundación do Partido Galeguista e converteuse xunto a Castelao na imaxe pública deste partido, pasando a liderar dentro do mesmo a corrente de esquerda nacionalista. Foi a presión de Picallo a que definiu a política de alianzas progresista do Partido Galeguista cos partidos que posteriormente conformaron a Fronte Popular. En 1934 detivérono e encarcerárono acusado de alentar a folga xeral de Asturias. Durante estes anos foi o director de "A Nosa Terra", dirixiu "Ser", semanario de esquerdas, foi o vicedirector de "Claridad" de Santiago de Compostela, e escribiu en "Vanguardia Gallega" de Lugo. En setembro de 1935 licénciase como avogado en Santiago de Compostela. Nese mesmo ano instálase como avogado forense na Coruña. Nas eleccións de 1936 é elixido deputado en representación do Partido Galeguista pola provincia da Coruña. Fixo unha longa campaña pola aprobación do Estatuto Galego. Tralo alzamento militar, Ramón salvou a súa vida debido a súa responsabilidade parlamentaria que o retivo en Madrid. A finais de 1936 trasládase a Cataluña xunto con outros intelectuais e políticos galeguistas. Durante ese tempo formou parte do Corpo Xurídico do Exército Republicano defendendo a membros da CNT do Consello de Aragón no 1937. Xunto con Castelao foi responsable de "Nova Galicia". Derrotada a República, tivo que partir para o desterro. Con Marcial Fernández dirixiuse ata Darnius, na fronteira francesa, e dende alí a Perpignan. Logo trasladouse a Cherburgo, onde se embarcou no Queen Mary rumbo a Nova York, onde fora convidado pola Fronte Popular Antifascista Galega (FPAG) a fins de xaneiro de 1939, desenvolvendo dende entón unha forte oposición ós comunistas. En xullo de 1939 marcha á República Dominicana debido a problemas internos na FPAG e as Sociedades Hispanas Confederadas, nos que se vira envolto despois do seu enfrontamento con Castelao, ó que acusaba de pro-comunista trala súa viaxe a Rusia. Na República Dominicana exerceu o xornalismo como director do diario "La Nación" e tamén foi preceptor dos fillos de Trujillo. Despois dun ano tivo que deixar este país debido ás presións políticas do goberno de Trujillo fuxindo a Chile en outubro de 1940. Neste país exerce o xornalismo durante 16 anos. Comezou a traballar no xornal "La Opinión" para logo pasar a "La Hora", órgano oficial do Partido Radical, "El Mercurio", tamén colaborou en "El Sur" da cidade de Concepción de Chile. O 15 de novembro de 1944 fundouse en Montevideo o Consello de Galiza coa sinatura de Alfonso R. Castelao, Elpidio Villaverde, Antonio Alonso Ríos e o propio Suárez Picallo. En 1954 viaxa por primeira vez a Bos Aires a participar como figura principal dos actos programados pola Comisión Intersocietaria con motivo do 18 aniversario do Plebiscito de Estatuto de Galicia, logo de varios anos de exilio en Chile. Aínda que novamente voltou a Chile porque o goberno do Xeneral Perón non simpatizaba coas súas ideas socialistas. En 1956 volve á Arxentina para participar no Primeiro Congreso da Emigración Galega. En 1959 fíxose cargo da Cátedra de Cultura Galega do Centro Lucense de Bos Aires. Morre no Sanatorio do Centro Gallego o 14 de outubro de 1964.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Político / Escritor / Xornalista / Avogado / Sindicalista / Empregado

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Obra no exilio: "As posibilidades do noso Estatuto despois da Guerra", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 12 (15/11/1937), 8 (Edición Facsimil de Edicións do Castro)
"Cartas a un obrero" (folleto)
"Marola" (peza teatral)

Ref. Bibliográficas: GEG
CORES TRASMONTE, B. (1983)
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966:1354-1359)
PRADA, Rodolfo (1945:8)
NEIRA VILAS, Xosé (1995b:25-32)
ALFONSO BOZZO, A. (1976:371)
PÉREZ LEIRA, Lois (1999:225-234)
www.cigmigracion.com/surez.htm
CARBALLO: Francisco (1994)
BROCOS, Maximino: "María Miramontes e Ramón Suárez Picallo", A Nosa Terra, (marzo de 1965)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:306-307, n. 318 e 320)
MARIÑO DAVILA, Esperanza (1999:439-453)

Ref. Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG: nº rexistro, 195, 455, 460 e 464. E fotografías escaneadas do CD-ROM III (carpetas Suárez Picallo)

1.951 SUÁREZ SANTIAGO, David

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.952 SUÁREZ SUÁREZ, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

1.953 SUÁREZ VARELA, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.954 TABOADA DORRIBO, Arturo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.955 TABOADA LÓPEZ, Dositeo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Seixón, Sabadelle, Portomarín, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.956 **TÁBOAS PÉREZ, Daniel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

Comentarios: Pode ser un dos irmáns Táboas dos que fala CALVO, Tucho (1998:207).

1.957 **TÁBOAS, Irmáns**

Países: Arxentina

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Estiveron exiliados en Arxentina dedicados á industria conserveira.

Profesións no exilio Industrial

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:207)

1.958 **TAIBO GARCÍA, Lois**

Países: México

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ?) Era compositor. Estivo exiliado en México.

Profesións: Músico

Ref.^a Bibliográficas: CALVO, Tucho (1998:247)

1.959 **TALLER CHARLÓN, Enrique**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 27/12/1941) Foi trasladado ó comando de Mauthausen chamado Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:112)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.960 **TALLÓN CHARLÓN, Enrique**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, 04/06/1912 - Mauthausen, 03/09/1942) Foi trasladado a Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen 2 onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: "Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:905, (01/09/1945), 3.

Comentarios: Descoñécemo-lo periplo desta persoa ata a súa chegada a Mathausen.

1.961 TALLÓN PORTELA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

1.962 TEIJEIRO GARCÍA, Teodoro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Serantes, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.963 TEIRA RIVAS, Andrés

Países: México

Biografía

(Ribeira, A Coruña, ?) Exiliado en México.

Ref.^a Bibliográficas: V ILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a:58)

1.964 TEIRA ROMERO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Beziers en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.965 **TENREIRO RODRÍGUEZ, Ramón María**

Países: Suíza

Biografía

(A Coruña, 1879 - Suíza, 1939) Escritor, traductor e crítico literario que realizou estudos de Dereito pero nunca exerceu a súa carreira. Durante a República foi deputado a Cortes pola Coruña. Escribiu na revista madrileña "La Lectura" e colabora tamén en "El Sol" e outros diarios de Madrid. Publicou: "Embrujamiento" (Madrid, 1908), "El loco de amor" 1921, e traduciu "El túnel" de Kellermann, "Clavijo" e "Afinidades electivas" de Goethe. En 1931 foi deputado pola ORGA/FRG pola circunscrición da A Coruña. Trala Guerra Civil foi para Suíza.

Organizacións ás que pertenceu:

FRG FEDERACIÓN REPUBLICANA GALEGA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Escritor / Traductor / Deputado

Obra no exilio: Publicou unha colección de contos "Lunes antes del alba" Madrid, 11918, a novela "El loco amor" Madrid, 1921, "La balada del viento", Madrid, 1927 e adaptou para nenos "La vida es sueño" e "El conde Lucanor"

Ref^a.Bibliográficas: GEG
VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:256)
ALFONSO BOZZO, A. (1976:371)
RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoán Pastor (1999:305)

1.966 **TIZÓN HERREROS, Juan**

Países: Portugal

Biografía

(A Coruña, ? - Porto, Portugal, 1945) Último alcalde republicano de Monforte de Lemos entre marzo e xullo de 1936. Morre en Porto, Portugal, o 25 de decembro de 1945 logo de escapar da represión franquista no 1936. En Portugal foi acollido por una familia de ideoloxía progresista e viviu baixo un nome suposto para non ser apresado pola dictadura de Salazar.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Alcalde

Ref^a.Bibliográficas: "El último alcalde republicano de Monforte vivió oculto en Portugal hasta su muerte", La Voz de Galicia, (domingo 28 de xaneiro de 2001), 1-3 (Edición Terras de Lemos)
"El teniente de alcalde de Tizón, Miguel Chapel, está desaparecido desde 1936", La Voz de Galicia, (1 de febreiro 2001), 3 (Edición Terras de Lemos)

1.967 **TIZÓN VÁZQUEZ, Claudio**

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Pontevedra, ? - Mauthausen, 02/02/1942) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref^a.Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécese as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

1.968 **TOBÍO FERNÁNDEZ, Carlos**

Países: Portugal / Estados Unidos / Cuba / México

Biografía

(Viveiro, Lugo, ?) Irmán de Lois Tobío. Membro do Partido Galeguista que fora Oficial do Corpo Xurídico Republicano, concretamente fiscal. Co estalido da Guerra Civil fuxiu a Valencia, alí co seu compañeiro valencián Juan Bautista Climent agóchanse polo monte. A súa nai arranxou o xeito de pasalo a Portugal pasando previamente por Madrid, onde a muller de Carlos, que quedara alí, conseguíralle documentales falsos. Chegan a Ourense e pasan a Portugal. En Porto e gracias a intercesión de Lois Tobío, que estaba en Cuba nese momento, puideron conseguí-la documentación que o fixo pasar por cubano. Parte cara á Habana facendo escala nos Estados Unidos, alí necesitaron de novo a intercesión de Lois para saír de Ellis Island. Unha vez aclarada as cuestións de inmigración cos norteamericanos saen para A Habana. Posteriormente pasa a México onde foi membro da Alianza Nazonal Galega e do Fogar Galego. Neste país tamén foi profesor do Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón dirixido polo seu cuñado Pedro Martul.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

PG PARTIDO GALEGUISTA

Profesións: Avogado / Fiscal

Profesións no exilio Profesor

Ref.^a Bibliográficas: TOBÍO, Lois (1994)

"Un manifesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXIII:922, (15/09/1945), 8.

Entrevista a M^a de los Ángeles Tobío Fernández, realizada por Rosa Mª López González e Nancy Pérez Rey, o 27-VII-2001 en Santiago de Compostela.

Información proporcionada por Luis Martul Tobío.

1.969 **TOBÍO FERNÁNDEZ, Lois**

Barco

Países: Estados Unidos / Cuba / México / Uruguai

QUEEN MARY

Biografía

(Viveiro, Lugo, 13-07/1906) Estudia Dereito en Santiago e Ciencias Políticas en Berlín. Investigador e diplomático. Foi secretario xeral do Ministerio de Estado e delegado na Sociedad de Naciones. Despois en Madrid doutórase e ingresa na carreira diplomática. En decembro de 1933 vai como secretario da embaixada española a Sofía (Bulgaria). En 1938, tras permanecer nas filas do exército republicano, participa na fundación do Seminario de Estudios Galegos, sendo director da sección de Estudios Xurídicos, Políticos e Económicos. Traballou tamén como profesor de Dereito Administrativo en Santiago de Compostela. Durante a Guerra Civil incorporouse ó exército republicano e foi asesor do Estatuto de Autonomía. O 10 de novembro de 1938, Álvarez del Vayo noméao ministro plenipotenciario de 3ª clase interino e despois secretario xeral do Ministerio de Estado. O camiño do exilio lévao primeiro a Nova York, onde encontra a Castelao. Despois pasa pola Habana (1939-40) e xunto cun grupo de escritores cubanos, Raúl Roa, Fernando Ortíz, e o galego Rubia Barcia, funda a Escuela Libre de Enseñanza da Habana. En 1940 vai a México D.F. onde é profesor no Instituto Hispano-Mexicano "Ruiz de Alarcón", dirixido polo seu cuñado Pedro Martul Rey. Nese mesmo ano vai a Uruguai, onde residiu máis de vinte anos e entra en contacto co Instituto de Cultura Gallega. En Montevideo colabora en "Marcha", "Imago Mundi", "El Día", etc. e colabora no programa radiofónico "Galicia Emigrante" e "Sempre en Galicia", neste último programa estivo ó redor de 12 anos. Neste período chegou a ofrecer tamén a súa versión de cinco poemas ingleses e quince franceses na emisión galega da BBC de Londres. Tamén colaboraba nun periódico de Caracas. Acostumaba a reunirse con outros republicanos exiliados, despois do xantar, no "Café Tupinamba", na Plaza Independencia, así como no "Café Montevideo", na rúa 18 de Julio. Tamén viaxaba moito a Bos Aires onde tivo contacto con outros exiliados nas tertulias dos cafés da Avenida de Mayo, como o "Español" e "Tortoni". En 1954 publica "Arredor da Saudade", "Poesía inglesa e francesa vertida al gallego". En Montevideo reuníase con outros exiliados españois e xudeos de Alemaña e Checoslovaquia. Regresa a España en 1963 para vivir en Madrid. En 1974 reincorpórase á carreira diplomática por dous anos, e dedícase tamén dende entón á investigación histórica. Estudia, sobre todo, a personalidade de Diego Sarmiento de Acuña, conde de Gondomar. Foi tamén importante a súa obra como traductor. Actualmente reside en Madrid, onde o 13 de xuño de 2001 recibiu unha homenaxe no Ateneo de Madrid. Lois Tobío é ademais presidente do Novo Seminario de Estudios Galegos.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA
SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

Profesións: Político / Escritor / Diplomático / Secretario Gubernamental

Profesións no exilio Xornalista / Profesor

Obra no exilio: "Arredor da saudade" 1954

"Poesía inglesa y francesa vertida al gallego" (obra en colaboración con Plácido Castro y Delgado Gurriarán).

"As décadas de T.L." (autobiográfico).1994.

"Gondomar y su triunfo de Raleigh"

"O nomeamento de Gondomar como embaixador en Londres"

"O erasmismo de Gondomar"

Traducións:

"de HELLER, Hermann: "Teoría del estado" México D.F.:Fondo de Cultura Económica, 1942; " de DURANT, Will: "La vida de Grecia" Buenos Aires: Editorial Sudamericana, 1945, 2 vols.; de MANN, Thomas: "Oid alemanes" Buenos Aires: Editorial Nova, 1945.

"Os sonetos a Orfeu" (traducción de Rilke)

"Nai coraxe e máis os seus fillos" (traducción de Brecht)

Galicia desde Londres. Galicia, Gran Bretaña e Irlanda nos programas galegos da BBC (1947-1956). Edición de Antonio Raúl de Toro Santos. Prólogo de F. Fernández del Riego e debuxos de Conde Corbal. A Coruña, Editorial Tambre, 1994. (contén a súa versión de cinco poemas ingleses e quince franceses que fixo nunha emisión radial da BBC).

Ref.^a.Bibliográficas: TOBÍO, Lois (1994)

GEG

NEIRA VILAS, Xosé (1995:279-286)

AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:120)

CALVO, Tucho (1998:209)

MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:307-308)

PELLITERO, L., PASCUAL, Rosa e MÉIXOME, Carlos (2001:18-25)

Ref.^a.Fotográficas: Arquivo Fotográfico AEG, nº rexistro 206 e 1478 NEIRA VILAS, Xosé (2000:310) e TOBÍO, Lois (1994)

1.970 **TOBÍO FERNÁNDEZ, M^a de los Ángeles**

Países: México

Barco
IPANEMA

Biografía

(Viveiro, Lugo, 28/02/1908) Fai os estudos de bacharelato na súa vila natal, máis tarde trasládase a Santiago de Compostela para estudar Filosofía e Letras. Nesta cidade coñece a Pedro Martul Rey co que casa en 1931. Trasládanse a Madrid onde, mediante oposición, consegue unha praza no Centro de Estudios Históricos de Madrid. Durante un tempo traballou tamén na Biblioteca Provincial de Ourense mentres o seu home era profesor no Instituto de Ensino Medio de Monforte de Lemos. O estalido da Guerra Civil sorpréndeos en Madrid e trasládanse a Orihuela (Valencia) onde traballou como bibliotecaria ata que marchan cara a Caldas de Mombuey (Barcelona). En xaneiro de 1939, trala caída de Barcelona en mans das forzas franquistas, atravesan os Pirineos por Les Perthus xunto co seu pequeno fillo Pedro. Alí o matrimonio permanece separado durante uns meses xa que Pedro foi instalado nos campos de refuxio de Montpellier e Argèles sur Mer, e mentres, M^a de los Ángeles permaneceu en Monte Limar. Unha vez que conseguen xuntarse van a Burdeos para embarcar no Ipanema que os levará rumbo a México. Despois dunha parada técnica na illa da Martinica e na Habana chegan a Veracruz en xullo de 1939. En México D. F. dedicouse á ensinanza no Instituto Hispano-Mexicano Ruiz de Alarcón dirixido por Pedro Martul ata o ano 1943. No ano 1948 deciden o regreso instalándose na Coruña onde traballou de novo como bibliotecaria no Arquivo Xeral de Galicia. Pedro mentres tanto e ata 1961, ano no que se reincorpora á ensinanza en Santiago de Compostela, dedicouse ó negocio dos seguros. Na década dos 50 trasládanse a Santiago de Compostela onde vive actualmente.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Profesor / Bibliotecario

Profesións no exilio Profesor / Bibliotecario

Obra no exilio: "Anacos dunha muller galega" (sen publicar)

Ref^a.Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
Entrevista a M^a de los Ángeles Tobío Fernández, realizada por Rosa Mª López González e Nancy Pérez Rey, o 27-VII-2001 en Santiago de Compostela.
Información proporcionada por Luis Martul Tobío.

1.971 **TOBÍO MAYO, José**

Países: Arxentina

Biografía

(Esteiro, Muros, 09/01/1891 - ?) Militante de Izquierda Republicana, foi miliciano no frente de Madrid e periodista exiliado en Arxentina. No exilio foi fundador e co-director de "Crisol Gallego" e colaborador de "Galicia"

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mestre

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Obra no exilio: "Espiñas" (1941) Bos Aires: Editorial Celta

Ref^a.Bibliográficas: RODRÍGUEZ FER, Claudio (1997:70)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:120)
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.972 **TOMÉ ALONSO, Carlos**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - ?) Casado con Amadora Tomé Menéndez. Estivo vinculado ó Partido Galeguista. Exiliouse en México, a onde chegou no Ipanema o 13 de xullo de 1939 xunto con outros exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

PG PARTIDO GALEGUISTA

Ref^a.Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

Ref^a.Fotográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

1.973 **TOMÉ MENÉNDEZ, Amadora**

Países: México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - ?) Esposa de Carlos Tomé vinculado ó Partido Galeguista. Chega a México no barco Ipanema. Foi unha importante colaboradora do Padroado da Cultura Galega.

Organizacións ás que pertenceu:

PADROADO DA CULTURA GALEGA

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)

1.974 **TORRADO NOGUEIRA, Ramón**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Estivo no Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois chega como refuxiado ó campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

1.975 **TORREIRO EIROA, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) Membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. En agosto de 1939 atópase no campo de concentración de Argelès sur Mer 8 bis en Francia. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.976 **TORREIRO PORTELA, Eduardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.977 **TORRES GARCÍA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Esteiro, Muros, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.978 **TORRES MUIÑOS, Marcial**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.979 **TRABADO LÓPEZ, Saturnino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervantes, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.980 **TRABADO REBOLLAL, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

1.981 **TRABAZO, Luís**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Estivo exiliado en Arxentina xunto co seu irmán Virxilio.

Ref.^a.Bibliográficas: DÍAZ, Xosé (1994)

1.982 **TRABAZO, Virxilio**

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Militante de Izquierda Republicana. En 1945 está exiliado en Arxentina.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Catedrático

Ref.^o Bibliográficas: DÍAZ, Xosé (1994)

"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

1.983 **TRAVADA GÓMEZ, José**

Países: Francia

Biografía

(Lugo, ?) Refuxiado en Francia xunto coa súa muller Dolores Fernández e os seus dous fillos.

Ref.^o Bibliográficas: "C. Castroverde y Unidos de Fonsagrada y Baleira", Galicia, XVIII:675, (18/05/1940), 2.

1.984 **TRERE RAMOS, Ricardo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cervo, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.985 **TRIGO REY, José**

Países: Unión Soviética

Biografía

(Vilaxoán, Pontevedra, 1897 - Simferopol, 1967) Era mariñeiro mercante. Chegou á Unión Soviética no barco "Cabo San Agustín". Alí traballou en Odessa, Kranatorsk, Tashkent, Crimea e Simferol. Foi voluntario do Exército Vermello soviético. Ingresou no PCE en 1947.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^o Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.986 **TRILLO CANEDA, Rogelio**

Países: Unión Soviética

Biografía

(? - ?, 1907) Mariñeiro afiliado ó PCE dende 1934. Chegou a Rusia no barco "Inocencio Figaredo". Alí traballou en Odessa, Túpase, Kransvods, Pobladar, Sovjós Feodosiki (Crimea) e Dniepropetrovsk. En 1986 xa estaba xubilado. Foi repatriado en 1970.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Mariñeiro

Profesións no exilio Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

1.987 **TRILLO PAN, Fernando**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.988 **TRONCOSO FARO, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ponteareas, Pontevedra, ?) Alcalde de Mondariz durante a IIª República. En xullo de 1939 no campo de refuxiados de Bram (Aude) en Francia.

Profesións: Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.
"Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

1.989 **TRONCOSO FERNÁNDEZ, Ramón**

Países: Francia / México

Biografía

(Ponteareas, Pontevedra, ?) Sindicalista do grupo galego da UGT, deputado provincial e presidente da Agrupación Socialista. En 1939 estaba en Francia, refuxiado en Lagny sur Marne. Logo pasa a México onde fundou, xunto con outros exiliados, a Alianza Nazonal Galega no ano 1943, da que era o secretario de solidaridade e finanzas.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Sindicalista / Deputado

Ref.^a Bibliográficas: "Refugiados", Galicia, XVII:620, (29/04/1939), 6.
MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.

1.990 TUBÍO ROMANÍ, Manuel "Maranqueiro"

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile / Arxentina / Uruguai

Biografía

(Creo, Esteiro, Muros, A Coruña, ? - Montevideo, 29/12/1966) Fogueiro que en xullo de 1936, con 37 anos, participa na fuxida organizada de Muros nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa". Despois de chegar a Bilbao consegue atravesar los Pirineos nos últimos días da guerra. Estivo nun campo de refuxio francés e partiu para América con outros refuxiados. Despois de pasar por Valparaíso e Bos Aires establécese finalmente en Montevideo. Non puido reclamar a súa muller, Evanxelina Rodríguez Maio, pois el chegara a América cuns papeis falsos (a nome dun irmán que morrera nos Estados Unidos en 1922). Morreu no ano 1966, sendo enterrado no cemiterio de Barros Blanco, perto de Montevideo.

Profesións: Fogueiro

Ref.^a Bibliográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:140 e 385)

1.991 TUBÍO TORRES, Vicente

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:143)

1.992 VAAMONDE, J.

Biografía

Arquitecto.

Profesións: Arquitecto

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:1000)

Comentarios: Aparece mencionado en FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:1000)

1.993 VALCARCE HALLADO, Edesio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer 8 bis en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.994 **VALCÁRCEL MACÍAS, Jesús**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

1.995 **VALEIRAS GONZÁLEZ, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Estivo no campo de refuxio francés de Vernet d'Ariège (barraca 43) e no de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140 e 141)

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ós campos de refuxiados.

1.996 **VALENZUELA OTERO, Ramón de**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bandeira, Silleda, Pontevedra, 1914 - Sanxenxo, 1980) Estudia Filosofía e Letras en Santiago de Compostela e comeza a escribir co pseudónimo de "Pepe dos Cestos". Membro activo das Mocidades Galeguistas e loitador no bando republicano durante a Guerra Civil, incorporándose ó cuartel xeral da división que mandaba Enrique Líster, no Vº Corpo de Exército Popular Republicano. Nese tempo o xoven galeguista vaise contaxiando da doutrina marxista que o leva a afiliarse ó PCE. Establece contacto con Castelao e Alexandre Bóveda e participa no Seminario de Estudos Galegos na Sección de Etnografía e Folklore que dirixía Vicente Risco. Despois dun longo cativerio en Compostela, xunto con Ánxel Casal e Camilo Díaz, pasa a Francia en 1939, onde estivo no campo de refuxiados de Argelès sur Mer. De regreso a España, o réxime de prisión condicional permitiulle entre 1946 e 1949 dirixi-la excavación dos xacementos de Vilalonga. Ó saír do cárcere dedícase á tarefa mercantil sendo axente comercial no ramo das serrerías. Despois empregouse como delegado da empresa "Jesús Lago y Lago" de electrodomésticos en Pontevedra. En 1949, despois de acadalo indulto que o libera do réxime de prisión atenuada, chega a Bos Aires xunto coa súa muller, María Victoria Villaverde. Alí emite na radio do Instituto Argentino de Cultura Gallega e participa nos cursos organizados pola AGUEA. Publica en "Galicia Emigrante" e na "Gaceta de Tucumán". En AGUEA imparte clases de xeografía galega durante tres cursos. Escribiu un libro de contos chamado "O Naranxo" e despois publica a novela "Non agardei por ninguén" cun debuxo de Seoane e "Era tempo de andar". Publicou tamén a tragicomedia "As bágoas do demo" dirixida por Blanco Amor en 1964. En 1962 ingresa no Partido Comunista de España e en 1966 volve a España e establece a súa residencia en Madrid.

Organizacións ás que pertenceu:

AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y
ARTISTAS
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PG PARTIDO GALEGUISTA
XUVENTUDES GALEGUISTAS

Profesións: Mestre / Axente Comercial

Profesións no exilio Escritor / Profesor

Obra no exilio: "Non agardei por ninguén" (edición de Modesto Hermida García), (1989) Vigo: Xerais
"Era tempo de apandar" (1ª edición en 1980 e en 1997 por A Nosa Terra)
"As bágoas do demo" (tragicomedia)
"Naranxo" (1974, libro de contos)

Refª.Bibliográficas: GEG
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000:999)
TOBÍO, Lois (1994:570)
BOROBÓ (2001d:35)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:307)

Refª.Fotográficas: Arquivo AEG, nº rexistro, dende 793 ó 810 e CD-ROM III (Carpeta : Elpidio Villaverde, nº 5, 30) e ÁLVAREZ, Santiago (1992).

Comentarios: Segundo BOROBÓ (2001d:35) tamén estivo a traballar na antiga Checoslovaquia.

1.997 **VALILLA, José María**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Boimorto, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Refª.Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

1.998 **VALÍN SALVADOR, Andrés**

Países: Francia / México

Barco
IPANEMA

Biografía

(? - ?) Estivo exiliado en México. Viaxou no Ipanema dende Francia. Chegou a Veracruz o 13 de xullo de 1939. Foi tesoureiro no ano 1953 do Padroado da Cultura Galega.

Organizacións ás que pertenceu:

PADROADO DA CULTURA GALEGA
PG PARTIDO GALEGUISTA

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

Ref.^a Fotográficas: RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:232)

1.999 **VALLADOLID PRIETO, Domingo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bande, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.000 **VALLE GUTIÉRREZ, Benito**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Tenente do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.001 VALLE-INCLÁN Y BLANCO, Jaime del

Barco

Países: Francia / Campos de Refuxio / Chile

REINA DEL PACÍFICO

Biografía

(Merced, Posmarcos, Pobra do Caramiñal, 29/01/1922 - Barcelona, 17/10/1985) Fillo do escritor Ramón María del Valle-Inclán e de Josefina Blanco Tejerina. Aínda non tiña tres anos cando a familia decide ir a Madrid, onde viven ata 1933. Nese ano acompaña ó seu pai a Roma, onde D. Ramón fora nomeado director da "Academia Española de Bellas Artes". En 1936 estudia un curso nun colexio de El Escorial que pertencía á "Institución Libre de Enseñanza". Trala morte do seu pai en xaneiro de 1936 trasládase a vivir a Barcelona durante a Guerra Civil e alí ingresa no Colexio Ausias March, naquel intre tamén pertencente á "Institución Libre de Enseñanza", no que recibe clases de historia da man do historiador Vicens-Vives. Con 16 anos, e contra os desexos maternos, incorporouse voluntariamente ó Exército Republicano sendo destinado ó Batallón de Milicias Populares Gallegas, baixo o mando de Enrique Lister. Ó acaba-la guerra pasa a Francia e é internado no campo de concentración de St. Cyprien. Gracias á axuda de Clara Candiani sae do campo e é trasladado a París tomando contacto con Pablo Neruda, conseguindo deste que, el e a súa irmá María Beatriz (Mariquiña), sexan acollidos en Chile. Así, embarcou no barco "Reina del Pacífico" en La Rochelle o 19 de xuño de 1939. En Chile inicia a súa actividade pictórica presentando a súa primeira exposición no Instituto Chileno-Norteamericano de Cultura en Santiago de Chile. Entre outubro de 1946 e maio de 1947 está na Arxentina, posteriormente expón tamén en Venezuela e Brasil. En Venezuela foi profesor de Debuxo e Historia da Arte en San Cristóbal de Táchira. En 1948 viaxa por Colombia, Panamá, México e Cuba e ó ano seguinte vai como corresponsal da revista "Elite" de Caracas a Perú. En 1950 regresa a Europa instalándose primeiro en París, alternando con viaxes a Galicia ata 1958 ano no que se instala en Madrid. Logo, retorna novamente a París e a España en 1958. Nese tempo cae gravemente enfermo e paralizase a súa actividade pictórica. Trala súa recuperación a comezos dos anos sesenta volve a viaxar a París e comeza tamén a súa colaboración na empresa de enxeñería do seu amigo José Torán Peláez para dirixir o proxecto encargado pola Administración, "El Libro del Ebro", deixando de pintar. En 1966 casa con Ángela Cruz e dous anos despois nace o seu fillo Yago, en Santiago de Compostela. En 1970 volve a pintar nun estudio cedido polo seu amigo Juan A. Díaz Aguado en El Escorial onde se reclúe varios meses. En 1972 instálase xunto coa súa familia en Barcelona e a partires dese momento estará totalmente dedicado á pintura participando nun número considerable de exposicións. Destas pódese destacar a súa participación na exposición colectiva "Plástica Gallega" na Galería Fauna's de Madrid en 1980, na exposición "El intimismo de la Pintura Española en los siglos XIX y XX en Quito (Ecuador) en maio-xuño de 1980, na exposición "Los efectos de la luz en la Pintura Española en los siglos XIX y XX" en Amberes (Bélxica) en maio de 1981, nunha exposición colectiva do Concello de Pontevedra en 1982 ou na exposición da sala Dalmau de Barcelona con José Díaz e Guillermo Delgado en 1983. Morre en outubro de 1985 en Barcelona. Polo seu desexo os seus restos son incinerados e trasladados ó cemiterio de San Mauro de Pontevedra.

Profesións: Estudiante

Profesións no exilio Xornalista / Pintor

Ref.^a Bibliográficas: GEG
ÁLVAREZ, Santiago (1986:405)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)
Información proporcionada por Ángela Cruz Cuervo, viúva de Jaime del Valle Inclán.

Ref.^a Fotográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:anexo)

2.002 VALLE-INCLÁN, María Beatriz del (Mariquiña)

Países: Arxentina

Biografía

(Merced, Posmarcos, Pobra do Caramiñal, 05/09/1909) Filla do escritor Ramón María del Valle-Inclán. Trala Guerra Civil a súa nai Josefina envíaa dende Madrid a Bos Aires onde tiña familia. As autoridades franquistas pediron a súa extradición pero as arxentinas non lla deron. Alí casou co arxentino de orixe xudea, Devoto, e tiveron un fillo. Na actualidade vive en San Juan de Luz (Francia) e o seu fillo en París.

Ref.^a Bibliográficas: "Un ángel tutelar," Galicia, XIX:727, (17/05/1941), 6.
"Atropello inaudito", Galicia, XIX:736, (19/07/1941), 1.
"Un fallo que Honra a la Justiaica Argentina. Esta puso fin al vía crucis de María Beatriz del Valle-Inclán", Galicia, XX:779, (16/05/1942), 1.

Ref.^a Fotográficas: "Atropello inaudito", Galicia, XIX:736, (19/07/1941), 1.
"Un fallo que Honra a la Justiaica Argentina. Esta puso fin al vía crucis de María Beatriz del Valle-Inclán", Galicia, XX:779, (16/05/1942), 1.

2.003 **VALVERDE, María**

Países: Marrocos / Uruguai

Barco
QUANZA

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, ? - ?) Nace na rúa Nova de Santiago de Compostela. Con 7 anos ingresa no Conservatorio de Música da Sociedad Económica de Amigos del País. Estudia música e canto en Madrid e en Milán. Debutou como cantante de ópera no Teatro Social de Como, Italia. Foi unha célebre contralto que canta en varios idiomas e actúa en varios teatros europeos e americanos. Nas súas xiras internacionais sempre incluía cancións en galego. Parte cara ó extranxeiro, en 1921 chega a Cuba, pasa varios anos fóra e volta en 1929. Na época que estivo en Cuba coñeceu a Castro Chané e actúa no Teatro Nacional da Habana cun programa case íntegro de cancións galegas. Antes de volver para América como exiliada casa co médico andaluz de Jaén, Virgilio Garrido. O 15 de xaneiro de 1941 embarcan nun barco francés, o "Alsina" con destino a América, pero o barco detívose en Dakar. Alí estiveron cinco meses, e despois leváronos a un campo de concentración, Kasba Tedla en Marrocos. Desde Marrocos saen no "Quanza" cara Veracruz, onde deixa refuxiados, así como en Cuba e Bos Aires, para chegar finalmente 5 dos refuxiados do barco a Uruguai, entre eles María Valverde e o seu home. En Montevideo dedicouse á docencia como profesora de canto. Tamén fixo actuacións no resto do mundo.

Profesións: Cantante

Profesións no exilio Profesora / Cantante

Ref.^a Bibliográficas: NEIRA VILAS, Xosé (1999)
NEIRA VILAS, Xosé (1994:49-55)
NEIRA VILAS, Xosé : "María Valverde", Galicia Emigrante, VI:37, (maio de 1959), 20 e 34.
Información aportada por Rogelio Martínez Barreiro.
"La llegada de los Españoles del "Alsina" España Republicana, XXV:638, (25/04/1942), 4.
"Los españoles del Quanza" España Republicana, XXV:622, (03/01/1942), 10.

Ref.^a Fotográficas: NEIRA VILAS (1994:51)

2.004 **VARCEA, Manuel**

Países: Portugal

Biografía

(? - ?) Pasou moitos anos na cadea en Portugal dende os sucesos de Cambedo en 1946.

Ref.^a Bibliográficas: TELLEZ, Antonio (2000:47)

2.005 **VARELA BALSÁ, Bienvenido**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:148)

2.006 **VARELA BLANCO, Jesús**

Biografía

(Cambre, A Coruña, ?) Mariñeiro que foxe o 22 de xuño de 1938 pero o seu paradeiro é descoñecido.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: Documentación Concello de Malpica (listado de recrutamento).

Comentarios: Tal vez non se poda considerar realmente como exiliado, só se sabe que fuxiu e o paradeiro era descoñecido.

2.007 VARELA BLANCO, Jesús

Países: Arxentina

Biografía

(? - ?) Ebanista afiliado a Izquierda Republicana. En 1945 está exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Carpinteiro

Ref.^o Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

2.008 VARELA CASARES, Mª Esther (Cuca)

Países: Francia / México

Biografía

(A Coruña, ?) Neta de Santiago Casares Quiroga, filla de Esther Casares e do Coronel da República Enrique Varela. Viviu coa súa nai a represión na Coruña, estudiando o bacharelato baixo o auspicio do sacerdote Baltasar Pardal, director da Grande Obra de Atocha. O 15 de agosto de 1955 exiliase coa súa nai a México nun voo de Air France dende París.

Ref.^o Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000:298 e 315)

2.009 VARELA CASTRO, Enrique

Países: México

Biografía

(?, 1898 - México, ?) Fillo dun xeneral da cabalería monárquico. A súa familia pasaba longas tempadas nunha finca de Bañobre, Miño, A Coruña. Casou coa filla maior de Casares Quiroga, Esther, o 3 de xullo de 1931 en Madrid cando tiña o grao de Tenente Coronel de Cabalería. Varela, que ó principio tiña ideas fascistas, rematou sendo estreito colaborador do seu sogro e padeceu máis que el a represión posterior á Guerra do 1936. Despois da prisión marcha cara o exilio mexicano xunto coa súa muller. Alí tivo relación co ambiente dos socialitas galegos exiliados.

Profesións: Militar

Ref.^o Bibliográficas: ESTÉVEZ, Arantxa (1999:19)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c:125)
"Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

2.010 VARELA COLLAZO, Ramón

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Beziérs en Francia.

Ref.^o Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.011 VARELA DOPICO, Francisco

Países: Francia

Biografía

(A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Beziers en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.012 VARELA GIL, Edelmiro

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarès como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

2.013 VARELA LAGO, Demetrio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.014 VARELA LOUREIRO, Francisco

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ? - Mauthausen, 6/04/1941) Foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente a Gusen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:114)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

2.015 VARELA SANDE, M.

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego que se exiliou a México. Alí tivo relación co ambiente dos socialistas exiliados.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

2.016 **VARELA VILARES, Antonio**

Países: Arxentina

Biografía

(Ordes, A Coruña, ?) Galego exiliado na Arxentina.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.

2.017 **VARELA, Antonio**

Países: Arxentina

Biografía

(Oroso, A Coruña, ?) Concelleiro de Izquierda Republicana por Oroso. En 1945 estaba exiliado en Bos Aires.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Labrego / Concelleiro

Ref.^a Bibliográficas: "Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/IX/1945), 10.

Biografía

(A Habana, 1917 - Madrid, 25/11/1978) Seus pais eran emigrantes galegos en Cuba, orixinarios de Monterroso en Lugo. En 1920 a familia traladouse a Arxentina debido a crise económica que atravesaba a illa. Pasa a súa infancia e recibe os estudos primarios en Bos Aires. En 1920 volta a Galicia e seus amigos comezan a charmarlle "O Arxentino" debido o acento seu porteño. En 1931 comezou o bacharelato no Instituto de Ensino Secundario. Unha vez proclamada a República comeza a interesarse pola política. Os primeiros contactos có ideario nacionalista son nun acto que realiza Partido Galeguista o 22 de marzo de 1932 no Teatro Principal de Lugo coa participación de Castelao, Paz Andrade e Suárez Picallo. O 11 de xaneiro de 1933 fúndanse as Mocidades Galeguistas de Lugo coa presenza de Servando Gómez Aller e o deputado pola emigración Ramón Suárez Picallo. Entre os presentes está Ramón Piñeiro e Lorenzo Varela, entre outros. Pouco a pouco radicalízase e vaise chegando ao trotskismo que daquela estaba representado polo Partido Obrero de Unificación Marxista (POUM). Cando remata o bacharelato marcha a Madrid e alí comeza a súa actividade intelectual. Alí contactou con outros galegos que tiñan ideas similares, Granell, Dieste, etc. Foi membro das Misións Pedagóxicas e formou parte do equipo de redacción da revista PAN (Poetas, Andantes e Navegantes). Nela participan Rafael Dieste, Otero Espasandín, Antonio Baltar e Fernández Mazas, entre outros. En 1936 colaborou como crítico literario en "El Sol". Nas primeiras etapas da súa estancia en Madrid frecuenta o café "La Granja del Henar" onde se xuntaban un grupo de escritores, políticos e artistas galegos como por exemplo: os irmáns Dieste, Laxeiro, Eugenio Granell, Antonio Sánchez Barbudo, Ramón Suárez Picallo, Otero Espasandín, Fernández Mazas, Carlos Maside e Manuel Colmeiro. En 1936 constituíuse en Madrid a "Alianza de Intelectuais Antifascistas para a Defensa da Cultura" na que participaron Lorenzo Varela, Rafael Dieste, José Bergamín, Rafael Alberti, Antonio Machado, Federico García Lorca, etc. Lorenzo foi un dos máis activos militantes da Alianza e incluso foi un dos redactores do manifesto fundacional. O estoupido da guerra civil cóleo en Madrid dedicado ó xornalismo. Enrolouse como voluntario á fronte da batalla. Pasou a ser comisario político e comandou unha brigada da 11ª división baixo o mando de Enrique Lister. Lorenzo Varela afiliase ó Partido Comunista. Ó mesmo tempo que loitaba no fronte adicábase a escribir ou dirixir distintos xornais destinados aos combatentes, entre eles os republianos "El Mono Azul" e "Hora de España". Xunto a outros poetas, visitaba as fronte de batalla alentando o espírito revolucionario dos milicianos. Durante a Guerra Civil atópase encadrado en "Milicianos de la Cultura" percorrendo as fronte de guerra animando, alfabetizando ós combatentes. En xullo de 1937 participa no Segundo Congreso Internacional de Intelectuais Antifascistas que se realiza en Valencia. Lorenzo Varela adicase a percorrer as distintas fronte de batalla combatendo coas armas e coa palabra ata os últimos momentos. Coa perda da Guerra Civil, Varela cruza os Pirineos onde permanece no campo de concentración de Saint Cyprien a partir do 10 de febreiro de 1939. O 23 de maio de 1939 consegue embarcar no vapor francés Sinaia rumbo ao exilio de México. Chega o 13 de xuño ao porto de Veracruz onde vinte mil persoas agardaban os 1.599 exiliados que levaba o barco. Neste país retoma a súa actividade como literario sendo codirector das revistas "Romance" e "Taller", esta última xunto con Octavio Paz. Despois dalgúns anos en México, a finais do 1941, decide ir a Bos Aires onde vive seu pai José Ramón Varela García. Nesta cidade é cando escribe a súa obra máis importante "Torres de amor", "Catro poemas galegos" e "Lonxe". Nesta cidade funda "De mar a mar" e "Correo literario". Colaborou nos xornais "Clarín", "El Mundo" e "La Nación" e nas revistas "El Hogar", "Del Arte", "Sur", "Primera Plana", "Cabalgata". Tamén realizou xornalismo radiofónico xunto a Horacio Coppola no programa "Hora Once". Foi crítico de arte e dedicouse a realizar traducións do portugués ao español como por exemplo de "Doña Flor y sus dos maridos". Casa en 1956 con Marika Gerstein. Dende a división do Partido Comunista de España en distintos sectores, Varela comeza a militar no Partido Comunista Arxentino. O seu compromiso militar levouno a vivir momentos moi duros a partir do goberno de Isabel Perón e a actuación das "Tres A". Logo co golpe de estado de Videla o 24 de marzo de 1976 e a represión masiva, Varela decidiu acelerar o seu retorno. Morre en Madrid en 1978 sendo enterrado, posteriormente en Monterroso-Lugo.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Escritor / Xornalista / Poeta

Obra no exilio:

"Torres de amor"
"Catro poemas para catro grabados"
"Manuel Sánchez"
"Lonxe"
"Ofrenda a los franceses", Correo Literario, 22 (1944), 3.
"Carta a Valentín Paz-Andrade" (Buenos Aires, Nadal do 67) en: PORTELA YÁÑEZ, Charo e Isaac Díaz Pardo (ed.). Epistolario, 1997, edicións do Castro, Sada
"El Renacimiento"
"Baudelaire"
"Murillo"
"Seoane"

Ref.^a Bibliográficas:

ALONSO MONTERO, Xesús (1981)
SEOANE, Luis: "Lorenzo Varela", Grial, 64, (abril-maio-xuño 1979), 232-236.
FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:999)
BREA REI, Xosé Ramón (1999:19-33)
VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000:144)
FERREIRO FENTE, Xosé Gregorio (1992:540-557)
FERREIRO FENTE, Xosé Gregorio (1999:529-554)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:300-301)
Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999)
CAUDET, Francisco (1999:289-304)
ALONSO MONTERO, Xesús (1999:9-15)

NEIRA VILAS, Xosé (2000:105 e 107)

Ref.^aFotográficas: Arquivo fotográfico do AEG, nº rexistro 453. PÉREZ LEIRA, Lois (1999:241-248), AXEITOS, Xosé Luís (1995b:79), CID CABIDO, Xosé (1994:159), ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993:156) e NEIRA VILAS, Xosé (2000:42 e 106)

2.019 **VARELA, Ramona**

Países: Cuba

Biografía

(A Golada, Pontevedra, ?) Exiliada en Cuba.

Ref.^aBibliográficas: Información aportada por Carlos Bourio Villarino. Contacto María Presas (AEG)

2.020 **VAZ NÚÑEZ, Francisco**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

2.021 **VÁZQUEZ CALVO, Juan**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Carballino, Ourense, ? - ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Saint Cyprien en Francia.

Ref.^aBibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.022 **VÁZQUEZ CREGO, Julio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^aBibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

2.023 **VÁZQUEZ DÍAZ, Francisco "COMPOSTELA"**

Barco

Países: Francia / Campos de Refuxio / República Dominicana / Porto Rico

SALLE, DE LA

Biografía

(Santiago de Compostela, 07/09//1898 - Porto Rico, 1988) Estudio de Escuela de Artes e Oficios de Santiago e despois en Madrid traballa nos talleres de Emiliano Sánchez e nos de Lizárraga e Herráiz. Tamén expuso en Santiago de Compostela e en Madrid no Museo de Arte Moderno, no Círculo de Bellas Artes e na Asociación Amigos do Arte. Na Exposición Internacional de Barcelona gañou unha medalla e o Estado Español concedeulle unha pensión para París (1930 e 1931), despois tamén foi figurado na Colonial de París. No comezo da guerra ingresa no exército republicano e foi escultor oficial do Quinto Reximento facendo as mascarás dos mortos. Colabora tamén coas revistas antifascistas "Nueva Galicia" e "El Miliciano Gallego", así como no 4º Batallón de Milicias Populares Gallegas con outros galegos como Santiago Álvarez ou Rafael Dieste. Cando acaba a guerra pasa a Francia refuxiándose en varios campos de concentración, entre eles o de Saint Cyprien, ata que a SERE o embarca rumbo a América. Chega á República Dominicana no vapor De la Salle o 19 de Decembro de 1939. Despois de permanecer un ano alí é invitado polo médico español exiliado Ángel Rodríguez Olleros a conecer Porto Rico, onde presenta varias exposicións. A partir de 1942 decide asentarse na illa e nese mesmo ano casa coa profesora Margot Arce. Ademais de dedicarse á escultura (sobre todo producindo retratos), en 1943 é contratado con instructor do Colegio de Artes Industriales da Facultade de Pedagogía da Universidade de Porto Rico. En 1957 chega a ser director do taller de escultura do Instituto de la Cultura Puertorriqueña ata o ano 1968, cando pasa a ser profesor da Esocla de Artes Plásticas do mesmo Instituto. Morre o 21 de febreiro de 1988 a consecuencia dun fallo renal.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Profesións: Escultor

Obra no exilio: Exposicións:
Ciudad Trujillo: Salones del Palacio Nacional (II Conferencia Interamericana del Caribe), 1940.
San Juan, Puerto Rico: Casa del Sr. Waldemar Lee, 1940.
Río Piedras, Puerto Rico: Universidad de Puerto Rico, 1940.
San Juan, Puerto Rico: 1942.

Ref.^a Bibliográficas: GONZÁLEZ LAMELA, M^a del Pilar (1997:175-201)
GONZÁLEZ LAMELA, Mª de Pilar (1999:104)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:123)
LIBER, Soni (1942:8)
ÁLVAREZ, Santiago (1986:102)
VÁZQUEZ ARCE, Carmen (1999:553-563)

Ref.^a Fotográficas: AEG, nº rexistro do 357 ó 362.

2.024 **VÁZQUEZ DIÉGUEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

2.025 **VÁZQUEZ ESTÉVEZ, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

2.026 **VÁZQUEZ GAYOSO, Jesús**

Países: Cuba / México / Panamá / Venezuela

Biografía

(Vilaodríz, A Pontenova, Lugo, 1912 - México, 1970) Antes do exilio foi profesor axudante na Facultade de Leis da Universidade Central de Madrid, así como oficial de Milicias e Mayor de Carabineros durante a Guerra Civil. En 1939 chega a Cuba onde é nomeado director da Sección de Estudios Xurídicos da Escola Libre da Habana. Foi dirixente de Izquierda Republicana. En 1948 foi vicepresidente de ARDE (Acción Republicana Democrática Española) en México. No ano 1947 foi designado cónsul xeral do goberno republicano español no exilio, en 1950, tras unha estada en Panamá e Venezuela regresa a Cuba. Durante a etapa panameña (1941-45) foi profesor de Dereito Romano na Universidade Interamericana e Decano da Facultade de Dereito e Ciencias Políticas, 1942-43. En Venezuela estivo no ano 1945 e alí foi profesor da Universidade Central de Venezuela ata o ano 1948, Cónsul Xeral e Encargado de Negocios do Goberno da República de España. Foi membro do Consello Supremo da Organización España Errante. Foi colaborador de: Nuestra España, Carteles, Revista Cubana, El Progreso de Asturias, Vida Universitaria y España Errante. Foi correspondente de diversas publicacións escribindo sobre temas de dereito.

Organizacións ás que pertenceu:

ARDE ACCIÓN REPUBLICANA DEMOCRÁTICA ESPAÑOLA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Xornalista / Avogado / Profesor

Obra no exilio: Libros, monografías y folletos:
"Visión de un mundo nuevo. Mensajes de España" (1941) A Habana, (prólogo de Álvaro de Albornoz); "Instituciones locales de mundo romano, nacimiento y transformación" (1943) A Habana (Separata de Universidad da Habana); "Sobre disciplina en una nación en guerra" (1943) Panamá; "Rutas de emoción" (1944) Panamá
Artigos:
"El derecho de guerra", Nuestra España, 1, (octubre 1939) (en colaboración con Juan Vázquez Gayoso); "Una página de historia. El despertar de un pueblo", Nuestra España, 10-11, (julio-agosto 1940); "El tabú de la moral convencional", Ultra, 39, (octubre 1940); "Sobre diplomacia", Anuario Univ. Santo Dom., V:1-2, (enero 1941); "La República Española ante la guerra y la comunidad internacional", Nuestra España, 13, (octubre-diciembre 1941) (en colaboración con Juan Vázquez Gayoso); "La Universidad Interamericana, institución de paz", América, (julio 1943); "La idea hispánica tradicional del estado", Universidad, 21, (1943).

Ref.^a Bibliográficas: DOMINGO, Jorge e GONZÁLEZ, Roger (ed.) (1998)
VÁZQUEZ GAYOSO, J. (1941)
AMO, Julián e SHELBY, Charmion (comp.) (1950:123)

Comentarios: Jesús Vázquez Gayoso escribe dous artigos na revista cubana "Nuestra España" co seu irmán Juan Vázquez Gayoso, que se encontra na Habana no ano 1939, pode que este tamén sexa exiliado.

2.027 **VÁZQUEZ GONZÁLEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Montederramo, Ourense, ? - 22/07/1941) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès, así como no de Saint Cyprien, nos Pirineos Orientales. Posteriormente foi deportado ó campo de concentración de Mathausen onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
"Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:143)

2.028 VÁZQUEZ HUMASQUÉ, Adolfo

Países: México

Biografía

(? - 197?) Agrónomo galego exiliado en México. Director Xeral da Reforma Agraria e máis tarde subsecretario do Ministerio de Agricultura cos gobernos progresistas da república. En México traballou na "Colonia de Santa Clara" dedicada ó cultivo da videira e funda unha compañía de seguros agrícolas. Tamén perfeccionou a técnica do cultivo do oliveira. Publicou artigos como "El cultivo del Olivo en México" que presentou na "Convención Forestal". Foi presidente do Padroado da Cultura Galega baixo o patrocinio de Luís Soto en 1954, substituíndo o violinista Xesús Dopico.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA
PADROADO DA CULTURA GALEGA

Profesións: Agrónomo / Subsecretario Gubernamental

Profesións no exilio Agrónomo

Obra no exilio: "Oa labregos i a eleitrificación" en: Vieiros nº4, primavera 1968
"Necesidade dunha praneazón agro-pecuaria I". Vieiros nº1, verán, 1959
"Necesidade dunha praneazón agro-pecuaria II". Vieiros, nº2, outono, 1962

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, Carlos (1959:61-65)
GURRIARÁN, Ricardo (1999:249)
ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976, I: 139)

2.029 VÁZQUEZ JARES, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Viana do Bolo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.030 VÁZQUEZ NOGUERIA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vilaister, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.031 VÁZQUEZ PÉREZ, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrou o Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

2.032 **VÁZQUEZ PUGA, Eloy**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ousende, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.033 **VÁZQUEZ REY, Antonio**

Biografía

(Campaña, Valga, Pontevedra, ?) Mestre nacional de Pontecesures. Afilado ó Partido Socialista. Despois de estar preso marchou para América, onde traballou nun barco. Faleceu alí.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Mestre

Profesións no exilio Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982)

Ref.^a Fotográficas: Hai un debuxo de perfil en DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982:anexo)

Comentarios: DÍAZ FERNÁNDEZ, X. (1982) non indica a qué país marchou VÁZQUEZ REY.

2.034 **VÁZQUEZ REY, Paco "O Ferreiro de Campaña"**

Biografía

(Campaña, Valga, Pontevedra, ?) Tenente Alcalde de Valga durante a IIª República por Izquierda Republicana. Mecánico de profesión con taller establecido en Campaña. Despois de estar preso fuxiu para América onde faleceu.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Mecánico / Tenente Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982)

Ref.^a Fotográficas: Hai un debuxo de perfil realizado por Camilo Díaz en DÍAZ FERNÁNDEZ, Xosé (1982:anexo)

Comentarios: É irmán de Antonio Vázquez Rey

2.035 **VÁZQUEZ RODRÍGUEZ, Luis**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Exiliado en Francia. Alí formou parte do Bloque Republicán Nazonal Republicano Galego fundado en Toulouse o 21 de decembro de 1944.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:115)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:590, n. 537)

2.036 VÁZQUEZ RODRÍGUEZ, Rogelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Parada do Sil, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.037 VÁZQUEZ SÁNCHEZ, Eduardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo en Barcarès, Francia, como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

2.038 VÁZQUEZ SANJURJO, Ricardo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

2.039 VÁZQUEZ VALDOMINOS, Jesús

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Cujas, Ourense, ? - Mauthausen, 26/09/1941) Foi trasladado ó comando Gusen do campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar a Mauthausen.

2.040 VÁZQUEZ VALIÑO, Domingo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palas de Rei, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.041 VÁZQUEZ VALIÑO, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Noia, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezièrs en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados. Probablemente sexa irmán de Miguel Vázquez Valiño, tamén orixinario de Noia (A Coruña).

2.042 VÁZQUEZ VALIÑO, Miguel

Países: Brasil / Francia / Uruguai

Biografía

(Noia, A Coruña, 16/01/ 1910 - Montevideo, ?) Traballou de aprendiz de zapateiro ata os 18 anos. Marchou para Arxentina en 1928 escapando do servizo militar. Regresou a España no ano 1931 voltando de novo para Arxentina no ano 1932 debido á situación de inestabilidade que el percibía en Galicia. Tres anos despois decide novamente voltar a España onde pasa a ser concelleiro de Izquierda Republicana na súa vila. Tralo alzamento militar decide fuxir dende Muros nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa" cara a Bilbao; dende alí vai para Asturias onde axuda a formar a "Agrupación Confederada de Galicia" en Xixón. Despois, e a bordo dun barco inglés, chega a Barcelona onde forma parte da "Agrupación Regional Galaica" e colabora cunha revista mensual que saía en Valencia. Alí trata de organizar a "Agrupación Confederal Galaica" e para iso mantivo contactos con Severino Iglesias Siso, Castelao, Suárez Picallo, González López e Longueira. Alí foi tamén secretario da organización do comité nacional da CNT. En Port La Selva coñece a Dora Luélmo, madrileña filla dun técnico de telefónica. Logo ten que fuxir cara Francia onde estivo no campo de concentración de Brams (Aude). Cando sae do campo decide formar parte dun grupo de resistencia contra Franco que tiña previsto atentar contra o dictador en Donosti. Despois chega a Toulouse e dende alí sae para Marsella onde embarca no ano 1950 para Brasil, tomando parte dunha expedición organizada polo goberno brasileiro para colonizar Río Grande do Sur. Alí organizou unha agrupación española e unha cooperativa da construción con outros albanais. En febreiro de 1955 marcha coa súa familia clandestinamente para Uruguai, instalándose en Montevideo. En 1956 foi secretario de cultura da "Casa de Galicia" e formou parte do "Centro Coruñés" do que foi socio fundador e presidente. Tamén foi director dunha publicación tamaño tabloide chamada "Finisterre". Como xornalista colaborou asiduamente no "Diario Español" ata 1958, ano no que pasa a ser vocal da "Casa de Galicia". En Uruguai organizou a Irmandade Galeguista onde sacaron á rúa "O Irmandiño". Entre as súas actividades tamén formou parte da Comisión de Cultura da "Casa de Galicia".

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO
IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Xornalista / Sindicalista / Zapateiro

Ref.^a Bibliográficas: Bergantiños. Publicación Oficial del Club Bergantiños de Montevideo, 1, (1982-1983), 40 (sección "Los personajes de trastienda" Entrevista a Miguel Vázquez Valiño realizada por Pilar Cagiao Vila. Fondo HISTORGA (AHUS), entrevista nº 912. AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:96, 377-381)

Ref.^a Fotográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:80)

2.043 VÁZQUEZ VÁZQUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.044 **VÁZQUEZ VISO, Jaime**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do "Batallón de Milicias Populares Gallegas" na Guerra Civil. Estivo refuxiado en Barcarès, Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:131)

2.045 **VÁZQUEZ, Dora (Filla de Miguel Vázquez Valiño)**

Países: Brasil / Uruguai

Biografía

(Francia, 1938/39) Nace no campo de concentración de Brams Aude en Francia. Dende aquí marcha cos seus pais para Brasil e posteriormente pasan clandestinamente ela e sua nai no ano 1955 a Uruguai.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista a Miguel Vázquez Valiño realizada por Pilar Caglio Vila. Fondo HISTORGA (AHUS), entrevista nº 912. Información proporcionada por Rogelio Martínez Barreiro.

2.046 **VÁZQUEZ, Enrique**

Países: México

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil desempeñou o cargo de Comandante de Aviación. Despois exiliouse en México onde frecuentou os ambientes dos socialistas galegos exiliados.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

2.047 **VÁZQUEZ, Francisco G.**

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México. Alí aproximouse ó grupo de socialistas galegos exiliados.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

2.048 **VEGA GÓMEZ, Antonio**

Países: Francia

Biografía

(Becerreá, Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.049 **VEGA GUERRA, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

2.050 **VEIGA GALLEGO, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Centre d'Hebergement de Monteliu (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.051 **VEIGA GÓMEZ, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados Agde (Herault) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.052 **VEIGA MOSQUERA, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Betanzos, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de concentración de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.053 **VEIGA SENTONE, Manuel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaña, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Centre d'Hebergement de Monteliu (Aude) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.054 **VEIGA, Jesús**

Países: Francia / Chile

Biografía

(Moaña, Pontevedra, ?) Militante da CNT. Foxe a Francia en 1947 onde segue a manter contactos cos cenetistas do interior. No ano 1950 trasládase coa súa familia a Chile onde desenvolve unha importante actividade das comunidades pesqueiras do país. Participou tamén no artellamento de cooperativas pesqueiras nos portos de San Antonio, San Vicente, Concepción e Valparaíso.

Organizacións ás que pertenceu:

CNT CONFEDERACIÓN NACIONAL DEL TRABAJO

Profesións: Sindicalista / Mariñeiro

Profesións no exilio Empresario / Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)
PÉREZ RÚA, Manuel: Comunicación presentada sobre Jesús Veiga no Congreso Homenaxe "O Exilio Galego, 1936-1975", Pontevedra, 25-27 de xaneiro de 2001.

2.055 **VEIRA CATRUFO, Enrique**

Países: Cuba / Hungría

Biografía

(A Coruña, ? - A Coruña, 1976) Emigrou de novo a Cuba, onde nos anos 20 foi organizador do Sindicato de Transporte da Habana, e ingresou no Partido Comunista Cubano. En 1930 foi expulsado de Cuba pola Dictadura de Machado, volvendo a Galicia. Despois de 1936 participou na loita clandestina, sendo encarcerado varias veces. En 1943 foi condeado á cadea, estivo en Alcalá de Henares e no Penal de Burgos. Despois exiliouse, posiblemente vía Francia, en Budapest. Morreu na Coruña en 1976.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1988:245)

2.056 **VELA CALVO, Santiago**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Buiños, Bande, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld) nº 2 en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.057 **VELO COBELAS, Carlos**

Barco
IPANEMA

Países: México

Biografía

(Pereiros, Cartelle, Ourense, 1909 - México, 1988) Importante cineasta e fundador do cine-club da F U E, xunto con Buñuel durante a Segunda República. Estudou bioloxía na Universidade Central de Madrid mentres vive na Residencia de Estudiantes e toma contacto coa maior parte das vangardas artísticas da época. Iniciouse no cine cun filme en 16 mm sobre a vida das abellas para a súa tese doutoral. Tamén deu clases de Bioloxía na Universidade. Pertenceu ó Partido Comunista e foi colaborador das "Misiones pedagógicas" e de "La Barraca". Ademais é considerado o creador do documental español con traballos como "La ciudad y el campo" (1935), "Almadrabas" (1935), "Galicia y Compostela" (1935), "Infinitos" (1935), "Tarraco Augusta" (1935) rodados para CIFESA en colaboración con Fernando G. Mantilla. Cando estalou a guerra andou fuxido ata que logrou pasar a Marrocos e trasladarse máis tarde á zona republicana onde sería comandante do Servicio de Cartografía do Estado Maior. Ó acabar a guerra foxe a México onde desenvolve unha importante campaña galeguista. Nos comezos foi titular da cátedra de Ciencias Naturais da Academia Hispano-Mexicana, pero trala proposta de dirixi-lo "Noticiero Mexicano" volve ó mundo do celuloide. Asociáase con Barbachano Ponce con quen funda as produtoras EMA e Teleproducciones. Chega a realiza-los semanarios "Noticiero Mexicano EMA", "Cámara", "Cine Verdad" e "Tele Revista". Participou activamente como adaptador e guionista con García Ascot no filme "Raíces" (1953) de Benito Alazraki, que foi recoñecido pola crítica no Festival de Cannes, onde chegou a proxectarse un documental dirixido polo propio Velo, "Tierra Caliente". Con Cesare Zavattini, que visita México en 1955, escribiu as tres historias que debían componse "México mío", proxecto que non chegou a realizarse. Neses anos, Velo traballa nun documental sobre o toreiro Juan Procuna, "Torero" (1956) que foi unha mistura de documental e filme de ficción. O mesmo tivo moito éxito e pasou a converterse en pioneiro do "cinéma-verité" na cinematografía mexicana. Con este filme gañou o León de ouro. Foi director da produción de "Nazarín" (1958) de Buñuel e das "Sonatas" (1959) de Bardem. Nos anos sesenta adaptará, con Carlos Fuentes e Gabriel García Márquez, un relato de Juan Rulfo que chegará a se-lo filme "El gallo de oro" (1964), dirixida por Roberto Gavaldón. Logo decide dirixir unha versión de "Pedro Páramo" (1966) que tivo moitos problemas coa censura e foi un rotundo fracaso económico. Logo realiza algúns filmes comerciais de escasa entidade como: "Don Juan 67" (1967); "Cuatro de chocolate y uno de fresa" (1969); "Alguien nos quiere matar" (1970) e "El medio pelo" (1971). Logo dedicouse á produción de documentais dende unha empresa creada coa súa muller, Angélica Ortiz, ata principios dos setenta, cando se separan. Logo dirixe o Departamento de Producción de Documentales de los Estudios Churubusco e dende 1975 o Centro de Capacitación Cinematográfica. En México foi tamén o autor do primeiro número de "Terra e Tempo", delegado do Consello de Galiza, participou na fundación do Padroado da Cultura Galega do que foi Secretario Xeral e Presidente de Honra e participou na emisión radial do Padroado. En canto á súa colaboración nas revistas do exilio mexicano colaborou en "Saudade" (1942-43), "Vieiros" (1959-1968), "Romance" e "España Peregrina". Participou ademais na formación da UPG. Foi profesor de Información Periodística Especializada e profesor de Historia dos Medios Audiovisuais. Foi o primeiro doutor en Ciencias da Información na rama da imaxe visual e auditiva de Galicia. No ano 1985 Carlos Velo asistiu no Carballiño a unhas xornadas en homenaxe ó cineasta.

Organizacións ás que pertenceu:

CONSELLO DE GALIZA
PADROADO DA CULTURA GALEGA
PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
UPG UNIÓN DO POBO GALEGO

Profesións: Profesor / Biólogo

Profesións no exilio Cineasta

Obra no exilio: Documentais: "La ciudad y el campo" (1935); "Almadrabas" (1935); "Galicia y Compostela" (1935); "Infinitos" (1935); "Tarraco Augusta" (1935); "Saudade"; "Tierra caliente"

Películas:

"Raíces" (1953), "Torero" (1956), "Nazarín" (1958), "Sonatas" (1959), "El gallo de oro" (1964), "Pedro Páramo" (1966), "Chistelandia" "Nueva Chistelandia", "Don Juan 67" (1967), "Cinco de chocolate y uno de fresa" (1969), "Alguien nos quiere matar" (1970), "El medio pelo" (1971).

Outras publicacións:

"Carta ao Fato Brais Pinto" (1962)

Ref.^a Bibliográficas: FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000b:999-1000)
GUBERN, Roman (1976:189-198)
RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994:335)
NEIRA VILAS, Xosé (1996:309-316)
"Recuperado parte del documental inédito de Carlos Velo "Galicia", La Voz de Galicia, (sección Cultura), (21/01/2001), 34.
RODRÍGUEZ, Juan (1997:197-224)
MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976:314)
FERNÁNDEZ, Miguel Anxo (1996)
ÁLVAREZ POUSA, Luis (1999:44-51)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:235-239)

Ref.^a Fotográficas: Fondo Fotográfico do AEG, nº rexistro do 136-139, 471-473, 2899-2972. NEIRA VILAS, Xosé (2000:18-19), GUBERN, Roman (1976:50-52), NEIRA VILAS, Xosé (1996:310 e 312), MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luis (et al.) (1989:144)

2.058 **VELO COBELAS, Castor**

Países: Venezuela

Biografía

(Cartelle, Ourense, ?) Vicepresidente do primeiro grupo constituído en Ourense das Mocedades Galeguistas en maio de 1931. Despois de residir en Vigo exiliase a Venezuela. Despois de estar neste país retorna a Cartelle.

Ref.^a Bibliográficas: PIÑEIRO FELJÓO, Antonio (2000:57)

2.059 **VELO MOSQUERA, Xosé A.**

Países: Venezuela / Brasil

Biografía

(Celanova, Ourense, 21/04/1916 - Sao Paulo, Brasil, 1972) Estudiu Filosofía e Letras e realizou dous cursos de Medicina, ademais comezou a estudar varias carreiras que non rematou. Dende moi pronto interérase polo ideario galeguista e con Celso Emilio Ferreiro e José Velo Mosquera constituíron o primeiro grupo das Mocidades Galeguistas en Celanova a finais de 1932, coordinado por Elixio Rodríguez, Carlos Román e Manolo Souto, tendo como secretario da organización estaba Xaime Illa Couto. Con Celso Emilio Ferreiro crea en 1933 o semanario titulado Adiante. No transcurso da II Asambleira da Federación das Mocidades Galeguistas celebrada no ano 1935 é elixido secretario xeral. Celso Emilio Ferreiro como secretario de organización e Vicente Bóveda Iglesias secretario técnico. Este grupo foi separándose progresivamente do Partido Galeguista (cambio de nome da FMG pasándose a chamar Federación de Mocidades Nacionalistas). Durante este período mestura a súa actividade política coa literaria. En 1935 publica a súa primeira poesía titulada "Alciprés" dentro da revista Nós. Neste mesmo ano, e con 19 anos, casa con Jovita Pérez González, filla do taberneiro, A. Pérez, coñecido en Celanova co alcume de Vinagre, coa que tivo tres fillos. En 1936 fundou, xunto con Celso Emilio, a revista de poesía "Cartafol". Co estalido da Guerra Civil é detido pola policía para que lles entregue os arquivos da Federación das Mocidades Galeguistas. Pouco tempo despois deixáronno en liberdade e é enrolado no exército en marzo de 1937 na División Acorazado Brunete. Tenta fuxir por dúas veces ó bando republicano. Cando remata a guerra consegue volver a Celanova por reclamo da nai despois dun tempo decide saír do país pro primeira vez residindo uns meses en Guinea. Despois permanece catro anos en Celanova, ata 1943, ano no que se establece en Vigo onde puxo unha academia impartindo clases de matemáticas. Debido as actividades clandestinas que realizaba foi detido no 1944. Foi recluído na cárcere de Vigo pois fora identificado erroneamente como comunista. Alí compartiu celda con Francisco Comesaña e Manuel Otero Castelao. Logo foi trasladado ó castelo da Coruña, por tres meses, onde sufriu torturas. Posteriormente, saíu en liberdade condicional. Pasou un ano agochado en Celanova na aldea de Moreira ata que no ano 1947 puido fuxir cara a Portugal xunto con Manuel Otero Castelao. Alí foron acollidos por un vello amigo da infancia celanovesa, Luís López, emigrado había anos a Lisboa. Estivo tres meses con Luís López recibindo apoio dun colectivo de axuda ós refuxiados españois en Portugal, os "cuáqueros", dirixidos por unha filantropa americana, Miss Helen. O cerco da PIDE (Policía de Investigación e Defensa do Estado salazarista) estréitase e é detido de novo no forte Caxias, co fin de ser entregado. Sae da cadea grazas ó Unitarian Service (dos cuáqueros). A relación que tivera Velo con Rómulo Gallegos, dunha antiga estada do novelista venezolano en Galicia, fixo que ordenase o seu traslado a Venezuela procurando que lle chegara un pasaporte de emerxencia. Xosé Velo chegou a Caracas o 9 de outubro de 1948, despois dunha escala en Nova York. Alí traballou como mestre dando aulas na Escola de Administración do Exército Venezolano, ademais, dirixiu a Academia Orto Centro de Enseñanza. É expulsado, iniciando un longo rosario docente por outros centros de ensino: A Academia Hispano-Venezolana (como profesor de castelán) e tamén en centros relixiosos (entre 1953-1954). Segundo chegou a Venezuela integrouse na comunidade galega e na loita antifranquista. Participou en Galeuzca, presidiu o Lar Galego de Caracas e participou nas actividades organizadas polos galeguistas. Os fillos e a muller chegan a Venezuela a finais 1949, vía Portugal, onde estiveron 3 meses en Portugal (Monte Estoril) na casa de Luís Pérez. En 1951 Pepe Velo, Gonzalo Gómez Caridad, José Mariño, Manuel Gallego e Argimiro Costa formaron unha comisión por Unidad Gallega. Tamén colabora na revista venezolana "Tierra Firme" e tamén na emisora "Radio Cultura" dependente do Lar. O colectivo que máis procurou a unión dos galegos en Caracas era a Comisión de Arte e Cultura do Lar Galego, formado case que permanentemente por Velo Mosquera, Gómez Caridad, Xoan Noia, os irmáns Manolo e Baldomero Gallego e Xosé Sesto. No ano 1956 consegue a presidencia do Lar Gallego e participou no Primeiro Congreso da Emigración Galega realizado en Bos Aires no que destacou como gran orador. Velo tratou de impoñer a unha parte do Partido Galeguista a idea dunha política máis combativa contra o franquismo. Fundou con outros exiliados a Unión de Combatentes Españoles Antifranquistas Nacionalistas Galegos (CEANGA), en 1958. Creou as emisoras de radio "La Voz Patria" e "Radio Caridad", que actuaron como portavoces dos antifranquistas. Mentras o Partido Comunista de España abandona a loita armada contra Franco, Velo creía que era necesario coordinar as loitas da esquerda do estado español e as de Portugal, para poder derrotar as dúas dictaduras. En 1959 creou xunto co xeneral portugués Humberto Delgado, Galvao e Soutomaior o Directorio Revolucionario Ibérico (DRIL). A idea era o derrocamento dos dous gobernos. Como parte deste plan, levouse a cabo o secuestro do traslántico Santa María, de bandeira portuguesa a comezos de xaneiro de 1961. Velo é promulgado director xeral do DRIL en xaneiro de 1960, adoptando o alcume de "Jurado". O secuestro rematou coa claudicación dos combatentes cando o goberno brasileiro lles permitiu entregarse no porto de Recife e lles ofreceu refuxio e asilo. Así, tanto Xosé Velo como o seu fillo Víctor, que tamén formaba parte do comando, permaneceron no Brasil. Trasladáronse a vivir a Sao Paulo e alí Xosé Velo fundou a librería e a editorial NÓS xunto co socialista Bartolomé González Llorente, que acabou sendo alcalde de Móstoles. Logo converterase na Editorial Publicacións Galicia Ceibe (1966). A primeira obra desta editorial foi unha tradución ó portugués da obra de Rosalía de Castro por Eclea Bosi. Xosé Velo funda e dirixe a revista de periodicidade mensual "Paraíso siete días". Durante os últimos anos da súa vida dedicouse a escribir e colaborar con varios xornais e revistas. Escribiu o libro "Morra España, Viva Hespaña". Nel daba a coñecer o seu pensamento político insistindo na idea de reconstruír unha nova España baseada na Federación das Nacións Ibéricas. Faleceu o 31 de xaneiro de 1972 con 55 anos, logo de sufrir unha longa enfermidade. Foi enterrado en Morumbi, Sao Paulo.

Organizacións ás que pertenceu:

AGUEA AGRUPACIÓN GALLEGA DE UNIVERSITARIOS, ESCRITORES Y ARTISTAS

DRIL DIRECTORIO REVOLUCIONARIO IBÉRICO DE LIBERACIÓN

FMG FEDERACIÓN DAS MOCEDADES GALEGUISTAS

Profesións: Político / Escritor / Profesor

Obra no exilio: "Alciprés"

Ref.^o Bibliográficas: GEG

MARTÍNEZ E CRESPO, Xurxo (1996:25)
PIÑEIRO, Antonio (2000)
NEIRA VILAS, Xosé (2000:13-15)

Ref.^a Fotográficas: PÉREZ LEIRA, Lois (1999:255-262), ALLEGUE OTERO, Gonzalo e F. FREIXANES, Víctor (1993:128), NEIRA VILAS, Xosé (2000:14) e no AEG, CD-ROM III, Carpeta: Elpidio Villaverde, nº 30.

Comentarios: Segundo o artigo de Martínez e Crespo a libreraría que establece en Sao Paulo chamábase "Follas Novas" e que despois daría inicio Editorial Alborada.

2.060 VELO TEMES, Benito

Países: Francia / Campos de Refuxio / Reino Unido / Colombia

Barco
ORDUÑA

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) Estudiu Enxeñería Civil en Madrid. Posteriormente casa coa madrileña Lucía García Villafranca e instálanse en Cáceres onde a Benito foille encomendado polo goberno republicano un traballo de enxeñería. Foi encarcerado ante a negativa a adherirse ás tropas de Franco. Gracias á mediación do pai de Benito Velo, un destacado notario na cidade de Vigo, foi posto en liberdade dirixíndose a Vigo para embarcar nun barco inglés a San Xoán de Luz, Francia. Posteriormente, en París toman contacto co embaixador español Luis Araquistain que os incita á voltar a España. Chegan a Valencia e despois instálanse en Madrid. Lucía García comeza a traballar no Ministerio de Asuntos Exteriores. Posteriormente trasládanse a Barcelona, onde o nomean Capitán de Enxeñeiros. Alí foi dado por desaparecido. A muller e a filla, María Luz, cruzan a fronteira francesa para instalarse finalmente en Mok Seapton, Reino Unido. Lucía García busca insistentemente ó seu marido durante un ano para acabar averiguando que Benito Velo estaba nun campo de concentración no Sur de Francia. Foi liberado a través da Cruz Roja Internacional. Xa en Londres, Benito Velo, decidiu marchar coa familia para Colombia. Alí estaba casada a súa irmá máis nova con Alfredo Gómez Venegas, vinculado ó goberno de Eduardo Santos. Por intervención directa deste exiliáronse nese país. Eles non tiñan pasaporte, pero o Foreign Office expediulles un pasaporte-carta co que puideron chegar a Colombia. No barco "Orduña" chegaron a Bogotá o 6 de maio de 1940. O futuro profesional do Benito Velo estaba asegurado, pero as constantes alteracións de conducta producidas por problemas mentais, ocasionados polos traumas sufridos, chegaron a facerse patolóxicas impedindo o seu desenvolvemento profesional. Lucía García tomou as rendas económicas da familia empregándose, no ano 1941, como profesora do Liceo Francés "Luis Pasteur". Madame Velo, como sería coñecida a partir de entón, adicou toda a súa vida o labor docente no Colegio Francés. No ano 1965, xa xubilada, funda un centro de educación preescolar bilingüe chamado "Kinder francés Sta. Genoveva" transformándose posteriormente no Colexio Francés Santa Genoveva, no que traballou ata a súa morte no ano 1971.

Profesións: Enxeñeiro

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ GORROÑO, María Eugenia (1990:100-103)

2.061 VELOSO ESTÉVEZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

2.062 VELOSO MACÍA, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Rubiais, Viana do Bolo, Ourense, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense". Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.063 VELOSO, Rogelio "Bocagrande"

Países: Chile

Biografía

(Noia, A Coruña, ? - Chile, ?) Fuxiu xunto con outros veciños a noite do 26 de xullo de 1936 dende Muros e cara a Bilbao nos bous "Santa Eulalia" e "Santa Rosa". Posteriormente exiliouse en Chile onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:83 e 382)

2.064 VENTOSA VIEITES, José A.

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Son, Cee, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Agde (Herauld)

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.065 VERDAGUER MARECA, Gregorio

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(A Coruña, ? - Mauthausen, 26/11/1941) Galego que estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:154)

2.066 VIANA ESPERÓN, Alejandro

Países: Francia / México

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ? - México, ?) Destacou polas súas actividades mercantiles e bursátiles así como polos seus coñecementos económicos. Foi deputado por Izquierda Republicana por Pontevedra na última lexislatura republicana. Tralo fin da guerra pasa a Francia dende Valencia onde estivera ó fronte dunha Comisión dedicada ó cuidado de refuxiados. Finalmente vai a México onde morre.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Economista

Ref.^a Bibliográficas: "Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.
GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990:130)

2.067 VIANA, Gerardo G.

Países: México

Biografía

(? - ?) Galego exiliado en México vincualdo ós ambientes socialistas no exilio.

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)

2.068 **VICOS ÁLVAREZ, Alfonso**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.069 **VIDAL ALONSO, Cesáreo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:133)

2.070 **VIDAL BARREIRO, Germán**

Países: Francia / Chile

Biografía

(Noia, A Coruña, 1892 - Concepción, 13/05/1960) Alcalde de Noia nos primeiros anos da República e gobernador civil de Ciudad Real en 1936. Dende esta cidade vai para Valencia onde se encontrou con outros galegos, entre eles estaba o tamén ex-alcalde de Noia, Severino Iglesias Siso. Despois marchou para Cataluña, concretamente estivo en Tarragona como Avogado Fiscal. En xullo de 1938 estaba en Barcelona formando parte do Consello Provincial de Izquierda Republicana, traballando tamén no Subsecretariado de Armamento realizando a importante tarefa de darlle axuda ós seus compañeiros da ría de Muros e Noia. Nesa cidade tamén desempeñou o cargo de vicesecretario de organización de Solidaridade Galega Anifeixista. Unha vez exiliado en Francia, viviu durante un tempo perto de París, en Selles Sur Marne, para despois ir para América xunto con Severino Iglesias Siso. Aínda que tiña como destino Bos Aires, non puido desembarcar por unha confusión nos seus documentos de identificación, e seguiu rumbo a Chile onde residiu ata a súa morte. Nese país tivo o apoio de Embaixador Soriano e do presidente Aguirre. Tamén foi nomeado presidente do Centro Republicano Español. Ante a imposibilidade de exercer como avogado traballou como oficinista. Morre o 13 de maio de 1960 e está en enterrado no cemiterio Playa Ancha de Valparaíso.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA
SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

Profesións: Avogado / Gobernador Civil / Alcalde

Profesións no exilio Administrativo

Ref.^a Bibliográficas: VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990:256)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (463, n. 451)
AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:391 392)

Ref.^a Fotográficas: AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995:291 e 378)

2.071 VIDAL FERNÁNDEZ, Camilo

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.072 VIDAL FERNÁNDEZ, Laureano

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Bande, Ourense, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Orense", Galicia, XVII:633, (05/08/1939), 5.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.073 VIDAL FERNÁNDEZ, Martín

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.074 VIDAL PEREIRA, Germán

Países: Arxentina / Chile

Biografía

(Noia, A Coruña, 1926, ?) Fillo Germán Vidal Barreiro, que se exiliou primeiro en Bos Aires e despois en Chile.

Ref.^a Bibliográficas: RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999:324)

Comentarios: Rodríguez Lago extraíu os datos do xornal "Lonxe da Terraña" nº 7, Santiago de Chile, 1996, 25.

2.075 VIDAL SALETA, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Corme, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezières en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.076 VIDAL SAYAR, Manuel

Países: Francia

Biografía

(Corrubedo, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.077 VIDAL VIDAL, Aurelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:
BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

2.078 VIDAL, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Meaño, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.079 VIDAL, Leopoldo

Países: México

Biografía

(? - ?) Mestre exiliado en México. Estivo vencellado ós ambientes socialistas no exilio.

Organizacións ás que pertenceu:
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Mestre

Ref.^a Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:186)

2.080 **VIDAL, Luis**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Exiliado en Francia. Formou parte do Bloque Republicán Nazonal Galego fundado en Toulouse o 21 de decembro de 1944.

Organizacións ás que pertenceu:

BRNG BLOQUE REPUBLICÁN NAZONAL GALEGO

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Político

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:115)
NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000:590, n. 537)

2.081 **VIDAL, Romualdo**

Países: Francia

Biografía

(? - ?) Refuxiado en París.

Ref.^a Bibliográficas: "Un refuxiado en Francia", Galicia, XVII:629, (01/07/1939), 7.

2.082 **VIDÁN FREIRÍA, Luciano**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Pontevedra, ?) Intendente mercantil. Participou na fundación do Seminario de Estudos Galegos. A comezos do ano 1938 era membro da agrupación Solidaridade Galega Antifeixista, con sede en Barcelona. Despois da Guerra Civil foxe a Francia e logo á Arxentina. Ali fundou un grupo chamado Acción Gallega en la Argentina integrado por afiliados a Izquierda Republicana, que tentou desautorizar a Elpidio Villaverde como representante deste partido na Arxentina. Este grupo foi constituído o 21 de agosto de 1945.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

SEMINARIO DE ESTUDOS GALEGOS

SOLIDARIDADE GALEGA ANTIFEIXISTA

Profesións: Profesor / Perito mercantil

Ref.^a Bibliográficas: "Solidaridade Galega", Nova Galiza. Boletín Quincenal dos Escritores Galegos Antifeixistas, 14 (08/01/05/1938), 1 (Edición Facsímil de Edicións do Castro)
"Actividades de los gallegos afiliados a Izquierda Republicana", España Republicana, XXVIII:771, (01/12/1945), 10.
"Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

Ref.^a Fotográficas: Fotografía nos fondos do AEG (dixitalizado). Carpeta: Federación de sociedades galegas III, nº 47.

2.083 **VIDÁN, María Celina de**

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Pontevedra, ?) En 1939 atopabase en Burdeos xunto co seu home Luciano Vidán Freiria. Despois marchou á Arxentina.

Ref.^a Bibliográficas: "Relación de los gallegos que se hallan refugiados en Francia y dirección de los mismos", Galicia, XVII:826, (06/05/1939), 8.

2.084 **VIÉITES IGLESIAS, José**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Puentes, Sansenzo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Vernet en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.085 **VIÉITEZ DE SOTO, José**

Países: Portugal / México

Biografía

(Celanova, Ourense, 29/07/1910 - México, 1957) Por mor da morte temperá do seu pai ingresa no Colexio de Orfos de Adxudicadora dos Maristas. Tras unha estadia en Bos Aires como emigrante regresa a Galicia para face-lo servizo militar en Ferrol, cidade na que estudia Maxisterio e coñece a Carmen Gómez Martínez, coa que casa. Exerce a docencia en Magón, Cuntis e afíliase a Izquierda Republicana. Estala a rebelión militar de xullo de 1936 e é detido primeiro nas Neves, Pontevedra, o 22 de agosto de 1936, pasando á prisión provincial de Pontevedra. O 21 de outubro do mesmo ano é trasladado ó lazareto de San Simón e consegue saír tralo pago dunha multa. Chámalo a filas e trasládase co Batallón Galego á fronte de Madrid, onde tras unhas declaracións en contra da sublevación franquista é condenado polo Consejo de Guerra en Talavera de la Reina, en Toledo, a 30 anos de inhabilitación e expulsión do exército. En marzo de 1937 é trasladado ó cárcere de San Cristóbal en Pamplona participando na fuxida que se produce no penal, polo que volve a ser condenado a pena de morte conmutada por cadea perpetua. Así, trasládano en marzo de 1939 novamente a Galicia, permanecendo no cárcere de Figueirido ata setembro dese ano, momento no que se produce un novo traslado ó lazareto de San Simón. En febreiro de 1941, acolléndose ós beneficios da liberdade condicional sae do cárcere. Instálase en Ferrol, onde se atopaban a súa muller e a súa filla Ana e pon en marcha un negocio de distribución e venda de froita coa axuda do seu irmán máis vello residente en Canarias. Neses momentos decide ademais afiliarse ó Partido Socialista sufrindo continuos seguimentos e detencións. Cando a situación comeza a ser insoportable decide marchar, primeiro permanece agochado na casa dunha irmá e posteriormente dende Cela (Pontevedra), cruza o Miño e chega a Portugal. En Lisboa recibe a axuda dos demócratas portugueses e da organización de axuda internacional Unitarium ata que seis meses despois e dende Lisboa, sendo a o ano 1946, embarca nun cargueiro cara a México. Instálase primeiro en Puebla, alugando un piso con outros galegos exiliados e comeza a traballar como axente de laboratorio facendo visitas médicas. O contacto con outros exiliados é moi intenso e importante para a súa vida en México, sendo de especial relevancia a amizade que fai cos irmáns de Redondela Bernárdez Gómez. En 1948 chegan a súa muller e a súa filla e trasládanse a México D.F., José perde o traballo e xunto cun amigo instalan unha granxa de galiñas que será atendida por Carmen e Ana. A secuelas físicas da guerra e da represión sufridas por José, fan que, tras serios problemas estomacais morra no ano 1957 en México.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA
PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Profesións: Mestre

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Ana Viéitez Gómez.
CAEIRO, Antonio, GONZÁLEZ, Juan A. e SAÁ, Clara M^a de (1995:285-286)

Ref.^a Fotográficas: CAEIRO, Antonio, GONZÁLEZ, Juan A. e SAÁ, Clara M^a de (1995:251, 253, 254, 257 e 262)

2.086 **VIÉITEZ GÓMEZ, Ana**

Países: Portugal / México

Biografía

(Ferrol, A Coruña, 27/12/1935) Filla de José Viéitez de Soto e Carmen Gómez Martínez. Vive en Ferrol ata os 12 anos, momento no que marcha coa súa nai para recontrarse co seu pai, exiliado en México. Alí estudou en diversos colexios, no Humboldt, no Colexio Madrid e finalmente no Colexio de ensinanza inglesa Maddox onde realizou estudos comerciais. Mentres, axuda ós pais nunha granxa de galiñas instalada por eles en México D. F., ata que regresan a Galicia en 1959, trala morte do pai dous anos antes. En Vigo impartiu clases de inglés durante dous anos e despois dunha estadia dun ano en Inglaterra regresa a Santiago de Compostela onde estaba a súa nai. Coa axuda dun tío paterno conseguen, nai e filla, un emprego no departamento de reservas dunha cadea hoteleira nas Palmas de Gran Canaria, ata o ano 1965, no que tras unha serie de problemas laborais se incorpora á compañía Iberia no corpo auxiliar feminino de terra. En 1971 vai para Madrid, onde vivirá alternando con algunhas tempadas en Baiona, Pontevedra. Coa restauración do réxime democrático afíliase ó Partido Socialista Obrero Español e á UGT. Dende a súa xubilación no ano 1996 vive en Baiona, onde segue traballar pola reivindicación da memoria dos exiliados galegos.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Administrativo / Axente de Turismo

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Ana Viéitez Gómez.

2.087 **VIGO ANIDO, Sergio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

2.088 **VILA ÁLVAREZ, Marcelino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(O Grove, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.089 **VILA CID, Andrés**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Allariz, Ourense, ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia e tamén no Saint Cyprien nos Pirineos Orientales en 1939.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: "Gallegos en los campos de concentración franceses, que piden ayuda a sus hermanos de América", Galicia, XVII:619, (22/04/1939), 3.
"Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

Comentarios: Segundo Eduardo Blanco Amor chámase Andrés Vilte Cid, en "Nuestros refugiados gallegos", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 1.

2.090 **VILA CID, Antonio**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

2.091 **VILA ESPERANTE, Daniel**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi un dos galegos, que durante a Guerra Civil, formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.092 **VILA PROL, Camilo**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Integrante do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.093 VILA RODRÍGUEZ, Celso

Países: México

Biografía

(? - ?) Pertencia á Federación de la Juventud Socialista Unificada de Galicia. Colaborou na publicación Escuela de Trabajo, órgano da Asociación de Trabajadores de la Enseñanza (ATEO) de Orense, dirixida por Luís Soto. Fora secretario xeral da FETE (Federación de Empleados y Trabajadores de Ensino). Tivo que fuxir cara a México onde fundou xunto con outros exiliados a Alianza Nazonal Galega no ano 1943, da cal era secretario de mocedades. Tamén formou parte do Grupo Socialista Gallego de México.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA
JSU JUVENTUDES SOCIALISTAS UNIFICADAS

Profesións: Mestre

Refª.Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999)
"Manifiesto da Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.
"Manifiesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXIII:922, (15/09/1945), 8.

2.094 VILA SÁNCHEZ, Demetrio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Refª.Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

2.095 VILA, Antonio

Países: Francia

Barco

NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?) É propietario do Nuevo Emden xunto con Juan Aguiño. Exiliouse en Francia xunto co grupo de mariñeiros que fuxiu no Nuevo Emden.

Profesións: Mariñeiro

Refª.Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

2.096 VILA, Arturo

Países: México

Biografía

(Coristanco, A Coruña, ? - ?) Alcalde de Coristanco durante a IIª República e que durante a Guerra Civil foi Capitán de Transportes. Despois exiliouse en México.

Refª.Bibliográficas: "Voces socialistas en el exilio. Algunas consideraciones sobre el problema gallego" (1945:10)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:185)

2.097 **VILA, Marcelino**

Países: Francia

Barco
NUEVO EMDEN

Biografía

(? - ?) É irmán de Antonio Vila, propietario xunto con Juan Aguiño do Nuevo Emdem. Exiliado en Francia.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000)

2.098 **VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto**

Países: Arxentina

Biografía

(Ourense, 1910 - Ourense, 1985) Ensaista e profesor de Historia. Dende moi novo pertencía ás xuventudes republicanas. En 1951 vai ó Centro Gallego de Bos Aires con motivo do centenario do nacemento de Curros Enríquez. Decide quedar na Arxentina e chega a ser profesor da Universidade de Bahía Blanca e da U. Nacional de La Plata. Tamén foi catedrático de cultura galega no Centro Lucense (1956-59). Presidente da comisión de cultura do Consello de Galiza. En 1966 publica "Los gallegos en la Argentina". Regresa a Ourense en 1982.

Organizacións ás que pertenceu:

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Ensaista / Profesor

Profesións no exilio Escritor / Profesor

Obra no exilio: "Manuel Curros Enríquez", (1953) Bos Aires: Ediciones Galicia, Bos Aires
"Los gallegos en la Argentina. Tomo I e II." (1966) Bos Aires: Ediciones Galicia
"No centenario da Historia de Galicia de Murguía", Vieiros, 3, (outono de 1965), (edición facsimil, Vigo: A Nosa Terra)
VILANOVA, Alberto: "Unamuno en Galicia", Vieiros, nº 4, primavera de 1968. Edición Facsimil, Vigo: A Nosa Terra, 1989.

Ref.^a Bibliográficas: GEG

2.099 **VILAR PEREIRA, (irmáns)**

Países: Francia

Biografía

(Regüela, A Capela, A Coruña, ?) Fuxidos en 1936, marchan a Francia en 1946.

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:185)

2.100 **VILAR, Alfredo**

Países: México

Biografía

(? - ?) Pertencía a "Federación de la Juventud Socialista Unificada" de Galicia e fora caixeiro do Banco de España. Tivo que fuxir cara a México onde fundou, xunto a outros exiliados, a "Alianza Nazonal Galega" no ano 1943 da cal era vicesecretario de mocedades.

Organizacións ás que pertenceu:

ALIANZA NAZONAL GALEGA
FEDERACIÓN DE LA JUVENTUD SOCIALISTA UNIFICADA DE
GALICIA

IR IZQUIERDA REPUBLICANA

Profesións: Empregado de banca

Ref.^a Bibliográficas: MARTÍNEZ, José Luis (1999:96)
SOTO, Luís (1983:191)
"Manifiesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXI:826, (10/04/1943), 8.
"Manifiesto de Alianza Nazonal Galega de México", Galicia, XXIII:922, (15/09/1945), 8.

2.101 VILARCHAO PÉREZ, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

2.102 VILARCHAR GIL, Elías

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:138)

2.103 VILAS BLANDO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Boiro, A Coruña, ?) En agosto de 1939 estivo no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.104 VILAS CHICAS, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Padrón, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Barcarès en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.105 VILAS CORRAL, Jesús

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

2.106 VILAS GONZÁLEZ, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo no campo de refuxio de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:134)

2.107 VILAS RODRÍGUEZ, Rosa

Países: Unión Soviética

Biografía

(Lugo, 1903) Pertenceu ó PCE dende 1936. Exiliada na URSS, casou con Antonio Cordón García.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Ref.^a Bibliográficas: Libro de Rexistro do Centro Español de Moscova (1986).

2.108 VILAS ROMERO, Secundino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - Francia, ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante o transcurso da Guerra Civil. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès. Morreu nese país.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

2.109 VILLAR FEBRERO, Aquilino

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid durante a Guerra Civil. Logo estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

2.110 VILLAR FEBRERO, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Chegou en 1939 a Barcarés como refuxiado.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:137)

2.111 VILLAR MARTÍNEZ, Augusto

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas na Guerra Civil. Estivo refuxiado no campo francés de Barcarés.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:132)

2.112 VILLAR NÚÑEZ, Dositeo César

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Cesuras, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.113 VILLAR PAZOS, Manuel

Países: Venezuela

Biografía

(Regüela, A Capela, A Coruña, ?) Consegue fuxir e fixa a súa residencia en Venezuela.

Profesións: Labrego

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:185)

2.114 VILLAR PÉREZ, ?

Países: Francia

Biografía

(Cartelle, Ourense, ?) Irmán de Luis Villar Pérez. Exiliouse en Francia co seu irmán. Servira no exército de Franco pero sufriu persecucións dos propios franquistas, sendo esta a razón que deu en Francia para que o acollesen como exiliado. Ó pouco regresou a España e foi detido.

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista realizada por Xosé Manoel Núñez Seixas a Luis Villar Pérez o día 3 de setembro de 1989 en Espinosa (Cartelle, Ourense). Fondo HISTORGA (AHUS), entrevista nº 39.

2.115 VILLAR PÉREZ, Luis

Países: Portugal / Francia / Arxentina / Uruguai

Biografía

(Cartelle, Ourense, 16/08/1907) Dende 1928 militou no PSOE, chegando a ser o alcalde socialista de A Merca (Ourense) en 1931. En xullo de 1936 foi detido, pasando por cárceres de Galicia e Portugal. Fuxiu a Francia, e de aí a Arxentina e Montevideo onde viviu de 1951 a 1961. Aquí foi activo membro do Centro Republicano Español.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

UGT UNIÓN GENERAL DE TRABAJADORES

Profesións: Carpinteiro

Ref.^a Bibliográficas: Entrevista realizada por Xosé Manoel Núñez Seixas a Luis Villar Pérez o día 3 de setembro de 1989 en Espinoso (Cartelle, Ourense). Fondo HISTORGA (AHUS), entrevista nº 39.
CAÑO, Xosé Manoel del (1983:67-79)

2.116 VILLAR PIÑÓN, Manuel

Países: Francia / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(Cervo, Lugo, ? - Mauthausen, 27/12/1941) Galego que estivo no campo de concentración de Mauthausen onde morreu.

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:154)

2.117 VILLAR ROMAY, Rogelio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Malpica, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Bezières en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.118 VILLAR TORRES, Domingo

Países: Francia

Biografía

(Friol, Lugo, ?) En 1936 era mineiro en Asturias, formando parte das milicias republicanas. Prisioneiro en outubro de 1937 foi condenado a 30 anos no campo mineiro de Fabero (León), de onde fuxiu no Nadal de 1941. Incorporouse á guerrilla asturiana e pasou en 1944 á III^a Agrupación, baixo a dependencia directa do Comité Provincial de Lugo. Marchou a Francia no Nadal de 1946 e retornou a Galicia en 1981.

Profesións: Obreiro

Ref.^a Bibliográficas: MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988:185)

2.119 VILLAR VÁZQUEZ, Antonio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas, creado en Madrid en agosto de 1936. Posteriormente estivo refuxiado no campo de Barcarès en Francia.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:139)

2.120 VILLARINO VILLARINO, Enrique

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

2.121 VILLARROEL LADO, Francisco

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil foi un dos membros do Batallón de Milicias Populares Gallegas en Madrid. Despois estivo refuxiado en Francia, no campo de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)

2.122 VILLAVERDE OTERO, Francisco

Países: Francia / Arxentina

Barco
MASSILIA

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 1925) Fillo de deputado arousán Elpidio Villaverde Rey. Saíu ó exilio francés a finais do ano 1936 coa súa nai e irmás. Embarcan en Vigo rumbo a Marsella onde os esperaba o pai. Posteriormente a familia trasládase a Arxentina no ano 1939 no vapor Massilia. Neste país dedicouse a actividades comerciais. Francisco vive actualmente na Arxentina realizando viaxes esporadicamente a Galicia.

Profesións no exilio Comerciante

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Mª Victoria Villaverde.

2.123 **VILLAVERDE OTERO, María Victoria (Mariví)**

Barco
MASSILIA

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Vilargarcía de Arousa, 1922) Xornalista. Fill do deputado Elpidio Villaverde. Era aínda unha nena cando sofre o seu primeiro exilio. Marcha coa súa familia para Francia, onde xa estaba o seu pai, identificada con pasaportes falsos a finais do ano 1936. Embarcan en Vigo para chegar a Marsella onde os esperaba o seu pai. Nese primeiro exilio, de preto de tres anos de duración, coñece a Ramón de Valenzuela. En outubro de 1939 Mariví embarca no "Massilia" cara a Bos Aires, xunto coa súa familia, nunha travesía que durou 18 días. Nese barco viaxaban tamén Amparo Alvajar e Arturo Cuadrado. Tardou cinco anos en volver a ver a Ramón de Valenzuela, incomunicado neste tempo en cárceres e campos de concentración. A parella reencontouse no ano 1945 para casar. Pensaban vivir en Galicia pero en 1949 tiveron que exiliarse a Bos Aires. Alí traballa no Teatro Galego da Federación e dirixe xunto con Arturo Cuadrado o xornal "Galicia". En 1962 entra no PCG, partido ó que tamén estaba afiliado o seu home. Regresa novamente a España en 1966. Actualmente vive en Madrid.

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA
PCG PARTIDO COMUNISTA DE GALICIA

Profesións no exilio Escritor / Xornalista

Obra no exilio: Tres tiempos y la esperanza, (1962) Buenos Aires: Losada e (1987) Sada: Edicións do Castro

Ref.^a Bibliográficas: TOBÍO, Lois (1994:570)
CAGIAO, Pilar (1997:89)
DÍAZ PARDO, Isaac (1992:195)
"Revista das letras 352" suplemento de "O Correo Galego", (08/02/2001), páx. 7.
EYO, María G. (2001)
CONDE, María (2001:35)
Información proporcionada por Mª Victoria Villaverde.

Ref.^a Fotográficas: No AEG, CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 69, 73) CD-ROM III (Carpeta: Arquivo Elpidio Villaverde, nº 5), EYO, María G. (2001) e CONDE, María (2001:35).

2.124 **VILLAVERDE OTERO, Rosina**

Barco
MASSILIA

Países: Francia / Arxentina

Biografía

(Vilargarcía de Arousa, Pontevedra, 1917) Fill do deputado galeguista Elpidio Villaverde e irmá de Mariví e Francisco. Exiliase coa súa nai e irmáns en Francia fins do ano 1936, aínda que toda a familia se trasladou á Arxentina no ano 1939 a bordo do vapor Massilia. Rosina casou co exiliado leonés Sandalio Alonso. Ámbolos dous foron militantes socialistas. Trala morte de Franco regresan a Vilargarcía de Arousa onde Rosina vive actualmente.

Organizacións ás que pertenceu:

PSOE PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Mª Victoria Villaverde.

2.125 **VILLAVERDE REY, Elpidio**

Países: Francia / Arxentina

Barco
MASSILIA

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, 16/11/1887 - Bos Aires, 27/11/1962) Realizou os primeiros estudos na súa vila natal e os seus primeiros traballos foron nos negocios do seu pai. Marchou a Arxentina sendo novo, e durante a travesía no trasatlántico protagonizou un conato de motín xunto co poeta nacionalista Antón Zapata, contra as vexacións das que eran obxecto os seus paisanos que viaxaban enfermos. En Bos Aires Villaverde traballou por recomendación de seu pai en distintas oficinas comerciais. Ó pouco tempo retornou a Vilagarcía de Arousa, onde foi presidente da Cámara de Comercio. Pronto comezou a súa actividade política militando nas Irmandades da Fala, que daquela fundaron na Coruña Antón Vilar Ponte e Lugrís Freire. Posteriormente participou na fundación da Organización Republicana Galega (ORGA). Por este partido foi elixido como primeiro alcalde republicano de Vilagarcía. Desempeñou o seu cargo con honestidade e moito apoio por parte dos seus veciños. Co bienio negro Villaverde sufriu todo tipo de persecucións e incluso detencións domiciliarias. Estivo durante varios meses preso no cárcere de Cambados. Co triunfo da Fronte Popular en 1936, Villaverde obtivo un escano de deputado a Cortes pola provincia de Pontevedra, por Izquierda Republicana, e formou parte, como tal, da Comisión Pro-Estatutos de Autonomía. O estalido da Guerra Civil colleuno na súa vila. Villaverde tentou organizar a resistencia, pero a precipitación dos acontecementos fixo que desistira da súa intención. Colleu un barco que o levou a metade da ría, para logo fuxir, xunto con outros republicanos barbazáns, nun barco de pesca rumbo a Portugal. Ó chegar a Lisboa foi detido o barco e tivo que intercede-lo embaixador republicano, Claudio Sánchez Albornoz. Alí comezou a colaborar con el. Villaverde, xunto co embaixador, partiu nun barco inglés rumbo a Francia. Deste último país saíu para Madrid para poñerse ó servizo do goberno da Fronte Popular. Foi un dos membros fundadores do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Ó remate da guerra pasou a Francia e ó pouco tempo partiu para Bos Aires con toda a familia no barco "Massilia". No mesmo barco viaxou Arturo Cuadrado e Amparo Alvajar. Chegaron en outubro de 1939. Ó pouco de chegar abriu un café ó que lle chamou "Casa de la Troya". Pronto se convertiu nun lugar frecuentado polos republicanos e os nacionalistas da época. Alí organizábase unha das tertulias máis destacadas onde colaboraban, entre outros Dieste, Seoane, Cuadrado, Lorenzo Varela e Blanco Amor. Como o local era frecuentado por pintores galegos (Colmeiro, Seoane, Castelao...). Villaverde propúxolles que enchesen as paredes con murais. En outubro desprazouse xunto con Castelao ata México para participar no Parlamento Español no exilio. Como deputado e membro do Consello de Galiza Villaverde foi convidado á toma de posesión dos presidentes do Uruguai e Chile. Participou no Primeiro Congreso da Emigración Galega realizado en Bos Aires en 1956. Cando morre Castelao, Villaverde encabezou xunto a Suárez Picallo e Alonso Ríos o Consello de Galiza. Elpidio Villaverde morre o 27 de novembro de 1962. Foi enterrado no mausoleo do Centro Gallego.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS
CONSELLO DE GALIZA
IRMANDADES DA FALA
IR IZQUIERDA REPUBLICANA
ORGA ORGANIZACIÓN REPUBLICANA GALLEGA AUTÓNOMA

Profesións: Deputado / Alcalde

Ref.^a Bibliográficas: GEG
VILANOVA RODRÍGUEZ, A. (1966, II:1351-1353)
ALVAJAR, Ana M^a (2000:16)

Ref.^a Fotográficas: Arquivo fotográfico AEG, nº rexistro 455 e 460. Tamén no CD-ROM III (Carpeta: Elpidio Villaverde), CD-ROM I (Carpeta: Federación de Sociedades Galegas I, nº 3, 8, 51) En PÉREZ LEIRA, Lois: Protagonistas dunha epopea colectiva. Vigo: Grupo de Comunicación de "Galicia en el mundo" SA, 1999. p :263: Primeiro plano de Villaverde; p 264: Rosalía Rey nai de Elpidio Villaverde, cidade de Vilagarcía nos anos 20; p 265: primeiro plano de Villaverde, Villaverde coa súa filla Rosiña; p 266: Villaverde en Francia coa súa familia, primeiro plano de Villaverde; p 267: Villaverde nun banquete de exiliados galegos en Bos Aires; p 268: Villaverde acompañado, entre outros, de Castelao, Luis Villaverde e Antonio Baltar, nunha reunión de republicanos no restaurante "A Casa da Troya"; p 269: Villaverde xunto a súa dona, Villaverde nun banquete nos Bos Aires; p 270: Villaverde xunto a súa dona e Luis Villaverde cuns amigos en Bos Aires.

2.126 **VILLAVERDE REY, Luís**

Países: Arxentina

Biografía

(Vilagarcía de Arousa, Pontevedra, ?) Irmán de Elpidio Villaverde tamén exiliado en Arxentina.

2.127 VILLAVERDE SANMARTÍN, Antonio

Países: Arxentina

Biografía

(Ordes, A Coruña, ?) Galego exiliado na Arxentina.

Ref.^a Bibliográficas: Información proporcionada por Xosé Neira Vilas.

2.128 VILLAVERDE, Jeremías

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas durante a Guerra Civil. Despois estivo no campo de refuxio francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

2.129 VILLEGAS VARRÓN, Claudio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Vigo, Pontevedra, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer (P.O.) en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Pontevedra", Galicia, XVII:629, (08/07/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.130 VILLEJO GONZÁLEZ, Juan

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Ferrol, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecemos-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.131 VIQUEIRA LANDA, Carmen

Países: México

Biografía

(? - ?) Irmá de Mª Luísa Viqueira e filla de Xohán Vicente Viqueira. En México, país no que se exiliou foi profesora no Departamento de Ciencias Sociais e Políticas na Universidad Iberomericana Santa Fe Ciudad de México. Nesta universidade doutorouse en Antropoloxía no ano 1977 coa tese "Factores culturales en la percepción : un estudio de etnopsicología".

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Profesor

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)
Universidade Iberoamericana Santa Fe Ciudad de México (www.uia.mx)

2.132 VIQUEIRA LANDA, María Luísa

Países: Unión Soviética / México

Biografía

(? - ?) Escritora, filla de Xohan Vicente Viqueira. Exiliada primeiro en Moscova e despois trasládase a México onde colabora no programa de radio A Hora de Galicia. Foi integrante do grupo de mulleres do Partido Comunista mexicano así como da Unión de Mujeres Española Mariana Pineda, formada por exiliadas españolas en México.

Profesións: Escritor

Profesións no exilio Escritor

Ref.^a Bibliográficas: CAGIAO, Pilar (1997:89)

2.133 VIRGÓS, Leoncio

Países: Arxentina

Biografía

(Santiago de Compostela, A Coruña, 1904) Profesor da Facultade de Farmacia de Santiago. Exiliado na Patagonia arxentina.

Profesións: Profesor

2.134 VITURRO OZORES, José

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Foi membro durante a Guerra Civil do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Posteriormente estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:136)

2.135 VIVAS CABANO, Higinio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(? - ?) Durante a Guerra Civil formou parte do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Despois estivo refuxiado no campo francés de Barcarès.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: ÁLVAREZ, Santiago (1989a:135)

2.136 VIZOSO RIVADAS, Daniel

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Palmeira, Ribeira, A Coruña, ?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer P.O. En Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñecémo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.137 YÁÑEZ PIÑEIRO, Antonio

Países: México

Biografía

(? - ?) Militante do PCE. Foi comandante da "Flota Submarina" da República. Exiliado en México publicou en "Vieiros".

Organizacións ás que pertenceu:

PCE PARTIDO COMUNISTA DE ESPAÑA

Profesións: Militar

Obra no exilio: "Polos vieiros da reconciliación" en: Vieiros, nº 4, primavera 1968.
"Galicia infinda. Polos vieiros da unidade" en Vieiros, nº 3, outono 1965.

Ref.^a Bibliográficas: MACEIRA FERNÁNDEZ, Xosé Manoel (1995)

2.138 YÁÑEZ, José

Países: Alxeria

Biografía

(Cariño, A Coruña, ?) Mariñeiro que foxe dende Alacante nun bote cara Arxel logo de bogar durante máis de dez días. Acompañábo outro carriñense, San Roque.

Profesións: Mariñeiro

Ref.^a Bibliográficas: PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001)

2.139 YEBRA DACOBA, Manuel

Países: Francia / Campos de Refuxio / Campos de Concentración Nazis

Biografía

(O Seixo, O Bolo, Ourense, 15/09/1914 - Mauthausen, 10/01/1942) Durante a Guerra Civil fora membro do Batallón de Milicias Populares Gallegas. Logo estivo en Francia, refuxiado no campo de Barcarès. Máis tarde foi trasladado ó campo de concentración de Mauthausen e posteriormente ó comando Gusen 2 onde morreu.

Organizacións ás que pertenceu:

BATALLÓN DE MILICIAS POPULARES GALLEGAS

Ref.^a Bibliográficas: VÁZQUEZ, Lois (1982:113)
ÁLVAREZ, Santiago (1989a:140)
"Los crímenes del nazifascismo", Cultura Proletaria, XVIII:906, (08/09/1945), 3.

Comentarios: Descoñécense as condicións de saída deste galego e o periplo realizado ata chegar ó campo de refuxio e a Mauthausen.

2.140 YEBRA NIETO, Gregorio

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Lugo, ?) En xullo de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Argelès sur Mer en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: Provincia de Lugo", Galicia, XVII:629, (15/07/1939), 7.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

2.141 **ZAPATA SANMIGUEL, Zuevino**

Países: Francia / Campos de Refuxio

Biografía

(Pobra do Caramiñal, A Coruña, 191?) En agosto de 1939 atopábase no campo de refuxiados de Sepfonds Tarne et Garonne en Francia.

Ref.^a Bibliográficas: "Lista de Refugiados: La Coruña", Galicia, XVII:635, (12/08/1939), 6.

Comentarios: Descoñécemo-lo seu periplo ata chegar ó campo de refuxiados.

Fontes de referencia

I. FONTES BIBLIOGRÁFICAS

ABELLÁN, José Luis (dir.) (1976): *El exilio Español de 1939*, Madrid: Editorial Taurus, Volume I: La emigración republicana de 1939, Volume II: Guerra y política, Volume III: Revistas, pensamiento, educación, Volume IV: Cultura y literatura, Volume V: Arte y ciencia e Volume VI: Cataluña, Euzkadi, Galicia.

ABELLÁN, José Luis (1983): *De la guerra civil al exilio republicano (1936-1977)*, Madrid: Editorial Mezquita.

ABELLÁN, José Luis (1990): “Hacia la otra cara del exilio: análisis de un fenómeno histórico”, en *La otra cara del exilio: la diáspora del 39*, op. cit.

ABELLÁN, José Luis (1993): *José Gaos ¿cómo se adapta un filósofo a la sociedad mexicana?*, Madrid: Fundación Españoles en el Mundo.

ABELLÁN, José Luis (et. al.) (1998a): *Jornadas sobre los refugiados españoles y la cultura mexicana*, Madrid: Residencia de Estudiantes

ABELLÁN, José Luis (1998b): *El exilio filosófico en América: los transterrados de 1939*, Madrid: Fondo de Cultura Económica.

ACUÑA, Xosé Enrique (coord. e ed.) (1995): *Rafael Dieste: Era un tempo de entusiasmo...*, Vigo: A Nosa Terra.

ACUÑA, Xosé Enrique (2000): *As imaxes de Castelao*, Vigo: A Nosa Terra

AGRAFOXO PÉREZ, Xerardo (1995): *1936: A guerra civil en Lousame e Noia*, Lousame: Concello de Lousame.

ALBERT ROBATTO, Matilde (1995): *Ángel Botello en la historia del exilio gallego*, Sada: Edición do Castro.

ALCALÁ, Xavier (1994): “Bieito Cupeiro Vázquez adios a Guerra Da Cal, Antonio Souto e a traxedia patagónica”, *Cuadernos do Ateneo Ferrolán*, XII:10, (1994), 26 e 54.

ALCALDE, Carmen (1976): *La mujer en la Guerra Civil española*, Madrid: Cambio 16.

ALCALDE, Carmen (1996): *Mujeres en el franquismo: exiliadas, nacionalista y opositoras*, Barcelona: Flor del Viento.

ALCINA FRANCH, José (1999): “El exilio interior: análisis introspectivo”, *FerrolAnálisis*, 14, 160-165.

ALEXANDRE, Marilar (2000): *Castelao segundo Rañolas. Vida e obra de Castelao*, Vigo: Galaxia.

ALFONSO BOZZO, A. (1976): *Los partidos políticos y la autonomía en Galicia, 1931-1936*, Madrid: Akal.

ALFONSO BOZZO, A. (1977) : *Intelectuais e galeguismo. (Ensaio encol da historia do pensamento nacionalista galego)*, Madrid: Akal.

ALLEGUE OTERO, Gonzalo e FERNÁNDEZ FREIXANES, Víctor (1993): *Eduardo Blanco Amor 1897-1979. Unha fotobiografía*, Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

ALONSO CARBALLÉS, Jesús (1997): “La historiografía sobre los niños del exilio, la historia olvidada”, *Exils et migrations ibériques au XXe siècle*, 3-4:168-185.

ALONSO FERNÁNDEZ, Bieito (1992): “Letras na emigración. Cultura para a terra de orixe e editoriais no exilio”, *Cuadernos A Nosa Terra*, (13/07/1992), 27-32.

ALONSO FERNÁNDEZ, Bieito (1994): *Antón Alonso Ríos. Crónica dunha fidelidade*, Santiago de Compostela: Laiovento.

ALONSO FERNÁNDEZ, Bieito (1999): *Castelao no exilio*, Vigo: A Nosa Terra.

ALONSO RÍOS, Antón (1996): *O señor Afranio, ou como me rispei das gadoupas da morte. Memorias de un fuxido*, Vigo: A Nosa Terra.

ALONSO MONTERO, Xesús (1981): *Escritores: desterrados, namorados, desacougantes, desacougados*, Sada: Edicións do Castro.

ALONSO MONTERO, Xesús, et al. (1994a): *Luis Seoane*, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

ALONSO MONTERO, Xesús (1994b): *As palabras do exilio: biografía intelectual de Luís Seoane*, Vigo: Xerais.

ALONSO MONTERO, Xesús (1995): *Língua e literatura galegas na Galicia emigrante*, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

ALONSO MONTERO, Xesús (1998): “García Lorca e Serafín Ferro”, *La Voz de Galicia*, (17/07/1998)

ALONSO MONTERO, Xesús (ed.) (1999a): *Ofrenda a los franceses = Offrande aux français=Ofrenda ós franceses*, Sada: Edicións do Castro

ALONSO MONTERO, Xesús (1999b): “O poeta Lorenzo Varela escribe en 1944, días despois da Liberación de París, “Ofrenda a los Franceses””, en ALONSO MONTERO, Xesús (ed.) (1999a), op. cit., 9-15.

ALONSO, Syra (2000): *Diarios*, Vigo: A Nosa Terra.

ALTED VIGIL, Alicia, MATEOS, A. e TUSELL, J. (coord.) (1990): *La oposición al Régimen de Franco. Estado de la cuestión y metodología de la investigación*, Madrid: UNED, I-III.

ALTED VIGIL, Alicia (1993): *El Archivo de la II República española en el exilio, 1945-1977 (Inventario del Fondo París)*, Madrid: Fundación Universitaria Española.

ALTED VIGIL, Alicia (1996): “Las consecuencias de la Guerra Civil española en los niños de la República, de la dispersión al exilio”, *Espacio, Tiempo y Forma*, IX: 207-228.

ALTED VIGIL, Alicia (1997): “Piedrafita Salgado, Fernando: Fondo hemerográfico del archivo de la II República Española en el exilio”, *Exils et migrations ibériques au XXe siècle*, 3-4:190-196.

ALTED VIGIL, Alicia, NICOLÁS MARÍN, Encarna e GONZÁLEZ MARTELL, Roger (1999): *Los niños de la guerra de España en la Unión Soviética. De la evacuación al retorno (1937-1999)*, Madrid: Fundación Largo Caballero.

ALVAJAR, Ana M^a (2000): *Notas sobre Amparo Alvar, exiliada gallega, con su obra teatral “Amada tú”*, Sada: Edición do Castro.

ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1988): “Apuntes sobre la Delegación del Consejo de Galicia en Europa”, *Anuario Brigantino*, 11:125-136.

ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1992): “La Coruña de mi adolescencia. Recuerdos de la Segunda República Española”, *Anuario Brigantino*, 15, (1992), 149-174.

ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1993): “La Coruña de mi juventud: recuerdo de la Guerra Civil”, *Anuario Brigantino*, 16, (1993), 125-154.

ALVAJAR LÓPEZ, Francisco Javier (1998): “Mulleres e república. Aproximación ás asociacións de mulleres progresistas na Coruña republicana”, *Anuario Brigantino*, 21, (1998), 255-290.

ÁLVAREZ BLÁZQUEZ, José M^a (1980): “Nómina de escritores vigueses” en CUNQUEIRO, Álvaro e ÁLVAREZ BLÁZQUEZ, José M^a (coord.) (1980), op. cit., 637-652

ÁLVAREZ PÉREZ, José Ramón e MILLÁN OTERO, Xosé M. (1997): *A sociedade de Agricultores “El Progreso” de Beluso, (1931-1936). Unha experiencia de asociacionismo agrario*, Vigo: Asociación de veciños de Beluso.

ÁLVAREZ POUSA, Luis (1999): “Carlos Velo, rexeitando a vida”, *Tempos Novos*, 29 (outubro 1999), 44-51.

ÁLVAREZ, Santiago (1984): *Castelao y nosotros los comunistas*, Sada: Edición do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1985): *Memorias I. Recuerdos de infancia y de juventud, 1920-1936*. Sada: Edición do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1986): *Memorias II: La guerra civil de 1936-1939: yo fui comisario del ejército popular*, Sada: Edición do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1988): *Memorias III: La lucha continúa-el exilio, la 2ª Guerra Mundial, el regreso clandestino a España, 1939-1945*, Sada: Edición do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1989a): *Las milicias populares gallegas. Un símbolo de la Galicia antifranquista. Ensaio Histórico*, Sada: Edición do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1989b): *Los comisarios políticos en el ejército popular de la República: aportaciones a la historia de la Guerra Civil española (1936-1939): testimonio y reflexión*, Sada: Ediciós do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago: (1990): *Memorias IV: Más fuertes que la tortura y la pena de muerte (1945-1954)*, Sada: Ediciós do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1992): *Osorio-Tafall. Su personalidad, su aportación histórica*, Sada: Ediciós do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1994): *Memorias V: La larga marcha de una lucha sin cuartel: (1954-1972).*, Sada: Ediciós do Castro.

ÁLVAREZ, Santiago (1997): *Memorias VI: Largos años de lucha por la libertad (1962-1983)*, Sada: Ediciós do Castro.

ÁLVAREZ GALLEGO, X.: “Líster”, *Loita*, II:7, (xullo,1940), 17-18.

ÁLVAREZ GALLEGO, X. (1972): *Vida, paixón e morte de Alexandre Bóveda*, Bos Aires: Editorial Nós.

ÁLVAREZ, Rosario e VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1999): *Cinguidos por unha arela común: homenaxe ó profesor Xesús Alonso Montero*, Santiago de Compostela: Servicio de Publicacións e Intercambio Científico da Universidade de Santiago de Compostela, I-II.

AMEIXEIRAS, Diego (1999): “Secuestro en alta mar”, *El Mundo* (27/06/1999)

AMENEIRO BRAVO, Rafael (1996): “Galeguistas no Plata, a actividade política no exilio 1939-1960”, *Historia Nova IV*, (1996), 185-201.

ulián e harmion (1950): *La Obra impresa de los intelectuales españoles en América, 1936-1945*, Stanford/California: University Press.

ANDRADE JASSO, Édgar e CASTILLO REYES, Pablo (1989): *Relaciones Consulares y Diplomáticas México-España, siglo XX*. México: Archivo Histórico Diplomático Mexicano/Secretaría de Relaciones Exteriores.

ANDÚJAR, Manuel (1991): “Los exiliados-transterrados y las Américas” en NAHARRO-CALDERÓN, J.M. (coord.) (1991), op.cit, 127-148.

ARASA, Daniel (1995): *Exiliados y enfrentados. Los españoles en Inglaterra de 1936 a 1945*, Barcelona: Ediciones de la Tempestad.

ARES BOTANA, Oscar (1996): *Casares Quiroga*, A Coruña: Vía Láctea

ARES BOTANA, Óscar (2001): “Santiago Casares Quiroga”, *Catálogo El Republicanismo coruñés en la historia*, A Coruña: Concello da Coruña

ARMESTO, Marilyn (1999): *Alberto y el viento*, Edición da autora

ARMESTO, Victoria (1986): *Los hijos cautivos de Breogán. El rastro de Castelao en América*, Sada: Edicións do Castro.

ARRAZOLA, Herminia (1990): “Archivo de la UGT en España en el exilio. Fundación Largo Caballero” en TUSELL, J (coord.) (1990): *La oposición al régimen de Franco*, Madrid: UNED, II, 435-447.

ARTURO CUADRADO. *A FANTASÍA DUN POBO* (1999), A Coruña: Fundación Luís Seoane, (Exposición) (abril-maio 1999).

ASCUNCE, J. Ángel (1991): *Topías y utopías de Eugenio Ímaz. Historia de un exilio (Memoria Rota: Exilios y Heterodoxos)*, Barcelona: Anthropos.

ASCUNCE ARRIETA, José Ángel (ed. lit.) (1994a): *Antología de textos literarios en el exilio vasco*, San Sebastián: J. A. Ascunce.

ASCUNCE ARRIETA, José Ángel e SAN MIGUEL, María Luisa (ed. lit.) (1994a): *La cultura del exilio vasco, I pensamiento y creación literaria*, Donostia: J. A. Ascunce.

ASCUNCE ARRIETA, José Ángel e SAN MIGUEL, María Luisa (ed. lit.) (1994b): *La cultura del exilio vasco, II Prensa-periodismo, hemerografía, editoriales, traducción, educación-universidad*, Donostia: J. A. Ascunce. .

ASTRAY RIVAS, Manuel (1992): *Síndrome del 36. La IV agrupación del Ejército Guerrillero de Galicia*, Sada: Edicións do Castro.

Assia, Augusto (2000): *Artículos*, A Coruña: La Voz de Galicia

AXEITOS, Xosé Luis (1993): “Dos arquivos de Rafael Dieste: Carta a Xosé Otero Espasandín”, *Boletín Galego de Literatura*, X, (1993), 89-94.

AXEITOS, Xosé Luis (1995a): *Rafael Dieste. Ollar o mundo con sede adiviñadora*, A Coruña: Espiral Maior.

AXEITOS, Xosé Luis (1995b): *Rafael Dieste. 1899-1981 Unha fotobiografía*, Vigo: Xerais.

AXEITOS, Xosé Luis e BOBILLO, Uxío (ed.) (1998) *Enrique Fernández Sendón (L. Fersen). Memoria e antoloxía dun republicano galego*, Sada: Edicións do Castro.

[RTF bookmark start: _Hlt473347021][RTF bookmark end: _Hlt473347021]osé Luis (1999): “Historia e mito nos epistolarios do exilio”, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op.cit., 269-287.

AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999): *Sesenta anos despois: os escritores do exilio republicano*, Sada: Edicións do Castro.

AXEITOS, Xosé Luis (2000): “Literatura e vida no epistolario de Rafael Dieste” en *Xornadas sobre Rafael Dieste* (2000), op. cit., 140-151

AZNAR SOLER, Manuel (1997): “Crónica de un congreso cubano sobre literatura española del exilio”, *Exils et migrations ibériques au XXe siècle*, 3-4: 232-233.

AZNAR SOLER, Manuel (1997): “El grupo de estudios del exilio literario. Crónica del congreso. El exilio literario español de 1939”, *Exils et migrations ibériques au XXe siècle*, 3-4:186-189

AZNAR SOLER, Manuel (1991): “1939: Ética y estética de la solidaridad”, *Documentos A*, 1:32-36.

AZNAR SOLER, Manuel (ed.) (1999): *El exilio teatral republicano de 1939*, Sant Cugat del Vallés: Associació d'Idees/GEXEL (Sinaia, 4)

BANDE, E. (1987): *Basilio Álvarez: el redentor del agro gallego*, Ourense

BARCIA, Tere G. (2000): “Memoria de una revolucionaria gallega. María Araújo, la Guerrillera”, *Faro de Vigo*, (20/02/2000), 12-13.

BARBEITO, A.R. (1940): “El Alcalde de Ferrol habla para los Antifascistas de los Estados Unidos”, *España Libre*, II:13, (26/01/1940), contraportada.

BARREIRO, Herminio (1992): *Retallos para un tempo distinto*, Sada: Edición do Castro.

BARREIROS, Cosme (1964): “O pintor Arturo Souto”, *Grial*, 6. (outubro-novembro-diciembre 1964)

BARRO, David (2000): “Leopoldo Nóvoa. Porque toda abstracción é poesía”, *Interesarte*, 9, (2000), 28-29.

BARROS HERMIDA, Luis (1998): *Galeguismo e sociedade na Redondela da IIª República*, Sada: Edición do Castro.

BARROS, Maribel (1991): “Testimonio”, en PORTELA YÁÑEZ, Charo (1991), op.cit, 179-183.

BAUMANN, Gerold Gino (1997): *Los voluntarios latinoamericanos en la Guerra Civil española. En las Brigadas Internacionales, las milicias, la retaguardia y el ejército popular*, Costa Rica: Editorial Guayacán.

BERAMENDI, J.G. e VILLARES, R. (ed.) (1989): *Actas Congreso Castela*, Santiago de Compostela: Universidade/Xunta de Galicia/Fundación Castela, Volumes I-II.

BERAMENDI, J.G. e CARBALLO, Francisco (1990): *Castela: as cartas de América. Documentación e fotografía*, Vigo: A Nosa Terra.

BERAMENDI, Justo G. e NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (1995): *O nacionalismo galego*, Vigo: A Nosa Terra.

BERMEJO, Benito (1997): “Mateu, Juan: Don Juan Tenorio el refugiado. Drama cómico en 5 actos nada más para no cansar el público”, *Exils et migrations ibériques au XXe siècle*, 3-4:218-220

BIAGINI, Hugo E. (1991): “Del descubrimiento pacífico de América y el exilio español en

Argentina: Serafín Álvarez, precursor do socialismo democrático” en CLEMENTI, Hebe (comp.) (1991), op. cit.

BIBLIOTECA (1998) *Biblioteca de la Guerra Civil, El Exilio III*, Madrid: Ediciones Folio.

BONET, Juan Manuel (1995): *Diccionario de las vanguardias en España (1907-1936)*, Madrid: Alianza Editorial.

BOROBÓ (1990): “Álvaro de las Casas”, *Atlántico Diario*, (27/06/1990)

BOROBÓ (2000a): “O exemplo de Álvaro de las Casas”, *A Nosa Terra*, 952, (14/11/2000), 27.

BOROBÓ (2000b): “O exemplo de Fernández Mato”, *A Nosa Terra*, 953, (21/11/200), 35

BOROBÓ (2000c): “O exemplo de Juan García Durán”, *A Nosa Terra*, 962, (23/11/200), 35.

BOROBÓ (2000d): “O exemplo de Rafael Ochoa e a sua irmá Moncha”, *A Nosa Terra*, 967, (28/12/2000), 27.

BOROBÓ (2001a): “O exemplo de Xosé María Domínguez”, *A Nosa Terra*, 975, (22/02/2001), 35.

BOROBÓ (2001b): “O exemplo de Alberto Fernández Mezquita”, *A Nosa Terra*, 981, (05/04/2001), 35.

BOROBÓ (2001c): “O exemplo de Joaquín Seijo e a súa dona”, *A Nosa Terra*, 974, (15/02/2001), 35.

BOROBÓ (2001d): “O exemplo de Ramón Valenzuela Otero”, *A Nosa Terra*, 968, (04/01/2001), 35.

BLANCO-AMOR, José (1986): *Exiliados de memoria*, Buenos Aires: Ediciones Tres Tiempos.

BLANCO, Carmen (1997): “Mujer, exilio y emigración: la casa soñada”, en PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1997), op.cit, 79-100.

BRAXE, Lino e SEOANE, Xavier (1994): *Galicia emigrante (1954-1971): escolma de textos da audición radial de Luís Seoane*, Sada: Edicións do Castro.

BREA REI, Xosé Ramón (1999): “Lorenzo Varela: a voz solidaria do exilio” en AXEITOS, X.L. e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit, 19-33.

BROCOS, Maximino (1965): “María Miramontes e Ramón Suárez Picallo” *A Nosa Terra*, 4, (marzo, 1965).

BULDAIN, Blanca Esther (1990): “El exilio republicano en Chile (1939-1945) en ALTED VIGIL, Alicia, MATEOS, A. e TUSELL, J. (coord.) (1990), op. cit.

BULLEJOS, José (1972): *La Comintern en España. Recuerdos de mi vida*, México: Impresiones Modernas.

BUXAN, Antón (1981-1983): “Jesús Bal y Gay, el músico y el hombre”, *Abrente*, 13-15, (1981-1983), 203-235.

C.F. (2000): “La figura de María Casares espera aún el reconocimiento de A Coruña”, *El Ideal Gallego*, (22/11/2000), 23.

CABANILLAS, Ramón (1876-1959): “Enrique Lister”, *Nova Galiza*, (15, febreiro 1938), 5.

CABEZA SÁNCHEZ-ALBORNOZ, Sonsoles : “Posición de la República española en el exilio ante el ingreso de España en la ONU” en *Cuadernos de Historia Moderna y Contemporánea*, Madrid: Universidade Complutense de Madrid, 147-168.

CABEZA SÁNCHEZ-ALBORNOZ, Sonsoles (1997): *Historia política de la Segunda República en el exilio*, Madrid: Fundación Universitaria Española (Archivo II República Española en el exilio)

CACHEIRO VARELA, Maximino (1992): *América na poesía galega*, A Coruña: Deputación da Coruña

CACHEIRO, Maximino e VALCÁRCEL, Dolores (1995): “Extracto de *La Escuadra la Mandan los cabos*. Colección “Luz de España”, México, 1944”, *A Trabe de Ouro*, VI:22, (abril, maio, xuño 1995), 111-118

CAEIRO, Antonio, GONZÁLEZ, Juan A. e SAÁ, Clara M^a de (1995): *Aillados. A memoria dos presos de 1936 na illa de San Simón*, Vigo: Ir Indo

CAGIAO VILA, Pilar (1997): *Muller e emigración*, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

CAGIAO VILA, Pilar (comp.) (1999): *Galegos en América e Americanos en Galicia*, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

CALVO, Tucho (1998): *Valentín Paz-Andrade, a memoria do século*, Sada: Edicións do Castro.

CAÑO, Xosé Manoel del (1983): *Lembranzas dun home*, Santiago de Compostela: Edicións do Cerne.

CARBALLA, Xan (1992): “Díaz Pardo: Ríos e Picallo viñeron enviados polos emigrantes”, *Cadernos A Nosa Terra*, 3:17-18.

CARBALLA, Xan (coord.) (1994): *Luis Seoane. Compromiso e paixón creadora*, Vigo: A Nosa Terra.

CARBALLA, Xan (2000): “Mario de Langullo, vida dun guerrilleiro antifranquista”, *A Nosa Terra*, XXIII: 955, (05/10/2000), Contraportada.

CARBALLO: Francisco (1994): “Suárez Picallo: Depositario do nacionalismo socialista galego”, *Tempo Sindical*, 2, (novembro 1994)

CARVALHO, Joaquín de Montezuma de (1998): “Em busca de um retrato espiritual de Xosé Rubia Barcia”, *Ferrolanalysis*, 12, (1998), 136-141.

CARVALHO CALERO, Ricardo (1962): *Historia da literatura galega contemporánea*, Vigo: Galaxia.

CASARES, María (1981): *Residente privilegiada*, Madrid: Argos Vergara.

CASAS, Arturo (1999): “Rafael Dieste: reescritura dramática y teorización teatral”, en AZNAR SOLER, Manuel (ed.) (1999), op. cit., 233-246.

CASTRO PÉREZ, Xabier (1985): *O galeguismo na encrucillada republicana*, Ourense: Deputación Provincial.

CASTRO, Xabier e JUANA, de Jesús (ed.) (1993) *Xornadas de Historia de Galicia*, Ourense: Deputación Provincial.

CASTRO PÉREZ, Xabier (ed.) (2000): *Castelao e os galeguistas do interior. Cartas e documentos, 1943-1954*, Vigo: Galaxia.

CATÁLOGO: *Equipaje de ilusiones*, Montevideo: Cabildo de Montevideo, 1998

CATÁLOGO EXPOSICIÓN SANTIAGO ÁLVAREZ. *Unha vida de loita* (1997). Santiago: Fundación 10 de Marzo/ Universidade de Santiago de Compostela

CAUDET, Francisco (1997): *Hipótesis sobre el exilio republicano de 1939*, Madrid: Fundación Universitaria Española.

CAUDET, Francisco (1999): “Lorenzo Varela en mi recuerdo” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999) , op. cit. 289-304

CAUHTEMOC CARDENAS (1987): “Lázaro Cárdenas y la República Española”, en *La otra cara del exilio: la diáspora del 39*, op.cit.

CELA, Ana: “Lo único que hacen los premios es apartarme de los amigos. Ángel Lemos de los Reyes, pintor afincado en A Estrada” *Faro de Vigo*, 07/07/2001 (Edición Tabeirós. Montes), 17.

CENTRO ASTURIANO (1962): “Homenaje en memoria de don Augusto Barcia Trelles: 6 de octubre de 1962”, Bos Aires: Centro Asturiano.

CID CABIDO, Xosé (1994): *Luís Seoane: 1910-1979. Unha fotobiografía*, Vigo: Edicións Xerais de Galicia.

COLOMBO, Andrés (1983): *Andrés Colombo*, Sada: Edicións do Castro.

COMÍN COLOMER, Eduardo (1965): *Historia del Partido Comunista de España*, Madrid: Editora Nacional.

CONDE, María (2001): “Un Congreso recuerda las vidas marcadas por el exilio. La viuda de Ramón de Valenzuela revivió su experiencia lejos de Galicia”, *La Voz de Galicia*, (28/01/2001), 35

CORDERO OLIVERO, Inmaculada (1997): *Los transterrados y España: un exilio sin fin*, Huelva: Universidad de Huelva.

CORES TRASMONTE, B. (1983): *Ramón Suárez Picallo: socialismo, galleguismo y acción de masas*, Sada: Ediciós do Castro.

CORREAS, J.: “Médicos españoles en la Univesidad nacional de Cuyo. El exilio por la Guerra Civil española, dos casos ejemplares: Gumersindo Sánchez Guisande y Justo Gaiste” en LÓPEZ DE PEDERZOLI, M. (ed.) (1989): *La inmigración española en Mendoza. Cuatro estudios monográficos*, Mendoza: (s.ed.), 15-72.

COSSÍAS, Tomás (1956): *La lucha contra el maquis en España*, Madrid: Editorial Nacional.

COSTA, Henrique da (1993): “A singular diáspora de Ernesto Guerra da Cal”, *Labor Galego*, 2:43-45.

COSTA CLAVELL, Xosé (1977): *Las dos caras de Galicia bajo el Franquismo*, Madrid: Editorial Cambio 16.

COUCEIRO FREIJOMIL, Antonio (1951-1953): *Diccionario bio-bibliográfico de escritores*, Santiago de Compostela: Editorial de los Bibliófilos Gallegos, Volumes I-III

CLEMENTI, Hebe (ed. Lit.) (1991): *Inmigración española en la Argentina (Seminario 1990)*, Bos Aires: [s.n.]

CREYO NAVARRO, Rosalía e ZAFRA GARCÍA, Enrique (1990): “El exilio español en la Unión Soviética” en ALTED VIGIL, Alicia, MATEOS, Abdón e TUSELL, Javier (coord.) (1990), op. cit.

CUBA, Xulio (1994): *Luis Seoane a forma da patria*, A Coruña: Espiral Mayor.

CUNQUEIRO, Álvaro e ÁLVAREZ BLÁZQUEZ, José M^a (coord.) (1980): *Vigo en su historia*, Vigo: Caja de Ahorros Municipal de Vigo

CUPEIRO, Bieito (1989): *A Galiza de alén mar*, Sada: Ediciós do Castro.

CHUECA GOITIA, Fernando (1999): “Salvador de Madariaga. Bosquejo de los últimos años de su vida (1936-1978). El exilio”, *Intramuros*, 8, (outubro 1998-febreiro 1999), 26.

DASAIRAS BOLSA, Xerardo (1993): “Mestres ourensáns represaliados polo franquismo”, *A Trabe de Ouro*, IV:14, (abril, maio, xuño de 1993), 269-273

DELGADO, Concepción, AMADO, Mª Teresa e ERÍAS, Alfredo (eds.) (1998): *Contos e poemas de Manuel Roel, un autor ignorado*, Betanzos: Concello de Betanzos.

DELGADO CORRAL, Concepción (1999): “Manuel Roel e Xesús Calviño de Castro: dúas maneiras diferentes de vivir literariamente o conflito bélico” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 305-321.

DENIA, Alberto (1954): “Osorio Tafall en Buenos Aires”, *Galicia Emigrante*, 4:9.

DÍAZ, Xosé (1994): *Luís Seoane. A forza da modernidade*, A Coruña: Vía Láctea.

DÍAZ FERNÁNDEZ, Xerardo (1982): *Os que non morreron*, Sada: Edicións do Castro.

DÍAZ PARDO, Isaac (1990a): *Galicia hoy y el resto del mundo*, Sada: Edicións do Castro.

DÍAZ PARDO, Isaac (1990b): *Exposición: Un proxecto socio-cultural para Galicia*, (decembro 1990-xaneiro 1991), Auditorio de Galicia/Santiago de Compostela.

DÍAZ PARDO, Isaac (1992): “O exilio: unha nova experiencia de Galicia en América” en *Galicia & América. Cinco Séculos de Historia*, Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega, 192-199.

DÍAZ PARDO, Isaac (1992): “Exiliados gallegos en América” en *Galicia e América : cinco siglos de historia* (1992), op. cit., 192-199.

DÍAZ PARDO, Isaac [et al.] (1994): *Catro notas sobre Luís Seoane cun apéndice fotográfico*, Sada: Edicións do Castro.

DÍAZ ARIAS, Camilo (1990): “Isaac en América, as razóns dun exilio voluntario” en: DÍAZ PARDO, Isaac (1990b), op. cit, 95-98

DIESTE, Rafael (1941): *Colmeiro*, Bos Aires: Emecé.

DÍEZ-CANEDO, E. (1963): “El desterrado”, *Cuadernos Americanos*

DIZ RUBIANES, Rogelio (2001): *Memorias, pensamientos y versos*, México D.F.: Edición do autor.

DOMINGO CUADRIELLO, Jorge e GONZÁLEZ, Róger (1998): *Sentido de la derrota. Selección de textos de escritores españoles exiliados en Cuba*, Barcelona: Associació d'Idees/GEXEL.

DOMÍNGUEZ PRATS, Pilar (1990): “Las exiliadas españolas en México, 1939-1950”, *Arbor*, (1990), 136-137: 536-53, 231-247

DOMÍNGUEZ PRATS, Pilar (1994): *Voces del exilio: mujeres españolas en México (1939-1950)*, Madrid: Universidad Complutense de Madrid.

DOMÍNGUEZ, Luis: “El movimiento obrero en Santiago 1920-1931”, Santiago 1981 (Memoria de Licenciatura lida no Departamento de Historia Contemporánea da Universidade de Santiago de Compostela)

DOSIL MANCILLA, Xavier e CREMADES UGARTE, Javier (1999): “Un botánico no exilio: Faustino Miranda (1905-1964)”, *Ingenium*, 6:107-123.

DREYFFUS-ARMAND, Geneviève (2000): *El éxodo de los Republicanos españoles en Francia*, Barcelona: Crítica.

DURÁN, José Antonio (dir.) (1986): *Castelao: 1886-1950*, Madrid, Ministerio de Cultura.

EIRAS ROEL, Antonio e REY CASTELAO, Ofelia (1992): *Los gallegos y América*, Madrid: Mapfre.

ESTÉVEZ, Arantxa (1999): *María Casares*, Vigo: A Nosa Terra.

ESTÉVEZ, Rosa (1999): “Galicia también lloró en un campo nazi”, *La Voz de Galicia*, (22/11/1999), 12.

ESTÉVEZ, Xosé, (ed. lit.) (1992): “Antología del Galeuzca en el exilio : 1939-1960”, en, op.cit.

ESTRADA LORENZO, J. Manuel (1990): “Cineastas españoles y la oposición al régimen de Franco: del exilio a la crítica social” en ALTED VIGIL, A., MATEOS, A. E TUSELL, J (ed. lit.)(1990), op.cit, 407-415.

EYO, María G. (2001): “Un vapor que viene de lejos. Pontevedra rinde homenaje a las mujeres gallegas que tuvieron que exiliarse tras la Guerra Civil española”, *El Mundo*, (26/01/2001)

“El Exilio Literario Español en América” (1997), *Guaragua*, II: 5

FEIJÓO BARREIRO, P. (1997): *Cousas de Galicia, por Castela*, Sada: Edición do Castro.

FERNANDES DO ESPÍRITU SANTO, Domingos (1994): “Testemunho do Cambedo e a Guerra Civil”, *A Trabe de Ouro*, V:17, (xaneiro, febreiro, marzo 1994), 71-79.

FERNÁNDEZ, Luis Miguel (1999): “Dieste e o cine” en *Xornadas sobre Rafael Dieste* (2000), op. cit., 105-110.

FERNÁNDEZ, Marcial (1951): *Transcendencia y hondura de Castela*, México: Triskele.

FERNÁNDEZ, Miguel Anxo (1996): *Carlos Velo. Cine e exilio*, Vigo: A Nosa Terra.

FERNÁNDEZ, Miguel Anxo (1999): “As curtametraxes documentais do galego Carlos Velo, un fito no cine español da República, 1934-1936”, *GRIAL*, 141:59-89.

FERNÁNDEZ CASTRO, José (1981): *Alejandro Otero, el médico y el político*. Barcelona: Noguer

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1980): *Antoloxía de poesía galega do posmodernismo aos novos*, Vigo: Galaxia.

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1990): “Ramón Martínez López: investigador e escritor” en MARCH, Kathleen (ed. lit.) (1990), op. cit., 9-12.

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1995a): “Renacencia no exilio e no interior, da cultura galega mutilada pola guerra civil”, *Coloquio Letras: Nós. A literatura galega*, 137-138:133-147.

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1995b): “Guerra da Cal, poeta e filólogo galego-portugués”, *Coloquio. Letras*, 137-138: .

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (1996): “Los que se fueron”, *La Voz de Galicia*, (15/03/1996).

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (2000): “Rafael Dieste no mundo das letras” en *Xornadas sobre Rafael Dieste*, op. cit., 133-137

FERNÁNDEZ DEL RIEGO, Francisco (2000): “Ramón Martínez López”, *Boletín de la Real Academia Gallega*, 361, (2000), 300.

FERNÁNDEZ FREIXANES, V. (1976): *Unha ducia de galegos*, Vigo: Galaxia.

FERNÁNDEZ GARCÍA, Antonio (1989): “La guerra civil vista desde la emigración: la colonia gallega de Buenos Aires” en *Actas das Iª Jornadas de Presencia de España en América: Aportación Gallega*, A Coruña: Deimos, 525-532.

FERNÁNDEZ GRANELL, Eugenio (1991): “Exilio partido en dos”, en NAHARRO-CALDERÓN, J.M. (coord.) (1991), op cit., 133-143.

FERNÁNDEZ NAVAL, Francisco X., VALCÁRCEL LÓPEZ, Marcos e PATO, María Xesús (1999): *Homenaxe a Pepín e Honesta: documentos*, Ourense: [s. n.]

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (1983): *El alzamiento de 1936 en Galicia. Datos para una historia de la guerra civil*, (3ª Ed.) Sada: Edición do Castro

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos e RODRÍGUEZ, Carlos Luis (1985): *Franquismo y transición política en Galicia: apuntes para una historia de nuestro pasado reciente*, Sada: Edición do Castro.

FERNÁNDEZ SANTANDER, C. (2000a): *Alzamiento y Guerra Civil en Galicia (1936-1939)*, Sada: Edición do Castro, I-II

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000c): *Casares Quiroga, una pasión republicana*, Sada: Edición do Castro.

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2000d): “Los gallegos de Buñuel”, *La Voz de Galicia*, 07/03/2000), 6

FERNÁNDEZ SANTANDER, Carlos (2001): “Ferro, amante de Cernuda y amigo de Lorca”, *La Voz de Galicia* (Suplemento Los Domingos de la Voz), CXIX:39068, (19/08/2001), 17.

FERNÁNDEZ SANTOS, Ana M^a.(1998): “Maximino Cacheiro Varela, traducción ó ruso de Memorial de exilio, A *Trabe de Ouro*, IX:34, (abril, maio, xuño 1998), 99-101.

FERREIRO FENTE, Xosé Gregorio (1992): “Once cartas a Lorenzo Varela: seis de Luís Seoane e cinco de Ernesto Sábato”, *GRIAL*, XXX:116, 540-557.

FERREIRO FENTE, Xosé Gregorio: “A poesía de Guerra de Lorenzo Varela”, en ÁLVAREZ, Rosario e VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1999), op. cit., 529-554.

FERRERÓNS, R. e GASCÓN, A. (1981): *El Esquinazao. Perfil de un luchador*, Zaragoza: Unali.

FERRER MIR, Jaime (1989): *Los españoles del Winnipeg. El barco de la esperanza*, Santiago de Chile: Ediciones Cal Sogas.

FINISTERRE, Alejandro (1998): “Lembranza de María Casares no seu 75 aniversario”, *FerrolAnálisis*, 13, 72-79.

FRAGA RODRÍGUEZ, Xan (1994): *Emigración e historia contemporánea Galiza-Cuba*, A Coruña: Asociación Socio-pedagóxica Galega.

FRANCÉS, María Elena (1998): “El maestro Rubia Barcia”, *Ferrolanálisis*, 12 (1998), 166.

FRANCO GRANDE, X.L. (1985): *Os anos escuros I: A resistencia cultural da xeración da noite (1954-1960)*, Vigo: Xerais.

FRANCO GRANDE, X.L. (1996): “Ernesto Guerra da Cal: unha guerra de identidade”, *A Trabe de Ouro*, II, 255-265.

FREIRE FREIRE, Marivel (1999): “Avelino Díaz e Castelao”, en en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 339-359.

Galicia e América: cinco séculos de historia (Catálogo da Exposición), (1992), Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega

GÁNDARA, Consuelo de la (1978): *Maruja Mallo*, Madrid: Servicio de Publicaciones del Ministerio de Educación y Ciencia.

GARCÍA ASCOT, Concha e BAL Y GAY, J. (1990): *Nuestros trabajos y nuestros días*, Madrid: Fundación Banco Exterior

GARCÍA BAYÓN, Carlos (2001): “Vivencia de un maquis de Boiro”, *La Voz de Galicia*, (27/05/2001), 8.

GARCÍA DOMÍNGUEZ, Raimundo (Véxase Borobó)

GARCÍA DOMÍNGUEZ, Mª Teresa (1998): “Aproximación ó estudio da emigración galega da “Costa da Morte” cara Perú na segunda metade do século, XX, 1940-1970”, *Estudios Migratorios*, 5, (xuño 1998), 177-197.

GARCÍA DURÁN, Juan (2001): *Pola liberdade. A loita antifranquista de Luís Costa*, Vigo: A Nosa Terra

GEG (Gran Enciclopedia Gallega)

GIRAL, Francisco, ASTRUGA, María del Carmen e SANTIDRIÁN, Pedro R. (1977): *La República en el exilio*, Madrid: Ediciones 99.

GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Helena (1994): “Literatura e compromiso na obra de Luís Seoane”, *Grial*, XXXII, 121, 5-13.

GONZÁLEZ FERNÁNDEZ, Helena (1999): “Figuras femininas na obra literaria de Luís Seoane”, en ÁLVAREZ, Rosario e VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1999), op. cit., 655-664

GONZÁLEZ HERRÁN, José Manuel (1999a): “José Rubia Barcia: Recuerdos de 1935-1939”, *FerrolAnálisis*, 14, 82-83.

GONZÁLEZ HERRÁN, José Manuel (1999b): “Una voz del exilio republicano, José Rubia Barcia en 1985” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 415-419.

GONZÁLEZ LAMELA, M^a del Pilar (1997): “Tres artistas gallegos en Puerto Rico: Compostela, Botello y Granell”, en PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1997b), op.cit., 175-201.

GONZÁLEZ LAMELA, M^a del Pilar (1999): *El exilio artístico español en el Caribe: Cuba, Santo Domingo, y Puerto Rico, 1936-1960*, Sada: Ediciós do Castro.

GONZÁLEZ LAMELA, Juan Manuel (1997): “Sebastián González García: la huella de un pontevedrés en Puerto Rico”, *Jornadas de la Emigración Gallega a Puerto Rico*, Sada: Ediciós do Castro, 53-59.

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1988): *Memorias de un Diputado de las Cortes de la República (1931-1938)*, Sada: Ediciós do Castro.

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1990): *Memorias de un diputado republicano en la Guerra Civil Española (1936-1939)*, Sada: Ediciós do Castro.

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio, et al. (1991): *Galicia, Santiago y América*, Santiago de Compostela: Consellería de Relacións Institucionais e Portavoz do Goberno

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio (1991) “Los gallegos y América” en GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio, et al. (1991), op. cit.

GONZÁLEZ LÓPEZ, Emilio e RICÓN VIRULEG, Amado (2000): *Castelao, propagandista da República en Norteamérica*, Sada: Ediciós do Castro.

GÓMEZ MARTÍNEZ, José Luis (1987): “El exilio en las ciencias histórico-sociales: hacia una nueva filosofía de la historia” en *La otra cara del exilio: la diáspora del 39*, op. cit.

GÓMEZ DE LA SERNA, Ramón [1942]: *Maruja Mallo: 59 grabados en negro y 9 láminas en color: 1928-1942*, Buenos Aires: Editorial Losada.

GÓMEZ RIVAS, Isabel (1995): “Os apuntes inéditos redactados por Salvador Etcheverría Brañas para a continuación das súas memorias políticas”, *Anuario Brigantino*, 18, (1995), 175-192.

GONZÁLEZ PROBADOS, Manuel (1992): *O Socialismo na II República (1931-1936)*, Sada: Ediciós do Castro.

GONZÁLEZ VIDAL, Francisco (1999): “Política y guerrilla en la comarca de Ferrol”, *FerrolAnálisis*, 14, 50-57.

GRANDÍO SEOANE, Emilio (1992): *Los orígenes de la derecha gallega: La CEDA en Galicia (1931-1936)*, Sada: Ediciós do Castro.

GRANDÍO SEOANE, Emilio (2001): “O republicanismo coruñés na Segunda República, poder local e urnas”, en *El Republicanismo coruñés en la historia*, op.cit, 160

GRANDE, Franco (1999): “Os dous exilios de Guerra da Cal”, *La Voz de Galicia* (16/03/1999)

FUNDACIÓN EUGENIO GRANELL (1998): *Exposición: Granell en Porto Rico, 1950-1957*, (6 de novembro de 1997-20 febreiro de 1998) Pazo de Bendaña, Santiago de Compostela: Fundación Eugenio Granell.

GRINBERG, León e GRINBERG, Rebeca (1984): *Psicoanálisis de la Migración y del Exilio*, Madrid: Alianza Editorial.

GUBERN, Román (1976): *Cine español en el exilio:1936-1939*, Barcelona.

GUIADÁS ÁLVAREZ, José Antonio (2001): “Del Casino a las definitivas elecciones de 1931” en *El Republicanismo coruñés en la historia*, (2001), A Coruña: Concello da Coruña, 124.

GUNTZMANN, Rita (ed.) (1991): *I Encontro de Escritores Iberoamericanos en Euskadi*, Bilbao: Servicio Editorial do País Vasco.

GURMÉNDEZ, Carlos (1999): “Tres poetas en el exilio”, *FerrolAnálisis*, 14, 154-159.

GURRIARÁN, Ricardo (1999): *Florencio Delgado Gurriarán. Vida e obra dun poeta valdeorrés, republicano e galeguista*, Sada: Edicións do Castro.

HARO TECGLÉN, Eduardo (1996): *El niño republicano*, Barcelona: Extra Alfaguara.

HERMIDA GARCÍA, Modesto (1987): *As revistas literarias en Galicia na Segunda República*, Sada: Edicións do Castro.

HERMIDA GARCÍA, Modesto: “Noticias sobre Resol”, *Grial*, XXVIII,108, (out, nov, dec 1990), 535-539.

HERMIDA IGLESIAS, M.(1999): “Centenario do nacemento de Álvaro de las Casas Blanco”, *El Correo Gallego*, (15/10/1999), 46.

Historia General de la Emigración Española e Iberoamericana (1992), Madrid: Historia 16/Cedea.

“Homenaxe a García Gerpe” (1942), *Galicia*, 771, (21/03/1942), 5.

IGLESIA LESTEIRO, Mª Fernanda (1999): “Mi padre, Ramón Iglesia. Un historiador de la generación del 27”, en ÁLVAREZ, Rosario e VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1999), op. cit., 1234-1274

IGLESIAS RODRÍGUEZ, Manuel (2001): “José Fondevila “O comunista de Bermés”: Un sindicalista dezao no exilio”, Comunicación presentada no Congreso Internacional “O Exilio Galego”, setembro 2001. CCG.

IGLESIAS, Manuel: *A Segunda República e a represión na Comarca do Deza* (Traballo en curso).

ÍNDICES DE LOS DOCUMENTOS DE LA AYUDA A LOS REPUBLICANOS ESPAÑOLES EN EL EXILIO Y DEL GOBIERNO DE LA REPÚBLICA EN MÉXICO, [Madrid]: Ministerio de Asuntos Exteriores, Dirección de Documentación y Publicaciones, [197-]

ÍNSUA, Emilio Xosé (1993): “Nacionalismo xuvenil galego no exilio americano”, *Mocidade*, (decembro 1993), 10-11

INSTITUTO DE ESTUDIOS PARA AMÉRICA LATINA Y ÁFRICA (1987): *Jornadas emigración, exilio y mujer*, Madrid: Iepala

JANKOWSKY, Kurt R. (ed. lit.) (1985): *Scientific and humanistic dimensions of language: Festschrift for Robert Lado on the occasion of his 70th birthday on may 31, 1985*, Amsterdam: John Benjamins

KENNY, M. (1979): *Inmigrantes y refugiados. Españoles en México. Século XX*, México: Ediciones la Casa Chata

LAMA LÓPEZ, Mª Xesús (1997): “Los exilios gallegos”, *Quimera*, (maio-xuño 1997), 158-159.

LAMA LÓPEZ, Mª Xesús (1999a): “A cultura galega dende México, poderosas brazadas de náufrago”, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op.cit., 201-212.

LAMA LÓPEZ, Mª Xesús (1999b): “Un caso de mestizaxe cultural na literatura galega do exilio: os poemas mexicanos de F. Delgado Gurriarán”, en ÁLVAREZ, Rosario e VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1999), op. cit., 529-554

LAMELA GARCÍA, Luis (1995): *Crónica de una represión en la “Costa da Morte”, Cee, Vimianzo, Ponte do Porto, Corcubión, Fisterra, Zas...*, Sada: Ediciós do Castro.

LAMELA GARCÍA, Luis (1998): *Estampas de injusticia. La guerra civil del 36 en A Coruña y los documentos originados en la represión*, Sada: Ediciós do Castro.

LAXEIRO: 1934-1985/VIII^a BIENAL NACIONAL DE ARTE (1985), Pontevedra: Diputación Provincial de Pontevedra

LAXEIRO EN ARGENTINA (1952-1970). (CATÁLOGO DA EXPOSICIÓN), (1988), A Coruña: Concello da Coruña.

LEAL TENREIRO, Juan (1999): “De Ferrol a un campo de concentración en Francia”, *FerrolAnálisis*, 14, 66-69.

LEMUS, Encarnación (1998): “La investigación de los refugiados españoles en Chile: fuentes y hallazgos en un exilio de larga duración”, *Exils et migrations iberiques au XX siecle (CERIC)*, 5, 1998, 273-293.

LIBER, Soni (1942): “Biografía del Escultor Compostela”, *Galicia*, XXI:797, (19/IX/1942), 8.

LICEO RUBIA BARCIA (ed.) (1995): *Xosé Rubia Barcia: un intelectual ferrolán no exilio*, Ferrol: Liceo Rubia Barcia

LIDA, Clara E. (comp.) (1994): *Una inmigración privilegiada. Comerciantes, empresarios y profesionales españoles en México en los siglos XIX e XX*, Madrid: Alianza Editorial.

LIDA, Clara E. (1997): *Inmigración y exilio. Reflexiones sobre el caso español*, México: Siglo XXI.

LIÑARES GIRAUT, X. Amancio (1993): *Negreira na Guerra do 36*, Sada: Ediciós do Castro.

LÍSTER, Enrique (1945): *La defensa de Madrid: batalla de unidad*, Madrid: Ediciones España Popular.

LÍSTER, Enrique (1966): *Nuestra guerra: aportaciones para una historia de la guerra nacional revolucionaria del pueblo español 1936-1939*, Paris: Editions de la Librairie du Globe.

LÍSTER, Enrique (1976): *Leninismo y oportunismo: acerca de algunos aspectos de las actuales falsificaciones del leninismo*, Madrid: PCOE.

LÍSTER, Enrique (1977): *Memorias de un luchador*, Madrid: G. del Toro.

LÍSTER, Enrique (1978): *¡Basta!: una aproximación a la lucha por la recuperación del Partido*, Madrid: G. del Toro.

LÍSTER, Enrique (1983): *Así destruyó Carrillo el PCE*, Barcelona: Planeta.

LONGO FORMOSO, Miguel (1999): "Tralas pegadas de Serafín Ferro", en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op.cit., 421-437.

LÓPEZ, Belén (2001): "Chonchiña Comesaña adica a súa homenaxe á "loita de tódalas exiliadas", *Diario de Pontevedra*, (28/01/2001), 63

LÓPEZ, José Ramón (1999): "Torres de amor, la arquitectura exiliada de Lorenzo Varela" en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 35-49.

LÓPEZ ABENTE, Gonzalo (1989): "Fuxidos: novela orixinal e inédita", en *Nós*, Oleiros: Edivar, v 3.

LÓPEZ CASANOVA, Arcadio (1995): "Mester de exilio", *Contemporánea*, 1, 151-154.

LOZANO, Daniel e DELGADO, Lola (1999): *Historias de Ultramar. Aventuras y desventuras de los españoles de hoy en América Latina*, Barcelona: Ediciones Península.

LUGILDE, Anxo (2000): "De exiliados a emigrantes perpétuos", *La Voz de Galicia*, (12/11/2000), 19.

LUIS SEOANE (1910-1979). *DIA DAS LETRAS GALEGAS* (1994), Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

LUIS MARTÍN, Francisco e ARIAS GONZÁLEZ (2000): *De o Grove a Cuba (1937-1964). Memorias de Juan Aguiño: Pescador y exiliado*. Sada: Ediciós do Castro.

LUNA SELLÉS; Carmen (1999): "En las afueras" de Lino Novás Calvo: marxinação, periferia e

fantasticidade”, *Estudios Migratorios*, 7-8, (1999), 29-39.

LLORENS, Vicente (1975): *Memorias de una emigración. Santo Domingo, 1939-1945*, Barcelona: Ariel.

MACEIRA FERNÁNDEZ, Xosé M.(1995): *A literatura galega no exilio. Consciencia e continuidade cultural*, Vigo: Edicións do Cumio.

MACEO, Mª Fernanda (1990): “La oposición intelectual en el exilio. La Reunión de La Habana, septiembre-octubre de 1943” en TUSELL, J, ALTED, A., e MATEOS, A (1990): *La oposición al régimen de Franco. Estado de la cuestión y metodología de la investigación*, Madrid: UNED, I, 57-72.

MAESTRE, Rafael e NAVARRO, Francisco (1997): “Libro de Actas del coloquio sobre el exilio libertario en Francia (1939-1975). A través de la Historia Oral”, *Exils et Migrations Ibériques au XXe Siècle*, 3-4.

MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1988): *Galicia na Segunda República e baixo o franquismo*, Vigo: Xerais.

MÁIZ VÁZQUEZ, Bernardo (1989): *Memoria catálogo das publicacións galegas antifranquistas*, Sada: Edicións do Castro.

MALAGÓN, Javier (1991): “El exilio en Santo Domingo, (1939-1946), en NAHARRO-CALDERÓN, J.M. (coord.) (1991), op.cit.

MARCH, Kathleen (ed. lit.) (1990): *Homenaje a R. Martínez López*, Sada: Edicións do Castro

MARICHAL, Juan: *La singularidad histórica del exilio español*, en Curso de Verano: La otra cara del exilio: la diáspora del 39, op.cit.

MARIÑO DAVILA, Esperanza (1999): “O espello dunha amizade de Ramón Suárez Picallo a Eduardo Blanco-Amor: Epistolario (1931-1946)”, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op.cit, 439-474

MARIO GRANELL (1914-1991). *CATÁLOGO EXPOSICIÓN* (1997), Santiago de Compostela: Secretaría Xeral para as Relacións coas Comunidades Galegas no Exterior.

MARTÍN FRECHILLA, Juan José (1998): “Sin solución de continuidad: exiliados e emigrantes españoles en la construcción de Caracas: 1936-1958”, *Exils et migrations ibériques au XX siècle*, 5, 207-248.

MARTÍNEZ, Carlos (1959): *Crónica de una emigración (la de los republicanos españoles en 1939)*, México: Libro Mex Editores

MARTÍNEZ, José Luis (2000): *Queridos gallegos*, Montevideo: Doble Clic Editores.

MARTÍNEZ E CRESPO, Xurxo (1996): “Xosé Velo Mosquera. Un loitador en prol de Galiza, 1916-1972”, *Magazine Español* (29 abril – 5 maio), 25.

MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1976): “La literatura gallega en el exilio” en ABELLÁN, José Luis (1976, VI), op.cit., 285-323.

MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón (1986): “A Literatura galega no exilio”, *A Nosa Terra*, 5-6, 29-30.

MARTÍNEZ LÓPEZ, Ramón, NÚÑEZ BÚA, Xosé (1999): “Cartas dende o exilio a Valentín Paz-Andrade. Los historiadores en el exilio republicano” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op cit, 497-507.

MARTÍNEZ-BARBEITO, Carlos (1981-1983): “El pintor Seoane, hombre de letras”, *Abrente*, , 13-15, (1981-1983), 21-36.

MARTÍNEZ GORROÑO, María Eugenia (1990): “Fuentes orales para una aproximación al exilio femenino en Colombia”, *Espacio, Tiempo y Forma*, III, 85-104.

MARTÍNEZ GORROÑO, Mª Eugenia (1992): *Espanoles en Colombia: Los médicos y odontólogos exiliados a consecuencia de la guerra civil en España: una aportación española a América*, Madrid: Fundación Españoles en el Mundo.

MARTUL TOBÍO, Luis (trad.) e FANDIÑO VEIGA, Xosé Ramón (1990): “Biografía de D. Ramón Martínez López”, en MARCH, Kathleen (ed. lit.) (1990), op. cit., 6-7

uis (1991): “Las Revistas del exilio gallego en México”, en NAHARRO-CALDERÓN, José María (coord.) (1991), op.cit, 301-317.

MATEO GAMBARTE, Eduardo (1997): *Diccionario del exilio español en México*, Pamplona: Ediciones Eunete.

MATEOS, Abdón (1997): “Políticas franquistas frente a la presencia internacional del exilio socialista”, *Exilis et migrations ibériques au Xxe siècle*, 3-4.

[RTF bookmark start: _Hlt473346714]MEILÁN, Xabier (1994): “Alejandro Finisterre: o poeta que inventou o fútbolín”, *Luzes de Galicia*, 25, 26-29.

MENÉNDEZ,Luis (1994): “Juana Guillán Vidal”, *Galicia en el mundo*, (26/04/1994), 13

MÉNDEZ FERRÍN, Xosé Luis (et. al.) (1989): *Celso Emilio Ferreiro 1912-1979. Unha fotobiografía*, Vigo: Xerais.

MERA SAN[RTF bookmark start: _Hlt484887416]Z[RTF bookmark end: _Hlt473346714][RTF bookmark end: _Hlt484887416], Cipriano (1976): *Guerra, exilio y cárcel de un anarcosindicalista*, París: Ruedo Ibérico.

MOLINA, César Antonio (ed. lit.) (1987): *Salvador de Madariaga, 1886-1986* (Catálogo da Exposición), A Coruña: Concello da Coruña.

MOLINA, César Antonio: “Salvador de Madariaga y la literatura extranjera”, en MOLINA, César Antonio (ed. lit.) (1987), op cit., 335-346.

MOLINA HURTADO, Mª Mercedes (1993): *En tierra bien distante. Refugiados españoles en Chiapas*,

México: Gobierno del Estado de Chiapas.

MONEDERO LÓPEZ, Enrique (1996): *México, los colegios del exilio*. Madrid : Fundación Españoles en el Mundo, 16.

MONTEAGUDO, Henrique (1999): “As cartas boca arriba: de Castelao a Prada, 1947”, *Grial*, XXXVII:144 (outubro-novembro-décembro 1999), 765-770

MONTENEGRO, Silvina (1996): “Republicanos, gallegos y socialistas en la Argentina: La organización de los Comités de Ayuda a la República durante la Guerra Civil Española”, *Historia Nova* IV, (1996), 267-280.

MORA TORRES, Manuel (1999): “Españoles en la República Dominicana. Los historiadores en el exilio republicano” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit, 483-497.

NAHARRO-CALDERÓN, J.M. (coord.) (1991): *El exilio de las Españas de 1939 en las Américas: “¿Adónde fue la canción?”*, Barcelona: Anthropos.

NARANJO OROVIO, Consuelo (1988a): *V Centenario del descubrimiento de América: Cuba otro escenario de lucha: La guerra civil y el exilio republicano español*, Madrid: CSIC.

NARANJO OROVIO, Consuelo (1988b): *Cuba, otro escenario de lucha. La Guerra Civil y el exilio republicano español*, Madrid: Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).

NAVAZA, Xavier (1991): *Disparos*, Vigo: Xerais

NEIRA CRUZ, Xosé Antonio (1999): “Eugenio Granell. O surrealista na illa”, *Tempos Novos*, 25, (xullo 1999), 36-42

NEIRA VILAS, Xosé (1980): *Galegos no golfo de México*, Sada: Edicións Do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (1983): *Castelao en Cuba*, Sada: Edicións do Castro

NEIRA VILAS, Xosé (1992): *Guerrilleiros*, Sada: Edicións do Castro

NEIRA VILAS, Xosé (1994): *Memoria da emigración I*, Sada: Edicións do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (1995a): *Eduardo Blanco-Amor, dende Bos Aires*, Sada: Edicións do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (1995b): *Memoria da emigración II*, Sada: Edicións do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (1996): *Memoria da emigración III*, Sada: Edicións do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (1998): *Galegos que loitaron pola independencia de Cuba*, Sada: Edicións do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (1999): *Crónicas galegas de América (Rolda primeira)*, Sada: Edicións do Castro.

NEIRA VILAS, Xosé (2000): *Crónicas galegas de América (Rolda Segunda)*, Sada: Edicións do Castro.

- NEIRA VILAS, Xosé (2001): “Un mozo galego de 90 anos”, *El Correo Gallego*, (14/01/2001), 4.
- NERUDA, Pablo (1974): *Confieso que he vivido. Memorias*, Barcelona: Seix Barral.
- NOYA GIL, Juan (1996): *Fuxidos*, Vigo: Xerais.
- NÚÑEZ BÚA, Xosé (1986): *Vida e paixón de Castelao*, Sada: Edicións do Castro.
- NÚÑEZ DÍAZ-BALART, Mirta (1999): “Casares, la demonización de un político”, *Cuadernos Republicanos*, 40, (outubro 1999), 47-65.
- NÚÑEZ PÉREZ, [RTF bookmark start: _Hlt477197610]M[RTF bookmark end: _Hlt477197610]aría Gloria (1993): *Bibliografía comentada sobre la Segunda República Española : (1931-1936) : obras publicadas entre 1940-1992*. Madrid: Fundación Universitaria Española.
- NÚÑEZ RODRÍGUEZ, Manuel (ed.) (1991): *Luís Seoane: Textos inéditos*, Santiago de Compostela: Servicio de Publicacións e intercambio Científico.
- NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (1990): “A supervivencia do nacionalismo galego na emigración americana” en ALTED VIGIL, A., MATEOS, A e TUSELL, J. (Coord.) (1990) op.cit, 303-312.
- NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (1998): *Emigrantes, caciques e indianos*, Vigo: Xerais.
- NÚÑEZ SEIXAS, Xosé Manoel (comp.) (2000): *Obras Completas de Castelao* (Epistolario, Volume VI), Vigo: Galaxia.
- NÚÑEZ TARGA, Mercedes (1980): *Els carretó dels gossos: una catalana a Ravensbruck*, Barcelona: Ediciones 62.
- LA OTRA CARA DEL EXILIO: LA DIÁSPORA DEL 39* (1990), Madrid. Cursos de Verano, El Escorial, 1989.
- ODRIOZOLA, A. (1981): “ Manuel Portela Valladares. Algunos datos poco conocidos sobre este pontevedrés famoso”, *Faro de Vigo* (08/08/1981)
- ORGANDO GONZÁLEZ, Iolanda (1999): “ A soldadeira de Luís Seoane: ¿teatro histórico?” en ÁLVAREZ, Rosario e VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1999), op. cit., 1093-1105.
- OTERO, Belén R. (2000): “Aún no entiendo por qué mataron a mi padre”, *Atlántico Diario*, (07/11/200), 15.
- OTERO, Elva (2000): “Memoria dunha muller silenciada”, *O Correo Galego*, 21/05/2000 (Suplemento LECER), 2-3.
- OTERO PEDRAYO, Ramón (1953): *O libro dos amigos*, Bos Aires: Ediciones Galicia del Centro Gallego.
- OZORES, Antonio (s.d.): *Cine español 1951-1978. Diccionario de directores*

PALMÁS, Ricardo (1976): *Castelao: prosa do exilio*, Montevideo: Edicións do Patronato da Cultura Galega

PARRILLA, José Antonio (1995): *Casares Quiroga y la Coruña de su época: 1900-1936*, A Coruña: Concello de A Coruña.

PAZ ANDRADE, Valentín (1982): *Castelao na luz e na sombra*, A Coruña.

PLA BRUGAT, Dolores (1999): “Refugiados españoles en México: un recuento y caracterización” en *Los refugiados españoles y la cultura mexicana*. Actas de las primeras jornadas celebradas en El Colegio de México en noviembre de 1996, (1999), op. cit., 421-433.

PELLITERO, L., PASCUAL, Rosa e MÉIXOME, Carlos (2001): “Lois Tobío. Crónica viva dun século”, *Tempos Novos*, 47, (abril 2001), 18-25.

PENELAS, Carlos (1996): *Los gallegos anarquistas en la Argentina*, Bos Aires: Torres Agüero Editor.

PEÑA SAAVEDRA, Vicente (dir.) (1993): *Galicia-América: relacións históricas e retos de futuro*, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

PEREIRA, Dionisio (coord.) (1992): *Os conquistadores modernos. Movemento obreiro na Galicia de anteguerra*, Vigo: A Nosa Terra.

PEREIRA, Dionisio (1994): *A CNT na Galicia, 1922-1936*, Vigo: Laivento

PEREIRA, Dionisio (1998): *Sindicalistas e rebeldes. Anacos da historia do movemento obreiro na Galiza*, Vigo: A Nosa Terra.

PEREIRA, Dionisio e FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, Eliseo (2001): “Libertarios galegos e o seu exilio”, Comunicación presentada no Congreso Internacional “O Exilio Galego”, setembro 2001, CCG.

PEREIRA GONZÁLEZ, Víctor Campio (1999): “Noticia sobre a poesía de Xosé Conde”, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 51-53.

PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos (1996): “O asociacionismo en Culleredo na Segunda República”, *Anuario Brigantino*, 19 (1996), 222-228.

PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos (1997): “A oposición ó Estatuto de Galicia na Coruña da Segunda República: A agrupación A Terceira República”, *Anuario Brigantino*, 20, (1997), 149-192.

PEREIRA MARTÍNEZ, Carlos (ed.) (1998): *O que fixeron en Galicia*, Vigo: A Nosa Terra, (O fardel da memoria)

PÉREZ, Mª Antonia (1999): “Arxentina: artistas galegos e pintura mural”, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 537-551

PÉREZ ALVAJAR, José Antonio (1995): *Antoloxía de artigos periodísticos de César Alvarar*, Sada: Edicións do

Castro

PÉREZ LEIRA, Lois (1999): *Protagonistas dunha epopea colectiva*, Vigo: Grupo de Comunicación de Galicia en el Mundo S.A.

PÉREZ PAÍS, M^a (2001): “La prensa Republicana Coruñesa” en *El Republicanismo coruñés en la historia*, (2001), A Coruña: Concello da Coruña.

PÉREZ RODRÍGUEZ, Luis, et al. (1993): *Eduardo Blanco Amor. Sempre en Auria*, Vigo: Edicións Xerais.

PÉREZ RÚA, Manuel: Comunicación presentada sobre Jesús Veiga no Congreso Homenaxe “O Exilio Galego, 1936-1975”, Pontevedra, 25-27 de xaneiro de 2001.

PFEIFFER, Erna (1995): *Exiliadas, emigrantes, viaxeras: encuentros con diez escritoras latinoamericanas*, Madrid: Iberoamericana.

PIÑEIRO, Ramón (1963): “Gallegos fuera de Galicia : Emilio González López”, *Grial*, 1, (xullo, agosto, setembro 1963), 87-88.

PIÑEIRO, Ramón (1964): “Galegos fora de Galicia : Ernesto Guerra da Cal”, *Grial*, II:5, (1964), 383-385.

PIÑEIRO FEIJOO, Antonio (2000): *Pepe Velo. Pensador, soñador e mestre revolucionario*, Vigo: Xerais.

PLA BRUGAT, Mª Dolores (1985): *Los niños de Morelia*, México: Instituto Nacional de Antropología e Historia.

PONS PRADES, Eduardo (1977): *Guerrillas españolas:1936-1960*, Barcelona: Planeta.

PONS PRADES, Eduardo (1997): *Las guerras de los niños republicanos 1936-1995*, Madrid: Compañía Literaria.

PORTELA VALLADARES, Manuel (1986): *Dietario de dos guerras*, Sada: Edicións do Castro.

PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1991): *Cincuenta años de exilio español en Puerto Rico y el Caribe, 1939-1989. Memorias del Congreso Commemorativo celebrado en San Juan de Puerto Rico*, Sada: Edicións do Castro.

PORTELA YÁÑEZ, Charo e DÍAZ PARDO, Isaac (1997a): *Epistolario. Valentín Paz-Andrade*, Sada: Edicións do Castro.

PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.)(1997b): *Jornadas de la emigración gallega a Puerto Rico*, Sada: Edicións do Castro.

PORTELA YÁÑEZ, Charo (1999): “Ramón Martínez López e Xosé Núñez Búa: cartas dende o exilio a Valentín Paz-Andrade” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 497-505.

PRADA, Rodolfo (1945): “Tres figuras que honran a Galicia en América”, *El Orensano. Periódico gal-*

lego, I:6, (27/01/1945), 8.

PRADA RODRÍGUEZ, Julio (2000): “Asociacionismo agrario e mobilización política na Baixa Limia 1934-1936”, *LETHES. Cadernos Culturais do Limia*, II, (outono 2000)

PRIETO VALDÉS, F. e ROMASANTA ARMESTO, Alberto (1991): “Oposición política al franquismo y exilio en Galicia: Estado de la cuestión” en *Espacio, Tiempo y Forma*, IV, 117-137.

PRIMEIRO CONGRESO DA EMIGRACIÓN GALEGA, BANQUETE DE CONXO (1956), Buenos Aires

PUERTO RICO ANTE EL 98 VISTO DESDE ESPAÑA, (1996). Libro conmemorativo del XXX Aniversario, Madrid: Casa de Puerto Rico en España.

QUINTELA NOVOA, Germán (1992): “Gumersindo Sánchez Guisande: a constante dun mestre”, *Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires*, LXXIX:658, (1992), 106-109

QUIJADA MOURIÑO, Mónica (1991): *Aires de República, aires de cruzada: la guerra civil española en Argentina*, Barcelona: Sendai Ediciones.

RAFANEAU-BOJ, Marie Claude (1995): *Los Campos de concentración de los refugiados españoles en Francia (1939-1945)*, Barcelona: Omega.

LOS REFUGIADOS ESPAÑOLES Y LA CULTURA MEXICANA. Actas de las primeras jornadas celebradas en El Colegio de México en noviembre de 1996, (1999), Madrid: Residencia de Estudiantes/El Colegio de México.

REI NÚÑEZ, Luis (1987): *A travesía dun século. Biografía de Rafael Dieste*, Sada: Edicións Do Castro.

REIGOSA, Carlos (1989): *Fuxidos de sona*, Vigo: Xerais.

EL REPUBLICANISMO CORUÑÉS EN LA HISTORIA, (2001), A Coruña: Concello da Coruña.

RÍOS, Isabel (1986): *Testimonio de la Guerra Civil*, Sada: Edicións Do Castro.

RISCO, Antonio (1990): “El exilio en Francia. Conciencia intelectual de oposición y proyecto cultural”, en ALTED VIGIL, A., MATEOS, A. e TUSELL, J (ed. lit.)(1990), op. cit

RODRÍGUEZ, Juan (1997): “La aportación del exilio republicano español al cine mexicano” *Taifa* (Monográfico sobre el exilio español en México (1939-1977)), 4, (1997), 197-224.

RODRÍGUEZ, F.R. (1942): “Desde Méjico. Agrupación de Ugetistas Gallegos”, *Galicia*, XXI:802, (24/10/1942), 1.

RODRÍGUEZ DOMÍNGUEZ, Elixio (1994): *Matádeo mañá. Memorias dun aviador galeguista republicano entre a guerra e o exilio*, Vigo: Xerais.

RODRÍGUEZ LAGO, José Ramón (1999): “De Galicia ós Andes. Aproximación ó fenómeno da

emigración galega a Chile”, en CAGIAO VILA, Pilar (comp.) (1999), op. cit., 311-335.

RODRÍGUEZ FER, Claudio (1997): “Emigración, exilio e Guerra Civil (1936-1939)” en *Jornadas de la Emigración Gallega a Puerto Rico*, op.cit, 63-77.

RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoa Pastor (1999): *Escritores da Barbanza*, A Pobra do Caramiñal: Concello da Pobra do Caramiñal.

RODRÍGUEZ SANTAMARÍA, Xoa Pastor (2001): *A Pobra do Caramiñal. Cronoloxía histórica*, (No prelo).

RODRÍGUEZ VERDE, Pilar (1996): “Formes biographiques de représentation dans le termoignage des réfugiés espagnols: adoption de rôles”, *Exils et migrations Ibériques au XXe siècle*, 2, (1996), 97-117

ROJAS, Carlos (1975): *La guerra civil vista por los exiliados*, Barcelona: Planeta.

ROMERO MASIÁ, Ana: “Severiano Chacón: un lider sindical no mundo do tabaco”, Tese de Doutoramento da Universidade de Coruña, Departamento de Humanidades, Ferrol.

RUBIA BARCIA, José (1997): *Palabras al viento. Selección testimonial sobre la vida y obra fuera de España de un transterrado iberogaláico*. Coruña: Edicións do Castro.

RUBIA BARCIA, Xosé e GONZÁLEZ HERRÁN, José Manuel (1999): “José Rubia Barcia: recuerdos de 1935-1939”, *FerrolAnálisis*, 14, (1999), 82-87.

RUBIO, Javier (1991): “Etapa americana del gobierno de la República Española en el exilio” en NAHARRO-CALDERÓN, J.M. (coord.) (1991), op. cit, 87-110.

RUEDA, German (1993) *La emigración contemporánea de españoles a Estados Unidos: 1820-1950: de “dons” a “misters”*, Madrid: Mapfre.

RUIBAL, Euloxio R. (1999): “A visión do exilio a través de O irlandés astrólogo, de Luís Seoane” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 109-113.

SAMUELLE, Cristina (1993): *Conversas con Manuel Meilán. Épica, amor e memoria do galeguismo emigrante*. Vigo: Edicións Xerais.

SÁNCHEZ-ALBORNOZ, Nicolás (1999): *Los historiadores en el exilio republicano*, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit, 213.

SÁNCHEZ-ALBORNOZ, Nicolás (comp.) (1991): *El destierro español en América. Un trasvase cultural*, Madrid: Sociedad Estatal Quinto Centenario/Instituto de Cooperación Iberoamericana, 1

SÁNCHEZ CASADO, Isabel (ed. lit.) (1984): *Alfonso Rodríguez Castelao: 24 años en la administración Pública española: 1915-1939: documentos para una biografía*, Barcelona: Anthropos

SÁNCHEZ VÁZQUEZ, Adolfo (1997): *Recuerdos y reflexiones del exilio*, Barcelona: Gexel.

SANMARTÍ, A. (1945): “Botón de muestra. Pruebas de lo que se quiere llegar”, *Cultura Proletaria*, XVIII:880, (17/11/1945), 3

SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (1999): “Coda: Manuel Bravo Silveiras Mariño”, en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo, (ed.) (1999), op.cit., 571-572.

SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000a): “Santiago Álvarez: Información sobre mi viaje por América Latina, 5 de octubre de 1960”, *Estudios Migratorios (No prelo)*.

SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2000b): “O Partido Comunista de España en Galicia (1920-1968)”. Tese de Doutoramento. Universidade de Santiago de Compostela (Setembro 2000).

SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M.(2000c): “Das memorias de Manuel Bravo, Mariño”, *Dez-Eme. Revista de Historia e Ciencias Sociais* (Fundación 10 de Marzo), 2, 87-96.

SANTIDRIÁN ARIAS, Víctor M. (2001): “Amador Martínez, Ramón”, *Dez-Eme. Revista de Historia e Ciencias Sociais* (Fundación 10 de Marzo), 3, 74-78.

SANTOS, Félix (1995): *Los exiliados de la guerra civil en Exiliados y emigrados: 1939-1999*, Madrid: Cuadernos de la Fundación Españoles en el mundo.

SANTOS, Félix (1999): *Españoles en la liberación de Francia, 1939-1945*, Madrid: Cuadernos de la Fundación Españoles en el Mundo.

SCHARWSTEIN, Dora (1991): “La conformación de la comunidad del exilio republicano en la Argentina” en CLEMENTI, H. (ed. lit.) (1991), op. cit, 221-331.

SCHWARZSTEIN, Dora (1998): “Actores Sociales y Política Inmigratoria en Argentina. La llegada de los Republicanos Españoles”, *Exils e t Migrations Iberiques au XX siecle*, 5, 249-272.

Sinaia. Diario de la Primera Expedición de Republicanos Españoles a México (1999), Madrid: Fondo de Cultura Económica/Instituto de Cooperación Internacional/Universidad de Alcalá [Edición facsimilar]

SEOANE, Luís (1969): *Castelao artista*, Bos Aires: Alborada

SEOANE, Luis: “Compromiso e paixón criadora”, *A Nosa Terra*, IV, 1985.

SESTO, Nina: Material inédito en torno a Julio Sesto.

SIMÓN, David (2000): *Médicos orensanos represariados en el franquismo: “historia da longa noite de pedra”*

SIXIREI, Carlos (1987): *Alfredo Somoza. Encadramento histórico dunha figura esquecida do galeguismo*, Vigo: Edicións do Castro.

SIXIREI, Carlos (1995): *Galeguidade e cultura no exterior*, Santiago de Compostela: Xunta de Compostela.

SOLER VINYES, Martí (1999): *La Casa del Éxodo. Los exiliados y su obra en La Casa de España y El*

Colegio de México (1938-1947), México: El Colegio de México (Testimonios, 5)

SORIANO, Antonio (1989): *Éxodos. Historia oral del exilio republicano en Francia, 1939-1945*, Barcelona: Crítica.

SOTO, Luís (1983): *Castelao, a UPG e outras memorias*, Vigo: Xerais.

SOUTO ALABARCE, Arturo (et.al) (1996): *Arturo Souto 1937-1964*, A Coruña: Fundación Caixa Galicia.

SOUTO ALABARCE, Arturo (1997): “Notas sobre o pintor Arturo Souto en New York e en México”, en VALLE PÉREZ, Xosé Carlos (coord.) (1997), op. cit., 117-136.

SOUTO BLANCO, M.X (1998):. *La represión franquista en la provincia de Lugo (1936-1940)*, Sada: Edicións do Castro.

SUÁREZ, Xosé Manuel (1993): *O alzamento de 1936 no norte da Coruña*, A Coruña: Edicións do Castro.

SUMAI, Anxos (2000): “Syra Alonso. Diarios”, *Interesarte*, 8, 2000, 40.

S.S. (1988): “Pasamento do poeta e escritor Xosé Otero Espasandín”, *Grial*, 99 (1988), 124.

TAIBO, Xoan I. e RIVAS, M. (1997): *Os partidos políticos na Galiza*, A Coruña: Edicións do Rueiro.

TCACH, César e Reyes, Carmen (1986): *Clandestinidad y exilio. Reorganización del sindicato socialista: 1939-1953*, Madrid: Pablo Iglesias

TÉLLEZ, Antonio (2000): *A guerrilla antifranquista de Mario de Langullo, o pinche*, Vigo: A Nosa Terra

TERMIS SOTO, Fernando (1992): “Constitución y crisis de las organizaciones republicanas de auxilio a los refugiados españoles: 1939-1942”, *Espacio Tiempo y Forma*, 5, 413-430.

TOBÍO, Lois (1994): *As décadas de T.L.*, Sada: Edicións do Castro.

TOBÍO, Lois (1990): “Lembranza de Ramón” en MARCH, Kathleen (ed. lit.) (1990), op. cit., 131-135.

TORO SANTOS, Antonio Raúl de (ed.) (1994): *Galicia desde Londres. Galicia, Gran Bretaña e Irlanda nos programas galegos da BBC (1947-1956)* A Coruña: Editorial Tambre.

TORRENTE, Manuel (1989): “Mauthausen: o regreso ó campo da morte”, en *Reporteiros, Santiago de Compostela: TVG*

TUSSEL, Javier (1993): “El retorno de la biografía, el caso de Manuel Portela Valladares”, en CASTRO, Xabier e JUANA, de Jesús (ed.) (1993), op. cit, 179-194.

ULLOA FERNÁNDEZ, E. (1977): “Álvaro de las Casas y los grupos Ultreyas”. Tese de Licenciatura, Universidade de Santiago de Compostela

VALCÁRCEL, Marcos (1991) : *Dos años de agitación política*, Sada: Ediciós do Castro

VALCÁRCEL LÓPEZ, Marcos (1992): “Ourense 1931-1936: estrutura económica e comportamentos políticos”. Tese de Doutoramento, Universidade de Santiago de Compostela, 1992.

VALCÁRCEL LÓPEZ, Marcos (2000): “Silvio Santiago, o noso Fra Angélico”, *La Región*, (03/09/2000), 67.

VALENZUELA OTERO, Ramón (1980): *Era tempo de apandar*, Madrid: Akal

VALENZUELA OTERO, Ramón (1989): *Non agardei por ningún*, Vigo: Xerais.

VALÍN FERNÁNDEZ, Alberto (2001): “Republicanism y francmasonería en la historia contemporánea coruñesa”, en *El Republicanismo coruñés en la historia*, op. cit., 253-256

VALLE PÉREZ, Xosé Carlos (coord.) (1997): *Souto, Arturo Souto (1902-1964)*, (exposición), A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza

VAREA, Francisco (1990): “Periodistas en el destierro” en ALTED VIGIL, Alicia, MATEOS, A. E TUSELL, J (coord.)(1990), op. cit, 97-103.

VARELA IGLESIAS, X.L. (ed.) (1995): *A literatura do exilio galego en América*, Santiago de Compostela: Fundación Alfredo Brañas.

VARELA JÁCOME, Benito (1992): “Los escritores gallegos en América”, en PEÑA SAAVEDRA, Vicente (1992), op.cit.

VARELA SIEIRO, Xaime (2001): *Textos creados por la emigración gallega en París* (Inédito)

VÁZQUEZ, Lois (1982): “Máis de cen galegos foron morrer a Mauthausen (Austria)”, *Grial*, XX:75,107-114

VÁZQUEZ ARCE, Carmen (1999): “La herida abierta: los dibujos de guerra de Compostela” en AXEITOS, Xosé Luis e PORTELA YÁÑEZ, Charo (ed.) (1999), op. cit., 553-563.

VÁZQUEZ DA XESTA, Xosé (1945): “Galiza e a emigración”, *El Orensano. Periódico gallego*, I:9,(10/03/1945), 4.

VÁZQUEZ GAYOSO, J. (1941): *Mensajes de España*, A Habana: Nuestra España.

VÁZQUEZ RIVEIRO, Angelina (1989): *Winnipeg. Cuando la libertad tuvo nombre de barco*, Madrid:Ediciones Meigas/ICI.

VÁZQUEZ SOUZA, Ernesto (1999): “Unha cala admirativa na biografía de María Miramontes”, *A Trabe de Ouro*, IV:40, (outubro, novembro, decembro 1999), 41-60

VELASCO SOUTO, Carlos F.(1991): “A Organización Republicana Gallega Autónoma (O.R.G.A.): Breve aproximación a un partido galego republicano, 1931-1934”, *Agália*, 26, 185-221.

VELASCO SOUTO, Carlos F. (2000): *Galiza na IIª República*, Vigo: A Nosa Terra

VELO PENSADO, Ismael (1987): “Conocer a Salvador de Madariaga:1886-1986”, en MOLINA, César Antonio (ed. lit.) (1987), op cit., 531-543.

VICENT, Manuel (1981): “Maruja Mallo, la diosa de cuatro brazos”, *El País*, (12/09/1981)

VIDAL, Carme (1999): *Maruxa Mallo*, Vigo: A Nosa Terra.

VILANOVA, Antonio (1969): *Los olvidados. Los exiliados españoles en la segunda guerra mundial*, París: Ruedo Ibérico.

VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1958): “Avelino Rodríguez Eliaz”, *Galicia Emigrante*, V:34, (abril e maio 1958), 3-4.

VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1966): *Los gallegos en la Argentina*, Bos Aires: Ediciones Galicia, Volumes I-II.

VILANOVA RODRÍGUEZ, Alberto (1990): “Los exiliados gallegos” en DÍAZ PARDO, Isaac (1990), op.cit., 243-257.

VILLARES PAZ, Ramón e FERNÁNDEZ SANTIAGO, Marcelino (1996): *Historia da emigración galega a América*, Santiago de Compostela: Xunta de Galicia.

VILAVEDRA, Dolores (coord.) (1995): *Diccionario da Literatura Galega. I: Autores*, Vigo: Galaxia.

VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995a): *Heroes e mártires. A historia da República e a Guerra Civil no Barbanza*, Santiago de Compostela: Tórculo Edicións.

VILLAVERDE GARCÍA, Elixio (1995b): “A República en guerra: o goberno cardenista, Castelao, Soto e as comunidades galegas dos Estados Unidos e Cuba”, *A Trabe de Ouro*, VI:22, (abril, maio, xuño 1995), 97-110.

VOCES SOCIALISTAS EN EL EXILIO. ALGUNAS CONSIDERACIONES SOBRE EL PROBLEMA GALLEGO (1945), México D.F: (s.n.)

WOUTERS, Marc (ed.) (1993): *1936, Os primeiros días. Historia oral de Vigo, Betanzos, A Guarda, Ribeira, Seixalbo e Ourense*, Vigo: Xerais.

XORNADAS SOBRE RAFAEL DIESTE (2000), Santiago de Compostela: Xunta de Galicia

YUSTE DE PAZ, Miguel Angel (1997): “Las instituciones republicanas españolas en el exilio y el inicio de la guerra fría 1945-1950”, *Exilis et migrations ibériques au XXe siècle*, 3-4.

II. FONTES HEMEROGRÁFICAS

Abrente. Publicación de la Real Academia de Bellas Artes de Nuestra Señora del Rosario. A Coruña.
Nº 13-15 (1981-1983)

Alen Mar. Revista da Asociación Argentina de Hijos de Gallegos. Bos Aires.
Nº 1 (1961)-Nº 3 (1963)

Anuario Brigantino. Betanzos.
Nº 15 (1992)-Nº 21 (1998)

Casa de Galicia de Unidad Gallega. Nova York
Memorias (1941-1974)

Compostela. Revista de Galicia. México.
Nº 1 (1967)

Correo de Galicia. Bos Aires
Nº 1654 (outubro 1937)- Nº 1736 (abril 1939)

Cuadernos Republicanos. Madrid.
Nº 15 (xullo 1993)-Nº 20 (outubro 1994)

Cultura Gallega. A Habana.
Nº 1 (abril 1936)-Nº 41 (decembro 1937)

Cultura Proletaria. Nova York.
Nº 401 (xaneiro 1936)-Nº 1255 (novembro 1953)

Espacio, Tiempo y Forma. Revista da Facultade de Xeografía e Historia, UNED. Madrid.
T. 1 (1988)-T.10 (1997)

España Libre. Órgano del Comité Antifascista Español de los Estados Unidos de Norte América. Nova York.
Nº 1 (novembro 1939)-Nº 39 (setembro 1943)

España Nueva. Semanario Republicano Independiente. México, D.F.
Nº 65 (1947)-Nº 238-39 (1950)

España Republicana. Decano de la prensa en América. Bos Aires.
Nº 400 (xaneiro 1938)-Nº 1197 (decembro 1958)

Exils et Migrations Ibériques au XX Siecle. París.
Nº 2 (1996)- Nº 5

Dez·Eme. Revista de Historia e Ciencias Sociais da Fundación 10 de Marzo. Santiago de Compostela.
Nº 1 (abril 2000)- Nº 2 (novembro 2001)

Ferrol Análisis. Ferrol.
Nº 1 (1990)- Nº 14 (1999)

Fouce, A. Bos Aires
Nº 4 (maio 1942) – Nº 13 (outono 1943)

Galicia. Revista del Centro Gallego de Buenos Aires. Bos Aires
Nº 300 (xaneiro 1938)-Nº643 (decembro 1986)

Galicia. Órgano de la Federación de Sociedades Gallegas. Bos Aires
Nº 449 (xaneiro 1936)-Nº1319 (decembro 1960)

Galicia Emigrante. Bos Aires. Edición Facsimilar (Sada/A Coruña. Ediciós do Castro, 1994. 3 vols.).
Nº 1 (xuño 1954)-Nº 36 (setembro-outubro 1958)

Galiza: Órgano do Bloque Republicán Nazonal Galego. París.
Nº 5 (maio 1947)

Galezca. Bos Aires.
Nº 1 (agosto 1945)-Nº 6 (xaneiro 1946)

Guaraguao: Revista de cultura latinoamericana. Barcelona
Nº 5 (1997)

Historia Social. Valencia
Nº 1 (1988)-Nº32 (1998)

Irmmandade. Periódico de la Hermandad Gallega de Venezuela. Caracas
Nº 26 (abril-maio 1968)-Nº 29 (agosto 1968)

Lar. Bos Aires.
Nº 207-208 (xaneiro-febreiro 1951)

Lar. Órgano de afirmación y defensa al servicio de los intereses generales de la Colonia Gallega. A Habana
Nº 1 (1940)-Nº 8 (1941)

Loita.Órgano de Hermandad Gallega. A Habana.
Nº 2 (1940)-Nº 11 (1941)

*Lugo.*Bos Aires.
Nº 1 (maio 1943)-Nº 301 (xullo 1968)

Mundo Gallego.Revista de Galicia en América. Bos Aires.
Nº 4 (outubro-decembro 1952)

Nueva Galicia.Portavoz de los antifascistas gallegos. Madrid. Edición Facsimilar (Sada/A Coruña: Ediciós do Castro, 1997)
Nº 1 (maio 1937)-Nº 54 (decembro 1938)

Opinión Gallega. Bos Aires.
Nº 29 (decembro 1945)-Nº33 (febreiro 1946)

Orensano, El. Bos Aires.

Nº 1 (novembro 1944)-Nº48 (decembro 1945)

Orientación Gallega. Bos Aires.

Nº 1 (xaneiro 1962)-Nº30 (abril-maio 1965)

Papers. Revista de Socioloxía da Universidade Autónoma de Barcelona. Barcelona.

Nº 20 (1983)-Nº 36 (1991)

Penélope. Facer Historia. Lisboa

Nº 16 (1995)

Resol. Hojilla volandera del pueblo. Bos Aires. Edición facsimilar. (Santiago de Compostela: Centro de Investigacións Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro, 1997).

Nº 1 (decembro1937)- Nº 8 (xaneiro 1938)

Revista Complutense de Historia de América. Universidad Complutense. Madrid.

Nº 20 (1994)- Nº 25 (1999)

Revista das Letras 352. Suplemento do Correo Galego. Santiago de Compostela.

Revista de Indias. Sevilla

Nº 194 (xaneiro-abril 1992) – Nº 217 (setembro-decembro 1999)

Taifa: Publicación trimestral de literatura. Barcelona

Nº 4 (1997)

Trabe de Ouro, A. Santiago de Compostela.

Nº 1 (xaneiro-febreiro-marzo 1990) - Nº 43 (xullo-agosto-setembro 2000)

Vieiros. Revista do Padroado da Cultura Galega do México. México, D.F. Edición Facsimilar (Vigo: A Nosa Terra, 1989).

Nº 1 (1959)-Nº 4 (1968)